བོད་ཀྱི་བཙུན་པ་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ།

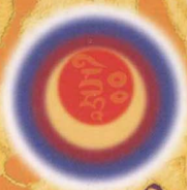

དཔལ་ལྡན་ལ་སྒྲ་པའི་གསུང་རབ།

བོད་དབྱིན་ལ

ཟླ་ལ་གར་དང་མ་བས་འཇུག

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་

ISBN 7-105-06019-0

9 787105 060191 >

ISBN 7-105-06019-0/I · 1316

民文（藏 118） 定价：31.50元

བོད་ཀྱི་བཙུན་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས།
ས་སྐྱ་པཎ་ཧི་ཏ་སྒྲུངས་རབ་བོད་དྲུག་པ།

ལྷོ་ལ་གར་ངང་མ་ཤས་འཇུག

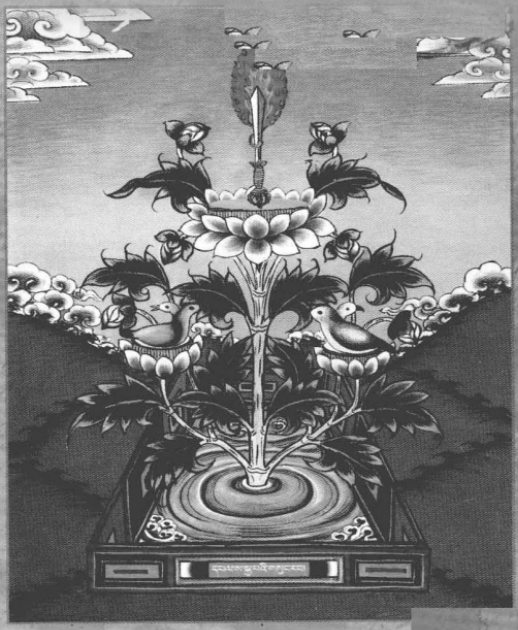

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང།
མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་ལྷུར་པ། ཐྲོལ་མ་ཚེས་མཚོ།
责任编辑： 卓玛青措
ལྷ་ཡིས་འཕྲི་མཁན། ཏུ་ཀན།
彩插绘制： 布 甘
མཛེས་ཚ་ཏྲས་འགོད་པ། ཀཱམ་རོ་རྡེ་ཚོ་ཡིང་།
装帧设计： 吾 要

བོད་གར་དང་མཁས་འཇུག

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་བཙལ་མས།
*
མི་ཡིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་དང་
མཚོ་ཕྱོན་མི་ཡིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་
གིས་བསྒྲུན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
(པེ་ཅིན་རྒྱ་ཕེང་ལི་ཁྱང་ལམ་ཨང་14པ། ཐུག་ཨང་100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6509)
མི་ཡིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གི་སྐུལ་བོད་པར་ཐྲིག་ཁང་ནས་པར་བཐྲིགས།
ཏི་ཞིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏུབ།
2004ཟླས་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཐྲིགས།
2004ཟླས་2པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཕེབས་དང་པོ་བརྒྱབ།
དེབ་ཚད། 850mm×1168mm 1/32 པར་གོག 19.625
པར་གྲངས། 0001－2,000 དེབ་རེར་སྐོར31.50

图书在版编目(CIP)数据

戏剧/萨班·公噶坚赞等著. -北京:民族出版社,2004.2
(藏族十明文化传世经典丛书.萨迦派系列丛书/更尕松保主编)
ISBN 7-105-06019-0

Ⅰ.戏... Ⅱ.萨... Ⅲ.①戏剧-创作理论-藏语②音乐-创作理论-藏语 Ⅳ.①J804②604

中国版本图书馆(CIP)数据核字(2004)第006241号

民族出版社微机照排　迪鑫印刷厂印刷
各地新华书店经销
2004年2月第1版　2004年2月北京第1次印刷
开本:850毫米×1168毫米 1/32　印张:19.625
印数:0001-2,000册　定价:31.50元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(电话:64234411-6509)

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

སྒྲོན་རིག་པའི་གནས་ལྟའི་ནང་ནས་ཐུན་མོང་བཟོ་རིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། གནས་ཚུང་ལྟ་ཡི་ཡ་ཀྱལ་རྒྱས་གར་ཞེས་པ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མི་ཡི་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བ་སྟེར་བའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་སྟོན་གཏོང་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དེབ་ཕེར་ཆུམས་སུ་སྒྲུ་གར་དང་རྩེད་རིགས་སྐོར་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་འཁོད་པ་མ་ཟད་རྒྱས་གར་ཀྱི་རྩེ་རིགས་འདི་ལ་མཐོང་ཆེན་ དང་བཅོ་འཇོག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ སྒྲ་ཤགས་འགྲན་པ་ དང་། ལུས་ རྩལ་ འགྲན་ པ་ དང་། རྡ་ ཡི་ བང་ རྩལ་ འགྲན་ པ། ཕྱུགས་སྐོར་བ། རྟོ་འདེགས་པ། རྒྱུག་རྩལ་འགྲན་པ། མདའ་རྩེད། མཏུང་རྩེད། གྲི་རྩེད། ཉར་རྟོར་འགྲན་པ། ཐག་འཚོང་། སྐྱར་འཕེན། དགྱེ་འཕེན། ཀྱལ་རྩེད། སྒྲ་ཡི་ལམ་ལ་ཏྲངས་ཏེ་ཁྱོད་བཤད་པ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་མི་ཡི་འཁོར་བ་བྱང་ནས་བཟུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་གར་ཀྱི་ རིགས་ འདི་ དག་ བྱེད་ སྲོལ་ ཡོད། ཕྱིས་ སུ་ དགོན་ སྟེ་ ལྷག་ ལ་ གསང་ སྦྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ཆུམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བྱང་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་ས་སོའི་ལུགས་ལྟར་ གང་ངས་དབྱངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷ་འཚམ་བྱེད་པ་ སོགས་ གར་ ཀྱི་ ཆུམ་ པ་ ནི་ རྒྱས་ གར་ ཀྱི་ ཁོངས་ སུ་ ཀྱོགས། བོད་ གང་ས་ ཅན་ སྟོངས་ སུ་ རྒྱས་ གར་ ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ ཐོག་ མའི་ མཛད་ ཀྱི་ ས་ ནི་ ས་ སྐྱ་ ཤ་ ཆེན་ ཆཆོག་ ཡིན། དེ་ ནས་ བཟུང་ ས་ སྐྱ་ པ་ ཀཅོས་ གྲུབ་ མཐའ་ ལྷག་ ལ་ རྒྱས་ གར་ ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ ཀྱི་ འཛིན་ ཁྱབ་ ཀྱི་ ལུགས་ སྲོལ་ དར་ ཞིང་། མ་ལས་ པ་ ཡང་ མང་ པོ་ ཕེབས། འགྲེལ་ མཛད་ ཀྱི་

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་བསྡུར་མང་པོ་བྱས་ཡོད་དོ། ། རྒྱས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་དུ་དབྱངས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འཇིན་པའི་དབྱངས་དང། བཀྲག་པའི་དབྱངས་དང། དབྱངས་བསྡུར་བ་དང། དབྱངས་ཀྱི་ལྷེངས་ཤིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་འགྱུར་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་སོ། ། དབྱངས་དེ་དག་གི་འཇིན་པ་པོ་སྒྲ་པའམ་གང་དས་མཁན་ནི། ཕའི་སྒྲ་པ་དང། མོའི་སྒྲ་པ་དང། མ་ནིང་གི་སྒྲ་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱང་པ་དང་སྲེལ་མའི་སྨོ་ནས་གང་ངན་སྟན་པ་འཇིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། ཕ་ཡི་སྒྲ་ནི་བཏྲིད་པ་མ་ཟད་གསལ་ལ་ངར་བས་ཕོ་སྣང་དང། མོ་ཡི་སྒྲ་ནི་སྟན་པ་མ་ཟད་ཕྱ་ཁེང་འདར་བ་ལ་མོ་སྣང་དང། མ་ནིང་གི་སྒྲ་ནི་བརྩེན་པ་མ་ཟད་འགྱུར་ཁེང་མཉེན་པས་ནན་མ་ནིང་སྣང་ཅེས་འཕོད་དོ། ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་དང་ལོ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་སྣང་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ་ཐུན་པོ་དང་གཞོན་ནུའི་སྣང་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཀྱི་དབྱེ་བར་བརྟེན་ཏེ་དབྱངས་སྟན་མི་སྟན་དུ་མཡོད་དོ། ། ཡུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུས་ལྷ་ས་བ་ཆུམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལ་ལྷིར་ཁེང་འགྱུར་བ་དང། གཙང་པ་ཆུམས་ཀྱི་གདངས་ནི་འཚོར་ཁེང་གསལ་བ། ལྷོ་མདའ་རིས་པ་ཆུམས་ཀྱི་གདངས་ནི་གཅོར་ཁེང་འདུད་པ། ཁམས་པ་ཆུམས་སྒྲ་གདངས་བཏྲིད་ཅིང་ཀྱོང་བ། ཨ་མདོ་ཕྱུགས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ནི་གསལ་ལ་ཀྱོང་བ་ས་ཕགས་ཡིན་པ་ནི་བོད་མི་རིགས་རང་གི་ས་གནས་ཀྱི་སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱས་གར་འདིའི་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་འདོད་ན་སྟན་ངག་གི་ཚོགས་སྤྱོར་སྟན་པའི་ལམ་ལ་དྲངས་ཏེ་བཟླས་དགོས། བོད་མི་རིགས་རང་གི་གཤིས་ནས་བྱང་བའི་བླ་དྭགས་ཚོགས་གི་བཟླས་བྱ་སྟན་པ་ཆུམས་ནི་རྒྱས་གར་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས། ལར་བཟླས་ཚུལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ངང་པ་ངང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བཀྲར་བའི་ཚོགས་བཟླས་པ་ངང། ཤེས་

རབ་ཅན་ལ་དམ་པ་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བས་འཇིག་རྟེན་མི་ཚོས་དྲིས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང། བསྟན་པ་ཆེན་པ་ལ་ཕྱག་གི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པ་དང། རིགས་ཀྱི་ཆེན་པ་ལ་ཞེས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང། ནས་ཆེན་པ་ལ་བསྟན་བཀུར་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང། ནོར་ཀྱིས་ཆེན་པ་ལ་ངོ་དགས་བཀུར་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ས་ཁགས་མང་པོ་ཡོད་དོ། ། རྒྱས་གར་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ས་ལ་སྟན་དང་རོལ་མོ་བཙུང་ལུགས་དང། དུང་དང་གླིང་བུ་ཕི་ལང་ལྟར་གླིང་འཕྲེད་གླིང་འབུད་ལུགས་དང། ཛ་ཏ་འགར་ཏ་དང་ཏ་ཐྭམ་ཏ་པོ་ཆེ་དང་ཏ་ཕྲན་ལ་ས་ཁགས་པ་འབུད་བཙུང་དགོལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གར་འཚམ་ཀྱི་རིགས་བྱ་དགོས།

ད་ལམ་ས་རྒྱ་པ་ཏ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས》ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལེའུ་དང་པོ་ལ་དབྱངས་བཤད་པ་དང། ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་བཤད་པ། ལེའུ་གསུམ་པ་རྒྱས་གར་བཤད་པ་བཅས་སོ། ། ཡང་འདི་འགྲེལ་པ་ལ་ཨ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་ཐུན་བཀོད་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགེས་པའི་སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་ཕྲིན་ལས་ཀུན་ཕྱུབ》ཅེས་པའང་འདིའི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད། གཞན་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཀུན་གསལ་བྱེད། འཚང་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཡོད་པའི་མཁས་ཟིན་མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་བཞག་འགལ་བ་མེད་པས་འདིའི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད་དེ། ས་པ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས》། ཡང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་སྒོ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《མཁས་པ་ནམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡི་རྣམ་པར་

བཤད་པ་རིག་གནས་གསལ་བྱེད་འཕྲལ་གྱི་མེ་ཕོང》། ཡང་པ་ཏ་ཚེན་ཤཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་རྣམ་བཤད་དྲི་ལན་དང་བཅས་པ》གལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གྲུ་པོ་ཆེ་འདི་རྣམས་ནི་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐེ་དགེའི་དཔར་ཁང་གི་ཤིང་པར་ལྟར་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་ཡིན།

མི་ རིགས་ དཔེ་ སྐྲུན་ ཁང་ དང་
མཚོ་ས་ལྡན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས།

གླེང་གཞི།

།ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྟོ་གཅིག་ཕྱུར་བ། འདྲེན་མཆོག་མཁྱེན་མེད་ཕྲིན་ལས་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པས་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསོ་སྐལ་དུ་སྐྱེ་འཕྲུངས། བར་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དུ་བསགས། ཕ་མར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་འགྲོའི་བླ་དང་ཁམས་དབང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་བསྐོར་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྐོར། དེའི་རྒྱལ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྐུ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྨོན་གྲོལ་ཀྱི་ལམ་བཟང་དཔག་མེད་སྟེར་བའི། ། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་གང་ས་ཅན་བོད་ཡུལ་དུ་སྒྲུལ་པའི་ཕོ་ཐྲོ་བ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བྱམ་པ་གང་ཐུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་དག་བསྒྱུར་ཞུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ། དེའི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཁྲིད་སྐྱེན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་བླ་མ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱུན་ཕག་དང་གློ་གི་ལྟེགས་སྐྱེད་ལྟར་དུ་བར་མ་ཚད་པ་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་དུ་བརྒྱུད་ཡོད། ཡང་དག་གི་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱན་ཆོད་གི་ངང་ཚུལ་ཁ་ཏོག་ཏུ་ཁ་ཏོག་ཏུ་ཁ་ཏོག་ཏུ་ཐོབ་ནས་པའི་སྐལ་ལྡན་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་

འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །

སྟོན་པའི་ཡང་དག་གི་དམ་ཚིག་འདི་ཉིད་ཡུལ་གྱུ་གང་དུ་དར་བ་དང་། ཕྱོགས་གང་དུ་བཞུགས་པ་ན་རིས་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཆམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་བཅོས་མེད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོན་ལྡན་རྒྱས་ལེན་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ཆམ་དག་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཞེ་བའི་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་གནའ་དེང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཆམས་ཀྱིས་མྱ་མཐའ་མེད་པའི་བསྟོད་བསྔགས་སྒྲོག་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། །

དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་འགྱུར་གསར་མ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། ཕྱི་འགྱུར་
གསར་མ་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་ན་ས་སྐྱ་པ་དང། བཀའ་བརྒྱད་པ།
དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་བོད་ཀྱི་གྲྭབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ཁག་གསུམ་བྱུང་ཡོད། དེ་མིན
ཇོ་ནང་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གྲྭབ་མཐའ་ཁག་བཞིའམ་མཉྫིན་ཀོང་ནས
གཉིས་ཀྱི་དུས་ས་སྐྱེས་བརྒྱད་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཅེས་ཀྱང་གྲགས་པའི་མཁས
པའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཐང་ཅན་ཀྱི་བཙུམས་ཆོས་ཀྱང་ཚད
གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

གྲྭབ་མཐའ་ཆེན་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ནི་ས་ངར
རྒྱས་ཎྜིཏ་ཕྱག་ཕྲུག་ཕུབ་པས་ལྷང་ཁྱིས་ཟིན་པའི་གྲྭབ་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ
ཙ་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཡི་ཁེ་ས་དང་ཀ ། དང་པོ་དག་ཏུ་བཟོད་པ
དང། ། ཞེས་སོ། ། གྲྭབ་མཐའ་འདི་ཡི་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ནས་བྱུང་ཞེ་ན།
རྒལ་འབྱོར་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གྲྭབ་ཆེན་བཏུ་པ་ནས་གང་ཅས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ
བདག་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་བཀའ་བབས་པའི་གསང
སྔགས་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམ་པ་འདི་ཉིད་ཟབ་པའི་ཆེ
བ་བཅུ་གཅིག་དང་སྟན་རྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་དང་ལྡན་པར་གསུངས་ཏེ། ༡
གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག ༢
འབྲས་བུ་ལམ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག ༣ གཅིག་ཤེས་པས་མང་པོ
ཤེས་པའི་གདམས་ངག ༤ སྐྱོན་ཡོན་ཏན་དུ་སྣོང་བའི་གདམས་ངག ༥
བར་ཚད་དངོས་གྲྭབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག ༦ ཏིང་ངེ་འཛིན་ངོ་ཤེས
པས་བསམ་གཏན་གྱི་གེགས་སེལ་བའི་གདམས་ངག ༧ བར་ཚད་ངོ་ཤེས
པས་བདུད་ཀྱི་གེགས་སེལ་བའི་གདམས་ངག ༨ སྐྱོན་ཡོན་ཏན་དུ་སྣོང་ཤེས
ཤིང་བར་ཚད་དངོས་གྲྭབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག ༩ ལྷ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ངེ

ཁོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་གདམས་ངག ༧༠ གསེར་འགྱུར་རྩི་ལྟ་བའི་གདམས་ངག ༧༧ ཆུ་བར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྒྱང་གཞུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བའི་གདམས་ངག་སྟེ་ཟབ་ཁྱད་བཅུ་གཅིག་དང་། ༧ ཐུན་མཚན་མ་དང་། ༢ ཉམས་ཚོར་ཚད་མ། ༣ བསྟན་བཅོས་ཚད་མ། ༤ ལུང་ཚད་མ་སྟེ་ཚད་མ་བཞི་དང་། དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་ནུས། ཕྱིན་ཆད་བས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས། གདམས་ངག་གི་ས་རྒྱ་མ་ཡིག ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བས་མ་པ་ཚེམ་པ་སྟེ་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་བཞི་དང་ལྡན་པས། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་ཞི་ཁྲིན་འཕྲེལ་ལྡ་ལ་བཏེན་ནས་ལམ་ལྡ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྒོད་དེ་ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་ཞི་ཁྲོ་ལམ་གསང་བ་ཆུད་ཏུ་ཐུབ་བའོ། ། དེ་འཛིན་གྱི་མཁས་དབང་ནམས་ཀྱི་སྟན་གྲགས་དབྱར་གྱི་཮་གསང་ལྟར་ཕྱོགས་ཀུན་ལྷེར་བའོ། ། ཏྲི་མེད་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་ནི་ཐོག་མར་འཁོན་ཏཱཀ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྟན་ས་བཟང་ད་ལྟའི་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་འཛིན་པ་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན་ངག་དབང་ཕེག་ཆེན་དཔལ་འབར་བར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ནི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་དམ་པའི་ཚུལ་དགོས་འཛིན་སྐྱོང་སྒྲོལ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད། ས་སྐྱ་གོང་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒོ་བ་རྒྱུད་ལས་གང་ཅན་བོད་ཀྱི་གྲྭ་མཐའ་ཁག་ཕལ་མོ་ཆེ་ཐུང་བའི་ཚུལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་དེབ་ཐེར་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

ཁྱད་པར་དུ་དམ་པ་གང་གི་མཚན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐལ་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་འཇའ་ལུས་མཁའ་སྟོང་དུ་གཤེགས་ནུས་པའི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག

གོས་དཔལ་ས་སྐྱའི་དཔེ་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ལྷང་རིགས་ཆུམས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚངས་མ་རིགས་གཉིར་སོགས་བོད་ཆོས་མང་པོ་རྒྱ་ཆོས་སུ་བསྒྱུར་པས་རྒྱ་ཆོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་མང་ན་ཡང། བོད་ཆོས་རྒྱ་ལ་བསྒྱུར་པ་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་སོ། ། རྒྱ་ཆོས་བོད་དུ་བསྒྱུར་པའི་གང་ས་ཀུན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལུགས་གོ་མ་ལས་པ་ལོ་ཏྲ་པ་མང་ན་ཡང། བོད་ཆོས་རྒྱ་ལ་སྒྱུར་མ་ལས་ནི་ས་ཀུན་པཎ་ཆེ་ཏཱ་ལས་མ་མཐོང། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་མ་ལས་པ་གཅིག་གོས་ཀྱང་སྤྱིས་ཚ་ཏམ་ཡང་འགྲོག་མི་ཏུས་པའི་ཆུ་སྟེགས་འགྲོག་ཅིང་དགའ་བོ་ལ་ས་གསོག་པར་བསྟན་པ་དཔང་བཞག་སྟེ་ཚོང་པ་ཅུས་པས་རིགས་ལམ་ཆུམ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཕས་ཆོལ་ལོག་སྐྱའི་ཚང་ཆོང་མ་ལུས་པ་ཚར་བཅད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་བོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོ་ཞབས་ཆུ་བཙུད་པ་དང། དེང་དུས་ང་ཚོ་གང་ས་ཅན་ལྟ་ཅང་ས་ཁ་ཡན་ཚད་དུ་གྲགས་པའི་བཙུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཞེས་པ་ནི་ས་ཀུན་པཎ་ཆེ་ཏཱ་ལས་ཀུན་ཀྱི་ཁོ་ནས་ཀ་ཅོ་ཅ་ཡིན་ཚད་ཀ་ཅ་ཀ་ཅ་ཡ་ཁ་ཡ་ཁ་ཡ་ཁ

དཔལ་ངོར་ཞེ་ཤོ་ཚོས་ལྡན་གྱི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་བདག་ཅག་གི་ཚ་བའི་བློ་མ་མཁན་རབས་དོན་བཞི་པ་གླུ་ལྷོང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཞིམ་བར་དུ་དེའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའོ། ། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱིས་དཔལ་ནུ་ལན་ཐུབ་དགོན་པ་ཕྱག་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་གྱི་དཔལ་ཚར་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཁན་ཁྲི་ཉེར་ལྷ་པ་རྡེ་བསྡུན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་ཕྱག་བསྟན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་བར་བྱ་ཡོད། དེ་གསུམ་ལ་གཙང་ས་ངོར་ཚར་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ། །

དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཆུམས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ལ་བོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཕྲག་རིགས་ཆེན་མོ་ལས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གསུང་རབ་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་འཆད་ཉན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཆུམས་ལ་རིན་ཐང་ཅན་ཅེ་བ་ཡིན། དཔེ་ཚོགས་འདི་དག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་ནས་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལག་ཕྲིས་ཤ་ཟུང་ཙམ་ལས་མེད་པས་ནུབ་ཉེན་ཆེ་བའི་དཔེ་ཆ་ཆུམས་ཐུར་སྐྱོང་ཐུབ་པ་དང། ཡོ་རྒྱས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་དཔེ་ཆྱིང་རེ་ཟུང་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཆུམས་ཐོར་ཁ་དུ་མི་འགྲོ་བ། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེང་དུས་ཀྱི་ཚོམས་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟ་བློ་ཁྱོད་མི་བདེ་བས་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང། དེའི་གྱུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར་དུ་ཐྱུར་བའོ། ། མ་འོངས་པར་དཔེ་ཆ་འདི་ཆུམས་འཕྲལ་པར་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔར་ཐུབ་ན་ཡོ་རྒྱས་ཐོག་ཏུ་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པ་དང། དགོན་ཐེ་ལྷག་དང། བཤད་གྲྭ་ལྷག་དང། སྨོན་གྲྭ་ལྷག་གི་སྨོན་དེབ་ཅས་ན་སྟབས་བདེ་བ་དང། ཞིབ་འཇུག་པ་ལྷག་གི་ལྟ་ཁྱོག་བདེ་བ་དང་བཙལ་སྟ་བ། དང་ལྡན་སྐྱོ་བོ་ཆུམས་དཔེ་ཆ་ཉར་ཚགས་ལ་དགའ་མི་ཞིག་ཡིན་ན་དེབ་ཐུས་ལེགས་འདི་ཆུམས་སྒྲིག་གཞི་ལེགས་པའི་སྐོ་ནས་མཆོད་སྐྱོམ་གྱི་

སྟེགས་བུའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་ཆོག་པ་མ་ཟད་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་དང་པའི་ཐུ་
ཚང་དབང་མེད་དུ་ལྟང་ནུས་པའི་གསུང་རྒྱན་འདི་ནི་མདོར་ན་འབྱོར་ལྡན་
རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་མཆོག་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་སྨོ་དུ་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུན་
མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་དང་ཐུན་མིན་གཞུང་གི་སྐོར་དང་། གསང་སྔགས་
སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆོགས་གཏགས་ཅན་ཕལ་ཆེ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡོད་པ་རྣམས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་མྱ་འཕེལ་ནི། སྒྲོས་རབས་ལ་འཛམ་དཔྱང་སས་བློ་
གཏེར་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྒྲོས་རབས། ཞུས་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་
ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་མ་ཕྱི་གའི་ཕྲེང་བ། རྟོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་དོན་
འདུས། ས་ཆེ་ཤུགས་ལ་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་ཆེ་
ཤུགས་ཀྱི་མཆན་དང་དགེ་ཕེགས་ཀྱི་སྐོར། ཇི་བཞིན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་མཛད་
པའི་ཡི་གེ་བཀླག་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་བླག་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་མཁས་དབང་ཁ-
ཤས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་ཆེ་ཤུགས་དགེ་ཕུལ་སོགས་ཀྱང་ཡོད། བཟོ་རིག་ལ-
ལྷག་ཚང་ལོ་ངོ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཟོ་གནས་དཔལ་འབྱོར-
རྒྱ་མཚོ་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱམ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟེན་ལ་གཟུངས་གཞུག-
འབྲལ་ཚུལ་ཀུན་གསལ་དཏལ་ཀྱི་མེ་ལོང་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་མཁས་དབང-
གྲགས་ཅན་དུ་མའི་གསུང་ཡང་ཡོད། ཕྲེས་སྦྱོར་ལ་ས་པཎ་ཀྱིས་མཛད་པའི-
ཕྲེས་སྦྱོར་མེ་ཏོག་ཕྲུན་པོ། དེའི་འགྲེལ་པ་པཎ་ཆེན་ཤྲཱི་མཆོག་ལྡན་ཀྱིས-
མཛད་པའི་ཕྲེས་སྦྱོར་སྒ་ཆོགས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲུན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ-
འཇུག་པའི་རས་ཏུ་བྱེད་པ། མངོན་བརྗོད་ལ་ས་པཎ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚིག-
གཏེར་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་ཐང་ཏོ་ཁ་བཏན་པ་བཞི་པས་མཛད་པའི-

ཆོག་གཏེར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། རིན་སྦྱོང་བ་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན། སྐྱན་ངག་ལ་པཎ་ཆེན་ཕྱག
མཆོག་གིས་མཛད་པའི་སྐྱན་ངག་མེ་ཟོང་གི་འགྲེལ་པ་དབྱངས་ཀྱི་རོལ་མཆོ།
རིན་སྦྱོང་བ་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱན་འགྲེལ་མི་འཇིགས
སེང་གེའི་ང་རོ། ངོར་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོན་རྒྱུན་ས
ལྷའི་དཔེར་བཟོད་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་དོན་རྒྱུན་རྣམ་པར་བཀོད་པའི
ཕྲེང་བ་གཙོས་མཁས་དབང་དུ་མའི་དཔེར་བཟོད་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ཟློས་གར་ལ
ས་པཎ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཞ་མེས
ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ
པཊད་ཟླ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་ཕྱིན་ལས་ཀུན་ཁྱབ། རིག་གནས་སྒྲ་གསལ་བར
བྱེད་པ་ལ་ས་པཎ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། ཐོ་མཁན
ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་འཇུག་རྣམ་པཊད་རིག
གནས་གསལ་བྱེད་འཕྲལ་ཀྱི་མེ་ཟོང། པཎ་ཆེན་ཕྱག་མཆོག་ལྷུན་ཀྱིས་མཛད
པའི་མཁས་འཇུག་རྣམ་པཊད་དཔྱིས་ལན། ཕྱིས་རིག་ལ་རྟེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ
མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིས་གཞུང་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་དང་དུས་ཚོད་འབྱུང་བའི
ཕྱིས་ཡིག་དང་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་བརྟག་བཅས། འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས
ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་བསྟུས་གཙོས་ཕྱིས་གཞུང་ཐམས་ཅད། ས་ཀཏུང་ཆོས
འཕེལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལྷན་ཕྱིས་རིག་ལེགས་པཊད་ཀྱི་མའི
བོད་ཟེར། སྒྲ་དགུ་བ་དགོན་པ་ཆེ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲས་ཕྱིས་རབ
གསལ་ཧོར་བྱའི་མེ་ཟོང། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་ཟླ་ཕྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཔྱད་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲིན་དུ
གསོལ་བ་ཧོར་བྱའི་ཕྲེང་བ། ཡང་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་ཟླ་ཕྲོས་ཀྱིས་མཛད

པའི་འཕྲིན་ཡིག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བའི་རང་ལན། ཡང་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་ཐོག་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ། སྐྱ་ཚང་ལོ་ཐུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཏུས་འཁོར་ཙོད་ལན་རིགས་པའི་འོད་སྟོང། ཡང་སྐྱ་ཚང་ལོ་ཐུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུན་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཐུལ་གཞུང་ལ་ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཀ་ལྷ་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་ཐུར་གསལ་བ། གསོ་རིག་ལ་ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་གསོ་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་དོན་བསྡུས། ཐང་ཏི་བ་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཐང་ཏི་ལྷ་ཇེའི་རིམ་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་གསེར་ཕྲེལ། ཟུར་འཚོ་བ་ཕྱག་རྡོར་མཁོན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་མཁས་གྲྭབ་དུ་མའི་ཐུགས་བརྩེད་གཅེས་བསྡུས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།

གྲྭབ་མཐའ་ལ་དབུས་པ་བློ་གསལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲྭབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཛོད། སྐྱ་ཚང་ལོ་ཐུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ གྲྭབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས། ཞ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ གྲྭབ་ མཐའ་ཀུན་ཤེས། ལམ་རིམ་ལ་ས་པཎ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ། ཐུ་བོ་ མ་ལན་ ཆེན་ བསོད་ ནམས་ ལྷུན་ གྲུབ་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་ ཐུབ་ པ་ དགོངས་ གསལ་འཚད་ ཐབས་འཇམ་ དཔྱངས་ བློ་ མདོ་ རྣམ་ པཎ་ རིན་ པོ་ ཆེའི་ ཀཏ་ དང་ ལྷན་ འགྲེལ་ ཟླ་ ཟླ་ ཀ ལ ས ལ ས ལ ལ ལ

དགོངས་རྒྱན། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྨོན་གསུམ་གྱི་ཁྱམས་ལེན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འཇམ་དབྱངས་བླམའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་སྣལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་གསེར་ཕྲུར། དབུ་མ་ལ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་ཁྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་གསལ་སྒྲོན། ཀུན་མཁྱེན་ཞི་རམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་བ་ངན་སེལ། ཕར་ཕྱིན་ལ་གཡག་སྟེ་པ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་ཞི་རམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྒྲས་དོན་རབ་གསལ། འདུལ་བ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཚོས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད། ཚད་མ་ལ་ས་པ་ཀ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིགས་གཏེར། ཀུན་མཁྱེན་ཞི་རམ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོ་དོན་རིག་གཏེར་གསལ་བྱེད། གཡག་སྟེ་པ་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིག་གཏེར་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད། མངོན་པ་ལ་མཆིམས་ཆུང་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཆིམས་ཆུང།

སྟག་ལྷོར་ལ་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྒྲེ་རྣམ། ས་པ་ཀ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྷན་ཆུང་དང། ངོར་དགོན་མཆོག་ལྡན་གྲྭ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྷན་ཤིང་མཛེས་རྒྱན་གཅོས་རྒྱུད་ལྡེའི་ཀློར་ཁ་ཤས་ཀྱང་བསྡུས་ཡོད། རྒྱུད་འགྲེལ་ལ་བློ་གཏེར་དབང་པོས་མཛད་པའི་བརྡུག་གཏིས་རྣམ་བཤད་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན། ལམ་འབྲས་ལ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཙམ་ཞེང་མ་དང་སྒས་དོན་མ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་རིན་ཆེན་སྣང་བ་ཟ་འགྲེལ། འཇམ་དབྱངས་བློ་གཏེར་དབང་པོས

མཛད་པའི་འཕར་འདས་དབྱར་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཁྲིད། གཟིམ་འོག་བསྟན་འཛིན་སྐྱེན་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་སྐྱོང་པོ་ཡང་དག་པ་བཤད་པ་མེ་ཟོང་། ས་ངག་དབང་ལེགས་པས་མཛད་པའི་འཕར་འདས་དབྱར་ཀྱི་ལྷ་ཁྲིད། སྨོན་ཚིག་ལ་ཀུན་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་བདེན་ཚིག་ལྷ་ཕྱོགས་ཏེ་བཞོན་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ། ངོར་ཆེན་རྗོ་རྗེ་འཚང་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲོ་བའི་མ་བཅས་དེས་ཆ་འདི་ཟུམས་ནི་ཁོ་བོས་ད་ལམ་མངོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྡུ་བ་བཅུ་ཕྲག་རིག་གནས་དང་སྡུད་བྱེད་གཞུང་པོད་ཀྱི་ཤུའི་ནང་དུ་བསྡུས་ཡོད། དེང་དུས་ཡང་དར་ཀྱི་བསྟན་པ་འདིའི་གསུང་རབ་འཚང་ཁྱེན་ཀྱི་འཕྲོས་ལྟར་དུ་བསྒྲིགས་ཤུལ་བྱས་པ་ཡིན། ཐོག་མར་སྒྲིག་པའི་སྐབས་སུ་མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་མཚན་དང་མཁས་དབང་པཎ་དམ་ཆོས་ཟམ་གཉིས་ལ་བོད་ཀྱི་བཅུ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་རབ་ཅེས་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་མུ་འབྲེལ་ཞིག་བསྒྲིག་དགོས་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱེན་ས་ཅང་ཞིབ་ཆུས་ཕུལ་བ་ཡིན་པས་ཕྱགས་དགེས་ཚེར་ཆེན་པོ་གནང་བ་མ་ཟད་གཞུང་འདིའི་སྒྲིག་གཞིའི་སྐབས་སུ་དབུ་ནས་མཇུག་གི་བར་དུ་བློ་འདྲི་སའི་ཕྱགས་འགན་བཞེས་རོགས་མཛད་པའི་བཀའ་ཡི་གནང་བ་ཡང་ཐོབ་བྱུང། ཁྱད་པར་དུ་མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་མཚན་མཆོག་གིས་ང་རང་གིས་སྟོན་པ་བཅད་སྒྲིག་པ་ལ་ཡང་བསྐུར་དུ་གོ་རིམ་དང་འཕྲི་སྟོན་སོགས་ཞིབ་ཆུས་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་ཡི་སྟོབ་ཕྲེན་ཡང་གང་མང་བཀའ་དྲིན་བཀྲ་ཕྲག་བསྐུར་བྱུང་ལགས།

༡༩༥༤ལོའི་རྒྱ་ཁ་ཚེས་༥ཉིན་རིག་གཞུང་འདི་སྒྲིག་རྒྱུའི་དབུ་བཙལས། དེ་ནས་པེ་ཅིན་མི་རིགས་རིག་གནས་ཞོ་ཐང་དང། ལྷ་ས་འདི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཁག་དང། གཙང་ས་སྐྱ་དགོན་དང། ཟི་ལིང་མཁར་དང། ཆབ་མདོ་དང།

འཇོ་མདའ། སྟེ་དགེ་སོགས་ལ་ཕྱིར་མང་པོ་སོང་ཡང་བསྡུ་བོས་པའི་དཔེ་ཆ་
མང་པོ་ཡོན་མ་བྱུང། ཕྱིས་སུ་ལྷ་ས་ལ་ཡང་བསྐྱར་དུ་སོང་སྟེ་མཁན་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་བསྡུ་བོས་པའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་གཡར་གནང་མཛད་བྱུང།
ལྷ་ས་ནས་རྒྱ་བ་ཁ་ཤས་རིང་ལ་སྐྱེམ་པར་བཏུབ་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གཞུང་
འདིའི་ནང་དུ་བཞག་བོས་པའི་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ད་ལྟ་ནུབ་ཟིན་པས་བཞུགས་
མེ་འདུག་སྟེ་དཔེར་ན་གསར་རྙིང་མཁས་པ་ཆེམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་ཚད་མ་ཉ་ལ་
ཐུག་ འདུལ་བ་བྱ་ལ་ཐུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲགས་ཅན་ཡིན་ཡང་བྱ་ཉ་
གཉིས་ཀྱི་གསུང་འདུལ་བ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་གཏན་ནས་མཇལ་རྒྱུ་མ་
བྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པར་ཀྱར་མོད། གལ་སྲིད་མཁས་དབང་ཆེམས་ཀྱི་ཕྱག
ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ན། ངེད་ཚོ་དཔལ་ས་སྐྱའི་རིག་གཞུང་ཕྱོགས་བསྟོགས་ཀྱི་ལས
ཁུངས་ལ་འཕྲིལ་བ་མཇུད་རོགས་ཞུ། དེ་ལས་གཞན་དགུ་མ་རེད་ལ་ ཐུག
མཇོན་པ་མཆིམས་ལ་ཐུག ཤེར་ཕྱིན་གཡག་ལ་ཐུག་ཅེས་གསུངས་པའི་རིག
གཞུང་འདི་ཆེམས་ད་ལྟ་བར་དུ་རིས་མེད་གྱུར་མཐའ་ཁག་གིས་འཚང་ཁན
གནང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་དག་བཞག་ཡོད་དོ། ། རིག་གཞུང་འདིའི་ནང་ལ
བཞག་བོས་པའི་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་དཔེ་དགོན་དུ་ཀྱར་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཆ
ཞིག་ཏུ་བཙོས་ཏེ་དགོན་སྟེ་རང་རང་གི་ཞིན་འཛིན་དབང་གིས་ཁར་ཚགས་བྱས
པས་གཡར་རྒྱུ་རྣོད་མ་བྱུང། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་དཔེ་ལ་བལྟས་ན་བཞག་བོས
ཀྱང་ཕེའ་ཚད་མང་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཐབས་བྱ་ལ་བ་ས་ཁགས་ཀྱི་ཆྱོན་མང་པོ
བྱུང། དཔེ་ཆ་ཕྱོགས་ཕྲྱག་གི་སྐབས་ནུ་དཔེ་ཆ་གཡར་བསྡུ་ཡི་འགྲོ་ས་ངང་
དཔེ་ཆ་དཔེ་སྐྱན་ཀྱི་འགྲོ་ས་ངང། དཔེ་ཆའི་ལས་ཀའི་དཀའ་ངལ་ས་གཞི་ལ
བལྟས་ན་བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ལས་རྒྱ་བོས་མེད་ཡང་ཐོག་མར་དབུ་བཙུགས་ཟིན
པས་ས་ཁེམས་ ཐག་བཅད་དེ་ཁྱིན་ཚོ་ ཟས་དང་མཚན་ཚོ་ གཉིད་ ཀྱང་བཀག་ སྟེ

དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཏུབ་སྟེ་ལས་པ་ཡིན། ཕྱིས་སུ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབས་གནས་
དགོན་མཆོག་བླམའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་ཕྱོགས་གང་གི་ཐད་ནས་དཀའ་ངལ་རྗེ་ཆུང་
དང་ཉམས་ཆུང་ རྗེ་ ཟས་ ཏུ་ ཐུང་ བའོ། ། དཔལ་ ལྡན་ ས་ སྐྱ་ དགོན་ དང།
དཔལ་བས་མ་ཡས་དགོན་པ་ དང། ས་སྐྱ་དགུ་དོན་གྱུབ་གླིང་གི་དགུ་གཙོ་ལྡན་
ཆུས་ཆུམས་ དང། ཁྲི་འདུ་སྐལ་བཟང་ དགོན་ པའི་ སྒྲུལ་ སྐུ ཏྲམས་ པ་ ས་ལང་ གི་
 དང། ས་ལ་ པ་ དགོན་ པའི་ སྒྲུལ་ སྐུ་ རིན་ ཆེན་ ཆོ་ རིང་ དང། མཁན་ པོ་ ངག
དགའ་ལགས་ དང། བླ་མ་བློ་ཀོས་ཀུལ་མཚན་ དང། བླ་མ་བློ་ཀོས་ཐོགས་མེད
ཀྱིས་རོགས་ སྐྱོར་ གང་ ཀཟས་ གནང་ ཐུང། ཕན་ ཀྱི་ སྨོན་ ལུ་ དཀར་ ཆུལ་ དང།
ངག་དབང་ མཁས་ གྲུབ། བསྟན་ པ་ ཆོ་ རིང་ ཆམ་ གསུམ་ ཀྱིས་ ལྷག་ བས་ མ་ ཟོལ
མེད་ཀྱིས་ ཞུ་ དག་ དང་ གློག་ ཕུད་ ནང་ དུ་ ཟླུགས་ ཆུ་ ས་ཁ་ ར་ གས་ ཀང་ ཟས
ཀནང་ ཐུང། དཔེ་ ཆོགས་ འདི་ ཙོམ་ ཕྲིག་ དང་ པར་ སྐྱན་ ཅིང་ ལ་ ཆུལ་ ཁས
ཆེ་ རིགས་ ལས་ དོན་ ཕུ་ ཡོན་ ལྡན་ ཁང་ གི་ ཀུའུ་ རིན་ གཞོན་ པ་ ལེ་ ཅིན་ ཡིའུ་ དང་ མི
རིགས་ དཔེ་ སྐྱན་ ཁང་ གི་ ཐྲི་ ཁྲབ་ ཙོམ་ ཕྲིག་ པ་ ལང་ ཐེ་ ཀྱི་ ས་ཁ་ ཀྱིས་ ཀུབ་ སྐྱོབ
དང་ རོགས་ རམ་ གནང་ ཐུང་ བར་ ཐུགས་ རྗེ་ ཤིན་ ཏུ་ ཆེ་ ཞེས་ ཞུ་ ཆུ་ ཡིན། གཞན
ཡང་ དང་ ལྡན་ ཐྲིན་ བདག་ ཁྲིན་ ཞོན་ གཙོས་ རོགས་ རམ་ གནང་ མཁན་ ཟུལ
དཔོན་ བློ་ བཟང་ ཟླ་ ཏ་ དང་ ས་ལོ་ གཙོ་ ཐ་ ཀ་ ཀ ཏ ང ཡ ས ཏ ཡ
ཡ ས ཡ ི ན ། ཞ ོ ད ། ཅ ན ། ལ ི ཀ ུ ང ་ ཏ ོ ། ཀ ུ ང ་ ཡ ས ་ ཏ ྭ ། ཅ ང ་ ཡ ེ ན ། ཐ ེ ད ། ཀ ུ ང ་
ཡན་ཅིང། ལང་ གི་ ཁྲིང། ཞོད་ ཅ། ཟླ་ ལྡན། བསྐལ་ བཟང་ ཟླ་ ས་ ལ ས ། ལ ་
ཐ ུ ག ས ཏ ེ ། ཆ ེ ། ཞ ེ ས ། ཞ ུ ། ཡ ི ན ། ། ཇ ི ས ། ཀ ཱ (ཞ ེ) ཀ ུ (ཡ) (ཀ) (ཡ) (ཡ) (ཡ

བས་མ་དཔེ་ཁ་ཤས་ཤིག་གཤིས་བསྡུར་བྱས་ནས་ཞུ་དག་བྱས་པ་ཡིན། ཁ་ཤས་ཤིག་མ་དཔེ་ཕྱིས་མ་ཡིན་སྟབས་ཡིག་མཁན་ཀྱིས་འཕྲི་བའི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ཕས་ཀྱང་སྐོ་ནས་ཕྱིས་པ་ཡིན་སྟབས་ཡིག་ཆོར་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཅན་ཆགས་དག་བཅོས་ཐུང་ཟད་བྱས་པ་ལས་གཞན་སོར་འཛིག་བྱས་ཡོད། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་དཔར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཟད་ནས་ཤོག་ངོས་རེ་ཙམ་ཚང་མི་འདུག ཏེ་དག་ལ་གོར་ཕྱིག་ནང་དུ་མཚན་ཀྱི་སྐོ་ནས་མེད་ཚུལ་གསལ་བ་ཤད་བྱས་ཡོད། དཔེ་ཆ་འདི་དག་ཞིབ་མཛལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གནའ་ཆེང་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཡིག་ཆོར་མང་བ་དང་སྐྱང་ཡིག་མང་བ། ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་མང་པོ་འདུག་པས་ཞུ་དག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཕོད་ཀྱི་སྒྲམ་རྒྱས་དག་གསུམ་ཀྱི་འགྲོས་བྱས་ཏེ་བཅོས་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་ངེད་ཅག་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ལྡན་པས་མས་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཡོན་ཚད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཞན་པ་དང། བློ་མིག་གིས་ཟད་མ་ཆོད་པ་མང་པོ་ཡོད་ངེས་པས་མཁྱེན་ལྡན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མ་དག་པ་ལ་དགོངས་འཚར་ལྷུག་པོ་སྟོལ་བར་ཞུ།

ཆེད་ཞུར་རང་ལུགས་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་བཤད་གྲྭ་ཁག་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྟ་སྐལ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཏི་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལ་ཕ་རྟེས་བུ་ཡིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཕོ་ཐས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྩོ་རྒྱས་ལ་ཐུག་རེ་ཡོང་བར་མཁྱེན་མཁྱེན་མཁྱེན་ཞེས་བོད་རབ་རྒྱལ་ཚུ་རྒྱ་ཡོའི་ཚུ་སྟོད་བླ་བའི་ཆོས་ཀ་ཇ་ཞིན་སྟོན་པས་བདེན་བཞི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ གཟའ་ སྐར་ འཕྲོད་ སྟོར་ ལེགས་ ཤ་ ལ་ ཤེ་ ཅིན་ མཁར་ ནས། དཔལ་ལྡན་ ས་ སྐྱ་ པའི་ གྲལ་ མཐར་ འཛིན་ པ། ཡུལ་ ཕྱལ་ ཁྱལ་ བོད་ ཡིག་ ཆེང་ སྟོང་ འཛིན་ གྱའི་ དགེ་ ཏན། ཐ་ ཤ ི ད ེ ས ། ། །

དཀར་ཆག

རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།
..... ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙལ་མས།(1)
རིགས་པའི་གནས་ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་སྙན་པའི་
སྒྲ་དབྱངས་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།
..... ཨ་མེས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཙལ་མས།(13)
མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ།།
..... ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙལ་མས།(83)

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན། ..... (83)
འགྲུར་གྱི་ཕྱག ..... (83)
མཆོད་བརྗོད་དང་རྟོམ་པ་དམ་བཅའ་བ། ..... (83)
ལེའུ་གཅིག་པ་རྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ། ..... (90)
ལེའུ་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ། ..... (133)
ལེའུ་བཞི་པ་རྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ། ..... (160)

འགྲེལ་བ་རྫོགས་པ་པོའི་མཆོད་བརྗོད་དང་རྫོགས་པ་དམ་བཅའ།
..... (197)
བསྟན་བཅོས་རྫོགས་པ་པོའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ..... (198)
ལེའུ་དང་པོ་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ། ..... (261)
ཚོགས་གསུམ་སྒྲིར་བཤད་པ། ..... (271)
ལེའུ་གཉིས་པ་གཞུང་འཆད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ..... (461)
དང་པོ། སྒྲ་ལམ/ལས་པས་ཆོག་དོན་ཕྱི་སྟེ་བཤད། ..... (461)
གཉིས་པ། དོན་ལམ/ལས་པས་ལྷག་ཆད་དང་འགྲུལ་པ་
མེད་པར་བཤད་པ། ..... (471)
ལེའུ་གསུམ་པ་རྩོད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ། ..... (490)
རྩོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་བའི་ཡོ་རྒྱས། ..... (491)
དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་བཤད་པ། ..... (512)
སྒྲིའོན་གསུམ་པ་མཇུག་གིའོན་བཤད་པ། ..... (564)
མ/ལས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་རྣམ་བཤད་ཏི་ལན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་
སོ། ། ..... པཾ་ཆེན་ཤྲཱི་མཆོག་ལྡན་ཀྱིས་བརྩམས།(572)

༄༅། ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙལ་མས།

༄༅། ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་བློ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། རྒྱལ་བ་ཆེན་གྱི་གསུང་གི་ཆེན་འཕྲུལ་ལས། ། བྱང་བའི་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་ལ་བཏུད་ནས། ། རོལ་མོའི་སྒྲོར་བས་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡི། ། དཔེ་མེད་གཞུང་འདི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། ། དང་ལྡན་ཆེན་གྱི་མཆོད་པ་དང། ། བཀྲིན་པ་ཆེན་གྱི་འཚོ་བ་དང། ། ཚགས་ཅན་ཆེན་གྱི་ཡིད་གཡོ་བ། ། དེ་ཀུན་རོལ་མོ་མཁས་ལས་འབྱུང། ། བློ་ངན་གཟུགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའང་རུང། ། རིགས་ངན་ནོར་དང་བྲལ་ཡང་སྒྲ། ། རོལ་མོའི་ཆ་ལ་མཁས་ཀྱར་ནི། ། ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱན་ལྟར་མཛེས། ། གང་ན་ཐོད་དང་སྐྱ་གས་དང། ། གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡོད་པ། ། དེ་ན་མྱ་ངན་ཡོད་མིན་པས། ། དེས་ན་རོལ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན། ། འགའ་ཞིག་འགའ་ལ་མི་མཛེས་ཤིང། ། ལ་ལ་གཞན་ལ་མཛེས་མ་ཡིན། ། མཁས་ཆེར་ས্ক্রིས་པ་བྱད་མེད་ཕོགས། ། ཀུན་ལ་མཛེས་པ་རོལ་མོ་ཡིན། ། དཀོན་མཆོগ་མཆོད་ཕྱིར་འདུས་པ་དང། ། ཕན་ཚུན་བསྡུ་ཕྱིར་འདུས་པ་དང། ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། ། མཁས་པས་རོལ་མོ་བཙལ་པར་བྱ། ། ལྷན་ཅིག་স্ক্রིས་དང་ཀྱེན་གཞན་ལས། ། བྱང་བའི་རོལ་མོ་གཉིས་སུ་འདོད། ། དེ་དག་ཆེན་པ་ཐ་དད་པའི། ། དབྱེ་བས་དཔག་མེད་འགྱུར་བར་བཤད། ། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་স্ক্রིས་པ་ཡི། ། ང་རོ་

ཆོས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདྲེན་པ་དང་ནི་བཀྲག་པ་དང། ། བསྟན་བ་དང་ནི་
ལྷུང་ཞིད་དོ། ། དེ་དག་འདྲེན་པའི་དགེ་བཅུ་བ་ཡིས། ། ཐ་དད་འགྱུར་བཞང་
བཤད་པར་བྱ། ། དང་པོ་བསྟོང་དང་བཀྲག་པ་དང། ། བསྟོད་དང་སྨད་པའི་
ངར་ཟོས་ཏང། ། ཁུགས་ལ་ཆུང་དང་བཆེགས་པ་སྟེ། ། དེ་ལ་གཉིས་གསུམ
བཞི་ཕོགས་ཕོ། ། བསྟན་ལ་མཁྱེན་ལྷ་སྣ་ལྔན་ཏེ། ། དེ་ལ་རིང་དང་ཐུང
གཉིས་སྟོར། ལྷེས་ལ་རིང་དང་ཐུང་བ་སྟེ། ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཐོག་མཐའ
རགས། ། མདའ་གཞུ་ཡི་ནི་འཕྲལ་འཕོར་ལྟར། ། རང་སྒྲ་ཆུང་པས་མི་ནུས
ཕྱིར། ། དེ་དག་ཆོགས་པའི་སྟོར་བ་ཡིས། ། ཆ་བ་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །
དེ་ལ་ཆུང་པ་མ་འདྲེས་པ། ། ཆོགས་པ་སྒེལ་བའི་སྟོར་བ་སྟེ། ། དེ་ཡང་སྟོར
དང་དངོས་གཞི་དང། ། མཇུག་ལ་གཉིས་གསུམ་བཞི་པོ་སྒེལ། ། ས་ས་ར་སྒེལ
དང་བསྒེས་སྒེལ་བས། ། སྒེལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། ། ས་ས་ར་སྒེལ་ཐ
ཐ་ད་ད། ། བསྒེས་སྒེལ་ཐ་ད་ད་གཉིས་གཅིག་འགྱུར། ། ཏ་ཐ་ནས་བཀྲག
ད་ད་ཐ་ད་ཏ་ཐ་ལ། བསྟན་ལྷེ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ། ཏ་ཐ
ནས་ལ་ལ་ལ ། ། ལ ། ། ལ ། །

དབྱངས། ། དབྱངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང། ། དོན་ལྡན་སྟོན་པ་
ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ཡང་ས་སོའམ་སྒྲིལ་བ་ཡི། ། ཚུལ་ལ་ཞིབ་པའི་བློ་ཡིས
དཔྱད། ། དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་ལ་ཚོགས་གོས་དགུག ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྡུར་ལ
ཚོགས་གོས་ལྟེངས། ། དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་ལ་ཚོགས་དྲངས་དང། ། དབྱངས
ཀྱིས་ བཀུག་ ལ་ ཚོགས་ བཀུག་ དང། ། དབྱངས་ ཀྱིས་ བསྡུར་ ལ་ ཚོགས་ བསྡུར
དང། ། དབྱངས་ཀྱིས་ལྟེངས་ལ་ཚོགས་ལྟེངས་དང། ། དེ་དག་བཟློག་སྟེ་བླང
བའོ། ། དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་དབྱངས་ཤིད་དམ། ། ཡང་ནི་ཚོགས་གོས་སྦྱར་བར
བྱ། ། ཡང་ནི་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པ་ནི། ། རང་ཤིད་སྦྱར་ཏེ་བླང་བར་བྱ། །
དེ་ཡང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དང། ། སྡུར་དང་བཏལ་བའི་ཟློལ་བ་དང། ।
བསྒྲིམས་དང་ གློད་ པའིཞིན་ ང་ ར་ དང། ། བཏེགས་ པ་ དང་ ནི་ བཅུམ་ པ
ཆམས། ། ཕོ་ མོ་ མ་ ནིང་ འདྲེན་ པ་ ལ། ། ཀུང་ པའམ་ སྒྲིལ་ བའི་ ང་ ར
དྲངས། ། དེ་ལ་ཕོ་སྒྲ་བཏྲོད་པ་སྟེ། ། མོ་ཡི་སྒྲ་ལ་སྟན་པ་འབྱུང། ། མ་ནིང
སྒྲ་ནི་བཙུན་པ་ཡིན། ། དེ་བཞིན་ཕོ་སྒྲ་གསལ་ལ་ངར། ། མོ་ཡི་སྒྲ་ནི་ཕྱ་ཞིང
འདར། ། མ་ནིང་འགྱུར་ཞིང་མཉེན་པ་དགོས། ། དེ་ལྟའི་སྒྲ་སྦྱོར་དེ་དག་ཤིད
 སྦྱོར་བཞམ་དངོས་གཞི་མཐུག་ཆམས་ལ། ། ས་ས་བ་འམ་སྒྲིལ་བ་ལས། ।
མེད་ཅེས་མ་ལས་ཆམས་ངེས་པར་བྱ། ། དེ་ལྟའི་དཔྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང། ।
འདྲེན་པའི་དུས་སུ་འདྲོངས་པ་དང། ། བསྡུར་ཚེ་འགྱུར་དང་འགུགས་པ
ཡི། ། དུས་སུ་ཁུགས་དང་ལྟེངས་ལ་འཇམ། ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མཉེན་པ
དང། ། ཕོ་མོ་ལ་ས་གས་སྒྲ་དག་ལ། ། རང་སྒྲ་ལེགས་པར་ཕྱིན་པ་དང། ।
ཚོགས་གི་ དུས་ སུ་ ཚོགས་ གས་ལ་ ཞིང། ། དབྱངས་ ལ་ དབྱངས་ ཤིད་ གས་ལ་ བ
དང། ། དེ་ དག་ བསྲེས་ ཚེ་ ལེགས་ འདྲེ་ ལ། ། འདྲེས་ ནས་ ས་ ས་ར་ གས་ལ
བའོ། ། དབྱངས་མ་ལས་ཆམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ། ། གང་ལས་འདྲེན་དང

གང་དུ་དགྱེ། ། གང་དུ་བསྐྱར་དང་གང་དུ་ལྷེངས། ། གང་དུ་འཛིག་དང་
གང་གིས་སྤྱོར། ། གང་བསྟོད་གང་དུ་སྨད་པར་བྱ། ། གང་བསྒྲིགས་གང་དུ
ལྷོད་པར་བྱ། ། གང་དུ་དབྱངས་ཡིན་གང་དུ་ཚིག ། གང་དུ་ཐུན་དང་གང་དུ
དལ། ། གང་ཞིག་ཥ་ཐུ་ཀང་དུ་མོ། ། གང་དུ་མ་ནིང་ཐུ་ཏངས་དང་། ། གང
ཏ་བསྲེས་ལ་ལ་ཏ་ནི་ནས། ། ཚིགས་བཅད་རིམ་པ་གང་ལེན་པ། ། དེ་ལ་ས
མཚ�་ལ་ལས་པར་བྱ། ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆུ་ལ་བརྟག ། འདྲེན་པའི
ཆུ་ཏ་ཙ་ཙ་ཥིགས། ། བསྐྱར་བའི་ཆུ་ཏ་ལ་ཥ་ཥིགས། ། བཀྲག་པའི་ཆུ
ཏ་ཙའི་ཥིགས། ། ལྷེངས་བའི་ཆུ་ཏ་ཙ་ཙ་ཥིགས། ། འདྲེན་པ་ལ་ཥིགས་དེ
དག་ལ། ། རིང་བ་དང་ནི་ཐུང་བ་དང་། ། ཆུ་དང་ས་མཚ་ལས་གཅོད་པ
དང་། ། ཏྲ་ཞན་ལ་ཥིགས་ངེས་པ་དང་། ། མ་ངེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། ། །

ཏེ། ། ཕྱིས་ནས་རང་གིས་ལེགས་བརྟགས་ན། ། ཏྲི་ཟའི་དབང་པོ་ལྟ་བུར་
འགྱུར། ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

དེ་ནས་ཚོགས་གི་ སྨྲོར་ བ་ ཡང། ། ཁྱེད་ ལ་ བཞེ་ བའི་ བསམ་ པས་
བཤད། ། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང། ། དམན་པ་རྣམས་ལ་སྨད་པ་
དང། ། མ་ཉམ་པ་རྣམས་ལ་འགྲན་ཚོགས་དང། ། ཀུན་ལ་དགའ་བའི་སྒྲུར
བླང་ངོ། ། དེ་དག་ཥ་ཥའི་རྣམ་གཞན་ཀྱང། ། མདོར་བསྡུས་ནས་ཞི་བཤད
པས་ཁྱོན། ། ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་བསླབ་པ་རིགས། ། ན་ཥ་ནོར་ཀྱིས་ཆེ་ བ
ཏྲ། ། རིམ་བཞིན་ཁྱེད་པར་ཞུགས་པས་ན། ། བཀུར་བཤད་ཐ་དད་ཡིན
ཞེས་གསུངས། ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་པས་བཀུར། ། ཤེས་རབ་ཅན་ལ
ལུགས་ཏྲིས་པས། ། བསླབ་པ་ཆེན་ལ་ཕྱག་གིས་ཏེ། ། རིགས་ཀྱིས་ཆེན་ལ་ཞེ
ས་ས། ། ན་ཥས་ཆེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཀྱིས། ། ནོར་ཀྱིས་ཆེན་ལ་ངོ་དགས
བཀུར། ། ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཅིང། ། ཏྲེགས་པ་ཅན་ལ་བློ་མེད་པ། །
རབ་ཏུ་ཐུང་བ་བསླབ་པ་ཉམས། ། ཐུགས་ཥའི་བདག་པོ་རིགས་དམན་པ། །
ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ལོ་ཏྲངས་གཞོན། ། ཕྱག་པོ་ས་ལར་ལྟའི་དབང་ཐུར་པ། ། མང
པོའི་ནང་ན་གནོང་བའི་གནས། ། གཞན་ལ་བརྟས་ནས་སྨད་པར་བྱ། ། བདག
དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་ཡི། ། རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་འགྲན་པའི་གནས། །
ཚུལ་མིན་བརྗོད་ན་བཟློག་ཐེ་བརྗོད། ། དེ་ལ་སྨད་ཐུ་མི་འཇུག་གོ། ། ཤེས
བྱའི་གནས་ལ་རབ་མཁས་ཤིང། ། ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལོག་པས། ། ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། ། འདི་ནི་མཁས་རྣམས་དགའ་བྱེད་ཡིན། །
རྒྱལ་པོ་སྲིད་དང་མཛངས་ལ་ལུགས། ། དཔའ་ལ་གཡུལ་ངོ་བྱད་མེད་རྒྱན། །
ཚོང་པ་ཟོང་དང་ཞིང་པ་ཞིང། ། ཚུལ་བཞིན་མིན་པས་ཆོངས་པ་དགའ། །
མདོར་ན་ས་ཥའི་བྱ་བ་ལ། ། བློ་དང་ལྡན་པས་མཐུན་འཇུག་བཙོངས། ། ཐུབ

པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྐད་གསུངས། ། སེམས་ཅན་རྣམ་གཅོད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ། དེ་
ལྟར་བསྟོད་སོགས་ཡུལ་ཤེས་ནས། ། ཇི་ལྟར་བསྟོད་དང་སྨད་པ་དང། །
འགྲན་དང་དགའ་བར་བྱེད་པཡི། ། ཚོགས་སྤྱོར་གནད་ཀྱང་ཅི་ཡིས་བཤད། །
དེ་ཡང་དབྱེ་ན་ཆུམ་གཉིས་ཏེ། ། ངོ་བོ་འམ་ནི་དཔེ་ཡིས་སོ། ། རང་དང་རང
གི་ཚོས་བཤད་པས། ། ངོ་བོ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། ། རང་གི་ངོ་བོ་ལུས
ངག་དང། ། ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཙམ། ། ལུས་ངག་ཡིད་ལས་གཞན
པ་ཡི། ། འབྱོར་དང་དབང་ཐང་རིགས་ཡོན་ཏན། ། བཟེ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་ལ
སོགས། ། བསྟོད་པར་བྱེད་ན་རང་གི་ཚོས། ། ཕྱོགས་གཅིག་གམ་ནི་ཐལ་ཆེར
ཀྱིས། ། འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་བརྗོགས་ཏེ། ། དེ་འདྲ་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་ནོ
ཞེས། ། མཚུངས་པར་སྤྱོར་བ་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་བཟློག་པས་སྨད་པ
དང། ། འགྲན་པའང་བདེ་བླག་ཤེས་པར་འགྱུར། ། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་མཚོ
ལྟུ། ། ཆུང་དང་ཆུམ་ཐོས་བྱ་ལ་སོགས། ། གཞན་ནི་ཁྱོད་ཆུ་བྱར
འདྲ། ། ཀིམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོ་ཡར་བཞིན། ། ནེ་ཊ་ཀ་ཕྱི་བ་འདྲ་བར
འདོད། ། དེ་བཞིན་ཉི་ཟླ་གསེར་དང་དབུལ། ། དགེ་ལྷོག་སྨྲང་ཆུན་གཡས
དང་གཡོན། ། ཀུལ་ཟླན་ལ་སོགས་འགྲན་ཟླ་ལས། ། ཅིག་ཤོས་ལྷག་པའི་དཔེ
བརྗོད་ཐུ། ། དེ་ལྟར་དེ་དག་ས་ས་འམ། ། ཐམས་ཅད་ས་ས་སྤྱང་བར
ཐུ། ། དེ་ལྟར་སྤྱོར་བ་དེ་དག་ཀྱང། ། ཐོག་མར་བསྟོད་སོགས་ཡུལ་བརྗགས
ཏེ། ། དེ་ཇི་ཚོགས་ལ་བརྗགས་པར་ཐུ། ། གཞན་དུ་གཞི་མ་གྱུར་པ་ཡི། ། ཁྱད
པར་བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་དགའ། ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིས། ། མཁས
པའི་ཐུ་བ་ཡིན་པས་ན། ། མཆོད་པ་ལ་ནི་སྙན་ངག་སྤྱོར། ། ཐལ་ཆེར་ཆོངས
པ་འདུ་བས་ན། ། གྱུར་བློ་ཐང་ལ་འདོད་ཀྱལ་ཚོགས། ། སྨོན་ཆེན་སྤྱངས་པ་ཆུང
བས་ན། ། འདོད་ཀྱལ་སྤྱོར་བ་རྣོགས་བརྗོད་ལ། ། གཞན་ཀྱི་ཇེས་འཇུག་ཡིན

པས་ནི། ། རྟེས་སུ་བརྩོད་ལ་གང་སྟང་སྤྱིར། ། ཆུང་པ་གཉིས་ནས་བྱུག་པའི་
བར། ། ངག་འདོན་འབྲེལ་ན་ཚོགས་བཅད་གཅིག ། དེ་ལ་རྟེས་སུ་བསྟན་
ལ་སོགས། ། ཇི་ལྟར་བདེ་བའི་ཟློམ་གཞན་བྱ། ། དབྱངས་དང་བཅས་ལ་ཕལ་
ཆེར་ནི། ། ཡི་གེ་མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཡང། ། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ཟློམ་
གཞན་འཇུག ། བདེ་འཇམ་དོན་ལ་ཚོགས་བཅད་དམ། ། ཡང་ན་ཆུང་པ་ཅི་
བདེར་སྤྱིར། ། ཀུན་ཀྱིས་གོ་ཞིང་བརྩོད་པ་བདེ། ། དོན་དང་མཐུན་པ་དཔེས་
འགྲེག་ལ། ། སྒ་ཕྱི་མི་རྣོས་མི་འགལ་ཟླ། ། དབྱེ་བསྡུ་ཤེས་ན་མཁས་པ
ཡིན། ། དེ་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ། ། སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་འཕྲུང་བ
སྟམ། ། འདིར་ནི་ཚོག་སྤྱོར་མདོར་བསྡུས་ཡིན། ། ཆུས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ
བཤད། ། ཐོ་དང་ལྡན་པས་དེ་བསྟེན་ཏེ། ། འབད་པས་ནན་ཏན་བྱས་ནས
ཀྱང། ། ཕྱིས་ནས་རང་གིས་ལེགས་སྤྱངས་ན། ། ཀུན་དགའ་ལྟ་བའི་མཁས
པར་འགྱུར། ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཚོག་སྤྱོར་བའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས
པའོ། །

དབྱངས་དང་ཚོག་གི་དོན་ཤེས་པས། ། ཕྱིས་ན་སྤྱོར་བ་རབ་ཏུ
བཙུམ། ། རང་དང་རྟེས་སུ་འཚམ་པ་ཡི། ། ཕྱོགས་པོ་ཉེ་བར་གཞག་པར
བྱ། ། གླུ་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྒྱིངས་ཚུལ་ཀྱིས། ། ལང་ལ་ལག་པ་འགྲམ་པར
བཞག ། མཆོད་ལ་ཕྱུས་བྱས་མིག་ཕབ་སྟེ། ། དང་བས་སྐྱེལ་ཀྱང་བཟང་པོ
བཅའ། ། རྟོགས་བརྩོད་ལག་པའི་བར་སྒྲོད་པའི། ། ཅོག་ཕྱའམ་བཟང་པོའི
འདུག་སྟངས་ཡིན། ། བཤགས་པ་ཀུན་ཏུ་གནོང་ཚུལ་ཀྱིས། ། ཕུས་བཙུགས
ཕལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་འདུད། ། དེ་བཞིན་བསྟོད་ལ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ། ། སྨད་དང་འགྲན
ལ་ཕྱིགས་པའི་ཚུལ། ། རྟོགས་པ་བརྩོད་ལ་ཁོ་བའི་ཚུལ། ། རྟེས་སུ་གཏམས་ལ
མན་ངག་ཚུལ། ། བཤགས་ལ་ཉམ་ཕག་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ། དགའ་ལ་དགའ་བའི

ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། ཆུང་པ་ལ་ སོགས་རྟེས་བསྡུན་ལ། ། དེ་དང་རྟེས་མཐུན་
དབྱངས་ཞིད་དོ། ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན་དང་། ། རྟེས་སུ་མཐུན་ཞིང་
མཇོས་པར་འགྱུར། ། སྒྲིར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡང་། ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་
ཕྱི་ཐག་དང་། ། ཆན་དང་གཞོན་ནུའི་དབྱེ་བ་དང་། ། སྐྱེས་དང་བུད་མེད་ལ
སོགས་པའི། ། ཁྱད་པར་ཞིད་ཀྱིས་མི་འདྲ་བའི། ། དབྱངས་ཀྱི་སྟོར་བ་དུ་མ
མཐོང་། ། དབུས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་ལྷིར་ཞིང་འགྱུར། ། གཙང་པ་འཚེར་ཞིང
གསལ་བ་ཡིན། ། གཅེར་ཞིང་མདུད་པ་མང་འ་རིས་པ། ། ཁམས་པ་ཆུམས་ནི
བརྗེད་ཅིང་ཁྱོང། ། དེ་ལྟར་དེ་དག་ཆུམས་ལ་ཡང། ། ས་སོར་ཕྱེ་ན་ཆུ་པ
མང། ། མདོར་ན་སྐད་གང་དང་ཕྱེ་ཐག་ཁིས། ། རང་ལ་ལྟེན་ཅིག་སྐྱེས་པ
ཡི། ། འགྱུར་ཀྱི་ཕྱེ་ཐག་ཤེས་པར་བྱ། ། སློབ་དཔོན་གཞན་ཀྱིས་འགྱུར་ན
ནི། ། ཚོན་ཙི་བཞིན་དུ་བསྡུར་དུ་ཟད། ། སྟོན་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་ཚོག་ལ
མཁས། ། ང་ལྟ་ཆུམས་ནི་དབྱངས་ལ་སྟོང། ། ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན
ཆུམས། ། མི་མཁས་བློ་ཚུང་གྱ་ལ་དགའ། ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་འཚེར་འགྱུར་ལ
གཞོན་ནུའི་ཚོན་འགྱུར་ལུགས་བདེ། ། དར་ལ་བཅན་ནས་མཁྱེན་པ་བཟང། །
ཆན་པར་འགྱུར་ནས་ཚོག་ལ་མཁས། ། ཕལ་ཆེར་བུད་མེད་ཆུམས་ཀྱི་ཕྱ། །
སྐྱེས་པ་ཆུམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡིན། ། གཞོན་ནུའི་ཚོན་ཕྱ་བ་ཕྱེ། ། དར་ལ་བཅན་ནས
སྟོམ་པར་འགྱུར། ། ཆན་པ་ཆུམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞུམ། ། བ་ཚ་ཅན་ཀྱི་ཚུ
འཕྱང་ཞིང། ། ལྷུམ་བག་ཅན་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཟ། ། ལྟ་གས་པ་ཅན་ཀྱི་གནས
འདུག་པའི། ། མི་ཆུམས་ཕལ་ཆེར་མཁྱེན་པ་སྟོམ། ། དེ་ལས་བརྒྱ་པ་ཕྱ་བ
ཡིན། ། ཆ་བར་སྐྱེན་པ་འགྱུར་ལུགས་དང། ། གཅོད་མཚམས་དང་ནི་ངག
སྐྱེན་པ། ། ཁེལས་མཁས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན། ། དེ་ཡང་སྦྱང་པའི་སྟོབས
ལས་འབྱུང། ། མདོར་ན་ཐོག་མེའི་སློབ་དཔོན་ཀྱི། ། རྟེས་སུ་ཕྱི་མ་འཇུག

པར་འགྱུར། ། དེ་ནས་དབྱངས་ཀྱི་སྨྲོར་བ་ནམས། ། དཔེ་ཡིན་མིང་གིས་བཤད་
པར་བྱ། ། འདྲེན་པ་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་སྟེ། ། བཀུག་པ་མེ་ཏོག་འཁྲི་ཤིང་
ཡིན། ། དབུས་ཞན་ཚུ་གླུང་དལ་འགྲོ་བ། ། འགྱུར་ལུགས་ཆུ་མཚོའི་ཟླ་བར་
བཤད། ། ཚོགས་སུ་ས་ཁང་གིའི་ང་རོ་སྟེ། ། དཔེན་པར་བྱང་བ་རོལ་བའི་
ཚུལ། ། མཁས་པའི་མཏུན་ས་ནི་ཅོའི་ངག་ཏུ། ། ཆ་བྱའི་འཇོ་ལྷོག་ཆོང་
ནང་ཏུ། ། ཕྱི་ཚེ་ངང་བ་ཀུན་འདྲེན་པ། ། ཇེས་ས་ངག་པ་འདོད་ལྷའི་
མདའ། ། མཚོད་ལ་དགེ་བའི་མེ་ཏོག་སྟེ། ། བ་ཚ་ལ་ཚུ་ཀླུང་ཕ্�་ལ། །
རང་ཐུགས་བསྟོད་ན་ལྷ་ཡི་ཏ། ། ཕ་རོལ་སྟོད་ན་འཕོར་ཟླ་ཁ་ནོན། ། ཀུན་
ཏུ་ལྷན་པ་ཏྲི་ཟའི་ངག་ཏུ། ། ཐེལ་བ་མེ་ཏོག་ལྷོང་ལྷན་ཡིན། ། དེ་ལ་ས་ཁ
ཕའི་ཆམ་པ་ཡིས། ། འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་བཏགས་ཏེ། ། དབྱངས་ཀྱི
ས྄ོ་ར་ཁ་ཞན་ལ་ཡང། ། ཇི་ལྟར་འཚམས་པར་ས྄ོ་ར་ཁ། ། དེ་ལྟར་ཤེས
པའི་མཁས་པ་ལ། ། ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཁད་མས་ངག་བཤད། ། དལ་བ་ལ་ནི
མི་འཚམས་ཤིང་། ། ཆུར་བ་ལ་ནི་མ་བཏུབས་ལ། ། འཕེལ་བའི་ཚེ་ན་མ
འདྲེན་པ། ། དབུགས་འཇམ་མ་ཞུམ་ས྄ོ་ལས་པའི་ཁནད། ། དབྱངས་ས྄ོ་ར
མངན་ངོན་ཁོ་ཆུང། ། བདེ་འབྱམ་མང་ན་ཐ་མལ་ཆུ། ། ཏ་ཅང་ཐལ་ན
མཁས་པས་ཁྱེལ། ། རན་པར་ས྄ོ་ལ་བ་ཏུས་ཀྱི་ཁནད། ། ཀུན་ལ་མཁས་པས
རང་ཉི་ས྄ོ། ། འགྱུར་ལུགས་འབྱངས་པས་ངག་ལ་ཆྱམས། ། ཚོག་ས྄ོ་ར་ལེགས
པས་ཁནན་ལ་ལྟན། ། འཇམ་ཞིང་འཕྲད་པ་ས྄ོ་ར་པའི་ཁནད། ། ཏ་ཅང
ཆོད་དང་ཕྱིམས་པ་དང། ། ངོན་མི་ཏོག་ས་ངང་མི་ས྄ོ་བ། ། ཁ་ཞན་ཏུ་ཡེར
པ་ཟླ་ཡི་ཕྱོན། ། ཟུར་མ་ཕྱེན་དང་ཟླས་པ་ངང། ། ཚོག་ལྟད་ཅན་ངང་མི
ཁས་ལ་བ། ། ཁ་ཅོད་མཚམས་ནོར་བ་ཚོག་ཁི་ཕྱོན། ། དབྱངས་ལ་འཕེལ
འགྲིབ་བཏུབས་པ་ངང། ། ཏ་ཅང་མཁྱོགས་བུལ་བ་ཅོར་ནས་འདོན། །

བཅོས་ཤིང་སྒྲུབ་གདངས་ཀྱི་རྣམ། ། ཆུམ་འགྱུར་ཡ་ཡོ་བཞིན་སྡུད་དང། ། ཨི་ལྟ་བ་དང་ཕྱུགས་ལྟར་བལྟ། ། གཟིར་དང་འཚབ་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ། ། སྟོན་ལ་འགྲོ་དང་ཕྱིས་ནས་འཕེན། ། ཆེ་དང་ཆུང་དང་མི་བསྲེ་དང། ། མཁས་འདོད་ཕྱེད་པ་ཁྲག་ཀྱི་རྣམ། ། ཀུན་ཏུ་གཡེར་ས་ཕན་ཚུན་སྒྲ། ། ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་མ་རངས་དང། ། དོན་གོ་མེད་པ་ཉན་པའི་རྣམ། ། ཆོག་ལ་ཆོང་ས་ནན་ས་པའི་ཆུ། ། དབྱངས་སྒྲོར་མེད་ན་བཞད་གད་ཆུ། ། དུས་ཚོད་མེད་ན་རྣམ་པའི་ཆུ། ། དགོས་པ་མེད་ན་ཕྲིག་པའི་ཆུ། ། མཁས་པ་འདུས་ཤིང་མང་ཡོས་བསྐོར། ། ཁྲག་ཁོ་ངན་ཞིང་འཁྱན་ཟན་མང། ། སྒྲུབ་པ་ཆུང་ཞིང་ཁྲོས་ཁ་ཞན། ། ཏོ་ཁྲག་ཁོ་ངན་པ་སྡུག་པའི་ཆུ། ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མང་ན། ། ཇི་ལྟར་ཀྱུར་ཀྱང་དོར་བར་བྱ། ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱུར། ། མཁས་པས་དགེ་བ་སྒོལ་ཕྱིར་བླང། ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱེན་གཞན་ལས། ། བྱང་བའི་ཕོལ་མོ་ཆུམས་ལ་འབད། ། གྲོང་བུ་པོ་ལང་ཟླ་ཇ་དང། ། འཁར་ཏ་ཏ་ཟླུམ་ཏ་པོ་ཆེ། ། ཏ་ལྷན་ཚ་ལང་ཀ་ཏ་ཏི། ། དུང་དང་ཆུད་ཆང་ལ་ས་ཁགས་པ། ། ཏི་ལྷེད་ཁིལ་ལྷན་སྒྲོར་བཤད་པ། ། དེ་ལྟེད་ལ་ནི་མཁས་པར་བྱ། ། ཕྱིས་ནས་ཕོལ་མོ་ཀུན་འདུས་པའམ། ། ས་ས་ཁེད་ཀྱི་ཆུ་ཁམ་པར་ཚེན། ། དབུས་འགྱུར་ཚལ་ན་གཏམ་ཆུང་ཀྱི། ། ཟླུས་གར་ཕྱེད་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲོར། ། མཐའ་འཁོབ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུ། ། ཕྱེད་པའང་ལྟ་ཞོག་ཐོས་པའང་དགོན། ། འདིར་ཡང་གཞུང་མང་ངོ་གས་པས་ན། ། ས་ལ་སྟན་སྒྲོར་བ་ངས་མ་ཁད། ། གལ་ཏེ་ངོན་ཏུ་གཉེར་ཆམས་ལ། ། ཕྱིས་ནས་གཞན་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། ། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་གཡེང་བ་དང། ། ཀུལ་པའི་ཆུ་ཕྱིར་ཆུལ་བས་བཀག ། འོན་ཀྱང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང། ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཉེས་པ་མེད། ། དེས་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་ཀྱིས། ། ཞུས་ཚེ་དགེ་སློང་ཆམས་ལ

གནང། ། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པ། ། དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་
གསུངས། ། དྲུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་སྲུའི་སྨྱོར་བ། ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དུ་མ་
མཛོང། ། གལ་ཏེ་ཕྱོད་ཀྱང་སྲུའི་སྨྱོར་བ། ། དེ་ཉིད་ཕྱད་པར་རིགས་ཤེ
ན། ། སྐད་དང་གདངས་ཀྱི་ཕྱད་པར་ཀྱིས། ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ
དཀའ། ། དེས་ན་དྲུག་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི། ། སྲུ་ཡི་སྨྱོར་བ་འདིར་མ
བཤད། ། ཟློག་མ་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ། ། ཕྱོགས་ཤེ་སྟེད་གསུངས་པ
གང། ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཐུན་པ་རྣམས། ། འདི་ཡི་ནང་ན་འདུ་ཤེས
བྱེས། །

རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྨྱོར་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ
པའོ། ། དེ་ལྟར་ཤེས་བ་ཀུན་ལ་སྟོན་སྨྱང་མཐུས། ། འདིར་ནི་བློ་ཕྱོས་རྣམ
པར་གསལ་ཐོབ་པ། ། དཔལ་ལྡན་དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན
ཀྱིས། ། ཕྱོགས་པོ་དགའ་བ་སྒེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན། ། རང་བློ་ཤེས་བྱ་ཀུན
ལ་མ་སྨྱང་ན། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང། ། དེ
ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱིས། ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྨྱང་ཞེས
ལེགས་པར་གསུངས། ། གང་དག་མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་བ་ཡི། ། སྨྱོན་མ་ལྟ
མིའི་བློ་མར་བྱའོ་ཞེས། ། བཙོན་པ་དམ་པའི་གནས་ལ་ཁས་འཆེ་བའི། ། རྒྱལ
བའི་སྲས་དེས་མཆོག་ཏु་ཤེས་བྱ་སྨྱང། ། ཐོན་ཚད་གཞན་ཀྱི་ཡིད་ལ་མ་ཤར
བ། ། འདི་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་ཐོག་ཏོས་ལྟན། ། ཆུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང
ཡང་རྣམ་དཔྱད་པའི། ། ངོན་དེ་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཇི་མཚན་མེད། ། དེ་ལྟར
གཞན་ངོན་ལ་དགྱེས་རྒྱལ་བ་ཡི། ། སྲས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཕྱོགས་ཅམ་ཕྱེ་བ
ལས། ། བསོད་ནམས་གྱུབ་པ་གང་ཡོད་དེ་ཡིས་བདག ། འགྲོ་ལ་ཕན་མཛད
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཤོག ། རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཆེ་བཟག་གསལ་བར་བྱེད་པ་རོལ

མོའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་པཎ্ཌི་ཏ་ལོ་གཞོན་ཡང། བློ་ཀྱོས་ཆན་པ་ཎ্ཌའི་དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ། རིག་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་སྐྱེན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བླ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཡན་ལག་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བརྩམས།

༄༅། ། རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་ཀུ་བཡང་རྒྱ་ར་སཏྭ་ཥྚཿ ཤ་ཏ་ཡ་ཐ་ཏ་མ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་སྐྱེན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བླ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། འཕྲོ་བའི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་ཟས་གཙང་སྲས། ། དེ་གསུང་མདོ་ལྟར་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས། ། སྒེལ་མཛད་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དང། ། བོད་ཀྱི་པཾ་པ་ཏ་ཀུལ་བློན་ཆེ་རྣམས་ཀུལ། ། ཁྱད་པར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཧོད་གསལ་གྱི། ། ལྷ་རིགས་སྨྱལ་ནས་མི་ཡི་ཡུལ་བྱོན་ཏེ། ། བར་དུ་མ་རིག་ལ་འཕོན་ཐ་མ་བྱ། ། ས་སྐྱ་པར་གཟུགས་སྐྱེས་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀུལ། ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་སྨྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ། ས་སྐྱོང་ཀུལ་པོའི་གཙུག་གིས་མཆོད་པས་འཕྲོ་ཀུན་ཕྱིན་བདེ་ལས་བཀོད། ། དེང་དུས་བདེ་གཤེགས་དྲི་མེད་དཔལ་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་

ས་ངས་རྒྱས་པའི། ། ཕྱག་དབང་གཉིས་པ་ས་སྐྱ་པ་ཏ་ཚེན་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་དུ་
རྒྱས་ཀྱི་ཅིག ། གཞན་ཡང་གང་ས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཆོག ། ས་སྐྱ་པ་ཡི་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་པའི། སྐྱེས་ཚེན་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་ནམས་ལ། ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་སྙིང་ནས་ཕྱག་བཀྲོའོ། ། སྙིགས་དུས་
བསྟན་པའི་མེ་ཏོ་གསོ་བ་ལ། ། བས་མས་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྨྲགས་འཚང
རྒྱ། ། ངག་གི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་རིན་ཚེན་དང། ། གང་གི་ཕྱགས་སྲས
འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མཚེད་རྒྱལ། ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྲོ་བསྡུའི་ཕྱིད་པོ
གང། ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་མྱས་པ་རྒྱ། ། མཆོག་དང་ཕྱན
མོང་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཞི། ། གཅིག་ཆོག་རྒྱལ་པོ་གང་དེས་བདག་སྐྱོང
ཤིག ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་དུར་སྒྲིག་བློ་གོས་ཅན། ། གནས་ལྷ་རིག་ས
པ་ཏ་ཚེན་བློ་མ་ཡི། ། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བཟོ་རིག་གི ། ཆོས
གཞུགས་ལྷོན་པ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན། ། གང་དེའི་ཆམ་བཤད་སྟན་པའི
སྒྲ་དབྱངས་འདི། ། འཇམ་དབྱངས་བློ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཏ་ཚེན་ཉིད། ། ཆོས་ཀྱི
དབྱིངས་ནས་དགེས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་དང། ། བློ་གསལ་ཆམས་ཀྱི་ཡིད་རབ
འཕྲོག་ཕྱིར་བཤད། ། ཁོ་བོའི་ཇེས་འཇུག་སྐལ་བཟང་དཔྱོད་ལྡན་ཆམས། ། སྟོམ་ལས་མ་བྱིད་བསྟན་བཅོས་རི་མོར་ཕྱིས། ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཇེའི
གསུང་རབ་དགོངས་དོན་འདི། ། ཕྱོགས་བཏུར་སྒེལ་ལ་རང་གཞན་དོན
གཉིས་བསྒྲུབ། ། དེ་ལ་འདིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང
དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆམས་ཀྱིས་ནི། ། གཞན་དག་ཆོག་ལ་ལོག་པར་ཏྲི་ག་པ་ཚར
བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རིག་པ་དང། དོན་ལ་ལོག་པར་ཏྲི་ག་པ་ཚར་བཅད་པའི
ཕྱིར་ཀུན་ཆོགས་རིག་པ་དང། སྒྲིར་འདོད་དགུ་མཐའ་དག་དོན་དུ་གཉེར
བ་ཇེས་སུ་འཛིན་ཕྱིད་བཟོ་རིག་པ་དང། ། ཕྱི་ཐག་ནད་མེད་པ་དོན་དུ་གཉེར

བ་ཇེས་སུ་འཛིན་བྱེད་གསོ་བ་རིག་པ་དང། ། བདག་ཉིད་ལམ་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་
ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ནང་དོན་རིག་པ་སྟེ། ། དེ་ལྟར་རིག་གནས་
ལྷག་མ(ལས་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན་
འཕགས་པའི་མཆོག་དག་ས་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་
མགོན་པོས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། ། འཕགས་
མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་
དག་ཚོར་བཅད་རྟེས་བཟུང་དང། ། བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་
བཙོན་བྱ། ། ཞེས་པ་དང། ཆོས་ཀྱི་རྟེ་འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱིས
ཀྱང། ། རང་ཐོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཕྱུངས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ
མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང། ། དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱིས། །
རིག་པའི་གནས་ཀུན་ཕྱོང་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས། ཞེས་པ་དང། ཐུགས
ཚངས་ལོ་ཐུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང། རིག
པའི་གནས་ལྟར་ལེགས་པར་མ་ཕྱུངས་ན། ། དགེ་བཅོམ་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན
ཐོབ་མི་ཕྱེད། ། དེ་བས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། ཀུན་མཁྱེན
ལམ་འདིར་མ(ལས་རྣམས་བཙོན་པར་རིགས། ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས
སོ། ། དེ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ལྟའི་ནང་ནས་གཞི་འམ། གཙོ་བོའམ། ལུས
སུ་ཀྱུར་པ་ནི་བཟོ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཟོ་རིག་འདི་ལ་བཟའ་བཏུང་འཚོལ
བའི་རིག་གནས་ཞེས་བརྗོས་པར་བྱེད་ཡོད་ཀྱང། ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་འཇུག་ཅིང། ཡིད་བཟོ་ཐོས་བསམ་བྱ་ཡུལ་དུ་མ་འདུས
པའི་རིག་གནས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟོའི་རིག་གནས་འདིར་རིག་གནས་མཐའ
དག་འདུས་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས།

ཡིད་བཟོ་ཐོས་དང་བསམ་པ་བསྒོམ་པའོ། ། ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་མཐའ་
ཡས་ཏེ། ། བརྟག་པ་བརྒྱད་དང་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ། དཀར་རྫོས་
དབྱངས་འཚར་ནག་རྫོས་གསོ་དཔྱད་སོགས། ། སྲེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུ་སྲེ་
རྣམ་བཞི་སྟེ། ། དེ་དག་བསྟན་དོན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་སོགས། ། ཡིད་
བཟློའི་མཆོག་ཀྱང་ཐར་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན། ། དེ་ཕྱིར་གནས་འདིར་རིག་
གནས་ཐམས་ཅད་འདུས། ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྱིར་བཟོ་རིག་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱི་
ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་། ། གཙོ་བོར་བསྟུ་ན། སྒྲ་པ་ཤེས་རིན་གྱིས།
བཟོ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་བཟོའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལུས་བཟོ་རིག་པ།
ངག་བཟོ་རིག་པ། ཡིད་བཟོ་རིག་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ལ་ལུས་
བཟོ་རིག་པ་ནི། ལུས་བཟོ་མཆོག་སྒྲ་གསུམ་ཕྱུགས་ཀྱི་རྟེན་ཆགས་ཚོད་དང་
ལྷན་པ་བཞིངས་པ་དང་། ལུས་བཟོ་ཕལ་བ་ནི། ཁང་ཁྱིམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཁང་
པ་བཟེགས་པ། ཁང་མིག་ལྷ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ
དགོངས་ནས། ལུས་བཟོ་མཆོག་ནི་སྒྲ་གསུང་ཕྱུགས་ཀྱི་རྟེན། ། ཞེས་སོགས
དང་། ། ལུས་བཟོ་ཕལ་པ་ཁང་ཁྱིམ་གྱུ་གཟིངས་དང་། ། ཤིང་རྩ་ལ་སོགས
འཕྲུལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། ། དུས་འཁོར་རྣམ་བཤད་ཀུན་དུ་རྒྱས་པར
བཤད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཡིད་བཟོ་ནི་ཞོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ
ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གཙོ་བོར་ཆེད་དང་མི་ཆེད
ལས། ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བཟོ་ཞེས་གསུམ་དུ་དགེ། ། ཞེས་སྒྲིར་ཡིད་ཀྱིས
རྟོགས་ནས་ལུས་ངག་ལ་འཇུག་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དང་འབྲེལ་བའི
ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་ངག་གི་བརྗོད་པ་གཙོ་བོར་སྐྱར་པས་ལུས་བཟོ་ངག་བཟོ
གཉིས་དང་། ལུས་ངག་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིད་བཟོ་ཞེས་བྱ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་འཚད་པ་སྐབས་སུ

བབས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེར་པ་དང། ། མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ་
དང། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་ཁྱོས་ཀྱིས། ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་མེད་
ཐོབ། ། ཅེས་པ་དང། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྟོན་སྐྱེར་མཐུས། ། འདིར་
ནི་བློ་ཁྱོས་རྣམ་པར་གསལ་ཐོབ་པ། ། དཔལ་ལྡན་དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
མཚན་ཀྱིས། ཞེས་ཆོས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་མངའ་
བ། ། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོས་མཛད་པའི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་བྱེད་པ་རོལ་མོའི་བསྟན་
བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ཅག་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་འདི་ཡིན་ལ།

འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ། ཟླུང་གི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་
དོན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་
རྫོགས་པར་དམ་བཅའ་བ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
འདིར་བརྗོད་བྱ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང། ཀུན་གཞན་ལས་བྱུང
བའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ལ། ། དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཞེམས་རྒྱུད་བསླབ
པ་གསུམ་དུ་འཆོས་ཤིང། ངན་འགྲོ་དང་ལྷོད་པའི་ལྷུག་བསྟལ་ལས་སྒྲོལ
བའམ་སྐྱོབ་པས་ན། གཞུག་ལག་འདིའི་མཚན་ལ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས
བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རོལ་མོའི
བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གཉིས་པ་ལ་མཆོད་པར
བརྗོད་པ་དང། རྫོགས་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བླ་མ་མཆོད
པར་བརྗོད་པ་དང། ཡི་དམ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གུས
པས་འདུད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས

ལ་ཕྱག་འཚལ་བོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གཉིས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆོས་འཕྲལ་ལས་སྣྲལ་ཞིང། ། གསུང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆོས་འཕྲལ་ལས། ། བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བཏུད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱུང། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རོལ་མོའི་སྒྲོར་བ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡི། ། ཏྲི་མེད་གཞུང་འདི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ། དང་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཆུས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང། ཟས་དང་ནོར་འདོད་པས་བཀྲེན་པ་ཆུས་ཀྱི་ཟས་ལ་ས་ཁགས་པའི་འཚོ་བ་དང། ཆགས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་ཆུས་ཀྱི་ཡིད་ཆགས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དེ་ཀུན་ཀྱང། རོལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་གཞག་ལ་མཁས་པ་ལས་འབྱུང་གིས། གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བ་བརྗོད་བྱ་རོལ་མོའི་ཆུ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དང་ལྡན་ཆུས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང། ། བཀྲེན་པ་ཆུས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང། ། ཆགས་ཅན་ཆུས་ཀྱི་ཡིད་གཡོ་བ། ། དེ་ཀུན་རོལ་མོ་མཁས་ལས་བྱུང། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གཞན་ཡང་རོལ་མོའི་ཆུ་གཞག་ལ་ཅིས་ཀྱང་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་བློ་ངན་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཞན་པ་དང། གཟུགས་ཡིད་དུ་མི་སྡུག་པ་དང། གདོལ་ལ་ལྟ་བའི་རིགས་ངན་པ། ནོར་དང་བྱལ་བ་སྟེ་ནོར་མེད་ཀྱང་རོལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་ལ་མཁས་པར་ཐུར་ནི་ཚོགས་པ་མང་པོའི་ནང་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏུ་ཀྱང་ལྟ་བུར་མཛོས་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ས་ཁགས་ཏེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཐུན་ངན་གཟུགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའང་རུང། ། རིགས་ངན་ནོར་དང་བྱལ་ཡང་

སྣ། ། རོལ་མོའི་ཚ་ལ་མཁས་གྱུར་ན། ། ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱན་ལྟར་
མཛེས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གཞན་ཡང་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པ
ནི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་བསྟུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ཡུལ་དང
ཞོང་ཁྲེར་གང་ན་གང་ཟག་སྐྱེས་ཕོ་མོ་ཀུན། ཐོད་བཅིང་བ་དང། ཐུ་གས་ར་ཏ
འཕྲུང་པ་དང། གར་ཁྱེད་པ་དང། གླུ་ལེན་པ་དང། རོལ་མོ་ཞེལ་ཁྲོལ་དང།
ཀ་ཞ་སྟེ་བཞད་གད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཕོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་ས་ལུས་ལ་ནད་དང་ཞེམས
ལ་སྙུག་བསྟལ་གྱི་ཆུ་ངན་གྱི་མེད་པའི་རྒྱགས་ནུ་ཁྱེད་ཕས་ཕོ་ཞེས་ཕྱོན་པ་ལ
གང་ན་ཐོད་དང་སྒྲ་གས་ར་ཏ། ། གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡོད་པ། ། དེ་ནས་ཆུ
ངན་ཡོད་མིན་པས། ། དེ་ནས་རོལ་མོ་བསྟུགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།
དེས་ན་ཆོས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ། མཁས་པ་དང་ཚོར་ས་པ། སྐྱེས་པ་དང
བུད་མེད་ལ་ཕོགས་པ་ཀུན་ལ་མཛེས་པ་ནི་རོལ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པ
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསེར་གཡུའི་རྒྱན་འདོགས་པ་ཕོགས་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ
ལ་མཛེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མི་མཛེས། ཆོས་ཤོས་དྲས་དྲྭ་ཕྱོན་པ་ཕོགས
འགའ་ཞིག་རབ་བྱུང་ལ་མཛེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་བུད་མེད་ཕོགས་འགའ་ཞིག
ལ་མི་མཛེས། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་མཁས་པ་ལ་མཛེས་ཀྱང་ཚོར་ས་ལ་མི་མཛེས།
ལ་ལ་ཚོར་ས་ལ་མཛེས་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་ལ་ཕོགས་མཐའ་ཡས
པར་མཐོང་བས་ཕོ་ཞེས་ཕྱོན་པ་ལ། འགའ་ཞིག་འགའ་ལ་མི་མཛེས་ཤིང། ། ལ
ལ་ལ་གཞན་ལ་མཛེས་མ་ཡིན། ། མཁས་ཚོར་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཕོགས། ། ཀུན
ལ་མཛེས་པ་རོལ་མོ་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི
དགོས་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཤིད་དགོས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ
པར་བྱེད་པ་དང། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་མཆོད་པར
བྱེད་པ་དང། ཕ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས

ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ། སྨོན་དཔོན་ཙཱན্ད্র་གོ་མིའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་
བློ་གསལ་མཁལ་རྒྱན་ལས། མན་ངག་འདི་ལ་མི་བརྟེས་པར། ། བཏེན་ནི་
འཕགས་བུ་བདེ་ཆགས་ཏུ། ། འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཆང་བར་རིགས། ། ཞེས་དང།
ཡང་སྨོན་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་
མཁལ་རྒྱན་ལས། ཉམས་ལྡན་ངག་གི་རིགས་ཕྱིད་ཀྱི། ། འཕགས་པ་མཆོད་
དང་ སེམས་ ཅན་ དོན། ། ཕྱིད་ དང་ དངོས་ གྲུབ་ རྣམ་ གཉིས་ རྒྱ། ། ཞེས་
གསུངས་པས་ སོ། ། འོ་ན་ ཕན་ ཡོན་ དེ་ ལྟ་ བུ་ དང་ ལྡན་ པའི་ རོལ་ མོའི་ རྣམ་
གཞག་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་གིས་དུས་ནམ་ཀྱི་ཚེ་ཞེ་ན། ཞར་ལས་
ཐུབ་པ་དུས་ནི། ལོ་དང་ཟླ་བའི་དུས་ཚེན་བཞི་དང། ཟླ་མའི་དུས་ཚེན་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་དང། གཞན་ཡང་ཟླ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་
པའི་ཕྱིར་ རྒྱ་ བོའི་ ཆོགས་ མང་ པོ་ འདུས་ པ་ དང། ཕན་ ཚུན་ རྒྱ་ བོའི་ ཆོགས་
གཅིག་ལ་ གཅིག་ བལྟ་ བའི་ ཕྱིར་ འདུས་ པ་ དང། དགའ་ སྟོན་ ལ་ སོགས་ པའི་
ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ ས་ མི་ མང་ པོ་ འདུས་ པ་ མཐོང་ བའི་ ཚེ། ། རོལ་ མོའི་ རྣམ་
གཞག་ལ་ལེགས་པར་ སྦྱངས་ པའི་ མཁས་ པས། རོལ་ མོའི་ རྣམ་ གཞག་ བཙམ་ སྟེ་
རང་ གཞན་ ཀུན་ ལ་ ཕན་ བདེ་ བསྐྱེད་ པར་ བྱ་ དགོས་ ཞེས་ སྟོན་ པར་ བྱེད་ པ་ ལ།
དགོན་ མཆོག་ མཆོད་ ཕྱིར་ འདུས་ པ་ དང། ། ཕན་ ཚུན་ བལྟ་ ཕྱིར་ འདུས་ པ་ དང།
། ཕན་ ཚུན་ ཚོགས་ པ་ མཐོང་ བའི་ ཚེ། ། མཁས་ པས་ རོལ་ མོ་ བཙམ་ པར་ བྱ།
ཞེས་ པ་ འདི་ ཐུབ། ། ཁ་ཉིས་ པ་ ཁ་ཤུང་ ཁི་ དོན་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། ། དབྱངས་ ཀྱི་ རྣམ་
གཞག ། ཚོག་ གི་ རྣམ་ གཞག ། དབྱངས་ དང་ ཚོག་ སྦྱོར་ བའི་ ཚུལ་ ལོ། །
དང་ པོ་ ལ་ ཁ་ཉིས་ ཏེ། ། ཕྱི་ཡི་ དོན་ དང་ ཁ་ཤུང་ དོན་ དངོས་ སོ། ། དང་ པོ་ ལ་
བདུན་ ཏེ། ། ཁང་ ཞིག་ བསྐྲན་ པར་ བྱ་ བའི་ དབྱངས། ། ཁང་ དུ་ བསྐྲན་ པར་ བྱ་
བའི་ ཁ་ནས། ། ཁང་ ཁིས་ སྨོན་ པའི་ སྨོན་ དཔོན་ ཡུལ། ། ཁང་ ལ་ སྨོན་ པའི་ སྨོན་

མ་དང། ། དབྱངས་ཞིང་ཇི་ལྟར་བསླབ་པལ་ལ་ནི། བོད་སྐད་དབྱངས་ཁམ་
སྦང་ཐུ་ དང། ། ལེགས་ པར་ བསླབས་ པའི ཐུང་ལ་མཚོ་རིང་བ་མ་ཡིན་ པར་
དབྱངས་ཀྱི་སྐད་དོད་དོ། ། ས་ར་ས་ཐ་ཞེས་པ་འཐུ་ དབྱངས་རིང་ཇི་ལྟར་རིང་
དབྱངས་ཁམ་ཉམས་ལྟན་ཀྱི་ངག་ལ་འཇུག་ཐེ། སྒོག་ དཔོན་ ཅན་ ཆོག
ས་ར་ས་ཐ་ཞེས། ། བོད་སྐད་ དབྱངས་ཁམ་ ཉམས་ ལྟན་ ངག ། ཅེས་ གསུངས
ལ། དེ་ ལ་ དགེ་ བ་ རྒྱས་ ཡར་ ན་ བསམ་ ཀྱིས་ མི་ ཁྱབ་ མོད། ། མདོ་ ནས་ ཐམ་ ན།
དབྱངས་ རིང་ དབྱངས་ ཐུང་ ག་ ཞིས་ ས་ ལ་ ཞེ། ། དབྱངས་ ཇི་ ལྟར་ ཇི་
ཡང་ མཚོ་ ཐུང་ ལ་ མཇུག་ ཇི་ ཡ། ། མཇུག་ ཐུང་ ལ་ མཚོ་ ཇི་ ཡ་ ཡིན་ ཡར
མཚོ་ ལུས་ ལ་ ཚམས་ ཡ་ ངང། ། དབྱངས་ ཐུང་ ཇི་ ལྟར་ ཐུང་ ཡང་ ལ་ ཆང་ ཞེང་ ར་ ང
ཀི་ ཡན་ ལག་ ཇོ་ གས་ ཡ་ ངང། ། ཐུན་ མོང་ ངུ་ བཇིད་ ཆགས་ ཡ་ ངང། ། ལྟན་ ཡ
ངང། ། ཀྱོང་ ཡ་ ངང། ། ཏི་ ག་ ཡ་ ངང། ། མཁྲིན་ བསྒྲིགས་ ཡ་ ཆམས་ ཚང་ ངོས
ལ། ། ཏེ་ ངག་ ཀྱང་ བཇིད་ ངང་ ལྟན་ ཡང་ སྒྲིག་ ཆགས་ ཡ་ ངང། ། ལྟན་ ཡང་ ཅུས་ མ
ཕོར་ ཡ་ ངང། ། ཀྱོང་ ཡང་ སྐད་ ཟློ་ ཟློ་ ས་ ལ ལ ཁ ས ངང། ། ཏི ག ཀ ང ཚ ག ཀ ཡ ངང ། ། ཁ

མཁྱེན་པ་མང་ཡང་སྐད་ཅིག་དང། ། སྐད་ཅིག་ང་ཙོ་དུ་མས་བརྒྱན། ། མདོར་ན་ཐུན་པོ་ཡིད་འཛིན་ཅིང། ། མཁས་པ་དགྱེས་པ་བསྟེད་པའོ། ། ཡོན་ཏན་མཚོད་ཞིས་ཐམས་ཅད་མཉེས། ། ཡ་རབས་དང་འདྲེན་དམན་པ་མཁྱ། ། ཟེལ་ཆགས་མང་པོའི་དབུས་ན་བཞིད། ། མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག ཀུན་ཀྱིས་བསྟོགས། ། དགྱ་བགེགས་འཕེར་ཞིང་དངོས་གྲུབ་འདུ། ། འདི་ལས་བདེན་འཕགས་འཕྲུང་བར་ངེས། ། ཞེས་གསུངས་ས། ། གཉིས་པ་གང་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི། ། སྒྲིར་ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་དགེན་ལ་ཕྱད་པར་ཡིད་དང་མཐུན་པ། སྐད་ལ་བོགས་འཕྲིན་པའི་གནས་སུ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁྱལ་རྒྱན་ལས། གང་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས། ། གཙང་ཞིང་དགེན་པའི་ས་ཕྱོགས་ས། ། སྐད་ལ་བོགས་འཕྲིན་ཡིད་དང་མཐུན། ། དེ་འདྲ་དེ་དག་བཙལ་ཏེ་བརྩམ། ། ཞེས་གསུངས་པས། ། གསུམ་པ་གང་གིས་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། དབྱངས་ལ་མཁས་ཤིང་མཁས་པའི་ཀྱགས་པའང་ཐོབ་པ། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་རིང་ཞིང་རྒྱུད་འཛམ་པ། སློབ་པ་ལ་བཟོད་བསྒྲན་དང་ལྡན་པ་དང། དྲོ་ཚད་དམ། ཡུན་ཚད་དམ། མང་ཉུང་ཤེས་པ། སློབ་པའི་ཚེ་ཆམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་འགྱོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁྱལ་རྒྱན་ལས། དབྱངས་ལ་མཁས་ཤིང་ཀྱགས་པ་ཐོབ། ། ངང་རིང་རྒྱུད་འཛམ་སློབ་ལ་བཟོད། ། ཆམ་གཡེང་དབང་དུ་མི་འགྱོ་ཞིང། ། སློབ་པའི་དྲོ་ཚད་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ས། ། བཞི་པ་གང་ལ་སློབ་པའི་སློབ་མ་ནི། ཐོ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། དབྱངས་ངོན་དུ་གཉེར་བ། མཁྱེན་པཞན། ཁྱོད་ཀ་ཞེ་ལ། ཁ་ལ་ཕ་ཆ ཀ ། ཁ ། ཁ ། ཁ

དང་ལྡན་པ། སྨིང་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁྱལ་རྒྱན་ལས། གང་ལ་བསླབ་པའི་གང་ཟག་ནི། ། བློ་ལྡན་དོན་གཉིར་མཁྲིན་པ་བདེ། ། དད་ལྡན་ཡིད་གཞུངས་སྒྲོ་ངལ་མེད། ། བརྩན་བཙོན་སྨིང་སྟོབས་ཆེ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། ལྷ་པ་དབྱངས་ཤིད་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། ། དང་པོར་སྒོམ་དཔོན་གྱིས་བདག་གི་སྒོམ་མ་འདིས་དབྱངས་འདི་ཤེས་ནི་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ སེམས་སྟོན་དུ་ བཏང་ནས། ཐོག་མར་ སྐད་ ཆུང་ དྲས་བསླབ། ། དེ་ནས་ཆུང་ཟད་ཆེ་བར་བཏང་སྟེ་ངག་ཇེས་ཁྱིད་ལ་བསླབ། དེ་ནས་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་ སོགས་ དབྱངས་ཀྱི་ གཟུགས་ ལ་ བསླབ། དེ་ནས་འགྱུར་ལུགས་ལ་བསླབ། སྐབས་འགར་ནས་དང་ཇོ་ཇེ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསླབ། རེས་འགའ་སྒོམ་དཔོན་རང་ཉིད་དབྱངས་གཡོག་གི་ཚུལ་དུ་འཁྱལ་ཏེ་མཚང་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་ལ་བཀར་ཏེ་བསླབ། དེས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ བློ་ དམན་ དག་ ལ། དུམ་ བུ་ ཏུམ་ ཏུར་ བཅད་ དེ་ བསླབ་ ཕ་ སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དུ་མའི་ སྒོ་ནས་ བསླབ་ པར་ བྱ་ དགོས་ ཏེ། དབྱངས་ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ བློ་ གསལ་ མཁྱལ་ རྒྱན་ ལས། གདམ་ ལ་ ཆུང་ ངུའི་ སྐད་ ཀྱིས་ བསླབ། ། དེ་ནས་ངག་ཇེས་ཁྱིད་ལ་བསླབ། ། དབྱངས་ཀྱི་ གཟུགས་ ལ་ ཐོག་ ཙམ་ ཐུར་ ཕར། ། ཇེ་ ཇེས་ འགྱུར་ ལུགས་ ཕྱ་ ཚོར་ བསླབ། ། སྐབས་ ས་ ཇི་ གས་ མཐུན་ དཔེ་ ཡིས་ བསླབ། ། རེས་ འགའ་ ངག་ ཕ ལ ལ ལ

བྱ་པ་མ་བསླབས་སྐྱོན་ཅན་སྦང་བྱ་ནི། ། དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་
མཁྱལ་ཆུན་ལས། ལེགས་པར་མ་བསླབས་བབ་ཆོལ་དབྱངས། ། སྟན་འདོད་
རང་བཟོ་ཞུགས་པའི་དབྱངས། ། ངན་པའི་ཤལ་ཀྱིས་གོས་པའི་དབྱངས། །
གསང་སྒྲགས་ཐིན་ཆགས་མེད་པའི་དབྱངས། ། ངེས་མེད་ཐན་དགེ་ཁྱེད་པའི་
དབྱངས། ། མི་ཤེས་ལེན་དགའ་ལང་ལོའི་དབྱངས། ། ཞོར་འཚོས་ཀུ་རེ་
ཐབས་ཀྱི་དབྱངས། ། ཅོལ་ཆུང་གཏད་སོ་མེད་པའི་དབྱངས། ། ཐེ་ཚོམ་འཕྲ
འཕྲིག་ཟ་པའི་དབྱངས། ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲུམས་པའི་དབྱངས། །
སྐབས་ཐོབ་མི་ཤེས་ཕལ་བའི་དབྱངས། ། བག་མེད་བསླབས་རྟོལ་སྨྱོན་པའི་
དབྱངས། ། ཁྱིངས་ཆུགས་ཆྱོས་འཕེགས་འཕྲུལ་པའི་དབྱངས། ། མི་ཟོབ་གང་
ཐུང་བོལ་ཁྱིལ་དབྱངས། ། དད་མེད་གཞན་ཀྱི་ཕ་དགའི་དབྱངས། ། ཕྱག
དོག་འགྲན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དབྱངས། ། མཁས་འདོད་སྟན་གྱགས་ས་འདོད
དབྱངས། ། ཆེད་པ་ཏོན་དུ་གཉེར་བའི་དབྱངས། ། ཆེ་ལམ་སྦྱོ་མས་ལྷུས་པའི
དབྱངས། ། དམན་པའི་ས་ནུ་ལྷུང་བའི་དབྱངས། ། ཞེས་དབྱངས་རང་གི་ཕ
པོ་དང། ཕྱོགས་དང། ། ཀུན་ལྷོང་གི་བསམ་པ་ལ་ས་ཁོགས་པའི་ལྷ་ནས་སྐྱོན
ཅན་ལྷར་ཁ་ཤད་པ་ཉི་ཕ་ཁ་ཅིག་པོ་ཏེ་དག་དང། གཞན་ཡང། ཁོག
དང་འཛིར་འདྲ་རང་གཟུགས་ལྟོར་མི་ལྟན་ཡུས་ཀྱི་བཀྲལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ
ས་ཁོགས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཆུམས་དང། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཇེ
འདི་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ཁྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཐུ་སྐྱོན་ཅན། ཚོག་སྐྱོན་ཅན།
ལུས་སྐྱོན་ཅན། ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན། གང་ངས་སྐྱོན་ཅན་ལ་ས་ཁོགས་པ་ཆུམས
ས། ། སྒྲ་ངོན་བདུན་པ་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར
ལེགས་པར་བསླབས་ནས་བླང་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོ
ནས་འཕགས་པ་མཆོད་པ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར

དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གཞན་ལ་དབྱངས་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ། སྨོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་
སྤྱོད་སྲོམ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ངཱུ་ལ་སྦྱང་ངལ་དུབ་མཐའ་དག་བཟོད་པས་ནི་
བཟོད་པ། དེ་ལ་འདུན་ཞིང་མངོན་པར་སྨོ་བས་བརྩོན་འགྲུས། དབྱངས་སྒྲ
ཚོགས་ངན་གསུམ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་བསམ་གཏན། དེའི་ངོ་བོ
རིག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ
ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐར་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན། ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མངོན་དུ
འགྱུར་བའི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་བསྟུ་བའི་བདེན་པའོ། ། དེ
སྐད་དུ་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁྱལ་རྒྱན་ལས། བླང་བྱ་ཕར
ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ། ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཅོ་པོ་སྟེ། ། ཞེས་པ་དང་། གསུང
དབྱངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། ། གསུང་དབྱངས་ལེགས་བཤད་འདི་བཀོད
པས། ། གསུང་དབྱངས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་སྟེ། ། གསུང་དབྱངས་འགྲོ
ལ་སྦྱིན་ཀྱར་ཅིག ། ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང
གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱར། ། མ་གས་པས་བདེ་བ་སྒྲོལ་ཕྱིར་བླང། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
རོལ་མོའི་དབྱེ་བ་སྤྱི་བསྟན། ། ལྷན་སྐྱེས་རོལ་མོ་བྱེ་ཐུག་བཤད། ། བརྡགས
ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་རོལ་མོའི་དབྱེ་བ་སྤྱི་བསྟན་པ
ནི། སྐབས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་རོལ་མོལ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། །
དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རོལ་མོ་དང་། ཕི
ཕང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་རོལ་མོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སོ། །
གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་ཁྱེད་ཏུ་ཕྱེ་ན་དཔག་ཏུ་མེད
པར་འགྱུར་བར་བཤད་དེ། ། འབྱུང་ལྔངས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁོག་པ་དང་
མཁྲིན་པ་དང་། ཤན་དང་། ཕྱེ་དང་། ཐུ་དང་། ཕྱི་བོ་དང་། ས་དང་

མཚུལ་ལ་ལྷའི་གནས་ལས་བྱུང་བ་བཅུད་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་སྐད་ལ་ས་ཁམས་
པ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་བྱུང་བ་བཅུ་དང། དེང་སྐད་ལ་ས་ཁམས་པ་རྒྱན་ནམ་པ་
བཅུ་དང། གསལ་དག་འདྲེས་གསུམ། ཨོ་སྐད་མོ་སྐད་མ་ནི་ང་སྐད་གསུམ།
གཞན་ཡང་ཏ་ དང་ ཐ་ ད་ དུང་ ས་ཁམ་ མཐའ་ ཡས་ ཏེ། ལྷག་ དཔོན་ ཚ་ཐ་ས
ངག་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། ངག་ཁ་འབྱུང་གནས་ལུས་དང་རྒྱན། ། ཆོས
ངང་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་ས་ཁམས་ངང། ཆོས་ཇི་ཀུན་ངག་མཆོ
ལྡན་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས། ། ཏ་ངང་ཐ་ད་ དུང་ ངང་ ཡ་ ཏ། ། ས་ལ་སྟན་ཕེ
རྣོ་ལ་ ས་ཁམ་ རོལ་ ཚའི་ ཆོགས། ། ཞེས་ ས་ཁམ་ ཁཞན་ ཏ་ ཆུས་ ཡར་ ཐཤད
ངོ། ། དེ་ངག་ཁི་ངོན་ གཞུང་འདིར་ སྟོན་ ཡ་ ལ། ། ལྷན་ ཅིག་ ཆ་ཤེས་ ངང་ ཀུན
ཁཞན་ ལས། ། ཐུང་ ཡའི་ རོལ་ ཚོ་ ཁཞིས་ ས་ ལ་ ངོ་ ། ། དེ་ ངག་ ནམ་ ཡ་ ཐ་ ངང
ཡའི། ། ངཏེ་ ཡས་ ངཡ་ ཁ་ ཤེ་ ལ་ ཀ ཡ ཤ ངང ཡ ཤ ། ། ཅ ས ཡ ལ ངེ ཐུ ང ། ། །

བསྡུར་བ་དང་ནི་ལྷུངས་ཤིད་དོ། ། དེ་དག་འདྲེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ། ཐ་
དད་འགྱུར་བཞང་བཤད་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་སྟེང། །

གཤིས་པ་ས་ཚའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ། འདྲེན
པ་དང། བཀྲག་པ་དང། བསྡུར་བ་དང། ལྷུངས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ
འདྲེན་བཤད་པ་ནི། འདྲེན་པ་ལ་ལྟར་ཡོད་དེ། ཚ་ཞེས་དྲང་པོའི་ང་རོ
དང། ། ཚེ་ཞེས་བསྒྲོང་བའི་ང་རོ་དང། ། ཚི་ཞེས་བཀྲག་པའི་ང་རོ
དང། ། ཚོ་ཞེས་བསྟོད་པའི་ང་རོ་དང། ། ཚུ་ཞེས་སྨད་པའི་ང་རོས་དྲངས་པ
ཆགས་སུ་ཡོད་པས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ། དྲང་པོ་བསྒྲོང་དང་དགྱེ་ཕ
དང། ། བསྟོད་དང་སྨད་པའི་ང་རོས་དྲངས། ། ཞེས་པ་འདི་སྟེང། གཤིས
པ་ནི། ཁྱེགས་ཀྱིས་བཀྲག་པ་ལ་རྒྱང་པ་དང། བཟེགས་པ་གཤིས་ཡོད་ཅིང
གཤིས་པོ་དེ་ལ་གཤིས་གསུམ་བཞི་སོགས་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཅོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ
ཁྱེགས་ལ་རྒྱང་དང་བཟེགས་པ་སྟེ། ། དེ་ལ་གཤིས་གསུམ་བཞི་སོགས་ས། །
ཞེས་པ་འདི་སྟེང། གསུམ་པ་བསྡུར་བ་བཤད་པ་ནི། བསྡུར་ལ་མཉིན་བསྡུར
ལྷེ་བསྡུར། ལྷ་ལྟན་བསྡུར་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང། གསུམ་པོ་དེ་ལའང་རིང་བ
དང་ཐུང་བ་གཤིས་གཤིས་སྡུར་བས་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བསྡུར་ལ
མཉིན་ལྷེ་ལ་ལྟན་ཏེ། ། དེ་ལ་རིང་དང་ཐུང་གཤིས་སྡུར། ། ཞེས་པ་འདི་སྟེང།
བཞི་པ་ལྷེང་བཤད་པ་ནི། ལྷེང་ལ་རིང་པའི་ལྷེང་དང། ཐུང་བའི
ལྷེང་གཤིས་ཏེ། ། དེ་གཤིས་ལ་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་ཐོག་མ་ཆུང་ཟད་རགས
པ་གཤིས་སུ་ཡོད་ཅོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ལྷེང་ལ་རིང་དང་ཐུང་བ་སྟེ། ། དེ་ལ
ཁྱད་པར་ཐོག་མཐའ་རགས། ། ཞེས་པ་འདི་སྟེང།

གཤིས་པ་སྡུར་བའི་སྒོ་ནས་གཤིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱང་པས་ཕ་རོལ་ཀྱི
ངོས་པོ་འཕགས་མི་ནུས་པ་མངའ་གཞའི་འཁྱལ་འགོར་ལྟར་འདྲེན་པ་ལ

སོགས་པ་རང་སྒྲ་རྒྱང་པས་སྟན་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་སྒྲོར་བས་རང་གཞན་གྱི་རྟ་བར་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོར་བའི་སྒོ་ནས་འདྲེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མདའ་གཞུ་ཡི་ནི་འཁྱལ་འཕོར་ལྟར། ། རང་སྒྲ་རྒྱང་པས་མི་ནུས་ཕྱིར། ། དེ་དག་ཚོགས་པའི་སྒྲོར་བཡིས། ། རྟ་བ་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ཡང་རང་རང་རྒྱང་པར་འདྲེན་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ། དེ་དག་ཚོགས་པ་སྒེལ་བའི་སྒྲོར་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེའང། དང་པོ་སྒྲོར་བ་དང། བར་དངོས་གཞི་དང། ། མཐར་མཇུག་ལ་གཉིས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བཞི་པོ་སྒེལ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ས་སོར་སྒེལ་དང་བསྒེས་སྒེལ་བས། ། སྒེལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ཉིད་ཅ་བོ་ཅས་བཟུང་སྟེ་བཤད་ན། ས་སོར་སྒེལ་བ་ཐ་དད་རང་དུ་གསལ་བར་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། བསྒེས་ནས་སྒེལ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་རྒྱང་པ་མ་འདྲེས་པ། ། ཚོགས་པ་སྒེལ་བའི་སྒྲོར་བ་སྟེ། ། དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་དངོས་བཞི་དང། ། མཐ
་ལ་གཉིས་གསུམ་བཞི་པོ་སྒེལ། ། ཞེས་འདི་བྱུང། བཤད་མ་ཐག་པས་སྒེལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ས་སོར་སྒེལ་བ་དང་བསྒེས་ནས་སྒེལ་བས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ས་སོར་སྒེལ་བ་ཐ་དད་དེ། ། བསྒེས་པས་ཐ་དད་གཉིས་གཅིག་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ཡང་དྲངས་ནས་བཀག་པ་ དང། བཀག་ནས་ དྲངས་ པ་ ལ། བསྒྲུར་ ནས་ ཕྱེངས་ པ་ ། ཕྱེངས་ནས་བསྒྲུར་བ་སྒྲུར་བ་ དང། ཡང་ དྲངས་ནས་ བསྒྲུར་ བ་ ། བསྒྲུར་ ནས་ ། ། །

དྲངས་པ་ལ་གཞན་སྒྲ་བཅོགས་པར་སྤྱར་བ་དང། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
བཅོགས་པ་ལ་གཞན་སྒྲ་ཀྱང་པར་སྤྱར་བ་དང། རང་ཉིད་ཡང་ཡོངས་སུ་ནར་
གྱིས་དྲངས་པ་ལ། རང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་གཞན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱར་བ
ང་ཁང་ཉིད་ལན་གསུམ་བཅོགས་ནས་བླང་ངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཅོགས་པའི་ངོན
གཞན་སྤྱར་བར་བྱའི་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། དྲངས་ནས་བཀྱག་དང་བཀྱག་དྲངས
ལ། ། བསྐྱར་ལྟེངས་ལྟེངས་བསྐྱར་སྤྱར་བ་དང། ། དྲངས་ནས་བསྐྱར་དང
བསྐྱར་དྲངས་ལ། ། བཀྱག་ལྟེངས་ལྟེངས་བཀྱག་སྤྱར་བ་དང། ། དྲངས་ནས
ལྟེངས་དང་ ལྟེངས་ ནས་ དྲངས། ། བཀྱག་ བསྐྱར་ བསྐྱར་ བཀྱག་ སྤྱར་ ཀ
དང། ། རང་སྒྲ་ཀྱང་པར་དྲངས་པ་ལ། ། གཞན་སྒྲ་ཀྱང་པ་སྤྱར་བ་དང། །
རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅོགས་པ་ལ། ། གཞན་སྒྲ་བཅོགས་པར་སྤྱར་བ་དང། །
རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་དྲངས་པ་ལ། ། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱར་བ་དང། ། རང
ཉིད་བཅོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ། བཅོགས་པའི་ངོན་གཞན་སྤྱར་བ་བྱ། ། ཞེས
པ་འདི་བྱུང། དེ་ལྟར་སྤྱར་བ་དེ་དག་ལའང་དྲངས་པ་དང། བཀྱག་པ་ལ
ས་གས་པ་རང་ངམ། གཞན་ནམ། ཡང་ན་བསྲེས་པ་དེ་དག་ཡང་གཉིས་ཚམ
གསུམ་མམ། བཞི་ལ་ས་གས་པ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཀྱི་ཕྱི་ཐུག་གིས་སྟར་ཀྱི་དེ
དག་ཉིད་ཀྱི་ཟེས་སུ་མཐུན་པར་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། ། དེ་ལྟར་སྤྱར
བ་དེ་དག་ལའང། ། རང་ངམ་གཞན་ནམ་བསྲེས་པ་དག ། གཉིས་གསུམ
བཞི་ས་ཅི་རིགས་པ། ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཟེས་སུ་བླང་ས། ། ཞེས་པ་འདི
ཐུང། གསུམ་པ་དབྱངས་ཚིག་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟར
བཤད་པ་དེའང་དབྱངས་ཚིག་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ། བསྟན
བྱའི་ངོན་མེད་པའི་ང་ཡ་ཀྱང་པ་ལ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་ལ། ། དབྱངས་དང་ལྡན
པར་འགྱུར་མོད་ ཀྱང་ དོན་ དང་ ལྡན་ པར་ སྟོན་ པ་ ནི་ ཚིག་ ཅེས་ བྱ་ བ་ ཡིན།

གཉིས་པོ་འདིའི་ཚོ་ཚོ་རང་དུ་ལེན་པའམ། སྒྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཞིབ་པའི་ བློས་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེའང་དབྱེ་ན་རྣམ་གཉིས་ ཏེ། ། བསྟན་བྱ་མེད་པའི་ང་རོ་དབྱངས། ། དབྱངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ ཚད་ཀྱང་། ། ངོན་ལྡན་སྟོན་པ་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་ཚ་ཚའི་སྒྲོལ་བ་ཡི། ། ཚུལ་ལ་ཞིབ་པའི་བློ་ཡིས་དཔྱད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱུང། དེའང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱི་ན་ དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལ་ཆོག་གིས་དགུག་པ་དང། དབྱངས་ཀྱིས་ལྷེངས་པ་ ལ་ཆོག་གིས་ལྷེངས་པ་དང། དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལ་ཆོག་དྲངས་པ་དང། དབྱངས་ཀྱིས་བཀུག་པ་ལ་ཆོག་གིས་བཀུག་པ་དང། དབྱངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ ལ་ཆོག་གིས་བསྒྱུར་བ་དང། དབྱངས་ཀྱིས་ལྷེངས་པ་ལ་ཆོག་གིས་ཀྱང་ལྷེངས་ པ་དང། དེ་དག་ལས་བློག་སྟེ་ཆོག་གིས་དྲངས་པ་ལ་དབྱངས་ཀྱིས་དགུག་པ་ ལ་སོགས་པ་སྒྲུར་ཏེ་ཐུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་ལ་ ཆོག་གིས་འགུག ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་ཆོག་གིས་ལྷེངས། ། དབྱངས་ཀྱིས་ དྲངས་ལ་ཆོག་དྲངས་དང། དབྱངས་ཀྱིས་བཀུག་པ་ཆོག་བཀུག་དང། ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་ཆོག་བསྒྱུར་དང། དབྱངས་ཀྱིས་ལྷེངས་ལ་ཆོག་ལྷེངས་ དང། ། དེ་དག་བློག་སྟེ་ཐུང་བའོ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལ་དབྱངས་ ཆོག་མཚམས་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ན། མཚམས་སྦྱོར་བ་དབྱངས་ཉིད་དམ་ཡང་ན་ཆོག་ མཚམས་སྒྲུར་བར་བྱ། ཡང་ན་དབྱངས་ཆོག་གི་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པ་ཏ་རང་ ཉིད་རང་སྒྲུར་ཏེ་ཐུང་བར་བྱའོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་དབྱངས་ཉིད་ དམ། ། ཡང་ན་ཆོག་གིས་ སྒྲུར་བར་བྱ། ། ཡང་ན་མཚམས་ སྦྱོར་མེད་པ་ ཏ། ། རང་ཉིད་སྒྲུར་ཏེ་ཐུང་བར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེའང་གླུ་རིམ་ ཁས་དང་ཅིག་ཅར་ཏ་ལེན་པའམ། ། ཐུར་བ་དང་ལུལ་བའི་ཚུལ་བ་དང། བཞིམས་པ་དང་གློད་པའི་ང་རོ་དང་ཆགས་གཟེངས་བཏེག་པ་དང་བཀུག་པ་དང།

ཕོ་དང་མོ་དང་མ་ནིང་གསུམ་འདྲེས་པ་ལ་རྒྱང་པའམ། མང་པོ་སྒྲོལ་བའི་ང་རོས་དྲངས་ཏེ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེའང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དང་། ཐུན་ཏུ་བུལ་བའི་ཚོལ་བ་དང་། ། བསྒྲིམས་དང་སྨོད་པའི་ང་རོ་དང་། ། བཏེག་པ་དང་ནི་བཅུམ་པ་རྣམས། ། ཕོ་མོ་མ་ནིང་འདྲེན་པ་ལ། ། རྒྱང་པའམ་སྒྲོལ་བའི་ང་རོས་དྲངས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྐད་གསུམཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ན། དེ་ལ་ཕོ་སྒྲ་བརྗེད་པ་སྟེ་མོ་སྒྲ་ལ་སྟན་པ་འབྱུང་ཞིང་མ་ནིང་གི་སྒྲ་ནི་བཙུན་པ་ཡིན་ལ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཕོ་སྒྲ་གསལ་ལ་ངར་བ་ཡིན་ཞིང། ། མོའི་སྒྲ་ནི་ཕྱ་ཞིང་འདར་བ་ཡིན་ལ། མ་ནིང་གི་སྒྲ་ནི་འགྱར་ཞིང་སྟན་པ་ཞེག་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཕོ་སྒྲ་བརྗེད་པ་སྟེ། ། མོ་ཡི་སྒྲ་ལ་སྟན་པ་འབྱུང། མ་ནིང་སྒྲ་ལ་བཙུན་པ་ཡིན། ། དེ་བཞིན་ཕོ་སྒྲ་གསལ་ལ་ངར། ། མོ་ཡིས་སྒྲ་ནི་ཕྱ་ཞིང་འདར། མ་ནིང་འགྱར་ཞིང་སྟན་པ་དགོས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། ། དེ་ལྟའི་སྒྲའི་ཐུང་ཚུལ་དེ་དག་ཉིད་ཐུང་བ་དང། དངོས་གཞི་དང། མཇུག་རྣམས་ལ་ས་ས་ར་ལེན་པའམ། ། གྲོལ་ནས་ལེན་པ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་གླུ་ལེན་པ་ལ་མ/ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟའི་སྒྲ་ཐུང་དེ་དག་ཉིད། ། ཐུང་བཞང་དངོས་གཞི་མཇུག་རྣམས་ལ། ། ས་ས་བཞམ་གྲོལ་བ་ལས། ། མེད་ཅེས་མ/ཁས་རྣམས་ངེས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། དེ་ལྟ་བུའི་འགྱར་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང། ཞེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དུས་སུ་འདོངས་པ་དང། བསྒྱུར་བའི་ཚེ་འགྱར་བ་དང། འགུགས་པའི་དུས་སུ་ཞུགས་པ་དང། ། ལྟེངས་ལ་འཛམ་པ་དང། ངར་ཐམས་ཅད་དུ་མཉེན་པ་དང། ཕོ་མོ་ལ་ས་ས་གས་པའི་སྒྲ་དག་ལ་ར་ང་སྒྲ་གསལ་བ་དང། ཕ་བ་དང། འགྱར་བ་ལ་ས་ས་གས་པ་ལེགས་པར་ཟུར་ཕྱིན་པ་དང། ཚོག་བརྗོད་པའི་དུས་ཚོག་ར་ང་གསལ་ཞིང། དབྱངས་མཚོར་བའི་

དུས་སུ་དབྱངས་ཀྱིད་གསལ་བ་དང། ཆོག་དང་དབྱངས་དེ་དག་བསྲེས་ཆོ་ལེགས་པར་འདྲེ་ལ། བསྲེས་ནས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཕོ་ཕོར་གསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཕོ་ཞེས་སྨོན་པ་ལ། དེ་ལྟའི་དགེ་བ་དེ་དག་ཀྱང། ། འདྲེན་པའི་དུས་སུ་འདོར་བ་དང། ། བསྐྱར་ཆོ་འགྱུར་དང་དགུག་པ་ཡི། ། དུས་སུ་ཁྱགས་དང་ལྷེར་ལ་འཛམ། ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མཉེན་པ་དང། ། ཕོ་མོ་ལ་ཕགས་སྒྲ་དག་ལ། ། རང་སྒྲ་ལེགས་པར་ཕྱིན་པ་དང། ། ཆོག་གི་དུས་སུ་ཆོག་གསལ་ཞིང། ། དབྱངས་ལ་དབྱངས་ཀྱིད་གསལ་བ་དང། ། དེ་དག་བསྲེས་ཆོ་ལེགས་འདྲེ་ལ། ། འདྲེས་ནས་ཕོ་ཕོར་གསལ་བའོ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

བཞི་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཚམས་ཆུམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། ། ཤེས་ནས་ཀྱེན་ལ་བརྟག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ། དབྱངས་མཁན་ཆུམས་དབྱངས་ཐམས་ཅད་ལ། གཞི་གང་ལས་འདྲེན་པ་དང། གནས་གང་དུ་བྱངས་པ་དང། ས་གང་དུ་བསྐྱར་བ་དང། གང་དུ་ཕྱིངས་པ་དང། ཆོག་གི་དབྱངས་གང་དུ་འཇོག་པ་དང་མང་དུ་ཕྱོར་བ་དང། ས་གང་དུ་བསྟོད་པ་དང། ། གང་དུ་སྨད་པར་བྱ་བ་དང། གང་དུ་བསྒྲིམས་པ་དང། གང་དུ་ལྷོད་པ་དང། གང་དུ་དབྱངས་ཡིན་པ་དང། གང་དུ་ཆོག་འཇུག་པ་དང། གང་དུ་ཐུར་བར་ལེན་པ་དང། ། གང་དུ་དལ་དགོས་པ་དང། གང་ཞིག་ཏུ་ཕོ་སྒྲ་དང། གང་ཞིག་ཏུ་མོ་སྒྲ་དང། གང་ཞིག་ཏུ་མཉེ་ཞིང་གི་སྒྲ་དང་དགོས་པ་དང། གང་དུ་དེ་ཆུམས་བསྲེས་པ་དང་སྲེལ་བར་བྱ་བ་ཆུམས་ལ་ཆོག་བཅད་ཟླས་སུ་བསྡུགས་པ་དང། དབང་པོ་ཏོ་ཟླ་ལ་ཕགས་པའི་ཆོག་བཅད་རིམ་པ་གང་ལེན་པ་དེ་ལས་མཚམས་གཅོད་པ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཕོ་ཞེས་སྨོན་པར་བྱེད་པ། དབྱངས་མཁན་ཆུམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ། ། གང་ལས་འདྲེན་དང་གང་དུ་དགུག ། གང་དུ་བསྐྱར་དང་གང་ལ་ལྷེར། ། གང་

དུ་འཛ�pa ། གང་ལ་ཡོས་སྒྲོར། ། གང་བསྟོད་གང་དུ་སྨད་པར་བྱ། ། གང་
བསྒྲགས་གང་དུ་སྙོད་པར་བྱ། ། གང་དུ་དབྱངས་ཡིན་གང་དུ་ཚོག ། གང་དུ
ཐུན་དང་གང་དུ་དལ། ། གང་ཞིག་ཕོ་སྒྲ་གང་དུ་མོ། ། གང་དུ་མཁའ་སྒྲ་དྲང
དང། ། གང་དུ་བསྲེས་སྲེལ་བྱ་བ་རྣམས། ། ཚོགས་བཅད་རིམ་པ་གང་ཡིན
པ། ། དེ་ལས་ས་མཚམས་མ་ཁས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གཉིས་པ
ཤེས་ནས་རྒྱན་ལ་བརྟག་པ་ནི། དབྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ས་མཚམས་དང་བཅས་པ་དེ
ལྟར་ཤེས་ནས་ཕྱི་ནས་དེ་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ལ་བརྟག་དགོས་པས་དེ་ལ་འདྲེན་པའི
རྒྱན་དུ་ཚལ་ལྟ་དང། ལ་ལ་དང། ཚ་ཚེ་སོགས་དང། བསྒྲུར་བའི་རྒྱན་དུ་ལ
པོ་དང། ཚ་ཡི་དང། ཀ་ཡི་སོགས་དང། བཀྲག་པའི་རྒྱན་དུ་ཚའི་དང།
ཀའི་དང། ཡའི་སོགས་དང། ལྷེངས་པའི་རྒྱན་དུ་ཚཏ་ཚཿ དང། ལཏ
དང་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་ཡིག་ནི་ན་ར་ཏེ་སྟོང་འདྲེན་པའི་བརྡ་ཡིན་ལ
ཚོག་ཏུ་ནི་ཐུན་ཏུ་ཀ་ཏུ་ཟེར་བའི་བརྡ་ཡིན་ཞེང། ། འདྲེན་པ་བསྒྲུར་ཀ
བཀྲག་པ་ལྷེངས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཏིང་དགོས་པ་དང། ཐུང་དགོས་པ
དང་ཏེ་བཞིན་དུ་ཚ་ཚ་དང་ཀའི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང། ས་མཚམས་གཅོད
པ་དང། ཏུག་དགོས་པ་དང། ཞན་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེས་པ་དང། ལ
ལ་ཚའི་ཟེར་ཀའི་མི་ཟེར་བ་དང། ལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་མ་ཅེས་པ་དང
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱན་ལ་བརྟག འདྲེན་པའི
རྒྱན་དུ་ཚ་ཚ་སོགས། ། བསྒྲུར་བའི་རྒྱན་དུ་ལ་ཕ་སོགས། ། བཀྲག་པའི་རྒྱན
དུ་ཚ་ཡི་སོགས། ། ལྷེངས་པའི་རྒྱན་དུ་ཚ་ཚ་སོགས། ། འདྲེན་པ་ལ་སོགས་དེ
དག་ལ། ། རིང་བ་དང་ནི་ཐུང་བ་དང། ། རྒྱན་དང་ས་མཚམས་གཅོད་པ
དང། ། ཏུག་ཞན་ལ་སོགས་ཅེས་པ་དང། ཚ་ཅེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ
ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལྟར་རང་གིས་ཤེས་ནས་སྨོན་མ་གཞན་ལའང་འདྲེན་པ

སོགས་པ་འདི་དག་འདི་འི་གནས་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཆོགས་བཅད་ཕྱིད་དུ་འཇོག་པ་
དང་། ལ་ལ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྨོན་མ་ལའང་། ། འདི་དག་འདི་ཡི་གནས་ཡིན་
ཞེས། ། སོ་སོར་ཕྱེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང་།

ལྷ་པ་སྒྲ་སྒྲོར་དགེ་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེགས་དབྱངས་
སྒྲའི་སྒྲོར་བ་བཤད། ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་ཁྱད་པར་ཏེ། ། དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་བྱ་བྱག་སོ་སོའི་དབྱངས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ད་ནི་དབྱངས་
སྒྲའི་སྒྲོར་བ་ཁྱད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། མདོ་དབྱངས་དང་ས་སྡེགས་ཀྱི་མཚོད་
དབྱངས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བསྒྱུར་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་ལ་འདྲེན་པ་
གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉམས་དབྱངས་སོགས་རྟོགས་བརྗོད་ལ་བསྒྱུར་ཕྱང་། མདོ་
རྒྱུད་ཀྱི་བསྟོད་པ་རིང་ལ་ཆོགས་བཅད་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ལ་
བསྒྱུར་འདྲེན་ཕྱང་བ་སྟེ། གྱི་མཚོད་དབྱངས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་
བསྒྱུར་བ་དང་། འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཇུག་ཚོད་ཀྱང་། སྒྲ་མཁན་འདི་
དག་འདྲེན་པ་གཙོ་བོར་མཛོང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ས་སོའི་དབྱངས
ཤེས་ནས། ། གྱི་ཡི་སྒྲོར་བ་ཁྱད་བཤད་བྱ། ། མཚོད་དབྱངས་བསྒྱུར་བ་གཙོ་བོ
ཡི། ། སྒྲ་ལ་འདྲེན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན། རྟོགས་བརྗོད་ལ་ནི་བསྒྱུར་ཕྱང་ངོ་། ། ཉམས་སུ་བརྗོད་ལ་བསྒྱུར་འདྲེན་ཕྱང་། ། གྱི་ཀུན་ལ་ཀུན་འཇུག་ཀྱང་། ། འདི་དག་གཙོ་བོར་འདྲེན་པ་མཛོང་། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་མཚོན་
པར་བྱེད་པའི་དགེ་ཁྱད་བཤད་པ་ནི། ། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་ཤེས་པ་ཆུམས་ལ་
མཚོན་པར་ བྱེད་ པའི་ དགེ་ བཤད་ པར་ བྱ་ སྟེ། ། དེ་ ཡང་ དྲང་ པོར་ ལེན་ ཕ་
མདའ། ། བཀྱག་པ་གཞུ། ལྟོད་བཀྱག་པ་ལྟུགས་ཀྱུ། སྨད་བཀྱག་པ་ག཮ལ

མདའ། སྟོང་རྒྱས་པར་ལེན་པ་གཏུགས། སྨད་རྒྱས་པ་བས་བ། དཀྱིལ་ལྷ་བ་རོ་རྗེ། དཀྱིལ་སྦོམ་པ་ནས། གཅིག་གི་ཞབས་དང་ཕྱི་མའི་མགོ་སྒྲོལ་ནས་ལེན་པ་ཐ་ན་བས། ལྷ་རགས་སྒྲོལ་བ་འཕོར་ལ་འདྲ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་འདྲེན་གྱིད་ཚད་ཀྱི་དབྱངས་རྣམས་ལ་དཔེ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོས་ས་རྒྱ་པཎྜི་ཏས་མཐོང་བས་ཤེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་དབྱངས་སྟོར་ཤེས་རྣམས་ལ། ། མཆོད་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་བཤད། ། མདའ་གཞུ་ལྟགས་ཀྱུ་གཎོལ་མདའ་དང་། ། གཏུགས་དང་བས་བ་རོ་རྗེ་ནས། ། ཐ་ན་བས་འཕོར་ལ་འདྲ་བ་སྟེ། ། གང་ཞིག་འདྲེན་པའི་དབྱངས་རྣམས་ལ། ། དཔེ་འདི་ལྟར་པ་ཁོ་བོས་མཐོང་། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལྟར་འདྲེན་པ་ལ་ཤོགས་པ་བཞིས་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ས་ས་ར་ཕྱི་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། ལེགས་པར་ཤེས་ནས་འདི་ལས་སྒྲོས་པ་འདིའི་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལ་རང་གི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་སྒྲོས་ནས་རེ་རེ་ལའང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འབྱེད་ཅིང་རྣམ་རྟོག་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྡུས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད། ། འདི་ལས་སྒྲོས་པ་གཞན་མེད་དོ། ། རྣམ་པར་སྒྲོས་ནས་མཐའ་ཡས་ཏེ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་འབྱེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཆ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བརྒྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེས་ན་བློ་ཁོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་ཕར་སྒོམ་དཔོན་མཁས་པ་ཁོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཏེ། ཕྱིས་ནས་དབྱངས་ཉིད་སྟོང་དུ་འཛུར་བ་ཤེས་ནས་རང་གིས་ལེགས་པར་སྒྲོར་ཚུལ་བརྒྱས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དབྱངས་སྐྱན་པ་དྲི་ཟའི་དབང་པོ་རབ་དགའ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་བློ་ཁོས་ལྟ་ཡིས། ། དང་པོར་སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་བསྟེན་ཏེ། ། ཕྱིས་ནས་རང་གིས་ལེགས

བརྡུགས་ན། དེ་ཟའི་དབང་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་
ནམས་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་རལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དབྱངས་ཀྱི་ནམ་
པར་གཞག་པ་སྟོན་པ་ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རལ་མོའི་
བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང། །

གཉིས་པ་ཚོག་གི་ནམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། བསྟོད་སྨོན་ཡུལ་བཞིའི་
ནམ་གཞག་བཤད། ། བསྟོད་ཚིག་གནད་ཉིད་དབྱེ་ཞེས་བཤད། ། བསྟོད་
ཚུལ་སྐྱན་ དང་གས་ སྨོན་ དང་ སྦྱར། ། རྒྱས་ པར་ གཞན་ དུ་ འབད་ པར་
གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ། ཡུལ་བཞི་ངོས་གཟུང་ཉན་ པར་
གདམས། ། དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ཡུལ་བཞི་
ངོས་གཟུང་ཉན་ པར་ གདམས་ པ་ནི། དབྱངས་ཤེས་ པ་ དེ་ ནས་ དབྱངས་ ལ་
དགོས་པའི་ ཚིག་ གི་ སྦྱོར་ བ་ ཡང། རལ་ མོ་ མཁན་ ཁྱེད་ ནམས་ ལ་ བཙེ་ བའི་
བསམ་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟོད་པར་འོས་པའི་ཚེན་པོ་ནམས་ལ་
བསྟོད་པ་དང། སྨད་པར་འོས་པའི་དམན་པ་ནམས་ལ་སྨད་པ་དང། འགྲན་
པར་འོས་པའི་མཉམ་པ་ནམས་ལ་འགྲན་ཚོག་དང། ཚེན་པོ་དང་དམན་པ་
དང་མཉམ་པ་ཀུན་ལ་དགའ་བའི་སྒྲ་འོག་ནས་འཕྱང་བ་ནམས་བླང་བ་སྟེ། །
དེ་དག་ས་ས་པའི་ནམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་མི་ལོང་བས། མདོར་བསྡུས་
ནས་ནི་ བཤད་ པར་ བྱ་ ཡིས་ ཉོན་ ཅིག་ སྟོན་ པ་ ལ། དེ་ ནས་ ཚོག་ གི་ སྦྱོར་ བ་
ཡང། ། ཁྱེད་ལ་བཙེ་བའི་བསམ་པས་བཤད། ། ཚེན་པོ་ནམས་ལ་བསྟོད་པ་
དང། ། དམན་པ་ནམས་ལ་སྨད་པ་དང། ། མཉམ་པ་ནམས་ལ་འགྲན་ཚོག
དང། ། ཀུན་ ལ་ དགའ་ བའི་ སྒྲ་ བླང་ ངོ། ། དེ་ དག་ ས་ ས་པའི་ ནམ་ གཞག
ཀྱང། ། མདོར་ བསྡུས་ ནས་ ནི་ བཤད་ པར་ ཉོན། ། ཞེས་ པ་ འདི་ བྱུང།
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྟོད་ཡུལ་ཚེན

པོ་རྒྱས་པར་བཤད། ། དམན་ཡུལ་དམན་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ། འགྲན་ཡུལ་
མཁན་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ། ཀུན་ལ་དགའ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བསྟོད་ཡུལ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡོན་ཏན་དང། ཤེས་རབ་དང།
བསྟན་པ་དང། རིགས་དང། ནོ་སོ་དང། ནོར་ཀྱིས་ཆེ་བ་རྣམ་ཡོད་ཅིང།
དེ་དག་ཀྱང་བཟང་ངན་རིམ་བཞིན་ཐོག་མ་ཐོག་མ་བཟང་བས་ཕྱིད་ཞུགས་པས
ན་བཀུར་བའང་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་རྟེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་གསུངས
སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། ། ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་རིགས། ། ནོ་སོ་ནོར་ཀྱིས
ཆེ་བ་རྣམ། ། རིམ་བཞིན་ཕྱིད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། ། བཀུར་བའང་ཐ་དད
ཡིན་ཞེས་གསུངས། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟར། དེ་དག་རྟེ་ལྟར་བཀུར་ན། ཡོན
ཏན་ཅན་ལ་དད་པས་བཀུར་སྟེ་བྱ་ཞིང། ཤེས་རབ་ཅན་ལ་བྱ་བ་དང། ཐ་བ
མཡིན་པའི་ཚ་ཤེས་པ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེས་པས་དང། བསྟན་པ་ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱིས་ཆན་པ་ལ་ཕྱག་གིས་དང། རིགས་ཀྱིས་ཆན་པ་ལ་སྟོན་དུ་ལྟང་བ་ལ
སོགས་པ་ཞེ་སས་དང། ནོ་སོས་ཆན་པ་ལྟན་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན
བཀུར་ཀྱིས་དང། ནོར་ཀྱིས་ཆན་པ་ལ་ཁྱོད་ཕྱུག ། འགྲན་ཟླ་མེད་ཅེས་པ་ལ
སོགས་པས་ངོ་དགས་བཀུར་སྟེ་བྱའོ། ། ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ
དད་པས་བཀུར། ། ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ལུགས་དེས་པས། ། བསྟན་པས་ཆན་ལ
ཕྱག་གིས་ཏེ། ། རིགས་ཀྱིས་ཆན་ལ་ཞེ་ས་སོ། ། ནོ་སོས་ཆན་ལ་བསྟེན
བཀུར་ཀྱིས། ། ནོར་ཀྱིས་ཆན་ལ་ངོ་དགས་བཀུར། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟར
གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཡུལ་དམན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་གནས་བྱེ
གཞན་ལ་གདོན་ཀྱིན་མི་སྟོང་པར་བརྟས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེན་པོར
ཆོམ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང། ཏགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཕྲོ་ཀྱོས་མེད་པ
དང། ཕྱི་བའི་རྒྱལ་པོའམ། མང་པོས་བདག་པོ་རིགས་དམན་པ་ དང།

ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལོ་གྲངས་གཞོན་ཅིང་རྒྱ་དང་ཐོས་རྒྱ་ཆུང་བ་དང། ཕྱུག་ཁ་ས་ནར་སྣའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ནོར་གཏོང་མིག་ཕྱ་བ་དང། དྲུག་པོ་དེ་དག་མང་པོའི་ནང་ན་འཕོར་རང་ཟློས་ཀོ་ནས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་གྱུར་ཅིང། ། དེགས་པ་ཅན་ལ་བློ་མེད་པ། ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྒྲབ་པ་ཉམས། ། ཆུ་ཕོའི་བདག་པོ་རིགས་དམན་པ། ། ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལོ་གྲངས་གཞོན། ཕྱུག་པོ་ས་ནར་གྱུར་པ། ། མང་པོའི་ནང་ན་ནོར་པའི་གནས། ། གཞན་ལ་བརྟས་ན་སྨད་པར་བྱ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

གསུམ་པ་འགྲན་ཡུལ་མཉམ་པ་ཏྲས་པར་བཤད་པ་ནི། ། འགྲན་པའི་གནས་བདག་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པའི་མང་པོའི་ནང་དུ་རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་དེ་ལ་བདག་གི་འགྲན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། བདག་གི་ཚུལ་མིན་དེ་ལ་བརྗོད་ན་བཟློག་སྟེ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྨད་ཕྲ་མི་འཇུག་སྟེ། སྨད་ནའང་སྨད་པར་མི་འགྱུར་ ཅིང་འགྲན་ནའང་འགྲན་པར་མི་འགྱུར་བས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བདག་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་ཡིས། ། རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་འགྲན་པའི་གནས། ། ཚུལ་མིན་བརྗོད་དོན་བཟློག་སྟེ་བརྗོད། ། དེ་ལ་སྨད་ཕྲ་མི་འཇུག་ས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

བཞི་པ་ཀུན་ལ་དགའ་བྱེད་ཏྲས་པར་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ཏྲ་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་ཤིང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་བསྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་བཤད་ན། འདིས་མཁས་པ་ཆམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རབ་མཁས་ཤིང། ། ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལོག་པས། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། ། འདི་ནི་མཁས་ཆམས་དགའ་བྱེད་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་བཞིན་ཏྲལ་པོ་ལ་ཏྲལ་ས্ལིད་ཀྱི་གཏམ་དང།

མཛངས་པ་རྣམས་ལ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང། དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་གཡུལ་ངོ་འཕྲུག་པའི་གཏམ་དང། བུད་མེད་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དང་ཁ་དོག་མཛེས་པའི་གཏམ་དང། ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཚོང་ལེ་སྒྲོག་ཀྱི་གཏམ་དང། ཞིང་པ་རྣམས་ལ་ཞིང་དང་སྟོན་ཐོག་གི་གཏམ་དང། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལར་གང་དགོད་བྱེ་བའི་གཏམ་བོང་རང་རྒྱ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱི་དེ་དག་དགའ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་གཏམ་དང། མདོར་ན་གདུལ་བྱ་ས་སོའི་བྱ་བ་ལ་དེའི་ཚ་ཤེས་པའི་བློ་དང་ལྡན་པས་མཐུན་འདྲུག་གི་གཏམ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་མདོ་ལས། ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཚོང་གི་གཏམ་དང། བུད་མེད་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་གཏམ་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུང་ཞིང། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཚོག་སྟྲན་པར་སྨྲ་བའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྲིད་དང་མཛངས་ལ་ལུགས། ། དཔའ་ལ་གཡུལ་ངོ་བུད་མེད་རྒྱུན། ། ཚོང་པ་ཚོང་དང་ཞིང་པ་ཞིང། ཚུལ་བཞིན་མིན་པས་ཆོངས་པ་དགའ། ། མདོར་ན་ས་སོ་སོའི་བྱ་བ་ལ། ། བློ་དང་ལྡན་པས་མཐུན་འདྲུག་བརྗོད། ། ཐུབ་པས་ཀྱང་ནི་འདི་སྐད་གསུངས། ། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

གཉིས་པ་བསྟོད་ཚིག་གནད་ཉིད་དབྱེ་བཅས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོའི་སྒྲ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ། དཔེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཉིད་དུ། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོད་པ། སྨད་པ། འགྲན་པ། འཚོགས་པའི་ཡུལ་ཤེས་ནས་ཏེ་ལྟར་བསྟོད་དང་སྨད་པ་དང། ། མཁན་པ་ལ་འགྲན་པ་དང། དཔའ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་གནད་ཀྱང་ས་སྐྱ་པཎ་ཁ་ངས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་ཁན་པར་གང་མས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྟོད་སོགས་ཡུལ

ཤེས་ནས། ། ཇི་ལྟར་བསྟོད་པ་དང། སྨད་པ་དང། ། འགྲན་དང་དགའ་
བར་བྱེད་པ་ཡིས། ། ཚོགས་སྨོར་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཤད། ། ཅེས་པ་འདི་
ཐུང། ཚོགས་སྨོར་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ང་བོ་ཆང་པ་བཟློད
པའམ། དཔེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡང
དབྱེ་ན་ཆམ་གཉིས་ཏེ། ང་བོ་འམ་ནི་དཔེ་ཡིས་སོ། ། ཞེས་པ་འདི་ཐུང
བཤད་ཆ་ཕག་པའི་ང་བོ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་དང
རང་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ཆོས་ཉིད་བཤད་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་དང
རང་གི་ཆོས་བཤད་པས། ། ང་བོ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི
ཐུང། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན། རང་ཉིད་དམ་རང་གི་ང་བོ
ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྟེ། ལུས་མཛེས་པ་དང། ངག
སྙན་པ་དང། ཡིད་བཟང་བ་ཅམ་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ནི། རང་གི་ང་བོའི་སྒོ་ནས
བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ལ་ཡོད་པ་དཔལ
འབྱོར་དང། དབང་ཕང་དང། རིགས་དང། ལུང་རྟོགས་དང། ཡོན
ཏན་དང། སྐྱེ་བཙེ་བ་དང། སྙན་པ་སྒྲ་ལ་སོགས་པས་སྟོད་པར་བྱེད་པ
ནི་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་གི
ང་བོ་ལུས་ངག་དང། ། ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཅམ། ། ལུས་ངག་ཡིད་ལ
གཞན་པ་ཡིས། ། འབྱོར་དང་དཔང་ཕང་རིགས་ཡོན་ཏན། ། བཙེ་དང་སྙན
པར་སྒྲ་སོགས། ། སྟོད་པར་བྱེད་ན་རང་གི་ཆོས། ། ཞེས་པ་འདི་ཐུང། །

གཉིས་པ་དཔེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱེ་ཡི་སྒོ་ནས
མདོ་རྒྱ་བསྟན། ། ས་ས་ར་ཕྱི་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས
གཅིག་གམ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་མི་དཔའ་བ་ལ་ཞིང་གི་དང་མང་པོའི་དཔོན
འབྱོར་པ་ཅན་ལ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན

ལེགས་བརྡུགས་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་ཅེས་མཚུངས་པར་དེ་དང་དེ་ལ་
དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྤྱོར་བ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། བསྟོད་སྒྲ་དེ་
དག་ལས་བཟློག་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་བ་གླང་དང་། ཞུམ་པ་ལ་ལ་ཤ་ཆུས་ལྟ་བུར་སྣང་
པ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲན་བླ་ཅན་ལ་འགྲན་ཚོག་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པ་འཇུག་སྒོ་ལས། དཔའ་བོ་
སེང་གེ་སྟག་ལ་སོགས། ། ཞུམ་ལ་ལ་ཤ་ཆུས་ཅེ་སྦྱང་སོགས། མཁས་པ་འཇམ་
དབྱངས་སྟོབས་སྲེད་མེད། ། བླུན་ལ་བ་གླང་ཞེ་སྡང་སྦྱལ། ། གསལ་བ་ཆུ་
དགའི་སྒྲོན་མེ་སོགས། ། ཆུས་པར་སྦྱར་ཞེས་མཁས་ཆུམས་སྒྲ། ། ཞེས་བཤད་
པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་གམ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཀྱིས། ། འདྲ་
བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་བརྡུགས་ཏེ། ། དེ་འདྲ་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས། །
མཚུངས་པར་སྤྱོར་བ་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་བརྗོད་པས་སྨད་པ་དང་། །
འགྲན་པའང་བདེ་བླག་ཤེས་པར་ཀྱང་། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱི་སྟེ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྟོད་པའི་དཔེ་
བྱུག་ཆུས་པར་བཤད། ། སྨད་པའི་དཔེ་བྱུག་ཆུས་པར་བཤད། ། འགྲན་པའི་
དཔེ་བྱུག་ཆུས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བསྟོད་པའི་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་
ས་གཞིའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་དཔེ། དེ་བཞིན་དུ་གསེར་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་ཀྱི། ཆུ་
མཚོའི་ཆགས་པའི། ཟླུའི་རིགས་བཟང་པའི། ཆུང་ནི་ཁན་པའི། ཆུམ་ཐོས་
བྱའི་ཕྱུག་པའི་དཔེ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཆུ་མཚོ་
ལ། ། ཆུང་དང་ཆུམ་ཐོས་བྱ་ལ་སོགས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་སྨད་པའི་དཔེ་བྱུག་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། ། བསྟོད་པ་དེ་
དག་ལས་གཞན་པ་སྨད་པ་ལ། ཁྱོན་སྟོང་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི། ཚུ་བུར་ཤེས
རབ་མེད་པའི། ཀིམ་པའི་འཕྲས་བུ་བསྲེ་བ་མེད་པའི། ཐོ་ཡོར་ནི་རིགས་

ངན་པའི། ནེ་ཙོ་ནི་གཞོན་པའི། ཕྱི་བ་ནི་ཕྱུག་པོ་ཞེར་སྣ་ཅན་ཀྱི་འདུ་དཔེར་ འདོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ནི་ཁོན་སྟོང་ཚུ་བུར་འདུ། ། ཀེམ་པའི་ འཐས་བུ་ཐོ་ཡོར་བཞིན། ། ནེ་ཙོ་ཕྱི་བ་འདུ་བར་འདོད། ། ཅེས་པ་འདི་ལྟར། གསུམ་པ་འགན་པའི་དཔེ་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་འགན་ པའི་དཔེ། ཉི་ཟླ་གཉིས། དགེ་བསྟེན་པ། སྣང་བ་དང་མུན་པ། གཡས་པ་ དང་གཡོན་པ། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་སྡེ་རྒྱ་པོ་དེ་དག་འགན་ཟླ་དང། འགན་ པའི་ཏུས་ལུ་ཅིག་ཨོས་ལྟག་པ་ཉི་མ་དང་གཞེར་ལ་ཟོག་པའི་ནམས་བཟློ་ད་ པར་ཐབས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉི་ཟླ་གཞེར་དང་དཏུལ། ། དགེ་ལྟེག་ སྣང་མུན་གཡས་དང་གཡོན། ། རྒྱལ་བློན་ལ་ཟོག་འགན་ཟླ་ལས། ། ཅིག་ ཨོས་ལྟག་པའི་དཔེ་བཟློ་ཏུ། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟར། དེ་ལྟར་དེ་དག་ཟོ་ཟོའམ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟོ་ཟོར་སྣུར་བ་ཏུ་ཞིང། དེ་ལྟ་བུ་སྣོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ ཐོག་མར་བསྟོད་པ་དང། སྨད་པ་དང། འགན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ལེགས་ པར་བརྗགས་ཏེ། དེར་ཇེས་བསྟོད་ཚོག་སྨད་ཚོག་ཟོག་ལུ་ཟོང་མ་ཟོང་ལེགས་ པར་བརྗགས་ལ་ཏུ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཁྱད་ཚོས་ བཟློ་པ་རབ་ཏུ་གཞན་བར་ཆུ་ཆེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་པས་ཟོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་དེ་དག་ཟོ་ཟོའམ། ། ཐམས་ཅད་ཟོ་ཟོར་སྣུར་བར་ཏུ། ། དེ་ལྟར་སྣུར་ བ་དེ་དག་ཀྱང། ། ཐོག་སྟོད་སྨད་ཟོག་ཡུལ་བརྗགས་ཏེ། ། དེ་ཇེས་ཚོག་ལ་ བརྗག་པར་ཏུ། ། གཞན་དུ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡིས། ། ཁྱད་པར་བཟློ་པ་རབ་ ཏུ་གཞན། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟར། གསུམ་པ་དེ་དག་སྟན་དང་ཟོག་ཟོག་དང་ ཟླུར་བ་ལ་གཉིས། ཟླུར་ཚུལ་བཞི་ལ་ཟོ་ཟོར་ཟླུར། ། ཚོག་པ་ཅན་ཚོག་ལྟུག་ ཆམ་གཞན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོག་ཟླུར་ལེགས་པར་ཤེས་ པའི་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཏུ་བ་ཡིན་པས་མཆོད་པའི་ཚོག་ལ་ནི་

སྟན་པར་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང། ། གླུ་བླང་བ་ཕལ་ཆེར་ཚོར་ས་འདུ་བའི་ས་ར་འབྱུང་བས་གླུ་ཆོག་ལ་ཐ་མལ་གྱི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་སྤྱར་ལ་སྒོམ་ཆེན་པ་ཕལ་ཆེར་སྤྱར་ས་ཆུང་པས། ཉམས་དབྱངས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྟོགས་པ་བརྗོད་དེ་འདོད་རྒྱལ་ལས་ཐུང་ཟད་སྟན་པ་ཕ་ཐུར་ཞིང། མདོ་ཁྱུད་སོགས་གཞན་གྱི་རྗེས་ཐུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ན། ། ཆོག་ཏང་ཕྱང་ལ་ཆོགས་བཅད་རིང་བའི་རྗེས་ཐུ་བརྗོད་པ་ལ་གང་སྣང་ངམ་གང་འཐད་ཕྱར་བ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིས། ། མཁས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། ། མཆོད་པ་ལའི་སྟན་ངག་ཕྱར། ། ཕལ་ཆེར་ཚོར་ས་འདུ་བ་ན། ། གླུ་བླང་བ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཆོག ། སྒོམ་ཆེན་ཕྱང་ས་ཆུང་བས་ན། ། འདོད་རྒྱལ་ཕྱར་བས་རྟོགས་བརྗོད་ལ། ། གཞན་གྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པས་ན། ། རྗེས་ཐུ་བརྗོད་ལ་གང་སྣང་ཕྱར། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

གཉིས་པ་ཆོགས་བཅད་ཆོག་ལྷུག་རྒྱམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། དེང་ས་ཕལ་ཆེ་བ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅེས་པས་ཆོག་ཏང་བཞི་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་སྟང་ཡང། དེ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོག་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ཏང་པ་གཉིས་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་ངག་འདོན་འཕྲལ་ན་ཆོག་ཏང་གསུམ་མམ། ། བཞིའམ། ལྟ་ལ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང། དེ་དག་ལྟ་ཚར་ལ་ཆོགས་བཅད་ཅེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ལྷ་གང་ཞེ་ན་གང་ཆོག་ཏུ་སྤྱར་གསུངས་པ་ལྟ། དེ་ནི་ཙ་པ་གཉིས་པ་དང། ཙ་པ་གསུམ་པ་དང། ཙ་པ་བཞི་པ་དང། ཙ་པ་ལྟ་པ་དང། ཙ་པ་བྱུག་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཏིང་པ་གཉིས་ནས་བྱུག་གི་བར། ། ངག་འདོན་འཕྲལ་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག ། ཅེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ཆོག་བར་བརྒྱད་དམ་བོད་ལ་བདུན་པ་ལ་ཆོག

ཏཱང་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་ཆོས་གཞན་བྱ་ཞིང། དབྱངས་
དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་ལ་ནི་ཡི་གེ་བདུན་པ་དགུ་པ་སོགས་པ་མཉམ
པའམི་མཉམ་པ་ཡང་རུང། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཆོས་གཞན་དེ་ཉིད་བདེ
ཞིང་འཇུག ། དབྱངས་མེད་པར་ཚིག་ཏु་ཤར་བའི་བདེ་འབྱམས་ས་མ་སོན
ངོན་ལ་ཚོགས་བཅད་དམ། ཡང་ན་ཏཱང་པ་སྟེ་ཚིག་ལྷག་པ་ཅི་བདེར་སྣྲོར་བས
རུང་སྟེ་ངེས་པ་མེད་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཇེས་སུ་བསྟན་ལ་སོགས། ཇི
ལྟར་བདེ་བའི་ཆོས་གཞན་བྱ། ། དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། ། ཡི་གེ
མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཡང། ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཆོས་གཞན་འཇུག ། ། །

འདོད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ན། ཁོ་བོས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་བུའི་མཁས་པར་འགྱུར་བས་འབད་པ་ཀྱིས་ཤེག་ཅེས་གادམས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད། ། བློ་དང་ལྡན་པས་དེ་བསྟན་དེ། ། འབད་པས་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཀྱང་། ། ཕྱིས་ནས་དང་གི་ལེགས་སྦྱངས་ན། ། ཀུན་དགའ་ལྷ་བུའི་མཁས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ནམས་ཀྱི་སྨོན་ནས་རོལ་མཛའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚོགས་བཅད་སྦྱར་བའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རོལ་མཛའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཚོག་སྦྱར་བའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང། །

གསུམ་པ་དབྱངས་དང་ཚོག་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལ་བྱ་གསྲེ། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ཚུལ་བཅས་བཤད། ། ངག་གི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བཅས་བཤད། དལ་བསྟན་ཀུན་ལ་འཚམས་པར་སྦྱར། ། མཁས་པ་ཀུན་འཛིག་གادམས་ངག་བཤད། ། ཞར་བྱུང་ཏྲེན་གཞན་རོལ་མོ་བཤད། ། རྒྱས་པར་མི་ཚད་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ། སྦྱར་བ་རྫོགས་པས་ཉན་པར་གادམས། ། དེ་ཇེས་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དངོས། ། སེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་མོ། །

དང་པོའི། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་གཉིས་སུ་དབྱངས་དང་ཚོག་བཤད་པ་དེ་དག་ཤེས་ནས་ཕྱིས་སྦྱར་བ་རྫོགས་པ་ལ་འཛིག་པས། དེ་ལ་ཡང་རང་དང་ཇེས་སུ་འཚམས་པ། མཐོན་པ་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་པོ་བདེ་བ་གསུམ་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པས་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དབྱངས་དང་ཚོག་གི་དོན་ཤེས་པས། ། ཕྱི་ནས་སྦྱར་བ་རབ་ཏུ་བརྩམ། རང་དང་ཇེས་སུ་འཚམས་པ་ཡི། ། ཁྱད་པར་པོ་ཉེར་བར་གཞག་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

གཞིས་པ་དེ་རྣམ་ལྔས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དངོས་ནི། ། དེའང་སྒྲ་ནི་ཅུང་ཟད་དེགས་པ་དང་དགའ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཀུན་དུ་བགྱིར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང། དད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ལང་ལ་ལག་པ་འགྱམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེན། ། མཆོད་པ་ཆེད་པ་ལ་ཕྱེས་དང་གཙང་སྦྲ་བྱས། མིག་ཕབ་སྟེ་དང་པས་རྒྱལ་གྱང་བཟང་པོ་བཅས་ཏེ་མཆོད་དབྱངས་ལེན་ལ། རྟོགས་བརྗོད་འདི་བསྟོམས་པའི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ལག་པའི་བརྡ་སྦྱོང་དང་བཅས་བསྟོམ་པའི་འདུག་སྟངས་ཅོག་ཕྱའམ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། བཤགས་དབྱངས་འདི་སྔོག་གིས་ངོ་གནོངས་པ་ཡིན་པས། ལུས་ཀུན་དུ་གནོང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱས་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འདུད་པས་ལེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྒྲ་ནི་ཀུན་དུ་བསྒྱིངས་ཚུལ་ཀྱིས། ལང་ས་ལ་ལག་པ་འགྱམ་པར་བཞག ། མཆོད་ལ་ཕྱེས་བྱས་མིག་ཕབ་སྟེ། ། དང་བས་སྐྱེལ་ཀུང་བཟང་པོ་ཅན། ། རྟོག་དཔྱོད་ལག་པའི་བརྡ་སྦྱོང་པའི། ། ཅོག་ཕྱའམ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཡིན། ། བཤགས་པ་ཀུན་དུ་གནོང་ཚུལ་ཀྱིས། ། ཕྱས་གཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འདུད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱང་།

གསུམ་པ་ཞེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲང་ཕྱི་རོལ་དུ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟོད་དབྱངས་ལ་སྦྲ་བའི་ཚུལ་དུ་ཆྱ་ཞིང། སྨད་པ་དང། འགྱན་པ་ལ་ཐུང་ལ་ཟློགས་པ་ཐིག་པའི་ཚུལ་དང། བསྟོམས་ནས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་རང་གིས་ལེགས་པར་གོ་བའི་ཚུལ་ དང། གཞན་ ལ་ ཟེས་ ས་ གདམས་ པ་ མན་ ངག་ གི་ ཚུལ་ དང། བཤགས་པ་ཞེམས་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་དང། དགའ་བ་རང་བཞིན་སྦྲ་བའི་གླུ་ལ་དགའ་བའི་ཚུལ་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་བསྟོད་ལ་སྦྲ་

བའི་ཚུལ། ། སྨྲ་དང་འགྲན་ལ་ཕྱིགས་པའི་ཚུལ། ། རྟོགས་པ་བརྗོད་ལ་ཐོ་
བའི་ཚུལ། ། རྟེས་སུ་གདམས་ལ་མན་ངག་ཚུལ། ། བཤགས་པ་ཉམ་ཐག་ཚུལ་
ཡིན་ཏེ། ། དགའ་ལ་དགའ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། ཆང་པ་
དང་ལག་སྟབས། ཇ་སྟབས་ལ་སོགས་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་དེ་དང་རྟེས་
སུ་མཐུན་པའི་དབྱངས་ཉིད་བརྗོད་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ཏེ་ལྟར་བརྗོད་ན་འཇིག
རྟེན་ཀྱི་ལུགས་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་ཞིང་རང་དང་གཞན་ལ་མཛོས་འགྱུར་བས་སོ
ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆང་པ་ལ་སོགས་རྟེས་བསྟུན་ལ། ། དེ་ལྟར་རྟེས་མཐུན
དབྱངས་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན་དང། ། རྟེས་སུ་མཐུན་ཞིང
མཛོས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང།

གཉིས་པ་ངག་གི་རྒྱ་བྱག་དབྱེ་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི
ཚུལ་གྱིས་མདོ་རྒྱ་བསྟན། ། ཡན་ལག་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ
ནི། དབྱངས་གཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཛོང་སྟེ། སྦྱོར་འཇིག
རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རབ་ཏུ་ཞུ་ཞིག ། རྒྱ་བྱག་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཉིད་ན་ཡང
ཡུལ་དབུས་གཙང་སོགས་དང། དུས་འདས་མ་འོངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱག
དང། ན་ཚོད་ཆན་པ་དང། གཞོན་ནུའི་དབྱེ་བ་དང། སྐྱེས་པ་དང་བུད
མེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་བདེ་མི་བདེ
སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྦྱོར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན
ཡང། ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བྱག་དང། ། ཆན་དང་གཞོན་ནུའི་དབྱེ་བ
དང། ། སྐྱེས་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི། ། ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདྲ
བའི། ། དབྱངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དུ་མ་མཛོང། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས
རྒྱས་པར་བཤད། ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ། ན་ཚོད་སྒོ་ནས་རྒྱས

པར་བཤད། ། ཕོ་མོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ། སྒོམ་འདོད་སྤྱོད་ལམ་
བསྟེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་ལྡན། ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ། དབུས་པ་ཆམས་སྐད་གཙང་ས་ལིར་ཞིང་འགྱུར་བ་
ངང་པ་དང་བྱང་བའི་སྐད་འདྲ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། ། གཙང་པ་ཆམས་ཀྱི་སྐད་
གཙང་ས་གསལ་ཞིང་མཚོར་བ་ཁྱིམ་བྱའམ་རྒྱ་སྐད་འདྲ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང།
དེ་བཞིན་དུ་བ་ཚོར་ཞིང་འདུར་བསྟོད་མཛའ་རིས་པའི་དང། ཁམས་པ་ཆམས་
ཀྱི་སྒྲོམ་ཞིང་མི་ལྷུགས་པས་བརྗེད་ཅིང་ཁྱོང་བ་བོང་བུའི་སྐད་འདྲ་བ་འཐུང་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་དེ་དག་ཆམས་ལ་ཡང། ས་ས་ར་ཕྱི་ན། གཙང་ལ་སྟོད་ལ་སྨད་
ས་གས་དང། མཛའ་རིས་ལ་སྐོར་གསུམ། ཁམས་པ་ལ་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སྐད་
ས་གས་ཆམ་པ་མང་མོད། ། མདོར་ན་སྐད་གཙང་ས་ཀྱི་ཆེ་བྱག་གིས། རང་ལ་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འགྱུར་ཀྱི་ཆེ་བྱག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སློབ་དཔོན་མཁས་གཞན་
ཀྱིས་བསྒྱུར་ན་སྣམ་དཀར་ཚོས་ཅིས་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བས་
ཚངས་དབྱངས་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དབུས་
པ་ཆམས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞིང་འགྱུར། ། གཙང་པ་མཚོར་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། ། །

སྐྱེགས་པས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་འཇུང་བ་རྣམས་མི་མཁས་ཤིང་བློ་ཕྲོས་ཞན་པའམ། ། མགོ་ཚུང་བས་སྒྲ་ལ་དཀའ་ལ། དབྱངས་ཆོག་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཁུང་ཟད་མཆོར་བར་འགྱུར་སྙམ་པ་འབྱུང་བས། བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་ཆོག་ལ་མཁས། ། ད་ལྟའི་རྣམས་ནི་དབྱངས་ལ་སྤྱོངས། ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་མཁན་རྣམས། ། མི་མཁས་བློ་ཚུང་སྒྲ་ལ་དཀའ། ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་མཆོར་འགྱུར་སྙམ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

གསུམ་པ་ན་ཆོད་སྨོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། ན་ཆོད་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་འགྱུར་ལུགས་བདེ་བ། བར་ལ་བབ་པའི་དུས་ན་མཁྱེན་པ་བཟང་བ་འབྱུང་ཞིང། ཁུང་ཟད་ཆས་པར་ཀྱུར་ནས་ཆོག་ལ་མཁས་པ་ཅམ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞོན་ནུའི་ཚེ་ན་འགྱུར་ལུགས་བདེ། ། དར་ལ་བབས་ན་མཁྱེན་པ་བཟང། ། ཆས་པར་ཀྱུར་ན་ཆོག་ལ་མཁས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

བཞི་པ་ཕོ་མོའི་སྨོ་ནས་ཆུས་པར་བཤད་པ་ནི། མཐར་མ་ངེས་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཕྱེ་ཞིང། སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་སྨོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ན་ཡང་གཞོན་ནུའི་ཚེ་ན་ཕྱ་བ་དང། དར་ལ་བབས་ན་སྨོན་པར་འགྱུར་ལ། ཆས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འདྲེན་པ་ཞུམ་པར་འགྱུར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཕལ་ཆེར་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱ། ། སྐྱེ་པ་རྣམས་ནི་སྨོན་པ་ཡིན། ། གཞོན་ནུའི་ཚེ་ན་ཕྱ་བ་སྟེ། ། དར་ལ་བབས་ན་སྨོན་པར་འགྱུར། ། ཆས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཞུམ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

ལྔ་པ་སྨོན་འདོད་སྨྲོད་ལམ་བསྟེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། སྐད་སྨོན་པར་འདོད་ན། ཡུལ་བ་ཚུ་ཅན་ཀྱི་ཆུ་འཐུང་ཞིང། ཟས་སྦྱོམ་བཀ་ཅན་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་དང། གནས་ལྷགས་པ་ཅན་ཀྱི་གནས་སུ་འདུག་པའི་མི་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་

མཁྱེན་པ་སྒོམ་པ་འགྱུར་བས་བཟའ་བཏུང་དང་གནས་དེ་དག་བསྟེན་དགོས་ཤིང། སྒྲོད་ལམ་དེ་དག་ལས་བརྒྱག་པ་ཕྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིར་སྐད་སྒོམ་ཀྱང་ཕྱ་ཀྱང་ཆ་བར་སྟན་པ། འགྱུར་ཞུགས་འབྱོངས་པ་དང། གཙོད་མཚམས་ལེགས་པ་དང། ངག་སྟན་པ་ནི་ཚོག་དང་དབྱངས་ཀྱི་སྟེགས་མཁས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང། དེ་ཡང་གང་ལས་འབྱུང་ན་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བས། མདོར་ན་ཐོག་མར་སྒོབ་དཔོན་མཚན་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒོབ་མ་སྟོང་ལྡན་གྱིས་སྦྱངས་ན་ལེགས་ལམ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ལས་རྗེས་འཇུག་ཕྱི་མ་ཆུམས་ཀྱང་ལེགས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་རང་གཞན་ཀུན་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་ཤེས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བ་ཚ་ཅན་གྱི་ཚུ་འཕྱང་ཞིང། ། སྐུམ་བཀ་ཅན་གྱི་ཁ་ཟས་ཟ། ། ལྷགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་འདུག་པའི། མི་ཆམས་ཕལ་ཆེར་མཁྱེན་པ་སྒོམ། ། དེ་ལས་བརྒྱག་པ་ཕྱ་བ་ཡིན། ། ཆ་བར་སྟན་པ་འགྱུར་ཞུགས་དང། ། གཙོད་མཚམས་དང་ནི་ངག་སྟན་པར། ། སྟེགས་མཁས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། ། དེ་ཡང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང། ། མདོར་ན་ཐོག་མའི་སྒོབ་དཔོན་ཀྱི། ། རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འཇུག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང།

གསུམ་པ་དཔེ་བསྟན་ཀུན་ལ་འཚམས་པར་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ངག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས་ནས་དབྱངས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཆམས་རྐོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་དཔེའི་མིང་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ། དེ་ཡང་འདྲེན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ། དཔག་བསམ་ལྷུན་ཤིང་ཞེས་བྱ་ལ། བཀྲག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་མེ་ཏོག་འཕྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང། སྟེང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་དབུས་ཞན་པས་ཚུ་ཀླུང་དལ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འགྱུར་ཞུགས་མང་པ་ལས་མཆོའི་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། ཅེས་

སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རྣམས། །དཔེ་ཡི་མིང་གིས་བཤད་
པར་བྱ། །འདྲེན་པ་དཔག་བསམ་གླིང་ཤིང་སྟེ། །བཀྲག་པ་མེ་ཏོག་འཁྲི་ཤིང་
ཡིན། །དབུས་ཞན་ཆུ་གླུང་དལ་འགྲོ་བ། །འགྱུར་ལྡན་ཁ་ལམ་ཆོའི་ཟླ་བར་
བཤད། །ཅིས་པ་འདི་བྱང། གཞན་ཡང་ཆོག་ས་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ།
ས་ཁེའི་ང་ཇོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟླུང་གཟིངས་མཐོན་པར་ཀྱེར་དགོས་པས་ས། །
དེ་ཟླུང་དུ། ཆེན་པོ་ཏྲ་ལ་མ་ཀྱེར་ན། ། ཡོ་ག་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུ། །
ཅིས་གསུངས་ཤིང། ཆེན་པོ་ཏྲ་ནི། སྨོན་དཔོན་ཙཏྟ། ཆེན་པོ་ཏྲ་ལ
ཀྱེར་བ་བྱ། ། སྒྲུབ་མཆོད་དབང་བསྐུར་རབ་ཏུ་གནས། ། དུས་མཆོད་གཤིན
ངོན་སྤྱིན་ས།ིག་རྒྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ། དེ་བཞིན་དུ་དབེན་པར
ར་ཀ་ཅིག་ཕུར་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ་ཕུང་བ་རོལ་པ་ཞེས་བྱ། མ།ས་པ་མང
པོ་འཆོག་པའི་འདུན་ས་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ་ནི་ཅོ་དང། ཟླ་ངས་པ
ཆོག་པའི་ནང་དུ་ལེན་པའི་དབྱངས་ལ་ངོན་གོ་ཆུང་ཡང་འགྱུར་ལེགས་པས་ཟླ
བྱའི་འཛིལ་སྒེག ། ཟླ་ཀ་ཐི་ཆེ་ལེན་པ་ལ་དང་བས་ཀུན་འདྲེན། ཕན་ཚུན
རྟེས་སུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་འདོད་ལྡའི་མདའ། མཆོད་པར
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་དགེ་བའི་མེ་ཏོག ། ཁྲིག་ཕྲིན་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ལེན་པ
ལ། ཁྲིག་ཕྲིན་འཕྲུད་པར་བྱེད་པ་བ་ཚློའི་ཆུ་ཟླུང། རང་ཕྱོགས་བསྟོད་པའི
ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་འགྲན་ཟླས་དབེན་པ་ལྟའི་ངར། ཕ་རོལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ན།
ཕ་རོལ་འཕྲུམས་པར་བྱེད་པས་འཕོར་ཟིལ་གནོན། ཀུན་དུ་སྐྱེན་པར་ལེན་པ
ལའི་ཟའི་དབྱངས། ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྒེལ་བ་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ
ཡིན་ལ། དེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་འདོགས་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པས་འདྲེན་པའི་ཁྱད
པར་གང་འདྲ་བ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་རང་གང་ལེན་པ
གཞན་ལ་ཡང། དེ་དང་བསྟུན་པ་ཇི་ལྟར་འཚམས་པའི་མིང་སྒྲར་བར་བྱ་སྟེ།

དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བློ་གསལ་མཁལ་རྒྱན་ལས་ཀྱང། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་
བདེ་གཤེགས་དབྱངས། ། སྒྲིག་དང་དཔའ་བ་སེམས་དཔའི་དབྱངས། །
ཚགས་ཤིང་མཛོས་པ་ལྟ་མོའི་དབྱངས། ། གཏུམ་ཞིང་བཟློད་པ་ཁྲོ་དབྱངས་
དང། ། དཀར་དུང་ལྟ་བུར་གསང་བ་དང། ། རགས་དུང་ལྟ་བུ་ས্ལོམ་པ་དང།
པི་ཝང་ལྟ་བུར་བསྒྱུར་བུང་དང། ། བུང་བ་ལྟ་བུར་སྟན་པ་དང། ། རོལ་སྒྲ་ལྟ་
བུར་འཁྲོལ་བ་དང། ། འཐུག་སྒྲ་ལྟ་བུར་ཟིལ་ཆེ་དང། ། མདོར་ན་ཚངས་
དབྱངས་ལྟ་བུར་བསྒྲགས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་མཐུན་
པའི་དོན་གཞུང་འདིར་སྟོན་པ་ལ། ཆོགས་སུ་ས্ལེང་གིའི་ང་རོ་སྟེ། ། དཔེན་
པར་བུང་བ་རོལ་པའི་ཚུལ། ། མཁས་པའི་འདུན་ས་རྣ་ཅོའི་དབྱངས། ། ཆུ
ཏྲ་འཇོལ་ཕྲེག་ཆོངས་ནང་དུ། ། ཕྱི་ཚེ་དང་བ་ཀུན་འདྲེན་པ། ། རྟེས་སུ
དགའ་ལ་འདོད་ལྟའི་མདའ། ། མཆོད་ལ་དགའ་བའི་མེ་ཏོག་སྟེ། ། བ་ཚ་ཞི་ཆུ
ཀླུང་ལ།ོ་ཕྲག་ས্ལུངས་ལ། ། རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ན་ལྟ་ཡི་ཏ། ཕ་རོལ་ས্ལོད་ན་འཕོར
ཟིལ་གནོན། ། ཀུན་དུ་སྟན་པ་དྲི་ཟའི་དབྱངས། ། ས্ལེལ་བ་མེ་ཏོག་ལྷོང་ལྟན
ཡིན། ། དེ་ལ་ས্ལགས་པའི་ཆུ་མ་པ་ཡིས། ། འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས
བཏགས་ཏེ། ། དབྱངས་ཀྱི་ས্ལོར་བ་གཞན་ལ་ཡང། ། ཇི་ལྟར་འཚམས་པར
ས্ལོར་བར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟོང། །

བཞི་པ་ མཁས་ པ་ ཀུན་ འཇུག་ གདམས་ ངག་ བཤད་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ། །

པ་ལ། །ཀུན་དུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་བཤད། །ཅེས་པ་འདི་སྙུང་། ། གཉིས་པ་གདམས་ངག་དངོས་ཀྱིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྟོན་འཛིན་ གནད་ གསུམ་ སྒོ་ ནས་ གདམས། དངོས་ གཞི་ སྐྱོན་ ཐུག་ སྒོ་ ནས་ གདམས། ། མཐུག་རྟེས་རྒྱུ་ལྟའི་སྒོ་ནས་གདམས། ། དེས་ན་བླང་དོར་ཤེས་ པར་གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གནད་གསུམ་ནི། སྦྱོངས་པའི་ གནད། ངས་ཀྱི་གནད། སྦྱངས་པའི་གནད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོངས་ པའི་གནད་དལ་བར་ལེན་པ་ལ་མི་འཚམས་ཤིང། སྨྱར་བར་ལེན་པ་ལ་མ་ རྟོགས་ལ། ལྷ་ཕྱི་འཕྲེལ་བར་ལེན་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་མ་འདྲེས་པ། དགེགས་ འཇམ་ཞིང་མི་བརྩེགས་པ། ལུང་ངག་མ་ཞུམ་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ས་ཞེས་ ལྟོན་པ་ལ། དལ་བ་ལ་ནི་མི་འཚམས་ཤིང། ། སྨྱར་བ་ལ་ནི་མ་རྟོགས་ལ། ། འཕྲེལ་བའི་ ཚེ་ ན་ མ་ འདྲེས་ པ། ། དགེགས་ འཇམ་ མ ཞུམ་ སྦྱོངས་ པའི་ གནད། ། ཅེས་ པ་ འདི་ སྙུང། དེ་ ནས་ ངས་ ཀྱི་ གནད་ ནི། འདྲེན་ པའི་ དབྱངས་སྟོར་བ་མང་ན་དོན་གོ་ཆུང། ཚོགས་གི་བདེ་འཇམ་མང་ན་ཐ་མལ་སྐྱོ་ བས་དོན་གོ་མེད་ལ། ཚོགས་དོན་གང་ལའང་ཅ་ཅང་ཐལ་ན་མཁས་པས་ཁྱེལ། དཔེར་ན་ཞིང་འཚམས་པར་སྲེལ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ ལ། དབྱངས་ སྟོར་ མང་ ན་ དོན་ গ་ ཆུང། ། བདེ་ འབྱམས་ མང་ ན་ ཐ་ མལ་ ཀྱི། ། ཅ་ཅང་ ཐལ་ན་ མཁས་ པ་ ཁྱེལ། ། རན་ པར་ སྲེལ་ ཀ་ ངུ་ ཀྱི་ གནད། ། ཅེས་ པ་ འདི་ ཐུང། དེ་ཞི་ ཟླ་ ས་ ཐུ་ ཆ ངས ་ ཀ ི ། ཚ ོ ག ས ་ ལ ་ ས ོ ག ས ་ ཕ ། ངས ་ ཀ ི ། ཅ ེ ས ་ ལ ་ ཆ ེ ( ) ། ། ཚ ོ ( ) ( ) ( )

རང་ཉིད་སྤོ། ། འགྱུར་ལུགས་འཕྱོངས་བས་ངག་ལ་བྱམས། ། ཚོག་སྤྱོར་ལེགས་པས་གཞན་ལ་སྙན། ། འཛམ་ཞིང་འཕྲོད་པ་སྤྱངས་པའི་གནད། ། ཅེས་པ་འདི་ཐུང།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་སྐྱོན་རྒྱ་སྒོ་ནས་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཕེན་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཅ་ཅང་ཆོད་པ་དང། ཅ་ཅང་འཕེལས་པ་དང། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང། རྟོགས་ཀྱང་ལན་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་དང། གཞན་དུ་ཡིད་ལྡང་བློ་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཅ་ཅང་ཆོད་དང་འཕེལས་པ་དང། ། དོན་མ་རྟོགས་དང་མི་སྒྲོ་བ། ། གཞན་དུ་ཡེངས་པ་བློ་ཡི་སྐྱོན། ། ཞེས་པ་འདི་ཐུང། བློ་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཚོག་ཟུར་མ་ཕྱིན་པ་དང། ཡང་ཡང་བློས་པ་དང། མི་དགོས་པའི་ཚོག་ལྷད་ཅན་དང། ཚོག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང། ཚོག་གི་གཅོད་མཚམས་ནོར་བ་ཆམས་ཚོག་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཟུར་མ་ཕྱིན་དང་བློས་པ་དང། ། ཚོག་ལྷད་ཅན་དང་མི་གསལ་བ། ། གཅོད་མཚམས་ནོར་བ་ཚོག་གི་སྐྱོན། ། ཞེས་པ་འདི་ཐུང། གཞན་ཡང་དབྱངས་ལ་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་བ་ཅན་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་དང། ལུང་ངག་རྒྱས་པ་དང། ཅ་ཅང་མཁྱོགས་པ་དང། ཅ་ཅང་བུལ་བ་དང། མཁྱེན་པ་བཅོར་ནས་འདོན་པ་དང། སྒོང་གཏངས་བཅོས་ཤིང་སྒྲ་བ་ཆམས་གཏངས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་སྒང་དགོས་ས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དབྱངས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་རྒྱས་པ་དང། ། ཅ་ཅང་མཁྱོགས་བུལ་བ་ཅོར་ནས་འདོན། ། བཅོས་ཤིང་སྒྲ་བ་གཏངས་ཀྱི་སྐྱོན། ། ཞེས་པ་འདི་ཐུང། དེར་མ་ཟད་ལུས་ཀྱི་ཆམ་འགྱུར་ཡཡོ་མང་དུ་ཕྱེད་པ་དང། བཞིན་སྒྲུབ་པ་དང། ས་ལའང་མིག་མི་ལྟ་བ་བཙུམས་པ་དང། ཕྱུགས་ལྟར་མིག་བཙུགས་ཏེ་ལྟ་བ་དང། ལུས་དང་ཁང་ལག་གཟིར

བ་དང་འཚོབ་པ་ལུས་སྐྱོན་ཡིན་པས་སྦང་དགོས་ཏེ། སྨོབ་དཔོན་ཅཎ্�་ཀྱང། གཟུགས་དང་ གདོང་ དང་ ཁ་ དང་ ནི། ། མིག་ དང་ མཆུ་ ཡི་ རྣམ་ འགྱུར་ སྦང་བ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་ འགྱུར་ཡ་ཡོ་བཞིན་སྣུད་དང། མི་ལྟ་བ་དང་ཕྱུག་ལྟར་བལྟ། ། གཟིར་དང་ འཚོབ་པ་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། གཞན་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་ གསང་བཟང་བན་ཅི་ལྟར་ཡང། དབྱངས་དཔོན་གྱི་སྐད་ཀྱི་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་དང། ཕྱི་ལ་འཛིན་པ་དང། ཀྲོ་གས་ལས་ཆེ་བ་དང། ཆུང་བ་དང། གྲོ་གས་དང་མི་ བསྲེ་བ་དང། ཀྲོ་གས་མ།ལས་འདོད་ཆེད་པ་ཀྲོ་གས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཅེས་ཀྱང་ སྦང་དགོས་ཏེ། ཅཎ্ས་ཀོ་མིའི་ཞལ་ནས། དབྱངས་དཔོན་གཙོ་ལ་ཁྱོད་མ་ འགྲོ། ། དལ་གསོ་གཞུག་ལ་ཁྱོད་མ་འདུན། ། འགྲོ་འོང་ཀུན་ལ་མངོན་མཚན་ ཟླུང། ། ཞེས་ པ་ དང། ཅཎ་ལེན་ སྨྲ་ ཅིང་ ཕྱིར་ འཕང་ ཐོད། ། གཙོ་ འདིར་ གཞུགས་ གཅོད་ཆེད་ པ་ ཟླང། ། ཞེས་ གསུངས་ པ་ ཡིན་ ལ། ངེ་ དག་ གི་ དོན་ གཞུང་ འདིར་ སྟོན་ པ་ ལ། ཐོན་ ལ་ འགྲོ་ དང་ ཕྱིས་ ནས་ འཕེན། ། ཆེ་ དང་ ཆུང་ དང་ མི་ ལྷོ་ བས་ དང། ། མ།ལས་ འདོད་ ཆེད་ པ་ ཀྲོ་ གས་ ཀྱི་ སྐྱོན། ། ཞེས་ པ་ འདི་ བྱང། ། ངེར་ མ་ ཟད་ སྐྱོན་ ཏྲ་ པ་ ལུས་ ཀུན་ དུ་ གཡེང་ ས་ དང། ངག་ ཕན་ ཚུན་ ལྷ་ ཀ། ། ཡིད་ དབྱངས་ ལ་ ཆེད་ ཆེར་ མི་ འཛིན་ ཀ་ དང། ཡིད་ མ་ ནངས་ ཀ་ དང། ཉན་ ཡང་ ངོན་ ཀོ་ ཆེད་ ཀ་ ཉན་ ཀ་ ཡོའི་ སྐྱོན་ ཡིན་ པས་ ངེ་ དག་ སྦང་ དགོས་ ཞེས་ སྟོན་ ཀ་ ལ། ། ཀུན་ ཏུ་ གཡེང་ དང་ ཕན་ ཚུན་ ལྷ། ། ཆེད་ ཆེར་ མི་ འཛིན་ མ་ ནངས་ དང། ། དོན་ གོ་ ཆེད་ རྟོག་ ཉན་ པའི་ སྐྱོན། ། ཞེས་ པ་ འདི་ བྱང།

གསུམ་ པ་ འཇུག་ ཤེས་ ཀྱ་ ལྟའི་ སྨོ་ ནས་ གང་ མས་ པ་ ནི། ཆོས་ ཉེ་ ཉིད་ ཀྱི་ ཞལ་ སྟ་ ནས། ཆོག་ ཀྱང་ བསྒྲིགས་ ཡེགས་ མི་ ཤེས་ ན། ། དོན་ བཟང་ སྨོས་ ཀྱང་

ཅི་དགོས་པས། ། ཞེས་ཆོག་ཏུང་ཡང་བསྒྲིག་མི་ཤེས་ན་དེའི་དོན་བཟང་པོ་ཤོ་
བམི་སྲིད་པར་གསུངས་པས། སྲིར་ཐོག་མར་ཆོག་ཆུམས་ལེགས་པར་འཕྱོང་
བར་བྱེད་དགོས་ཤིང། ཕྱད་པར་དབྱངས་གང་ལ་བྱ་བའི་ཆོག་ལ་མ་ཆོངས་
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དབྱངས་མཁན་དབྱངས་ཆོག་ལ་ཆོངས་ན་མཁས་བླུན་ཀུན་
ཀྱིས་བརྙས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱངས་སྟོར་མེད་ན་མཁས་
པའི་གཞད་གད་ཀྱི་རྒྱ། དུས་དང་ཚོད་མེད་པའམ་མི་ཤེས་ན་ཐ་མལ་པ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ
བའི་རྒྱ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་བབ་ཆོལ
དུ་དབྱངས་བྱེད་ན་ལྷོག་པ་བསོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཕྱད་པར་དབྱངས་ཀན་པ
པོའི་མཁས་པ་མང་པོ་འདུས་ཤིང་ སྐྱ་པོ་མང་པོས་བསྐོར་བའི་ སར། རམ
འདེགས་ཀྱི་ཁྲོགས་པོ་ངན་ལ་འཁྱན་ཟླ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ངན་པ་མང་པོའི་དགྱེས
ཤུ། རང་ཉིད་དབྱངས་ལ་ཐུང་ས་ཚུང་ཞིང་ལྷོས་ས་ཞན་ལ། ལྷན་ཅིག
སྐྱེས་པའི་བློ་ཁྲོས་ཐམ། ཤེས་རབ་ངན་ན་རང་ཉིད་ལ་ལྷག་བསྟལ་བསྐྱེད་པའི
རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར། རྒྱ་ལྟོ་པོ་དེ་ཆུམས་ངང་ལྷན་ན་དབྱངས
ཀྱི་རྟེས་གཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོག་ལ་ཆོངས་ན་བརྙས་པའི་རྒྱ། ། ད
བྱངས་སྟོར་མེད་ན་བཞད་གད་རྒྱ། ། དུས་ཚོད་མེད་ན་སྐྱོ་བའི་རྒྱ། ། དགོས
པ་མེད་ན་ལྷོག་པའི་རྒྱ། ། མཁས་པ་འདུ་ཞིང་མང་པོས་བསྐོར། ། ཁྲོག་པོ
ངན་ཞིང་འཁྱན་ཟླ་མང། ། ས্ལུས་པ་ཚུང་ཞིང་ལྷོས་ས་ཞན། ། ཐུ་ཁྲོས
ངན་པ་ལྷག་པའི་རྒྱ། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟར།

བཞི་པ་དེས་ན་ཐུང་དོར་ཤེས་པར་གདམས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ལྷར
བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། དབྱངས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུམས་ཀྱིས་ལེགས་པར
བརྟགས་ནས། དབྱངས་ལེན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མང་པར་ཀྱུར་ན། ཇི་ལྟར
ཀྱུར་ཀྱང་རུང། དབྱངས་ཆུམས་དོར་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དབྱངས་བྱེད་པ

སྟེགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། ། གལ་ཏེ་དབྱངས་ལེན་པའི་མཐུན་པའི་ཐོག་ས་ཞུ། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་དབྱངས་རྣམས་བློ་བར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་ཀུན་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཚེད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་ཐོག་ཁང་མང་ན། ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཀྱང་དོར་བར་བྱ། ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་འགྱུར། ། མཁས་པས་དགེ་བ་སྒྲོལ་ཕྱིར་བློ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། ལྟ་པ་ཞར་བྱང་རྒྱུན་གཞན་རོལ་མོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབད་པར་གང་མས་ཏེ་ཕྱི་བ་བསྟན། འཕྲོས་ནས་ཇ་ཥིལ་ཆུ་ཀཱ་ཤ་ཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷན་ཕྱིས་ཀྱི་ཆུ་ཀཱ་ཤ་ཀུན་ལས་བྱང་བའི་རོལ་མོ་ཇ་ཥིལ་ཀྱི་རྒྱུན་ཀཱ་ཤ་ལས་བྱང་བའི་རོལ་མོ་ཇ་དང་གཡོ་ཅིང་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་ཀཱ་ཤ་ཀཱ་ཆུ་ལས་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་ཀུན་ལས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱུན་ཀཱ་ཤ་ལས། ། འབྱུང་བའི་རོལ་མོ་ཆུ་ལས་ལ་འབད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱང། ཧོ་ན་འབད་པར་བྱ་བའི་ཕ་རོལ་གྱི་རོལ་མོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ནི། པི་ཕང་དང། ཤ་ཏ་དང། འཁར་ཏ་དང། ཏ་ཏྲུ་ལ་ཏ་ཝ་ཆེ་ཏ་ཝ། ཏ་ཕ্ব་ཏ་ཝ། ཆ་ལང་ཏ་ཝ། ཀ་ན་ཏ་ཝ། ཏ་ཝ་ཏ་ཝ། ཆུ་ལངས་ལ་སོགས་པ། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཇི་སྐད་པའི་ཐེལ་ཕྱིན་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ཏུ་འདོད་པས་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གྲོང་ལ་པི་ཕང་ཤ་ཏ་ཝ། ། འཁར་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ্ব་ཏ་ཝ་ཆེ། ། ཏ་ཕ্ব་ཆ་ལང་ཀ་ན་ཏ། ། ཏ་ཝ་ཏ་ཝ་ཆུ་ལངས་ལ་སོགས་པ། ། ཇི་སྐད་ཐེལ་ཕ্ব་ཐོ་ཡིག་པ་ཞད་པ། ། དེ་སྐད་ལ་ནི་མཁས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། དེ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིས་ནས་རོལ་མོ་དེ་དག་ཀུན་འདུས་པའམ། ཏ་ཏ་གྲྀ་ལ་སོགས་ཤོ་ཤའི་ཀ་ཁོ་ཏ་ཀྱི་ཆུ་མར་ཟེན་པ་སྟེ། ཆུ་པར་རོལ་ཅིང་ཟེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་གཞན་

ཀུན་དགའ་བར་འགྱུར་བས་སོ། ། འདིར་ཆོས་པར་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། བཅོ་
ལྔོང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བཅོ་གསར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་
པར་རོལ་པའམ། ཆོས་པར་རྟེན་བཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་རྟེ་ཞིང་གི་མཁས
པ་འཇུག་སྒོ་ལས། ཨན་ཀ་ཀྱི་ཏ་ཡི་སྒྲ། ། ལུས་མེད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གྱིས། །
སེམས་ལ་རོལ་ཅིང་རྟེ་བར་བྱེད་པ་ལུས་མེད་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་མོད་གྱིས
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། སྒྱིར་ནི་ཆོས་རྟེན་ཞེས་པ་བརྒྱན་པར་གནས་པའི་བཅོ
ལྔོང་དང་། ས་ཆེན་ནི་ལྷའི་བཅོ་ལྔ་ཡ་ཕད་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་རོགས
གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ཕྱིས་ནས་རོལ་མོ་ཀུན་འདུས་པའམ། ། ས
ས་ཞེད་ཀྱི་ཆོས་པར་རྟེན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང་། འདི་ལྟ་བུའི་རོལ་མོའི་ཆོས
གཞན་ཆུ་ གར་ དགུས་འགྱུར་ ཚལ་ ན་ གཏམ་ ཆུང་ ཀྱི་ བློས་ གར་ བྱེད་ པའི་ གར
མཁན་ཆོས་ཀྱི་ ཐམས་ ཅད་ སྤྱོར་ བ་ བྱེད་ ཅིང་། ཞོ་ མཐའ་ འཕོ་ བ་ འདི་ ན
གཏམ་ཆུང་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོ། ། ཐོས་ཡའང་ དགོན་ པས་ ཉེ་ མཚོ་ མེད་ ལ
དེའི་ ཕྱིར་ གཞུང་ འདིར་ ཡང་ གཞུང་ མང་ ངོས་ ཡ་ ངང་། ཉེ་ བར་ མཚོ་ བའི
སྤྱོད་ ཡུལ་ དུ་ མ་ ཀྱར་ པས་ ཕལ་ སྐྱན་ ཀྱི་ སྤྱོར་ བ་ ས་གས་ ས་ ཡ་ཁ་ ཏ་ ངས་ མ་ ཐ་ཕད
ཟོད། གལ་ཏེ་ མཚོ་ ཞིང་ ངོན་ དུ་ གཉེར་ ཐ ཡོད་ ཁྲིད་ ན། དེ་ ཆོས་ ལ་ ཕྱིས་ ནས
ཟམ། རྟེས་ ནས་ ས་ ཆུ་ ཡ་ ངས་ ཐ་ ཕད་ པར་ ཐུའི་ ཞེས་ སྟོན་ ཡ་ ལ། ངའི་ ཀུ་ ཀ
ཚལ་ ནས་ གཏམ་ ཆུང་ ཀྱིས། ཐོས་ གར་ བྱེད་ ཡ་ ཐམས་ ཅད་ ཐོ་ ། ། ཆ ཐ ཕ
ལ ཕ ལ ངའ ན ངེ ལྟ ། ། ཐ ད ལ ལ ཐ ཕ ལ ཕ ལ ན ། ། ལ ལ ཀ
ངོ ན ད ལ ཀ ཆ ཆ ལ ལ ། ། ཕ ལ ལ ལ ཐ ཕ ལ ལ ཐ ། ། ཞ ལ ལ ངའ
ཐ ། ། ཞ ལ ལ ལ

བསམ་པས་ཟིན་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་མེད་མོད། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་སྟར་བཤད་
པའི་རོལ་མོ་དེ་དག་བྱེད་པ་འདི་ནི་སེམས་ཀུན་དུ་གཡེང་བ་དང། ཀྱལ་ཁའམ
ཀུ་རེའི་ཚོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང། རྒྱལ་བ་ཇོག་པའི་ཁངས་རྒྱས་ཀྱིས། །
གར་དང་གླུ་སོགས་སྒང་བར་བྱ། ། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་སྨྲོན
པ་ལ། འདི་ན་ཀུན་དུ་གཡེང་བ་དང། ། ཀྱལ་པའི་རྒྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས
བཀག ། འོན་ཀྱང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང། ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཞེས་པ
མེད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱུང། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བས་བཀག་ན་བཅས་ལྡན་རབ་ཏུ
བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་སིལ་ཁྲོལ་དང། ཇ་བཏུང་བ་དང། དབྱངས
འཛིན་པ་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ས་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཆུང
ཟད་བརྗོད་ན། ཁྱད་ཕོས་འདུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་འདི་བཀག་པའི་ཕྱེས་སུ
གནང་བའི་བཅས་པ་ཡིན་པས་བྱར་བུང་བར་བཞེད་དེ། དང་པོར་སྟོན་པས
གླུ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་སོགས་བྱེད་པ་བཀག་པས། ས་ངམ་ཆུས་བསྟོད་ཚོག
ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཏོན་རྣམས་ཅལ་ཅོལ་རམ་རོམ་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་མུ་སྟེགས
སོགས་ཀྱིས་འཕྱས་ཤིང་ཕྱིམ་པ་རྣམས་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིམ་བདག
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས། དེའི་ཚེ་སྟོན་པས། དགོན་མཆོག
མཆོད་པའི་དོན་དུ་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་བྱ་བ་རྟེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་གནང་བ་ལ
དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཇི་ལྟར་མ་ཤེས་པར་སྒྲར་ཞུས་པས། ཐམ་ཟེ་རིག་བྱེད་འདོན
པ་ལྟ་བུའི་གང་ངས་ཀྱིས་འདོན་པར་སྟོན་པས་གསུང་ཞིང་གནང་བས་སོ་ཞེས
བཞེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་བསམ་པ་དགེ་བས་ཟིན་ན། བཀག་པ་ལྟ་བུར
སྣང་བ་གང་སྐྱེད་ཀྱང་ཁེས་པ་མེད་པའི་ཁར། ཡོན་ཏན་ཞོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ
བར་གསུངས་ཏེ། སྔོན་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྟེང་རྟེར་ལྟན་ཕྱིར་བྱམས་ཕྱིར
དང། ། སེམས་དགེ་བ་ལ་ཁེས་པ་མེད། ། ཅེས་པ་དང། སྨྲོད་འཇུག

ལས། ། རྒྱལ་སྲས་ཆུམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པའི། ། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ-
ཡིན། ། ཞེས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི-
དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པས་ས་ཞེས-
སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཀྱིས། ། ཞུས་ཚེ་དགེ་སློང་ཆུམས་ལ-
གནང། ། རྒྱལ་སྲས་ཆུམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པ། ། དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན-
གསུངས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། གཉིས་པ་འཕྲོས་ནས་ཉ་སིལ་ཆུ་མ་གཞག-
བཤད་པ་ནི། ། ལས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཉ་བསྐུལ་ཚུལ། དེ་དང་སིལ་སྦྱན-
མཚུངས་པར་བསྒྲེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཉ་ཆེན་ཀྱི་སྒྲ་བསྐུལ་བའི་ཚེ། ཆལ-
འབྱོར་པ་གཅིག་ཕྱ་མ་ཡིན་པ་ཇོ་ཛེ་འཛིན་པ་མང་དུ་ཚོགས་ཚེ་ཉ་ཆེན་ཕན་ཚུན-
གཅིག་གིས་གཅིག་ཟུར་ནོན་ཙམ་ནོར་བུ་བསྟར་ལ་བཆུས་པ་ལྟར་དུ་མཐོ་དམན-
དང་འབྲུར་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲངས་ལ་སྟོམས་ཤིང་མཇོས་པར་བསྒྲིགས་པ་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ལེགས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ས་ཞེ་ལ་ཀུང-
ལེགས་པར་བཅས་ནས་ཏ་ཅང་སྒེགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཅུང་ཟད་ནོངས་ཚུལ་དང-
བཅས་སྒལ་ཚོགས་བསྡུང་སྟེ་བཟུང་ན། ཉ་འཛིན་ཤུགས་འབྱུང་དུ་ལེགས་པ-
འབྱུང་སྟེ། སྒོབ་དཔོན་ཅན་ལ། གྲལ་བསྒྲིགས་ནས་ནི་བརྟུངས་པ་ན། ། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ནོན་ཙམ། ། ནོར་བུ་བསྟར་ལ་བཆུས་པ་ལྟར། ། ཞེ-
ཡང་ཕན་ཚུན་ཟུར་ནོན་ཙམ། ། ཁ་ཅང་སྒེགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ། ། གནོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཀྱིས་བྱ-
ཞེས་པ་དང། བདག་གི་བློ་མ་འཇམ་དཔལ་དབང་པོའི་མཚན་ཅན་ཀྱིས-
ཞང་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྱོལ་ལས་ཀྱང། ཉ་ཆེན-
ལྟ་བུ་བརྟུང་འདོད་ན། ། ཐོག་མར་ལུས་ཚུགས་མེད་ཐབས་མེད། ། དེ་ཡི་ཚུལ-
ནི་འདི་ལྟར་ཡིན། ། ཆང་པ་གཡས་གཡོན་ཕུས་མོའི་འོག ། ཆང་མགོ་གཉིས-

ནི་ས་ས་བུ། ། རིང་ཐུང་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། ། དེ་རྟེས་སྣལ་ཚོགས་
བསྡུས་པ་ན། ། ཉ་སིལ་འཛིན་ལུགས་ཕྱུགས་ལས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། ། དེ་ཡང་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་གྱིས། ཉ་ལ་དབྱ་ཀུ་མ
བསྟན་པར། ། ཇི་ལྟོད་གཞན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ
དབྱ་ཀུ་མ་བསྟན་པར་ཉ་སྐད་མི་འབྱུང་བས། དབྱ་ཀུ་འམ། ཉ་ཡབ་བམ།
ཉ་གཡོག་གམ། ཉ་ལྷོང་གི་ཐྲ་བསྐལ་བའི་གནས་ནི་ཉ་ཡུ་ནས་ཡར་བཅལ་བའི
མཁྱེད་གང་ཅམ་ཀྱི་ས་ར་བསྟན་ལ། དེའང་ལག་པའི་ས་ཚོ་ངང་ཚོགས་ལ
འཕྲལ་བཅལ་ནས་ཉ་ལྷོང་རང་ལྷོང་ཀྱིས་བསྐལ་བར་བྱ་སྟེ། ས্ལབ་དཔོན་ཅ་ཆ
བསྐལ་བའི་གནས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ། ཉ་ཡུའི་ཐང་ནང་ཡར་བཅལ་བའི། །
མཁྱེད་གང་ས་ནི་དབྱ་ཀུས་བསྟན། ། དེ་ཡང་ལག་པའི་ས་ཚོ་ངང་ལ། །
འཕྲལ་བཅལ་ཉ་ཡབ་རང་ལྷོང་ཀྱིས། ། ཉ་ཐྲ་བསྐལ་ཀྱི་བཅལ་ཀྱིས་མིན། །
ཅེས་དང། འཇམ་དཔལ་དབང་པོས་ཀྱང། དེ་ནས་ལག་གཡས་ཉ་གཡོག
ནི། ། དམ་བ་ཚོར་མི་ཐུབ་ལྷོད་ཡང་བྱ། ། དེ་ཡང་ལྷོང་གར་བཅར་ཏྲགས
ན། ། ཐང་ལ་ཁུ་ཚུར་བསྟན་འདུ་དང། ། དེ་ལས་ནུང་ཟད་མཐོས་ཀྱར
ན། ། ཁ་འཇོག་བཏེག་འདུ་སྒང་བར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས། ཧོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ
ན། ལག་མགོ་གཡས་ལྷོང་ག་ལ་མཐོ་གང་ཅམ་ཀྱིས་མི་རེག་པར་མཐོ་བར་བྱས
ལ་ཏན་པས་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁྱད་ཀྱི་མཏུག་ཏུ། ། ལག་མགོ་གཡས་དང
ལྷོང་གའི་བར། ། མཐོ་གང་ཅམ་ཀྱིས་མི་རེག་པར། ། ཐུས་པ་ཏན་པས་ལེགས
བཟུང་ནས། ། ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་ཉ་ཡི་ངགས་ཏེ། གྱང་ཏུ་བསྟན་ན་ཉ
ཕྱད་ལེགས་པ་འབྱུང་ངོ་ལྷམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ས্ལབ་དཔོན་ཅ་ཆ། ཆུ་མཚོ་ཆེན
པའི་ཀླང་མི་ངགས། ། ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ། རི་རབ་གླིང་བཞིའི
མཐའ་མི་བསྐོར། ། ཞེས་གསུངས་པས། རི་མཚམས་སུ་མི་བསྟན། རི་ཐང

མཚ�་ཀྱི་བྱག་མི་གཤགས། ། ཞེས་གསུངས་པས། རི་ཐང་མཚ་ལ་མི་
བསྟན། རི་དྭགས་ཆུལ་པོའི་གངོང་མི་བསྟན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཏའི
ངགྱེལ་ཐོད་དུ་མི་བསྟན། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡུ་བའི་ཐད་ཀྱི་རི་ཐད
ནས་ས་ར་ཏ་ཀ་ཙན་ཙམ་གཞལ་བའི་ས་ར་བསྟན་ན་ཏ་ཀ་ལེགས་པ་འཐུང་ཕ
ག་ཅིག་ཤེས་ཀུན་ཁྱོལ་ལས། དེ་ན་གང་དུ་བརྟདས་པ་ནི། ། ཡུ་བའི་ཐད་ཀྱི་ཏ
རི་ནས། ། ས་ར་མ་ཏ་ཀ་བཏན་གང་ཅང་ཤིད། ། གཞལ་བའི་མཚ་ས་ས
བརྟདས་ པ་ ན། ། འདོད་ ངོན་ ཐམས་ ཅད་ འགྲུབ་ པ་ ཡིན། ། ཞེས
གསུངས། ། དེ་དག་ཀྱང་ལས་བཞི་དང་བསྟན་ན། ཞི་བའི་ལས་དང་བསྟན
པའི་ཆོ་ཏ་ཀ་དལ་ལ་ལྷོད་པ་ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱ། ། དེ་བཞིན་ད
ཆུས་པ་ལ་ཏ་ཀ་གསལ་ལ་འཁྱལ་བ་སྐེག་པའི་ཉམས་ལྡན། དབང་ལ་ཏ་ཀ
ཆེན་ལ་མཇོས་པ་ཆགས་པའི་ཉམས་ལྡན། དྲག་པོ་ལ་ཏ་ཀ་དྲག་ལ་ཆུར་བ
ཉམས་ཆུབ་ཅིང་ཁྱོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཀ་ད་ཡང་ས
ངོན་ཙཏ་ཆ་ཚིས། ཞི་བའི་ཏ་ཏུང་ཕྱིད་པ་ན། ། དེ་ཡི་ཉམས་དང་ལྡན་པར
བྱ། ། ཏ་ཐབས་དལ་ལ་ལྷོད་པ་བཏུང། ། ཆུས་པའི་ཏ་ཏུང་ཕྱིད་པ་ན། །
སྐེག་ཅིང་ དཔའ་ བའི་ ཉམས་ དང་ ལྡན། ། ཏ་ ཐབས་ གསལ་ ལ་ ཁྱལ་ བར
བཏུང། ། དབང་གི་ཏ་ཏུང་ཕྱིད་པ་ན། ། ཆགས་ཤིང་མཇོས་པའི་ཉམས་ཀྱིས
བྱ། ། ཏ་ཐབས་སྐྱན་ལ་མཇོས་པར་བཏུང། དྲག་པོའི་ཏ་ཏུང་ཕྱིད་པ་ན། །
ཆུབ་ཅིང་ཁྱོ་བོའི་ཉམས་ཀྱིས་བྱ། ། ཏ་ ཐབས་ དྲག་ ལ་ ཆུར་ བར་ བཏུང། །
དྲག་ བཏུང་ ཆུན་ ཆགས་ ཕྱིད་ པ་ ན། ། གནམ་ ལྷགས་ ལྟར་ ཡང་ དཔལ་ པར
བྱ། ། ཞེས་ གསུངས་ ས། ། དེ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཡང་ ཏ་ ལྷོང་ བསྟན་ མ་ ཐག་ ཏ
དང་ ཕྱལ་ བ་ ཤིན་ ཏུ་ གཅེས་ ཏེ། ས་ལོ་ བོད་ ཙཏ་ ཆ་ ཀ་ ཡོག་ ཏ་ ལ
རེག་ མ་ ཐག། ། ཕྱལ་ ནས་ ཐ་ དང་ ཅི་ ཏུ་ ཐ། ། སྐད་ ཅིག་ ཙམ་ ལ་ མི་ ལྷོར་ བ། །

ས་ས་ར་འབྱེད་པ་མ།ལས་པའི་ལུགས། ། ཞེས་དང་། གཅིག་ཤེས་ཀུན་ཁྱོལ་ལས་ཀྱང་། བརྟེན་མ་ཐག་ཏུ་ཐལོག་ནི། རང་ལ་སྣར་བ་མི་ཅི། ། འདི་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྣང་ས་ཐ་ཐབས་ལ་རང་ཉིད་མ།ལས་པར་ཐུར་ཀྱང་། སྣོན་སྤྱོད་དང་ཐ་ཚིའི་རྣམ་པ་སྣང་ནས། རོལ་དཔོན་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཐང་བ་དང་། ། ཏ་དཔོན་ལ་ས་གས་པ་མཛོར་ན་ཀཊ་པ་གང་ཡིན་དེ་དང་བསྟུན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གལ་སྲིད་ཏ་ཐབས་རང་མ།ལས་ཀྱང་། ། རེ་ཞིག་རོལ་དཔོན་རྟེས་སུ་འཐང་། སྣོན་སྤྱོད་གང་དགའ་རྣམ་པར་སྣང་ས། ། གཅོ་དང་བསྟུན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། ། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞིས་པ་དེ་དང་སེལ་སྟན་བསྒྲེ་བའི་ཚུལ་ནི། ཏ་ཐ་ཏ་ཐ་ཡ་ཡ་ཐ ཡ ཡ ཐ ཡ ཡ ཐ ཡ ཡ

ཡང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་སྟན་མཛེབ་ས་ོར་བསྒྲིགས་པས་གཟུང་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྨོན་དཔོན་ཙནྡྲས། ཐུགས་ལུང་བཟང་མཁྱེན་མི་འཚོར་བར། ། སྲིན་མཛུབ་ལ་བསྐོར་དེ་ཁྱེད་ནས། ། མཛུབ་མོའི་བར་དུ་ཕྱི་ནས་དགྱེ། ། ལག་པའི་མཐིལ་དུ་འཕྲུལ་ཆགས་ཚད། ཆ་ལང་སྤྱན་གྱིས་ཟླུང་མི་དགག ། སྤྱན་ཆལ་མཛེབ་ས་ོར་དགྱེད་པས་གཟུང། ། ཞེས་པ་དང། ས་ཆལ་མཛེབ་ས་ོར་བསྒྲིགས་པས་གཟུང། ། ཞེས་གསུངས་པས་ས། ། སྒྲ་བསྒྱལ་བའི་ཚུལ་ཡང། ། དགུང་པ་དང། ལག་ངར་ཚོགས་མཚམས་སྟོད་ལ། ལག་པའི་མཐིལ་ནས་འཕྲལ་ཆགས་པ་དང་བཅས། སེལ་སྤྱན་རང་ཕྱིད་ཁོ་ནས་སྒྲ་བསྒྱལ་གྱིས། དེ་ལས་གཞན། འདབ་ཆེས་བསྒྱལ་བ་དང། གཤོག་རྡེབས་དང། ཙལ་ཅན་གྱིས། ཙལ་གྱིས་གཡུགས་བསྒྱལ་བ་ཆུམས་སྦང་ཅར་གསུངས་ཏེ། སྨོན་དཔོན་ཙནྡྲས། དགུང་པ་ལག་ངར་ཚོགས་ནས་སྟོད། ། ལག་པའི་མཐིལ་ནས་འཕྲལ་ཆགས་ཚད། ། རང་ཕྱིད་ཁོ་ནས་སྒྲ་བསྒྱལ་གྱིས། ། འདབ་མའི་ཆེ་མོ་ཙལ་གྱིས་མིན། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། སེལ་སྟན་དང་ཐུགས་ཆལ་གཉིས་ཀྱང་འཁོལ་ལུགས་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། གཅིག་ཤེས་ཀུན་ཁྱོལ་ལས། སེལ་སྟན་འཁོལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག ། ཡིན་ན་སེལ་སྟན་ཆེ་ཆུང་ལ། ། ཁྱོས་པའི་དཀྱལ་ལུགས་འཐུང་འགྱུར་ཏེ། ། ཆེ་ལ་མཐོ་དང་ཆུང་ལ་དམའ། ། ཡང་ངོག་ཀྱང་ནི་ཁོ་རིམས། བཞིན། ། དེས་ན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང། ། སེལ་སྟན་ཡིན་ན་ཐད་ཀར་དཀྱལ། ཐུགས་ཆལ་ཡིན་ན་སྟེང་འོག་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཡང་རོལ་མོ་དཀྱལ་ཚུལ་གྱི་གནད་ནི། ཡང་དེ་ཁྱེད་ལས། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲུ་མོ་དང། སྟེང་གི་ལག་མཁོའི་བར་དག་དང། ། མཁལ་ཟུར་ནས་ནི་གྲུ་མོའི་བར། ། ཡང་ངོག་རང་རང་ཙེ་འཕྲུ་ལས། ། དག་པར་མི་ཁྱེད་མཁས་པའི་ལུགས། ། དེ་ལྟར་ཐུས་ཟིས་དཀྱལ་

ལུགས་ནི། ། ཆེ་ཆུང་སྟོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡིན། ། ཆེས་ན་བཀྲལ་སྐད་ཆོག་སྒྲ་ཅན། ། ཆུང་ན་སྡུག་སྐད་འདར་ཡམ་ཅན། ། ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་གཏོག་རྡེབས་སྒྲངས། ། གཏོག་རྡེབས་ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་མིན། ། ཡས་མར་རྡེབས་པ་གཏོག་རྡེབས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་མཆོད་རོལ་དང། ། སྒོམ་བརྡེག་ཅན་བཅས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཆོད་རོལ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་དགྱེལ་ནི། ། པད་ཀོར་ངང་ནས་བྱ་བ་ཡིན། ། སྐབས་སུ་ཆེ་བ་ཉིས་བཏུད་དགྱེལ། ། དབྱངས་རོལ་ལྟ་བུ་ཐྱིད་པའི་ཚེ། ། སྒོམ་བརྡེག་ལན་བཅས་བརྡེག་པ་ན། གཅིག་ལ་མནན་ཞིང་གཉིས་ལ་འདེག ། གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྟ་པ་རྣམས། ། དེ་ལས་ངང་ཡིན་བྱག་པ་ནི། ། ཐུང་ཟད་མནན་ཞིང་ཆུང་བར་བྱ། ། བཏུན་བརྒྱད་དགུ་རྣམས་ཆེ་ཞིང་མཐོ། ། བཅུ་མ་མནན་ཞིང་ཆུང་བར་བྱ། ། བཅུ་གཅིག་ཆེ་ཞིང་རྗོག་རྟེས་འཇོག ། འདིར་ནི་ལྟར་གཅིག་བགྱངས་པ་ཡིན། ། ས་ས་འདྲེན་ན་འདི་ལྟར་བྱ། ། དང་པོ་ཆུང་ཡིན་གཉིས་པ་ཆེ། ། འདི་གཉིས་རོལ་མོ་ཕལ་ཆེར་ཀྱི། ། སྟོན་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན། ། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དང་པོས་ནི། ། རོལ་མོ་བཅམ་ཞིང་གཉིས་པས་ནི། ། རོལ་མོ་ལེན་པ་ཡིན་པས་ན། ། བཅམ་ལ་ཆུང་དང་ལེན་ལ་ཆེ། ། ས་ས་ཆེ་བ་མཁས་པའི་ལུགས། ། དེ་ནས་རོལ་མོ་དངོས་གཞི་ལ། ། གཉིས་གསུམ་བཞི་བརྡེག་ལ་ས་ས་པ། ས་ས་འདི་གང་ནས་རྣམས་འཛིན་པ་ཡིན། ། ལན་བཅས་བྱས་ན་ཆེ་ཆུང་སྟེ། ། འཕེན་ཏུང་ཞིས་པ་ཆེ་ཆུང་ཕྱི། ། ཕལ་ཆེར་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཅིག་མིན། ། ཅིས་ས་ཁགས་ཆུས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མཐོ་ལ། ། དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ལུང་དྲངས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་རྣམས་ས་ཁགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང། ཁྱད་པར་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱལ་པ་

གངོན་མི་ཟ་བའི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཆུམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཕོ་མཚོར་ཅན་ཆུམས་དེང་ཕང་གི་དུས་འདི་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལའང་ཞིབ་པར་རྟོག་ལ་ཡོད་པས་ན། སྐལ་བཟང་དོན་གཉིར་ཤེས་འདོད་ཅན་ཆུམས་ཕྱག་ལེན་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་དག་ཞིབ་པར་དག་ལས་ཀྱང་སྙན་ཞིང་། གཞན་ཡང་དབྱངས་རོལ་གྱི་ལག་ལེན་ཆུམས་ཆུམ་བགྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་ཕྱི"དབང་པོ་དང་བཅས་ལེགས་པར་བལྟས་ཤིང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་འཛིགས་པར་བྱས་ནས་དད་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་བདེ་བླག་ཏུ་མི་རྟོགས་མི་ཕྱིད་པ་ལགས་ས། ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན། དབྱངས་རོལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཆུམ་པར་དག་པ་འདི་ཆུམས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཐུང་ཟད་བརྗོད་ན། རོ་རྗེ་ཕུར་པའི་ཐུགས་ལ་རྡ་བྱིན་དབབ་ཀྱི་རོལ་མོ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྟོས་གསུམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་འཕྲིང་བསྟོས་གསུམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཐུང་ཟད་བརྗོད་ན། རོ་རྗེ་ཕུར་པའི་ཐུགས་ལ་རྡ་བྱིན་དབབ་ཀྱི་རོལ་མོ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྟོས་གསུམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་འཕྲིང་ བསྟོས་ གསུམ་ ཉམས་ སུ་ བླངས་ པ་ དང་ འདྲ་ བར་ གསུངས་ པ་ དང་། གཞན་ཡང་། བསྐྱེད་དབྱངས། མཆོད་དབྱངས། ཐོད་དབྱངས་ཚོགས་ཤིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐའ་བའི་ས་ཕྱོགས། དང་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཚོ་ཆུ་ཆུམས་མཛུ་ཞིང་། འཕགས་པ་ཆུམས་དགེས་པར་འགྲུར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུམེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཚང་རྒྱ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཇི་སྲིད་དགེ་བའི་རྩ་བཡོངས་སུམ་ཕྱོགས་པ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ས། །གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོའི་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུན་ལྡན་རྣམས་གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱིས་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཁོནས་ཀྱང་འགྲྀབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ལོ་ཐུ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། ལོ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་རྣམས་མཁྱེན་ནས་བོད་ལ་འབྱོན་ཁར། སྒོབ་དཔོན་ཤཱ་ཀ་ཤྲཱི་བྱང་དུ་ཆོས་སྐྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་གནང་དགོས་ཤས། ཁྱོད་རང་ཇོ་ཇེ་གادན་ཀྱི་ཐུང་སྒྲིའི་མཚོན་ཁང་དུ་ཆོགས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་ཕོམས་ལ། ཐུགས་སྲིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གདུགས་པ་ཅན། ། ཞེས་སོགས་བསྟོད་པ་ཕྲོ་ཀ་གསུམ་པོས་བསྐུར་ཏེན་བསྟོད་ལ་ལྷས་རྟོགས་ཤིག ། དེ་ནས་ལྷས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུང་བ་དང་མན་ངག་སྦྱིན་ཏིས་གསུངས། ལོ་ཐུ་བས་དེ་ལྷར་མཛད་པས་ལྷས་ཤིག་ཏུང་མ་ཐུང། སྒར་བྱམ་ཁུས་པས། བསྟོད་པ་དེ་སྟན་པའི་ངག་གིས་གྲུར་ལོང་ལ་བསྟོད་ཅིག་གསུངས། དེ་ལྷར་ཐུས་པས་ཞག་བདུན་ཏེ་ཐོ་རངས་གཟིམས་མལ་དུ་མི་ནག་པོ་གཅིག་ཐུང་ནས། ཁྱོད་ལྷ་ནུབ་ཀྱི་ངུར་ཁྱོད་དུ་ས་ཁང་ལ་འཇིགས་པའི་ང་རོའི་སྐད་ལ་དཔེ་ཏིས་ལ་བསྟོད་ཅིག་ཟེར་བ་ཐུང་བས། རྟོ་ཇེ་གادན་ཀྱི་ལྷ་ནུབ་ཀྱི་ངུར་ཁྱོད་དུ་ཐོན་ནས་ཆོགས་འཕོར་བཤམ་ཐེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཇི་ཞིག་ཙ་ན་མི་ར་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུག་གཉིས་བཅས་ནས། ངར་ཀྱིན་ཟ་ཡིན་འདུག་པས་དེ་འཇིགས་པའི་ང་རོར་གོ་ནས། སྒར་རྟོ་ཇེ་གادན་ཀྱི་མཚོན་ཁང་དུ་ལོག་ནས། ཐུག་ཏོ་ཟ་བའི་ངར་སྐད་ལ་དཔེ་ར་ཐུས་ཏེ། སྲིན་གཟུགས་མ་ལ་ཐུག་མོའི་ངུར་དཐུངས་མཚན་ནས་བསྟོད་པ་མཚན་པས། ཞག་གསུམ་ཀྱི་སྲོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གང་བའི་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྐ

མེའུ་ཐུང་གེལ་བའི་འདུག་སྟངས་ཅན་ཀྱིས་གྲི་ཐོད་ཐུགས་གར་སྟེང་འོག་ཏུ་འཛིན་པ། གཉྱི་ཕྱག་གི་དབུས་ན་བསྟན་པ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས་པས། རེ་ཞིག་ཐུགས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ། །བརྒྱལ་བའི་ས་ངར་པ་དང་གཟིགས་ཅ་ནའི་སྐུ་ལས་ཀྱི་རྩ་རྩེ་དང་འཕར་ལོ་བའི་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་བསམ་གྱིས་མི་ཕྱབ་པ་འཕྲོས། བདག་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་སྐམ་ཅིང་པ་དང། དགའ་བ་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲུང་བ་ཏེ་ཞག་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་ལྷ་དྲོ་ཚུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གི་ངང་ལ་གནས་པར་ཐུར། དེ་ལས་ས་ནའང། མ་ཏྲ་ཀ་ལ་ཉིད་དེ་ཁར་སྐང་སྟེ། ནག་པོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་གང་མས་ངག་རྩེས་སུ་ནོད་ཅིག ། བོད་དུ་བསྟན་པ་བསུང་བ་ལ་བདག་ཁྱོད་དང་བསྟོང་ནས་འགྲོ་བར་ཐུབ་ཞེས་གསུང་བྱོན། དེའི་ཚེ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་འགྱེར་ས་ལ་གཟིགས་ཤིང་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བསྟོད་པའི་སྟོན་ཚེ་བདེ་བཤེགས་མ་ལ་མགོན་པོའི་འགྱེར་ངན་ངམ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡོ་གའི་ངན་ངང་མཐུན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚད་ནས་མི་བཞུགས། དེང་ས་གི་འདི་ཚུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྐྱོང་འབྲལ་མེད་དུ་གཟིགས་ཀྱིན་ཡོད་གསུང་ངོ། ། དེ་ནས་བླ་མ་ལ་ཞུས་པས། ང་དུང་ལྷ་མོ་ལ་སྟར་བཞིན་ཀྱིས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་ཅིས་པས། ཕྱི་ལམ་དུ་ཐུད་མེད་ནས་མོ་གཅིག་ཐུང་ནས། མ་ཏྲ་བོ་ཏྲིའི་གཙུ་ལའི་ཚར་ས་ངང་ལ་ནུང་ཞོག་པའི་ཤུགས་སྒྲ་ལ་ངའི་ཀྱིས། ཇོ་ཇེ་གདན་ཀྱི་བསྐོར་ཁང་གི་ཤིང་པ་ཎ་ཏའི་ཡལ་ག་འགྱེར་པ་ལ་ངའི་ཀྱིས་ལ་རེས་འཛོག་ཏུ་ཟླ་ལོང་ལ་བོས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་བསྟོད་པ་མི་ཞམ་མར་གྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་མ་བུ་ཀཏིས་མཛད་པས་ཤེན་ཞེག་ཀ་ལྟ་མོ་ཡང་ཞལ་གཟིགས། དེ་ནས་ཐུགས་བཀའ་བསྐོས་ཤེས་གནང་མཛད་མན་ངག་ཆུམས་གནང་སྟེ་བོད་དུ་ཕྱོན་

ཆོས་སྐྱོང་གི་རྒྱན་དང་མན་ངག་རྣམས་བོད་དུ་བྱོན་པ་ཅམ་གྱིས། ལྷ་འདྲེ་ནུས་
པ་ཅན་རྣམས་དང། བོན་པོ་ནུས་པ་ཅན་རྣམས་ནུས་པ་ཚུང་དུ་སོང་ཟེར།
ལན་གཅིག་བོན་པོ་དང་འགྲན་ཏེ། ཁོ་ཆེན་གྱིས་པུ་ཏ་ལ་ལས་བཅོལ་བས། པུ་
ཏ་བོན་པོའི་སྟེང་དུ་འཕྲོར་མ་བཏུབ་ཅིང་ཁོག་ལ་ཁད་པ་ཐུང་བ་ལ། ལྷགས་
རྣམས་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་དུ་བསྡུར་ཏེ་ལས་སྟོར་ཐུས་པས་དེ་མ་ཐག་འགྲུབ་པར་
བྱུང་བས། དེ་ཕྱིན་ཚད་བོད་ཐད་བསད་གསུམ་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་གསུངས། དུས་ཕྱིས་སྨོབ་དཔོན་པཎྜིཏ་བཙམ་ཡས་སུ་གཏེར་དུ་སྦས་པ་
ཐོན་ལ་ལའང། དེ་བཞིན་ཐུང་བས་ཕྱི་རབས་ལ་དེ་ལྟར་ཐུས་པས་ཕན་པར་
མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེང་སང་ཡུ་ཏའི་བོད་ཐད་བསད་གསུམ་ལ་ཟོ་
ཟླ་ཏའི་སྐད་ཀྱི་ཟླཀ་ལུགས་བཀྲེད་པ་དང། སྐད་རིགས་དུ་མ་འདྲེས་པ་ཞོགས་ནི།
ས་སྐྱའི་ཚོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་གསལ་ལོ། ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་
ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཕོ་མཚམས་སུ། ཕོ་ཐུ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱུགས་ལ་ཆུ་ཕོ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ གི་ ཐ་ ཏླབས ཀྱི་ ཉེར་ ལ་ གཟིགས་ ནས། ཏི་ལ་ མར་ ཀྱིས་ བསྐྱས་ ལ
ངཱ་ངས་མཛད་པ་ཏེ་ངང་གི་འདི་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་མོ་འདི་ཉིད་ཞི་ཏྲ་ཀྱི་ཐུང་མ
ལ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་ཡོད་དེ། ཕ་ཆེན་བོད་དུ་བྱོན་དུས
ཆུ་ཕོ་ཆེན་པོ་ལས་བཆལ་བ་ན། ཟླ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་དཔེ་བཀྲས་ནས་ཆུ
ལ་ཕྱེར་དེ་ཇེས་ཐོ་གླིང་གསེར་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ལྷ་མོ་ཡུན་རིང་མ་བྱོན་པར། ཕ
ཆེན་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚེ། ལྷ་མོས་བསྟོད་པ་དེའི་ཐོ་ཀ་གཅིག
ཕྱེར་བྱོན་ནས་ཕ་ཆེན་ལ་གནང། གཞན་རྣམས་ཟླས་བདག་ལ་བསྟོད་ཀྱིན
འདུག་པས་ཕྱེར་མ་ཡོང། ང་ཐོད་ཅན་དུ་ད་བར་ཡོང་མ་ཁོམ་པ། ཟླ་རྣམས
ཀྱི་བསྟོད་པ་དེའི་གང་ངས་སྟན་པས་ཡེངས་པ་ཡིན་གསུང། དེ་ནས་ཕ་ཐུ་བས
ཐོང་བ་ལྟར་ཐུ་ལྟ་ཐུ་ཅིང་ཁེར་ནས་ལྷ་མོ་ལ་བསྟོད་པ་ཐོ་ཀ་གཅིག་ཕ་དེས

བསྐྱར་ཀྱིན་པོས་བས། ཐུར་དུ་འབྱོན་པ་གཅིག་བྱུང་གསུང་བར་གྱགས་ཤིང། ཡང་དུས་ཕྱིས་བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་བློ་ཁྲོས་ཀྱལ་མཚན་ཉིད། ནོར་བུ་ཕྲུང་རྩེར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་གི་ཚེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་རྗེ་ཀུང་འདུར་བ་དཔོན་སྨོབ་དང་གཟིམས་ཁང་སྟེང་འགེ་ཏু་མཛད་ནས་ཞུགས། རྗེ་དཔོན་སྨོབ་ཆམས་ཀྱིས་ཚོམས་འགེ་ཏু་ཆོས་སྐྱོང་ཆམས་ལས་ལ་བསྐུལ་བའི་རོལ་མོ་དྲག་བརྡུང་མཛད་པ་ན། སྟེང་དུ་ཆོས་རྗེ་ཀུང་འདུར་བའི་དགོངས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་ཏཱ་པོའི་སྐྱོན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒ་བརྡུང་འདི་ལ་རང་ཀུལ་འཐུང་ཆེན་པོ་མེད་དམ་སྙམ་པ་བྱུང། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་སོང་བའི་དུས། ཆོས་རྗེ་ཀུང་འདུར་བའི་གཟིགས་སྣང་ལ། ས্থুལ་པའི་མི་ནག་ཕྱི་ནག་བྱ་ནག་སོགས་ཕོ་ཉ་མང་པོས། ། འཐུང་པོ་ཆེན་པོ་སྣམ་ས্থুར་ཏ་ཏུན་གསེར་མ་ཐང་ཕེབ་ཀྱིན་མ་པ་དང་བཅས་པའི་སྐེ་ནས་ཞུགས་པས་བཟུང། ལག་པ་བསྡུམས་པ་གཅིག་དཀར་ལྷུང་གི་མཐོང་ཀ་ནས་ཆོམས་ཆེན་འགེ་མའི་འབྲུབ་ལྷུང་ནང་དུ་ཕོགས་མེད་དུ་ཁྱིད་སོང་བ་གཟིགས། ཞག་གཅིག་སོང་རྟེས་ཕྱིར་ཕོར་སོང། དགོངས་ཐུན་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཀྱི་ཚེ། སྐར་ཡང་གོང་བཞིན་ཁྱིད་ནས་མཐུ་དང་སྟོབས་མེད་པར་དམཀ་ཕོགས་པར་གཟིགས་ཏེ། མི་ཕྱིད་པའི་དད་པ་ཕོས། དེ་ཕྱིན་ཆད་རྒ་བརྡུངས་ལ་ཡིད་གང་ཡོད་ཆེས་པ་གཅིག་བྱུང་བར་གདའ་ཞེས་བདག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་ཞིང། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་ཞེང་གི་ཉིད། གདན་ས་ཆེན་པོའི་དུས་མདོ་ས་དང་སྟྲབས་གཅིག་པར་གདན་ས་ཝཻཏས་སྐབས། ཉེར་དགུའི་ཉིན། གདན་ས་པ་དཔོན་སློབ་ཆམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་མོར། རོལ་མོ་བཙོམ་སྟེ། ཤུ་ས་ནའི་སྟུགས་ངན་བྱང་ངང། ལས་མ་ལས་ཀྱི་བསྟོད་བསྐུལ་ཀྱི་ངག་ཆམས་མཛད་སྐབས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ས্থ་ཏུམ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་ཐུང་ན་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ།

དབྱངས་དང་རོལ་མོ་རང་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་དམ། དེ་བས་ངེད་རང་ཡེ-
ཤེས་པ་དངོས་དང་ཕྱད་པར་མེད་པའི་བསེ་མཚོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་དུ་བཟླས་པ-
བྱས་འཐད་དགོངས་ནས། དེ་བཞིན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པས། དར་ཙམ-
ཞིག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་པོ་ལྷུམ་དུལ་ལས་མཁན་དང་བཅས་པ་རྣམས་མངོན-
སུམ་དུ་གཟིགས་སྟང་ལ་ཤར་ཏེ། ཁོང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ནི་ཆོགས་ཆེན་མཱའི-
དབྱངས་རོལ་དང་བསྟུན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རན-
བྱང། ང་འཁོར་རན་བྱང་ཟེར་བ་ས་ཁམས་མི་ལ་མི་ལབ་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐོག-
མ་ལས་མཁན་རྣམས་དང། མཐར་གྱར་ཀྱི་མཚན་པོ་རང་ཡང་བྱོན་ཁོང་བས།
ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ལ། ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི-
དབྱངས་རོལ་འདི་རྣམས་གཞན་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལོ་བཀྲ་བསྐོམས་པ་དང།
ལྷགས་ལོ་བཀྲ་བཟླས་པ་བས་ནུས་པ་ཆེ་བ་འདུག་དགོངས་ནས། ཐུགས་ལྟག-
པར་དང་དེ། དེ་དུས་ཞབས་བྱང་ནས་ཡོད་པའི་སྒལ་ལྟན་འགའ་ལ་ཚ་ལ་ལ། ས-
སྐྱ་པའི་དབྱངས་རོལ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་འདི་རྣམས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རེད། ངེད་ལ-
མཐོང་སྟངས་ཡང་མཚན་ཅན་འདི་ལྟར་བྱང་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཡང་ཉམས-
ལྟན་ཀྱི་གསུང་གིས། ར་ལྷགས་འདི་ཡང་ཉིད་དགོས་རྒྱུར་འདུག ། བོད་སྐད-
འདི་ཚོ་ཡང་འདོན་ དགོས་ རྒྱུར་ འདུག་ ཅས་ ཀྱང་ གསུང་ བར་ ཐུགས་ ཤིང།
གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ཆེས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་ཡི་གེ-
འཛིགས་ནས་མ་སྒྲོས་ལ། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོའི་ངག་ལས-
བཙལ་བར་བྱའོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཙུང་ཟད་བཤད་ནས། གཞུང-
དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཟ་བའི་ས་དཔྱད་བྱུག་པ། རྒྱས་པར་མི་འཆད་རྒྱ་མཚན-
བཤད་པ་ནི། འགྱུར་བང་ཕྱུགས། འདེགས་དང། འཛིགས ། སྒྲོམ་དང་ཕྱ-
བསྟེ་བྱུག་ལས་སྐྱེས་ཚགས་འདིར་མ་བཤད་པའི་གླུའི་སྒྲོར་བ་དུ་མ་རྒྱལ་བས-

མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའང་མང་མཐོང་ཞིང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་སོགས་གྱུའི་སྦྱོར་བ། ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དུ་མ་མཐོང། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕོན་རེ། རྒྱ་ལྡན་གྱི་གྱུ་སོགས་ད་ལྟར་རྒྱལ་བས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང། གྱུའི་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་འདིར་འཆད་པ་རིགས་སོ་ཞེ་ན་ཞེས་དོགས་པ་ཁོང་སྣང་ངས་ཀྱི་ དེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྱུའི་སྦྱོར་བ། དེ་ཤིད་འཆད་པར་རིགས་ཤེ་ན། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེའི་ལན་ནི་སྐད་དང་གངས་ཀྱི་ཐེ་ཐག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པར་དཀའ་བས་ན་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་ གྱུའི་ སྦྱོར་ བ་ ཁོ་ བོས་ རོལ་ ཚོའི་ བསྟན་ བཅོས་ འདིར་ མ་ བཤད་ ལ། གཞན་ཡོན་ཏན་ཞེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པས་རྒྱུར་ལྟེ་ནས་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་ པ་གང་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་ པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་ལོང་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། སྐད་དང་གངས་ཀྱི་ཁྱད་ པར་གྱིས། ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་དཀའ། ། དེས་ན་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་སོགས་ ཀྱི། ། གྱུ་ཡི་སྦྱོར་བ་འདིར་མ་བཤད། ། ཁོག་མ་ཤིད་པ་ལ་སོགས་པ། ། ཐུབ་ པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་གང་། ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཐུན་པ་རྣམས། འདི་ཡི་ ནང་ན་འདུ་ཤེས་བྱེས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རོལ་མོའི་ བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ། དབྱངས་དང་ཚོག་གི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གཏན་ལ་ དབབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རོལ་མོའི་ བསྟན་ བཅོས་ ལས་ སྦྱོར་ བ་ གཏན་ ལ་ དབབ་ པའི་ ལེའུ་ སྟེ་ གསུམ་ པའོ་ ཞེས་ པ་ འདི་ བྱུང། །

གསུམ་ པ་ མཇུག་ གི་ དོན་ ལ་ ལྟ་ སྟེ། ཤེས་ བྱ་ སྦྱངས་ པས་ དོན་ འདི་ སྦྱར། ། ཤེས་ བྱ་ སྦྱངས་ བྱར་ སྲས་ བཅས་ གསུང། ། དེས་ན་ ཤེས་ བྱ་ སྦྱངས་ བྱར་

གཙམས། ། སྒྱུར་བའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་མཆོག་ཏུ་བསྟོ། ། རྟོམ་པའི་གང་ཟག་
གནས་བཅས་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རོལ་མཛེའི
བསྟན་བཅོས་འདི་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་སྟོན་ཚེ་རབས་དུ་མར་ལེགས
པར་སྒྱུར་བའི་མཐུས། ཚེ་འདིར་བློ་ཕྱོས་ནམ་པར་གསལ་བའི་མིག་ཡང་དག
པ་ཐོབ་པ། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕ་ཁྲལ
དགེ་བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། ། གསུང་རབ་འདི་ཤིད་རྟོམ་པར
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་དགའ་བའི་སྒེལ
བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྟོན་སྒྱུར་ས
མཐུས། ། འདིར་ནི་བློ་ཕྱོས་རྣམ་པར་གསལ་ཐོབ་པ། ། དཔལ་ལྡན་དགེ
བསྟེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། ། ཕྱོགས་པོ་དགའ་བ་སྒེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ
ཡིན། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་སྒྱུར་བྱར་གྲས་བཅས་གསུང་ས
ནི། རྟོམ་པ་པོ་ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྱུར་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ལྡན་པའི
སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམ་པར་ཞུལ་ཀྱིས་བཞེས་མོད། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ
སྒྱུར་ནས་ཀློག་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་རང་གི་བློ་ཤེས
བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་མ་སྒྱུར་ན། ཐོབ་བྱའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཐར་པ
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཇོག་པའི་ས་ཀུས་ནི་ནམ་མཁའི་ཕ་མཐའ་ལྟར་རིང
བར་འགྱུར་ལ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུལ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས
ཐོས་པ་མ་རིག་ཟུན་ས་ལ་ལྷོན་མ་སྟེ། ། ཞེས་སོགས་དང། རིག་པའི་གནས་ལྟ
དགལ་བཚོན་པར་མ་བྱས་ན། ། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ
མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱའི་རིག་པའི་གནས་ཀུན་སྒྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན
པར་བྱ་དགོས་པ་ལེགས་པར་གསུང་པས་སོ་ཞེས་སྨྲོན་པ་ལ། རང་བློ་ཤེས་བྱ
ཀུན་ལ་མ་སྒྱུར་ན། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང། །

དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱིས། ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྟོང་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས། ། ཞེས་པ་འདི་བྱང། གསུམ་པ་དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྟོང་བྱར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱས་བུ་གང་དག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འགྲོ་བའི་སྨོན་མ་ལྟ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མ། ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བྱའོ་ཞེས་དམ་པའི་གནས་ལ་བཙོན་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཆོག་ཏུ་སྟོར་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྟོང་པར་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མི་གཡོ་ལས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་དག་མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་བ་ཡི། ། སྨོན་མ་ལྟ་མིའི་བླ་མར་བྱའོ་ཞེས། ། བཙོན་པ་དམ་པའི་གནས་ལ་ཁས་འཆེ་བའི། ། རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟོང། ། ཞེས་པ་འདི་ཡིན། བཞི་པ་སྟོང་པའབྱས་ཏོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི། བོད་ཆན་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་དཔྱད་པ་ཐུས་པའི་སྨྲབ་ངག་དང་ནང་ས་ཁྱེན་ལ་ས་གཡས་པའི་ངོ་ནི་ཤོག་ཀྱང་དེ་ལ་ཏོ་མཚར་ཆེར་མེད་ལ། གང་ས་ཐུན་འདིར་སྟོན་ཚད་མཁས་པ་གཞན་ཀྱི་ཡིད་ཡུལ་ཅམ་དུའང་མ་ཤར་བའི་ངོན་འདི་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་བ་ཏེ་ནི་མཁས་པ་བློ་ཀློས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཏོ་མཚར་བའི་གནས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀར་མཚར་མཆོག་ཏུ་ཐྱར་པའི་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་ཚད་གཞན་ཀྱི་ཡིད་ལ་མ་ཤར་བ། ། འདི་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་བློ་ཀློས་ལྟན། ། ཆན་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ཆུམ་དཔྱད་པའི། ། ངོན་དེ་ཏོ་ཆགས་ཀྱང་ལ་ཏོ་མཚར་མེད། ། ཅེས་པ་འདི་བྱང། དེ་ལྟར་ཏོ་མཚར་བའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཀྱི་ངོན་ལ་དགེས་པར་མཛད་པ་ རྒྱལ་ སྲས་ བྱང་ ཆུབ་ ས་ཆེན་ ཁ་ཆུམ་ ཀྱི་ འཇུག་ ཡུལ་ ར་ཀ་ པའི་ ཀན་ཀྱི་ཐུ་ཐ་ར་ལ་མ་ཡི་བསྟན་བཅོས་ཐུགས་ཅམ་ཕྱི་བ་ལས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

རྩོམ་པ་པོ་བདག་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཛོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་བསྟོ་བའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ལ་དགེས་རྒྱལ་བ་ཡི། །སྲས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཐུགས་ཅམ་ཕྱི་བ་ལས། །བསོད་ནམས་གྱུས་པ་གང་ཡོད་དེ་ཡིས་བདག། །འགྲོ་ལ་ཕན་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་བྱང།

ལྷ་པ་ཚྭམ་པའི་གང་ཟག་གནས་བཅས་བསྟན་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་བྱེད་པ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ། ཕལ་མོ་ཆེ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་པཎ্ཌི་ཏ་ལོ་གཞོན་ཡང། ཐོ་ཡོས་ཆན་པ་ཕྱུགས་ཀྱི་དགེ་བསྐེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ནུ་ལེན་དུ་དང་མཚུངས་པའི་དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་སྒྲུབ་ཅིང་བཞུགས་པ་འདི་བྱང། དེ་ནས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཤད་འདི་ས་སྐྱ་པ་ཕྱུགས་ཀྱི་དགེ་སློན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཕྱོང་ཀྱིས་རང་བཟོར་བཙལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་བཞིན། བོད་ཀྱི་ཏོ་ཏེ་གདན་དཔལ་ས་སྐྱ་ཆོས་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བབས་པ་ལ་བརྟེན། མདོ་རྒྱུད་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་ཀྱི་ཆོགས་བགྱང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལག་ཏུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་དུ་ལྟ་རྟོག་པཀྱིས་སྐབས། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎ্ཌི་ཏ་ཆེན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐོར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕུས་སྟེ་རྣམ་ཀ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ཡིན་ངེས་སྙམ་པའི། ཤོག་བུ་གསེར་མདངས་ཅན་ལ་ཡི་གེ་ལྟུགས་སྣྱུག་ཡིས་བྲིས་པ་ཞིག

འདུག་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པའི། དོན་ཚན་ས་སོའི་མཚ�་ནམ་བཤད་ཀྱིས་
གསལ་བར་བྱས་ཤིང། ཆོག་དོན་རྣམས་མཆན་བྱའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་
ཞིག་འདུག་པས། འདི་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཕྱི་མཚར་ཅན་ཁོ་ལག་ཏུ་བོང་བ་
ཡང། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ངེས་པ་དང། རྣམ་བཤད་འདི་ཡང་རྩོམ་
པའི་སྒོ་བས་པ་སྐྱེས་ཏེ། རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་རྣྲིང་མ་ཕྱི་མཚར་ཅན་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ནང་གི་དོན་ཚན་ས་སོར་བཤད་ཀྱི་མཚམས་བཅད་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ས་
བཅད་དུ་བཀྲིས་ཤིང། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་རྣམས་མཆན་བུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་
བགོད་ལ། གཞན་ཡང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆ་དུ་མས་ཀྱང་མཛོས་པར་བྱས་ཏེ་
བཙམས་པ་ཡིན་པས་ན། རྣམ་བཤད་འདི་ལ་ཁོ་བོས་རང་བཟོར་དོགས་པའི་
ཟོག་རྟོག་ནམ་ཡང་བྱས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐྱེས་ཕོ་ཐང། ས
ྲུང་ས་ལས་བྱང་བའི་ཐོ་ཐོས་ཀྱི་མིག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྗེ
བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གསུང་རབ་མཆོག་གི
དགོངས་དོན་རྣམས་ཆ་ཙམ་རྟོགས་ནས་བཤད་པ་འདི་ལ། མང་དུ་ཕོས་པའི
ནོར་དང་ལྡན་ཞིང། ཐོ་ཐུང་པོར་གནས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཐོ་ཐོས་མཆོག་དང
ལྡན་པ་རྣམས་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མོད། དེ་ལས་གཞན་པའི
ཐོ་དམན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ
རྟོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་དགོངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་རིགས་པ་མ
ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་ལ་སྔོན་ས་ཐུ་བཅུན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས
མེད་ཏོ་ཀ་གི་ཚུན་པོ་ལས། གང་ས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཐོ་གསལ་ཀུན་འདུས་ཀྱང། ། །

འདིར་སྐྱེས། ། འོན་ཀྱང་སྤྱ་མའི་བག་ཚགས་གོམས་པ་ཡིས། ། ཤེས་བྱ་ཕལ་
ཆེར་འབད་ཆུང་དུས་ཤེས། ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲུལ་གཏུག་གནས་པའི་ས་ར། །
སྒོན་མེ་གསལ་ཡང་འོད་ཟེར་མི་འབྱུང་ལྟར། ། ཆུན་པོ་ལོ་རྒྱས་ནུང་ཟད་ཤེས
རྣམས་ཀྱིས། ། དབུས་སུ་བདག་གི་བློ་གྲོས་གང་ལ་གསལ། ། མཁས་པ་ལ་ལ
མཆོ་བཞིན་ངང་གིས་གང་། ། ལ་ལ་འབྱུ་མར་བཞིན་དུ་བ ཅོ་ལས་བྱུང། །
ལ་ལ་ཕོངས་པའི་ནོར་བཞིན་འབད་པས་བསྒྲུབ། ། ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་བཞིན
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། ། དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་གསལ་དང་མི་གསལ་དང། ། མཁས་དང
མི་མཁས་རྣམ་དབྱེ་ཇི་ས་བཀའ་ལས། ། བློ་ཆེན་གཞན་གྱི་བློ་ཡི་བང་མཛོད་ལ
བློ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ཚོམ་མ་བྱེད་ཅིག ། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ལ
ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ་ཐུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་གནས
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་སྐད་པ། ས་གསུམ་སྟང་བྱེད་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར
གྱིས། ། རྒྱ་ཁེངས་བུ་ལྟར་གཞན་སྟེ་ཀུན་འཛིམས་པའི། ། མ་རིག་ལ་འཁོན
འོད་གསལ་ལྟ་ཡི་རིགས། ། ངེས་དོན་འཇམ་དབྱངས་བཟླུད་པར་བཅས་ལ
འདུད། ། རིག་གནས་ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་བཟང་པཎ་ཏ། ། རྒྱུན་མེད་ཁྱིམས
གནས་གནས་བརྟན་བཙུན་པའི་མཆོག ། མཆོད་ཕྱོད་ཕྱོམ་མཁས་མཁས་མང
གཙུག་གི་ཏྲན། ། གང་གི་ལེགས་གསུངས་གསུང་རབ་ཏུ་མེད་ཀྱི། ། ཆོས
བཤད་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་རྒྱ་པ། ། ཤ་ཀྱའི་དགེ་བསྟེན་སྟགས་འཛང་ཏོ་ཇེ
འཛིན། ། ངག་དབང་ཀུན་བསོད་ཀྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ། བཟང
པོའི་མིང་ཅན་གང་དེས་ལེགས་པར་སྒྲུབ། ། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ས་རྒྱ་པ་ཏ
ཆེན་གྱི། ། གསུང་རབ་ཀོ་མཚར་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་འདི། ། མགོན་པོ་དེ
ཉིད་སྒོག་མའི་ཚོགས་དང་བཅས། ། ཞིང་འདིར་བཞུགས་དུས་འགྲོ་ལ་རབ
ཀྱགས་མོད། ། དེ་དག་འདས་ཇེས་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང། ལྷན་ཅིག

མི་མངོན་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པ་ལྟར། ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་མཚན་ཙམ་
འཛིན་པ་ཡང། ། རེ་རེ་ཙམ་ལས་གཞུང་དོན་རྣོགས་པ་སུ། ། དེ་ཕྱིར་འཇམ
དབྱངས་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང། ། སྐལ་བཟང་ཁོ་བོས་ཟབ་ཡངས་བློ་ཕྲོས
ལས། ། ལེགས་པར་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་འདི། ། དེང་དུས
དགྱོད་ལྡན་ཡོངས་ནས་བློང་བར་རིགས། ། ཆོག་འཕྲེང་བསྟར་ལ་བཏུས་པའི་རྣོག
ཀེ་པས། ། རང་གིས་མ་རྣོགས་གཞན་ལ་མི་འདྲི་བར། ། གོང་མའི་གསུང་ལ
དོགས་སྣོང་ལྟར་བྱས་ནས། ། སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་འདི་མི་འདྲ། །
ཕྱོགས་འཛིན་དུག་ཆུས་ཤེས་རྒྱུད་བསླད་པ་དང། ། ན་ཚོད་ཆན་པས་བཟང
པར་བློ་མ་པ་དང། ། ཕྱོགས་རི་ཤེས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱོད་གསོད་ས་ཁགས། ། སྐལ
ངན་ཐུན་པོ་ཆུམས་ལ་འདི་མི་མཁོ། ། འཕྲལ་ཟད་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་ཕྱག་ལེན
མཆོག ། རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྷ་ལས་བཟོ་རིག་གི ། ནང་ཚན་དབྱངས
རོལ་ཆུམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་དུ། ། ཤེས་འདོད་སྐལ་བཟང་ཆུམས་ཀྱིས་འདི
ཡོངས་ཤིག ། འོ་སྐོལ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ། ། ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགའི
གཙུག་ན་མཇོས་པ་ལྟར། ། རྒོ་རྗེ་འཛིང་དཔོས་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་ཆུམས། །
སྟོན་དུས་གང་ནས་ཅན་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ། ། དེ་ལྟའི་རྗེས་ཞུགས་བསྟན
འཛིན་དུ་མཡིས། ། རིམ་པར་བཏབ་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཆུམས། དེང་དུས
སྟོན་ལས་ལྡན་འགའ་ཡི་གཡོ་ཐུ་ཡི། ། གསར་བྱུང་གྲྭ་མཐའི་ཐུན་ལ་སྒྲུར་དུ
དོགས། ། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་སྐྱེས་སྒྲུངས་བློ་གསལ་ཞིང། ། རྒོ་རྗེ་འཛིང་དཔོས
བློ་མས་རྗེས་བཟུང་བས། ། ས་སྐྱ་པ་ཡི་ཆོས་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་ཆུམས། །
དབྱར་མཆོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་འདི་ཕེ་མ་མཚར། ། དེ་ལྟ་ཡང་སྟོན་ལས་ལྡན་གྲྭང
པ་ཡི། ། ཁྱོད་ཆེན་བཞུའི་ཐུགས་པར་ལྟར། ། གོང་མའི་ཆུམ་ཐར་མཛད
འཕྲིན་བསྐྱང་དགའ་བས། ། ཁྱམས་ཚུང་བདག་ལ་ཕྱི་བའི་ཁྱོད་དུ་ཐུར། །

འོན་ཀྱང་དམ་པ་གོང་མའི་བསྟན་པའི་རྒྱུན། ། བསྐལ་པར་གནས་ཕྱིར་ངལ་བ་
ལྡུར་བླང་ཏེ། ། བསྟན་པ་སྲོལ་བའི་འདུན་པ་མི་དམན་ཙམ། ། ཚུལ་འདི་
བསམ་ཀྱིན་ཁོ་བོ་སྐལ་བ་བཟང། ། དེས་ན་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་
བཅས་རྣམས། ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། ། ཐུར་བཞིན་
ཡིད་ལ་རེ་བའི་བསམ་དོན་རྣམས། ། འབད་མེད་འགྲུབ་པར་བླ་མས་བྱིན་ཀྱིས་
བློབས། ། འདི་སྙུར་དགེ་བས་གནས་ལྟ་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། ། ས་སྐྱ་པ་ཉ་ཆེན་
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་རབ་རྫོགས་ཤིང། ། ལེགས་བཤད་འདི་ནི་བློ་གསལ་
རྣམས་ཀྱིས་གུས་བླངས་ཏེ། ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་
མཉམ་པར་ཤོག ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་དུ་ཀུན་ནས་བཀྲ་ཤིས་མི་ཟད་པས། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་དུ་ཀུན་ནས་དགེ་ཞིང་ཤིས་པའི་དཔལ། ། དུས་རྣམས་ཀུན་
དུ་ཀུན་ནས་རྒྱུན་ཆད་མི་མངའ་བའི། ། གནས་སྐབས་ཀུན་དུ་ཀུན་ནས་དགེ་
བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ། ཅེས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་རོལ་
མཛེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགེས་པའི་སྙན་
པའི་སྒྲ་དབྱངས་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
འཇམ་མགོན་ གྱུས་ པའི་ དཔའ་ ཏོ་ པན་ཆེ་ རྣམ་ སྒྲུལ་ བསོད་ ནམས་ དབང་ པོ་
དང། ། བྱང་ཆུབ་ཚེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཚོའི་རྣམ་པར་སྒྲུལ་པ་རྒྱལ་ལྷས་སྒྲས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམས་འཛིན་གྱིས་པ་བློ་ཡོས། དཀྱིལ་འཁོར་ཀུ་མཚོའི་ཁྱབ་
བདག་ཏུག་པ་ཏོ་ཊེ་ཚེམས་དཔའ་ཉིད་གཞན་ངོར་ཏུར་སྒྲིག་གི་བློ་ཡོས་འཛིན་པ་
རྒྱལ་བ་ལྷས་པ་ཆེན་པོ་ཏོ་ཊེ་འཛིན་ཁང་ས་ཀུས་ཀུལ་མཚན། སྟོན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་ཀྱི་སྐྱེའི་སྒྲལ་པ་སྒྱུན་ཐུ་རེན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའི་མཚན་
ཅན་ལ་སོགས་ཏེ། ཡོངས་འཛིན་ཆོས་བཞིན་ཏུ་སྦྱོང་པ་ཏུ་མའི་ཞབས་ཏུལ་སྒྲི
བོས་ལེན་པ་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཕྱུགའི་དགེ་བསྐྱེན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་

སྭགས་འཛང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཇོ་མཚར་ཅན་
མཆན་གྱུ་དང་བཅས་པ་དང། སྟག་ཚང་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིག་གནས་ཀུན་ཤེས་དང། དེའི་འགྲེལ
པ་ཁུང་གསལ་ཀུན་དགའ། སྨོན་དཔོན་ཙཱན্ད্র་ཥི་མིས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཀྱི
བསྟན་བཅོས་ཐོ་གསལ་མཁྱལ་རྒྱན་དང། ཡང་དེས་མཛད་པའི་རོལ་མོའི
བསྟན་བཅོས། འཇམ་དབྱངས་དབང་པོའི་མཚན་ཅན་ཕྱི་མཛད་པའི་རོལ
མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་སོགས་ལུགས་འདི་ལ་མཁོ་བའི་གོང
མའི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་མང་པོ་ལ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ།
རང་རེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཡབ་ཆོས་ལྷུད་མེད་ཇོ་ཇེ་ཕུར་པའི་ཆོ་ག་དང།
ཇོ་ཇེའི་ཆོས་སྐྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་ཆུམས་ཀྱི་བསྐང་བ་དང་བསྟོད་པའི་ཚིགས
ཆུམས་ལ། དབྱངས་རོལ་ཀྱི་ཕུག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པ་རྒྱས་ཤིང་སྒྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ
བ་དང་བཅས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དར་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་ཆུམས་ལ། ཕྱིར
དབྱངས་ཡིག་དང་རོལ་ཡིག་ཆེང་པ། ཆོས་ཇེ་ཤེས་རབ་སྟང་དང། ལོས
བཙོན་མ་ཏི་ཅོ་ཏ་ས་ཀྱི་ཐོ་ཏ་ས་ཀྱི་མང་ཏུ་སྟང་ཡང། དེང་སང་གི
ཏུས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གསུང་རབ་ལའང། ས་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས
མཛད་པའི་ཕུར་པའི་དབྱངས་ཡིག་ཀུན་གསལ་སྒྲ་དབྱངས་དང། སྭགས
འཛང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཇོ་ཇེ
ཕུར་པའི་ཀ་ཏྭིན་དཔལ་ཀྱི་བཀ་སྒྲོད་མཛོང་བ་རང་ཁོལ་ས་ཁགས་དང། གཞན
ཡང་དེས་མཛད་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སྐོར་ཀྱི་དབྱངས་རོལ་ཀྱི་ཕྱི་ཡིག་ས་ཁགས་ཇོ་མཚན
ཅན་དུ་མ་དང། ། ཡང་སྭགས་འཛང་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ

བཞིན་གྱུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་བསོད་ནམས་དབང་པོ་དང། རྒྱལ་སྲས་སྦས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱགས་འཚང་གྱགས་པའི་མཚན་ཅན་ཏེ། རིགས་ལྡན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་སྐུ་མཆེད་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་དགྱེས་ཕོག་ནས་གསུང་ཐོམ་མཛད་
པའི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་དབྱངས་ཡིག་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང།
ཆོས་སྐྱོང་སྐོར་གྱི་དབྱངས་ཡིག་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་གཉིས། གཞན
ཡང་འཇམ་དབྱངས་དབང་པོའི་མཚན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་གུ་རུ་དྲག་པོ་དང།
རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་སྟོང་ལས་སྣང་ལས། ཆོས་སྐྱོང་རྒྱས་ཀྱི་བསྐང་བ་བསྟོད་པ།
གཏོར་བཟློག་དྲུག་ཆུ་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱངས་རོལ་གྱི་རྒྱམ་གཞུག་རྒྱས
སྟོན་པའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ཅེས་བྱ་བ་དང། ཡང
ལྷག་མཆང་གྱགས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གུ་རུ་དྲག་པོ་དང། རྡོ་རྗེ་ཕུར
པའི་གཏོར་བཟློག ། མགོན་པོའི་གཏོར་བཟློག་དྲུག་ཆུ་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན
ཕྱོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཞིབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་དབྱངས་རོལ་གྱི་ཡི་གེ་ཁྱད
པར་ཅན་རྒྱས་ལ་སོགས་ཏེ། མཁོར་ན་ས་ལོ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་མེད
ལྷག་མཆང་ཡབ་སྲས་རྒྱ་པ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་ཏི་མ་མེད་པ་དེ་དག་གི
ཞབས་ཏོག་ཏུ་འགྱོ་བའི་དབྱངས་རོལ་གྱི་རྒྱམ་པར་ཕྱད་ཅོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཐྱང་ན
ཅི་མ་ཟད་སྣམ་པ་དང། གཞན་ཡང་རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་ཏེ་རང
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྨོན་མའི་ཚོགས་རྒྱས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་པར
དག་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་བླང་ཕྱིང། ལྷག་པར་ཁོ་བོ་ཅན་རྒྱས་ལ་རྡེ་བཙུན
ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱངས་རོལ་གྱི་རྒྱམ་གཞུག་འདི་རྒྱས་ད
ལྷའི་བར་དུ་ཡང་ཕེན་ཏུ་དར་བར་འདུག་མོད་ཀྱང། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཅམ་རྒྱལ
ཏེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྡེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་ཇི
མཚར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལ། རང་རེ་ས་སྐྱ་པའི་རྡེས་འཇུག་རྒྱས་མཐོང་རྒྱ་ངང

རྟོགས་བརྗོད་གཞིས་ཀ་ཚུང་བ་ལ་བརྟེན། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་མི་སེམས་པར། ཆོས་རྣམས་འདི་གསུང་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞུགས་པ་བློས་མ་བཟོད་དེ། རྒྱལ་གར་ལུགས་ལ་རགས་ཀློ་ཁེས་པ་མིག་དམར་ཅེས་གྲགས་ཤིང། རྒྱ་ནག་ལུགས་ལ་ཤིང་ཥི་ཏྲི་བའི་ལོ་ནག་པ་ཟླ་བའི་དམར་ཆ་རྗོགས་པ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་བོད་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་གངས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གསུང་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་གཞི་ཐོག་བློ་ཁྱབ་དུ་སྒྲུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཤབ་སྟོད་པ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲིས་སོ། ། འདི་ལ་ཉེས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎ་ཁ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་མཛད་ནས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འདི་བཀྲིས་དགེ་བས་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན"ཏུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ། ཤུ་ཆྭ་མཆུ་ས་ཏ་ཀ།

༦། ། མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་ བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆན།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པཱ་ཏ་ཀ་ཏྭ་ཨ་ཏ་ར། བོད་སྐད་དུ། མཁས་པ་ འཇུག་པའི་སྒོ།

འགྲེལ་གྱི་ཕྱག

བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དཔལ་གྱིས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་རྫོགས་པ་དམ་བཅའ་བ།

དོན་བཟང་ཚོས་སྒོ་བས་ངེས་ཚིག་དྲི་མ་མེད། ། རང་གཞན་དོན་བརྟེས་ ལྡན་དང་ངེས་པར་འབྱུང་། ། སྟོན་པའི་ཚོས་སྒྲ་ཕེང་གིའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི། ། འཇམ་མཛོན་ཐུ་མའི་ཞབས་ལ་མཛོས་ཕྱག་འཚལ། ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ མར་མཆོད་པར་ བརྗོད་ པ་འདིས་ ཅི་ བསྟན་ཞེ་ན། བླ་ མ་ དང་ འཇམ་ པའི་ དབྱངས་དུས་གསུམ་གྱི་ས་ཡང་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་

ཆགས་བརྗོད་ནའང་མཐར་ཐུག་འཚང་རྒྱ་ཞིང། གནས་སྐབས་བར་ཆད་ཞི་
བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བསམས་ནས་ངག་དང་པོ་བརྗོད་དོ། ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་
ཤས་དེའང་རང་གིས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒོས་པ་ཐོབ་པ་དང།
གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ས་ཚང་གིའི་སྒ་སྒྲོགས་པ་ལས
བཟློས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་དང་ཚོས་དང་སྒོས་པ་དང་ངེས་པའི
ཚིག་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང
འབྱོར་བ་ཐོབ་ཅིང། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཛེན་པ་དང། སྒངས
པ་དང། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དང་གེགས་སྟོན་པ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི
མུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་མི་ཟོ་བས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་བརྗེས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདིས
རང་གིས་ཚོམ་པ་དང་ གཞན་ལ་འཚང་པ་ དང། ལོག་རྟོག་ཞེལ་བ་ ལ་ མི
འཇིགས་ཤིང་ས་ཅང་གིའི་སྒ་སྒྲོགས་པའི་རྒྱ་ལུན་ནུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར
བཤད་དོ། ། འགའ་ཞིག་སྒ་དང་ཆམ་པར་དབྱེ་བ་དང། ། ལམས་དང་བྱེད
ཚིག་དཔེ་དང་ཚིག་གི་རྒྱན། ། དབྱེ་བསྡུ་གྲངས་དང་ངེས་པ་གོ་རིམ་ལ། །
འདི་ལ་ཕལ་ཆེར་ཚོར་ཤེས་པར་མཐོང་ནས་འདི། ། མཁས་པར་ལས་འཛིན་བ
འགའ་ཞིག་སྒ་ཙམ་གྱི་ཆམ་གཞག་དང། ། མིང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆམ་པར་དབྱེ་བའི
ཀྱེན་སྟེར་བ་དང། ། ལམས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཏིང་ཏའི་ཀྱེན་སྟེར་བ་དང། ། བྱེད
པའི་ཚིག་ལ་བཞི་དང་བྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོར་བ་དང། དཔེ་ལ་དངོས་དང
བཟློག་པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ ཁྱད་ པར་ དང། ཚིག་ གི་ ཀྱན་ ལ་ རང་ བཞིན་ དང།
ཕྱས་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང། དབྱེ་བ་སྒོ་ཐ་དད
པའི་ཚུལ་དང། བསྡུ་བ་ལ་སྒྱེ་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་སྡུད་པ་དང། གྲངས
ངེས་པ་ལ་དངོས་འགལ་ཆམ་པར་གཅོད་པ་དང། ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་དང།
དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་དང། གོ་རིམ་ལ་ཚིག་དང་དོན་གྱི་རིམ་པས

བརྗོད་བདེ་ཞིང་རྟོགས་སླ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་གང་ས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདི་ནི་ལེགས་པར་
མ་སྦྱོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་འཕྲལ་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་
མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་འདི་བཤད་དོ། ། སྲས་འཚང་ཅེ་ན། མང་དུ་ཐོས་
ཤིང་མཐོང་ནས་གོམས་པ་དང། ། མན་ངག་དབང་གིས་དཔལ་ལྡན་ཀུན་
དགའ་ཡི། ། ཆུལ་མཚན་འདི་ན་འགའ་ཙམ་འཆད་པ་ལ། ། མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དགའ་བ་སྐྱེད་དེ་ཉོན། ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལྟར་པ་དང། ཚད་ལ་ལ
སོགས་པ་དང། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་བཏུས་དང། རབ་ཏུ་བྱེད
པ་ལྷ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དང། ཟླུན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེས་པའི་རབས
དང། ཆེན་པོ་གསུམ་དང། ཆུང་དུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང། ལྷག་སྦྱོར་ཀྱི
བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང། ལྷག་སྦྱོར་ཀྱི་ཚོམས་སོགས་པ
དང། ཚོགས་ཀི་ཆུན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དཔྱིད་ང། དབྱངས་ཅན་ཀྱི་མཎལ་ཆུན
ལ་སོགས་པ་དང། མེང་གི་ཏེས་བརྗོད་ཙ་མ་ར་ཀོ་ཊ་ང། ལྷ་ཚོགས་གསལ
བ་ལ་སོགས་པ་དང། ཐོས་གར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གླུ་ཆམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ
དང། གཟུགས་ཀྱི་ལྷེ་མ་ལ་སོགས་པ་དང། ལྷན་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡན
ལག་བཅུད་པ་དང། གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང། བཟོ་རིག་པ་ལྷ
གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་དང། ས་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་དང། ཕྱི་རོལ
ཀྱི་རྒྱ་ལྷར་ལ་སོགས་པའི་ཟིས་དང། ནང་གི་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ཟིས། ནང་པ
དང་ཕྱི་རོལ་པའི་ཁྱེ་བྱ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང། དཔལ་འཛིན་ཀྱིས་བྱས་པའི
བསྟན་བཅོས་དང། ནང་རིག་པ་ལ་མངོ་སྐེ་དང། འདུལ་བ་དང། མངོན
པའི་སྐོ་སྟོང་གསུམ་དང། བྱ་བ་དང། ཐུགས་པ་དང། ནལ་འབྱོར་དང།
ནལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྐོ་བཞི་དང། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་དང།
འགྲེལ་བཤད་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ནས་

འདྲིས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏྲི་རང་བཟོ་དང་ལྡན་སྒྲུབ་ལ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁས་པ་ཆུམས་
འཇུག་པའི་སྒོ་འཛིན་པ་འདི་ལ་བློ་ཕྱོས་གསལ་བ་ཆུམས་ཏྲིས་ཚགས་སྦང་སྒྲངས
ཏེ་ཡིད་དགའ་བར་ཏྲིས་ལ་ཁྱོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། མཁས་གང་ཤེས
བྱའི་དེ་ཁོ་ན། ། ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་སྒྲངས་པའི
དོན་ཤེས་པ། ། དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ། མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན
ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱེ
བྲག་གང་བསྟན་པ་ཤེས་པ་དེ་ལའང་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང
ཐོབ་བོ། ། མཁས་པ་དེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྟེ།
དེ་ཡུལ་བཅུ་སྒྲོད་རྟོག་གེ་དང་། ། གསོ་བ་ཕྱི་ནང་རིག་ཅེས་གསུངས། ། བཅུ
སྒྲོད་པ་སྒྲ་དང་། རྟོག་གེ་ཚད་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་བཟོ་དང་། ནང
རིག་པ་ལུང་གི་ཆོས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་དཔྱད་དོ། ། དེའང་མདོ་སྡེ
རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་པར། ། འཕགས
མཆོག་གིས་ཀྱང་ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ། གཞན་དག་ཚར
གཅད་ཟེས་སྙ་གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དང་། ། རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ
བཙོན་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གཞན་ལས་གཞན་དག་ནམ
བཤད་པ། ། འདི་ཡི་ནང་དུ་འདུས་ཤེས་བྱ། ། མདོ་ལས་རིག་པའི་གནས་བཅོ
བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པའང་ལྔ་པོ་འདི་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ
མཁས་པ་ནམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩོམ་པ་དང་། འཆད་པ་དང་
རྩོད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། ། དེའང་ཐོག་མར་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་འདོད
པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་བཤད་དེ། ། བསྟན
བཅོས་བྱེད་པའི་དམ་པ་ཡིས། ། སྟོན་པ་ལ་ནི་མཆོད་བརྗོད་བྱ། བསྟན་པ
སྲོལ་ཕྱིར་དག་པའི་ཚོག ། འདི་ལ་འཕད་པ་བཟང་པོ་མཐོང། ། མཆོད་པར

བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གསུམ་ལས། དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོམ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་དང་། བཤད་ཕྱིན་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བ་པའོ། ། བསྟན་པའི་དོན་ལ་གང་ལ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཚིག་གི་དོན་ནི་ཞེང་གིའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ངག་དོན་བཅོལ་ལ། དུས་སྦལ་གྱི་འགྲོས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་རང་རང་གི་གཞུང་རྟོམ་པ་དང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དེའང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་ས་མ་ཞིན། མཚོད་བསྟོད་འདུད་པའི་ བདག་ཉིད་ཅན། ། ཤེས་པར་བརྗོད་ཤིག་མི་འགལ་ཏེ། ། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་ཕྱིར་རོ། ། མཚོད་བརྗོད་ལ་མཚོད་པའི་མཐའ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཤེས་པར་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཅན་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རབ་མཛད་པ། ། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ སྐྱེས་ བདག་ ཤོགས་ ལ། ། འཚད་ པ་ ལ་ ཡང་ མངོན་ མཚོད་ ནས། ། དོན་རྣམས་དབྱེ་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་། ། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཤེས་པར་བརྗོད་པ་ལ་ ཤོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་དག་ཚིག་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་པའམ་འདོད་པའི་ལྟའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་ ཤོགས་ པ་ ཁ་ ལ་ འཆད་ ན་ མི་ དགོས་ ལ། ། མི་ འཆད་ ན་ དོན་ ཅི་ ལྟར་ ཡོད་ ཀ། ། ཁ་ ལ་ ཡ་ ཤ ། ། ཁ ། ། ཁ ། ། ཁ

གསུམ་ལས། དང་པོ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ སྒྲ་བ་སྟོན་ལ། སྒྲ་བའི་རྒྱུ་དོན་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ས་འཕྱིན་ པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁས་ལེན་གྱི། ཤོ་དང་མིག་ མངས་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཁས་མི་ ལེན་ཏོ། ། གཞན་ཡང་ཁས་བླངས་པས་དེའི་དོན་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པར་ གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཁས་ན་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཁས་ལེན་གা་ལ་ ཆུས། ཡང་དམ་བཅས་པས་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཡ་རབས་ཆུམས་ ནི། སྲོག་ནི་གཏོང་གི་དམ་བཅའ་མིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ བཞིན་དུ་བསྐལ་པའི་ཚེག ངམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་ཤོག་ཤིག ། ཅེས་བྱ་བའམ། ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་དེ་ཉོན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་ དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་ གསུམ་སྟེ། ། གང་བཤད་ན་བསྟན་བཅོས། གང་གིས་འཚང་ན་ཚོམ་པ་པོས། ཇི་ལྟར་བཤད་ན་རྒྱས་པའམ་འབྲིང་ངམ་བསྡུས་པའི་སྒྲབས་སུ་ཉེ་བར་དགོས་པ་ འདི་ལྟར་བཤད་ཅེས་ངག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། ། ཆོག་གི་དོན་ནི་རང་ རང་གི་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལེངས་པ་ བསྐྱང་བ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ནུས་པ་མེད་ཀྱང་འབད་པཞིན་དུ། ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ ཆོག ། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་སྟོན་བྱེད་ པ། ། གཉིས་ཀ་དམ་པར་བསྟན་ཕྱིར་ཡིན། ། ཁོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་བློ་རྨུལ་ བ་དང། ཏྲི་ཥྚ་ངས་པ་ཆུང་བས་ཚོམ་པའི་ནུས་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ ངམ་རང་དང་འདྲ་བའམ། རང་བས་དམན་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་དམ་པར་སྟོན་ཏེ། ། ནུས་པ་མེད་ ཀྱང་འདི་ལྟར་འབད་ན་འདི་ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཞེས་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་

དགྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་པས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་གང་ཟག་དམ་པར་རྟོགས་པའང་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ལྟར་ཚོག་དོན་ལ་མཁས་བཞིན་དུའང་མི་ཤེས་ཤོ་ཞེས་ཁེངས་པ་མེད་པ་དགྱེད་ན་རྩོམ་པོ་གང་ཟག་དམ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལའང་བསྟུས་པ་དང་། ཚོག་གི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་ལུས་ཆམ་པར་གཞན་པ་ཐོག་མར་འགོད་པ་ལ་ད་གོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བཤད་སྒྲ་བ་དང་གཟུང་བདེ་ཞིང་། ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་རྩོད་བྱལ་ཕྱིར། ། མཁས་པ་ལ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལུས། ། བསྟུས་ཏེ་ཐོག་མར་དགོད་པ་མཛད་ཏེ། ། ལུས་ཆམ་གཞན་ཐོག་མར་བགོད་པ་ལ་ད་གོས་པ་གསུམ་སྟེ། འཚད་པ་པོས་འཚད་བྱ། ཉན་པ་པོས་གཟུང་བདེ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཏེས་པ་སྐྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི་ལུས་ཆམ་གཞན་ཤེས་པས་བརྗོད་བྱ་ངོས་ཟིན། གོ་རིམ་མི་འཕྲུག་མཚོ་སྨོས་པས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཉན་པ་པོས་བཟུང་བདེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་བྱ་བདེ་བླག་ཏུ་ངོས་ཟིན། བསམ་པའི་སྐབས་སུ་གོ་རིམ་མི་འཕྲུགས་པར་རྟོགས་སྒྲ། བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པས་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཏེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི། ལུས་དང་ཡན་ལག་རྣམ་པ་འབྲེལ་བས་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་དང་འཕྲུགས་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་པའོ་ཞེས་ཏེས་ཤེས་སྐྱེ་བའོ། ། འདི་དག་གི་བསྟུས་པའི་དོན་དང་ཚོག་གི་དོན་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་ཤིད་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་དགོས་འབྲེལ་ཀྱི་ངག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ། བསྟན་བཅོས་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ། སྟོན་

པས་ཐོག་མར་དགོས་པ་བསྟན། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དེ་མཐོང་ན། ། དཔྱོད་
པ་ལ་ཡང་ཅིས་མི་འཇུག ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་གླང་དུ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ
དང། བསྡུས་པ་དང། ཚོག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ནི་ཆུམ
བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཉན་དང་ལེན་པ་ལ
སོགས་ལ། ། ཉན་པ་པོ་དེ་གྱས་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར
བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། དེ་ལ་དགོས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གཞུང་མཛོས་པ
སྐྱེད་ཅེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་དོན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལྡོག་པར་འདོད། དེ་དག་ཀྱང
གནས་སྐབས་སུ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། མཐར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། བསྡུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ། དགོས་པ།
དགོས་པའི་དགོས་པ། འབྲེལ་པའོ། ། འདི་དག་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ།
རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་རྗེད་པ་སྦྱང་བ་སྟེ། གསུམ་པོ་ཆུས་པར་ཚོ
པོས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ།

དེ་ལྟར་ཐོག་མའི་ངག་ཆུམས་བཤད་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ནི
སྒྲའི་ཆུ་ཡི་གེ་དང། མིང་དང་ཚོག་གི་ཚོགས་གསུམ་བཤད་དོ། ། དང་པོ་ནི
དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཅིང། ། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །
ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ། དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཐྱི་སྦར་བ་ཞེས་བྱ
བ་ཡིན་ལ། དེའང་དབྱངས་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྷ་ལི་དང་ལྷ་ལིའི་བདག
ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་རེ་རེའི་ངེས་བརྗོད་ལས། ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལ
འཇམ་དཔལ་དང། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་དང། བོད་ལ་ཡང་ཡི

གེ་རེ་རེས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་རྣམ་
དབྱེའམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ་བཡིན་ཀྱི། ཡི་གེ་ལྷག་པས་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཀ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡི་དབྱེ་བསྟུ་འདིར་མ་བཤད། །
ཡི་གེ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བསྟུ་ནི་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིག་པས་འདིར་མ་ཁྱོས་པས
སྐྱོ་སྐྱོ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
ངོན་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ། མིང་ཡིན་ཞེས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངོན་ཀྱི་ངོ་བོ
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བའོ། ། དེའང་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ།
ཀཱཊ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བའམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི
ངོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྗེ་མི་སྤྱོད་ན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ཅམ་ཀྱིས་མིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
ངོན་མི་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་འདུས་པའང་མིང་དུ་ཐལ་བས་སོ། ། དེའི་ཕྱིད་པར
དག ། སྟོན་པས་ཚིག་ཅེས་རབ་ཏུ་བཤད། ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངོན་ཀྱི
ཕྱིད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བ་སྟེ། ཀ་བ་རིང་པོའམ་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལ
སོགས་པ་མིང་འདུས་པའོ། ། ངོན་ཀྱི་ཕྱིད་པར་མི་སྟོན་ན་མིང་འདུས་པ་ཅམ
ཀྱིས་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིད་པར་མི་སྟོན་པའི་མིང་ཀྱང་མིང་དུ་འདུས
པའང་ཚིག་ཏུ་ཐལ་བས་སོ། ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྐྱེར་བ་ལས། བརྗོད་འདོད
གསལ་བར་སྟོན་ཏེ་ངག ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྐྱེར་བ་ལས་བརྗོད་ཟླའི་ངོན
འཕེལ་བར་གོ་བ་ནི་ངག་གོ ། དེ་བསགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱེད་སོགས། ། ཚོས་ཀྱི
ཕུང་པོའི་བར་དུའང་འགྱུར། ། ངག་འདུས་པ་ལས་བརྗོད་ཟླ་ཕྱོགས་རེ་སྟོན་པ
རབ་ཏུ་བྱེད་དང། ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་སྟོན་བ་ལེའུ་དང། དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས
རྗོད་ཏུ་བྱེད་དང། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང
ཅན་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་དུ་འགྱུར་བོ། ། མིང་ཚིག་དེ་དག་ཀུན་པོ་ཡིས། །
ཐོག་མར་སྤྱར་བ་བརྗ་ཡིན་ལ། ། ཕྱི་ནས་དགྱོད་པ་ཐ་སྐད་ཡིན། ། དངོས་པོ

ཆུམས་ལ་མིང་དང་ཚོག་ཏུ་བཏགས་པ་ཁྱད་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནའི་ དབང་གིས་སྣྲོན་པ་ནི་བརྗེན་ལ། ཕྱིས་དེའི་རྟེས་སུ་དཔྱོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས་ བྱའོ། ། དེ་ཡི་དང་པོ་འདོད་རྒྱལ་སྒྲ། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནས་དོན། ། གཞན་ལ་སྒྲ་འདོགས་རྟེས་སྒྲུབ་སྒྲ། ། དང་ལོ་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ དགར་བརྗོ་ཅིའང་རུང་བ་ནི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་སྟེ། ཤིང་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་ པའོ། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བ་དང་འཕྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ ཏེ། བརྟེན་པ་ལ་ཤིང་དང་། ཐུན་པོ་ལ་བ་ལང་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་འདོགས་པ་ ནི་རྟེས་འཇུག་གི་སྒྲའོ། ། བརྗོད་བྱེད་པ་འདོད་རྒྱལ་སྒྲ། ། དོན་ཚེན་སྒྲུབ་ པ་མ་གཏོགས་པ། ། སྒྲན་ཆད་མི་སྒྲུར་དོན་དེ་ལ། ། བརྗོ་འཇུག་ནས་ཡང་མི་ ཏོགས་ཕྱིར། ། བརྗོད་པའི་མཁས་པ་དག་གིས། བརྗོ་གས་པ་མ་སྒྲུར་ནས་ ངོན་མི་འགྱུར་བ་ཟཕྱོང་ནས་གས་པ་སྒྲུར་བ་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་དགོས་ པ་ཚུར་དུ་ལ་བརྗ་གས་པ་མི་སྒྲུར་ཏེ། མ་ཏོགས་པ་དང་། ལོག་པར་ཏོགས་ པ་དང་། ཕེ་ཚོམ་གྱི་ཆུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་སྨན་པ་དང་། མངོན་ ཤེད་མཁན་པོའི་བརྗ་བཞིན་ནོ། ། བརྗ་ཡི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཏུ། མ་ ཀྱགས་གཞན་དུ་ཀྱགས་པ་ལ། ། དེ་ལྟར་མི་བསམ་གཞན་དག་ཏུ། ཀྱགས་པ་ ཀྱགས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བརྗ་གང་ཞིག་ལུང་ལ་ཀྱགས་ཤིང་རིགས་པ་ལ་མ་ཀྱགས་ པ་དང་། རིགས་པ་ལ་ཀྱགས་པ་ལུང་ལ་མ་ཀྱགས་པ་དང་། ཤེ་སྟོང་གསུམ་ དང་། ཆུང་ཤེ་བཞི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་ཀྱགས་ཀྱང་། ལ་ལར་ཀྱགས་ པ་ཉིད་ཀྱགས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད། ། ཐོ་གས་ས་ངས་ཆུས་ཀྱིས་གདུལ་ བྱའི་ངོར། ། འཇིག་རྟེན་བསྟན་བཅོས་ལ་མེད་པའི། ། བརྗ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ཐུགས་ ཡུལ་མིན། ། ཀུན་མཁྱེན་དགོངས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། ། མདོ་ཆུང་དག་ལས། ཕ་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆུ་མཚོ་གང་དུ་ལྷོག་པར་

འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀོ་ཏཱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྡ་མཛད་པ་ནི། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པར་སྣང་ཡང་། ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བར་བྱའོ། ། སྟོན་ཚད་གཞན་དུ་མ་གྲགས་ཀྱང་། ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་འཕྲོད་པའི། ། བཏོ་ནི་རྗེས་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ། རྒྱ་མཚན་དཀ་ལ་སྟོས་ཕྱིར་རོ། ། བཏོ་གཞན་དུ་མ་གྲགས་ཀྱང་། ། དཔྱད་ན་འཐད་པའི་སྒྲ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། ། རྗེས་སུ་མཚུངས་དང་ཡོག་པ་ཡིས། ། རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ། རྗེས་སྒྲུབ་མཚུངས་པ་སྟེ་ཁྱི་དཀར་པོ་ལ་དུང་ཞེས་པ་དང་། ཡོག་པ་མི་མཚུངས་པ་ཁྱི་ནག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་བྱའོ། ། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་ས་གསོ་པ། ། རྒྱ་མཚན་འགའ་ལ་སྟོས་ནས་དེ། ། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འཐད་བྱའི་མིང་བཏགས་པ་སྟེང་ཀ་ཏཱ་ནད་ནས་ལྟ་བྱའོ། ། འཐད་བྱ་ལ་རྒྱའི་མིང་བཏགས་པ་ཤེས་པའམ་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བྱའོ། ། ཆོགས་པ་ལ་ཡ་ཀྱལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་རྡའི་སྒྲའམ་ནས་ཀྱི་མྱ་ཀུ་ལྟ་བྱ། ཡ་ཀྱལ་ལ་ཆོགས་པའི་མིང་བཏགས་པ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོགས་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོགས་པའམ། ཁང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་ཁང་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། འདི་བ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྨན་བྱ་རོག་ཀར་ངམ། མི་བླུན་པོ་ལ་བ་ལང་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ། འདི་བ་བཟློག་པ་མི་བླུན་པོ་ལ་ལྟ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། འཕྲལ་བ་བཟློག་པ་གཟའ་མིག་དམར་ལ་བཀྲ་ཤིས་ས་མ། བྱེད་པ་བཀྲི་ལ་བཟང་པོ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྡགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་གྲགས་འདྲུག་འགལ་བ་ དང་། ། མི་འགལ་འགལ་ཞིང་ མི་ འགལ་ བའི། ། སྒྲ་ཡི་འདྲུག་ཚུལ་རྣམ་ པ་ བཞི། ། བཏང་ སྟོང་ བྱེད་ པ་ རྣམས་ ལ་

གྲགས། ། གྲགས་པ་དང་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་ལ་
མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ། གྲགས་འཇུག་འགལ་བ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་མ་ཡིན་པ་ལ
མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ། འཇུག་ཀྱང་མ་གྲགས་པ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷུམ་བུའམ་སྲོག
ཆགས་ལ་ སོགས་ པ་ ལ་ མཚོ་ ལས་ སྐྱེས་ ཀྱང་ མཚོ་ སྐྱེས་ ས་ མ་ གྲགས་ པ་ ལྟ་ བུ།
གྲགས་འཇུག་ གཉིས་ ཀ་ མེད་ པ་ སྐམ་ ས་ཡི་ རྩ་ དང་ སྟོང་ ཏུམ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། ། སྒྲུབ་པ་སྔ་མ་སྟོན་འགྱོ་ཅན། ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་མི་འཇུག་ཅིང་། །
བརྗོད་འདོད་ ཁོ་ ནས་ དབང་ བསྒྲུབ་ བ། ། ལོག་ པར་ སྒྲུབ་ པ་ ཡིན་ པར་
འདོད། ། འདོད་ཆུལ་ཀྱི་ སྒྲ་ སྟོན་ ཏུ་ ཕོང་ བ་ ལ་ བརྟེན་ནས། ཕྱིས་ གྲགས་ པ་
དང་འཇུག་ པ་ ལ་ འགལ་ བར་ སྒྲུབ་ བ། ཕྱི་ ནས་ པོ་ ལ་ ཏུང་ ངམ། ངན་ པ་ ལ་
བཟང་ པོར་ བཏགས་ པ་ ལྟ་ བུ། བརྗོད་ འདོད་ ཁོ་ ན་ ལ་ ལྟོས་ ཀྱི། ཆུ་ མཚན་
བཤད་ན་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ ཏུ་ འགྱུར་ བའི་ སྒྲ་ ཆེ་ མས་ ནི་ ལོག་ པར་ སྒྲུབ་ པའི་ རྟེས་ འཇུག
ཅེས་ བྱའོ། ། དགའ་ དང་ སྲེ་ དང་ ངོ་ མཚར་ དང་། ཞེལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ
ལ ། ཉེ་ བར་ མཚོན་ ཕ་ གང་ ལ་ ལ ། ། རྟེས་ ས་ ལ་ ཏེད་ པའི་ ཕ་ ཞེས
བཤད། ། དགའ་ བ་ ནི་ ཁ་ ཁ་ ལ་ ལ་ ལ ། ། ཕ་ ནི་ ཀྱི་ ཏུ་ ལ་ ལ ། ངོ
མཚར་ ནི་ ཚ་ ལ་ ལ་ ཞེས་ པ་ ལ་ ལ ། ། ཞེལ་ ལ་ ནི་ ཁ་ ལ ། ། ལ
ལ ། ངན་ ངོས་ ས་ ལ ། ། ཕ་ ཆ ། ། ཕ ། ། ཕ ། ། ཕ

བའི་སྒྲ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་སོགས་སྨྲོང་བའི་ངག་ཕལ་ཆེར། ། ཉེ་བར་སྟོན་ནི་
རྣོས་སྒྲ་འཇུག ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོག་གི་སྨྲོང་བ་ལ། ཕལ་ཆེར་རྣོས་པའི་སྒྲ་འཇུག
སྟེ། ལྷག་ལྷག་དང་། ཁྲལ་ཁྲོལ་དང་། ཞིལ་ཞིལ་དང་། ཞེམས་ཞེམས་ལ
སོགས་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུའོ། ། དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་ཚིག། ། དེ་ཀུན
རིགས་དང་མིང་དུ་འདུས། ། དོན་བརྗོད་པའི་ཐ་ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་ཐ་དང
མིང་གི་ཐ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གསུངས་སོ། ། ཐ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ
ན། དེ་མ་ཡིན་ལས་ཟོག་པ་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་འདྲ་བ། ། ཕན་ཚུན
བླང་དོར་མཚུངས་གྱུར་པ། ། དེ་སྟོན་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་ཐ། ། ཤིང་མ་ཡིན་པ
དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན། ། ཡལ་ག
དང་། ནོག་ལ་ སོགས་ པ་ དང་ ལྡོག་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ མཚུངས་ པ་ རྣམས་ ལ
རྟོགས་འཕྲལ་པའི་སྟོས་ཤིང་དང་བ་ལང་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས
སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་ནས། ཤིང་དང་བ་ལང་བློ
བ་དང་དོར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྨྲའོ། ། དོན་ལ་དམིགས་ནས་མཚོན
བ་སྟེ། ། དེ་ཡི་དོན་ལྡོག་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཡལ་ག་དང་ནོག་ལ་སོགས་པའི
མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བརྗ་བཏགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྨྲའོ། ། དེ་ཉིད
མཚོན་བྱའང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཐ
མཚན་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་རུང། ། ཟོག་པའི་ཐ་མཚན་ཡིན་ཡང་བློ། ། ཐ
མཚན་ཉིད་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པའི། ། བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ། ། ཐ
མཚན་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་ཆུལ་དུ་ལྷས་བྱིན་ནམ་མཚོད་ཐྲིན་ལ་སོགས
པའམ། ཡང་དག་པའི་ཐ་ཐ་ཚན་ཏོན་གྱུབ་བམ། ནོར་བཟང་ལ་སོགས
པ་ལྟ་བུ། ཟོག་པའི་ཐ་ཐ་ཚན་ཅི་ཐ་ཁ། ། ཕ་ཐ་ཁ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ
ཅི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མིང་བཏགས་པ། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས

གང་ལ་བཏགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་མིང་གི་སྒྲའོ། ། དམ་པའི་དོན་དུ་དགག་
སྒྲུབ་མེད། ། ཐ་སྙད་པ་ལ་རང་སྒྲུ་གཏོས། ། དོན་དམ་པ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་
པའི་ཤེས་བྱ་ལ། དོན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཏོས་སོ། ། རང་མཚན་སྒྲ
དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ནོ། །
རང་མཚན་འཇིན་པ་སྣང་བ་ལ། ། སྤྱི་འཇིན་པ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན། ། རང
གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། ། དེ་འང་འཆད་པའི་ཚོ་སྤྱི
དང་རང་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་ནས
འཇུག་ལྟོག་བྱེད་དོ་ཞེས་རིགས་པའི་གཏེར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། གཞན་སེལ
ལའི་དགག་སྒྲུབ་གཏོས། ། སྒྲུབ་པ་ཡོད་དང་ཡིན་པ་སྟེ། ། དགག་ལ་མེད
དང་མ་ཡིན་དགག ། སྒྲུབ་པ་ལ་བྱམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ
རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་གཞན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས
གཏོས་སོ། ། བྱམ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དགག་པ
རྒྱང་པ་ནི་མེད་དགག་ཅེས་བྱའོ། ། ས་ཕྱོགས་བྱམ་མེད་དང་། ཟག་པ་མེད
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་པ་ནམས་ནི་མ་ཡིན
དགག་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ནས་སྒྲུབ་པའི་མིང་དུ་བཏགས
པའང་ཡོད། དགག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་དགག་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པའང
ཡོད་མོད། རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དགག་ནས་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲའི
བསྟན་བཅོས་དག་ལས། ། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གི་ཚོག་གི་སྒྲོར་བ་དམན
པ་དང་། ཞན་པ་དང་། ཉུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲའི་དགེ་བཤོད་པ་གོ་སྒྲ་བ

དང་། ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་པས་མཐོ་སོ། ། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་དགག་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་རིགས་པའི་གཏེར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འགའ་ཞིག་
འགོག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚོག ། ལ་ལ་སྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲ་ཅན། ། ཁ་ཅིག་དོན་བཞིན་
འཇུག་པས་ན། ། ཕལ་ཆེར་གནས་སྐབས་གཅོ་བོ་ཡིན། ། ཅི་སྟེ་མེད་ཅིའི་ཕྱིར
མི་ཤེས། ། ཇི་ལྟར་ས་ངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དོན་མེད་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན
མེད་པའི་དགག་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ཡོད་པ་འཕེན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དོན
འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་གི་སྤྱོར་བ། སྒ་མ་བརྗོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅི་སྟེ
ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས། ཇི་ལྟར་ས་ངས་རྒྱས་མ་མཐོང་བའི་མིག་དོན་ཡོད་ཅས
བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚོག་གིས་དགག་པ་འཕེན་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་འདི་བཤམ་འཐད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲས་མེད
པ་འཕེན། མེད་པའི་སྒྲས་ཡོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་དོན་ཇི་ལྟ་ཀ
བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཡོད། ཁོན་མོར་ས་མེད་ཅས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚིག་གི་སྒྲའི་སྤྱོར་བ་དེ་དག་ཚིག་གི་ཤུགས་དང་། དོན་ཀྱི
སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འཆད་པ་ལ། ། མིང་སྒྲུབ
པ་ལ་སུ་བརྟེ། ། དེ་ལ་ཆགས་དབྱེ་ཞི་ཤུ་བཞི། ། སུ་བརྟེའི་ཏེན་ཀྱིས་སྒ་སྒྲུབ་པའི
ཚུལ་འདི་སཾ་སྐྲི་ཏ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་མོད། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རེ
ཞིག་གཞན་གོ ། འདིར་བོད་ལ་མཁོ་བའི་ཆགས་པར་དབྱེ་བ་ནུང་ཟད་ཙམ་སྒ
དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། ངོ་བོ་བྱ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ། འགྱུར་ལུང་
འཕྲལ་གཏམ་བོད་པའི་ཚོག ། གཅིག་གཉིས་མང་པོས་ཆགས་དབྱེ་བས། ।
ཆགས་པར་དབྱེ་བ་ཞི་ཤུ་བཞི། ། ཤེང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཐའ་དག་ལ་དང་པོ་ཀ
པ། གཉིས་པ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པོ། བཞི་པ་དགོས་པ། ལྔ་པ་འགྱུར
ལུང་། དྲུག་པ་འཕྲལ་པ། བདུན་པ་གཏམ་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་སྟེ།

དེ་དག་ཀྱི་བར་མཚོན་ན་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཅམ་གོ་
བར་བྱེད་པ་ལྟ་ཐུང་བའི་ཚིག་དང་། ཤིང་དེ་ལ་ལྟ་བའམ་འཛིག་པ་ལྟ་བྱ་བྱ་བ
ལ་སྨྲོར་བ་ཤིང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་བྱ་བའི་ཚིག་དང་ཤིང་གིས་ཁང
པ་བྱད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་བྱེད་པ་དང་ཤིང་གི་ཕྱིར་ཚུ་འདྲེན་ཞེས་བྱ
བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་དགོས་པའི་ཚིག་དང་ཤིང་ལས་འཕྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ
བུ། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་འབྲེལ
པའི་ཚིག་དང་ཤིང་ལ་བྱ་ཚང་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་གནས་གཞིའི
ཚིག་དང་། ཀྱི་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་བོད་པའི་ཚིག་གོ ། དེ་དག
ལའང་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་ཚིག་དང་། གཉིས་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དང་། མང་པོ
ལ་མང་པོའི་ཚིག་གིས་བརྒྱད་གསུམ་ཀྱི་ཕྱི་རྩེ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང
ཤིང་དག ། ཤིང་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྨྲར་ཏེ་ཤེས་པར
བྱའོ། ། འོ་ན་སྨྲ་པ་དག་གིས་ནམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། ད
བྱང་ས་ཡིག་སོ་སོའི་མཐའ་ཅན་ལ། ཏཱ་ཐ་ཀ་གསུམ་སོ་སོའི་རབ་དབྱེ་བས། ནམ
ནམ་དབྱེ་ཐ་དད་རབ་སྨྲར་ནས། ། ངོན་ཀཅིག་ནམ་པར་སྨྲས་པ་ཞེས། ། ལེགས
པར་སྨྲར་བའི་ཇེས་འགྲོ་བའི། ། བཅུ་སྒྲོད་པ་དག་དེ་སྐད་སྨྲ། ། ཙ
ད་ཙཱི་ད་ཙ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་རིང་པོ་ད་ང་ཐུང་ངའི་མཐའ་ད་ང་ལྡན་པའི་སྨྲ
ནམས་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་ཏཱ་ཐ་ཀ་གསུམ་སོ་སོར་སྨྲར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལ
སོགས་པ་ཕོ་ཏཱ་ཐ་ཀ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མོ་ཏཱ་ཐ་ཀ། བསོད་ནམས་ལ
སོགས་པ་མ་ནིང་གི་ཏཱ་ཐ་ཀ། དེ་དག་ལ་ནམ་དབྱེ་སོ་སོར་སྨྲར་ནས་བསྨྲས་པ་ན
ནམ་པར་དབྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་སྨྲའི་ཕྱེ་ཕྱག་གིས་བཏོད་ཚུལ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ལེགས་པར་སྨྲར་བའི་སྨྲ་ལ་དགོས་ཀྱི། བོད་ཀྱི་སྨྲ་ལ་མི་དགོས་པས་འདིར་མ
བཤད་དོ། ། འོ་ན་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྨྲ་སྨྲས་ལུགས་བཞིན་དུ་བོད་ལ་བཤད་ན་ཅིར

འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་ནི་མི་ནུས་མི་དགོས་ལ། ། རྣམ་པར་དཔྱེ་ལ་རང་གནས་
མིན། ། སྨྲོར་བ་ དག་ ཀྱང་ ཐ་ དད་ པས། ། ངོན་ དེའི་ སྨྲོར་ བ་ ར་ ཞེག་
བཞག ། ལེགས་པར་སྨྲར་བའི་སྒྲའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་བསྒྱུར་མི་ནུས་ལ།
བོད་ཀྱི་བརྡ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐ་སྙད་གོ་བའི་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་ཏའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲ་བསྒྱུར
མི་དགོས་ཤིང། སོ་སྐྱེ་ཏའི་ལ་རྟགས་གསུམ་ལ་རྣམ་དཔྱེ་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་བོད
ཀྱི་རྟགས་སོ་ས་ཡིན་གནས་ནུ་མི་འདུག་ཅིང། ལེགས་པར་སྨྲར་བ་ལ་ཡུལ་ལིའི
མཐའ་ཅན་ལ་སྒྲོར་ཐ་དད་ཡོད་པ་ལ་བོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཁ་ཅིག་ཡོ
ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཁ་ཅིག་བའི་ཕྱོས་པ་རྣམས་འདིར་མ་བཀོད་དེ། ། དེ་ལྟར
སྒྲའི་ཁ་ཅིག་བམ་ཕྱས་ནས་ཡོ་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བོད་དུ་བསྒྱར་བ་ལས་དོན་གོ་བ་ཇི་ལྟར
ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ཁྱོང་ཕྱེར་བ་ཡི་སྒྲ། ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིང་ཐང་མེད། ། ཏ
ཀྱགས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ་དང། ངེས་པ་དག་ཀྱང་མ་མཛད་ཚོད། ། བོད
ཀྱི་སྒྲ་འདི་ནི་ཁྱོང་པའི་ཕྱི་བོ་བརྡ་མཐུན་པ་ལ་ཁ་གསས་པ་དང། རིང་ཐུང་དང
ཏ་ཀ་ཞན་ལ་ས་ཁ་ས་པའི་སྒྲའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ཚོ་ཚོ་ལ་ས་ཁ་ས་པའི་སྒྲ་ཆ་ཚྭ
ཏ་ཀ་པའི་ཁ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་འཕྲུགས་པ་དང། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ
ཚོགས་གིས་བསྒྱར་པའི་ཚུལ་བོད་ཀྱི་ཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟ་ན
ཡང་བརྗོད་འདོད་དང། ། ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱེ་བའི་ཚོགས་ངོན་ཀཏིག་ནི
ཡང་སྒྲ་འགྱུར་བ། ། མཐར་གནས་ཡི་གེའི་ཕྱོགས་ལས་འཐུང། ། འོན་ཀྱང
བོད་ཀྱི་ སྒྲ་ ལ་ གང་ ཟག་ ཀྱི་ བརྗོད་ འདོད་ དང། ངོན་ ཀྱི་ ཀན་ ས་ ཁ ས་ ངང
ཚོགས་ཤུགས་ཀྱིས་ངོན་ཀཏིག་ལའང་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཐལ་ཆེར་མཐར
ཀན་ས་ ཀྱི་ ཡི་ ཀེའི་ ཕྱོགས་ ལས་ འཐུང ཕ ། ། ངལ་ ན་ ཏ ཀ་ ལའི་ ཕ ར ( ) ལེད
ཀྱང ཀ ཟ ཀ ས ཀ ཀ ( ) ( ) ( )

གྲགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆན་པོ་ཆུམས་ལ་གྲགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའང། འགའ་ཞིག་འཕྲུལ་བར་འདོད་གས་པའི་ཕྱིར། ། འབད་པ་ཡིས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྲུར། ། སྔོམ་ལ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆོས་ལ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་དང་འཕྲུལ་ཀྱིས་དོགས་པ་དང། འགའ་ཞིག་བརྗོད་པ་བདེ་བའི་འང་ཕྱིར། ། ཆོས་ལ་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། ། ཞེས་བྱ་བའམ། སྔོམ་པ་དང། ཅི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་དགོས་པ་ལ། སྔོམ་ནི། ཆོས་ནི་ཞེས་བསྒྲུར་བ་ལྟ་བུ་དང། ཤིང་གི་ཕྱིར་ཚུ་འདྲེན་པ་ལ་ཤིང་ལ་ཚུ་འདྲེན། ས་ངས་ཆུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ས་ངས་ཆུས་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཆུ་ལ་པའི་ཆེད་དུ་བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པ་ལ་ཆུ་པོ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང། དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་འདི་ནི་མེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་སྒྲར་ཡོད་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་བར་བསྒྲུར་བ་དང། ལ་ལ་གྲགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ། ཆུམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟོལ་མ་མཛད། ། བྱ་བ་དང་འདུག་པ་རིགས་པ་ལ་བྱ་བའི་རིགས། འདུག་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་དང། ལྷས་བྱིན་ལས་གཏམ་བྱང་བ་ལ་ལྷས་བྱིན་ཀྱི་གཏམ་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ཉིད། ། གཞན་དུ་སྒྲུར་ཡང་མི་འགལ་ཕྱིར། ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲེལ་མེད་པ། ། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནར་ལྷུག། ། སྒྲ་དོན་ལ་འཕྲེལ་པ་དངོས་པོ་མེད་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྒྲུར་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཆུམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། སྒ་ཆུམས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། བརྗོད་འདོད་སྟོན་པས་ཀྱིས་གང་གསུམ་དང། ཏཱ་ས་གསུམ་ལ་ཡང་མཆོལ་བ་མཐོང། དེ་འཕེན་ཕྱིད་པ་ཆོག་གི་ཀྱི། ངོས་ས་མ་མི་མངོན་བས་ཀྱང་

འགྱུར། བཟློག་འདོད་ཀྱི་སྟོན་པས་གྱིས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་མང་པོའི་སྒྲ་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བ་མཐོང་སྟེ། བྱེ་མ་དང་བུད་མེད་གཅིག་ལའང་མང་པོའི་སྒྲ་དང་། ཁྱོ་ང་བྱ་ག་དང་། ཁང་བཟང་ལྷོང་ལྟ་བུ་མང་པོ་ལའང་གཅིག་གི་ཚིག་མཐོང་ལ་ཕ་མ་མ་ནི་ང་གི་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཡང་། ཕན་ཚུན་འཚོལ་བ་མཐོང་ངོ། ། དེ་དག་འཕེན་པ་སྒྲའི་རྒྱུན་དག་དང་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་བཀོད་པའམ་མི་མངོན་པར་ཐུས་པ་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཡང་དངོས་སུ་བཀོད་པའམ་མི་མངོན་པར་ཐུས་པའང་ཡོད་དོ། ། རིང་ཐུང་བྱ་ཞན་ལ་སོགས་སྒྲ། ། དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི། ། སྐབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགོངས་ནས་དེ། ། དངོས་སུ་བཀོད་པ་བཏང་སྟོམས་མཛད། ། བོད་ལའང་རིང་ཐུང་དང་བྱ་ཞན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ། ཁ་བ་ཁ་བ་ས་ང་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱས་ཆན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་དེ། སྐབས་དང་དོན་ཀྱིས་གོ་དགོས་པའོ། ། ཁམས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཏི་ངན་ཏ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ། ། ཁམས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲའི་རྒྱུ་ཏི་ངན་ཏ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ལ་ སོགས་པའོ། ། སྐྱེས་བུ་བར་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ སོགས་པའོ། ། སྐྱེས་བུ་མཆོག་ནི་བདག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའོ། ། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཅིག་གི་ཚིག་དང་། ། གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དང་། ། མང་པོའི་ཚིག་གིས་དགུར་འགྱུར་རོ། ། ལྷས་བྱིན། ། ལྷས་བྱིན་དག ། ལྷས་བྱིན་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད། ཁྱེད། ཁྱེད་རྣམས། ང། ངེད། ངེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་དག་ལ་འདས་པ་དང་། ། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་ཁམས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་དག་ལེགས་པར་སྒྲུར་བའི་སྒྲ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་ཀྱང་། ། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་སྒྲའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། རང་གི་ཆན་པོ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་ཁོ་བའི་ཕྱིར།

བྱེད་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་འདིར་མ་བཤད་དོ། ། སྒྲ་བཟང་ངན་མ་གཏོགས་པ་
དོན་གོ་བ་ལ་ཕྱུད་པར་མེད་དོ། ། མདོར་ན་ཆམ་ཏཱེས་མིང་སྒྲུབ་ཅིང་། །
བྱེད་པའི་ཚོགས་གོས་ལམས་བསྒྲུབས་ནས། ། བཟློད་བྱ་སྟོན་པའང་ངག་ཅེས་
བཤད། ། འདི་དག་བརྡ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་གཞི། ། ཆམ་པར་ཏཱེ་བའི་རྒྱན་ཀྱིས་
མིང་མཐའ་དག་ སྒྲུབ་ཅིང་། བྱེད་ པའི་ རྒྱན་ ཀྱིས་ ལམས་ ཀྱི་ སྒྲ་ མཐའ་ ཏུ་
བསྒྲུབས་ནས། བཟློད་བྱའི་དོན་གོ་བ་ནི་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ། ཞལ་མར་ཀོ་ཏ།ལས།
ཕུ་པ་ངང་ཏེ་ངའི་མཐའ་ཅན་ངག ། ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ར། ། དེས་ན་སྒྲ
ངང་ལམས་སྒྲུབ་པ་འདིར་ངག་བརྡ་སྦྱོར་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སྒྲའི་སྦྱོར
བ་ཤེས་ནས་སྟན་ངག་ཐོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚོག་རྒྱན་བཤད་དོ། ། རང
བཞིན་ཡོན་ཏན་ལས་ཆམས་ལ། ། ཏོ་བོ་བསྟོད་སྨད་བཟློད་པའི་ཚུལ། ། བྱང
པོ་ཟུར་མིག་ཚོག་ངང་དོན། ། ངངོས་ཤུགས་ངལ་ཡི་སྒོ་ནས་ཏེ། ། སྒྲོ་བཏགས
ནས་ནི་ཚོག་གི་རྒྱན། ། ཉམས་ངགའི་ར་ངང་སྣར་ཏེ་ལྷེལ། ། རང་བཞིན་ནི
གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཏོ་བོ་བཟློད་པ་ཅམ། ཡོན་ཏན་ནི་ལུས་མཛོས་པ་ངང
ས་ཆམངག་ཐ་ལ་སོགས་པ། ལས་ནི་འགྲོའི་ངང་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ
ཏོ་བོའི་གནས་ལུགས་ངང། སྟོན་ཡོན་ལ་བསྟོད་སྨད་ངང། ཏོ་བོ་སྟོད་སྨད་ལ
སོགས་པ་བཟློད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངངོས་སུ་གནས་ལུགས་བཟློད་པ
ཏུ་ཡོའོ། ། ངངོས་སུ་གཞན་བཟློད་པའི་ཤུགས་ལས་གཞན་གོ་བ་ཟུར་མིག
ཚོག་ངང་དོན་གཉིས་ཀ་ངངོས་སུ་གོ་བ་ངལེར་ན་ད་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་གཞན་ན
མེད་ཅེས་ཏུང་ཡོར་བཟློད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚོག་ངང་དོག་གཉིས་ཀ་ཤུགས་ལས་གོ
བ་ངལེར་ན་ཆུ་མཚོ་ངང་མེ་ཏོག་གིས། ངང་པ་ངང་བུང་བ་ལ་ཕྱིད་ཕྱོགས་ཀུན
མཐོང་བཡིན་པས། ང་བས་ཆུ་ཆེ་བ་འམ། མེ་ཏོག་ཏྲི་ཞིམ་པ་ཅང་མཐོང་ངམ
ཞེས་ངངོས་ས་ལ་འཕྲིན་དུ་བཟློད་པས། ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྲིས་བུ་ངག

གེས་ང་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་མཛོང་ངམ་ཞེས་ཤུགས་ལས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ། དཔེ་
དྲང་པོ་དང་ཟུར་མིག་ལ་སོགས་བའི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་དང་བཏུན་བཟང་པོས་སྒྲ
བཏགས་ཏེ། རོལ་སྒེག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེན་ངག་ཉམས་དགུ་དང་སྐྱར་ལ
བརྩམས་མོ། ཉམས་དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྒེག་ཅིང་དཔའ་བ་མི་སྡུག་པ། །
དགོད་ཅིང་ཏྲག་ཤུལ་འཛིགས་སུ་རྩད། ། སྙིང་རྗེ་ངམ་དང་ཞེ་བ་དགུ ། འཚེ
མེད་མཛོད་ལས་བཏུང་དུ་བསྡུས། དེ་དག་ས་སའི་མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ
དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །

སྒེག་པ་ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་དང། ཡུལ་སོགས་མཛོས་པའི་ཁྱད་པར
ཡིན། ། སྒེག་པ་ནི་མཛོས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆ་ལུགས་སོ། ། དེའང་ས་སོར
ཕྱེ་ན། ནང་གི་སྒེག་པ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་མཛོས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན
ནོ། ། ཕྱིའི་སྒེག་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཁྱོང་དང། སྐྱེད་མོལ
ཚལ་ལ་སོགས་པ་དང། མེ་ཏོག་དང། འབྲས་བུ་དང། ཆུ་དང། ཐྲེན
དང། རི་ཁྲོད་དང། ལྷན་ལྟོང་བའི་བའི་ཐང་དང། ཏྲ་ད། རི་དྭགས
ལ་སོགས་པ་དང། ཆུན་ངང། ཤོས་ངང། ས་ཁྲི་ངང། ལྷུག་ཁྲེལ་སོགས
པའི་ཡོངས་སྒྲོད་ངང། ས་ས་ཀའི་ཆུང་ངང། ཀྱེ་ཟླ་ལྷོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལུས
ཞེམས་བའི་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་སྒོ་ནས། དཔེ་ངོན་འབྱོར་ཞིང་ངོ་མཚར་བསྐྱེད
པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྒེག་པ་བསྟན་གས་སོ། ། དཔའ་བ་འཇིགས་མེད་བཏུལ་ཞུགས
ཡིན། ། དབྱེ་ན་ཐུན་ངང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས། ངམ་པའི་ཚོས་ཡིན་གཡུལ་ངོར
ངག། ། འཇོམས་པ་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི། ། དཔའ་བ་ཡིན་པར་ཤེས
པར་བྱ། ། དཔའ་བ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེའང་དབྱེ་ན
ཐུན་པ་ངང། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཐུགས་བ
ཚོས་ཀྱི་དཔའ་བ། གཡུལ་ངོར་ངག་ངང། གཅན་གཟན་ངང། གནོད་ཐུན

ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དཔའ་བའོ། ། མི་སྡུག་པ་ནི་མཇོས་པ་འགོག ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་ཚ་ལུགས་དང་། ཡུལ་སོགས་སྨོན་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ། ། ལུས་མི་སྡུག་པ་སྣུར། ཞར། ཕྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་མི་སྡུག་པ་འཛོར་འཛོར། ལྷབ་ལྷིབ་ལ་སོགས་པ། ཚ་ལུགས་མ་མཇོས་པ་ནས་ནི། ཡ་ཡ་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་སྒ་ཆོགས་དང་། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་རང་ར་ངོ་ངང་། ཐོང་ངུམ་ངང་། ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆོག་གོ ། དགོང་པ་བཞད་གད་འབྱིན་པའི་ཆོག་ལུས་ངག་ཚ་ལུགས་རྣམ་འགྱུར་དང་། ཐུན་ཚུལ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་རྣམ་ཀྱི། སྨོ་ནས་གཞན་ལ་འཕྱར་བཡིན། དགོང་པ་ནི་ཆོག་གང་ལ་གང་མོ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཐེ། དེ་འང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་། འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འཕྱར་ཞིང་བཞད་གད་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ ། དྲག་ཤུལ་རྩུབ་པར་ཐུན་པ་ཐེ། ། ཁྲིབ་པ་རྣམས་གཉིས་བག་ཆགས་དང་། ། བཅས་པ་འབད་པས་འཇོམས་པ་སོགས། ། ཆོས་ཡིན་ཕ་རོལ་གཉོད་པ་དང་། ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྩུབ་པའི་ཆོས། ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དྲག་ཤུལ་ཡིན། ། དྲག་ཤུལ་ནི་རྩུབ་པའི་ཐུན་མོ་མཐུན་ཕྱོགས་འདུལ་བ་ཐེ། ཁོན་མོང་ནས་ཉམས་ཐུན་ནས་བཏོན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོན་མོང་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐྲིན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐུང་གཅོད་པ་དང་། ས་ངས་ཆུས་ཀྱིས་བདུད་བཏུལ་བ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དྲག་པོ་བཏུལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དྲག་ཤུལ་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་གཉོན་པའི་ཐུན་ལུས་ངག་ཡིད་རྣམ་པར་འཕྲུགས་པའི་ཞེ་ལྡང་གིས་དགྲ་པོ་འདུལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲག་ཤུལ་ལོ། ། འཇིགས་ཏུང་བག་འཕྲུམས་ཅིང་པའི་ཚུལ། ། ལུས་ངག་རྣམ་འགྱུར་མི་བཟང་པ། ། ཐྲིན་སོགས་ཐུང་པར་དཀའ་བ་ཆོས། ། དེ་ལས་གཞན་པ་འཇིག་རྟེན་པ། འཇིགས་ས

བྱང་བ་ནི་ཕ་རོལ་སྒྲ་གཅིང་བག་འཚུམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ལའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཙོ་པོར་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱིས་བྱ་དང་བྱ་མེ་དང། ཤི་བ་པའི་རྒྱལ་པོས་མིག་དང། ཏྲམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་དང། རྒྱལ་པོ་རྒྱབ་བོད་ཀྱིས་མགོ་དང། གཞེར་མདོག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་ཡང། གཞན་གྱིས་སྦྱིན་པར་དགའ་བ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྐྱེ་བུང་ཞེས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཇིག་སྲུ་རྒྱང་བའོ། ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་དང་གཡོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང། ས་ཅན་གེ་གླང་ཆེན། ལྷག་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་འཇིག་སྲུ་རྒྱང་བ་དང། གཡང་ཟ། འབྲོག་ལྟོང། ནགས་ཕེབས་ཤོ ཆུ་ཀླུང། ཝ་ཆེན། འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆུང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་ཤིང་སྐྱེ་གཡའ་བ་དེ་དག་དཔེར་བྱས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྟན་ངག་གི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

སྟེང་རྟེ་བཙེ་བ་བསྐྱོད་པའི་སེམས། ། དམན་པ་མཐོང་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི། ། ཕྱགས་རྟེའི་སྦྱོད་པ་ཅ་མཚར་ཅན། ། ཐོས་པས་སྟེང་རྟེ་ཁྱད་པར་སྐྱེས། ། ལོག་པར་ལྟང་བ་ངན་སོང་གསུམ་དང། མགོན་མེད་པ། ནད། ཐུ་ངན། བཀྲེས་པ། ཚངས་པ། གཞན་གྱིས་མནར་བ། ཆགས་པ། ཆུད་པ། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེང་བཙེ་བ་ནི་དམན་པ་ལ་སྟེང་རྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་བླབས་པ་ཆེ་ཐོས་ནས་སེམས་མི་བཟོད་ཅིང། ཐུ་ལྟང། མཆི་མ་གཡོ། ངོ་མཚར་ཞིང་བཙེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མཆོག་ལ་སྐྱེ་བའི་སྟེང་རྟེའོ། ། ངམ་པ་གཞན་ལས་འཕགས་པའི་སེམས། ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་འགྱོར་

པ་དང་། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་པས། ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྱིས་གཙོན་
པའོ། ། རིགས། གཟུགས། སྟོབས། ཡོངས་སྒྲོད། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་
ངམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིན་ལ། ཐོ་ཀྱས། ཡོན་ཏན། སྟོབས་པ།
སྦྱངས་པ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཕ་རོལ
ཕྱིན་གྱིས་གཙོན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ངམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞི་བ་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི
ཚོས། ། ངམ་པ་བཟློག་པ་ཉིད་ལ་འདོད། ། ཞི་བ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་ཤིང
ཏེགས་པས་ཚོས་སྦང་བའོ། ། དེའང་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཏེགས་པ
དང་། ཚོས་ཀྱི་ཏེགས་པ་སྦང་བ་སྟེ། ཐར་བཤད་པའི་ངམ་པ་ཉིད་གོ་བཟློག
པའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་དེ་དག་སྤྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ལ་མི་སྡུག
དང་། ། ངག་ཕྱལ་ངམ་པའི་རྒྱན་མི་སྡུར། ། ལུས་དང་ཚངས་སྤྱོད་མཛོས་ཤིང
སྐྱེ་བ་ཡིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་ངག་ལ། དེ་དང་འཚམ་པའི་དཔེ་དང
ཚོག་གི་རྒྱན་མཛོས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྡུར་ཀྱི། མི་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ
མི་འབབ་པ་དང་། ངག་ཕྱལ་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྨྲ་བ་སྐྱེད་པ་དང་ངམ་པའི་སྐོ་ནས
གཞན་ཡིད་ཞུམ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་མི་སྡུར་རོ། ། དཔའ་བའི་རྒྱན
ལ་དགོངས་པ་དང་། ། སྙིང་རྗེ་ཞི་བའི་རྒྱན་ཆུམས་སྦང་། ། དཔའ་ཞིང་ཏུལ
ཕོངས་པའི་ཚོག་གི་སྡུར་བ་ལ་དགོངས་ཅིང་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚོག་དང་
སྙིང་རྗེས་བཟང་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞི་བས་ཞུམ་ཞིང་ཡིད་འཕམ་པར་བྱེད་པའི
རྒྱན་མི་སྡུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ཚོག་གི་ཁུས་པ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁུས
པ་མི་འཇོམས་ཤིང་འགལ་བ་མེད་ན་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྡུར་བ་ལ་ཉེས
པ་མེད་དོ། ། མི་སྡུག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཞི་བའི་རྒྱན་མི་སྡུར། ། མི
སྡུག་པ་ནི་མཛོས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་མཛོས་པ་དང་འབྲེལ
བའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་རྗེ་ནི་ཕ་རོལ་འཛོན་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། མི་སྡུག་པ

ནི་སྨོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཞེ་བ་ནི་དུལ་ཞིང་ཞི་གནས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྡུག་པ་ནི་ཕེམས་སྲུན་འབྱིན་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དགོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་དྲག་ཤུལ་དང། ། འཇིགས་རྒྱང་སྐྱེང་རྡེ་ཞེ་བ་སྒང། ། དགོངས་ཅིང་གང་མོ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་གི་སྟོར་བ་ལ་དྲག་ཤུལ་ནི་རྒྱབ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་རྒྱབ་པ་ནི་ཏུར་འཇུག་པ་དང་འབྲེལ་གྱི། དགོངས་པ་དང་མ་འབྲེལ། སྐྱེང་རྡེའང་དེ་དང་ཆམཐུན་ལ། ཞེ་བཞང་ཡིད་སྟོབ་པ་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོངས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་འགལ་བས་རྒྱུན་དུ་མི་བྱང་ངོ། ། དྲག་ཤུལ་འཇིགས་རྒྱང་རྣམ་རྒམ་གཉིས་ལའང། ། དེ་བཞིན་སྐྱེང་རྡེ་ཞེ་བ་སྒང། དྲག་ཤུལ་འཇིགས་སུ་རྒྱང་བ་ནི་རྒྱུ་བཅོང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སྐྱེང་རྡེ་དང་ཞེ་བ་ནི་འཇམ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་བས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ནོ། ། སྐྱེང་རྡེ་ཞེ་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། ། སྒྲིག་དང་དཔའ་དགོངས་དྲག་ཤུལ་དང། ། འཇིགས་རྒྱང་ངམ་པ་དྲུག་པོ་སྒང། ། སྐྱེང་རྡེ་དང་ཞེ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་ཤིང་དུལ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། སྒྲིག་པ་ནི་འཕྱར་བ་དང་གཡེང་ཞིང་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་ཆོས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེང་རྡེ་དང་ཞེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཞིང་དུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་བ་དང། དགོངས་པ་དང། དྲག་ཤུལ་དང། འཇིགས་སུ་རྒྱང་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་དཔའ་བ་དང་འཇིགས་སུ་རྒྱང་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མི་འགལ་བ་ནི། གོང་དུ་དཔའ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐབས་དང་སྤྱར་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། ། ངམ་པའི་རྒྱན་ལ་སྐྱེང་རྡེ་དང། ། ཞེ་བ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་སྒང། ངམ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་སྐྱེང་རྡེ་དང་ཞེག་ཞེ་དུལ་བའི་ཡན་ལག

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིག་པའི་རྒྱན་ལ་སྟོང་ཕྲ་དང། ། ངམ་དང་ཞི་བ་འཇུག་པ་སྲིད། ། སྒྲིག་པ་བསྡུགས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཕྲ་དང་གཞན་ཆམས་ཆམ་པ་ཐུང་ཟད་འགལ་བ་ཡིན་ཡང། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་ན་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ་སྟན་ཅག་གི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། ། དཔའ་བའི་རྒྱན་ལ་དྲག་ཤུལ་དང། ། འཇིགས་རྒྱང་ངམ་པའི་རྒྱན་མི་འགལ། ། དཔའ་བ་བསྡུགས་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་འདི་དག་དང་ཆམ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྟན་ཅག་སྦྱོར་ཤེས་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འགར་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུའང་འགྱུར་རོ། ། མི་སྙུག་པ་ལ་དྲག་ཤུལ་དང། ། འཇིགས་རྒྱང་སྐབས་འགར་འགལ་བ་མེད། ། མི་སྙུག་པ་དང་གཞན་འདི་དག་ཀྱང་ཆམ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཚོག་སྟེབ་ཤེས་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། ། སྟོང་ཕྲ་ཞི་བའི་རྒྱན་ཕན་ཚུན་སྐབས་ཀྱིས་འགལ་བ་མེད་པའང་སྲིད། ། སྟོང་ཕྲ་དང་ཞི་བ་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་བས། རྒྱན་ཡང་ཕན་ཚུལ་མི་འགལ་ལོ། ། སྦྱོར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་འགལ་བར་སྣང་ན་ཡང་ རྒྱན་ འཆོལ་ བར་ མི་ སྦྱར་ ཏེ། འདི་ ལྟ་ ཐུའི་ སྐབས་ རང་ གིས་ བརྟགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དགོངས་པའི་རྒྱན་ལ་སྒྲིག་ཅིང་དཔའ། ། མི་སྙུག་ངམ་པའི་རྒྱན་སྦྱོར་སྲིད། ། དགོངས་པའི་རྒྱན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲིག་པ་ དང། ། དཔའ་བ་ དང། ། མི་ སྙུག་ པ་ དང། ། ངམ་ པའི་ རྒྱན་ སྦྱོར་ ཐེ། ། འདི་ དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་ཅག་མཁན་གང་མོ་འཕྲིན་པའི་ཆུས་པ་ཡོངས་པའི་ཚོག་གོ ། ། དཔེར་ན་ ལྟ་ ཆམས་ ཀར་ ཏྲེད་ པ་ ན་ དབང་ ཕྱུག་ ཀྱི་ ས་ཆོངས་ ཕྱིར་ ཕོ་ཁ་ས་ལ་ལྟུང་ སྐབས་ དེར་ ནམ་ མཁའ་ ལྷོང་ ཀར་ ནང་ ཏུ་ ཞུག་ ས། ཟླ་ ལ་ ཟླ་ ཁ་ ཐེ་ འཕོས་ ས་ མ་ ཆེད་ ནས་ ཚོགས་ ཀྱི་ བདག་ ཡོ་ ཀར་ ཏྲེད་ པའི་ ནུ་ ཏུ་ ཀ་ ཏུ་ ཞུ་ ཞུ་ ཁ ། ། ཁ ། ། ཁ ། །

བཞད་གད་བྱུང། དེ་ལྟའི་བཀྲ་ཤིས་ཕྱོད་ལ་ཤོག ཅེས་ཚོག་སྟེབ་ལེགས་པའི་
སྟན་བཀ་དེ་ལྟ་བུ་དཔྱོད་པ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླད་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
བྱག་ཕྱལ་འཇིགས་ཟང་རྣམ་གཉིས་ལ། ། དཔའ་དང་མི་སྡུག་ཅམ་པ་འཇུག
 བྱག་ཕྱལ་དང་འཇིགས་ས་ཟང་བ་བསྟན་པའི་རྒྱན་ལ་དཔའ་བ་དང་མི་སྡུག
པ་དང་ཅམ་པའི་རྒྱན་སྟོར་བ་མི་འགལ་ལོ། །

ཅམ་པའི་རྒྱན་ལ་སྐེག་ཅིང་དཔའ། ། དགོད་ཅིང་བྱག་ཕྱལ་འཇིགས
ཟང་འཇུག ། ཅམ་པའི་རྒྱན་བསྟན་པའི་སྐབས་ས་སྐེག་པ་ལ་སོགས་བའི
ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྟོར་ཤིས་ན་ཐེབ་སྟོར་རྟོན་མེད་ཡིན་ནོ། སྐེག་དགོད་ཅམ
པ་རྣམ་གསུམ་ལ། བསྟེར་དང་འཕྱར་དང་ཟིལ་གནོན་དང། དཔེ་རྒྱན་སྟོ
བཏགས་སྣ་ཚོགས་པ། ། རོལ་ཅིང་སྐེག་པའི་ཚོག་རྒྱན་འཇུག ། སྐེག་པ་ལ
སོགས་པ་ཚོག་ཟབ་ཅིང་རོལ་པ་དང་བཅས་པ་དང། དགའ་བཀྲོད་པ་དང།
ཕར་ལ་སྒྱ་སྐྱོང་བ་དང། དཔེ་སྣ་ཚོགས་དང། ཚོག་གི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང།
སྟོ་བཏགས་པའི་སྟོར་བ་དོན་དང་འགྲོད་པ་རོལ་ཅིང་སྐེག་པ་དང་བཅས་པའི
སྟན་ཅག་འཇུག་གོ ། དཔའ་བྱག་འཇིགས་ཟང་རྣམ་གསུམ་ལ། ཁམས
གསུམ་ཟ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་ཟང་པ། ། སྤྱ་ཟིང
ཞེས་ནི་བྱིད་པའི་ཆོས། ། ཚུབ་པའི་ཚོག་རྒྱན་སྟོར་བར་བྱ། ། དཔའ་བ་ལ
སོགས་པ་གསུམ་ལ་རང་དོགས་པ་མེད་ཅིང་ཕ་རོལ་སྒྲག་པར་བྱེད་པ། ནང་གི
ཁོང་ནས་འཕྲོགས་པ་དང། ལུས་དང། ངག་དང། མཆོད་ཆ་ལ་སོགས
པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་བཟོད་པ་ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་འཇིགས་པ
སྐྱོང་པ། ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་ནུས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། སྐྱེ་གཡའ་ཞིང་ཕྱ
ཟིང་ཞེས་བྱེད་ནུས་པའི་ཚོག་སྟོར་བར་བྱའོ། ། དེའང་སྨིན་མ་བསྟུས་པ་ལ
སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཆོས། ཚུབ་པའི་མཆོད་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་འབྲེལ

འཇིགས་པའི་ཏྲཾ་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ངག་དང་འབྲེལ། སྟག་ལྭགས་དང། ཟླུལ་
གཏུག་ལ་སོགས་པ་ཆ་ལུགས་དང་འབྲེལ། དུར་ཁྲོད་དང། ཚང་ཆོང་དང།
ངམ་ཀྱོག་དང། གཡང་ས་དང། ཟུན་ནག་དང། གཙན་གཟན་ཀྱི་ཁྲོད་ལ
སོགས་པ་གནས་དང་འབྲེལ་ལོ། །

མི་སྡུག་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད། ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་སྤྱར་བ་ཡི། ། ཟློག
དང་འབྲེལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། ཡིད་འབྱུང་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་བོ། ། ལུས
མི་སྡུག་པ་ཁངོ་ག་དང་དབྱིབས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང། ངག་མི་སྡུག་པ་རྫུབ་པ་དང
མ་འབྲེལ་བ་དང་ཚོགས་པར་དབྱུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་འབྱིན་པ། ཡིད་མི
སྡུག་པ་ནི་ཕན་བཏགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་སེམས་དང། མཚོད་པར་འོས་པ
བསྟུན་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན
ཡིད་འབྱུང་བར་ནུས་པའོ། ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་ནས་བྱུང་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས
པའི་མི་སྡུག་པའོ། ། ལུས་ཀྱི་ཏྲི་མ་དང། ཐལ་བ་བྱུགས་པ་དང། གོས་ཏྲལ
ཏྲལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆ་ལུགས་དང་འབྲེལ་པའོ། ། གནས་ངན་པ་དང། མི
གཙང་བ་དང། ལྷན་ལྷིན་དང། རང་རོད་དང། ཀྱོ་མོ་དང། མཁལ་དུམ
དང། ཟླ་དང། ཏུས་པ་དང། ལྷོང་དུམ་དང། ཏལ་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པ
ནི་གནས་དང་འབྲེལ་པའོ། ། དགོད་པའི་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་དང། བསྟན
པ་ལས་བྱུང་ཆམ་པ་གཉིས། ། རང་བཞིན་ཕལ་ཆེར་ཟླུན་པོ་ལ། བསྟན་པ
མཁས་པ་ཆམས་ལས་ཡོད། ། དགོད་པའི་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གང་མོ་འབྱིན
པ་ནི་ཟླུན་པོ་ངོ་ཚ་མི་ཤེས་པའི་ཆམ་འགྱུར་ལས་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་ལ། བསྟན
པ་ནི་སྟྲན་ངག་མཁན་དང། ཟློས་གར་མཁན་དང། བཞད་གད་མཁན་ལ
སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེའང་ལུས་ངག་ལས་བྱུང་བའི་བཞད
གད་ནི་ནང་གི་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཞད

གང་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་གི་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི་གླུ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་གར་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྙིང་རྗེ་ཞེ་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། ། སྐྱེ་ཅིང་དཔའ་བ་ལ་སོགས་པའི། ། ཚོགས་རྒྱན་ སྤྱར་ན་ གཉིས་པོ་འཇིག ། དེ་ ཕྱིར་ བཅོས་ མའི་ དཔེ་ རྒྱན་ ལྷང། ། ཐུགས་རྗེ་དང་ཞེ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞེ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་
པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྒྱན་ཆང་གི་ཁོང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་བཟོ་བ་དང་དུལ་བ་
བསྐྱེད་ནུས་པས་ཕ་མས་བུ་སྤྱན་པ་ལ་བརྗེད་པ་ལྟ་བུ་མ་བཅོས་པ་ཉིད་རྒྱན་ཀྱི་
དམ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་བཅོས་མའི་ཚོགས་རྒྱན་མི་སྤྱར་ཏེ། ། སྤྱར་ན་བཟོ་བ་
དང་དུལ་ བ་ ང་ ཀོས་ སྐྱེས་ ཕ་ བཅོས་ ནས་ བྱས་ ཕ་ ལྟ་ བུར་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་
ར། ། སྙིང་རྗེའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་སྨྲ་ལ་དང། ཞེ་བའི་དཔེ་བརྗོད་པ་
ལྟ་གས་ཀྱི་ཁྱིམ་ དུ་ སྐྱེས་ པའི་ རབས་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྟར་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། ། སྐྱེ་ག
སོགས་རྣམས་ལ་ཞེ་བའི་དཔེ། ། མི་འཇུག་ཞེ་ལ་སྐྱེ་ག་སོགས་བཞིན། ། དེ་
བཞིན་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དཔེ། ཀུན་ལ་རང་གིས་བརྟགས་ཏེ་སྤྱར། ། ཞེ་
བ་ལ་སྐྱེ་ག་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་ག་ལ་ཞེ་བའི་དཔེ་
དང། དྲག་ཕུལ་ལ་སྙིང་རྗེའི་དཔེ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ལ་དྲག་ཕུལ་གྱི་
དཔེ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བློས་བརྟགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དཔེ་
ཡི་རྒྱན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ནི། ། རང་གི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སྤྱར། དཔེ་དོན་
འབྲེལ་པར་མ་ཀྱར་ན། ། སྟན་ངག་མཁན་ཀྱིས་སྨད་པ་ཁྱིད། ། དཔེ་དང་རྒྱན
ལ་སོགས་པ་ ཐམས་ ཅད་ རང་ ཀི་ དོན་ དང་ མཐུན་ པར་ སྤྱར་ ཏེ་ དཔེ་ དོན
འགལ་བ་མཐོང་ན། སྟན་ངག་མཁན་ཀྱིས་ ཆོ་ འདྲ་ བའི་ གནས་ ས་ འགྱུར་ བ
ཁྱོད་པའི་ ཕྱིར་ ར། ། དཔེར་ ན་ ངན་ རས་ ཅན་ ཀྱི་ མགུལ་ རྒྱན་ ལས། རི་ ས་ ལ
ཤེང་ གཅིག་ པ། ནགས་ ཚང་ ཚོང་ ཅན། ཆུ་ འབབ་ ཕ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ ཕ

དང། རི་སྲུལ་ནགས་ཚང་ཆོང་གི་ནང་ནས་བྱག་གི་ཏུ་གา་ནས་ཆུ་འབབ་པ་ལ་ སོགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང། ཁོ་ཙའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསམས་ན། ཆུ་སྐྱར་བྱི་ལ་ཆོམ་ཀུན་དག ཐུ་མེད་འཇབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། ། མངོན་པར་ འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། ། ཐུབ་པས་རྒྱ་ཏུ་དེ་བཞིན་སྒྲུབ། ། ཅེས་བྱ་བའང་ དོན་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་མོད། ཟླན་ངག་གི་སྒྲབས་ཡིན་ན། ཆུ་སྟེགས་དག་ གིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དམ་ཞེས་ཅོ་འདྲིའི་དོགས་པ་ལ། སྐྱེས་རབས་ ལས། བྱང་ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཅའི་ རྒྱལ་ པོས་ སྨྲས་ པ། ཁྭ་ ཆེམས་ རབ་ ཏུ་ དགའ་བ་མེད་པར་མཛོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་ གི་རྒྱན་ ཏུ་ མི་ མཛོས་ ཏེ། ཁྭའི་ འཇིགས་ པ་ འདི་ ལས་ བདག་ ཅག་ སྐྱོབ་ ཅེས་ བརྗོད་ནས་མཛོས་པར་མཛོད་ཅོ། ། འདི་ལྟ་ཅི་དཔེར་བརྗོད་དབྱངས་ཅན་ཀྱི་ མཁལ་རྒྱན་ལས་མང་ཏུ་བརྗོད་ཀྱང། ཡི་ཀེ་མངས་ཀྱིས་ངོགས་པས་མ་བྱིས་ཏེ། རང་གིས་ལེགས་པར་བཏུགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གྲགས་པའི་དཔེ་ལ་དཀར་ བ་དང། ། མཐོ་ དང་ ཞོད་ ད་ ང་ ཀ་ ནན་ ས་ གས། ། ས་ཁུར་ ཞེས་ ད་ བྱ་ ང་ ཅ་ ཅ་ ཅ་ ཅ ། ། ཟླ་ ཅ ང ། ། ཁ ། ། །

ཞེས་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་བཤད་དོ། ། ཆོག་ཀྱང་ཆོགས་པར་
དབྱངས་བྱ་བ། ། ལེགས་པར་སྦྱར་དགོས་སྨྲད་པའི་ཆོག ། སྟན་ངག་མཁན་
ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱ། ། སྟན་ངག་གི་སྐབས་སུ་ཆོག་ཀྱང་ཆོགས་པར་དབྱངས་བར་བྱ·
བ། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཀྱི། ཆོགས་པར་དབྱངས་དུ·
མི་རུང་བ་ཟླུན་པོ་ དགའ་བ་ བསྐྱེད་ ཀྱང། མཁས་ པ་ རྣམས་ ཀྱིས་ འཕྲས·
གདགས་ ཐུ་ རུང་ བའི་ སྒྲ་ མི་ སྦྱར་ རོ། ། དཔེར་ ན་ མཆོག་ ལུས་ ཉེར་ གནས·
དང། ། བསྐལ་དང་ཡང་ཞིང་གཡོ་ས་ཁགས་བཞིན། ། ཆོགས་པར་དབྱངས་དུ་མི·
རུང་བའི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཆོག་གི་ཡན་ལག་ནི་ སོ་ སྒྲ་ ཏའི་ སྐད་ དུ་ ཁ་ རྡོ་ ག
ཉེར་གནས་ནི་ཕུ་བསྒ་སྟེ་ ཕ་ མའི་ དབང་ པོ་ ལ་འཇུག ལྷུ་ལ་བའི་ སྒྲ་ ཅོད་ ཡིན་ ལ།
འཕྲལ་སྐད་ དུ་ མི་ ཚངས་ པར་ སྦྱོང་ ཕ་ ལ་ འཇུག ཡང་ ཞིང་ གཡོ་ ཕ་ ལ་ ས་ ལྷ་ ཏ་ས
ཏ་ར་ཏ་ཞེས་ཟེར་ལ། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ལ་འཇུག་མོད། ལུང་ཆོས་ལ་སྐྱོན་མེད·
སྟན་ངག་གི་ སྐབས་ ལ་ ལྷ་ ལྷ་ ཀྱོན་ དུ་ བཅེ། དེ་ བཞིན་ དུ་ ས་ ལྷ་ ཏ་ ནས་ ལ་ ཡ་ ཕ·
ཟེར། ཆུ་ཡ་ཞེས་བརྗོད་ན་ མི་ ཚངས་ པར་ སྦྱོང་ ཕ་ ལ་ འཇུག་ པས་ ལྷ་ ལྷ་ ར་ བའི·
ཕ་ལ་ལེགས་ན་ ཀྱོན་ མེད་ མོད། ཉེས་ ན་ ཀྱོན་ ཅན་ དུ་ བཅེ་ ཕ་ ལ་ ཞིད། དེ་ ལྟ་ བུ་ ཞི·
ལྷ་ ས་ ལྷ་ ཏ་ ལ་ ཀྱོན་ མེད་ དུ་ འགྱུ། ། ཕོ་ ལ་ ཀྱོན་ ཅན་ ལ་ ཕ་ ལ། ཕ་ ཅན་
མང་ བ་ཟུང་ ཉེས་ ན། ཅིག་ ཤོས་ བཤེ་ གས་ ཕ་ ལ་ ལ ས་ ཅི་ ཕོ་ ས། ། ཞེས་ ཏ་ ཕ་ ར·
ཆུ་ ག་ ར་ ལ་ ལ ཀྱོན་ ཡི་ མེད་ མོད། ཕོ་ ལ་ ལ ལ ས་ འ ག ར་ ཕ ཞ ད ། ག ད ། ད ু ། ཕ ཅ ར ལ ། ། །

སྐྱོན་མེད་དོ། ། སྟན་ངག་ནི་སྐྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་མེད་པར་
སྣང་བར་བྱའོ། ། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ཆོགས་བཅད་དང་། ། རྒྱང་པ་དང་
ནི་སྒྲེལ་བ་གསུམ། ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཆུམས་ཀྱི་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། ।
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། རྒྱང་པ་སྟེ་ལྷུག་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྒྲེལ་བའི་རྒྱུན་
ཆགས་བཅད་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུལ། རྒྱུན་ཆགས་མ་
བཅད་པ་ནི་སྔོན་སྨོན་རྒྱུན་ཆགས་འཛིན་པ་ལ་ཆུང་བར་མ་ཕྱི་བས་རྒྱང་པ་དང་
འདྲ་བའོ། ། ཆོགས་བཅད་ལྷང་ལས་གྲགས་པ་དང་། སྔོན་སྨོན་མཁན་ལ་
གྲགས་པ་གཉིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷང་དང་། སྔོན་སྨོན་མཁན་ལ་
གྲགས་པའོ། ། ལྷང་ལ་ཆུང་པ་གཉིས་པ་ནས། ། བཙན་ཏེ་རྒྱ་གི་བར་དུ
བཤད། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷང་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས
འགའཞིག་ལས་རྒ་བ་གཉིས་པའི་ཆོགས་བཅད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ
དང་། བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་། རྒྱ་པའི་བར་རོ། ། བདུན་པ་ཡན་ཆད
གྲགས་པ་མེད་དོ། སྔོན་སྨོན་ཆོགས་བཅད་ཆུང་བཞི་པ། ། འཇུག་དང་རིགས
ཀྱིས་དབྱེ་བས་གཉིས། ། སྟན་ངག་མཁན་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཆུང་པ་བཞི
པ་ཁོ་ནའོ། ། འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ ཆོགས་ བཅད་ ཡི་ གེ་ བཀྲང་ ཀ་ དང་
རིགས་ཞེས་བྱས་ཕྱི་མོ་འགྲང་པ་སྟེ། འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྱས
པའི་སྔོན་ སྨོན་ མེ་ ཏོག་ གི་ ཚུན་ པོར་ བཞུ་ བར་ བྱའོ། ། ལུགས་འདི་ སྟན་ ངག
མཁན་ཆུམས་འཇུག་པའི་གྲུབ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས་སྔོན་ སྨོན་ ཕྱོས་ པ་ ཞེས་ བྱ
ལ། ། དེ་ལ་མཐའ་དག་ཕྱོས་ཏེ་ བསྟན། ། སྟན་ ངག་ ཀུ་ མཆོ་ ཟབ་ མོ་ ལ། །
རིགས་དེ་འཇུག་འདོད་ཆུམས་ཀྱི་གྲྭ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། སྟན་ ངག་ ལ
ནི་ ལུས་ ངང་ ཀུན། ། ཆུམ་ པ་ ཀཉིས་ ཀུ་ བསྟུས་ ཏེ་ བཤད། ། སྟན་ ངག་ བསྟུ་ ན
ལུས་ ངང་ ཀུན་ ཀཉིས་ ས། ། ལུས་ ནི་ འདོད་ ཡའི་ ངོན་ ཐུབ་ པར་ བྱེད་ པ་ ཡིན་ ལ

རྒྱན་ནི་དེ་མཇོས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཁྱད་པར་
ཅན་ནོ། ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། ཚིགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན། རྫོགས་པ་གྲོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ནི་གྲོལ་བ་
ཞེས་བྱའོ། ། ཚིགས་བཅད་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པ་ལས། ། བརྗོད་བྱ་རྣོགས་པར་
རིགས་འགྲེལ་ཡིན། ། ཚིགས་བཅད་ཕན་ཚུན་བྱ་བ་མེད་ཅིང་འདྲེས་ནས་བྱ་བ་
གཅིག་སྟོན་པ་ནི་རིགས་འགྲེལ་ཞེས་བྱའོ། ། གནས་སྐབས་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཐ་
དད། བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་མཇོད། གནས་སྐབས་གཅིག་ཅིང་ཡུལ་ཐ་དད་བྱ་
བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་ནི་མཇོད་ཅེས་བྱའོ། ། ཡུལ་གཅིག་བྱ་བ་དུ་མ་ཡིས། །
བསྟན་པ་ཚིགས་པ་ཡིན་པར་བཤད། ། ཡུལ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མས་བསྟན་
པ་ནི་ཚིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཚིག་དོན་ལུང་སྲུམ་ཚིགས་ཐུར་ཅིང། ། སྒྲོན་
མེད་མཁས་པ་མཁྱེན་ནི། ། ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང། ། སྒྲོན་ངག
སྒྲོན་ཅན་མིན་པར་བཤད། ། ཚིག་དང་དོན་ལུང་སྲུམ་ཚིགས་ཤིང། ། བརྗོད
ཚུལ་དང་དཔེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག
མ་ཚང་ཡང་སྒྲོན་ངག་སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། རྒྱན་ལས། གང་ཚེ་ཉེ
བར་ལུང་སྲུམ་ཚིགས། ། དེ་ཉིད་རིག་པ་མཁྱེན་ནི། འདིར་ནི་གང་འགའ
མ་ཚང་ཡང། ། སྒྲོན་ངག་སྒྲོན་ཅན་མིན་ཤེས་བྱ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར
རོ། ། གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་སྡུར་བརྗོད་ནས། ། དེ་ཡི་འགྲན་ཟླ་ཟིལ་གནོན
པ། ། ཕྱི་ནས་འཚང་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། ། སྒྲོན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀུན་ལ
གྲགས། ། སྟོན་ལ་གཙོ་བོའི་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས། ཕྱིས་འགྲན་ཟླ
ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་འམ་འགྲན་ཟླའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲོན་ངག་པ་རྣམས
ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའོ། ། རིགས་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། ། དགྲ

ཡི་ཡོན་ཏན་སྤར་བཙོངས་ནས། ། ཕྱི་ནས་དེ་ཤེད་ཟིལ་གཅོན་པའི། ། སྐྱེན་ཡོན་
བཙོངས་ལ་འགའ་ཞིག་དགའ། ། སྔོན་ལ་སྒྲའི་སྐྱེན་དང་ཡོན་ཏན་བཙོངས་ནས།
དེའང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིལ་ཀྱིས་གཅོན་ཞེས་སྐྱེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨྲ་པའམ། ཡོན་ཏན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཆོས་ས་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད-
དོ། ། དེ་ལྟའི་ཚོགས་བཅད་སྤྱོར་བ་ལ། བོ་ཏྲཱ་ངང་གོ་ཅ་བའི། ། ཚོག་གི-
སྤྱོར་ཚུལ་ནམ་པ་གཉིས། ། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་ལ་གྲགས། །
འཕགས་པའི་ཡུལ་ནི་ས་ཀང་ས་ཏྲུས་བཞུགས་པའི་གནས་མ་གཏོ་ལ་སོགས-
པའོ། ། དེ་དག་གི་སྐྱེན་ངག་མཁན་ནམས་ལ་ཚོག་གི་སྤྱོར་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ-
ཕྱོགས་བཅོ་ཐུབ་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་དགའ་བའི་ཚོགས་ལུ་བཅད་པ་ནི་བོ་ཏྲཱ་ཞེས-
ཟེར་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀོ་ཅ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ནམས་དགའ་བའི་ཚོགས-
བཅད་ནི་ཀོ་ཅ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་གི་སྤྱོར་བའི་ཁྱད-
པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་འཇམ་ཞིང་ཆུང་ཟད་ཞི། ། གཉིས་པ་གསང་མཐོ-
ཆུང་ཟད་རྒྱས། ། བོ་ཏྲཱ་ནི་འདོན་པའི་ཚོག་འཇམ་ཞིང་ཆུང་ཟད་ཞི་ལ། ।
ཚོག་གི་སྤྱོར་བ་མཉེན་པ་ལྟ་བུར་གསལ། ། ཀོ་ཅ་ནི་དག་གི་སྤྱོར་བ་གསང-
མཐོ་ཆུང་ཟད་རྒྱས་ཅིང་ཁྱོང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན། དེ་དག་དོན་གསལ་བར-
བཤད་ན། ཕ་ཏྲཱ་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ། ། ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་ཕལ་ཆེ་བ། ।
བཟློག་པ་ཀོ་ཅ་ཞེས་བཤད། ། ཕ་ཏྲཱ་ཚོགས་བཅད་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང-
ལྡན་ཞིང་། ། ཀོ་ཅ་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་དེ་ཕལ་ཆེར་བཟློག་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའང་རྒྱུན་ལས། འཕྲེལ་དང་རབ་གསལ་མཁྱམ་པ་ཉིད། ། སྙན་དང་རབ་ཏུ-
བཞོན་པ་དང་། ། དོན་གསལ་བ་དང་གོ་བདེ་བ། ། བཟླིང་དང་མཚོས་དང-
ཏིང་ངེ་འཛིན། ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་ཕ་ཏྲཱ་ལ། ། ལམ་ཀྱི་སྒོ་ཏུ་ཤད་པ-
ཡིན། ། འདི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་བཟློག་པ་ནི། ། ཀོ་ཅའི་ལམ་དུ་མཚོན་པར-

བྱ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི། ། ཚོགས་སྦྱོར་
ལེགས་ཞེས་གོ་ཆ་འདོད། ། ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཆེས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཚོགས་གི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ཐུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་ནང་དུ་སྦྱོར་ན་
མཛོས་པའི་རྒྱན་དུ་འདོད་དོ། ། ཆེར་དང་ཡི་གེ་མཚུངས་པ་ཡི། ། ཚོགས་སྦྱོར་
རྣམ་ཐུ་མཚུངས་ཞེས་བྱ། ། ཚོགས་བཅད་ཀྱི་སྟེང་སྦྱོར་གྱི་ཆེར་དང། ཡི་གེ་
མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ཚོགས་གི་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་ཐུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཡི
ཀ་འཕར་མོ་མཚུངས་པ་ལ། ། ལྷ་མའི་འདུ་བྱེད་ཉམས་ལྡོང་བ། ། མི་རིང
བར་གནས་ཚོགས་མི་རྒྱུ། ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞོན་ཞེས་བྱ། ། ཡི་གེ་ལྷ་ཕྱི་ལས
3ཚྭན་བསྐོར་བ་མཚུངས་ཤིང་ལྷ་མའི་ཚོགས་གིས་ཕྱི་མའི་ཚོགས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ
ངང་འདྲེན་ནུས་པ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང། ཚོགས་འཇམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞོན་པ
ཞེས་བཤད་དོ། ། ཆེར་ལ་གཅམ་བུའི་སྐྱོན་མཐོང་གི། ། མཉེན་པའི་སྒོ་ནས
སྐྱོན་མ་ཡིན། ། ཚོགས་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཏ་ཅང་མཉེན་པའི་ཚོགས་འགའ་ཞིག་ཡང
ཞིང་བཟླིང་ཚུང་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཅམ་བུའི་སྒོ་ནས
སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི་མཉེན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད
དོ། ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འཐད་ནས། ། ཡང་དག་གཏོད་པར་བྱེད
པ་དང། ། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་ཚོས་དུ་མ། བཏགས་པའང་ཏེ་འཇོན་དུ
བཟློ། ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེས་སུ་འཐད་པའི་ཚོགས་གི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི
དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང། ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་དུ་མ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ནས་སྦྱོར
བའི་ཏེ་ཏེ་འཇོན་ཞེས་བྱའོ། ། ཚོགས་རྒྱན་སྦྱོར་བ་འདི་རྣམས་ནི། ། ལྷོན་གྱི
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། ། དེའི་དཔེར་བཟློ་ཕ་རྒྱན་ལས། རེ་བའི
ངོགས་ཀྱིས་ཕོང་པ་ན། ། ཕྱི་བའི་མངལ་ཀྱིས་མནན་པ་ཡིས། ། དུབ་པས་སྒྲིན
ཀྱི་ཕྲེང་བ་མཉན། ། འདི་ནི་ཡང་དག་གནས་པས་ཉལ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར

རོ། ། མཁྱམ་གཞག་ཅེས་བྱའི་ཚོགས་བཅད་རྒྱན། ། སྐྱན་ངག་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་འདོད། མཁྱམ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱན་ངག་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེས་སུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། མཁྱམ་འཇོག་ཞེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་གང། ། དེ་ནི་སྐྱན་ངག་ཆེན་གྱི་ནོར། ། སྐྱན་ངག་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་དུ། འདི་ཡི་རྟེས་སུ་འཇུ་བ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས། དབྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། ། མངར་བའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལྟར། ། དབྱེ་བ་དཀའ་ཕྱིར་འདིར་མ་བཤད། ། ཚོག་གི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་ཆེན་ཀྱིས་རང་གི་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱི་ནས་རྟོགས་མོད་ཀྱི། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། ཏུར་ཤིང་དང་གུ་རམ་ཀ་ར་དང་སྦྲང་རྩི་ལ་སོགས་པའི་མངར་བའི་བྱེ་བྲག་ལྟེའི་དབང་པོས་མྱངས་པ་ན། རིག་ནུས་ཀྱི་སོ་སོའི་ངག་གི་ཆུམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེའང་རྒྱན་ལས། ལམ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ། རང་གི་ངོ་བོས་ཆུམ་དཔྱད་ན། ། སྐྱན་ངག་མཁན་གྱིས་དེ་དག་གི། ། དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་ཁ་དོག་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་པའི། ངོ་བོས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ། རང་བཞིན་བརྗོད་དང་རིགས་ཡིན་ཏེ། ། དེ་སོགས་དེ་ཡི་རྒྱན་བཤད་བྱ། ། ཚོགས་སུ་བཅད་ པ་ རྩོམ་ པའི་ ཚུལ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། རང་ བཞིག་ བསྟན་ པ་ དང། རིགས་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྐྱོན་མེད་པར་ བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་རྟེས་སུ་འཐེལ་པའི་ཚོས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེའང་རིགས་ཙམ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྒྱན་ལས། མཆུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དམར་ཞིང་གུག ། གཤོག་པ་ལྟང་ཁེར་འཇམ་པ་པོ། ། མཁྲིན་པ་ཁོངས་གསུམ་གྱིས་བྲེས། ། ནི་

ཅོ་འདི་ནི་འཇམ་པའི་ངག ཅེས་བྱ་བ་དང། བྱ་བ་ཙམ་སྟོན་པའི་དགེ། སྟན་པའི་སྒྲིལ་ཕྱིང་ཡོ་ཡིས། །མཁྱེན་པ་ཀུན་ནས་སྒྲུར་བའི་མིག ཕུག་རོན་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་ཡིས། ། རྩེ་འདོད་དགའ་མ་ལ་མཚུ་སྟེར། ། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་དགེ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལངས་བྱེད་ཅིང། ། ཡིད་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པས། ། མིག་ཀྱང་ཆུང་ཟད་ཟིམ་བྱེད་པ། ། དགའ་མའི་རེག་པ་འདི་དང་ལྡན། ། རྟེས་བརྗོད་པའི་དགེ། མཁྱེན་པ་སྟོ་ཞིང་ལག་པ་ན། ། ཐོད་གནས་གཙུག་ན་ཟླ་བ་ཅན། རལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དམར་ཞིང་སྐྱེམ། སྣང་ཀྱར་ཕྲུ་མཆོག་ཆུལ་མཚན་ཅན། ། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས། ། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ། ། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་འདི་གཙོ་སྟེ། ། སྟན་ངག་རྣམས་ལའང་འདི་ཉིད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བརྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། དེའང་རིགས་བརྗོད་པ་དང། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་དགེ། རིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ལ། རྫས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་ཚེ་བ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་གོ་ནའི་རལ་པའོ། ། མཇོས་པ་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་རྫས་སོ། ། དགེ་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་ཕྱིད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང། ས་ཀེ་དང། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང། འཇིགས་པ་མེད་པ་དང། གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་དང་ཉེ་བར་མཚུངས་པ་ལ་དགེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། དེ་ལྟའི་དགེ་ཡི་རབ་དབྱེ་བ། ། སྟོན་ཀྱི་མཁས་པས་འདི་ལྟར་བཤད། ། དགེ་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་ཀྱི་སྟན་ངག་མཁན་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཆོས་དང་དངོས་པོ་བརྗོག་པ་དང། ། ཕན་ཚུན་དགེ་དང་ངེས་པའི་དགེ། ། ངེས་པ་མེད་དང་སྤྱག་པའི་དགེ། ། དེ་སོགས་དགེ་ནི་སྟོས་ཏེ་བཤད། ། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཚུ་སྐྱེས་ལྟར་

དམར། ། དངོས་སུ་མཚུངས་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་དཔེའོ། ། གདོང་
པད། མིག་ཕྱུག་ལ་འདྲ། ཆོས་གཅིག་གོ་བས་དངོས་པོའི་དཔེ། ། ཁྱོད་ཀྱི
གདོང་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཟླ་ཀླུ་ཀ ཀླུར། ། ཐུགས་པ་ལས་བརྗོད་པའི་དཔེ།
ཁྱོད་གདོང་ཚུ་སྐྱེས་འདྲ། ཚུ་སྐྱེས་ཁྱོད་གདོང་འདྲ། ཕན་ཚུན་གསལ་བར
བསྟེན་པས་ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ། ཁྱོད་ཞལ་པད་ཉིད་དང་འདྲ། ། ངེས་པའི
དཔེ། ཁྱོད་གདོང་པད་འདྲ་གཞན་དེ་འདྲ་ཡོད་ནའང་དེ་དང་འདྲ། མ་ངེས
པའི་དཔེ། གདོང་མཛེས་པར་མ་ཟད་ཞིམ་པར་བྱེད་པས་ཀུང་ཡིན་ཏེ་ཟླ་བ
བཞིན། ཤུད་པའི་དཔེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུར་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གདོང་
ནམམཁའ་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་སྟོན་པས་ཁྱད་པར་གྱི
དཔེ། འདིའི་གདོང་གི་དཔལ་ངལ་ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་མ་སྐྱེས། པད་ལའང
ཡོད། བརྒྱ་ཕྲའི་དཔེ། པད་པར་བསམ་པའམ་མིག་འཕྲུག་ན། ། ཡ་མཚན
ཅན་གྱི་དཔེ། ཁྱོད་གདོང་རི་བོང་ཅན་བསམས་པས་མཁར་སོང་། ཆོང་ས
པའི་དཔེ། པར་ནང་ཕུང་བ་འགོར་བའམ། ། གདོང་ལ་མིག་གཡོ་བ་སོམ
ཉིར་ཀྱུར་པ་ཕེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ། པད་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད། མཛེས་པ་ལ་ཟླ་བས་མི
གཅོད། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་ཡིན། ། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ།
བསིལ་བོད་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པད་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཏི
ངང་ལྟན། འདྲེས་པའི་དཔེ། འདྲ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྒྲའི་སྒོ་ནས་དོན་ཀྱི
དཔེར་བྱས་པས་མཚུངས་པའི་དཔེ། པད་རྒལ་མང་ཟླ་བ་ན་གཞོག་ཅན། །
མཚུངས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་སྐྱོན་མེད་པས་ལྟག ། ཐུང་པའི་དཔེ། ཚངས
པ་པད་ལས་ སྐྱེས་ ཟླ་ བ་ རང་ ཕྱུང་ གི་ གཙུག་ ཀྱན་ ཁྱོད་ གདོང་ དེ་ དང་ འདྲ།
བསྟན་པས་པའི་དཔེ། ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་འདྲ། དེའི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་བཟློག
འདོད་ཀྱི་དཔེ། པད་ཟླ་ཁྱོད་ཟླ་ཁྱོད་གདོང་གསུམ། ། འགལ་བར་ཟླ་པ་འགལ

བའི་དབེ། ། ཟླ་བ་བེམས་པོ་རྟོག་མ་ཅན། ། ཡིན་པས་ནམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་
གདོང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མི་བྱས། ས་ན་འཕྱིན་པའི་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་
རི་དགོས་ཀྱི་མིག་གིས་མཚན། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་མཛོས་
པའི་དེས། འདི་པཏྨ་མ་ཡིན་གདོང། འདི་བུང་བ་མ་ཡིན་མིག ། གསལ་
བར་མཚུངས་པས་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་དེས། ཟླ་བ་དང་པདྨ
འཁྱུད་པར་ལས་འདས་པ་ཁྱོད་ཉིད་དང་མཚུངས། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས།
པདྨའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྟོམས་ཏེ་ཏྲི་ལ་བ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་མཛོས། མ
བྱུང་བའི་དེས། ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག ། ཅ་ཆན་ལས་མེ། འདིའི་ཚ
ལས་ཚོག་རྫུབ་མེ་སྲིད་པའི་དེས། ཅ་ཆན་གྱི་ཆུ། ཟླ་བའི་འོད། ཆུ་ཤེས་ལ
ས་གས་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རེག་པ་བས། མང་པོའི་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་ཟླ་བ
ལས་བྱུང། པདྨའི་སྟེང་པོ་ལས་བཏོན་པ་འདྲ། ཆུ་པར་འགྱུར་བའི་དེས།
ཉིམས་ཉིན་མོ་ཉིན་མོས་དྲོ། དྲོ་བས་ལོ་ཏོག ཁྱོད་ལས་མཁས་པ། མཁས
པས་བྱས། ཕྲེང་བའི་དེས། འདི་དག་ཆུ་འཐུས་བུ་འཕྲེལ་དགོས་མིན་ནི་དེས
མང་པོར་འགྱུ། ། ངག་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ངག་དོན་གང་ཡང་དེས་རྟོར་བ་འདྲ
བའི་ཚོག་གམ་མང་པོའི་ཕྱིར། ངག་དོན་གྱི་དེས་ཆུ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི
གདོང་མིག་མི་བརྟན། ས་པའི་འོད་གསལ། བུང་བ་འཁོར། ཀེ་ས་ར་གསལ།
འདམ་སྐྱེས་བཞིན་མཛོས། ལུས་ཕྱ་པཏྨའི་ཚལ་དང་མཚུངས། ། དེ་བཞིན
བཞིན་ར་ས་པཏྨ་འདྲ། ། ཁ་ཕ་ཐྲང་ཆེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཞིན། ། འཕྲུང
ཤིང་འཕྲུང་ནས་ཆེ་འཛིན་ཏྲེད། ། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཀོད། ། དེའི
ཚོས་མཕྱན་ཁ་འགོད་དེ་མཚུངས་པར་ཀོ་བ་དེ་མཕྱན་དངོས་པའི་དེས་ཁ
ཏེ་ས་ཐར་བར་དུ་ཁྱོད་འདྲ་མེད། ། ཕྱི་ཀླའི་གཉིས་པ་མེད་པ་ཉིད། ། ཡོངས་ས
འདུ་བའི་ཆང་འཕྲུང་བ། ། ལྟག་པ་དང་དམན་པ་གཉིས་བསྟོས་ཏེ་ཏ་བ་གཅིག

ཏུ་བྱས་ནས་གང་ཞིག་སྨྲས་པ་དེ་མཚུངས་པ་སྟོར་བའི་དཔེའོ། ། དཔེར་ན། ཕྱ་ལོ་མཡི་དགྱ་དང་ཁྱོད། ། ལྷ་ཡུལ་ས་སྟེང་བསྐྱང་ལ་བཙོན། ། དེ་ཡིས་ལྷ་མེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ། མི་བདག་དྲགས་ཅན་འཇ�es་པར་བྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟར་ར། མཇོས་ཕྱིར་ཟླ་བ། བཇིད་ཕྱིར་ཉི་མ། བརྟན་ཕྱིར་ཆུ་མཚོ། ཁྱོད་དེ་འདྲ་གཏན་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ། རྒྱས་དང་ཚོག་ཐ་དད་དམ་དཔེ་ངོན་ལྟག་ཆད་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་སྟོར་ལ་སྐྱོན་མེད་ན་མཁས་པའི་གྲར་དགྱུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མནིང་འདི་ནི་མོ་ལྟར་འགྱོ། ། བྱད་མེད་འདི་ནི་ཕོ་ལྟར་སྨྲ། ། འདི་ལ་ཁོ་མོ་སྲོག་ལྟར་དགའ། ། དགའ་བཅོར་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ། དཔེ་དམན་པས་ངོན་ཏོན་བཟང་པོ་འགའ་ཞིག་མཚོན་པ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། ངང་མོ་ལྟ་བུར་ཟླ་བ་དཀར། ། མཚོ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཏྲི་མ་མེད། ། ཕྱི་ལྟར་བྱན་ཕོ་ཇེ་ལ་གྱས། ། མེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་སྣང་བྱེད་གསལ། ། མཁས་པས་འདི་འདྲ་ཏོར་བར་བྱ། ། དེ་ལ་ཆུ་ མཚན་ བསམ་ པར་ ཀྱིས། ། ཞེས་ བཤད་ པ་ ལྟར་ ར། ། མཚུངས་དང་འདྲ་དང་ཇི་ལྟར་ཤོགས། ། མཁན་དང་ཇེས་མཚུངས་ཇེས་སུ་ འདྲ། ། དེ་ཡི་ འགྱན་ ཟླ་ དགྱ་ ཟླ་ དང། ། རིགས་ མཐུན་ ཇེས་ སུ་ སྒྲུབ་ ལ་ ཤོགས། ། རང་བཞིན་མཚུངས་དང་གཟུགས་བརྟན་ཤོགས། ། མཚན་ཉིད་ གཅིག་ དང་ མཐུན་ ཕྱོགས་ དང། ། དཔེ་ དང་ དཔེར་ ཏྲས་ ཏུགས་ མཚུངས་ དང། ། གནས་མཚུངས་དང་ནི་མཚུངས་པ་དང། ། འགྱན་ དང་ ཟིལ་ ཀྱིས་ མནན་ པ་ དང། ། ཟླ་ ཟླ་ གས་ པ་ ངང་ ལ་ ནར་ ཏོ། ། གཏུང་ བར་ བྱེད་ དང་ ལྟ་ འབེལས་ དང། ། དགོད་ དང་ ཕྲག་ ཏོ་ མི་ བཟོད་ དང། ། དེ་ ཡི་ ཁྲལ་ བཟང་ འཕྲག་ པ་ ངང། ། དེ་ཡི་མཇོས་ དང་ ལ་ ཤོགས། ། མཚུངས་ ལས་ ནི་ ནི་ ཕོང་ ཏུ་ ཐུན་ ལ། ། དེ་ཡི་ ཆང་ ཇེས་ ཆང་ ཡས་ འཇོག ། ནི་ ཡི་ གནས་ ལ་ ཐུན་ ལ་ ཐ་ ཤོགས། ། མཚུངས་ ཕ་ ཁ་ ལ་ ནར་ བྱེད་ ཕ་ ཡིན། ། ཁྱོད་ ཉིད་ ཡོངས་ འདུ

ཤང་འཐུང་བཞིན། ། དཔེའི་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པའི་ཚིག་སྤྱོར་རྣ་པ་ཀ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དཔེ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པའི། ། ཉིད་ནི་རྣ་པ་ཀ་ཞེས་འདོད། ། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། དཔེར་ན་དཔུང་པ་འཁྲི་ཤིང། ལག་མཛོ་པ་ཆ། ཤང་པ་ལ་ས་ཁ་ས་ས་ཆོ་རྣམས་ལོ་མ། ། ས་ནོ་ཆོའི་མེ་ཏོག ། ལག་ཕ་ཉིས་འཁྲི་ཤིང་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཁྱོད་བདག་ཀེས་མཐོང། འདི་ཚིག་བསྡུ་བ་མ་ཡིན། ལྷར་ཀྱི་རྣ་པ་ཀ་ཚིག་བསྡུ་བ་ཡིན། གང་ཟླ་འཇུམ་པའི་འོད་ཟེར། ཚིག་བསྡུ་དབྱེ་བའི་རྣ་པ་ཀ ། དམར་བའི་ས་ཆ་ལ་མའི་ལྷོང། ། ས་ནོ་ཆོའི་འོད་ཟེར་ཀེ་ས་ར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་འདམ་སྐྱེས། ། ས་སྐྱོང་གཙུག་ན་འཛིན་པར་བྱེད། ། ས་ར་ཆ་ལ་ས་ས་ཆ་ལ། ཤང་པ་པཎྜར་ཕྱོ་བཏགས། རྒྱ་པའི་གནས་ས་ཏེ་འགོད་པ་མཐའ་དག་རྒྱ་པ་ཀའོ། ། ཕྱི་བུར་ཉིད་དུ་ཀཏྲམ་མོ་ཁྱོད། ། མཆུཡི་ལོ་མ་རབ་ཏུ་ཁལ། ། ཀང་ཀི་ཆུ་ཀཱ་ཤ་ཐ་ཡི། ། རྟལ་ཆུའི་ཟེགས་མའི་ངོག་པ་འཛིན། ། ངལ་བའི་ཆུ་ནི་ངག་པར་བྱས། ། མཆུ་ནི་ལོ་མར་བྱས་ནས་ཀྱང། ། ཆམ་པ་ཀཱཊ་ཏུ་ཀང་མ་བྱས། ། ཏེས་ན་ཆ་ཤས་རྣ་པ་ཀ ། སྨིན་འཁྱོག ། རྟལ་ཆུ་འཛག ། མིག་དམར། འདི་ཀང་ཀི་འདམ་སྐྱེས། ཐོས་པའི་སྐབས་ན་ཀས་ལ། ཀང་ཀི་ཡན་ལག་ཆམ་འགྱུར་མེད། ། ཀང་པ་ཁོ་ན་པཎ্ཌ་ཏ། ། ཏེ་ནི་ཏེ་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིར་འདི། ། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྣ་པ་ཀ ། ཐོས་པས་མཁྱར་ཚོས་སྟྭ་ཀ་ལ། ། མིག་ཀི་ཞུཏ্ཌ་ལ་དམར་པོ་ཅན། ། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རབ་ཐུ་ཀ་ཡིས། ། འགྲོ་ཆམས་ཆགས་པའི་བདག་ཉིད་བྱས། ། ཡན་ལག་ཀཏིག་སྒོང་བྱེད་པ་ཡང། ། ཏེ་ལྟར་ཀཱ་ཉིས་ལ་ས་ཀ་ས་ཁ་ཀ་ཡང། ། ཡན་ལག་དཔག་པར་བྱ་སྟེ་འདིར། ། ཏུང་ངང་མི་ཏུང་ངའི་བར་བྱ། ། འདི་ཡི་ཀང་ཀ་ཀ་ཏ্ཌ་ཀ་ཀ་ཀ་ལ། ། ཀཱཡ་བའི་ཕིག་ནི་ཏུང་བ་ཐེ། ། ཞེས་བྱ་མེ་ཏོ་ཀ་ཀ་ཉིས་ཀ་ཉིས་ལ། ། ལེགས་སྦྱར་སྦྱར་བའི་ཀ་ཀ ། ། ཀ

འདི་ཡི་གཤེར་བའི་འཇ
མ་རྒྱ་ཟེར། ། སྣུམ་པའི་མེཏཱ་ནི་ཞུཏྲ་ལ་གདོང། ། འདི་
ནི་རྒྱ་ཟེར་ཞུཏྲ་ལ། ། སྨྱོར་བྱལ་ཕྱིར་ན་མ་ཐུར་དཔོག ། ཡན་ལག་ཅན་དང་
ཡན་ལག་ནི། ། དཔོག་དང་མི་དཔོག་ལ་བརྟེན་པས། ། མི་མཉམ་དཔོག་པར་
བྱེད་ཅེས་བྱ། ། རོལ་སྒྲོག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དཔེར། ། ཁྱོད་གདོང་རྒྱ་བ་ཐོས་པ
ཡི། ། མཁྱར་ཚོས་དམར་པོ་གར་བྱེད་པ། ། སྨིན་མ་འཕྲིལ་ལྷུག་ཡིད་སྡུབ
ཀྱིས། ། ས་གསུམ་པོ་ནི་གཞོམ་པར་ནུས། ། འཕྲོག་བྱེད་ཆུང་ཙེ་ལ་རེག
པའི། ། ཛཱ་ཐྭའི་ཏུ་མོའི་ཚུ་ཡི་དང། ། ལྷ་མིན་ལས་རྒྱལ་ཕེ་ཚོམ་མེད། ། ལྷ
དགའི་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཡོངས་བཟུང་ནས། །
དེ་ལྟར་རྟོགས་ལ་དཔག་པ་ན། ། ཆུང་པ་ལ་དེ་སྨྲ་འདོགས་པ། ། དེ་ནི་ཁྱད
ཅན་ནུ་པ་ཀ ། པཏྨ་མི་འཇམས། མཁའ་ལ་མི་འགྲོ་འང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་རྒྱས
ངའི་སྒྲ་ལ་ཐུ་ཐ་ལ་ལའབད། ཟླ་བའི་ཅ་ཐ་ལ་ཅ་ཐ་ཁ་ཞན་བྱེད་པ་ཕྱོན
པ་ནི་མི་འགལ་ལ་ཕྱི་ཁ་ནུ་ཐ་ཀ ། ཟབ་ཕྱིར་ཆུ་མཚོ་བརླབ་ཕྱིར་ར། །
འདོད་པ་ལ་ཐེར་བས་ཆང་འཐུང། ཟབ་ཅ་ལ་ས་ཁ་ཅ་ཁ་ཀྱིས་དཔོག
པས་ཀཏ་ཆོ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ ། ངང་པའི་ཆུ་ལ་ཕོ་ཁ་ཉིད་ཐུང ། ། ཐུང་ཁ
ངན་ཅ་ཕྱིར་ཏི་ཞེས། ། ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཀ ། ཁ་ཁ་ཁ་ནི་ཁ་ཁ ། ། ཁ
ནུ་ཁ ། ཚོས་མཐུན་མི་མཐུན་མཐོང་བ་ལས། ། ཆེ་དང་ཉར་ལས་ཐུང་ཁ
ནི། ། དཔེ་དང་ལྷ་ཁ་ཉེས་པ་ཡི། ། ནུ་ཁ་ཀ་ནི་ཁ་ཉིས་འདོད་དཔེར། །
འདི་ཡི་ནུང་ཟད་དམར་པའི་ཁོད། ། ཐུ་ས་པའི་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཡིས། ། ཤར
མ་ཐ་ཁ་པའི་དམར་བ་ཡི། ། ཟླ་བས་ཡོངས་ས་ཁ་ཐེལ་བར་བྱེད། ། ལྷ་ཆམས
ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་འཐུང། ། བདག་ཁ་ས་ཁ་ཁ་ཁ ། ། ཁ
ནི་ཁ ། ། ནི་ཁ ། ། ནི ། ། ནི ། ། ནི

མིན། ། དེ་འདྲ་སྲུན་འབྱིན་རྣ་པ་ཀ ། གཏུམ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟླ་ཡིས། ། ཥ་བོ་ཏེས་པར་སྲེ་གཅིང་གཏུང། ། རང་གི་སྐལ་བའི་སྨོན་ཅན་ཡིན། ། འདི་ནི་མཉམ་འཛོག་རྣ་པ་ཀ ། གདོང་གི་འདམ་སྐྱེས་གར་གྱི་ས་ར། ། ཁྱོད་ཀྱི་སྨིན་ལྷུག་གར་མཁན་ཏེ། ། རོལ་ཅིང་དགའ་བས་གར་བྱེད་པ། ། འདི་ནི་རྣ་པ་ཀ་ཀ ། འདི་དེ་གདོང་མིན་འདི་པཎ། ། འདི་དག་མིག་མིན་ཏུང་བའོ། ། འདི་ནམས་ཀེ་ས་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། ། གདོང་ལ་ས་གས་པ་བཟློག་ནས་པཎ་ལ་ས་གས་དཔག་པ་བཟློག་པའི་སྟོར་བའི་རྣ་པ་ཀ ། འདི་དག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན། རྒྱས་པར་རང་གིས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ནམ་རྟོག་ནམས་ཀྱིམཐའ་མེད་པས། ། རྣ་པ་ཀ་དང་དཔེ་དག་ནི། ། ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་ཏོ་མཁས་ནམས་ཀྱིས། ། བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག ། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏོ། ། རིགས་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པས་གཅིག་ལ་ཞུགས་ནས། དོན་ལེགས་པར་སྟོན་ན་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཕན། ། བརྗོད་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ནས་ནི། ། གལ་ཏེ་ངག་ནམས་ལ་ཕན་ན། ། གསལ་བྱེད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏོ། ། རིགས་ཀྱི་དཔེ། ལྷའི་རྟེས་འཁྲི་ཤིང་གི་ཚ་མ་རྨེ་ཐ་པ་ལྟགས་པར་བྱེད། ལུས་ཏུད་ནམས་ཀྱིས་སྟེམས་པ་གས་ཏུ་འཕམ་ནུས། བྱ་བའི་དཔེ། ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་ནང་ཏུ་ས་ཅན་རྒྱ། ། ཥར་ཡུག་རི་ཥའི་ནང་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ། ། ཡོན་ཏན་གྱི་དཔེ། བཏྱར་སྒྲིན་སྟོ་བསངས་ཀྱིས་ཕྱུགས་ཁྱབ། ཙ་སྟོན་གསར་པས་ས་ཁྱབ། ཕ་ས་ཀྱི་དཔེ། ཁྱབ་འཇུག་གི་ནམ་པར་གཞོན་པས་བྱ་ནི་བུའི་འཕྱོར་པ་གར་བཞག ། ལྷའི་ཕྱུ་འཕྲལ་ཀྱང་གང་ནས་འོངས་ཀྱུར། དེ་ལ་ས་གས་པ་ཐོག་མའོ། ། བར་དང་ཐ་མར་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཆུང་ཟད་ཅམ་བཤད་ན། གར་བྱེད་ནི་ཚུ་ལའི་ཤིང་

ཞང་། ། མཇུག་སྒྲོ་ལྡན་པ་གླུ་ཡང་ལེན། ། བཅིངས་པས་ཚུ་འཛིན་ནམས་ལ་
ནི། ། དགའ་བའི་མཆེལ་མས་ལེབས་པ་ལྟ། ། དལ་བུའི་ཏྲི་ལེན་པ་ཚ་སྟེ། །
རྒྱ་བཤད་མེ་ཤིད་དུ་ནི་འགྱུར། ། ཅ་ཏ॰ན་བདར་བ་གཏོར་བ་ཡང་། ། མཚོན་
ཐྲིས་བཏབ་གྱུར་འཁྱམས་ནམས་ལའོ། ། དགར་ཕྱུགས་དགར་བའི་འོད་ཟེར་
དང་། ། དེ་ཡིས་མདའ་ལྟ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། ། ཆགས་པ་ཆགས་པས་ཀྱང་ན་ཆུང་
དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་མཛོས་པ་འཕེལ། ། སྟ་མ་སྟ་མ་ལ་ལྟོས་ནས། ། ངག
གི་ཕྲེང་བ་སྒྲོར་བས་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ཡན་ལག་མེད་པའི་སྙིམས་པ་ནི། །
ཕྲིན་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ས་ལ་བྱེད་ཟས་ཀའི་ཚད་པ་ཡང་། །
ཆུང་ཀིས་ཀཱ་ཏ॰ས་པའི་ཟེགས་མ་ཡིས། ། ཕྲིན་ཀྱིས་ཡན་ལག་མེད་པ་ཡི། །
སྙིམས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ། སྙིམས་པའི་ཚོག་དང་ཕྲིན་ཀྱི་ཚོག་གིས
འགལ་བ་སྟོན་པས་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད། ཕྲིན་ཀྱི་ཕྲེང་བས་ཀྱི་ཆུ
ཕྱོགས། ཟླར་མའི་ཚོགས་བཟུང་། དེ་རིང་བདག་གིས་སྒོག་ལེན། ཟླ་དུ་མས
བྱ་བ་གཅིག་སྟོན་པས་ངོན་གཅིག་གསལ་བྱེད། མཐོ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཏྲི་ལྡན
ལྟར་སྟོ། ། མ་འབར་ལ་ཆུ་འཛིན་ཆུ། ས་ལ་གླང་ཆེན་ཆུ། ཕྲིན་དང་གླང་ཆེན
ཡོན་ཏན་མཆུངས་པས། ཆུ་བར་ཕྲེལ་བས། ཟླར་ངོན་གསལ་བྱེད། འདི་ལྟ
བུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེབ་ཐོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆུན་ལས། འདི་ལྟ་བུ
ཡིན་ནམ་པ་ཡིས། ། གསལ་བྱེད་ལྟག་མ་ནམས་ལ་ཡང་ནམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས
འགྲོ་བ། ། མ་འགས་པ་ཤིད་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏོ། །
ངོན་སྐོར་ཚོག་སྐོར་གཤིས་ཀ་བསྐོར་བ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སུ
ཆུན་གསུམ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ངོན་སྐོར་ཀྱི་དཔེ། ཀ་དམ་བ་ནི་ནམ་པར
བྱེ། ། ཀུ་ཏ་ཧ॰ཀ་མ་ནི་གསལ། ཀུན་ལྡ་ཡི་རབ་ཏུ་ཆུས། ། ཀ་ཀུ་ཆ॰ཡང་ནམ
པར་བྱེ། ། ཚོག་སྐོར་ཀྱི་དཔེ། ཕྲིན་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི། ། མཇུག་སྒྲོ

ལྡན་པའི་ཚོགས་སྐྱེམས་བྱེད། ། ཚུལ་ཁྲིམ་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཀྱིས་དེང། ། ཀ་ཆུང་
རྣམས་ཀྱང་སྐྱེམས་པར་བྱེད། ། གཤེས་ཀ་བསྟོར་བའི་དལ། ། དེ་རིང་ཁྱོད་ནི་
བཙུན་མོ་དང། ། གནས་བཞིན་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། ། ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ
ཚོགས་ལྟ་མོ་དང། ། གནས་བཞིན་ལྟ་ཡི་གནས་སུ་སོང། ། འགོག་པའི་ཚོག
ནི་ཨ་ཏླེ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དུས་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་འགྱུར། འོན་ཀྱང
སྨོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་སོ། ། རྒྱན་ལས། འགོག་པའི་ཚིག་ནི་ཨ་ཏླེ་པ།
དུས་གསུམ་ལ་ལྟོས་རྣམ་པ་གསུམ། ། འོན་ཀྱང་སྨོད་པ་འདི་ལ་ཡང། ། དབྱེ
བ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་མཐའ་ཡས། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། འདས་པ་འགོག
པའི་དལ། ཡན་ལག་མེད་པའི་མེ་ཏོག་གིས། ། མདའ་ལྟས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ཕ
ནི། ། འདི་ནི་མི་སྲིད་ཡང་ན་ནི། ། དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཚོགས། །
ང་ལྟར་བའི་དལ། ཅིག་རྐང་གཅིག་ཕྱུག། ། འཇོག་བྱེད་སྟན་པར་སྒྲ་བ་མོ། །
མིག་དགྱུས་རིང་པོར་མི་འགྱུབ་པའི། ། འདི་ནི་ཏྲ་ཀ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ། མ
འོངས་པ་འགོག་པའི་དལ། ཇོ་བོ་བདེན་པར་གྲོངས་ན་བདག ། ཁྱོད་ཀྱིས
གཟིགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། ། གཞན་ཀྱི་ཐུགས་འཕོས་པ་ཡི། ། རྒྱ་སྐྱེགས
ཀྱིས་ནི་དམར་པའི་སྒྲན། ། སྐྱེམས་མས་ཕྱིས་མི་རིག་པར་འགྱུར་བ་འགོག་པས
ས། ། ཆོས་འགོག་པའི་དལ། ། ལུས་ལྷའི་ཡན་ལག་འཇམ་པ་བརྟན། །
བདེན་ན་བདག་ལ་གཏུང་མི་འཐད། ། ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་དལ། དེ་མཇོས
མི་མཇོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཅི་སྟེ་སྐྱེ། འོད་ཙམ་མཐོང་གི་རྟེན་མ་ཡིན། ། རྒྱ
འགོག་པའི་དལ། མིག་དམར། མཆུ་གཡོ། སྨིན་འཕྱོག་དེ་ལྟ་ནའང་ཉེས་པ
མེད་པས་དག་མི་འཇིགས། རྒྱའི་གཙོ་ཉེས་པ་མེད་པས་རྒྱ་འགོག་པའོ། །
འཐས་བུ་འགོག་པའི་དལ། རབ་དགའ་རྒྱང་རིང་ཆུ་འཇོན་དེ། ། འདིར་ནི
འོངས་ཀྱར་ནི་ཙུ་ལའི། ། མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་མཐོང་བར་ཀྱུར། ། བདག་མ་ཤི

བདེ་ཅིག ། དེ་ཡི་འཐས་བ་འཆི་བ། རྒྱུ་ཕྱིད་པ། འཐས་བ་ཁ་འགོག་
པའོ། ། དེའི་རྒྱུ། ལྷན་ཤིང་དང་ནི་ཚུ་འཇོན་པ། ། འོངས་པ་ཉེ་བར་འགོང་
པ་ནི། ། ཇེས་གནང་འགོག་པའི་དགེ། ཕྱིད་གཤེགས་ནས་བདག་གཏུང་བ་ཡུན་
མི་རིང་། གཤེགས་ནས་གཤེགས། ཐུགས་འཕྲིག་འཐས་བ་ཁ་མེད། ཇེས་གནང་
གི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་འགོག་པའོ། ། དབང་འགྱུར་འགོག་པའི་དགེ། ནོར་ཡང
མང་པོ་ཆེད། ལམ་དུ་བདེ་ཞིང་དགེ ། བདག་སྲོག་ཕྲེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་མཛའ
བོ་མ་གཤེགས། ཆུ་བཤད་པས་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་དབང་གྱུར
ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་ དབང་གྱུར་འགོག་པའོ། ། མ་གུས་འགོ་བའི་ དཔེ
གསོན་པའི་ བསམ་པ་ཡོད། ནོར་ཀྱི་ བསམ་པ་མེད། ཇོ་བོ་ གཤེགས་ སམ
བཞུགས་རང་གི་གནས་སྐབས་སྨོས་པ་ལགས། མ་གུས་པའི་ཚོག་གིས་འདི་ན
ཆགས་ཅན་ཇོ་བོའི་འགྲོ་བ་འགོག ། ཤེས་བཟློད་འགོག་པའི་ དཔེ། ཕྱོད
གཤེགས་ནས་གཤེགས་ལམ་བདེ་བར་ཕྱུར་ཅིག ། ཕྱོད་གང་གཤེགས་པ་དེར་སྐྱེ
བར་གོག ཤེས་པར་བཟློད་པའི་སྒོ་ནས་གནས་བསྟན་ཏེ་འགོག་པ། ཚོག་རྒྱུས
ཀྱིས་འགོག་པའི་ དཔེ། བདེ་བར་གཤེགས་ནི་གཞན་པ་འགའ་ཚོལ། བདག
འཆི། ཚོག་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་མགུ་བའི་གཞན
དབང་གིས་འགོག་པའོ། ། མཐུན་ཕྱིན་ཀྱིས་འགོག་པའི་ དཔེ། གཤེགས་ནི
ཐུར། ཕྱི་ནས་ཉེ་དུའི་སྒྲ་ཐུགས་ཀྱིས་གཤེགས་པའི་འགལ་ཟླར་འཕྱུར། འགྲོ
བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་པས་འགོག་པའོ། ། རྩོལ་བ་འགོག་པའི
དཔེ། གཤེགས་པར་ཞུ་འབུལ་ཡིད་བོང། ཕྱོད་གཤེགས་ནི་ དགའ། མ
གཤེགས་ཞེས་བཟློད་ཀྱང་ཅི། འཐས་བ་ཁ་ཕལ་ནས་འདོད་པ་ཕལ་ཆེ
བ་འགོག་པའོ། ། གཞན་དབང་འགོག་པའི་ དཔེ། ཕྱད་ཅིག་ལྟ་ལ་གེགས་ཆེད
ཇི་མ་བཟློད་ལ་ཁྱོ། ཆུམས་པའི་མཛའ་ལ་འགྲོ་བར་སྨོས། བདག་དེའི་འདོད

པ་འདོད། དགའ་བ་གཞན་བརྒྱད་པས་དེའི་འགྲེ་བ་འགོག་པས་སོ། ། ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པའི་དཔེ། འབྲལ་པ་བཟོད། འདོད་ལྷས་མི་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་སྟོལ། དགའ་བ་གསོན་པའི་ཐབས་བཀོད་པས་སོ། ། ཁྲོ་བ་འགོག་པའི་དཔེ། ཁྱོད་ཚང། ད་མི་འགྲོ་ན་ཡང་དགོས་པ་ཞན་པས་བདག་གིས་ཅི་བགྱི། ཆེ་བ་ཆེའི་མཛའ་བ་མནན་དགའ་ཁྲོ་བས་འགྲོ་བ་རྟོམ་པ་བཟློག་པས། སྙིང་རྗེ་འགོག་པའི་དཔེ། མ་གསུངས་ཆ་བར་མ་བཞག་ཅིང། ། བུ་མོས་ཚང་ལ་མ་བཏབ་པར། ། ཕུག་ལ་སྟོན་པོ་ཁྱོད་དགྱེ། ། ཕྲིང་ཁྱད་དུ་ནི་ཟེགས་པར་ཀྱང། ། ཕུག་ལ་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་བྱས། ། འོས་པའི་ལས་མ་བྱས། ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པས་སོ། ། ཕྱིས་འགྱོད་འགོག་པའི་དཔེ། ངོན་ནི་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཤིང། ། རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ལ། ། དགའ་ཐུབ་འགའ་ཡང་མ་བསགས་པར། ། ལང་ཚོ་ཀུན་ཡང་ཡོལ་བར་འགྱུར། ། ངོན་སོགས་མ་གྱུབ་ཚེ་ཡང་ཡོལ་བ་སྟོན་པའོ། ། ཐེ་ཚོམ་འགོག་པའི་དཔེ། ཅི་འདི་སྟོན་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་ནམ། ། ཅི་ཀ་ངང་པའི་མཐུ་ཡིན་ཅི། ། སྒྲ་ནི་ཁང་གདུབ་འདྲ་བ་དག ། ལྷུམས་ཕྱིར་དེ་ཚབ་འཛིན་མིན། ཆོས་ངང་པ་ལ་རྟེད་སྒའི། ཐྲེན་ཀྱི་རིགས་ལ་མི་རེག་པའོ། ། ཐུར་བ་འགོག་པའི་དཔེ། བདུད་ཅིའི་བདག་ཉིད་པཎ་ཆམས། ། ལྷང་ཀྱིད་ལྷུམ་པའི་དཀར་འཐས་ཅན། ། ཁྱོད་གངོང་ཟླ་བཡོད་བཞིན་དུ། ། གཞན་ཀྱི་ཟླ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། འདི་ཡི་གངོང་གི་ཟླ་བ་ཡིས། ། འགོག་ཅེད་དེ་འདུ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། གཙོ་མིན་ཟླ་བ་ལ་བསྟོད་པའོ། ། དོན་གཞན་འགོག་པའི་དཔེ། ཕ་རོལ་གཤོན་བས་ཀུན་མནན་ཡང། ། ཁྱོད་ལ་ཆོམ་པ་མེད་པ་རེ་མཚར། ། ཕྱིན་ཟ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་ལ། ། ནམ་ཞིག་ཚེ་ན་ཆོམ་པ་མཐོང། ངོ་མཚར་ལྷན་པ་བཟློག་ནས། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་སྟོན་པས་སོ། ། རྒྱུ་མཚན་འགོག་པའི་དཔེ། ནམ་

དུའང་གཏོང་བ་ཡོའི་ཞེས། ། མི་བདག་ཁྱོད་ལ་མ་བསྟོད་དེ། ། གང་ཕྱིར་དོན་
གཉིར་ཀྱིས་ཁྱོད་ནོར། རང་གི་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ལེན། ། འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཐུགས་གཞན་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱའོ། ། དངོས་པོ་ཆུང་ཟད་བརྗོད་
ནས་དེ་བསྟན་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་འགོད་པ། དོན་གཞན་འགོག་པ·
ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། དངོས་པོ་ཆུང་ཟད་བརྗོད་ནས་ནི། ། དེ་ཡི་སྐྱེས་པར·
ནུས་པ་ཡི། ། གང་ཞིག་དངོས་པོ་གཞན་འགོད་པ། ། དོན་གཞན་འགོག་པར·
དེ་ཤེས་བྱ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། སྐྱར་བའི་དཔེ། ལེགས་པར་སྐྱར·
བའི་སྐྱ་ལས་ཤིན་ཏུ་མཇོས་པ་ཡོད་མོད། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་མི·
འགྱོར་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་རང་གིས་བརྡགས་ཏེ་སྐྱར་བར་བྱའོ། ། སྐྱར·
བའི་དཔེ་གཞན་རྒྱུན་ལས། ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་ཆུམས་ཀྱི་མིག ། ཉི་མ་བྲྀ་ཟ·
འདི་གཉིས་ཀྱང། ། ནུབ་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས། ། ཇི་ལ་ལ་ནི་གང་གིས·
འདའ། ། ཆུ་འཛིན་འདི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་དཔེ། དཀའ་ལུས་ཅན་ཀྱི། ། ཡོངས་སུ·
གཏང་བ་འགྲོག་པར་བྱེད། ། བདག་ཐོབ་མེད་ནམ་ཆེན་པོ་ཆུམས། ཀུན་ཁྱབ·
ཀྱི་དཔེ། གཞན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་སྐྱང་དུའོ། འགལ་བའི་དཔེ་མཚན་མོར·
བྱེད་པ་དྲི་ལྡན་ཡང། ། འདིས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐེམ་པར་བྱེད། ། སྐྱེ་གཉིས་དབང·
ཕྱུག་སྐྱོན་ལྡན་ཡང། ། ཕ་རོལ་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན། ། སྡང་ཚེ་འཕྲུངས·
པས་སྙན་པ་ཡི། ། ཁུང་བའི་མཁལ་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲ། ། ཆ་བར་རྫུས་པར·
ཀྱུར་པ་ནི། ། འདོད་ལྡན་ཆུམས་ཀྱི་ཕྲིག་འདི་འདྲ། ། མི་འོས་པའི་དཔེ་ཚུ·
སྐྱེས་འདབས་མའི་མལ་སྟན་འདིས། ། བདག་གི་ལུས་འདི་གཏུང་བར་བྱེད། ། ཕ·
ཕྲག་པའི་བདག་ཉིད་ཕྲིག་ཟ་དང། ། འདུ་བས་རིག་པ་མ་ཡིན་ནམ་འོས་པའི·
དཔེ། ། བསེལ་བའི་འོད་ཀྱིས་གཏུང་མོད་ཀྱི། ། དཔྱིད་ཀྱིས་ཤོ་བ་ཅི་ཀ·
གཏུང། ། རྟོག་པ་ཅན་ཀྱིས་སྦྱང་བའི་ལས། ། ས་ར་ཆུ་ཡིས་རིགས་མ·

ཡིན། ། ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་དགེ། ཀུ་མུ་ཏ་ཡང་སྲེག་ཕྱིར་ན། ། པད་ཆེའི་ཚོགས་
རྣམས་ཅི་སྟེ་མིན། ། ཟླ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་དྲག་ཤུལ་ན། ། ཉི་མའི་ཕྱོགས་ཀྱང་
འཇམ་འགྱུར་རམ། ། སྒྲ་ཡིས་ལྷོག་གམ་ཞོ་འགྱུར་བའི། ། འདུ་བ་འདི་ནི་
དངོས་པོ་གཉིས། ། དེ་ལ་ཇི་ལྟའི་དབྱེ་བ་སྟོན། ། དེ་ལ་ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། ལྷོག་ པ་ ཅན་ གྱི་ དགེ། བཏུན་ ཅིང་ ཆེ་ ཀ་ ལྟན་ ལ་
མཛོས། ། དེ་ སོགས་ཁྱོད་ དང་ ཚུ་ གཏེར་ ནི། ། ཡོན་ ཏན་ མཚུངས་ ཡིན་ ཁྱད་
པར་ནི། ། ཁྱོད་ ཀྱི་ ལུས་ ཉིད་ འདི་ ལྟ་ བུ། གཅིག་ ལ་ གནས་ པའི་ ཆོས་ ཀྱིས
ནི། ། ཡུལ་ནི་ ཀོ་ ཐ་ ཐོབ་ འགྱུར་ པ། ། ཡུལ་ནི་ གཉིས་ ཀ་ ལ་ ལྷོག་ པ། ། འདི་ ནི་
གཅིག་ ལས་ ལྷོག་ པའི་ དཔེ་ཞོ། ། མཚན་ལས་ ཚེ་ འདུ་ ཟད་ ཟ་ ཕ་ ཡོ། ། ཆུ་ ཡི
ཆོགས་ དང་ ཁྱོད་ བདག་ ཀྱང། ། འདི་ ནི་ ཚེ་ ཀ་ སྐྱེ་ ཐུན་ ལ། ། ཁྱོད་ ནི
ཀ་ ཤེར་ ཀྱི་ འོད་ ལྟར་ མཛོས། ། འདི་ ནི་ ཀ་ ཉིས་ ལས་ ལྷོག་ ཕའོ། ། ཀ་ ཉིས་ ས
ལ་ ཏེ་ ཏུ་ ཡོན་ ཏན་ ནི། ། ཀན་ ཀ་ ཉིད་ དང་ ནི་ ས་ ཏེ་ ཏུ་ ཡང། ། ཀ
ཡིན་ ལ་ ལ ཏ ལ ལ ལ

གདོང་དང་བཟློའི་ཕྱིད། ། པཏྨ་ཚུ་ལས་སྐྱེས། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ཕྱོད་ལ་བརྟེན། ལྷོན་མས་མགྲེགས་འདོད་ལྟ་ཡི། ། ཆགས་པས་རི་དགས་མིག་མ་རེག ། ཕྱོད་ཀྱི་ མིག་གཉིས་འདི་དག་ནི། ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་ནི་བཏུན། ། ལྷ་མས་དགྱེ་ བ་འབབ་ཞིག་བསྟན། ། འདིས་ནི་ལྟག་མ་བསྟན་པ་ཡིན། ། འདྲ་བ་ཡི་ནི་ ལྟག་མ་ཡང། ། སྐར་ཡང་གཞན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཕྱོད་གདོང་དང་ཕུན་ རྒྱ་ཀ་ཏུས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང། ཚུ་སྐྱེས་ལ་བུང་བ་འཕོར། ཕྱོད་གདོང་ལ་མིག་ གཡོ། ། ཟླ་བས་མཁའ་བཏུན། ངང་པས་ཚུ་བཏུན། མཁའ་སྐར་ལྷོང། ཚུ་ ཀུམ་ཏ་ཏུས་པ། ཚུ་དང་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དག་པར་ཆོས་མཐུན་ལྷ་མ་ཟླ་ལྟན་ མཚུངས། ། གཉིས་ཀའི་ཕྱད་པར་བུང་བ་མིག་སོགས་མཚུངས་འདྲའི་ལྷོག་ ཕའོ། ། རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་མི་སེལ། ཉི་མའི་ཟེར་ཀྱིས་མི་ཟློགས། ། ན་ཚུང་ ལས་བྱུང་བའི་མུན་པས་ན་ཚུང་གི་མིག་ལྷོ། ། མུན་པའི་རིགས་ལས་མུན་པ་ འདི། ། ལྟ་བ་ལྷོ་པར་མཚུངས་པ་ལ། ། གཞན་ལས་ཐ་དད་བསྟན་པས་ ན། ། འདིའི་རིགས་མཐུན་ལས་ལྷོག་ཅན། ། གཟུགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ བཟློག་ནས། ། གང་ཟུང་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་གཞན། ། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ ཉིད། ། སྟོན་པ་དེ་ནི་ལྷོ་ཕ་ཅན། ། འཕྲུངས་པ་མེད་པར་ངང་བཟང་ ཚུས། ། མ་ཕྱིས་ནམ་མཁའ་ཏྲི་མ་མེད། ། ཟླུངས་པར་མེན་ཡང་ཚུ་བོ་ ངང། ། ལྟོན་ཏུས་ཡིད་འཕྲོག་ཕྱེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱན་ངག་ཀྱ་གར་ལ་གཅོགས་ཆེ་ཡང། བོད་སྐྱན་ངག་གི་ཚུལ་ལ་བློ་ མེ་འཛིག་པས། ཐུགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ ། ། གཞན་ཡང་ ལྟན་ངག་གཞན་ལས་བཤད་པའི་དཔེ། ཕྱེས་རབས་ལས། ཕྱི་ཤ་ཀ་ཆོ་མཐའ་ མེད་པ་ལྟ་བའི་དཔེ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནམ་ལྟོན་བཞུ་བ་བཞིན། ། ཞེས་ བའི་དཔེ་ལ། ལུ་ལྷོགས་ཚུན་ཆོད་དེང་ས་ཁང་གི་བར་དུ་བསྟན་པ་བྱེད་དོ། །

མེ་ཏོག་ཀུན་འཕངས་པའི་རྟེས་སུ་དུང་བ་བསྐྱེས་པ་ལ། ཟླུར་མིག་གི་དཔེ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་བྱེད། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ལ་བུ་གམེད། ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷད་བུ་ལ་མཐའ་མེད། དེས་ནི་ལྷོང་བ་བརྒྱད་མ་ཤེས་པས། ནམ་མཁའ་ལ་གཏོར་བ་སྐར་མར་སོང་། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་བྱམ་ཟེ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲིགས་པ་འཁྱུགས་པ་འདྲ། ཞེས་དགར་པོའི་དཔེར་བརྗོད་པའང་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བའི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་དཔེ་དང་ཚོགས་གི་རྒྱན་རྣམས་གོང་དུ་བརྗགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྒྱ་ཏུ་ས་ཅས་རྒྱལ་ས་ཅས་རྒྱས་སྒས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚོད་བྱེད་ཅིང་། ། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ས་ཅས་རྒྱས་ཀྱི། ། སྟན་ངག་མཁན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ། མཁས་པ་རྣམས་འདུག་པའི་སྒོ་ལས། ། རྫོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ་ལ་བཤད་པ་ལ་འདུག་པ།

དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་བཤད་པ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། ། འཚད་བྱེད་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ། བཤད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ། འཚད་པར་བྱེད་པ་སྨོན་དཔོན་དང་། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྨོན་མ། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སོ། ། དེ་ལ་སྨོན་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། གཅོང་མཁས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད། ། ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་བས་ལུས་ངག་གཅོང་བ། ཤེས་རབ་དགེ་བས་ལུང་རིགས་མཁས་པ། ལྷག་བསམ་དགེ་བས་གཞན་ལ་ཕན་པའོ། ། སྨོན་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མདོ་རྒྱུད་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་སོ། །

སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། བློ་གསལ་ཤེས་འདོད་བློ་མར་གྱུས། །རང་བཞིན་གྱིས་བློ་གསལ་བ། ཐོ་ལ་བས་ཤེས་པར་འདོད་པ། དད་པས་བློ་མ་ལ་གྱས་པའོ། ། སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདིར་འདུས་སོ། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། ལུང་རིགས་རྟེས་སུ་གདམས་པའོ། ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་ལུང་། སྒྲ་ཚད་དངོས་སྟོབས་དང་མཐུན་པའི་རིགས་པ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་མི་འགལ་བའི་རྟེས་སུ་གདམས་པའོ། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདི་དག་ཏུ་འདུས་སོ། །

ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅན་བྱ་ཞེ་ན། སྐོ་གསུམ་ཀུན་སྦྱོང་རྣམ་དག་པས། ། བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་ཀུས་པས་བསྒྲུབ། ། སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་ལུས་ཉལ་བ་དང་འཕྲེས་པ་དང་བཏུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་སེ་ཏ། ཤ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ། ངག་སྒྲ་མང་བ་དང་རྒོས་པ་དང་། ཤུད་གདངས་ཞན་པ་ དང་། སྒྲ་གསང་མཛོ་དམན་ཅན་ལ་སོགས་པ་ སྤངས་ ཏེ། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གསལ་ལ་དག་པར་བཤད་དོ། ། ཡིད་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཏེ། ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་བའི་ལ་དགོངས་པའི་བསམ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚར་ཆེན་པོ་དབབ་སྟམ་པ་བྱའོ། ། ཐྲི་ར་བློ་མ་མཁས་ཤིང་ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་མཁས་པར་ཀླུགས་པ་ ཅིག་ལ་མཉན། མི་མཁས་ན་ཞེ་ཚོམ་གཅོད་མི་ནུས། མི་བཙུན་ན་སྨོན་མའི་ཐྲོད་པ་ཚུད་འཛིན། མཁས་པར་མ་ཀླུགས་ན་སྨོན་དཔོན་ལ་མེད་པར་ཁྲོད་ལ་གར་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལྟ་རྒྱུན་ལས། དེ་ལྟར་ཐོ་བཟང་ཐོ་བ་ཆེ་ལ་ལྡན་བཅོ་པ་ ཅན། ། སྟན་པར་རབ་ཀླུགས་ཆོག་བཟང་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལེགས་པར་ཐུ་བ་ཡིན་པ་དེས། བཤད་པ་ཐུ

བོའི་ནང་དུ་ཤི་མ་བཞིན་དུ་ལྷུམ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སྨོན་མ་ལ་ཡང་ཚོས་སྟོན་པ། འབད་པར་ཆུས་པ། གྱགས་པ་ངན་པས་འཇིགས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཚིག་དོན་ཕྱི་མོ་ལ་ཡང་རྟོན་པ་མ་བྱས་ན་དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་ཕྱིན་ཅི་མཆོག་པར་མི་ཤེས། འབད་པའི་ནན་ཏན་ཚུང་ན་མ་བྱང་ཞིང་ངོ་གནོང་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར། གྱགས་པ་ངན་པས་འཇིགས་པ་མེད་ན་གསར་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེལ། རང་གི་ཡུལ་དུ་གཏམ་ངན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕེལ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརླས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། ། མཁན་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་ས་ངམས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། མཁས་པ་ལས་བརྒྱུད། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐོམས། ། པཎ་ཊི་ཏས་བཤད། ལོ་ངོ་བས་བསྒྱུར། རྒྱ་གར་དང། བོད་ཀྱི་སྐད་ཕྱོགས་འཛིན་པ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་གྱགས་པའི་ཚོས་ལ་ཤན་བཤད་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརླས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གསུངས་པ་མེད། རང་བཟོའི་ཚོས་བཤད་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ཅེས་བྱེལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེང་ས་ངང་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་བོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པར་བཤད་པ་ལ་དགའ་བར་མཐོང། ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརླས་པ་བྱེད་པར་མཐོང། འདིར་བཤད་ཟིན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མཇིས་སོ། ། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་མཛད་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔོན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། ཚོས་བཤད་ཟིན་བྱ་བའི་ཚུལ་དང། བདུད་ཀྱི་ཕྱེ་ཚར་གཅད་པའི་གཟུངས་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པས་ཏེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས།

མངོ་དོན་སྒྲ་བ་ཆུམས་ཀྱིས་ནི། ། དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་བཅས་དང་། ། ཚོགས་དོན་བཅས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། ། བཤད་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་དགོས་པའི་དོན་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། ། བསྟན་པའི་དོན་ལ་ཆུམ་པ་གཉིས། ། ངག་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་བསྟན་དོན་ནོ། ། གཞུང་དཀའ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤད་པ་ན། ཐོག་མར་གཞུང་འདིའི་ངག་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གཞུང་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཚོ་ན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཞུང་གཞན་ནས་བླངས་ཏེ། ཁྱང་ཞིང་འདུས་ལ་གོ་བའི་ཞིང་གཟུང་སྒྲ་བའི་ངག་དོན་བསྟན་ཏེ་ཐོག་མར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་ལུགས་ཚོ་ཚའི་བསྟན་དོན་ནི། གཞུང་གི་ཐོག་མཐའ་མཡུས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། བཟློད་བྱ་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་བློས་ཕྱི་ནས་སྟྲི་འི་སྟོམ་ཚན་པོ་ཆུམས་ཚོ་ཚར་གཞག ། ནང་གི་དམྱ་བ་ཆུམས་མི་འགལ་བར་ཕྱི། དེའི་ཡག་ལག་གི་དམྱ་བ་དགོས་པ་ཆུམས་ཚོ་ཚར་བསྟན། མི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དེའི་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་བསྟན་ཏེ་བཤད། ཕྱི་འི་བསྟན་དོན་ཚོད་ཆེ་བ། ཕྱི་ཐག་གི་བསྟན་དོན་གོ་བའི་བ། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་འཚད་པ་པོ་མཁས་པའི་ཀྱངས་སུ་འགྱུ ། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་དོན་ཚོད་ཆུང་ཞིང་མང་ལ་གཟུང་མི་བའི། ཕྱི་ཐག་གི་བསྟན་དོན་ཡུན་ལ་གོ་མི་བའི། ནང་གསེས་ཀྱི་དམྱ་བཅང་ནས་གཞུང་ཁེལ་བུར་འཕོར་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མི་ཚོན་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས། མང་ཞུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བོ་ན་བསྟན་དོན་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འཐད་ཅེ་ན། དོན་འདུས་ཚོག་གསལ་བཟློད་པ་བའི། ངག་ཞུང་ཚོག་སྟོམས་གཟུང་བ་སྟེ། ། བསྟན་དོན་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་གོ

བ། ། དེ་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས། ། གཞུང་གི་སྒྲིའི་དོན་ནམ་ཡན་ལག་
གི་དོན་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས
པ། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིའི་ཁྱི་ཁོངས་སུམ་ཕོར་བ། སྒྲིའི་ཁྱི་མིང་ནང
གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བར་མ་ཕོར་བ། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཀྱིས་མཚན་མ་འཛིན་གས་པ
དོན་ཁྱི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་མ་འདྲེས་ཤིང་དྲི་ལ་བས་ཕན་ཚུན་ཆོད་ཆེ
བའོ། ། ཆོག་གསལ་བ་སྟེ། བསྟན་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་བའི་བླུ་ཏ་ཁོ་བ
ངག་མི་གསལ་ཞིང་ཁོ་མི་བའི་བ་མ་ཡིན་པའོ། ། བརྗོད་པ་བའི་བ་ནི་བསྟན
དོན་ཀྱི་ཆོག་ནི་བ་ལེགས་པས་འདོན་པ་ན། ཆོག་བརྗོད་པ་བའི་ཞིང་ངག
གཙང་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པའོ། ། ངག་ཅུང་བ་ནི་བསྟན་དོན་ཀྱི་ཆོག་རིང་ཕོ་མ
ཡིན་པའོ། ། བརྗོད་པ་ཅུང་ཏུས་ངག་འདུས་པའོ། ། བསྟན་དོན་འགའ་ཞིག
ངན་ཐག་ཐོག་རེ་ལ་ཆོག་གི་རྒྱུན་མི་རྫོགས་པ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་མི་བའི་བ
ཡིན། ཆོག་སྨོན་མས་པ་ནི་ས་གཅོད་སྤ་ཕྱི་ནམས་ཡི་གེ་མཉམ་པ་སྟེ། ངག་རིང
ཐུང་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཆོག་ཕན་ཚུན་སྨོན་པས་འཛིན་པ་བའི་ཞིང་གཙང
ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན། གཟུང་བ་སྣ་བ་ནི་ཆོག་བའི་བས་ནར་སྟན་ཅིང་ཡོད་ལ
གཅགས་པ་སྟེ། བསྟན་དོན་སྤ་མའི་ཆོག་གི་ཕྱད་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ཆོག་འབད་མི
ངོས་པར་འདྲེན་ནུས་པས་གཟུང་སྣ་ཞིང་བརྗོད་ངག་པ་ཡིན། བསྟན་དོན
དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་གོ་བ་ནི། བསྟན་པའི་དོན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པས་གཞུང་གི
ངོངས་པར་འདེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུའི་དོན་བའི་བླུ་ཏ་རྟོགས་པའི
ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཆོག་གོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་དོན་ཤེས་པ་དེ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ
ལས་བརྗོ་ན་མི་མཁས་ཏེ། བརྗོད་ཐུའི་དོན་མ་འདུས་པ། བསྟན་དོན་ཀྱི
ཆོག་མི་གསལ་བ། འཛིན་པ་ན་བརྗོད་མི་བའི་བ། ངག་མང་བས་ངན་ཐུགས
ཐོག་རེའི་བར་ཏུ་བརྗོད་ངོས་པ། ཆོག་མ་སྨོན་པ་བསྟན་དོན་ཞོང་འོག

རིང་ཐུང་ཅན་དུ་ཥོར་བས་ཆོག་གི་ཁྲིགས་མི་མཛོས་པ། གཟུང་དཀའ་བ་སྟེ་ཆོག་དོན་མི་འགྲོད་པས་ཡིད་ལ་གཟུང་དཀའ། ངག་ཏུ་བརྗོད་དཀའ་བའོ། ། བསྟུས་དོན་བརྗོད་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མི་གོ་བ་སྟེ། བསྟུས་དོན་དང་གཞུང་ཆོག་དོན་མི་འགྲོད་པས་བསྟུས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་བསྟུས་དོན་མཐོ་དམན་ཅན་ཡོ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་གཅོད་འགའ་ཞིག་དོན་ཡང་འཚུག་ནུས་དོན་མ་འཚུགས་ཀྱང་སྨོན་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་དཀའ། ། སྨོན་མས་གཟུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་གོ། ། དེས་ན་རང་གིས་བརྗོད་བདེ། གཞན་གྱིས་རྟོགས་སླ། གཉིས་ཀ་ལ་ཆར་སྣན་པ་ཅིག་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངག་གི་དོན་བཤད་ན་ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་དང་ཆོག་ཆམ་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་མོ། ། དང་པོའི། དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ། ། ཆོག་སྒྲུབ་པ་ཡི་སྒྲོར་བ་ཡིན། ། དེའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ལས་འཛིན་པ་དང་། འབྲུ་མང་པོ་པ་དང་། བ་ཀཉིས་པ་དང་། ཟླས་དབྱེ་བ་དང་། ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བསྟུ་བའོ། དེ་དག་ཕྱི་ན་མངས་འགྱུར་ལ། ། བསྟུས་ན་ཁྱང་ཕྱིར་འདིར་མ་བཤད། ། དེའི་ སྐྱེས་ བུ་ ལ་ སོགས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་། དབྱེ་ བ་ དང་། དཔེར་བརྗོད་པ་ཆམས་ཆུས་པར་བཤད་ན་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟུས་ནས་བཤད་ན་དོན་མི་གོ་བས། ཁོ་བོས་ཐུས་པའི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་དང་། སྒྲ་སྒོ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ཆོག་ཆམ་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་འཚད་པ། ། བྱེད་པའི་ཆོག་གིས་རབ་སྒྲུར་ཏེ། ། ཆོག་དོན་ལེགས་པར་སྒྲེལ་ནས་ནི། ། འཚད་པ་བཙན་སྒོ་ཅན་བྱེད་པའི་ལུགས། ། གཞུང་གང་ཞིག་འཚད་པར་བྱེད་པ་ན། བྱེད་པའི་ཆོག་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་ སྒྲུར་ ཏེ། ཆོག་ དོན་ ལེགས་ པར་ སྒྲེལ་ ནས་ མི་ དགོས་ པ་ མི་

འཚང། དགོས་པ་མི་འདོར་བར་དགེས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་པ་དག་གི་ལུགས་སོ། ། བོད་སྒྲ་མི་ཤེས་པ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་འཕྱོར་དཀའ་བས་འདིར་མ་བཤད་དོ། ། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། འདིར་བོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཤད་ཚུལ་ནུང་ཟད་བཙོད་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བྱ་བཡི། ཆོགས་ངོན་སྟེལ་ལ་ངག་ངོན་བླང། ། ལས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའོ། ། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པའོ། ། བྱ་བ་ནི་འཚོད་པར་བྱེད་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཚལ་བའི་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང། ལས་ནི་ས་ངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ། བྱེད་པ་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག ། བྱ་བ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང། གང་བཤད། གང་གིས་བཤད། ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དཔེར་ན་ གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཚོགས་དང་པོ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་དང། བྱག་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། བརྒྱད་པའི་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྦྱོར་ལ་གང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བླང་ངོ། ། དེས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་དོ། ། གང་བསྟན། གང་གིས་བསྟན། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེས་དོན་གྱི་ཏི་བ་བཀོད་ལ། གང་བསྟན་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན། ། གང་གིས་བསྟན་ན་ཕྱོགས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་དེས་བསྟན། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན་ཞེ་བ་ བསྟན། ཞེས་སྦྱོར་ལོ། ། དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ། འོང་བ་ མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། ། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་ གཅིག་མིན། ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་བཀྲད་

དང་བླལ་བ་དེ་རྣེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་སྣང་རོ། ། གང་གིས་བསྟན་
པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྣ་བ་ནམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་སྣང་ཏེ། ། སྣ
བ་ནི་དྲག་པོ་དང་འཕྲག་ཏུད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆེན་པོ་ནམས་ས་མ། ས་རལ་ཀྱང་
གཟེགས་གཟན་ལ་ སོགས་ པ་ ཏྲང་ ས྄ོང་ ཆེན་ པོ་ ནམས་ ཡིན་ ཀྱི། ། ལ ་ ག ང ་
ཅི འ ང ་ བ ད ལ ་ ཕ ་ ནམ ས ་ ཆ ེ ས ་ ཀ ི ་ ग ང ས ་ ར ོ ། ། ཇ ེ ན ་ ཅ ི ང ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཕ ར ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཕ
དེ ། ཇ ེ ལ ་ ཕ ས ্ ট ེ ন ্ ঞ ি ঞ ি ঞ ি

གསུམ་པའི་མཇུག་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། ། གང་དགང་ནས་བྱམ་པ་དགང་ཞེས་ཚོག-
ཏང་གསུམ་པའི་བྱམ་པ་དང་སྒྲོལ་ལོ། ། བྱམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གསེར་རམ་ནི-
དཏུལ་ཀྱི་བྱམ་པ་དག་ཀྱང་རྡང་ཞེས་སྦྱར་རོ། ། ཇི་ལྟར་སྦྱར་ལ་དགང་ཞེ་ན།
གཙང་མའི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་དགང་ཞེས་སྒྲོལ་ལོ། ། བཀང་ནས་ཅི་བྱེད་ན།
ལན་གྱངས་ཀྱི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གམ། ། ཡང་ན་ལན་གྱངས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད། ། རྗོ-
རྗེ་ནམ་འཛིན་བླུས། ཞེས་སྦྱར་རོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཅི-
ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་རྣ་ཏུ་ཁྲུས་ཀྱིས་ཤིག ། ཅེས་ཚོག་སྔ་ཕྱི་སྒྲོལ་ལ། ། ཚོག-
དོན་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལུགས་གང-
བཤད་ཀྱང། གཞུང་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བསྟུས་ལ་ངག་དོན་བླང། ཁྱད-
པར་གྱི་ཆོས་བཤད་དེ་ཚོག་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆད་ལུགས-
ཤེས་ན་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲ་དང་མཐུན། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད-
ཚོག་དོན་ལྷག་ཆད་མེད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས-
ལས། ས་ཐའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བླང། སྒལ་པའི་འཕར་བས-
སྐབས་དོན་ས་ས་ར་དབྱེ། རྒས་སྒལ་གྱི་འགྲོས་ཀྱིས་ཚོག་དོན་འཇུག་པར-
བཤད། ཅེས་འཐུང་བས་དེ་དག་གི་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ-
ཞིང་དགའ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི།
ཐོག་མར་སྒྲ་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ། ཚོག་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། ། དེ་ནས-
དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ། ལྷག་ཆད་འཁྱལ་པ་མེད་པར་བཤད། ། གཞུང-
ལུགས་གང་འཆད་ཀྱང་རྡང་སྟེ། ཐོག་མར་སྒྲ་དང་མི་འགལ་ཚོག་རྣམ་པར་ཕྱེ-
ཏེ་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་གསུམ། དང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས-
ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི-

སྒྲ་པ་དག་ལ་གྲགས་པ་ཆུམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཚོག་ལ་སོགས་པས་
བསྒྲུབས་པ་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་གོ་བའི་བརྡའོ། ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
དང་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་གྲགས་པ། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་པའི་ཚོག
བཤད་དཀའ་ཞིང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། མདོ
སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་ནུང་ཟད་བཤད་མོད། རྒྱུད་སྡེ་ཆུམས་ལས་མང་དུ་བཤད་པ
ད་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྡ་ཞེས་གྲགས་པའོ། ། འདི་རྒྱུད་སྡེ་བཤད་པ་ན
དགོས་ཀྱི་འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞུগ་གོ ། འདིར་སྐབས་སུ་ཉེ
བར་དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ། མཁས་པ
ཆུམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནུང་ཟད་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལ
གྲགས་པའི་སྒྲ་ལ། འདོད་རྒྱལ་བ་དང་རྟེས་འཇུག་གི་སྒྲ་གཉིས་སྔར་བཤད་པ
བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ལ། སྒྲ་ཏྲང་པོར་བཤད
པ། ཏྲངས་ནས་བཤད་པ། ཕན་ཚུན་བསྒྲུར་ཏེ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ
ཡིན་པས་བཤད་པར་སྣ་ལ། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན། འབྲེལ་ན
འཆིང་ཞིང་བྱལ་ན་ཆུམ་པར་གྱོལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ངོན་བདེན་པ་བཞི
སྟོན་པའི་ཚོག་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གིས་འབྲེལ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཆིང
ལམ་གྱིས་བྱལ་ན། འགོག་པས་ཆུམ་པར་གྱོལ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོན་ཏོ། ། ཡང
བོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བོད་ཟེར
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འགྱེད་པ་ལ་དྲུག་ཅུའི་གཉིས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། བོད
ཀ་ཤོ་ལ་སོགས་པ་ཁངོག་དྲུག་ཏུ་འདུས། དེ་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོས་པས་དྲུག
ཅུ། དེ་ཐུགས་ཀ་ལ་སོགས་པ་གནས་གཅིག་ནས་སྒྲོས་པས་དྲུག་ཅུ། ཕྱག
གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ནས་སྒྲོས་པས་དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུ་དེ་ལ་སོགས་པ་ལེགས

པར་བརྡུགས་ལ་བศད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲའི་ཁམས་སོ་སོར་དྲངས་ནས་བศད་པ་སྟེ། སའི་སྒྲ། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་མེད་ཕྱིར། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། ། ཕྱི་བཞིན་ཞོང་དུ་བགྱིད་ལྟན་པས། ། དེ་དག་ཉིད་ནི་ས་འདོད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འམ། ཀླ་ཡའི་སྒྲ་དྲང་པོར་སྒྲ་ལ་འཇུག ། ཁམས་ཀྱིས་དྲངས་ན་ཀཱ་ཀཱ་རཱ། ศཐ་ཞེས་བརྗོད་ན། སྒྲོགས་པས་ན། སྒ་ཞེས་སྒའི་སྒ་སྒྲོགས་པ་ལ་བศད་དུ་རུང། ཙནྡ་ཏའི་སྒྲ། དགྱ་བཅོམ་པ་དང། མཆོད་པར་འོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བศད་དུ་རུང། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་སྒྲ། ། ཙནྡ་ཏ་ཏ་ཙ་ས་ཐ་ཙ་ཡ་ཞེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང། ཏཱ་ཐཱ་ནས་བཏུས་པ་དང། ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲས་དྲངས་ན་གསུམ་ལས་བศད་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་དང། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོའི་ངེས་ཚིག ། མ་ཟད་པར་དུ་གཟུགས་དགྱོད་དང། ། གཡོ་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང། ། ནམ་པ་བཞི་པོར་ཁྱགས་པ་དང། ། མཇོས་པའི་ལས་ལས་གྱུབ་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདིའི་རིགས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་ཚོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་པས་མ་བྱིས་ས། ། གསུམ་ལ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ཏེ་བศད་པ་ལ། ནམ་གྱངས་བསྡུར་བ་དང། ཡི་གེ་བསྡུར་བའོ། ། དང་པོ་སྒ་ཀ་ཏའི་སྒྲ། སྒ་ནི་ལེགས་པའམ། བདེ་བའམ། བཟང་པོའམ། ཤིན་ཏུ་ལ་ས་ཁགས་པ་ལ་འཇུག ། ཀ་ཏའི་སྒྲ་ཀཱ་ཤེགས་པའམ། ཏཱ་ཐཱ་ས་ལ་འཇུག ། ནམ་འགྲེལ་ལས། ཆུ་སྦྲང་ས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ། ཀཱ་ཤེགས་པ་ཏཱ་ཐཱ་པའི་ངོན་ཕྱིར་ཏེ། ། དེས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ། ། མི་སློབ་ལས་ལྟག་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ངས་ཆུས་ཕལ་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ལས་ས་ངས་ཆུས་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་སུ་བศད་དུ་རུང་བའམ། ཚོས་ཀུན་དུ་འགྱོ་བ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་

པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའམ། སེང་གེའི་སྒྲའི་ཁམས་ཀྱི་ཟོ་ཁ་ས་ཡ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲའི་ཁམས་ཀྱིས་བརྒྱུན་ནས་ཟོ་ཁ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང། ལེགས་པར་སྒྲུར་བའི་སྒྲ་ལ། དགག་པའི་ སྒྲ་ ཕྱིར་ བཏོན་ པ་ དང་ མ་ བཏོན་ པ་ གཉིས་ ཡོད། དཔེར་ན་བདུད་ལྷོག་ཅན་གྱིས་དགེ་སློང་ཆུམས་ལ་སྒྲས་པ། མི་ཆུམས་ཚེ་ནི་རིང་བ་ལྟེ། ། སྒྲེས་བུ་དམ་པ་སྒྲ་མི་བྱེད། འདིར་ནི་འཆི་བདག་འོང་བ་ཞེད། ། འཕྱར་བ་དང་ནི་བགེ་ཞེད་སྤྱོད། ། ཅེས་བརྗོད་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་ལ། མི་ཆུམས་ཚེ་ནི་མི་རིང་ལྟེ། ། སྒྲེས་བུ་དམ་པ་སྒྲ་བར་བྱེད། ། འདིར་ནི་འཆི་བདག་འོང་བ་ཡིན། ། འཕྱར་དང་ བགེ་ཞེད་མ་སྤྱོད་ ཅིག ། ཅེས་དགག་སྒྲ་ཕྱིར་བཏོན་པ་དང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཉིད་ལ་བཤད་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་མི་ འགལ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཙའི་སྒྲ་ཁོང་ནས་བཏོན་པ་དང། མི་བཏོན་པའི་ ཁྱད་ཆོ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁས་པའི་སྒྲ་ཡི་མཁས་པ་དང། ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཡི་ཆེ་ བ་དང། འགྲོ་བའི་སྒྲ་ཡི་འགྲོ་བ་དང། འགྱུར་བའི་སྒྲ་ཡི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་ ཕ་ལེགས་པར་ བརྡགས་ ལ་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། ། ཡང་ སྐབས་ འགར་ ལོག་ རྟོག་ བརྗོག་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ ཅན་ མཐོང་ བའི་ ཚེ། ཁ་ཅིག་ གིས་ ཡི་ གེ་ ཁ ལ་ བ་ དང། ཡི་ ཀེ་ ལ་ ཕ ལ་ ཆ ད ། ཡ ི ་ ག ེ ་ ཡ ི ་ ཡ ོ ད ་ ཅ ེ ས ། ཁ ེ ་ ཕ ད ་ ཀ ྱ ི ས ། ཁ ེ ་ ཕ ད ་ ཀ ྱ ི ། ། ཁ ེ ས ་ བ ྱ ེ ད ་ ཀ ྱ ི ས ། ཁ ེ ་ ཕ ད ་ ཀ ྱ ི ། ། ཁ ེ ས ་ ཁ ེ

དཔོན་མི་ཕྱུག་རྒྱ་བས་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། ལུས་ལ་དེ་ཏ་ཟེར། ཏའི་
གནས་སུ་བཞག་པས་དེ་བར་བསྒྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའི་བཤད་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕད་ཀྱང་རྒྱན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་དཀའ་བས་འདིར་རྒྱས་པར་མཛད་སོ། ། ཆུང་ཟད་བལྟ
བར་འདོད་ན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཡང་སྒྲའི
ཁམས་གཅིག་ལ་ཉེར་བསྒྱུར་ཀྱི་རྒྱུན་ཕ་དང་དང་ཕྱད་ན་སྒྲ་དྲུ་མར་འགྱུར་ཏེ །
ལྷན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་གཅིག་ལ། ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་བྱ་དང་ཕྱད་ན།
ཕྱལ་ལྷན་ཚད་མར་འགྱུར། ཨ་ནུ་དང་ཕྱད་ན། ཨནུ་ལྷན་རྟེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར།
ཤུ་བ་དང་ཕྱད་ན་དཔེ་ར་འགྱུར། ཨ་ཏ্ནི་དང་ཕྱད་ན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལ
སོགས་པ་སྐབས་དང་སྒྱུར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཉེ
བར་བསྒྱུར་བའི་དཔང་གིས་ན། ། སྐད་ཕྱིར་ཕ་ངོན་ནི་ར་བ་འགྱུར་ཏེ། །
གཟུགས་ཚུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། ། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡིས་འགྱུར་བ་བཞིན། ། ཞེས
བཤད་པ་ལྟར་ཏོ། ། གཅིག་ལ་དུ་མ་དུ་མ་གཅིག་འགྱུར་ཞིང་། ། དུ་མ་དུ་མ
གཅིག་ལ་གཅིག་གི་ཚ། ། ཆུན་དང་ཕྱད་ན་གཞན་དང་གཞན་འགྱུར་བ། །
ལུགས་འདི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲོད་ཡུལ་ཡིན། ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད
དོ། ། གང་གང་དེ་དང་དེ་ལ་སོགས། ། སྔ་མའི་ཚིག་གིས་ཕྱི་མ་འདྲེན། །
གང་དང་གང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྟོན་ལ་ཡོད་ན་དེ་དང་དེ་ཞེས་སྒྲ་འདྲེན་པ། ཇི
ལྟ་ཇི་ལྟའི་སྒྲས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དང་། ཇི་སྙེད་ཀྱི་སྒྲས་དེ་སྙེད་དང་། གང་ཕྱིར
ཀྱིས་དེ་ཕྱིར་པ་སོགས་པ་སྒྲ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་རྣམས
ཚོགས་གཉིས་དུ་དངོས་སུ་བཀོད་ཀྱང་རུང་མ་བཀོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར
ལ་བཤད་པར་བྱའོ། ། སྐབས་སུ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་མིང་། ། སྔར་ན་དེ་ནི
བོད་སྒྲ་ཡིན། ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མིང་ཞིག་གློ་བུར་དུ

བྱུང་ན། དེ་ནི་པོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ། དཔེར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མངོར་བསྡུ་ན། ། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཕྲུངས། ། རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་སྟག་བསྟལ་བ། བདག་ལ་པད་ལྟར་ཡངས་པའི་སྟན་གྱིས་གཟིགས། ཞེས་བྱ་བའང། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཇི་ཙམ་ཡིན། ། ཞེ་བ་མ་ལུས་ས་འདི་ཇི་ཙམ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བའང། ཀྱེ་ཞི་བ་ཞེས་བྱམ་ཟེ་ལ་པོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་གར་སྐད་ལས་བརྒྱད་པ་པོད་པའི་སྒྲ། ཆུམ་དབྱེ་ཕྱིས་པས་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་མོད་ཀྱི། པོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མེད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཐུན་པར་བ་འཚང་པ་མཐོང། འཚང་པའི་རྒྱུན་ཆུམས་སྒང་ནས་ནི། ཤིན་ཏུ་བཟེ་བའི་བསམ་པས་བཤད། ། མི་འཚང་པ་དང། ལེགས་པར་མི་འཚང་པ་དང། ཐེ་ཚོམ་ཀྱིས་འཚང་པ་དང། དཀའ་བའི་གནས་ལ་ཕྱི་ལ་ཕྱི་པོ་དང། དགོས་པའི་གནས་ཐུ་མི་སྲོ་བ་དང། མི་དགོས་པར་སྲོ་བ་དང། གང་འགྲ་འཕྲུགས་པ་མི་བསྟེན་པ་དང། མི་དགོས་པ་དགྱེས་ཏེ་བཤད་པ་དང། གོང་དུ་བཤད་ཚུ་འགྲ་ཏུ་འདོར་བ་དང། འགྲ་ཏུ་བཤད་ཚུ་གོང་དུ་ལེན་པ་དང། སྐབས་ས་ཐུ་མ་བབ་པ་བཤད་པ་དང། བབ་པ་མི་བཤད་པ་དང། བརྗོད་པ་མཐོ་དམན་ཅན་དང། མི་གསལ་བ་དང། ས་ས་པོ་དང། ཐུར་ཆེས་པ་དང། ལུལ་ཆེས་པ་དང། ཆོག་དང་ངོན་ལེགས་པར་བརྗ་མི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཚང་པའི་རྒྱུན་ཆུམས་སྒང་ཏེ་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། ། ཐྱོར་ཚོས་ཀྱི་ཐྱེན་པར་འགྲོ་བ་ལ། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་བསམ་པས། ཕ་ཐོད་གསུམ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ན་ཚོས་ཀྱི་ཐྱེན་པ་/ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་མཛོད་ལས། ཚོས་ཐྱེན་ཁོན་མོང་ཅན་མིན་པས། ། མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཏེ་བཞིན་ཕྱོགས། ། ཅེས་བྱ་བ་དང། བསླབ་

བཏུས་ལས། ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད། ། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལས་བདག་ནས་བསམ་པ་ཆགས་
སྡང་གིས། མངོ་སྡེ་དང་། རྒྱུང་སྡེའི་ཉན་བཤད་རྣམས་འགོག ། ཆོས་མི་
ཤེས་པའི་བློ་མ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རང་གིས་ཅི་དྲན་དྲན་
རྣམས་བཤད་ནས། མངོ་རྒྱུང་ཀྱི་དགོངས་པ་འགོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མ
ཡིན། དེ་འཚང་མཁན་དེ་ཡང་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས
ཀྱིས་གསུངས། ཆོས་དེ་འང་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནམ། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་བསྟན་པ་ལ་མི་ཕན་པའི
སྟེང་དུ་བསྟན་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར། ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་པ་ཡིན
ཀྱི། ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཀུན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ནས་ནི། །
ཤེས་པར་འདོད་པས་ལེགས་པར་མཉན། ། མངོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ
ཞོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང
ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཁ་ཏུས་དང་། ཏི་མ་ཅན་དང་
ཞབས་ཏོ་ལ་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་ཏེ་མཉན་པར་བྱའོ། ། ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད
རིགས་པ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། ། ངོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་ཉིད
དང་། ཕྱི་རོལ་རྣམ་གཡེང་ཡིད་བསྟུས་དང་། ། སྐྱོ་བ་ཀུན་པའི་ཏི་མ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་པའི་ཏི་མ་འདི་དག་སྤང་རོ། ། ཞུམ་ལ་གཟེངས
བསྟོད་ཚོད་པ་ལ། ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བཤད། ། བློ་དང
ལངས་སྟོད་དང་ཆས་པ་དང་ཚེ་ཕྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞུམ་ཕྱེ་ཀུན་པར
མི་འདོད་པ་ལ། འཕགས་པ་ལམ་ལྷན་པ་དང་། ཆུན་པོ་སྐྱེས་དང་། བ་ལང
བདག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་དོ། ། གཞན་ཡང
རིགས་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསྟན། ། ཚེ་འདིར་མཁས་པ་མི་ལྷིད་ཀྱང། ། ཕྱི

པ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། ། ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འང་དྲན་དུ་གཞུག་གོ། ། སེམས་ཆོད་པས་ཕྱོགས་བཞུར་ཆུམ་པ་
གཡེང་བ་ལ་ཆ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ཚེ་འདིའི་འཇིགས་པ་དང་། ངན་སོང་ལ་སོགས་
པ་ཚེ་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་འཚོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་ཆུམས་བཤད་ལ། སེམས་ཚོས་ལ་འབབ་པར་བྱའོ། ། ཆུགས་
པ་ཆུམས་ནི་ངོ་མཚར་ཀྱི། ། གཏམ་བཤད་ནས་ནི་ཉན་དུ་གཞུག ། ཆུམ་
བཤད་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ། སེང་གེ་དང་ལ་སྐྱེས་དང་ཁོང་སྟོང་
དུ་ཉལ་བའི་ཐུན་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། གཞན་ཡང་སྐབས་སུ
ཚོས་ལ་བློ་གཞུག་ཏུ་བྱང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅི་རིགས་པ་བཤད་དེ་ཆུགས་པ་ལས
བཟློག་པར་བྱའོ། ། བཤད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། བློ་ཅན་ཆུམས་ལ
ཟབ་རྒྱ་ཆེ། ། བློ་ཆུང་གཟུང་བདེ་གོ་སྟ་བ། ། སྟོབ་མ་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་ཤེས
རབ་ཆེ་བ་ཆུམས་ལ། ཚོག་བཏོན་ཞིང་སྒྲེལ་ལེགས་ལ་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ
བཤད། དབང་པོ་རྩུལ་ཞིང་བློ་ཆུང་བ་ཆུམས་ལ། ཚོག་གཟུང་སྟ་ཞིང་གོ་བདེ
བ། དོན་ཡང་རྟོགས་ཐ་ཞིང་ཆར་ཤེན་པ་བཤད། ། ཝདོར་ན་ལུང་དང
རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་ཀྱང། ཐོག་མར་བརྗོད་བྱ་རགས་ཤིང
གཞུང་གི་ངག་དོན་འདུས་ལ་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་བཤད། ཕྱི་ནས་ཚོག་དོན
འཕྲེལ་ཆགས་ནས། དོན་ལྟ་འགལ་འཕྲེལ་དཔྱད་ཅིང་བཤད། ། སྟོབ་མ་ཚོག
དང་དོན་ལ་འཕྲེལ། ། ཐུང་ཟད་ཆགས་ཤིང་དཔྱོད་པར་ནུས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ལྟ
ཞིང་ལྟ་བ་ནས་བསྟན་ཅིང། ཚོག་དང་དོན་གྱི་འགལ་འཕྲེལ་ལེགས་པར
དཔྱད་ཅིང་བཤད་དོ། ། དེ་ལས་བཟློག་ནི་མཁས་ཆོར་ཀྱིས། ། སྟོབ་མ
དགའ་བསྐྱེད་མི་ནུས། ། མཁས་པ་དང་ཆོར་པ་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གོ
བཟློག་ན། ཐུན་པོ་གོ་དཀའ་བས་ཚོས་སྟོང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར། མཁས་པས

ཆོས་དང་སྲོག་དཔོན་གཉིས་ཀ་བརྟུས་ཤིང་། ཡིད་ཁྲོལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞུང་ལུགས་ཕལ་ཆེར་མི་ཤེས་ན། ། འཛད་པ་སྦྱོང་པ་ཚུང་བའི་སྐྱོན། ། གཞུང་ལུགས་གང་འཛད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཆོག་མ་འབྲེལ་ཞིང་དོན་རྟོགས་པར་མ་ནུས་ན། སྲོག་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་པ་ལ་མ་བསླབས་ཤིང་མ་སྦྱོང་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། ། གཞུང་དོན་གོ་ཡང་ཚུགས་འགའ་ཞིག ། མ་རྟོགས་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོ། ། གཞུང་དོན་ཕལ་ཆེར་ལེགས་པར་ཤས་ཀྱང། མིང་ཆོག་འགའ་ཞིག་མ་ཤེས་པར་ཀྱང་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ལེགས་པར་སྦྱར་ལ་མ་གྲགས་པའི། སྒྲ་ཡི་སྐྱོར་བ་རྟོགས་པར་དཀའ། ། དེ་ཕྱིར་འཆི་མེད་མཛོད་ལ་སོགས། ། ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མེད། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ལ་མཛོས་པ་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་ལ་མ་གྲགས་པའི་ སྨ་ཎ ཏ ཀ ས ཀ ར ཡ ཡིན་པས། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཥ་དང། ཤི་ཤ་ཡ་ཀ་ཤ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཆོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཁོ་བོས་ཆོག་གི་གཏེར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་མི་ཤེས་པ། ། ཕལ་ཆེར་ཐོས་པ་ཚུང་བའི་སྐྱོན། ། འགའ་ཞིག་འགྱུར་ཀྱི་ཕྱི་ཁ་བཀག་དང། ། ཡུལ་སྐད་དག་གིས་བསྒྲིགས་པ་ཡོད། ། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་འཚད་པ་ཡོ་དག་གིས་ཆུང་ཟད་མ་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ལོ་ཐུག་པ་ སྟ ར ཐ ས་པ་དང་ཕྱི་ར ཐ ས་པ་དག་གིས་བརྡ་གསར་རྩིང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བྱུང་བཞིན་ཡོད། ལ་ལས་ཆུ་གར་ཀྱི་རང་སྐད་དུ་བཞག ། ལ་ལས་ བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་གཉིས་མ་འཕྲོད་པས་མ་ཤེས་པཞིན་ཡོད། ལ་ལས་སྒྲ་ འགྱུར་ལ་དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་པཞིན་ཡོད། སྒྲ་འགྱུར་ལཞིན་ཁམས་ཐ་དད་ཀྱིས་ དབས་པས་སྒྲ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཐ་དད་ ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་བས་འགའ་ཞིག་ལ་མ་གྲགས་པའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་མ་ཤེས་

པར་སོང་བ་ཡོད། ། དཔེར་ན་ཀུན་ལ་ཟྭ་མ་ཀ་ར་དང་། ། གླ་གོར་ཞོ་ཤ་ལ་
གོ་ཡུ་དང་། རིན་ཆེན་ཏོག་ལ་རིན་ཆེན་འབལ་དང་། ནམ་ཡང་ལ་གཞན་ཡང་
ལས་ཁམས་པ་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་པ་ཆུམས་དེང་སང་གི་དཀའ་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ཎྜ་ཀ་ལ་ཕོད་པར་བསྡུར། ཁོ་པ་ལ་ས་འཚོར་བསྡུར། མ་ཀ་ཏ་ལ་བྱིངས
འཛིན། ལྷ་ཏ་ཏ་སྲི་ལ་འཕོར་མོ་འཛིག ། ཀོ་ས་ལ་ལ་མཛོད་ལེན། ས་ཚུར་ལ
ལེ་ཁྲིར་བསྡུར་བ་ལ་ས་ཁམས་པ་ཐུ་མི་ཤེས་ན་ཁོ་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ཡང
གཏུགས་དཀར་ལ་ཚད་ལྟོག་དཀར་པོ། ། ལྷོན་ལམ་ལ་ཡོངས་ཐུ་བསྡུར་བ
དགེ་བ་ཡ་ངན་འཕྱོལ་ལ་ཁམས་པ་ལྟ་བུ་ལྷའི་ཁམས་མི་ཤེས་ན་ཁོ་དཀའ། ཐུ
འགྱུར་ཞིང་ལའང་ཁམས་ཐ་དད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡོད། དཔེར་ན་ཀླ་ཡའི་ཐུ
དབྱངས་ཐུ་འགྲོ་བ་དང་། ལེན་པའི་ཐུ་གཅད་པར་འགྲོ་བ་དང་། འཕོར་བའི
ཐུ་འཕྲུལ་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཁམས་པ་ཐུ་མི་ཤེས་ན་ནི་ཁོ་དཀའ་བ་ཡོད། གཞན
ཡང་རང་རང་གི་ཡུལ་ཀྱི་ཀློད་དུ་བསྡུར་བས། མདའ་ལ་ཉག་ཕྲན། གཞུ་ལ
གནམ་ཏུ། ཏོག་ཙེ་ལ་འཛིར་རམ་ཤིམ་པ། གཙོལ་ལ་ཐྲོང་པ། གཞོང་པ་ལ
ཡོལ་ཁོ ། བུ་རམ་ལ་ཤི་ཁ་ར། འཕང་པ་ལ་འཁྱོད་པ། ལག་པ་ལ་ས্ལ་པ།
བཞོན་པ་ལ་ཕྱུགས་ཆུང། ཆུད་མི་འཛིའ་བ་ལ་ཆབ་མི་འཚལ་བ་ལ་ཁམས་པ
ཡུལ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་ཀ་ཁམས་པ་བསྡུར་བས་ཁོ་དཀའ་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་ནམ
ཀྱང་ས་ནོར་བ་དང་། ལ་ལས་ས་མཚམས་འཆུགས་པ་དང་། ལ་ལ་ཆུན་ལ
ཀྱིས་བསླད་པས། ལོག་པར་བསྡུར་བ་ཁོ་བ་དཀའ། ས་ལ་ཏ་ཡི་ནམ་ཀྱི
ལ། ། བས་ཏ་ལ་རལ་ཀྱི་རལ་ཀྱི་ལ་བས་ནུར་བསྡུར་བ་དང་། ཇེས་དང་ཁང
པའི་ལ་བཟླ་ཀ་ནས་བསྡུར་བ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་ཕྱི་མ་དང་ལ་ལ་ལ་ཕན་ཚུན
འཚོལ་བར་བསྡུར་བ་ལ་ས་ཁམས་པ་དང་། ལ་ལ་ས་མཚམས་འཆུགས་པ་ཡོད་དེ
ནམ་ཏུ་ཀུན་ཐམས་པའི་ནའི་ལ་ཆོག་འགོ་མའི་དགག་པའི་ལ་ར་འགོ་ཏུ་ལ་ས

དང་། ཚོགས་འོག་མའི་དགག་སྒྲའི་ནི། གོང་མའི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ནའི་སྒྲ་
ཡར་སྒྱུར་བའི་སྟོངས་ཀྱིས་སྒྲ་འཕྲུལ་པར་བསྒྱུར་བ་དང་། གཏོར་མ་ཤ་ཁྲག
མེད་པ་ལ། ཁྲག་མེད་པའི་གཏོར་མ་ཤ་དང་བཅས་པར་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ
གཅོད་མཚམས་འཚུགས་པས་དོན་ཏོར་བར་བསྒྱུར་བའང་ཡོད། ལ་ལ་སྒྲ་མི
ཤེས་པས་མ་རྟོགས་ཏེ་ཆུན་སྒྲལ་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེང་པོ་ལ་མདར་བསྒྱུར་བ་དང་
ལྟང་ཀུ་ལ་འཕྲོག་པ་དང་། འབྱང་པའི་དབང་པོ་ལ་བཏུ་ཕྱིན་ཕྱང་ཚུས་ཏུ
བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྲུལ་པར་བསྒྱུར་བའི་སྟོངས་ཀྱིས་བརྗོད་ཕྱིའི་དོན་ཇི
ལྟར་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་པ་མཐོང་ངོ། ། ལ་ལ་སྟོན་རབས་ལས་ཐུང་བའི། །
གཏམ་རྒྱུད་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས། ། མིང་གི་རྒྱ་མཚན་མ་རྟོགས་ནས། །
ཟོག་པར་བསྒྱུར་བ་ཅུང་ཟད་མཐོང། ། མུ་སྟེགས་ཕྱིད་ཀྱི་སྟོན་རབས་དང་།
མངའ་རིས་རྟོག་པ་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལས། ས་མས་ཅན་གྱི་མིང་དང་ཡུལ་གྱི་མིང
ཐ་དད་དུ་འདོགས་པ་རྣམས་སྟོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་མ་ཤེས་པས། ཟོ་ཎ་ད
མཁས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ཟོག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ར་ས།ཏ། ཐ
ཚོ་བསྡུབས་པ་ལས་ཐུང་བས་མཆོ་ལས་ཐུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཏམ་རྒྱུད་མ
གཟིགས་པ་དང་བོད་ཀྱིས་ཟོ་བའི་བར་ཐ་བའི་དོན་དུ་དཏང་ཅན་ལར་བསྒྱུར
ངོ། ། ས་ར་ས།ཏ། ཞེས་སྒྲ་བརྗོག་ན་དཏང་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ས་ར་ས
ཏ། ཡིན་པས་དཏང་ཅན་དུ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་ངོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གླང་པོ་ཆེས
ཐུང་ཀྱི་ཐུབར་དེ་དང་འད�། ། ཡང་ཐོ་ཆ་ས་ཆ་ན་ཞེས་ཐ་བ་གཏམ་རྒྱུད་ལས
ལྷམ་ཡིན་ཏན་མོ་ཞེས་ཐ་བ་ལུས་ཕྱེད་དུ་ས་ཁང་བ་སྒྱུར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཏན
པོ་ས་ཁང་བ་ཞེས་ཐ་བར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆ་ཀི་ར་ཐ་ཞེས་ཐ་བ་སྟོན་རབས
ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུག་ཅན་པའི་ཐུ་མོ་དག་ཀི་ཆ་ཀ་བསྒྱུས་པ་ལས་སྐྱེས
པས་ཆ་ཀ་སྒྱུ་ཅེས་ཐ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྒྲ་འགྱུར་དུ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་ཏ་ཞེས

བསྒྱར་བ་དང། གོ་ཏླ་ལ་རི་ཞེས་བྱ་བ་དྲང་སྲོང་ཞིག་གིས་བ་ལང་བས་པའི་ཕྲིག་སྲོང་གི་ཚུ་ཡིན་པས། བ་ལང་བས་པའི་ཚུ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། བའི་མཆོག་སྒྲིན་ཞེས་དོན་འགྱུར་བྱས་པ་དང། ནར་ཡ་ནའི་སྒྲ་མིའི་ཕེག་པ་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྲེད་མེད་ཀྱི་ཏུར་བསྒྱར་བ་དང། མཇུ་ཀའི་སྒྲ་དལ་འགྲོ་འམ་ཀུ་ཀུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དལ་ཀྱིས་འབབ་ཏུ་བསྒྱར་བ་དང། མཇུ་ཕའི་སྒྲ་བདུད་ལྷོག་ཅན་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིད་བསྲབས་པས་ཡིད་སྲུབ་དང། ཙ་ནཾ་ཀ་ཀྱི་ཟླའི་སྒྲ་ལུས་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་རོལ་ཅིང་ཙེ་བར་བྱེད་པས་ལུས་མེད་ཙེན་བྱ་བར་འཕད་མོད་ཀྱི། འདོད་པའི་བདུད་དམ་འདོད་པའི་ལྷར་བསྒྱར་བ་དང། ཟླཱ་ཛ་ཡའི་སྒྲ་ལྷིན་རྒྱ་ཀི་བུས་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་དམག་དཔུང་མཐོང་བ་ནས་པས་དྲང་པོར་བསྒྱར་ན་ཏ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཟླུམ་བྱེད་ཏུ་བསྒྱར་བ་དང། ཆུ་མོ་ད་རའི་སྒྲ་ནོར་ལྷའི་བུ་ཕྱིས་པའི་གནས་ཟླུས་ན་ཐ་ཡུ་ལ་ལ་དགྲིས་པས་ཐ་ཡུས་ཞེས་འཕད་མོད་ཀྱི་ཁྱབ་འཇུག་ཏུ་བསྒྱར་བ་དང། ས་ཕྱི་ལའི་སྒྲ་དེད་དཔོན་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བས་ཀུ་མཆོ་ལས་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཚེ་རྟེད་པའི་གླིང་ཡིན་པས། དོན་དུ་ས་ཕྲེའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ས་ཕྲ་ལར་གཞན་པ་དང། ཏིམ་ལ་ཡའི་སྒྲ་ལྷ་མོ་ཕུ་མའི་ཕ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་འདུག་པའི་གནས། མཆོམ་ཎོས་པ་དང་ཉེ་བའི་རི་ཀོ་གང་ས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལོ་ཙྪ་མི་ཏེས་པ་དགེ་ཀི་ཅེར་བསྒྱར་བ་འགའ་རེ་མཐོང། གང་ས་ཅན་ལ་ཀུ་གར་སྐད་ཏི་མ་ལ་ཡ་ཟེར། ཏི་ས་ལ་ཀུ་གར་སྐད་དུ་ཀེ་ཏ་ར་ཟེར་བ་ཡིན། གང་ས་ཅན་དང་ཏི་ས་ཀཱ་ཏེས་ཀུ་གར་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐ་དད། དོན་ཡང་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་མ་ཏེས་པས་འཁྱལ་པར་བསྒྱར་བ་ཡོད་དོ། ། འགའ་ཞིག་བོད་ལ་ཞོ་བདེའི་ཕྱིར། ། ལེགས་པར་སྒྲུབ་ལ་མེད་ན་ཡང། ། ཆུང་ཟད་ལྷག་པར་བསྒྱར་བ་ཡོད། ། དེ་ལ་མཁས་པས་བཤད་མི་དགོས། ། ལེགས་པར་སྒྲུབ་བའི་

སྐད་ལ་མེད་ཀྱང་བོད་ཀྱིས་གོ་བའི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་གི་རྒྱན་ནུང་ཟད་
བསྟན་ནས་བརྒྱར་བཡོད་དེ། ། རྒྱ་གར་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་བཟློག་དང།
རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་མེ་ཏོག་གི་སྒྲ་མེད
ཀྱང་མེ་ཏོག་ཕུན་ལ་དང། མེ་ཏོག་པདྨ་དང། མེ་ཏོག་སོ་གཏྲི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་བསྟན་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཤིང་ཚུ་ཀོ་རྡ་དང།
ཙ་ཥ་ཀ་དང། ཤིང་པ་ལ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ
རི་དྭགས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་རི་དྭགས་ཕྲི་སྟན་ས་ལ་དང། རི
དྭགས་ཕེ་ཏ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་ཉའི་སྒྲ་མེད
ཀྱང་ཉ་ཏི་མི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྟམ་ན། བོད
བརྡ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས། རིན་པོ་ཆེ་དང། མེ་ཏོག་དང། ཤིང་དང། རི
དྭགས་དང། གོས་དང། སྲོག་ཆགས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པའི་མིང་གང
ཡིན་ཞེས་ངོག་པ་སྐྱེ་བས། དེ་གཅིག་པའི་ངོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང། མེ་ཏོག
དང། ཤིང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང། ཕྱག་རྒྱ
དང། གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཡེ་དང། ཕྱག་དང། གོ་ལ་སོགས
པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་བོད་ལ་ཚོག་སྦྱར་བ་བདེ་བའི་ངོན་དུ་བསྟན་ནས་བསྒྱར་བ
དང། རྒྱ་ གར་ ལ་ ཞེ་ ས་འི་ སྒྲ་ དང་ ཕལ་ པའི་ སྒྲ་ ཕལ་ ཆེར་ ཁྱད་ མེད་ ཀྱང།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྒྲས་པ་ལ་བཀའ་སྩལ། གཞན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ
ཞུགས་པ་ལ་གསོལ་བ། མཉམ་པོ་ཕན་ཚུན་འདྲི་བ་ལ་སྒྲས་པ་ཞེས་བྱ་བར
བསྒྱར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་ས་དང་ཞེ་ས་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཐམས་ཅད། བོད་ཀྱི
ཚོག་བཟང་ངན་ལ་གོ་བདེ་བར་སྒྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐད་གསར་བཅད་ལས་འབྱུང་བ
ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་ལྷའི་མེ་ཏོག་དང། ལྷའི་བདུག
སྤོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟླས་ཀྱི་སྒྲ་བསྟན་ནས། ལྷ

ཕྱས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་ལྷ་ཕྱས་ཀྱི་བདུག་སྤོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུར་
བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་ཟ་བ་དང་བདུག་སྤོས་ཟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་ལ་ཟས་སྲུའི་སྒྲ་བསྟན་ནས་ཟས་སྲུ་མེ་ཏོག་ཟ་བ་དང། ཟས་སྲུ་བདུག
སྤོས་ཟ་བ་དང། ཟས་སྲུ་དྲི་ཟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུར་བ་དང།
དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ཡང་པོད་ཀྱིས་ཤོ་བདེ་བའི་ངོན་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷུད་བགཀ་རེ
བསྟན་པ་ཡོད་མོད། དེ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བཤད་པ་དགྱུས་མའི་ནང་དུ་མི
གཞུག ། གལ་ཏེ་བཅུག་ན་སྒ་ཤེས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་ཁྱེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར
ན་ཡེ་ཤེས་ལ་གདོད་མའི་ཤེས་པ་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མྱ་ངན་ལས
འདས་པ་དང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལགས་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བོད་ལ
བཤད་དུ་བྱང་ཡང། སྒ་ཤེས་པས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར
བའི་ཕྱིར་རོ། ། འགའ་ཞིག་དོགས་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར། ། ཆུམ་གང་ས་ཐོས
པར་བཤད་ན་ཡང། ། དེ་དག་སྐྱོན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། ། དགོས་པ་མཐོང་ནས
བཤད་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན་བཀྲད་ཤོང་པ་ལས། འདབ་ཆགས་བྱ་ཞིག་ཅེས
འབྱུང་སྟེ། འདབ་ཆགས་དང་བྱ་གང་བྱང་གིས་དོན་གོ་མོད་གཉིས་ཀ་བཟློས
པ་དོན་མེད་དོ་ཤྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདབ་ཆགས་ལ་ས་ཕྱི་ཏུས་པཏྲི་ཟེར་ལ
ཕྱེ་ཕྱགས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བའི་དོན་དུ་བྱ་ཞེས་སྨོས
སོ། ། ཡང་བྱ་ལ་ས་ཕྱི་ཏའི་ཤྲིད་ཤ་ཀུན་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ
མཚན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པས། དེ་གཅད་པའི་དོན་དུ་འདབ
ཆགས་ཞེས་སྨོས་པ་བློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ལྟོན་པ་ལ
སོགས་པ་ལའང་སྒྲུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འགའ་ཞིག་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི
ཕྱིར། ། བཞློས་པའི་ཚོག་དོན་སྟོར་བར་བྱེད། ། ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན
འདས་ཞེས་བྱ་ལ་གང་བྱང་གིས་ཁོ་བ་ལ་ཀཏྲིས་བཟླ་ཅི་དགོས་སྐྱམ་ན། འདི

ལ་བྱིག་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚིག་རྒྱང་བ་བརྗོད་ན་མ་གྱས་པར་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་ན་གྱས་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འགའ་ཞིག་ན་རེ་ས་ངར་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་ན་བློའི་བྱེ་བྲག་ལའང་འཇུག་པས་བཅོམ་ལྡན་སྨོས་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ས་ངར་རྒྱས་ཞེས་སྨོས་སོ། ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་མིའི་བདག་པོའམ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཤེད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཚིག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱང་དགོས། ཕྱད་པར་དུ་སྒྲ་དང་སྐོབས་སྦྱོར་དང་སྟན་ངག་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱའོ། ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ཤེས་དགོས། དེའི་དོན་ཚུང་ཟད་བཤད་ན་བཞི་སྟེ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་དེའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བཟོད་པའི་གཟུགས་སོ། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ངར་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དོན་གྱི་གཟུགས་སོ། ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དང་སྡུགས་སྦྱོར་བ་དོན་ཡོད་པ་ལ་དབང་བ་ནི་སྡུགས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། ། ཨ་ནི་ལྷ་དང་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་ཆ་ལ་ནས་ཆ་རྒྱས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། ། ར་ནི་པི་ར་ཡ་ཐེ་ཀུ་ལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡ་ནི་ཡ་ར་ལྷ་ཐ་ཕ་ཐ་ཏ་ཏ་ཐེ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཙ་ནི་ཙ་ཙ་ཀ་ཐེ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ར། ། ནི་ནི་ནུ་མ་པི་ཀ་ཏ་སྟེ་མིང་དང་བླལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟློའོ། ། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མང་གིས་ངོག་ཁས་པས་མ་བྲིས་ས། ། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་འདི་དག་འཕགས་པ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ཆུམས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན། དེང་ས་ང་འདིའི་ཚ་ཤས་ཙམ་ཡང་བསྒྲོབ་དགའ། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ། བླ་མ་དམ་པ་ལ་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་མཚམ་པ་ཞུས་ཏེ། སྒྲོབ་པ་སྟོང་པོར་ཐུས་ནི་འགྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལས། ། དཔེ་དང་ཆོག་སྒྲུར་མང་བཤད་པ། ། དེ་དག་ཀྱང་ནི་མདོར་བསྡུས་ཏེ། ། བཤད་པར་བྱ་བ་ནུང་ཟད་ཉོན། རྒྱལ་པོའི་གྲ་སྒམའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་མི་རིགས་པ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་གཞན་མི་རིགས་པ་ཕྱིད་པ་ཚར་གཅོད་པའི་དཔེའོ། ། ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ར་དང་མ་ཏེ་ལ་སོགས་པའི་མཚོད་སྤྲིན་དག་ལ་ལྷ་རྣམས་དགའ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ཡང་དུད་འགྲོ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྟེང་པའི་ཚིག་གོ། ། འབྱུང་པོ་དང་མགྲོལ་ཆེར་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། འབྱུང་པོ་མཚོད་པ་དག་གིས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་མཐྱིན་པར་མེ་ཏོག་གི་ལྷེང་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཁང་བ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པ་ལྟར། ཅི་ཐུག་དུ་མ་ལ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། ། ཏ་ཐུ་ཏ་ངང་ཏ་ལའི་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ཏ་ཐུ་ཏ་ངང་ཏ་ལ་ཅ་ཅ་ཏ་ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ཀ

པའམ། གླང་པོ་ལ་གཞུའི་དབྱིབས་བྲིས་ནས་ང་སྐྱེན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། རེ་མོ་
མཁན་གྱིས་སྨྲས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་ཁ་མིག་དང་ཡན་ལག་འཚང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ན། ། ཁྱོད་ཀྱི་ལའང་ལྟག་པའམ་ཐུགས་གཅིག་མ་ཚང་ངོ་ཞེས་མགོ་བསྐྲེ་བ
ལྟར། མཁས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ། ཆུན་པོ་ཐུགས་གཅིག་ཙམ་ཤེས་པས
མཚུངས་བ་རྟོག་པའི་དཔེའོ། ། གལེམ་མུ་ཅོར་ཀྱིས་ཆུལ་ཝ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང
འཕྱན་མས་ཝཱ་པར་སྤྱོད་པ་བདག་པོས་མཐོང་བའི་ཚེ། བདག་པོས་འཐབས
པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཚུ་བུར་བེམས་པོ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི། ང་སྐྱེང་དང་འདྲ་བ
བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིང། ང་འམ
ངའི་བླམ་གསུང་བ་བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དཔེའོ། ཝ། གྲགས ཅེའོ། ཞེས
ཟེར་བའི་ཚོག་ལྡན་ནི་ཟེར་ཡང་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ངོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལ
ས་གས་ཐམས་ཅད་ར་ང་གིས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། སྒྲ་དང་ངོན་ཀྱི་དབྱེ
བཡིས། ། མཚན་སྨྲར་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས། ། སྒྲ་སྭ་ཕྱི་མཚན་སྨྲར་བ
དང་ངོན་ལན་ཚུན་མཚན་སྨྲར་བའོ། ། དང་པོ་ནི་གཞུང་གི་ཚོག་གི་ངོན་སྤར
བརྗོད་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲེན་མི་ནུས་པའམ། གལ་ཏེ་ནུས་ཀྱང
ངོས་སུ་མི་གསལ་བའམ། ཚོག་སྨྲར་བའི་ཚུལ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ཚོག་སྤ
ཕྱིའི་ངོན་འདི་ལྟར་འཕྲལ་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་སྨྲར་མེད་ཀྱང
བརྗོད་འདོད་ལས། ། དེ་ཡི་ངོན་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར། ཚོག་ངོས་སུ་མ་སྨྲར་ཡང་འགའ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས
རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད། འགའ་ཞིག་ངོས་ཤུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའང་ཡོད།
འགའ་ཞིག་ངོས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ། ། ངོན་ནི་མངོར་བསྟན་རྒྱས
བཤད་དམ། ། འགལ་འཕྲལ་སྒོ་ནས་མཚན་སྨྲར་བྱེད། དེ་ལྟར་མངོར
བསྟན་ནས་དེ་ཁོད་རྒྱས་པར་འཆད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། འགལ་འཕྲལ་ཀྱི་སྒོ

ནས་སྦྱང་བྱ་དང་གཉེན་པོའམ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་སྦྱང་བྱ་བศད་ནས་གཉེན་པོ་ འཛིན་ཅེས་བྱ་བའམ། རྒྱུ་བศད་ནས་འབྲས་བུ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དངོས་ སྲུས་གཏོད་པའམ། གཞུང་དངོས་སྲུ་མ་བཀོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཐད་པའི་སྒོ་ ནས་མཚམས་ སྦྱར་ ཏེ་ བศད་ པར་ བྱའོ། ། བཀའ་ལན་ སྒོ་ ནས་ གཞུང་ གི་ དོན། ། ལུང་ དང་ རིགས་ པས་ གཏན་ ལ་ དཔག ། ཚོག་ དང་ དོན་ ཤིན་ ཏु་ བཏྲིང་ཞིང་ཏོགས་ དཀའ་ བ་ དང་ མུ་ སྟེགས་ པ་ དང་ ས་ངས་ རྒྱས་ པའི་ ཆམ་ གཞན་ ཕན་ ཚུན་ འདེས་ པ་ ལྟ་ བུ་ དང་ ། ས་ངས་ རྒྱས་ པ་ ལ་ ཡང་ ཕེག་ པ་ ཆེ་ ཆུང་ དང་ ། ཕེག་ པ་ ཆུང་ ངུ་ ལ་ ཡང་ ཙ་ བའི་ སྒེ་ བཞི་ དང་ དེ་ ལས་ ཀྱིས་ པའི་ བཅོ་ བརྒྱད་ ལ་ ཡང་ ལྟ་ ན་ དང་ སྤྱོད་ པ་ མི་ འདྲ་ བའི་ སྒོ་ ནས་ རྩོད་ པའི་ ཁྱད་ ལ། ཕེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ ལ་ ཡང་ ཕ་ རོལ་ ཏु་ ཕྱིན་ པ་ དང་ གསང་ སྔགས་ ཀྱི་ ཁྱད་ པར་ དང་ ། ཕ་ རོལ་ ཏु་ ཕྱིན་ པ་ ལ་ ཡང་ ས་ཡམ་ ཙམ་ དང་ དབྱ་ མ་ དང་ ། གསང་ སྔགས་ ལ་ ཡང་ རྒྱུ་ སྟེ་ བཞི་ ལ་ སོགས་ པའི་ སྒོ་ ནས་ གྲྭ་ པའི་ མཐའ་ འཁལ་ ལས་ བར་ སྣང་ བ་ མང་ ངུ་ ཡོད་ པས། དེ་ ལྟ་ བུའི་ གནས་ སྐབས་ སུ་ བཀའ་ ལན་ ཀྱིས་ གཏན་ ལ་ མ་ ཕབ་ ན། ཆོས་ ཀྱི་ ར་ བ་ དང་ མ་ ཀྱི་ ར་ བ་ མི་ ཤེས་ པས། ལུང་ དང་ རིགས་ པའི་ སྒོ་ ནས་ བཀའ་ ལན་ ཀྱིས་ གཏན་ ལ་ ཕབ་ སྟེ་ བསྟན་ པར་ བྱའོ། ། མཐའ་ ཐུག་ གང་ གིས་ ཤེས་ པ་ དེ། ། གཞུང་ པར་ བศད་ པ་ ལ་ ཤིན་ ཏु མཁས། ། གཞུང་ ལུགས་ ཆེན་ པོ་ བศད་ པ་ ལ་ མཐའ་ ཐུག་ ཤེས་ དགོས་ ཏེ། དགོངས་ པ་ དང་ དགོངས་ པ་ མ་ ཡིན་ པ། ཏང་ བའི་ དོན་ དང་ ངེས་ པའི་ དོན། སྒྲ་ ཇི་ བཞིན་ པ་ དང་ ཇི་ བཞིན་ མ་ ཡིན་ པའོ། ། དགོངས་ པ་ བศད་ པ་ ནི་ མདོ་ མ་ ཉིད་ ལ་ སོགས་ པ་ དགོངས་ པ་ བཞི་ དང་ ། གཞུག་ པ་ ལ་ ཕྲེ་ མ་ པོར་ དགོངས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཕྲེ་ མ་ དགོངས་ བཞི་ ཤེས་ པས་ ས་ངས་ རྒྱས་ དང་ ཐུང་ ཆུང་ ས་ཡམ་ ངམ་ ཙམ་ ངའི་ ཚོག་ དོན་ འགལ་ བར་ སྣང་ བ་ ཆ་ མམ་ དགོངས་ པ་ ཤེས་

པས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་དག་རྒྱས་པར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་
པས་མཐོ་ཁ། མདོ་ལྟ་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དགོངས་པ་མ་
ཡིན་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་གཞན་བཅོལ་མི་དགོས་པར་ཚོག
དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་སུ་འཕྲོད་པའོ། ། སེམས
ཅན་འགའ་ཞིག་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དོན་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི
བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས། སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བློ་ཏང་ནས་ནས། ཕྱིས
ངེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་མཛད་པའོ། ། ངེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག
དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ལ་ཚོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་འཐད་ས་ཕྱིན་ཅི
མ་ཟོག་པར་རྟོགས་པའོ། ། འདི་དག་རྒྱས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར
ཤེས་པར་བྱའོ། ། འགའ་ཞིག་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཁོ་ན
ཡིན་ཀྱིས་ཏང་དོན་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་ཏང་དོན་ཡོད་ན་ས་ངས་རྒྱས་བརྗོན
གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་དག་གིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ
ཤེས་པར་ཟད་དེ། ། ངེས་དོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ན་སྐུ་གསུམ་དང་སྟོ་ཐོད་གསུམ
དང་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པ་ཕལ་ཆེར་འགལ་བར
འགྱུར་ཏེ། ། རྣམ་གཞག་ཐ་དད་དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་ལ་གར་ཡོད། ཐ
ཤུད་ཀུན་རྫོབ་ཏུང་བའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་དོ། ། ཡང་ངས་ཚོས་ཐམས
ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ས་ངས་རྒྱས་ཤོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ང་ནི
གཅིག་ཏུ་རྫོགས་ས་ངས་རྒྱས། ། ང་དང་འདྲ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པའང་ངེས་དོན་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་དང་འདྲ་བར་བདག་འཛིན་ཅན་དུ
ཐལ་བ་དང་འདས་མ་བོངས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་དུས་གསུམ་རྫས་བསྟུས་ཏུ
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། ཕྱིན་པས
ལངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་དང་བསོད་

ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་སྐུ་ཏི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་ལ་འཇུག
པའོ། ། སྐུ་ཏི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕ་དང་མ་ནི་གསང་ཐུ་ཞིང། ཞེས་བྱ་བ
ལ་སོགས་པ་སྐད་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་རྣམས་དང་སྙན་ངག
གི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་ཏི་ལྟར་འཐུང་བ་ལྟར་རོ། ། འདི་དག་གི་རྒྱལ
རྒྱས་པར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། ། མཐའ་བྱུག་མི་ཤེས་ན
མདོ་རྒྱུད་གང་བཤད་ཀྱང་ནོར་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས
མཐའ་བྱུག་བྱལ་བས་ངེས་པར་རྟོགས་ཞེས་གང་སྨྲ་བ། ། ཟླ་བ་ལྟ་འདོད་ཁོར
མོའི་རྩེ་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། མཐའ་བྱུག་གི་རྒྱལ
རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་བཤད་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར
ཤེས་ན། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང། བཟླལ་ལན་ཀྱིས
གཏན་ལ་འབེབས་པ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། ། བཟླལ་ལན་ཀྱི་རྒྱལ་འདི་ལེགས
པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། རིགས་པའི་གཏེར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། མཁའ
ཨཱཀཱ་ཤ་ཞེས་ཅན་ཀུན་ལ་བཉེ་བ་ཡིས། ། ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཐམས་ཅད་སྲུན
ཕྱུང་སྟེ། ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིས། ། དགེ་ལེགས
ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་པར་ཤོག ། མཁས་པ་ཆེན་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས
བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་གཏེས་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ་ལ་རྩོད་པ་ལ་འཇུག་པ།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། གྲུབ་པའི་མཐའ
བླང་བ་དང་དོར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ན། འཕེལ་བའི
གཏམ་ལ་སྨྲོར་དངོས་རྟེས། ། སྨྲོར་བ་རྩོད་པའི་ལམ་སྐྱང་ཕྱིར། ། ཆོས་པ

གཞིས་དང་དཔང་པོ་རྣམས། ། ངེས་པར་བྱས་ནས་བརྩད་ལ་འཇུག ། ཚོས་
དང་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ལེན་ཅིང་ནོར་བ་འདོར་བའི་སྒོ་ནས་འབེལ་བའི་
གཏམཀྱིས་རྩོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུར་བ་རྣོལ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རྩོད་པའི་ཡམ་སྒྲུང་བ། དངོས་གཞི་བསྟན་པ་བསྡུང་བའི་ཕྱིར་བཤད་ལན་གྱིས་
དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཇུག་ཚོགས་པས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ངག་བསྡུས་
ཏེ་བརྗོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི་རང་རང་གི་གྲྭབ་མཐའ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་
པའི་རྣོལ་བ་དང་། དེ་སྐྱན་འཕྲིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣོལ་བ་དང་། དེ་
གཞིས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱང་པོར་འཕྲེད་པའི་ཁས་ལེན་པའི་དཔང་པོ་གསུམ་ངེས་པར་
བྱས་ནས་བཅད་པར་བྱའི། དེ་དག་ངེས་པར་མ་བྱས་པར་བབ་ཅོལ་དུ་རྩོད་པ་
ནི་མ་རབས་ཀྱིས་ཤག་ཤག་འགྱེད་པ་ལྟར་མཁས་པས་སྨད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་
བས་རང་ རང་གི་བསྟན་པ་འཛིན་ནུས་པ་མཁས་པས་བསྟན་པའི་འབེལ་
གཏམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་ལ་ཚར་གཅད་པ་དང་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། རང་གི་འདོད་པ་བཟློད་པ།
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཞིས་ཏེ། གང་ཟན་པའི
ལུགས་དགག་པ་ དང་། ཆང་མིག་པའི་ལུགས་ དགག་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
རྣོལ་བ་གཞིས་དང་ དཔང་པོ་ལ། ། ཚར་གཅད་གནས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཟེར། །
ཚར་གཅད་ཀྱི་ གནས་བོད་ རྣམས་ རྣོལ་ ཕ་ ལན་ འདེབས་ པའི་ སྐབས་ ས་ ཚར་
ཅ་ཅད་ གསུམ། སྐྱོན་ ས།ོང་ བའི་ སྐབས་ ས་ ཚར་ གཅད་ གསུམ་ ལ་ ཏུག་ དང་།
ཕྱིར་ རྣོལ་ འདྲ་ བའི་ སྐབས་ ས་ ཚར་ གཅད་ གསུམ། ལ་ ལ་ ཏུ་ ཏ ( ) ( ) ( )

ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འདི་མི་བཞེད་དེ། རྫོད་པའི་རིགས་པར། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། ། སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་དག ། ཚར་གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གཉིས་པོ་དེའང་ཚར་གཅད་ཡིན་ན་རྒོལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་བའི་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མི་འདུ་ན་ཚར་གཅད་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། དཔང་པོ་ལ་ཚར་གཅད་མེད་དེ་གཉིས་པོ་དག་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ་གཞུང་གི་ཆ་འགར་ཡང་དེ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལ་ལ་དཔང་པོ་མི་དགོས་ཟེར། ། མཁས་པའི་དཔང་པོས་མ་ཕྱི་ན། ། རྒོལ་བའི་མཁས་ཆེང་ས་མི་ཤེས་པས། ། རྫོད་པའི་རིགས་པར་དགོས་ པར་ གསུངས། ། ལ་ ལ་ རྫོད་ པའི་ སྐབས་ ཀུ་ དཔང་ པོ་ མི་ དགོས་ ཏེ། རྒྱ་གཡེའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་ས་ལྷམ་ན། མི་འཐད་དེ་ རྫོད་ པའི་ རིགས་ པ་ལས། སྒྲུབ་ཕྱིད་ ཡང་ ད་ གཅ་ ཡར་ བརྗོད་ ཕའམ། ཐུགས་ ཡང་ ད་ ཀ་ ཡ་ བརྗོད་ ཕའི་ ཐོ་ ནས། རིགས་ ཕའི་ ཇེས་ ཀུ་ འདུ་ ཡར་ འགྱུར་ ཏེ། དཔང་ ཡོས་ ད་ རོས་ ཀུ་ ཡོ་ ཡར་ ཏ་ ཕའི་ ཕྱིར་ རོ། ། དེ་ ལྟ་ ན་ ད་མ་ ཕ་ རིགས་ ཕའི་ ཇེས་ ཀུ་ ཕྱང་ ཕའི་ རྫོད་ ཕའི་ ཞེས་ ཀུ་ ཡ་ ཡ་ ཏ། ། །

བཏགས་པ་རྒྱུ་འདོར། རྟེས་ལུ་སྤྱོར་མེད་ལ་སྤྱོར་དང། ། གྲུབ་མཐའ་ཁྱམས་
དང་རྒྱས་ལྟར་སྦྱང། ། ཕྱུབ་པ་ཏཱང་མིག་གིས་བཤད་པའི། ། ཚར་གཅད་ཀྱི་
ཤུ་ཙ་གཤིས་ཡིན། ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡིས། ། འགའ་ཞིག་ཚར་
གཅད་མིན་པར་བཤད། ། ཚར་གཅད་ཡིན་ན་གཤིས་པོར་སྤྱད། ། ཚར་
གཅད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཤུ་ཙ་གཤིས་པོ་འདི། འགའ་ཞིག་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་མ་
ཡིན་ལ། ཡིན་ན་སྔར་བཤད་པའི་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་ལ་སོགས
པར་འདུ་བར་ལེགས་པར་རིགས་པའི་གཏེར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཕྱད་དང་མ
ཕྱད་གཏན་ཚིགས་དང། ། རྒྱགས་དང་མ་སྒྲས་མ་སྒྲེས་དང། ། འབྲས་བུ
ཚོས་མཐུན་མི་མཐུན་དང། ། ཆམ་ཏོག་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་དང། ། ཐེ
ཚོམ་དོན་གོ་ཐལ་འགྱུར་ཆམས། ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཡིན་རིགས་བརྒྱགས
ལ། ། འཕེལ་འགྲིབ་བརྗོད་དང་མ་བརྗོད་དང། ། རིགས་པ་དང་ནི་ས་སོའི
དགེ། ། བསྟན་བྱ་མི་རྒྱ་ར་བ་བྱེད་དང། ། དུས་འདས་མཚུངས་པའི་ལྟག
ཚད་ནི། ། ཀྱི་ཤུ་ཙ་བཞི་ཕྱོགས་གླང་གིས། ། བཀག་ཕྱིར་གྲགས་པས་བཏང
སྟོམས་མཛད། ། ལྟག་ཚོད་ཀྱི་ཤུ་ཙ་བཞི་པོ་འདི་དག ། ཇི་ལྟར་རིགས་པས
འགལ་ཏེས་མ་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ་དེར་མི་འདུ་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་དགོངས
ཏེ། ཐུང་རིགས་ལས་ཇི་ལྟར་རིགས་པས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྦྱང་བ་དག་གི་ནང
དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ། ། ལྟག་ཚོད་འདི་དག་ཕྱོགས་ཀྱི
གླང་པོས་ཆུས་པར་བཀག་པས། ཆམ་འགྱེལ་མཛད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ
མཛད་དོ། ། གཤིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཚར་གཅད་གཤིས་ལས་ཕྱེ་བས
བཞི། ། ཉིད་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་མི་དགོས། ། ཐུང་པའི་རིགས་པར། སྒྲུབ
པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང། ། སྒྲོན་མི་བརྗོད་པ་གཤིས་པོ་དག ། ཚར
གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འདོད། ། ཅེས

གསུང་ནས་པ་ལྟར་རོ། ། ཆོས་པ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་དང། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས། ཕྱིར་ཆོས་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང། སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་སོ། ། འདི་ལྟ་བུ་ཚོར་གཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། གཞན་ནི་ཚོར་གཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། ། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་ལ། ། ལོག་རྟོག་བརྗོག་ཕྱིར་བཙན་བྱ་ཡི། ། ཆགས་སྡང་དབང་གིས་རྒྱལ་འདོད་དང། ། ཕ་རོལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་མིན། ། གང་ཟག་དམ་པ་རང་རང་གི་བསྟན་པ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཕྲལ་པ་བརྗོག་ཅིང་མ་འཕྲལ་བའི་དོན་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་བཙན་ཀྱི། ཆགས་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་ཁེ་རང་རྒྱལ་བ་དང་ཕ་རོལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཕན་པ་ནི་ནས་ཤིང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་དམ་པ་དག་མི་བཞེད་དེ། དཔྱིག་གཉིས་ཀྱིས། གང་ཞིག་རྒྱལ་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས། ། ཚོད་སྣ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་མཁས་པས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོན ། གཟུ་བོར་བརྗོད་པས་ཚོར་གཅད་ཀྱི། ། གང་ཟག་སྐྱོན་དང་བདག་བསྟོད་པ། ། ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ཕྱིར་མཁས་པས་སྨད། ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚོད་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་བསྟུབ་པ་དང། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནོར་བ་རྣམས་སུན་དཔྱུང་གི་མ་ནོར་བ་སུན་མི་འཕྱིན་པ་དང། ནམ་པ་དང། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང། གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང། མཚོང་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་དང། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཕྲལ་ཡང་ཞེན་པས་ཁས་ལེན་པ་དང། གཞན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མ་འཕྲལ་ཡང་སྡང་བས་སུན་འཕྱིན་པ་དང། ཅ་ཅོ་དང། བཞད་གད་དང། གར་དང། འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་དང། ཀ་ཅང་ཐུར་ཆེས་པ་དང། ཚོགས་ཐོ་དམན་དང། ས་ལུས་པོ་ལ་སོགས་པས་ཆོལ་བའི་སྒོ་ནས་

པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འདོད་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ། མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་མོད། གཞན་ཕམ་པར་མི་ནུས་ལ། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་ཅན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། ། གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་དམ་པས་ཀྱང་། ། གཡོ་སྒྲུས་སྒྲ་བ་འཕད་ཅེ་ན། ། གཡོ་སྒྲུས་བསྟན་པ་འཇོན་མི་ནུས། ། དེ་འདྲའི་ཚོད་པའི་རིགས་པར་བཀག ། མུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། གཡོ་སྒྲུའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཕ་རོལ་མི་སྒྲ་བར་འདུག་ནའང་བདག་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གཡོ་སྒྲུས་བསྟན་པ་བསྲུང་དགོས་ན། བསྟན་པ་ཉིད་མ་དག་པར་འགྱུར་ལ། མི་སྒྲ་བར་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་སྐབས་དོན་འགྲུབ་ན་མཚོན་དང་མེ་ལ་སོགས་པས་བསྲེགས་ཀྱང་མི་སྒྲ་བ་ཡང་དེར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་བོ། ཚོད་རིགས་ལས། གཞན་གཏུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམ་པར་འཇུག་པའམ། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སྒོམ་པ་ཆུམ་གཉིས་རང་རང་གི ། གྲུབ་མཐའ་བཟུང་ནས་ཚོད་པ་ནི། ། སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱི་ལུགས། ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཚོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་གཟིགས་ཟན་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་ནས་ཚོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇོན་མི་ནུས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་གཞུང་དུམ་ཐུར་བཏོན་ནས་སྟོན་པ་ཁོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱི་པོ་ཤམས་ས་བའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཀྱི། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་གྲུབ་མཐའ་འཇོན་པའི་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟ་བུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་པར་བཤད་ཀྱི། ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་པར་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་བླང་དོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུབ་མཐའ་བླང་དོར་གྱི་སྐབས་བཅལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདྲི་ན་འཇུག་པའི་སྐབས་

ཀྱང་སྲིད་དོ། ། ཕྱིར་ཆོས་གྱུབ་མཐའ་མི་འཛིན་པར། ། ཆོས་བའི་གྱུབ་མཐའ་
སྒྲུབ་འཕྲིན་པ། ། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འགའ་ལ་སྦྱང། ། དབུ་མ་པ་
འགའ་ཞིག་རང་གི་གྱུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཆོས་བ་ཡོད་མེད་ལ་ཐོགས་པ་
ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡང་སྒྲུབ་འཕྲིན་ཏེ། ཐོག་དཔོན་འཕགས་པས། གལ་ཏེ་
དངོས་གང་དམ་བཅས་ཡོད། ། དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། ། ང་ལ་དམ་
བཅའ་མེད་པས་ན། ། ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། ། གལ་ཏེ་གྱུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ཡང། ། གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གྱུབ
མཐའ་ཀུན། ། ཐོང་པའི་སྐབས་སུ་བླང་མི་དགོས། ། ཐོང་པའི་སྐབས་ཀྱི་གྱུབ
མཐའ་ཉིད། ། སྒྲུབ་པ་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱི་ལུགས། ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན
སྒྲུབ་ཚེ། ། ཆུམ་རིག་གཞུང་གིས་འདིར་མི་གནོད། ། དེ་བཞིན་གྱུབ་མཐའ
ཀུན་ལ་སྦྱར། ། ས་ངས་ཆུས་པའི་གྱུབ་མཐའ་ཁས་བླང་ནས་ཐོང་ཀྱང་མུ
སྟེགས་ཅིང་སྒྲུབ་འཕྲིན་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ཁྲི་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླང
ནས་ཐོང་མོད་ཀྱི་ཁྱིད་རང་གི་གཞུང་ལ་སྦྱང་བ་ཞེམས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ
ལ་ཞེས་བཙན་པས་མི་གནོད། དེ་བཞིན་དུ་ཞེམས་ཅམ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས
སུ་མདོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུངས་པའང་ཁྱིད་རང་གི་དམ་བཅར་འགྱུར་རོ
ཞེས་བྱ་བ་དང། དབུ་མ་ཐོང་པ་ན་ཆུམ་རིག་ཀྱང་ཁྱིད་རང་གི་མདོ་ཡིན་པས
དམ་བཅར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ནང་ལ་ཡང
བྱེ་བྲག་པ་ལ་གྲངས་ཅན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཏོད་པ་ན་རང་གི
གཞུང་ལས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དམ་བཅར་འགྱུར་བས་དེ་དང་འགལ
བ་ཡང་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་ཀྱིས་མི་གནོད་དེ།
གྱུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་དུ་ཟིན་ཡང། ། རང་ཉིད་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ
ཉིད་དམ་བཅར་འགྱུར་ཀྱི་དོགས་པ་ཐ་དད་ལ་དགོངས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད

དམ་བཅར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མས་མ་གྲུབ་
དོན་ཅན་གྱི། ། གྲུབ་མཐའི་རྟེས་སུ་འཐད་དམ་ཅི། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། ། ལུང་དང་རིགས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས། ། ལེགས་པར་ཤེས་ནས་མཚུངས་
མོད་ཀྱི། ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དང་། ། རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རིགས་
པས་གནོད། ། ལུང་གི་རྩོད་པ་དང་རིགས་པའི་རྩོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དགག་
པ་དང་སྒྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར། གཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ།
སྒྲ་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རིགས་པའི་རྩོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དུ་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་བ་ལྟར། ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ལུང་གི་རྩོད་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་
མཚུངས་པར་འཇུག་གོ། ། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་
ལྷག་གྱུར་ལ་འཇུག་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དང་རྟེས
སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཀྱི་འདིར་ལུང་མི་འཇུག་གོ། ། ལུང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་དཔྱོད་པ་ནི། ། རང་རང་ལུང་དང་འགལ་ན་གཞོད། །
དཔེར་ན་ཚགས་ཤོགས་ལྟེག་པ་དང་། ། ཚགས་བྱལ་ཆོས་སུ་འཚད་བཞིན
ཏུ། ། ཕྲུས་ཀྱིས་ལྟེག་པ་འདག་པ་དང་། ། འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་བཞིན། །
ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཀྱུར་རྒྱུ་བ་སྟ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འཐས་དང་མཐོ་རིས་དང་ངན་ཤོང་གི
ཕྱེ་བཀག་ལ་ཤོགས་པ་དཔྱོད་པ་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། གནས་གསུམ་པར
ནི་འཚོ་བ་ན། ། བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། ། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཀྱུར་གཞི་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཞུད་པར་ཀྱི་ཆོས་བདེན
བརྟན་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེན། ། དེ་ལྟར་དྲི་བ་རིགས་མོད། རྣམ་པར་དག་པའི
ལན་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་ངས་ཆུས་པ་དང་རིག་བྱེད་པ་གཉིས་རྩོད་པ་ན། ཀྱེ་བ་སྟ
ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འཐས་ལ་ས་ཁས་པ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་ཚགས་སྟང་ཚོར
གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཕྱིག་པ་དང་། མ་ཚགས་པ་དང་ཞེ་སྟང་མེད་པ

དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་ལས་དགེ་བར་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་ལ། ཕྱིག་
པས་འཕོར་བ་དང་ཕྱིག་པ་ལས་ཕྱོལ་ནུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀའི་
ལུང་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ལུང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཚུངས་དེ་རིག་བྱེད་
ལས། གཟུགས་ཕྲེ་ཐུང་ཀུ་ཤ་འཕྲིལ། ། བིལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པའི་རི། ། ཀ་ན
ཁཡི་འཇུག་ངོགས་སུ། ། ཁྲུས་བྱས་ཡང་སྐྱེ་ཕྲིད་མ་ཡིན། ། ཞེས་འདོན་པ་ནི
ཁོང་རང་གི་ལུང་ནང་འགལ་ཏེ། ཕྱིག་པའི་ཚ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ
ས་ཞེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚ་བ་ས་ཞེམས་མི་འཁྲུད་པར་འཕྲེལ་མོད་ཀྱི་ལུས
འཁྲུད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་སྒོག་ཆགས་གསོད་པ་ལ་ནས་ལ་ས་ལ་ཕྱོར་བ
བཞིན་ནོ། ། ངེད་ཀྱི་ལུང་ནི་ཕྱོགས་རེ་མགོ་གཅོད། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི
གཙང་ཤ་ཆོལ་དང། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། མཐའ་དག་དཔྱིས
འབྱིན། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་བ་ནི། ། ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་བྱུང། ། ཁྱོད
ལ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པས། ། དེ་ཕྱིར་ང་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར
འཕོར་བའི་ས་བོན་བདག་འཛིན་བཅད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ
འགག ། དེ་འགགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཕྱོལ་ཏེ་བུད་ཤིང་ཟད་པས་མེ་ཟློ
དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ
དགེ་བར་འདོད་བཞིན་དུ། རྒྱལ་རིགས་ལ་ནི་རྒྱལ་རིགས་གསང། ། ཅེས་བྱ
བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་ལ། ས་ངས་རྒྱས་པས་ནི། ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། བསོད
ནམས་མིན་པས་ངན་འགྲོར་འཕེན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུང་ཕན
ཚུན་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ས་ངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ལའང་མདོ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ
མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། ། ཁྱད་ཕོས་དང
ནི་ཕེགས་ཆེན་གཉིས། ། ཆུམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་མི་མཐུན་པས། ། དེ་དག་ཀྱང་ནི

འགལ་ཞེ་ན། ། སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་པོ་སྤྱིར་གྱུབ་མཐའ་འགལ། ཆེ་བྱག་ཉན་ཐོས་ཙ་བའི་ཐེ་བཞི་ལས་ཀྱིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ལྟ་སྤྱོད་ཕལ་ཆེར་འགལ་བར་སྣང་། ཐེག་ཆེན་ལའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་གཉིས་ཕལ་ཆེར་མི་འདྲ་བར་སྣང་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལའང་ས་ཐམས་ཅམ་དང་དགུ་མ་མི་འདྲ་ཞིང་། གསང་སྔགས་ལའང་རྒྱུད་ཁ་བཞི་པོ་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བར་སྣང་ལ་ཁྱེད་རང་གིའང་ལུང་འགལ་བས་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཞུག་པའི་རིམ་པ་དང་། འཛད་ཚུལ་ཤེས་ན་འགལ་བ་མེད། གང་ཟག་དམན་པ་དང་མཆོག་ལ་མོས་པ་དང་། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཏང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐབས་མཁས་པས་བཀྲི་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྒོས་དཔོན་འཕགས་པས། དེ་ཁྱོད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པར་བྱ། ། དོན་རྣམས་རྟོགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། ། ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དཔེན་པ་ཁྱེད། ། ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཐུར་ལ། ། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བཏགས་པར་ཐུར། ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། ། བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པ། ། འགལ་བར་བསམས་ནས་རྩོད་མོད་ཀྱི། ། ལེགས་པར་ཤེས་ན་འགལ་བ་མེད། གང་ཟག་དབང་པོར་བ་འབྲིང་དང་། ཁམས་དང་། མོས་པ་དང་། མཆོག་དམན་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ཐ་དད་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་གསུངས་པ་ལ་བློན་པོ་དག་ལུང་འགལ་བར་སེམས་མོད་ཀྱི། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐའ་དྲུག་ལེགས་

པར་ཤེས་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཕྱིག་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྟོང་བ། ། གང་ཟག
རིམ་གྱིས་གཞུག་ཕྱིར་གསུངས། ། ཕ་དང་མནོ་གསང་བྱ་སོགས། ། ལས་དང
ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་དགོངས། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིང་པོ་སོགས། །
བདག་འཛིན་ཅན་རྣམས་དང་ཕྱིར་ཡིན། ། བསད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ
སོགས། ། སྒྲ་དེ་བདག་འཛིན་གསོད་ལ་འཇུག ། དེ་འདྲའི་འགལ་བས་རྟོད
པ་ལ། ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་འདི་གང་བ། ། བར་སྣང་ས་ཀྱི་ཆོགས
བཅད་དོ། ། ལུང་ལ་རྟོད་པའི་གནས་སྣབས་སུ། ། ལུང་གི་དོན་ལ་འདྲི་བའམ
མིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྷག་ཆུར་ཀྱི། ། དོན་ལ་འདྲི་བ་འགལ་བ་མེད། ། ལུང་གི
ཆོས་ལ་རྟོད་པ་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ
འཛིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདྲི་བའམ། རྒྱུ་ལྟ་བཞིའི་དོན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང
ཁྱོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྩམས་ཏེ་འདྲི་བའམ། མདོ་རྒྱུ་ནས་མ་གསུངས་པ
ལྷག་ཆུར་ཀྱི་དོན་སྐྱབས་གནས་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་དབང་ཕྱུག་ལ
སོགས་པའམ། ལྟ་བ་བཀའ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་གཞན་བདག་དང་གང་ཟག
ལ་སོགས་པའམ། སྟོང་པ་ངན་མ་ལས་གཞན་བསོད་ཉམས་དང་ངལ་ཞིང་དུབ
པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདྲི་བམ་མ་རྟོགས་པ་དང་ཡོག་རྟོག་དང་ཕྲེ་ཚོམ
ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲི་ན། ། འདྲི་བར་འོས་པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ལན་ཡང། མདོ་ལས་ལན་གང་བ་རྣམ་བཞིར་གསུངས། ། མགོ་གཅིག
རྣམ་ཕྱེ་དྲུ་དང་གཞན། ། རིམ་བཞིན་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་དང། ། བཟང་དང
བདག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་གང་བ་པའི་ཚུལ
བཞི་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་མི་འཆི། ཞེས་འདྲི་ན་ངེས་པར
འཆི་ཞེས་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གང་བ། ཤི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཞེས་འདྲི་ན
བདག་འཛིན་ཅན་སྐྱེ། བདག་འཛིན་མེད་ན་མི་སྐྱེ་ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལན

གང་བ། མིར་སྐྱེས་པ་བཟང་ངམ་ཞེས་འདྲི་ན་གང་ལ་སྡུག་ཞེས་འདྲི། ངན་
འགྲོ་ལ་སྡུག་ན་བཟང་། ལྷ་ལ་སྡུག་ན་ངན་ཞེས་ལན་གང་བ། བདག་རྒྱ་གར་
མི་རྒྱ་ཅེས་འདྲི་ན། བདག་མ་གྱུར་པས་དེ་ལ་རྒྱ་པ་དང་མི་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀ་
མི་འགྱུར་བོ་ཞེས་ལན་གང་བ། མཛོད་ལས། མགོ་གཅིག་དང་ནི་རྣམ་ཕྱེ་དང་
དྲི་དང་གཞན་པར་ལུང་བསྟན་པ། ། འཆི་དང་སྐྱེ་དང་ཕྱད་པར་འཕགས། །
བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲའི
རིགས་ཅན་ཀྱི། དྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ལས
གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་སེན་རིངས་ཀྱིས
གསོལ་བ། གོ་ཏ་མ་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མི་བཟོད་དོ། ། བཀའ་སྩལ་པ།
མི་བཟོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་བཟོད་དམ་མི་བཟོད། བཟོད་ན་ཐམས་ཅད་མི
བཟོད་པ་ཉམས་སོ། ། མི་བཟོད་ན་མི་བཟོད་པ་བཟོད་ན་བཟོད་པ་དེ་ཉིད
ཡིན་ཏེ། དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཅང་མི་སྣྲ་བར་ཀྱུར་ཏེ། ། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟད་ཕྱིད་པ
དག་གིས་གསོལ་བ། གོ་ཏ་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་མཐའ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་བཅུ་བཞི་ཞུས་པ་ལ་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་སོ། ། རིན་ཆེན་ལྷོང
བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། ། ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང
བཞུགས། ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟད་པའི་ཆོས། ། སྟོང་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང
བ། ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། ། ཀུན་མཉེན་ཐམས་ཅད་མཉེན
པར་གོ ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་གཞན
པར་ལན་གང་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །

ལུང་གི་སྐབས་སུ་འདི་འདྲ་ཡི། ། ཚོད་པའི་ལན་ལ་འགལ་བ་མེད། །
རིགས་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་མོད། ། འོན་ཀྱང་བྱུན་པོས་གོ་བར་དཀའ། ། ལུང

གི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས་འཐད་ལ། རིགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་འཇུག་མེད། འོན་ཀྱང་ཐུན་པོས་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་དགའ་བས་རིགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ལན་གྱུར་པོ། ། ཡང་ན་ལུང་གི་ལན་རྣམ་པ་གཉིས། ལུང་ངམ་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། ། རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཟློག་ཅེ། ། ཡང་ན་ལུང་གི་ཆོས་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་དེ་དང་འཚམ་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གྱུར་པ་ཡ་ངང། ལུང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པས་གཞན་ཀྱིས་ལན་གྱུར་པའོ། ། ལུང་ཡང་གང་ལ་ཚོད་པ་ཡི། ། སྐབས་ངང་འཕྲེལ་པ་དེ་ལུང་ཡིན། ། སྐབས་མིན་ཞོལ་པ་མི་འདོད་པའི། ། ལུང་གཞན་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མ་ཡིན། ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་ངང། ། རྣམ་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས། ། ཕན་ཚུན་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མིན་བཞིན། ། ལུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཚོད་པ་ན་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ངང་ལྟ་བའི་ཕྱི་ཕྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདུལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཟུང་པའི་ལྷ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལུང་ཡིན་པས་དེ་ངང་འགལ་ན་ལུང་ངང་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲའི་ཁས་བླངས་ནས་གནས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པ་གཞན་ཀྱི་ལུང་ངང་འགལ་ཡང་ལུང་ངང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གནས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་འགལ་ཡང་ལུང་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ངང། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ལས་གསོར་ངན་ལྟ་ལེན་པ་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མ་བླངས་པ་ལྟུང་བར་བཤད་པ་ངང། ཉན་ཐོས་པས་རྣམ་གསུམ་ངག་པའི་ཤ་ལྟུང་བ་མེད་ལ་ཐེག་ཆེན་པས་ལྟུང་བར་གསུངས་པ་ངང། ཉན་ཐོས་ལས་ཟས་བཅད་པ་ངང་མི་སྒྲ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྟུང་བར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུད་ཁྲི་འགའ་ཞིག་ལས། སྒྲུང་གནས་ངང་མི་སྒྲ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་

གསང་སྔགས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་
ནི་རང་གི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་བརྗོག་སྟེ།
སྤྱོད་པར་ གསུངས་ ན་ ལུང་ འགལ་ བར་ འགྱུར་ གྱི་ གནས་ སྐབས་ ཐ་ དད་ དུ་
གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ་ནད་ཐ་དད་ལ་སྨན་ཐ་
དད་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལས་རྒྱལ་དང་
སྐད་ཅིག་གིས་བསྟན་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་དམ་པར་བཤད་ལ་སེམས་ཅམ་
པས་བྱོང་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་གསུངས་ཤིང། དབུ་མ་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཞེད་པའི་ལུང་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་
བར་སྣང་བ་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ལེན་པའི་ལུང་གིས་གནོད་ན་འགལ་
བ་ཡིན་མོད་རང་རང་གི་གཞུང་དང་མི་འགལ་ན་གཞན་དང་འགལ་བ་སྐྱོན་མེད་
དེ་རང་གི་གྲུབ་མཐར་ལས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞིང་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །
དེའང་རང་དང་འགལ་བའི་གཞུང་གཞན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲང་དོན་
ནམ་གཞོང་པ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ནས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངེས་དོན་ནམ་དྲང་
པའི་དགོངས་པར་བསྒྱུར་ཤེས་ན་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྒྱུར་མི་ཤེས
ན་ལུང་དང་འགལ་བ་ལས་མི་འདའོ། །

རང་འདོད་ ལུང་ དང་ འགལ་ ཀྱུར་ ན། ། དེ་ ཡི་ དགོངས་ པ་ ཕྱི་ ལྟ་
བཤད། ། གལ་ཏེ་དགོངས་པ་མི་ཤེས་ན་ཚར་གཅད་པ་ཡི་གནས་སུ་འགྱུར། །
བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་དོ། ། ཡང་ན། རིགས་པའི་སྟོ་ནས་ཟོད་པ་ན། །
གྲུབ་མཐའི་ཟྭེས་སུ་འཐད་མི་འཐད། ། ཆུ་པར་ཕྱི་ལྟ་གསལ་བར་ཟོད། །
རིགས་པའི་ཟྭེས་ སུ་ འཐད་ ནས་ ཟོད་ པ་ ན། ། རིགས་ ཀ་ དེ་འདང་ ནང་ ནང་ གི་
བསྟན་པ་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་ཁང་ཁྲམ་པ་དང་ཚུ་ལྟ་གས
པའི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་ནས་ཕན་ཚུན་ཟོད་པ་ནི་རང་རང་གི་བསྟན་པ་གཟུང་

པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་གཟུང་བར་མི་འདོད་ཅིང་ཕན་ཚུན་ཉམས་ཤད་
པའི་ངོན་དུ་བླུན་པོའི་ཁ་ཤགས་ལྟར་བབ་ཅོལ་དུ་ཚོད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག
གི་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཡོ་སྒྲ་དག་གིས་བླུན་པོ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པར་ཟད་དོ། །
དེས་ན་གྱུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ངེས་པར་བྱས་ལ་ལེན་ན་གཉིས་ཀས་གྱུབ
མཐའི་གཞུང་བཟུང་སྟེ་བཙན་དོ། ། གྱུབ་མཐའི་ཇེས་སུ་མི་འཐད་ཁས་ན། ། དེ
ཡི་ཚོད་གཞི་ངེས་བྱས་པས། ། ཕལ་ཆེར་གྱུབ་མཐའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་། ། བླུན
པོ་མ་ཁས་པར་འཆོས་པ་དག་ཁོ་པོས་གྱུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱི་རིགས་པས་ཇི
ལྟར་ཐུས་པ་ཞིག་འཛིན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཚོད་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ།
ཚོད་པའི་ གཞི་ དེ་ ཡོད་ པའམ། མེད་ པའམ། རྟག་ པའམ། ཆད་ པའམ།
བདེན་པའམ། བརྫུན་ པའམ། འཁོར་ བའམ། མྱ་ངན་ལས་འདས་ པ་ ལ
སོགས་པ་ གང་ ཡང་ རུང་ བ་ ཞིག་ ལ་ འཐད་ མི་ འཐད་ ཆ་ ཐུང་ ན། ། ཚོད་ པའི་ ཚོ
སྣབས་ མི་ འཇུག་ ལ་ འཐད་ མི་ འཐད་ ཅིག་ ལ་ ཚོད་ པ་ ན། ། ཁང་ འཐད་ པ་ ཁས
ལེན་ པ་ དེ་ ཉིད་ གྱུབ་ མཐར་ འགྱུར་ ཏེ། ། ཡོད་ མེད་ འཐད་ ན་ ཡོད་ པའང་ མེད
པར་ ཐལ་ བའི་ གྱུབ་ མཐར་ འགྱུར་ ལ། ། རྟག་ ཆད་ འཐད་ ན་ རྟག་ ཆད་ ཀྱི་ ལྟ་ བར
འགྱུར་ ཞིང་། ། དེ་ བཞིན་ དུ་ བདེན་ བརྫུན་ དང་ འཁོར་ བ་ དང་ མྱ་ ངན་ ལས
འདས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཡོད་ མེད་ ཁང་ དུ་ ཁས་ ལེན་ ཡང་ དེའི་ རིགས་ ཅན་ ཀྱི་ ཕྱི
ནང་ གི་ གྱུབ་ མཐའ་ ཞིག་ གི་ ཁོངས་ སུ་ མི་ ལྷུང་ མི་ སྲིད་ པས་ དེ་ དག་ ལ་ བརྗོད་ པའི
སྐྱོན་ ཉིད་ འདུག་ གོ། ། གྱུབ་ མཐའི་ ཕྱོགས་ སུ་ མི་ ལྷུང་ ན། ། དེ་ ཡི་ ཕྱོགས་ སྔ
ངེས་ བྱས་ པས། ། ཕལ་ ཆེར་ བླུན་ པོའི་ རིགས་ པར་ འགྱུར། ། ཇི་ ལྟ་ བ ཏ ཀ
ཀྱང་ ཚོད་ པའི་ སྣབས་ སུ་ གྱུབ་ མཐའ་ ཁས་ མི་ ལེན་ ན་ མི་ ཤེས་ ནས་ ཁས་ མི་ ལེན
བཞམ་ སྐྱོན་ བྱུང་ ཞིས་ ངོ་ གས་ ནས་ ཁས་ མི་ ལེན་ པ་ ཅིག ། དང་ པོ་ ལྟ་ ར་ ལེན
ཡང་ ཅི་ དགོས། པ་ ལ་ ང་ ངུ་ ཞེ་ ཚོད། གཉིས་ པ་ ནི་ ཁས་ མི་ ལེན་ པ་ ཉིད

ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་ཁས་མི་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཁས་བླང་པའི་ཕྱིར་མིང་མེད་དུ་བཏགས་པ་མིང་དུ་སོང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཁས་མི་ལེན་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། མཁས་ན་གྱུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་གི ། རྟེས་སུ་མི་འཇུག་མི་གྱིད་དོ། ། རིགས་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དག་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཡོ་སྒྱུས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང། དངོས་ཁས་མི་ལེན་པའོ། ། དང་པོ་ནི་གྲངས་ཅན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རང་གི་དོན་བྱེད་པའི་ཞེ་འདོད་ཁས་མི་ལེན་པར། སྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་གཞན་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའམ། ཚུ་རོལ་མཛོས་པ་བ་དག་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་མི་འདོད་པ་དམ་བཅའ་བ་ནི་སྨོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། གནས་མ་བུ་བས་བདག་ཏུ་གྱུ་དང་མི་ཏུ་གཡར་བཙོ་ད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་ལྟ་ལོག་གི་ནང་དུ་བསྡུས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ཁས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཤེས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲ་བློའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བཟོད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། ། མི་གསུང་བ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱངས་ཅན་ཞུགས་ལྡན་ཐུགས་དང། ། གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག ། ཡོད་མེད་འདས་པར་སྒྲན་དྲིས། ། དེ་ཕྱིར་ས་ཁམས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ། བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། ། འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ། ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པ་ལགས་མཉེན་མཛོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་མུ་སྟེགས་

བྱེད་ཁས་ལེན་ཡོད་བཞིན་དུ་གཡོ་སྒྱུས་ཁས་མ་ལེན་པ་ཀུན་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་
བུའོ། ། དབུ་མ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་བཀྲས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས
ཁྱད་པར་ཆེའོ། གལ་ཏེ་ཁས་བླང་གཏན་ཁེགས་མི་འདོད། དེ་ལ་བརྟགས་གཏིས
སུ་འགྱུར། ། སྒྲོས་བྱལ་ཡིན་ཕྱིར་མི་འདོད་ན། ཤེས་ན་དབུ་མའི་གྲྭ་མཐའ
འགྱུར། ། ཡོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་ནུས། ། དེ་ནི་ངན་གཡོའི་ལྟ་བར
བཤད། ། ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་ཆོགས་བཅད་དོ། ། ལ་ལ་གྲྭ་མཐའ་མི་འདུ
བ། ། ཕན་ཚུན་བསྲེས་པའི་གྲྭ་མཐའ་འདོད། ། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་ས་ས
ད་གཏ། ། སྐྱོན་མེད་ན་ནི་དེ་ཇི་འབྱང། ཁ་ཅིག་གྲྭ་མཐའ་ཐུན་ཚགས
བསྟེན་ཕན་ཁས་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་དང་མདོ་ལྟ་པ་བསྟེན་ཕ
ན། ཡུལ་ཆུ་མ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་འཇོག་པར་འདོད་པ་དང། མདོ་ལྟ
ཕ་ལ་ཆ་ནི་ཀ་པ་བསྟེན་ཕ་ས་ཐམས་ཅམ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ངོན་ཁས་བླང་ཞེས
ཟེར་བ་དང། མདོ་ལྟ་ཕ་ལ་ཆ་དབུ་མ་པ་བསྟེན་ཕ་ས་མདོ་ལྟ་ཐུང་པའི་དབུ་མ
ཕ་ལ། ས་ཐམས་ཅམ་ཕ་ལ་ཆ་དབུ་མ་བསྟེན་ཕ་ཆ་ལ་འབྱོར་ཐུང་པའི་དབུ
མ་ལ་ས་ཁ་ས་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཁ་ཀ་ཐུང་ཡོད་ན་རིགས་པས་ཐུན་ལ་ཐུང
ཐུང་ཆེ་ན་ཁ་ཀ་ཐ་ཐ་ཐ་ཐ། ། ཁ་ཁ་ལ་ཇི་ལ་ཡ ། ། ཁ་ཁ ། ། ཁ
ཡ ། ། ཁ ། ། ཁ ། ། ཁ

སྒྱུར་བ། ས་སོའི་རྒྱུ་བོའི་ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་བརྟགས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ཆུང་ངུ་དཔྱོད་ཀྱས་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དབྱུང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་འདི་གཤིས་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱན་འབྱིན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསར་པ་བླུན་པོས་སྒྲུར་བ་རིགས་པས་སྟོང་པ། ལུང་དང་འགལ་བ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྫུན་སྒྲུར་བ། བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་གིས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཤུགས་ནས་མ་བྱུང་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀང་ཆོས་བ་ཏ་ཅང་འཕེལ་ན་ཞིང་གི་ཡུར་མ་ལྟར་ས་ཁམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བས་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྱན་དབྱུང་སྟེ། ཆགས་སྡང་ཅན་ཀྱི་བླུན་པོས་མི་གོ་ཡང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ས་ཅན་འདི་ན་དེ་ལས་གཞན། ། བླུན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་མང་མོད་ཀྱི། ། དེ་ནི་བླུན་པོས་གོ་སླའི་ཕྱིར། ། མཁས་པས་ཕལ་ཆེར་བཏང་སྙོམས་བཞག ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དོ། ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྔོག་ཀ་ལ། ། རིག་བྱེད་ཀྱང་ས་ཅན་ཉན་ཕྱུག་པ། ། ཟད་བྱེད་ཚུ་རོལ་མཐོས་པའོ། ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང། ཆོག་ཀ་ལ་འབར་བར་བཏུར་བསྡུས། དེ་བསྡུན་ཡོངས་སུ་ཀྱགས་པ་ཆོ་ཀ་ལ་ཐེ་ལྟའོ། ། དེ་དག་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་པ། ཆེད་པ་བ། གསང་བར་སྒྲ་བ་པ། ཏྲ་ལ་ཏ་ཡོགས་པ། ཐུན་པ་བ། ཏད་ཀ་ཆ་ཅང། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་ནམ་ཀྱང་ས་ཅན་ཀྱང་ས། ། ཀྱང་ས་ཅན་པ། ས་ར་ཀ་ཀ། ར་ང ཀ་ཀ། ས་ཁམ་ཏུ་པ་ལ་ས་ལོ་ཀ་ལ་ནི་ནམ་ཀྱང་ས། ། ཀ་ས་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤ་ས་ཀྱིས་རིག

ཕྱིད་པ་ དང་ གང་ས་ ཅན་ གཉིས་ ཀ་ ལ་ གཡས་ ཡ་ ཡོད་ ངོ། ། ཉུག་ ཕྱུག་ ཡ། གཟེགས་ཟན་ཡ། ཕྱི་ཐག་ཡ། རིགས་ཡ་ཅན། ཆོག་གི་ངོན་དྲུག་བ་ལ་ སོགས་ ཡ་ནི་ རྣམ་གྲངས་སོ། ། ཟད་ཕྱིད་ཡ། རྒྱལ་བ་དམ་ཡ་བ། ཆོག་གི་ངོན་དགུ་ ཡ། ས྄ོག་གི་ལྷ་ཚན་ཡ། འཇོམ་མེད་ཡ། གཅེར་བུ་ཡ། ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ སོགས་ ཡ་ ནི་ རྣམ་གྲངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ ལྷ་ ཡཞི་ཡ་ ནི་ ལས་ ཆུ་ འབྲས་ ཡདེན་ ཡར་ འདོད་ ཡས་ རྒྱ་ ཡར་ ལ ་ ཐ་ ཞེས ་ ཟེར ་ ། ། ཚུ ་ རོལ ་ མཇོ ས ་ ཡ ་ ཡ ། འཇིག ་ རྟེན ་ ཁྱོད ་ འཕེན ་ ཡ ། ཆད ་ ཡར ་ ལྟ ་ ཐ ་ ཡ ། མེད ་ ཡར ་ ལ ་ ཐ ་ ཡ ། ཕུར ་ ཐུ ་ ཡ ། ངོ ་ ཚ ་ ཉིད ་ ཁྱོར ་ ལ ་ ཡ ་ སོགས ་ ཡ ་ ནི ་ རྣམ ་ གྲངས ་ སོ ། ། ཡོད ་ འགའ ་ ཞིག ་ འཇིག ་ རྟེན ་ ལྟ ་ ཕྱི ་ མི ་ འདོད ་ ཡས ་ ཁྱོད ་ ཡ ་ ཞེས ་ ཟེར ་ བ ་ ནི ་ ཁྱོད ་ ཡ ་ ནི ་ ལ ་ ཡ ་ ལ ་ ལ ་ ལ ་ ཆ ་ ལ ་ ལ ་ ལ ་ ཡ ་ ཡ ་ ཡ ་ ཀྱི ་ ནའོ ། ། ཁྱོད ་ རིགས ་ གཤེང ་ དུ ་ ལ ་ ཡ ་ ལ ་ ཡ ་ ཡ ་ ཡ ་ ཡ ་ ལ ་ ལ ་ ལ

གིས་བྱས་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་པོ་དེ་ཚངས་པ་དང། དབང་ཕྱུག་དང། ཕྱུག་འདུག་ལ་ལྟར་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་གང་ལ་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པ་དེའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཚངས་པ་བ་དང། དབང་ཕྱུག་པ་དང། ཕྱུག་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་གྲགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ཡི་དམ་ཐ་དད་སྣོམ་པ་ལ་དེའི་མིང་དུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་གསུམ་གཅིག་བྱེད་ལ་ཚད་མར་བྱེད་ན་ཁྱོད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིག་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རིག་བྱེད་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཁྱེད་ལ་གཅོར་བྱེད་ལ། གང་ཅན་ཅང་གཟེགས་ཟན་པ་ནི་རིག་བྱེད་འཆད་པའི་དྲང་སྲོང་ལ་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་སྟོན་མཛད་ལ་ཚད་མར་བྱེད་ཀྱང་མཛད་ནི་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་མིང་ཐོབ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་དང་ཞེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། ། མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མཐུན་ཏེ། རྣག་སྣ་བ་རྣམས་བདག་རྣག་པར་འདོད་ལ། ཆད་སྣ་བ་ནི་བདག་ཡོད་པ་ཆད་པར་འདོད་པས་སོ། ། སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པའོ། ། གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་གཞན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བར་སྣང་ངོ། །

གོང་གི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ནི། ། འདི་ཡི་རྣམ་གཞག་འཁྲུགས་པ་མང། ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྒེལ་བའི། ། བསྟན་བཅོས་བདེན་པར་གཟུང་མི་བྱ། གོང་གི་དགེ་བཤེས་འགའ་ཞིག་གིས། སྒྲུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་སྣང་མོད། དེ་དག་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་མ་གཟིགས་པར་ཕན་ཚུན་སྲུན་ཕྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་གེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་ལ། གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པ

ཅམ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་གེ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་འཕྲུལས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་དང་ཕྱིག་ཆེན་དང། ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྣོ་བ་དང། མདོ་སྟེ་པ་དང། ས་ཚམས་ཅམ་པ་དང། དགེ་མ་པ་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིག་པར་ས་ཁམ་རྒྱས་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་པ་འགའ་དང་ཟད་བྱེད་པ་དང་ས་ཚམ་ཅམ་པ་དག་ཀྱང་ས་ཚམ་སྒྲ་བྱེད་པའི་གྲྭབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐུན་པ་དང། སྨྲ་ཁ་བ་དང། རྒྱང་འཕེན་པ་དང། དགེ་མ་ཐལ་འགྱུར་ལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་སྲུན་འཕྲིན་པ་དང། གཞན་ལས་གྲགས་པར་ཇི་ལྟར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཚོགས་པ་མེད་མཐུན་ཡང་ངོན་མི་འདྲ་བས་རྟོག་གེ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །

ས་ཚམ་རྒྱས་པ་ལ་གྲྭབ་མཐའ་བཞི། ། བྱེ་བྲག་སྣོ་དང་མདོ་སྟེ་པ། ། རྣམ་རིག་ཀོ་བོ་ཉིད་མེད་སྣ། ། འདི་དག་གིས་ནི་དབྱེ་བ་ལ། ། གྲྭབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ཅི་རིགས་ཡོད། ། རྒྱས་པར་གྲྭབ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཟློས། ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཞུང་ལ་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་གཉིས། ཉན་ཐོས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣོ་བ་དང། མདོ་སྟེ་པ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ས་ཚམ་ཅམ་དགུ་མ་གཉིས། ས་ཚམ་ཅམ་ལ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གཉིས། དགུ་མ་ལ་རང་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སོ། ། དེ་དག་ནང་གསོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་གྲྭབ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དེ་དག་གྲྭབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན། ། ཐོག་མར་རྩོད་གཞི་ངེས་པར་བྱ། ། མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས། ། ཕྱི་རོལ་དོན་འདོད་དེ་དག་དང། ། རྩོད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བླང། ། མེད་ན་རྩོད་གཞི་མི་མཐུན་པས། ། རྩོད་པའི་གནས་སྐབས་འཇུག་པ་དཀའ། ། ཆོས་པ་གཉིས་དང་རང་གི་བསྟན་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་གྲྭབ་མཐའ་བདེན་བརྫུན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་དང་མུ་སྟེགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་དང་

རྩོད་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་ལ་སོགས་པར་བསྟྲབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་བེམས་པོ་ཉིད་བཀག་ནས་སྐབས་དོན་གྱི་རྩོད་པ་འགྱུར་པར་འགྱུར་བས་མངོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཟང་སྟེ། དོན་གྱི་མཐུས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ནས་རྩོད་པའི་སྐབས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་དགོངས་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རྣམ་འཕྲེལ་ལས། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྙོམས་ཅན། གླང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས། ། འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། ། ཕྱི་རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པ་མཛད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དགོངས་པ་བསྐང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན། ཁོ་བོས་མངོ་སྡེའི་སྐབས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན། ། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་སོ། ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་པའི་ཡལ་ག་རྣམས་ཆོད་ནས་དེའི་རྩ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་པ། ། དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དངོས་མེད། ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཚེ་དེའི་རྒྱས་གྲྭབ་པོ་སྟམ་ན། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྟྲུར་བའི་རིགས་པས་བསྟྲབས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་ན། མངོ་སྡེ་པའི་སྐྱེས་ལ་འདུ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དངོས་མེད་པའི་སྟོང་ཅན་དེས། ། ཇི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེན་བདེན། ། ངེས་ཀྱང་དེ་འདུ་མི་ཤེས་སོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སྐབས་འདི་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་ནི་ཁེམས་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་མ་ཁོངས་པར་ཟད་དོ། ། ཁོ་ན་སྟོང་བ་འདི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་བྱས། རྒྱལ་ཕྱན་ཁེགས་པས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་

འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལང་གར་གཤེགས་པ་ལས། བག་ཚགས་ཀྱིས་ནི་དགྱུགས་པའི་སེམས། ། རོན་དུ་སྣང་བར་ཏུ་འགྱུར། རོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། ། ཕྱི་རོལ་རོན་མཐོང་ཟེག་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་བའི་རོན་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ཏེས་ལ་སོགས་པས་གཟུང་ཚ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཁེགས་པས་གཟུང་བར་སྣང་བ་མི་འཐད་ཅི་སྟམ་ན། གཟུང་ཚ་ཁེགས་པས་དེ་འཛིན་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་པས་དེར་འཛིན་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་ཐོང་བ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུ་ལ། གཟུང་འཛིན་དངོས་པོ་སྟོངས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པས་གཉིས་མེད་ཤེས་པ་ཉིད་འགྲུབ་སྟེ། བློ་ཡིས་ཉམས་ཐོང་བྱ་གཞན་མེད། ། དེ་ཡི་ཐོང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ལས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཞི་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། ། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་གཞི་ཆུམ་རིག་བསྒྲུབས་ནས། ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ། དེམས་ཙམ་ལས་ནི་བཟློས་ནས་ཀྱང་། ། སྣང་བ་མེད་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱེར། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཆུམ་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བསྟལ་ལ་དགོངས་ནས། ། སྐྱེ་བསྟལ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ། ངེད་ཀྱི་དེ་ནི་ཏྲི་ལས་སྐྱེས། ། དེ་ཡང་བདག་མེད་ལྟ་ཅི་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། རིགས་པ་ཐུ་ཀུ་ཚུ་ལས། ། ཤིན་ཏུ་ཕ་པའི་དངོས་ལ་ཡང། ། གང་གིས་སྐྱེ་བར་ཆུམ་བརྟགས་པ། ། ཆུམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡི་ནི། ། ཏྲི་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་མཐོང། ཞེས་གསུངས་པས། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་གཞན་དབང་སྐད་

ཅིག་མ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པས། ངོན་
དམས་པར་སྐྱེ་མེད་སྒྲོས་བྱལ་གྱུར་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་
ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ། རྒྱུན་ལ་རག
ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། ། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་རྣམ་རིག་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ངན་མའི་ངོ
ས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་རྣམ་འགྲེལ
མཛད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱི་རོལ་དགྱེད་ན་མངོ་སྐྱེ་བའི། ། གྲུབ
མཐའ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན། ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལྟར་ཡོད། ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ན་མུ་སྟེགས
བྱེད་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འཕྲེལ་བས་ཡུལ་རིག་པ་དང། ཕྱེ་བྱ་ཏུ་སྣ་བའི
ཡུལ་དང་དབང་པོ་དུས་མཉམ་པས་ཡུལ་རིག་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི
ཚད་མ་ཡོད་པས་མི་འཐད་ཅིང། མདོ་ལས། མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུགས་ལ
དམིགས་ནས་མིག་གི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ངོན་མདོ་སྟེ་པས
ཡུལ་དབང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་བཞི་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར
འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་གནོད་བྱེད་མེད་པས་ངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི
ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་སྒོམ་ངལ་ཕོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཕྱོགས་སྒང་ཆོས
ཀྱགས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག
མངོ་སྟེ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ས་ཕེམས
ཅམ་ཕྱི་རོལ་དོན། ། ཁས་བླངས་ཡིན་ཞེས་བོད་རྣམས་སྒྲོགས། ། ཏཱ་ངོས
བཞིན་ཏེ་འདི་མི་ལྷོད། ། མངོ་སྟེ་པ་ལ་བཏགས་པར་ཟད། ། བོད་རྣམས་ཀུན
ལས་བཏུས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་གོང་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན
དང་ཤེམས་གཉིས་ཞུལ་ཀྱིས་བཞེས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ཤེམས་ཅམ་ཕྱི

རོལ་གྱི་ངོན་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་
ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོན་ཤེས་ལེན་པ་འགལ། ཕྱི་རོལ་ངོན་ཁས་ལེན་ན་སེམས
ཙམ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེན་ན་རྒྱ་དང་ཁས་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ཏེ་རྒྱ
པ་ཡིན་ན་དང་ཁས་པོར་མི་འཐད། དང་ཁས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱ་པར་མི་འཐད་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལྟེ་པའི་གླུབ་མཐའ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས
བཏོལ་དུ་སེམས་ཙམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོན་ཁས་བླངས་ཞེས་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །
ཕྱི་རོལ་ངོན་རྟམས་འགོག་པ་ན། ། རྟམ་རིག་དང་ཁས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཡིན། །
ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། ། དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་དང་ཁས་སྟོབས
ཡིན། ། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོན་འགོག་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཙམ་པའི་གཅིག་དང
དུ་བྱལ་དང། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང། རིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང།
ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངོན་གཅིག་སྣང་བ་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས
ཐམས་ཅད་ཁས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཡིན་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རྟོ་ཐེ
གཟེགས་མ་དང། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ་སོགས་པ་དང། ཐལ་འགྱུར་བའི
བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་དང། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས
པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཡིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་གླུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན། ། དངོས་པོ
སྟོབས་ཤུགས་མེད་ཅེས་ཟེར། ། མ་ཡིན་དངོས་པོའི་སྟོབས་མེད་ན། རིགས
པའི་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་འཐད། ། བོད་ཁ་ཅིག་གླུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་རང
འདོད་པའི་ཚགས་སྦང་གི་སྒོ་ནས་ཆུན་སྒྲུལ་སྒྲ་བར་ཟད་ཀྱི། ། ལུང་ལ་བརྟེན
པའི་གླུབ་མཐའ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་མེད་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །
ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་མཁས་པའི་སྐྱེ
པོ་རྣམས་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་གླུབ་མཐའི
དེ་དག་གི་ཇེས་སུ་འཐང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གླུབ་མཐའ་ལ་རང་རང་གི

སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོའི་སྟོབས་མེད་ན་སྐབས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་དགག་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚུ་དང་མེ་ལས་སོགས་པར་སྣང་ན་ངོམས་པ་དང་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་ལ། ཡི་དགས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་མ་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་བྱས་ཡོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པས་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་ཆོས་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱས་ཡོད་ཀྱི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀ་ལ་ཡིན། ཡུམ་ལས་ཎ་རིའི་བུ་ཁེམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ལྟ་དམིགས་སུ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་དང། སྡུད་པ་ལས། མི་རྟག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་བཅོས་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་བུ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་སྣང་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཉིད་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཚུ་ཇོ་ལ་མཐོང་བས་དབང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ཥ་ཥ་ལ་འཇུག་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་ལ། ཕ་ཇོ་ལ་གཟིགས་པའི་ས་ངམ་རྒྱས་ལ་དབང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་གཞན་གྱུར་ན། ། དོན་ཀུན་ འཇུག་ དང་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི། ། ཡོན་ ཏན་ བརྒྱ་ ཕྲག་ བརྒྱ་ གཉིས་ འབྱུང་། ། འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་པས། ལས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཉིད་ ཐ་ དད་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ གང་ ངོས་ པོ་ སྟོབས་ ཞུགས་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ དཔྱད་ཅིག ། གལ་ཏེ་ ཀུན་ ཛོས་ ངང་ ངོན་ ངམ་ པའི་ ཆམ་ ཀཱཊ་ ཀ་ ཡི་ ཨདུ་ པས།

ངོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྱལ་བས་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་ལ། ཀུན་ཇོ་ཤེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོན་ཞུགས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་
སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་ཇོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག
པ་དང་། གཅིག་དང་རིག་པ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཐད
མི་འཐད་ཁས་ལེན་པ་ལ། མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ས་ངར་ནས་ཆུས་པའི་གྲྭ་མཐའི
རིམ་པ་ཆུམས་འཇུག་ལ། དེ་དག་ཀྱང་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་རྟག་པ་ཡུལ་ལ
ཡོངས་སྒྲོད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་ཁོང་རང་གི་རིགས་པ་དེ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ
བཞིན་དུ་བྱི་བྱག་ཏু་ལྷ་བ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དུས་མཉམ་པས་འཛིན་པ་དང་
མངོ་སྡེ་པས་ཀྱེན་བཞི་ལས་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ཆུམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ཙམ
པས་ཐོང་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བག་ཚགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་དང་། དགེ
མ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བཞིད་པ་ནི། རང་རང་གི
ལུགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་དེ་ལ་སྟོན
ནས་སྐབས་སུ་བཅ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་དེའི་དངོས་པོ་སྟོན་ཞུགས
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། ཚན་ཚུན་འཆོལ་བའི་རིགས་པ་ཆུམ་པར
འཕྲམ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་ས་ནམ་ལ་སོགས་པའི་བྱ
བ་ལ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཀྱི། ཚན་ཚུན་འཆོལ་ན་མི་འགྲུབ་པ
བཞིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟེ་སྟོང་ཐ
དད་དུ་གསུངས་པཱའི་ལ་དགོངས་ས། ། གལ་ཏེ་གྲྭ་བ་མཐའ་ཐ་དད་ལ་རང
གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལས་མི་འདའ་ཚད། མ་ཁས་པ་དག་གིས་རིགས་པས
དཔྱད་ན་འཇིག་པས་འཕྲལ་ལ་གང་མི་འཇིག་པ་དེ་དངོས་པོ་སྟོན་ཞུགས་ཡིན
ནམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་སྟོན་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་མི་སྲིད
དེ། ཐོག་ཏེ་ཡུལ་དུ་གང་གྲྭ་པ་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ

ལས་ བོས་ མེད་ དེ། ལེངས་ ཏྲིའི་ མངོ་ ལས། རྒྱལ་ བའི་ སྲས་ པོ་ མི་ གསུང་ བཞུགས། ། མི་ གསུང་ བ་ ཉིད་ རྒྱ་ ཆེར་ འགྲེལ། ། ཞེས་ བྱ་ ཁ་ དང་། རྣམ་ འགྲེལ་ལས། ཇི་ ལྟ་ ཇི་ ལྟར་ རྣམ་ དཔྱད་ པ། ། དེ་ ལྟ་ དེ་ ལྟར་ རྣམ་ འཕྲལ་ ཞེས། ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ གསུངས་པ། དེ་ནི་ དངོས་སྟོབས་བོངས་པ་ ཡིན། ཞེས་ གསུངས་ཡས། དངོས་པོའི་ སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་ཡས་ དཔྱད་ནས་ གང་ ཡང་ མི་ འགྲུབ་ ཡས་ མཐར་ ལེངས་ ཏྲིའི་ རྣམ་ ཐར་ ལ་ འཇུག་ ཡར་ ཆྱའོ། ། རིགས་ཡ་ལ་ ཡང་ རྣམ་ཡ་ ཀཉིས། ། གཞན་ ལ་ ཆུ་ ལ་ ཀཉིས་ ཀྱི་ ལུགས། ། ཚད་ མ་ ཀཅིག་ དང་ མང་ པོ་ དང་། ། དེ་ དག་ ས་ ས་ཡི་ མཚན་ ཉིད་ དང་། དབྱེ་ བསྡུའི་ ཆེ་ ཐུག་ མང་ མོད་ ཀྱི། ། འཕྲལ་ ཡར་ ཀླུགས་ ཡས་ འདིར་ མ་ ཟིན། ། རིགས་ཡའི་ རྣམ་ གཞག་ ལ་ ཡང་ རང་ ལྟ་ ས་ཡས་ རྒྱས་ ཡ་ དང་ གཞན་ ལྟ་ ཆུ་ ལ་ ཀཉིས་ ཏེད་ གཉིས་ ལས། ས་ཡས་ རྒྱས་ ཡ་ ལྟ་ རབས་ ཡ་ ནི་ མངོན་ ས་ལུམ་ རྟེས་ དཔག་ ལུང་ ཚད་ མ་ དང་ གསུམ་ བཞེད་ ལ། ཕྱོགས་ ཀྱི་ གླང་ པོ་ ནི་ རིགས་ ཡ་ དང་ འགལ་ ཡའི་ ལུང་ ཚད་ མ་ ཉིད་ མ་ ཡིན་ ཡས། རིགས་ ཡས་ མ་ གནོད་ ཅིང་ ལུང་ ཕན་ ཚུན་ མི་ འགལ་ན་ ཚད་ མ་ ཡིན་ མོད་ ཀྱི་ དེ་ རྟེས་ དཔག་ གི་ ཁོངས་ སུ་ འདུ་ བར་ བཞེད་ དེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ཡིད་ ཆེས་ ཚོག་ ནི་ མི་ བསླུ་ བའི། ། སྒྲ་ ལས་ འདི་ ཡུལ་ ལྟོག་ ཀྱུར་ ནས་ འང་། ། ཁོ་ ལྟས་ ས་ ཡ་ ལ་ ཕྱིར་ ཐུབ་ ནི། ། རྟེས་ སུ་ དཔག་ ཡ་ ཚད་ མར་ ཐེད་ ། ། ཆེས་ བྱ་ ལ་ ས་ ཁོག་ ས་ ཀླུངས་ ཡ་ ལྟར་ ར། ། ལུ་ ལྟ་ ཀཉིས་ ཚད་ མ་ ཀཅིག་ དང་། ཀཉིས་ ཡ་ ལ། ། ཀླུ་ ཡ་ ཀ ཀ ཀ

ཁྱད་པར་ཡོད། ། སྭ་རབས་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་འཕྲལ་པ་མེད་མོད། ཧོན་ཀྱང་ཚད་མའི་གང་ས་དང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་དང་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་བཞེད་པ་དང། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་རྗོད་བ་གྱུབ་པར་ལྟག་ཆོད་གསུམ་དུ་སྟོད་པ་དང། ཟླུམ་པའི་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་མཛད་པའི་ལུགས་འཛིན་ཏོ། ། ཕྱི་མ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་ཀྱི་ས་ཕོགས། ། གང་ས་ དང་ དབྱེ་ བསྟན་ བྱ་ བཤད། ། བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུང་རྒྱས་ཕོགས། ། སྭ་མའི་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ། ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་ས་ཕོགས་པ་ཚད་མའི་གང་ས་གཉིས་སུ་ཅིས་ལ། ལུང་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང། མི་འགལ་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྟོད་པ་དང། དབྱེ་བསྟུ་ཡང་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་ལ་ཕོགས་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་བདག་གཅིག་དེ་བྱང་དུ་སྟོད་པ་དང། ལྟག་ཆོད་ གསུམ་དུ་མི་འདུ་སྟེ། མངོ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་དང། ། འགལ་ཞིང་ལྟག་ཆོད་རྣམས་ལ་ནི། ། ཚོད་པ་གྱུབ་པར་ཚུལ་གསུམ་བཤད། ། འདི་ལ་ཁྱད་པར་མཆོན་པ་མེད། ། ཅིས་ གསུངས་ པས་ ཕོ། ། ཚོད་ པའི་ ངག་ འགོད་ ཚུལ་ཡང་ཡན་ ལག་ ལྔ་ ལྡན་ དཔེར་ ན་ ལ་ ལ་ ཞེ་ ཡོད་ དེ་ དུ་ བ་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ ཚང་ མང་ བཞིན། ལ་ ལ་ ཡང་ དུ་ ཁ་ ཡོད་ ཕས་ ཞེ་ ཡོད་ ཅིས་ འདོད་ ཕ་ མི་ འཐད་ ཏེ། ། ཕྱི་ ཁྱབ་ ཁ་ ཕྱོད་ ཕ་ མ་ ཚང། ། དམ་ བཅའ་ བང་ ཁེར་ ཐུར་ ནང་ མཐུག་ ལྟུང་ གསུམ་ ལྟག་ ཕའི་ ཕྱིར་ ར། ། ངེས་ ན་ ཚོད་ ཕའི་ ངག་ ཞུང་ ཆུས་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཁྱབ་ ཕ་ དང། ། ཕྱོགས་ཆོས་ ཁ་ ཕྱོད་ ཕ་ ཡན་ ལག་ གཉིས་ ལྟན་ དུ་ ཐུར་ བས་ ཕྱི་ རབས་ ཕའི་ རྩོག་ ཀེ་ ཁྱད་ ཕར་ དུ་ འཕགས་ ས། ། ཕྱི་ རབས་ ཆོས་ ཀྱི་ གྲགས་ ཕའི་ གཞུང་ ལ་ ཕ་ རྒྱན་ ཕའི་ གང་ ཟག་ རྣམས་ ལ་ ཡང། ། ཚོད་ ཕའི་ ཚུལ་ ལ་ རྣམ་ གཉིས་ མཐོང། ། ཆོས་ གྲགས་ ཐུབ་ ཕའི་ ངག་ ཕགོད་ ནས། ། གཏན་ ཚིགས་ ཆེར་ མ་ འབྱིན་ ཕར་

མཛད། ། གཞན་དུ་ཚར་གཅད་གནས་སུ་བཞེད། ། རྩོད་པའི་རིགས་པ་ལས་
ཏེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོད་པའི་སྐབས་གང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ངག་སྐྱོན་
མེད་བཀོད་ནས་ཚེར་མ་འདི་ལྟར་འཕྲིན་ཏེ། རྒྱས་འདི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ་ངེས་པམ་ཡིན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་དེ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཚེར་མ་གསུམ་མི་འཕྲིན་པའི་ཆོལ་བ་དེ་ཚར་
གཅད་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང། ཚེར་མ་ཕྱུང་བའི་རྟེས་ལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་སྒྲུབ་
འཕྲིན་པའི་ངག་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། ། ཕྱི་མའི་རིགས་པར་ སྒྲ་ བ
འགལ། ། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས། ། སྐྱོན་བརྗོད་ནས་ནི་ཚེར་མ
འཕྲིན། ། བོད་ནམས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྩོད། ། ཕ་ཀ་མ་ཧ་ལའི་མཁས་བ
ཞིག་དང་ཕྱོ་གའི་ཐུབ་ཟེ་ཞིག་ཀྱལ་པོ་སྒ་ཚད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་དཔང་པོ་ཐུས་ཏེ
རྩོད་པ་ན། ཐུབ་ཟེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒ་ཏ་ཀ་པར་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པ
མི་ཏ་ཀ་ཅེས་དམ་བཅས། ཐུབ་ཟེས་མི་ཏ་ཀ་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས། སངས
རྒྱས་པས་གང་ཡོད་པ་མི་ཏ་ཀ་སྟེ་ཐུམ་ད་བཞིན་སྒ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི
ངག་བཀོད། དེ་ལ་ཐུམ་ཟེས་ཏ་ཀས་དེའི་ཚེར་མ་མ་ཐུང་ངོ་ཞེས་བཤད་ཞིང
རྒྱལ་པོ་ལ་བལྟས། རྒྱལ་པོ་དཔང་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཏ་ཀས་དེའི
ཚེར་མ་ཐུང་ཤིག་ཅེས་སྨྲས། པཎ্ཌི་ཏ་ས་ཁོ་བོའི་ཏ་ཀས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཚེར་མ
ད་ཐུང་ཅི་ཙམ་ཞེས་ལན་བཏབ། དེར་ཐུམ་ཟེས་ཚེར་མ་འཕྲིན་ངོས་པའི་རྒྱ
མཚན་མ་ཤེས་པས་སྟོན་པ་མེད་པར་འདུག་གོ། ། དེ་མན་ཆད་ཆོལ་བ་ཕལ
ཆེར་དེའི་ནམ་ཐར་བཟུང་ནས་ཏ་ཀས་ལ་ཚེར་མ་མི་འཕྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ
གཞན་ཅིག་ཏུ་པ་ཚོང་ངོ་ཞེས་ཀྱ་ཀོ། ། རྩོད་པའི་རིགས་པའི་ནམ་གཞན་མི་ཤེས
པའི་ཕོད་ཀྱི་ཏ་ཀ་ཏ་ནམས་ཀྱང། ཏ་ཀས་ལ་ཚེར་མ་མི་འཕྲིན་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི

སྒྲོན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ། ། ཚུལ་འདི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི། ། བཞེད་པ་མིན་ཕྱིར་འཐད་པ་དཀའ། ། ཚོད་པའི་རིགས་པར་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཚེར་མ་མ་ཕྱུང་ན་ཆོལ་བ་ཙམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས། ཚེར་མ་ཕྱུང་སྟེ་བརྫད་དོ། ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཀྱ་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ དང་ འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་འདྲའི་ཚོད་པ་ སྟེ་ བདུན་ དང་། ། རིགས་པའི་གཏེར་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། ། ཆུམ་འགྲེལ་ལས་གསོ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་སྟེ་བདུན་དུ་ཆུས་པར་གསུངས་ཤིང། སྟེ་བདུན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རིགས་པའི་གཏེར་ དུ་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། ། འདིར་ནི་ གསར་ བྱ་རྣོ་གས་སླ་བའི། ། ཆུམ་པར་གཞན་པ་ཆུང་ཟད་བཤད། ། སྐབས་འདིར་ཚོད་ པ་གསར་ བྱ་ དག་ གིས་ གོ་ སླ་ བར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར་ འདི་ པ་ དང་ ལན་ འདེབས་ པའི་ ཚུལ་ཆུང་ ཟད་ བཤད་ དེ། འདི་ ན་ སྐབས་ ཀུ་ བབ་ ཀ་ ཏུ། ། ཅིག་ ཅར་ ཆུམ་ གང་ མར་ པོ་ མིན། ། ཆུ་ སྟེགས་ ཏེད་ དག་ ཆོལ་ བས་ ཕྱོགས་ སྟ་ མི་ འདྲ་ བའི་ ཆུད་ ཚགས་ བཆུ་ དང་ ཁེས་ བཆུ་ ལ་ སོགས། ། ངག་ ཆུན་ གཅིག་ ལ་ བཏོན་ ནས། དེ་ ཕྱིར་ ཆོལ་ ཀྱིས་ གོ་ རིམ་ མ་ འཕྲུགས་ པར་ ཕྱོགས་ སྟར་ ཇེས་ ཤུ་ བརྗོད་ དེ། ། དེས་ ན་ གོ་ རིམ་ ཕྱོགས་ ཕྱི་ མས་ ཤུན་ འཕྱིན་ ལ། ། དེ་ ལྟ་ བུའི་ ཕྱོགས་ སྟ་ བརྗོད་ མ་ ཆུས་ ནས་ ཇེས་ ཤུ་ མི་ བརྗོད་ པ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཚར་ གཅད་ ཀྱི་ གནས་ ཤུ་ འགྱུར་ རོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། ། ཚོད་ པའི་ རིགས་ པར་ སྐབས་ ཤུ་ མ་ བབ་ པའི་ ཕྱོགས་ སྟ་ རེ་ རེ་ ཤུན་ ཕྱུང་ བས་ ཆོག་ མོད། ། སྐབས་ ཤུ་ བབ་ པའི་ ཕྱོགས་ སྟ་ ཇེས་ ཤུ་ བརྗོད་ པ་ ནི་ ཐུབ་ པ་ དང་། ། ཤུན་ འཕྱིན་ ཀྱི་ ཡན་ ལག་ མ་ ཡིན་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཚར་ གཅད་ དུ་ དགོངས་ ས། ། དེས་ ན་ ཕྱིར་ ཆོལ་ ཀྱིས་ འདི་ བ་ ན་ ཡང་ ཐུ་ རྟག་ མི་ རྟག་ གམ་ མི་ རྟག་ ཅེས་ བྱ་ བ་ ལྟ་ བུ་ ། ། ཤུ་ ཤ་ ཤ་ ངེས་ པར་

ཕྱི་མ་རྫོང་པ་ངག་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་ནི་
རེ་ཏྲི་བ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མར་པོ་སྦྲེང་ནས་ནས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོལ་བས་འཇོན་མི་
ནུས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཇེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་སྤུན་འཕྲིན་པ་འཕྲུག་ཅིང་འཕྲུལ་
པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྨོབས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སུ་
གཏང་བའི་ཐབས་ཡིན་པོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཐམས་ཀྱིས་ཚར་གཅད་ཀྱང་
གྱུབ་མཐའ་འཇོན་མི་ནུས་པས་དམ་པའི་རྫོང་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་རྫོང་རིགས་ལས
འབྱུང་བོ། ། བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་ལ་རྒྱགས་མང་པོ། ། འདུག་ཀྱང་རྫོང་ན་མང
པོ་མིན། ། སྔ་མ་རྒྱགས་མིན་ཚར་གཅད་གནས། ། རྒྱགས་ཡིན་ཕྱི་མ་ཚར
གཅད་འགྱུར། ། སྐྱེ་རྒྱ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་དང་རྫོལ་བྱང་ལ
སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟུང་ཞིག་བཟློད་ཀྱི་གཞན
མང་པོ་མི་བརྗོད་དེ། ། སྔ་མ་རྒྱགས་མ་ཡིན་ན་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ
ཚར་གཅད་ཡིན་ལ། སྔ་མ་རྒྱགས་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་ལྟག་པ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད
ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆོས་ཅན་མ་གྱུབ་པ་ལ་སོགས། ། ཀུན་ཚོགས་ཏིས་པས་འགྱུབ་པར་གསལ། ། རི་བོང་གི་རྭ་འམ་བདག་ཆོས
ཅན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་མི་སྲིད་པའམ། ཤ་ཟའི་བུམ་པའམ
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཚད་མས
མས་གྱུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཇོག་པའམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མམ། ལྟོས་མེད
ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྱུབ་ཀྱང་སྐྱེ་བྱེད་བརྗོད་ན་ཆོད་པའི་གཞི
འཛུགས་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མ་གྱུབ་ཅེས་ཟེར་ན་འདི་ལྟར
བརྗོད་དེ། མ་གྱུབ་པའི་ཅི་ཚོག་ཏམ་ཡིན་ནམ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད། ཆེག
ཏམ་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་གྱུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་མི
འགྱུབ། རྒྱགས་ཡོད་དོ་ཞེན་རྒྱགས་དེ་ཁོད་ཅིག ། གལ་ཏེ་དེས་རྒྱགས་བཀོད

ནས་ཀོང་གི་རྣ་དང་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཞག་ན་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིའང་ཆོས་ཅན་མི་འགྱུར་ལ། བཞག་ན་ཆོལ་བའི་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོང་པ་གཞན་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྣང་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དགེ་མ་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས། ། བརྙད་ན་གཞན་གྱི་ལན་ཆགས་ཀྱན། ། བསྒྲུབ་བྱ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡི། ། མ་གྱུར་པ་ཞེས་སློབ་དཔོན་བཞེད། ། དགེ་མ་པས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཆགས་ལ་དབང་ཕྱུག་གམ་བེམ་པོའམ་ཆམ་རིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་བཀག་པ་ན། དབང་ཕྱུག་པ་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པས་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་པ་དང། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྟལ་དང་ཞེམས་ཅམ་པས་ཆམ་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མ་གྱུར་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་བཀོད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙད་བྱས་ན། ། གང་ཞིག་ལན་ལྔོག་སྒྲུབ་བྱེད་པ། དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ལན་གདབ་མིན། ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་ཕྱིར་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མཛོ་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྒྲུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བོད་ཆགས་ཐལ་འགྱུར་ལན་ལ་གསུམ། ། གཏན་ཚིགས་ཁྱབ་པ་མ་གྱུར་དང། ། ཡང་ན་འདོད་པས་ལན་འདེབས་སོ། ། བོད་ཆགས་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚོས་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པ། འགལ་བའམ་མ་ངེས་པ་གཉིག་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྱུར་པ། ཁས་བླངས་པ་དང་མཐུན་ན་འདོད་པས་ལན་འདེབས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱོན། ། ཐམས་ཅད་མ་གྱུར་གཅིག་བུར་འགྱུར། ། དེ་འདྲ་ལ་ཁས་ལེན་ལས་མ་བཤད། ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཅི་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྱུར་པོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྗོད། གལ་ཏེ་ངོན་ལ་མ་གྱུར་པར་འདུ་མོད། འོན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་པ་ནི་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ལ། གཏན་ཚིགས་མ་གྱུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀཱའང་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཡང། འགལ་བ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མི་འདུག་ལ། མ་ངེས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་འདུག་པས་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེས་ན་མ་གྱུབ་པར་སྤྱད་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་ལ་ཟློས་ནས་འཕྲད་ན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྔོ་བདུན་ལ་རྟོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གྱུབ་པ་དང། འགལ་བ་དང། མ་ངེས་པ་ཞེས་སྐྱོན་གསུམ་གསུངས་ཀྱི། ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་པས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང། འདི་ཡིས་མ་འགྱུབ་བརྗོག་དོན་དང། ། འཁྲུལ་པ་ཅན་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ། ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་པ་ལ། ། ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་ཞེས། ། སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་ཐུང་ཀྱི། ། ནུས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར། ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་བར་ཐལ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེ་ཝེད་པར་ཐལ་ཅེས་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་པ་ལ། བྱས་ཀྱང་མི་རྒྱ་ན་ཅི་འགལ་ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་ཅེའམ། དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མེ་ཡོད་ན་ཅི་འགལ་ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་ཅེས་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀྱང་ཁ་སྐྱ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་ཐུང་ཡིན་པས། བྱས་པ་རྒྱ་པ་དང་མི་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་ཀྱང་འདིར་མི་རྒྱ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའམ། དུ་བ་མེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འདུག་ཀྱང། འདིར་མེ་ཡོད་པའི་དུ་བ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེས། དུ་བ་མེ་མེད་ལ་ཡང་འདུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྱད་པའི་ཚོག་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་པར་ཐལ་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཡང་མི་རྒྱ་ན་ཅི་འགལ་

ཞེས་བརྗོད་དགོས་ལའོ་ལྟ་ན། ཡང་གི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་ལ་རྒྱ་མི་རྒྱ་གཉིས་སྡུད་
པའི་ཕྱད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བརྗོད་ཚུལ་མཐའ་དག
སྒྲིམ་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོགས་གི་ནུས་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན
ནོ། ། འོན་ཕྱིད་རང་ཐལ་འགྱུར་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་ནི་མ་གྲུབ
འགལ་མ་ངེས། ། གསུམ་ཡིན་མིན་ན་འདོད་པ་གྲུབ། ། དེ་དག་མིན་ན་ཡང
དགག། ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཕྱིར་བརྗོག་མི་ནུས། ། ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲ་མིག་གིས
གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བརྗོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའམ། དུ་ཀ
ཡོད་པ་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་འགལ་བ་དང། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ
པར་ཐལ་ཅེས་ཟེར་ན་མ་ངེས་པ་དང། བྱས་པ་ས་མི་རྒྱ་པར་ཐལ་ཅེས་ཟེར
ན་འདོད་པ་དང། བྱས་པ་རྒྱ་པར་འདོད་པ་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་པར་ཐལ
ཅེས་བརྗོད་ན་ཡང་དགེ་ཡིན་པས་བརྗོག་པར་མི་ནུས་ས། ། དེ་ལྟར་ཚོས་དང
མཐུན་པ་ཡི། ། ཚོད་པ་བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ། ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ལེགས་པར་སྤྱར། ། བསྟན་པ་དག
པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། དོན་དང་སྒྲ་སྐྱོན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ
དང་སུན་འབྱིན་པ་བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ
ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཚོགས་པས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ངག་བསྟུས་ཏེ་བརྗ
སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་གཏན་ཕབ་ནས། ། དཔང་པོས་འཛིན་བ
གཞུག་པའི་ཕྱིར། ། ཚོད་པའི་ངག་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་བསྒྲགས། ། འདི་ནི
མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན། ། དེ་ལྟར་ཚོད་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བཤལ་ལན
ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་པས་གནས་གྲུབ་མཐའི་བློང་དོར་རྟོགས་པར་བྱས
ནས་ངག་ནུང་ཟད་ འཐོར་ པ་ རྣམས་ ཚོགས་ པས་ གོ་ སྒ་ བར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར།

བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་བླུན་པོའམ། ། ཆགས་སྡང་སྒོ་
ནས་མི་འཛིན་ན། ། གནས་དེར་རྟེས་བརྗོད་བྱིས་ནས་ནི། ། མཁས་པའི་གཟུ་
པོ་གཞན་ལ་བསྟན། ། གལ་ཏེ་དཔང་པོ་རྣོད་པའི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའི་བླུན་
པོའམ། ཤེས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གི་སྒོ་ནས་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པའམ། ངག་
དྲང་པོར་སྨྲ་བཞིན་དུ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའམ། ངག་གི་ཟུར་ནུང་ཟད་བཅོས་
ཏེ་སྒྲོ་སྐྱར་འདེབས་པའི་དཔང་པོ་དག་སྣང་ན་སྨྲལ་གཏུག་པའི་གནས་སུ་སྒྲོན་མ་
བོད་མི་གསལ་བ་ལྟར་མཁས་པའི་རྣོད་པར་བསྟན་པ་མི་འགྱུར་བས། དཔང་
པོ་དང་བཅས་པའི་གནས་དེར་ངག་ཡི་གེར་བཀོད་དེ། གཟུ་པོར་གནས་པའི་
མཁས་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་གར་སྒྲིང་བས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཚུལ་འདི་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་ཡིན་ནོ། ། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ས་ཕེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། ། ལོག
ལྟའི་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ཕམ་བྱས་ཏེ། ། རྟོད་པ་ཆེད་པའི་ཁོ་འཕང་ལ་གནས
ནས། ། ས་ངམ་ཀུས་བསྟན་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་པར་ཤོག ། མཁས་པ་རྣམས
འཇུག་པའི་སྒོ་ལས་འབེལ་བའི་གཏམ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། ། ।

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་བ་དང། ། འཇིག་རྟེན་ཁམས
འདིར་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། ། མཁས་པའི་ལུགས་འཛིན་མཁས་པ
འཇུག་པའི་སྒོ། ། རྣམ་གསུམ་ཕྱེ་འདིར་མཁས་རྣམས་འཇུག་པར་བྱ། ། ཐ
ལྷོགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཞེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཚུང། ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་སྒོམ
པའི་སྐལ་བ་མེད། ། བདག་གིས་འབད་ཀྱང་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཁུང། ། ། ।
དེས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་དགའ། ། ང་དུང་བདག་ལ་ལེགས་སྦྱང
ཡོང་མོང་ཀྱི། ། ཐ་ལྷོགས་མའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་སྨྱོན་ཡུལ་མིན། ། མཁས་པ
འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁུང་བས་ན། ། ཅིད་པ་ཆུང་ཕྱིར་ཆུས་པ་འདིར་མ་སྨོས། ། ।

བསྟན་པའི་མཇུག་འདིར་བསྟན་ལ་རབ་གྱས་ཤིང། ། བསྟན་པ་མཐའ་དག་
བསྡུང་ཞིང་འཛིན་འདོད་པ། ། ཕྱུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
དཔལ། ། བཟང་པོས་བསྟན་ལ་ཕན་ཕྱིར་འདི་སྒྲུར་རོ། ། དེང་ས་ཕྱུག་ས་ཅང
གེའི་བསྟན་པ་འདི། ། འབབ་ཚུ་ཟད་པའི་ཕྱིང་བཞིན་ཅིན་རེ་འཕྲི། ། ཐོ
གས་ལ་ཆགས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་ལེགས་རྟོགས་ལ། ། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས
འབད་དགོས་སོ། ། བདག་གི་བསྟན་པ་སྲེལ་ཕྱིར་འདི་བཀོད་པའི། ། མཁས
པ་འཇུག་པའི་སྨོ་ནི་རབ་ཕྱེ་བས། ། འགྲེ་ཀུན་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ཞུགས
ཏེ། ། ཀུལ་བ་སྲས་བཅས་དགེས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཐུགས་གསལ་བའི་སྐྱེས
ཆགས་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ། དམ་པ་ཆགས་ཀྱིས
བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས། ཟོམ་པ་དང་འཚད་པ་དང་ཟོད་པའི་ཚུལ
གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ། མཁས་པ་ཆགས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི
བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས་བྱང་ཆུབ
ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བཕྲད་པའི་གནས། འཇམ་པའི
དབྱངས་ཀྱི་ཕྲུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་ཚུད་ཟད་གསལ་བར་བྱས
པས། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་མཁོ་ཆེ་ལ་བློའི་སྣང་བ་ཐོབ་པས་འཚད་པ
དང་། ཟོམ་པ་དང་། ཟོད་པའི་ཚུལ་ལ་སྒོམས་པ་དགེ་བ་ཅན་ཕྱུགས་དགེ་སློང
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་སྒྲུར་བ་འདི་རེ་ཞེག་ཟོག་ས་ས། ། །

༦༦། ། མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡི་རྣམ་པར་ བཤད་པ་རིག་གནས་གསལ་བྱེད་འཕྲུལ་གྱི་ མེ་ཏོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུগས། །

སྨོ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཙམས།

༦༦། ། ན་མོ་གུ་ར་ཡེ། མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ རིག་གནས་གསལ་བྱེད་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ཏོང་ཞེས་བྱ་བ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ལ་གུས་པས་ ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ། ། བཅོ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེས་ ས་བཟུང་དུ་གསོལ། །

འགྲེལ་བ་རྒྱས་པ་བོའི་མཆོད་བརྗོད་དང་རྒྱས་པ་དམ་བཅའ་བ།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཕ་རྒྱས་ཁྱེང་བས་མ་ལེད་ཤེས་བྱའི་ཐུགས་ཀུན་ ཁྱབ་པའི་དཔལ་ལྡན་མཁས་པའི་ཡིད་བཞིན་མཆོར། ། ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་ གཏེར་ཁ་འབྱམ་ལྷག་འབར་བའི་བོད་ཀྱིས་བློ་ལྡན་དོན་མཐུན་འདོད་པའི་རེ་བ་ ནམ་ཡང་སྐེད། ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོལ་བ་ངན་པའི་འདབ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ གི་བློ་མཆོ་ཟབ་མོའི་གཏེར་མཐའ་ལྟར་མི་ཕོད། ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས

གཅིག་ཀྱང་འཇམ་པའི་དཏྭངས་ཉིད་དུས་མཐར་སྨྱལ་པ་ཀུན་མཉྫིན་ས་སྐྱ་པ་ལ་འདུད། ། འདིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཚོན་པོ། འཕྲོ་བ་ཆུམས་ཀྱི་བླ་མ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་རབ་ཏུ་བསྟེལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྩ་རྒྱ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་ཆུམས་ཉེ་བར་བསྡུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚོལ་བ་ངན་པའི་རི་དྭགས་སྒྲག་ཅིང་པར་བྱེད་པའི་ས་ཁང་གི་ཆུམ་པར་བསྒྲིངས་པ། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཆུམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ཕྱལ་དུ་ཐུང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཆུམས་ཀྱི་སྒས་ཀྱི་ཕུ་པོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་འདོད་པ་ཆུམས་ཀྱི་དེད་དཔོན། སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་གླིང། མཁས་པའི་སྐྱེས་ཆུམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་ཀྱུར་པའི་རྟེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་ཆུམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་ཙམ་ཞིག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང། དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཤད་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།

ཏཱ

དང་པོ་ལ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་བཀྲེས་པའི་ཚུལ། བཀྲེས་ནས་ཐོས་བསམ་

ཀྱིས་རྒྱུང་སྦྱངས་པའི་ཚུལ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ་ལྷར་མཛད་
པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཇོ་ཇེའི་གདན་
ལས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད། གང་ས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་ནས་བསློར་བའི་
དབུས། རིམས་ནད་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པའི་སྨན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེ་གནས་ཅན།
བསིལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་གླུང་དལ་གྱི་ཀ་ཀྱུར་འབབ་པའི་འགྲམ། མཁས་
པའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པའི་བ་དན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་གླས་པའི་ས་གཞི་ངལ
འཕོར་ཀུན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཏོག་ལྡན་གྱི་ཕྲེ་བོ་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བ
རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ནས་བྱང
ཤར་གྱི་ཚར་ཙུང་ཟད་བཞོད་པ་གར་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱེ་ཐག་ཏུ་གྱུར་པའི
གྲོང་ཞིག་ཏུ། ཡང་སྨོན་དཔོན་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་། ཡུམ་ཇོ་མོ་མང་གར
མ་མ་གཅིག་ཏེ་རེ་ལྷམ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལམ་དུ་གྱུའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་མིག
གིས་བལྟར་མི་བཟོད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁྱོད་ལ་གནས་ཁང་གཡར་བ་ཡིན་ཟེར་བ
རྣམ་ཏེ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་སོ། །བསྟོད་པ་བྱེད་པས་ཀྱང། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི
གླུ་དབང་སྒྱུ་པོའི་སྟེང་། ། ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཀྱིས་སྒྲས། །
ཤེས་རབ་ཟག་མེད་ཡུམ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས། ། དབང་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་སྒྱེ་བོས
ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ནས་ཆུ་ཕོ་སྟག་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར
བའི་ཉི་ཤུ་དྲུག་ལ་བབ་པ་ན་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་སྨན་བདེ་བའི་རྣམ་པ
ཅན་དུ་སྐྱ་བལྟམས་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་འོད་ཀྱི་དཔལ་བས་ཁྱབ་ཅིང་མཁའ
འགྲོའི་ཚོགས་སྒྲིན་བཞིན་དུ་འདུས་པར་ཐུར་ཏེ། དེའང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ
ན་འཕོར་ལོའི་ཨ་མོ་ཁ་གསལ་བར་དོད་ཅིང། དབྱའི་གཙུག་ཏོར་ཀྱིན་དུ
འཕགས་ལ། སྒྲིན་མཚམས་ན་ཁ་བ་དུང་དང་ཀུ་མུཏ་ལྟར་དཀར་ཞིང་འཇམ
ལ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་མཛོད་ཕྱུ་དང། གསང་བའི་གནས་བལྟ་བར་མི་

མངོན་པ་དང་ལྡན་པས། གང་གིས་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་ཀྱི་ གནས་སུ་འཛིན་ཏེ། བསྟོད་པ་བྱེད་པས། བཟློམས་པའི་དུས་ན་བོད་ཀྱིས་ འཇིག་རྟེན་ཁྱབ། ། ཡུམ་ལ་མ་གཞོད་བདེ་བའི་ནམ་པར་རྒྱས། ། མཁའ་ འགྲོའི་དབང་པོ་དཔག་ཡས་མཁའ་ལ་འདུས། ། མི་མཆོག་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་ འཚལ་ལོ། ། ཞེས་ པ་ དང། གསང་ བའི་ གནས་ ནི་ བཟླ་ བས་ མི་ མངོན་ ཞིང། ། དགུ་ཡི་གཙུག་ཏོར་མཆོག་ཏུ་གསལ་པོར་འཕགས། སྨིན་མཚམས་ མཇོད་སྦྱ་བ་དང་ལྡན་འཕྲིལ། ། མཚན་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་ས། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བཟློམས་ནས་ཤོག་པ་ འགོག་ པའི་ དུས་ན་ཡང། ས་ལ་རི་མོ་ཀྱག་ཀྱོག་ཏྲིས་ནས། ཐོད་པ་ར་ཕི་ར་མི་ཤོ་བ་འགའ་ ཞིག་གསུངས་ཏེ། རི་མོ་དེ་ལ་མི་འགོམ་པར་ཕྱག་གིས་བསུབས་ནས་འཇོག་པ་ ཡུམ་ཀྱིས་ གཟིགས་ ཏེ། ཇི་བཙུན་ ཆེན་ པོ་ ཐུན་ དང་ནས་ ཞུས་ པས། ཇི་ བཙུན་པས་གཟིགས་པ་ན་ལན་ དང། ཁ་རུ་ལའི་ ཡུ་ལི་ ཀླ་ ལི་ ཚར་ ར་ ཏྲིས་ནས། དེ་བཀླགས་ཏེ་འགོམ་ཡུགས་ སོང་ དོགས་ནས་ བསུབས་ པ་ ཡིན་ པར་ དགོངས་ ཏེ་ ཤིན་ ཏུ་ དགེས་ སོ། ། དེ་ལྟར་ བདག་ ཅག་ ཆམས་ ཀྱི་ འདྲེན་ པ་ འདིས་ རྒྱ་ བོད་ ཀྱི་ ཁྲོག་ ཡིག་ ཆམས་ མ་ བསླབས་ པར་ མཁྱེན་ པ་ ཡིན་ ནོ། །

གཉིས་པ་ ཤེ་ ཀ ཅ ལ ནས་ ཐོས་ བསམ་ ཀྱིས་ ཐུབ་ ཐུང་ ཕྱིར་ ཚུལ་ ལ། ཐུ་ ཏུས་ ཐུ་ ཤེས་ ཏྲ་ ལ་ བསླབ་ པའི་ ཚུལ། འབྲས་ ཏུས་ ཐུ་ རིག་ པའི་ གནས་ ལྟ་ མཁྱེན་ པའི་ ཆམ་ པར་ ཐར་ པའོ། ། དང་ ཡོ་ ནི། གསན་ ཡིག་ ལྷུག་ པར་ ཕྱིས་ ཀ ཆམ་ ཐར་ གཞན་ ཏུ་ ཏྲུས་ པར་ འབྱུང་ ཡང། ཆོས་ ཇི་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཆགས་ ལོ་ ཐུ་ བའི་ ཏྲིས་ ལན་ ཏུ་ གསལ་ ཞིང་ གོ་ ས་ བའི་ ཆོགས་ ཐུ་ བཅད་ པས་ གསུངས་ ཤ་ ནི། འདི་ ལྟར། ཐེ་ཚས་ ཐོ་ ར་ ཏིན་ ཆེན་ འབྱུང་ གནས་ དང། ། དམར་ ཐེར་ དང་ ནི་ ཏྲ ལ་ བའི་ ལ། ། བདེ་ བར་ ཀ ཤ ཀ ས་ པའི་ ད པལ་ ལས་ ཐོས། ། ཏྲ ན་ ཀྱི་ བ ལ ན་ ཐ ཅ ས་

དཔྱི་དང་། ། དབྱངས་ཅན་མཁྱལ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ། ། དགེ་འདུན་དཔལ་ལས་ལེགས་པར་བསླབས། ། མངོན་བརྗོད་བསྟན་བཅོས་འཆི་མེད་མཛོད། དེ་ཡི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བཅས་པ། ། མཱལས་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས། ། ནག་མོ་ཁོལ་གྱི་ སྟན་ངག་གསུམ། ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ དཔལ་ གྱིས་བཤད། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རབས། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ཐོས། ། གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྐོར། ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ཐོས། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་གསུམ། ། བདེ་མཆོག་ཞུང་དུའི་བཤད་པའི་རྒྱུད། ། མཱལའ་འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་བདུན། ། ཀུ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་ རྒྱུད་ གསུམ་ དང་། ། དེ་ཡིས་རྗེས་འཐད་ངོ་ཕྱིའི་སྐོར། ། རྟོག་མེད་ཚ་ར་ལི་སོགས་གསུམ། ། མགོན་པོ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ རྒྱུད། ། དེ་ཉིད་འདུས་པ་འགྲེལ་བཅས་པ། ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ དཔལ་ལམཆོག་དང་། ། མཱལའ་མཁྱམ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་དང་། ། དེ་དག་ གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་པ་དང་། ། ངན་སོང་སྤྱོང་བ་ཡན་ལག་བཅས། ། ཁྲོ་བོའི་ རྒྱལ་པོའི་རྟོག་པ་ཆེ། ། དེ་བཞིན་གསང་བ་ཆེན་པོ་སོགས། ། དཔྱང་པ་བཟང་ པོ་ལེགས་གྲུབ་དང་། ། གསང་བ་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ། ། མཚན་བརྗོད་བཤད་ པ་ལུགས་བཞི་དང་། ། བརྒྱ་གཉིས་འགྲེལ་པ་ཀུ་མུ་ཏི། ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ བཏོ་ཅ། ། རིན་ ཆེན་ ཕྲེང་ བའི་ རྣམ་ བཤད་ རྣམས། ། ས་ སྐྱའི་ འཇམ་ དབྱངས་ཉིད་ ལས་ ཐོས། ། དཔལ་ ཀྱི་ འཁོར་ ལོ་ ཡན་ ལག་ བཅས། ། བརྒྱ་ གཉིས་ བདེ་ མཆོག་ ཞུང་ ཏུ་ ཡི། ། འཕགས་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ བསྟོད་ འགྲེལ་ བཅས། ། རྣམ་ སྣང་ མངོན་ པར་ བྱང་ ཆུབ་ པ། ། མཚན་ བརྗོད་ བཤད་ པ་ ལུགས་ རྣམ་ གཉིས། ། དེ་ ལ་ སོགས་ པ་ མང་ པོ་ ཞིག ། ། མཱལ་ ཀ་ ཆོས་ ཀྱི་ རྟེ་ ལས་ ཐོས། ། འཇམ་ དཔལ་ ཡང་ ཕ་ ལ་ ཁ ང ། ། ངོ ན ། ཞ ག ས ། ཀ ོ ར ། ཆ ས ། ། །

རྒྱལ་དང་། ། རོ་རྗེ་ཆུམ་འཇོམས་ལ་ཕོགས་པའི། ། སྒྲུབ་ཐབས་བཏུས་དང་དེ་
བཞིན་གཤེན། ། ཕྱ་རགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས
ཀ་ཡས། ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལན་མང་ཐོས། ། གསང་བ་ནོར་བུའི་ཐིག་ལེ
དང་། ། རོ་རྗེ་ས་འོག་གསང་བ་རྒྱན། ། རོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ། འདི
ཆུམས་པོད་དུ་སྟོན་མ་འགྱུར། ། བདག་གིས་སུ་གཏ་ཕྱི་ལས། ། ཐོས་ནས
བསྒྲུར་ཞིང་གཏན་ལ་ཕབ། ། ཅེས་བཤད་ཅིང་། གསན་ཡིག་ཞིབ་པར་དཔོས
གྱུབ་བཀྲིས་པའི་སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚུ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས
མཛད་པའི་ཆུམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་དུས་སུ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཆུམ་པར་ཐར་པ
ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆུམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ
མཁྱེན་པའི་ཆུམ་པར་ཐར་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྒྲ
ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ཏུ་མཁས་ཤིང་གྲགས་པ་བཀྲིས་པའི་བློ་མ་དམ་པ
མང་བསྟེན་ནས། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་སྒྲ་ཚོ་འདིར་རང་གི
ངང་གིས་འཇུག་པའི་མཁྱེན་རབ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་ཚོ་འདིར་ཡང
མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་ཅིང་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྟ་ཡིས་རྟེས
སུ་བཟུང་བས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་མངའ་ཞིང་། ལྷར
སྨོས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆུམ་གྲངས་དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ནི་ལན་རེ་དང་། ཤིན་ཏུ
དཀའ་བ་ཆུམས་ཀྱང་ཟུང་རེ་གསན་པས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་གསུང
ལས། སྒྲ་པ་ཅ་ཡིན་རྟོག་གེ་པ་ཅ་སྒྲ་བ་ཅན་འཇོམས་ཅ་འདྲ་མེད། ། ལྷོ་བསྒྲོ
ང་མཁས་སྐན་ཅག་ཅ་ཉིད་མངོན་བརྗོད་འཚད་ལ་འགྱན་མེད་ཅ། ། ཏུས་སྒྲོ
ཅེས་ཤེས་ཕྱི་ནང་ཀུན་རིག་ཆུམ་ངམ་ཕྱོད་ཟླ་ཕྲོས་མཚུངས་མེད་ཅ། ། དེ་འདྲ
གང་ཡིན་ས་སྐྱ་པ་ལྷ་མཁས་པ་གཞན་དག་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། ། འགའ་ཞིག

འདི་སྐད་དུ་འདུ་སྟེ། ས་སྐྱ་པཎ་ཁྱེ་ཏ་ཁྱོད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པའི་ཤེས་བྱ་ཕལ་ཆེ་བ་ཤེས་པར་ཁས་འཆེ་བ་གཅིག་འདུ་ན། མངོན་པའི་ང
རྒྱལ་གྱིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་སྐྱེམ་ནས་ཁས་འཆེ་བའམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ
ངན་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་མ་བཏང་བར་སྟོན་ཚོག་ལྟ་བུར་འདོད་རྒྱལ་དུ་ཁས
ཟླངས་པ་ཞིག་གམ། གལ་ཏེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤེས
པར་བཟུང་ནས་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྒྲས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲས་པ་འདི་རྒྱ
མཚན་མེད་པར་སྒྲས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལེགས་པར་ཐོས་ཤིང་ཤེས་ལ་གཞན་ལ
ཡང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་ལན་འདེབས་པར་ཐོ་ང་བས་གྲུབ་ནས། སྒྲ་པ་ང
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་སོ་ཞེས་དང། ། རྒྱ་བ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པ
དང། ། མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ་དང། ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཐོ་ཤོས
ཀྱིས། ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་མེད་ཐོབ། ། ཅེས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས
ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དེ་ཡུལ་བརྒ
ཐུང་རྟོག་གེ་དང། འཚོ་བ་ཕྱི་ནང་རིག་ཅེས་བྱ། ། ཞེས་པ་ལྟར། རིག་པའི
གནས་ལྷ་ཡིན་པ་ལས། ཐུ་རིག་པ་ནི་བརྒྱ་ཐུང་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས
ཡིན་ལ། དེ་ཡི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཀླ་ལ་པ་དང། ཚན་པ་ཡན་ལག་གིས
བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་མཁྱེན་པས། ཚོག་གི་ཚ་གང་ལའང
ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཅན་ཐུ་བའི་མཚོག་ཚན་ཐོ་ཝི་དང། རྒྱས་པ་དང
གནས་འཇིག་དང། ཐོ་ལ་ཝ་ཏ་ཡ། ཏ་ཀ་ལ་ལ་ལ་ཡ་ཐུ་ཡི
ནོ། ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་བསྟན་བཅོས་རིག
པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང།
དེའི་ཚིག་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ཡན་ལག་དང
བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པར་མཁྱེན་པས་རང་གཞན་སྟེ་པའི་རྩོལ་བའི་གླང་པོ

སྐྱེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་རགས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་རྒྱས་ལ། ལུང་དང་ རིགས་པ་ལྟར་སྟང་གི་མཚེ་བ་རྟོན་པོས་བླུན་པོ་གྱུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ མི་ཤེས་པའི་དཔྱང་གི་ཚོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་ནུས་པ་དག་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་ལུས་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཕྱོགས་ཤིང་། བདེ་བར་གཤེགས་ པའི་གསུང་རབ་རལ་པའི་ཁྲུར་གྱིས་རབ་ཏུ་བཏྱེད་ལ། རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་ ངང་། གཞན་ལུགས་སྲུན་འཕྱིན་པའི་མཚེ་ལྟེར་རྟོན་པོས་གྱུབ་མཐའ་ངན་པའི་ ཟླད་ཁྲག་མ་ལུས་པ་ཟ་བ་ནས་འདོན་ཞིང་། བདག་མེད་པ་ངང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ ཐུ་ཚེན་ཀུན་ཏུ་སྒྲོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བགཙ་བ་མེད་པ་རིགས་པའི་དབང་ ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ངང་། འཕགས་པ་ཟླ་ཐུ་ཆེ་ཤེས་ལ་ས་ལྟ་བུ་ ཡིན་ནོ། །

བཟོ་རིག་པ་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་མོ་ངང་། ཐུ་ཀཱུ་གས་ ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངང་། ཕྱག་ཚད་ངང་། དེ་དག་གི་དགེ་ལེགས་ལ་ས་ཤེས་པའི་ བཏུག་པ་ངང་། ས་བཏུག་པ་ལ་ས་ཤེས་པ་བཏུག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ངང་། ཐིག་ ཀྱང་བཟོ་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས། ངལ་ངུས་ ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་བྱུང་བའི་ཙང་ཀ་ངང་། ངག་པས་ཐལ་ནས་ཀྱི་ ཡིན་ནའི་ཡན་ལག་ལྔ་ངང་། ཀཱཊ་ངང་། ཆོས་ངང་། ཤར་མ་ངང་། ཐྲོར་ ཀ་ངང་། ཕྱི་པ་ལྟེ་ཐིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ངང་། ཀཱཊ་ལྔ་ས་ས་པའི་ཐ་ལུར་ བ་ངང་། ཏུལ་ལ་ངང་། ངང་པོ་ངང་། འཕྲོག་པོའི་ཀུང་པ་བཅོལ་བ་ངང་། ཁ་ཁོམ་ངང་། ལངས་ཐོ་ངང་། ངེ་ངག་གི་ངག་ལེགས་ཀྱི་ཐིས་ངང་། ཐུ་ཀཱ་ཆེན་ ཀྱི་ཆེ་ངང་། ངེ་ངག་ཀོས་ཤེ་ཟླ་འཛིན་པ་ངང་། ངུ་བ་མཇུག་རིང་ འཚར་བ་ངང་། ནུབ་པ་ལ་ས་ཤེས་པ་ཕྱིའི་ཐིས་མཐའ་ངག་ངང་། ནང་གི་ཆ་ ངང་། ཆུང་ངང་། ཤེས་ངང་། ཟླ་བ་ངང་། ཐུ་ཀཱ་ངང་། ངུ་ས་ཐོ་ངང་།

དབྱགས་དང། ཚུ་སྦང་དང། དཔྱ་གུ་དང། འཕོ་བ་དང། ཚུ་ཚོད་
དང། ཕྱན་ཚོད་དང། ཀྱེན་མཚན་དང། ཀྱ་ཟླ་གཟས་འཛིན་དང། དེ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་འཚར་བ་དང། ནུབ་པ་དང། མཇོན་པར་ཕྱོགས་
པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐོས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེང་ས་ང
བོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་གྱགས་པ་འགའ་ཞིག་རང་གི
སྨོན་མས་གཟོ་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྣྲོ་ཐུང། ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྐ
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཚད་ཤེས་པ་ཅམ་བགོད་ནས། དེ་ཁོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་བླང་བའི
རིམ་པ་ལ་གོས་ཀྱི་ཆོམ་བུ་ཆ་ལ་མ་མི་ཤེས་ཀྱང། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས
པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ། བདག་ཁོད་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་ནི་ལག་ཏུ་བླང
བའི་རིམ་པ་ཆ་ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཁྱེན་པས། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི
ནང་རྟེན་དབུ་ཅི་ཏ་ལ་ནས་ཐུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐ
གཟུགས་ཀྱི་ནུ་ཤིང་དང། སྒ་བཟོ་ལ་ས་ཁོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛད་པ
འདི་ནི་ (འདི་ཡི་ཁྲི་ཏྲུབ་ཡོལ་ཟངས་ཚས་མཛད་པཉང་ཁྱད་པར་འཕགས
གསུང་ངོ།) དུས་ཕྱིས་འཇམ་བྱའི་གླིང་ན་བཟོ་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་ཆེན
བཀྱག་ནས་བྱས་པའི་སྐ་གཟུགས་དག་གིས་ཀྱང་བཏུའི་ཚར་ཡང་ཁེ་བར་མི་འགྲོ
ཞིང། ཆ་ཕྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཐིས་སྐྱའི་བགོད་པ་དར་ཀྱི་ངོས་ལ་ཐིས་པ་དང།
(ཆོས་རྟེ་བའི་ཕྱག་ནས་ཏུ་མ་དཔོན་གྱགས་ལ་ས་ཁོང་བའི་གན་དར་དཀར་པོ་ཁ
ཕྱེད་ངོ་ལ্ལག་པ་ལ་ཐིས་པ་བགོད་པཉང་ཁྱད་པར་འཕགས་པཉང་ཡོད།) དཔལ
བསམ་ཡས་ལ্ལུན་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་ས་ཡི་འཕགས
པ་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རི་མོར་ཐིས་པ་དག་ཀྱང་དེང་ས་ང་གི་རི་མོ་ཤིན
ཏུ་མཁས་པ་དག་གིས་བསྒྲུན་པར་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསོ་བ་རིག་པ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ནི་ལྷར་སྨོས་པའི་སྨན་དཔྱད་དེ་དག་ལ

སོགས་པ་ལེགས་པར་མཁྱེན་པས་ཤེན་རེ་སྦྱང་པ་དང། དུས་ སུ་སྦྱང་པ་ལ་ སོགས་པའི་ཆོ་གདང། ནང་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། དེ་མཐོང་བ་དང། ཏིས་ པ་དང། རེག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་དང། དེ་གསོ་བ་ཞེ་བྱེད་དང། ཐྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྨན་ དང། སྦྱང་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ དང། ནད་ཀྱང་ པ་ དང། ལྟན་པ་ དང། འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ དང། ཀྱང་འཕེལ་ དང། རབ་ མཆོག་ཏུ་འཕེལ། ས་ སོར་ཟད། རབ་ ཏུ་ཟད། རབ་ མཆོག་ ཏུ་ ཟད་ པ་ ལ་ སོགས་པའི་ དཔྱེ་ བས་ འཕེལ་ ཟད་ ཀྱི་ འགྲོས་ དང། ལྷོད་ སྨད་ དུ་ དྲང་ ཞིང་ འདོན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལས་ རྣམ་ པ་ ལྔའི་ འཇུག་ སྒོ་ དང། ངང་ པོ་ མི་ འཐུང་ བར་ བྱ་ བ་ དང། ཐུང་ ཀ ཕྱིར་ བཅོས་ པ་ ངང། བཅོས་ ནས་ ལྷར་ ཕྱིར་ མི་ ལྷོག་ པའི་ ཐབས་ ལྷོན་ པར་ བྱེད་ པའི་ གཞུང་ ལག་ ཏུ་ ཟློང་ པའི་ རིམ་ པ་ ངང་ བཅས་ ལེགས་ པར་ བསྟན་ ནས། འཐུང་ བ་ འཐུག་ པ་ ལ་ ཆགས་ ཤིང་ ཀ ཕར་ ཐེ་ བར་ ཐེ་ ལ་ ལྷན་ པའི་ ཀུལ་ པོ་ འཆོ་ ཐེ་ ཀཱ་ ཤི་ ཁ་ ཡ་ ཏུ་ ཡིན་ ནོ། ནང་ རིག་ པ་ ཡང། ཤིད་ ཀྱི་ གསུང་ ལས། བདེ་ བར་ གཤེགས་ པའི་ གསུང་ རབ་ ལྷ་ ལྷོད་ རིན་ པོ་ ཆེ་ གསུམ་ ཀྱིས་ བསྡུས་ པ་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ དང། གསང་ སྔགས་ ཡིན་ པ་ ལས། ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ ལྷ་ ལྷོད་ ལྔ་ པ་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ བསླབ་ པ་ གཅོ་ བོར་ ཐུན་ པ་ མངོན་ པའི་ ལྷ་ ལྷོད་ དང། ལྔ་ པ་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱི་ བསླབ་ པ་ གཅོ་ བོར་ ཐུན་ པ་ འདུལ་ བའི་ ལྷ་ ལྷོད་ དང། ལྔ་ པ་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ཀྱི་ བསླབ་ པ་ གཅོ་ བོར་ ཐུན་ པ་ མདོ་ ལྟའི་ ལྷ་ ལྷོད་ དང། ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཟབ་ པ་ དང། ཐོང་ པོ་ བཀོད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྒྱ་ ཆེ་ བའི་ གཞུང་ ལུགས་ མང་ དུ་ ཐོས་ པ་ དང། ཇོ་ ཇེ་ ཕེག་ པ་ ལ་ བྱ་ བ་ དང། ཐོ་ བ་ དང། ཆལ་ འབྱོར་ དང། ཆལ་ འབྱོར་ བླ་ ན་ མེད་ པའི་ རྒྱུ་ ལྷ་ རྣམས་ ཙ་ བ་ དང་ བཤད་ པའི་ རྒྱུ་ འཁྲལ་ པ་ དང་ བཅས་ པ་ མང་ དུ་ ཐོས་ པ་ དང། དེ་ ཇི་ ལྟར་ ཉམས་ སུ་ བླང་ བའི་ རིམ་ པ་ སྟོན་

པར་བྱེད་པ་དབང་གི་ཐུ་བ་དང། ཕྱི་ལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཏིང་འེ་
འཛིན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས
དང། སྐྱེས་པ་བོགས་དབྱུང་བ་དང། ལམ་གྱི་ས་མཚམས་དང། ལམ་གྱི
གེགས་སེལ་བ་དང། ཏིང་འེ་འཛིན་གྱི་ཏོད་ཏུགས་དང། ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རིམ
པ་དང། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ས་དང་ལམ་གྱི་བཤད
ཚུལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤོན་པར་བྱེད་པ། ཆ
བརོ་ཟླའི་ཚོགས་ལམ་འཐས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་གི་གནད་ཚོ་འདི
ཉིད་ལ་རོ་ཟླ་འཆང་ཚེན་པོའི་ས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པས
བཙོན་འགྲས་ཅན་ལུས་འདི་ཉིད་མ་སྦང་ས་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས
གྲུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་དཀྱེ་བར་ནུས་པ་དང། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི
ཆལ་འཕྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་ཕལ་ཆེ་བ་དང།
བོད་བཀྲིས་པོ་ རྣམས་ ལ་ གྲགས་ པའི་ བཀའ་ གདམས་ དང། ཞི་ བྱེད་ དང།
ཇོ་གས་པ་ ཆེན་ པོ་ དང། ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ ལ་ ས་ཁོགས་ པ་ ནས་ གཙོད་ ཀྱི་ བར་ དུ
ཡོངས་ སུ་ གྲགས་ པའི་ གདམས་ ངག་ ཐམས་ ཅད་ ཐོས་ ཞིང་ ཁོང་ དུ་ ཆུད་ པ་ དང།
ལམ་དེ་ དག་ གི་ རིམ་ གྱིས་ པ་ དང། ཅིག་ ཅར་ བར་ གྲགས་ པའི་ འཇུག་ ཚུལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས། དེ་དག་གི་ནོར་བ་དང་མ་ནོར་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཁོང་ དུ་ ཆུད། དེ་ དག་ གི་ ངམ་ ཤ་ ཟ་ ཞ ཞ ཞ

མེད་པ་གསུམ་ཕན་ཚད་དུ་རིམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚམ་བྱེད་ནུས། ལལས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་གྱུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཚམ་སྣུབ་ནུས། ལ་ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྱུབ་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད། དེ་ཡན་ཆད་བསྐྱེད་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རྣ་ཇེ་འཚང་ཆེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་བདག་ཅག་གི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དཔྱིས་ཕྱིན། ལྷག་མ་མ་ལུས། ཐེ་ཚོམ་མེ་ཟ་བར་རྟོགས་པས། ནང་གི་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་ཅེས་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོན་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ང། ། ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཚོགས་དང་དོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་ཕྱ་བ་དང། ཚེས་ཤིན་ཏु་ཕྱ་བའི་དོན་སྟར་ཡོངས་སུ་གཏན་པ་དང། མ་གཏན་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བློ་ཞན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུན་རིང་ཡོར་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལེགས་པར་རྟོགས་མ་ནུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོས་ཤམ་མ་ཐོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚོགས་ཆུང་དུས་བདེ་བླག་ཏु་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྟར་གཏན་པ་དེ་དག་ལ་མཁས་པ་ཟློས་པ་ལས་ཁ་ཅིག་ཕྱ་ཚད་ཅིང་ཏིས་ན་བཟོད་བྱ་དང་མཐུན་པར་ལན་འདེབས་པར་ནུས་པ་ཐོབ་བས་གྱུབ་པས། རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ང། ། ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། ། མཚུངས་པ་མེད་པ་དེའང་རང་གི་ས་ས་རར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང། ཟོད་པ་དང། འཛད་པ་ལ་དེ་དག་གི་སྒོས་པ་ཉམས་སུ་ལོན་པ་དང། ཡུལ་དང་དུས་དང་གང་ཟག་གིས་ས་མཚམས་བཟུང་ནས་སྨྲས་ཀྱི། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་བསླལ་པའི་གང་ཟག་སྒོས་པ་ཉམས་སུ་མ་ལོན་པ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་དང་རང་སྨྲས་པ་གা་ལ་ནུས། དེས་ནས

མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་སོ། ། འཇིག་རྟེན་པ་
ཕལ་ཆེ་བ་ཡང་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་
དོ། ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་གནས་རྣམ་པ་ལྔ་ཤེས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་གང་ཟག་
དེ་སུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། ས་སྐྱ་པ་སྟེ་ཞེས་ལན་གདབ་བོ། ། དེའང་དཔལ་ས
སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ། ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན
དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། ། མཁས་པ་གཞན་དག་གཟུགས་བརྙན
ཡིན། ། ཞེས་སྨྲས་པ་ཡང། སྤར་ཏི་ཀཱ་ཤ་ཀ་ཤ་ཡི་ངོ་ནས་ཕྱིན
ཅིག་ཡོག་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། མིང་ཙམ་ཡང་མ་ཐོས་ཤིང།
རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་བློ་ལ་མ་ཤར་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ནི་ཚོའི་འདོད་པ
ལྟར་ཟིས་ཀྱི། རང་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་ཁས་འཆེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲ
དང། ཚད་མ་དང། ཤེས་སྒྲུབ་དང། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་དང།
ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང། བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཙད་ཅིང་དྲིས་ན
ཆོས་དང་མཐུན་པར་ལན་འདེབས་པ་ལ་ལུགས་ལྟར་ལྷུགས་པར་ཐུར་བཞིན་དུ
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་རང་མཁས་པར་ཁས་འཆེ་ལ་གཞན་ཡོངས་སུ་རྫོགས
པའི་མཁས་པ་དག་ལ་ཡང་སྐྱར་པ་འདེབས་ཤིང་མི་སྙན་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཀྱིས
འཕྲིན་ལས་གྱུབ་པར་འདོད་པའི་མཁས་པར་གྱུགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་བརྙན
དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་ནང་དུ་ཤར་བའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བ
ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཟླ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ལེགས་པར་ཤེས་པའི
མཁས་པ་གཞན་དག་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ཁ་ལ་ཕྱིད། ལྷ་དང་བཅས
པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པར་འོས་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི
སྲས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆུང་ཟད་བཤད་པ་འདི་དག
ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ্ཌི་ཏ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས

དང། པོད་ཀྱི་འབང་གཞུང་དང་དོན་གྱི་ཚ་ལེགས་པར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་རབ་འཇུག་ལ། འབེལ་བའི་གཏམ་ལ་ཀུན་ནས་དགའ་བ། བདག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཙུད་ཅིང་དྲིས་པ་གཟུ་པོར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་རང་བཞིན་ཤེས་པར་ཟད་ཀྱི། རང་གི་བློ་ལ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་སྨོར་བའི་བློ་དེ་དག་གམ། སྒྲའི་སྨོར་བ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་དྲིས་པའམ། ཚད་མའི་སྨོར་སྐོར་འགའ་རེ་ཙམ་ལ་བཙུད་པའམ། ལུང་དང་མན་ངག་གི་གནད་འགའ་རེ་ཙམ་ལ་དྲིས་གཏུགས་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ ཙམ་ གྱིས་ བདག་ གི་ ཡོན་ ཏན་ གྱི་ མཐའ་ རྟོགས་ པར་ དཀའཔོ་ ཞེས་ གསུངས་ཤིང། དཔེ་སྒོམ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཆུ་ཞིང། ། ཕས་རྒོལ་ཁེ་བློའི་གཟི་བརྗིད་ཟ་ཉུས་ཀྱང། ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་བས། ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཁའི་སྒྲ་གཅན་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཆུ་པར་ཐར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཆུ་མས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཟུར་ཟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོན་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཐོན་པ་ནི། ཐོན་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང། བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲས་པ་དང། ཤཱཀྱན་ཏ་ཆེ་དང། ཐུགས་བློ་ལ་ས་གསལ་པ་ཆེན་པོ་ཐུར་ཕྱོན་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་མི་མངའ་བར་ཟིན་ཀྱང། རང་རང་གི་ཆུ་མར་ཐར་པ་བཤད་པའི་ཚོགས་སུ་བཙད་པ་མཛད་དོ། ། འདི་དག་བསྒྲགས་པས་མ་འོངས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆུ་མས་དང། སྒོམ་གྱའི་སྒྲ་པོ་མཁས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆུ་མས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཆུ་མར་ཐར་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བ་དང། བླུན་པོ་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བ་དང། བློ་གསལ་བའི་གཞོན་ནུ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་

མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡོད་དེ། སྨོན་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་པས། སྒེའུའི་ཚོགས་ཀྱིས་རི་བོ་བཟུང་ནས་ཆུ་གཏེར་བཞག་ཅེས་གྲོགས་མཁར་སྨྲ། ། རྒྱས་པ་སྲིད་སྐྱབ་བརྡ་ཤེས་དེ་དག་བདེན་མེན་ལོ་རྒྱུས་སྨྲོགས་པར་བྱེད། ། ཁོ་བོའི་ཚོགས་དོན་སྲང་ལ་གཞལ་བཞིན་ཏེ་ལྟར་གནས་པ་བདེན་སྨྲས་ཀྱང་། ། འགྲོ་ཀུན་མཐུན་པ་བརྒྱང་ནས་སྲུན་འབྱིན་དེ་ཕྱིར་ཀུན་ལྟེད་ལ་འདུད། ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་གཙུག་པ་ཡི། ། སྨྲ་བའི་ཉེ་མ་ནུབ་པ་ན། ། ཚོས་ནི་གཉིད་ལོག་ཡང་ན་ཡི། ། ཚོས་མ་ཡིན་རྣམས་ད་གཟོད་ལངས། ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྨོན་དཔོན་བློ་བརྟན་ཀྱིས། བདག་བློ་ཕྱོགས་གཅིག་བཞག་པ་དང་། ། གཞན་བློ་ཕྱོགས་གཅིག་བཞག་པ་གཉིས། ། གལ་ཏེ་ཚད་ལ་གཞལ་རུང་ན། ། སྒང་ལ་བཅལ་ན་བདག་བློ་ལྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྨོན་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲས་པས་ཀྱང་། ། རིགས་པའི་བོད་ཟེར་སྟོང་གིས་བཏུན་པ་ཡི། ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་ཡི་ཉེ་མ་འཆར། ། ཚུ་ལྷེགས་བློ་ངན་མཚན་མོ་རབ་ཐུ་བའི། ། ཐུ་ཟླར་མེ་ཏྲེར་ཆོགས་ཆམས་ཐུར་དུ་བྱོས། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེས། ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པ་ན། ། ཤེས་ཏྲའི་ཚོགས་ཆམས་མི་འདར་ན། ། དེ་ལ་ས་ཟམས་མེད་ཡང་ན་ནི། ། ལྷུགས་པའམ་པ་གླང་མངོན་ནུམ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱམ་ཟེའི་སྨོན་དཔོན་ཤཀྱ་ནཏྲས། ལྷ་ཏུ་ཏ་ལྷོར་བྱམ་ཟེའི་པཎ্ཌི་ཏ་ཆམས་དང་བཙུད་པ་ན། སྨོན་དཔོན་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བཏྲིང་བ་དེ་དག་གིས་མ་གོ་བས། སྨོན་དཔོན་ལ་རྟོག་གེའི་འདུག་པ་མ་ཤར་ཞེས་སྨྲད་པའི་ཚེ། སྨོན་དཔོན་ཀྱིས། ཁ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་རྟེད་པ། ། ཀུན་ཀྱིས་རབ་བསྟམས་ཡང་ཡང་ཐུབ་ཤིང་བདར་མོད་ཀྱི། ། ཏྲི་དང་ར་ོ་དང་

ཁངས་གཱ་འདོད་བཞིན་མ་རྟེད་ནས། ། ཆུམ་པར་སྣང་དེ་ཀུ་མཆོའི་ནང་དུ་དོར་ཞེས་གྲགས། ། ཀ་ཡེ་རིན་ཆེན་ཐུན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་འཕྲིམས་ནས། ། མ་བསེགས་མ་བརྟུངས་ཕྱེ་མར་བཏྲག་པར་མ་བྱས་པར། ། རང་གི་གནས་སུ་ཕྱིན་ནས་དགའ་བ་ཅིས་མི་བསྟོམ། ། བདེ་བྱེད་དགའ་བཞང་གནས་སྐབས་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཡང་སློབ་དཔོན་སྐྱ་བའི་ཕང་གེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལག་གཉིས་བཀྲུངས་ནས་རབ་སྐྲས་ནི། ། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་རིངས་རིངས་ལྟར་དེ་བརྗོད་པའི་ཚེ། ། སྐྱ་བའི་ཕང་གེ་ཏོ་ལ་བ་ཁོ་བོ་འཁོད་གྱུར་ནི། ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའང་ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་ཤེས་མ་ཡིན། ། ཞེས་དྲིས་ནས་སྐྱ་རིང་ལ་བཏགས་ནས་མཁས་པའི་གླ་ཆམས་སུ་ཏྲི་ལ་བསྒྲགས་པ་དང། པཎ্ཌི་ཏ་ཥ্ཎ་ནཱ་ཥ্ཎ་ནེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷེ་བདུན་ལུས་ཀྱིམས་ཆམ་འགྲེལ་ཆུན་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན། ། ཆོས་མཆོག་རལ་པའི་ལྷུར་འཛིན་བརྡ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལྷེར་མོ་རབཆོ་བས། ། ཆུ་ལྷེགས་གླང་པོའི་ཀླད་འགེམས་ཐོལ་ཆམས་སྐྱ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། ། དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་དཔལ་ཡིན་འཛིགས་མེད་ཞེང་གིའི་སྐྱ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་སྐྲོགས། ། ཞེས་སྐྱ་རིང་ལ་བཏགས་ནས་ཀ་ལི་ཏཱ་ཡི་ཀུལ་པའི་ཐོར་བཏགས་ས་ཞེས་གྲགས་ས། ། འདི་ལྟ་ཅི་ནའི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་བསྡུགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་པ་ནི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་པས་མཇོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་རང་གི་རིགས་དང། ཁོང་ས་ཐོད་དང། འཁོར་དང། དམག་དཔུང་དང། དཔང་ཕྱུག་ལ་ས་ཁོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཆམས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ང་རྒྱལ་སྐྱ་བ་ནི་མཁས་པ་ཆམས་ཀྱིས་ཁྱེལ་ཞིང་རང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་པས། སྟོན་ཏྲང་བའི་དམ་པ་དེ་དག་གིས་སྐྲགས་པའང་མེད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག ། ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྐྱོང། ། བར་དུ་མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་པར་བཤད། ། ཕྱི་ནས་འཇིས

པའི་དོན་ལ་བཙོན་པར་བསྟོམས། ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་ཡིན། ། ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ།། །།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཁོ་བོ་ཡང་གཞོན་པའི་དུས་སུ་བླ་མའི་ཕྱིན་རླབས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལུ་བོའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་དཀའ་ཐུབ་མི་ནུས་གསུང་ནས་མ་གནང། ཕྱིས་འཆི་ལྟས་འཇིགས་པ་གཅིག་བྱུང། ཁམས་ཀྱང་མ་བདེ། དེའི་དུས་སུ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱ་ཁམས་མ་བདེ་བ་ཞག་འགའ་བྱུང། དེར་ཉིན་མཚན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གཉིད་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཞབས་ཏོག་བྱས། དེས་ཕྱིག་པ་ནུང་ཟད་དག་པ་འདྲ། དེ་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་གནང་བས། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དུ་མཐོང། མོས་གུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་ལྟས་ལས་ཐོལ། ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བདེ། དེ་ནས་སླ། ཚད་མ། ས্ক্ব་ངག ། ཤེས་སྦྱོར། ཆོག་གི་རྒྱན། གསང་སྔགས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། མངོན་པ། འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟོད་དོ། ། ཤེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྒོམས་པ་ཐོབ། ལྟ་འདྲེ་མི་གསུམ་ཡང་ཐམས་པར་བྱུང། རྒྱ་གར་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ང་རྒྱལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཞུ་ཟེར་ནས་བཙན་གསོག་ས་ཁྱེད་པའང་གཟོད་བྱུང། ནང་དུ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པ་དང། བསྟོད་པ་ཁྱེད་པས་ཀྱང། ཟས་མོའི་ལམ་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་བརླབས་པའི་ཚེ། ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཇམས་པའི་དབྱངས་སུ་གཟིགས། ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐུགས་སུ་ཚུད། ། ཐུགས་ཁོལ་ཁྱོད་ལ་སྦྱོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་

གསུང་ས་ས། ། གཞན་ཡང་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐྱ་ཚེ་མང་པོའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱ་ན་ཚ̇ས་གསུང་གིན་བཞུགས་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ
ཆ་བདུན་དུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་མཁས་པའི་པཎ̇ཊི་ཏ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེ་བ་དེ་དང
དེ̇̇ད̇ག̇ ̇ད̇ु̇ ̇ཇེ̇̇ ̇ཐ̇ཡོ̇̇ད̇ ̇ས̇ག̇ས̇ ̇པ̇ ̇ཀུ̇̇ལ̇ ̇ཆ̇ཚ̇ད̇ ̇ད̇ག̇ ̇བ̇འི̇̇ ̇ཐ̇ཤེ̇̇ས̇ ̇ག̇ཉེ̇̇ན̇ ̇ད̇ु̇ ̇ཐ̇ྱ̇ར̇ ̇པ̇ ̇ཡི̇̇ན̇
ནོ̇། ། དེ̇̇ ̇མ̇ ̇ཡི̇̇ན̇ ̇པ̇ ̇ག̇ཞ̇ء̇ན̇ ̇ཀ̇ྱི̇̇ས̇ ̇ཁ̇ྱོ̇̇ད̇ ̇འ̇ད̇ु̇ལ̇ ̇ཐ̇ར̇ ̇འོ̇̇ས̇ ̇ཐ̇ ̇མ̇ ̇ཡི̇̇ན̇ ̇ནོ̇ ̇ཞེ̇̇ས̇ ̇ནམ̇
མ̇ཁཱ̇̇ཏ̇ ̇ལ̇ས̇ ̇བ̇ག̇ ̇སོ̇̇ ̇ཞེ̇̇ས̇ ̇སོ̇̇། ། དུ̇̇ས̇ ̇ག̇ཞ̇ء̇ན̇ ̇ན̇ ̇སུ̇̇མ̇ ̇ཐུ̇̇ ̇སོ̇̇ ̇བ̇དུ̇̇ན̇ ̇ཞ̇ء̇ས̇ ̇སོ̇̇ག̇ས̇
ག̇ས̇ན̇ ̇ནོ̇། ། ཐུ̇̇ ̇སོ̇̇ ̇ཁ̇ ̇ག̇ད̇ང̇ས̇ ̇སུ̇̇ ̇ཚ̇ས̇ ̇ག̇སུ̇̇ང̇ས̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇ཆེ̇̇། ། དེ̇̇ ̇ནི̇ ̇ཁ̇ྱོ̇̇ད̇ ̇ཀ̇ྱི̇̇ ̇ཐུ̇̇ ̇སོ̇̇ ̇ཁ̇
ད̇པ̇ག̇ ̇ཀུ̇̇ ̇མེ̇̇ད̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇ད̇ག̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇བ̇ཤེ̇̇ས̇ ̇ག̇ཉ̇ء̇ན̇ ̇ཡི̇̇ན̇ ̇ནོ̇ ̇ཞ̇ء̇ས̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇ཐ̇ླ̇དེ̇̇ ̇ནམ̇ ̇མ̇ཁཱ̇̇ཏ̇
ལ̇ས̇ ̇ཐུ̇̇ད̇ ̇བ̇ས̇ ̇ཐོ̇̇ར̇ ̇ཀ̇ྱི̇̇ ̇ཐ̇ླ̇དེ̇̇ ̇ཝ̇ ̇ད̇ན̇ ̇ནོ̇ ̇ག̇སུ̇̇ང̇ ̇ཏོ̇̇ ̇ཞ̇ء̇ས̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇ཡེ̇̇ ̇གི̇̇ ̇མ̇ཐོ̇̇ད̇ ̇ཏོ̇̇། ། ཉི̇̇ད̇ ̇ཀ̇ྱི̇̇ས̇ ̇ཀ̇ྱ̇ང̇། ས̇ད̇ས̇ ̇ཆུ̇̇ས̇ ̇ཀུ̇̇ན̇ ̇ཀ̇ྱི̇̇ ̇ཡེ̇̇ ̇ཤ̇ء̇ས̇ ̇ཐ̇ླཱ̇̇། ། ག̇ཅི̇̇ག̇ ̇ཀུ̇̇ ̇བ̇སུ̇̇ས̇ ̇པ̇ ̇འ̇ཌ̇མ̇
པ̇འི̇̇ ̇ད̇ཐུ̇̇ང̇ས̇། ། ད̇གེ̇̇ ̇བ̇ས̇ླ̇ء̇ན̇ ̇མ̇ཆ̇ء̇ག̇ ̇གི̇̇ ̇ཐ̇ླ̇ར̇ ̇བ̇ས̇ླ̇ء̇ན̇ ̇ན̇ས̇། ། ས̇ད̇ག̇ ̇གི̇̇ ̇འ̇ཕ̇ྲ̇ء̇ལ̇
པ̇འི̇̇ ̇ཏ̇ء̇ ̇བ̇ཅ̇ء̇ད̇། ། ཡུ̇̇ན̇ ̇རི̇ད̇ ̇དུ̇̇ས̇ ̇ན̇ས̇ ̇འ̇དི̇̇ ̇ཉི̇̇ད̇ ̇ནི̇། ། ཁ̇ྱོ̇̇ད̇ ̇ཀ̇ྱི̇̇ ̇ད̇གེ̇̇ ̇བ̇འི̇̇
བ̇ཤེ̇̇ས̇ ̇ག̇ཉ̇ء̇ན̇ ̇ཞ̇ء̇ས̇། ། མ̇ཁཱ̇̇ཏ̇ ̇ལ̇ ̇དེ̇̇ ̇འ̇ཌ̇འི̇̇ ̇ག̇སུ̇̇ང̇ ̇སྒོ̇̇ས̇ ̇པ̇། ། ལ̇ག̇ས̇
འ̇ཌ̇མ̇ས̇ཁ̇ྱོ̇̇ད̇ ̇པ̇ ̇ཕ̇ྱ̇ག̇ ̇འ̇ཚ̇ء̇ལ̇ ̇ཝ̇ء̇། ། ཞ̇ء̇ས̇ ̇ག̇སུ̇̇ང̇ས̇ ̇ས̇ء̇། ། ཐ̇ཀཱ̇̇ར̇ ̇ག̇ད̇མ̇ས̇ ̇པ̇
ན̇མ̇མ̇ཁཱ̇̇ར̇ ̇འ̇ཐུ̇̇མ̇ ̇གི̇̇ས̇ ̇ཁ̇ྱེ̇̇ད̇ ̇ལ̇ ̇མ̇ཏ̇ء̇ན̇ ̇པ̇ར̇ ̇ཧ̇ء̇ག̇ས̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇ཡོ̇̇ན̇ ̇ཏ̇ء̇ ̇ཅ̇ء̇ ̇མ̇ར̇ཝ̇ ̇ཐ̇
ཞ̇ء̇ག̇མི̇̇ ̇འ̇ཆ̇ء̇ས̇ ̇པ̇ར̇ ̇སྐ̇ء̇ང̇ ̇ག̇ཏ̇ء̇ས̇ ̇གི̇̇ ̇ཚ̇ء̇ལ̇ ̇ད̇ु̇ ̇ག̇སུ̇̇ང̇ ̇པ̇ར̇ ̇ཞ̇ء̇ཁ̇ ̇ག̇ཞ̇ء̇ན̇ ̇ཀ̇ྱ̇ء̇ལ̇
ད̇པ̇ء̇ ̇ལ̇ཁ̇ྱ̇ء̇ད̇ ̇ཀ̇ྱ̇ء̇ན̇ ̇ཁ̇ྱ̇ء̇ན̇ ̇པ̇འི̇̇ ̇ཁ̇ء̇ ̇ཐ̇ء̇ལ̇ ̇ཁ̇ء̇ء̇ལ̇ ̇ཝ̇ء̇ ̇ཁ̇ء̇ء̇ལ̇ ̇ཝ̇ء̇ ̇ཡ̇ء̇ء̇ལ̇
ཝ̇ء̇ ̇ཁ̇ء̇ء̇ལ̇ ̇

པ་ཕན་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཆིས། ལར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ན་རང་གི་ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་ལ་མི་ཕོད་རྒྱ་མི་བདོག་པ་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་གདའ་ཞེས་གསུངས་ལ། གོང་དུ། ཐུགས་གྲོལ་ཕྱོད་ལ་སྒྲི་བོས་ཐུག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐུགས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡང་ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ནས་འཕྲུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ་ཡང་ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་གསུ་ཐུ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཐུན་ལས། ཆོས་ནི་རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་དང། ། རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། ། ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང། ། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ། ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། ། བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཐ་ཡིན། ། ཞེས་དང། དེའི་འགྲེལ་པར། སྒྲིན་པ་ལ་ས་ཁམས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པས་ས་ཆ་ནི་ནམ་ཞིང་ཁ་ཅིག ཁ་ལ་ཐོ་ལ ཁ་ལ་ཐོ ཁ་ལ ཁ་ལ ཁ ཁ ཁ

མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས
སོ། །ཡང་འདིར། དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྔང་ངོར་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་འདི
དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་མཁའ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་སྟོབས
འཕེལ་གྱི་སྒས་སུ་འཕྲུངས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ས་ཐོགས་པའི་འཕགས་པར
བཤད་ལ། ངོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་ཇི་གས་པའི་ས་ཐང་རྒྱས
འཛམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཡིན་པས་མཉྫེན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང
བ་འདི་ཆགས་ཀྱང་ཆགས་པར་འཕྲལ་པ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱའོ། །

སྒྱེ་ངོན་གསུམ་པ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ངོན་ཏེ་ལྟར་མཛད་པའི
ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདིར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཏེ་ལྟར་མཛད
པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཐའི་ཚ་བྱང་ཐུགས་རྗེར་གྱི་ཡུལ་དུ
བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁས་པའི
བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། ཕྱིན་ལས་སྣ
ཚོགས་པས་གཞན་གྱི་ངོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས
འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོད་ཟེར་གྱིས་ཕན་བདེའི་པད་ཚལ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ
ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལྟར་ཆོས་ཆགས་ཀྱི་རང
དང་སྒྱེའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་དཀྱལ་འཕོར་སྣ་ཚོ་དཔག
ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས། སྐྱེ་དགུ་མ་རིག་པའི་ལོང་ཐོག་གིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག
ཉམས་ནས། བློ་ངོར་འཚོལ་བའི་གོམ་སྟབས་འཕྱོར་བས་ཕྱིད་པའི་གཅོང
རོང་ཉམ་ང་བར་ལྷུང་སྟེ། མི་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་ཆགས་ལ
བུ་གཅིག་པ་ཚུ་ཟློང་གིས་ཕྱེར་བའི་མ་ལྟར་བཟོད་སླ་གས་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན

པོ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ དེ་ཁོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ སྟོན་པའི་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་དང་མཚུངས་པ་ལེགས་ པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བཞོན་པས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ལེགས་པར་ཏྲངས་ཏེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས་ཏེ། གཏུལ་ བྱ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཤེས་པའི་མུན་པ་བྱང་ནས་ཕྱུང་ཞིང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ པད་ཟླའི་ཚལ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་མཛད་པས་ན་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ ཆེའི་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཐུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པའི་གནས་དེ་ དག་སྟོན་མའི་ཆོགས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་སྟོན་པ་ལ་ནམ་ ཡང་གཡེལ་བ་མི་མཐའ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕོར་བའི་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ནི་ བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་ པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་ འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ ཞིང་། དེ་རྟོགས་པའང་རྣམ་འགྲེལ་ མངོན་ པའི་ གཞུང་ ལ་ རག་ ལས་ པར་ དགོངས་ནས་དེའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ ཀྱི་བཤད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྗེ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐུང་ཟད་ཚུགས་ ནའང་པར་སྣབས་སུ་ཁུས་པ་ལས། སྐར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གང་ས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ཐོན་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ ངོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐུན་རེ་ཤིན་རེ་བཞིན་མ་ཆགས་ པར་མཛད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པས། དེང་ས་ཀི་བར་དུའང་བསྟན་པ་ རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚ་བ་ སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་མཐུན་མ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་གཞན་

ངོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བྱས་ཀྱང་མི་ཉམས་ཤིང། བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་བསྟང་སྒོ་བར་དགོངས་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དང་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུན་ཏང་ས་ནས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱོན་པས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགའ་ཞིག་སྟོན་ཀྱི་ དགེ་བའི་ རྩ་བས་བསྐྱལ་ཞིང། འགའ་ཞིག་ལྟད་མོའི་བསམ་པས་ཀྱང་འདུས་པ་ན་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་ཞུས་ཀྱང་དགེ་མ་ལུགས་ཀྱི་ སེམས་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྟེན་གང་རུང་རེ་གསུངས་ནས་ཕྱོགས་དེར་ཞུག་འགའ་བཞུগས་ནས། དེ་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐབ་བྱར་ཐུབ་པ་ དགོངས་གསལ་ཚར་རེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ མཐུགན། ངས་ཆོས་འདི་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཤད་ པས་ང་ཡི་སྨོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དཔེ་འདི་ལ་ལྟོས་ལ་ཤོད་ ཅེས་པ་ཡོད་དོ། ། ཐ་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཁྲོས་ ལེགས་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ གསུང་གི་རིགས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲ་མང་པོ་དང། རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དང་བྲལ་ ཞིང། བརྡ་དག་པ་དང། དབྱངས་སྟན་པ་དང། འཕྲེལ་ཆགས་པ་ལ་ སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ པས། འདི་འདྲ་གང་གིས་སྒྲོགས་པའི་ངག ། ཤེས་ལྡན་གང་གིས་ཐོས་དེ་ ཡང། ། གཡེང་བ་གཞན་ཀྱིས་མི་གཡེང་བར། ། ཆེ་གཅིག་འདུན་པར་ཀྱུར་ པ་ནི། ། དྲི་ཟའི་ཐུ་མོའི་དབྱངས་སྟན་དང། ། ལུ་ཐུག་ཐྱོས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ ཀྱང། ། དབེ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བཟོད་ན། ། སྒྲ་གཞན་ཟིལ་གཏོན་སྨོས་ཅི་ ངོས། ། ཞེས་པ་ལྟར་ རོ། ། ཐུགས་ཀྱི་སྨྲོད་པའང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར། མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས། ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པས་ན། །

སྒོ་གསུམ་ཀུན་ སྤྱོད་ རྣམ་ དག་ པས། ། བསྟན་ པ་ བསྲུང་ ཕྱིར་ གྱས་ པས་ བསྒྲུབ། ། ཅེས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་། ། གཙང་མཁས་གཞན་ལ་ཕན་ པར་འདོད། ། ཅེས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ ལས། དེ་ལྟར་བློ་བཟང་སྐྱེ་བ་མེད་ལྡན་བཙུ་བ་ཅན། ། སྟན་པར་རབ་གྱགས་ ཆོ་ག་བཟང་ཞེས་ལྡན་པ་ཡི། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཡིན་ པ་སྟེ། ། བཤད་པས་སྐྱེ་བོའི་དགེས་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྟམ། ། ཞེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ། གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། ། འདི་ ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། ། སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་པ་ དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལས་འོངས་པའི་གཞུང་ ལུगས་ ཆེན་ པའི་ བཤད་ སྲོལ་ ནི། ཚད་ མ་ རྣམ་ འགྲེལ་ དང་། རིགས་ པའི་ གཏེར་དང་། ཆོས་ མངོན་ པའི་ མཛོད་ དང་། ཀྱེ་ རྡོ་ རྗེའི་ རྒྱུད་ གསུམ་ དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱང་མན་ངག་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ ཆེན་ མོར་ མ་ གྲགས་ཀྱང་ བཤད་ པའི་ གཞི་ ཤིན་ ཏུ་ མང་ བར་ སྣང་ བས་ རྗེ་ རྗེའི་ ཆོག་ ཏུ་ དགོངས་ པ་ ཁོ་ ནས་ ཡང་ ཁ་ ཅིག་ ལ་ ས་ གཞི་ ཤ་ ཟ་ ཞེ་ ཆ་ ཅ་ ལ་ ཁ་ ཅིག་ ལ་ ས་ ཁ་ ཅ་ ལ་ ཞེ་ ཆ་ ཅ་ ལ་ ཁ་ ཅ་ ལ་ ཞ་ ཟ་ ཤ་ ཞ་ ཟ་ ཤ་ ཞ་ ཟ་ ཤ

གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁས་པ་ཆེས་ཀྱི་བློའི་རྒྱ་མཚོ་བརྟེད་འདོད་དམ་
པའི་ཆུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེལ་མའི་ཚོགས། དོན་
གསལ་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཆོག་བཟང་པོའི་དཔྱིས་ལེགས་པ་དག
ཀུན་ནས་སྒེལ་ལེགས་པའི་ཡི་གེའི་སྒང་བུས་སྒྲོལ་བ། ལེགས་པར་བཤད་པ
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བས་བློ་གསལ་ཞིང་ཡིད་གཞུང་ས་པའི་དེད་དཔོན་དགའ་བ
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྗེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱེ་དགུ་ཆེས་ཀྱི་མི
ཤེས་པའི་མུན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒ་མཆོག་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་ཤེས། ། ཐུབ
ཆེ་ཆེན་ གཡུལ་ ངོར་ ཤེས་ ཀྱུར་ ཏེ། ། གསེར་ དང་ལྡན་ བཞུ་ ན་ ཤེས་ པར
འགྱུར། ། མཁས་པ་ལེགས་བཤད་བཙུམས་ན་ཤེས། ། ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཉིད
ཀྱི་ ཐུགས་ཀྱི་ ཆེས་ ཐར་ ཆད་ དུ་ ཐུང་ བ་ ཡང་ བསྟན་ པའི་ ཕྱིར་ ཏུ་ དྲི་ ཙ་ ཚེད་ པའི
བསྟན་ བཅོས་ ཏུ་ ཙ་ ཆཔ་ པ་ ཡིན་ ནོ། ། འདི་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཐོ་ཡིར་ བསྟན
བཅོས་ཆཔ་ པའི་ ཆེ་ ཁ་ ཐུང་ ཀི་ ཚོས་ ལུགས་ བཟང་ ཡོ་ ཐོ་ ན
པའི་ ཐབས་ ཀྱིས་ དམ་ པའི་ ཚོས་ ཀྱི་ ལམ་ ཐོ་ ན་ ལེགས་ པར་ བཤད་ པ་ རིན་ ཡོ་ ཆེའི
གཏེར་ཞེས་བྱ་ བ་ ཕྱི་ ནང་ གི་ ཐོ་ ཡོན་ ཆེ་ ཤོ་ ཤེ་ ཡོ་ ཤེ
ཤ ཀ ཤ ཀ ཤ ཀ

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་སྒྱིའི་ཚིགས་ཚོས་ཆེན་མོ་དང། གསང་སྔགས་ལ་རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་བདག་མེད་མའི་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མན་ངག་རྒྱུན་འཕྲོལ་ལྟའི་ཡི་གེ། ལམ་སྦས་བཤད་དང། ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དཀར་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང། རིག་པའི་གནས་ཚུང་བར་གྱུགས་པ་ལ། སྐེབ་སྦྱོར་མེ་ཏོག་གི་ཕུན་པོ་དང། དེའི་ངལ་བསོའི་དཔེ་ཅམ་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྐྱེལ་བ་དང། སྟན་ངག་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དང། མངོན་བརྗོད་ཚོག་གི་གཏེར་དང། ཟློས་གར་རབ་དགའི་འཇུག་པ་དང། དེའི་རོལ་མོའི་དབྱངས་འབྲེན་པའི་ཐུགས་ཅམ་སྟོན་པ་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་དང། གཞན་ཡང་དེ་དུས་ན་ཚོས་རྗེ་ཉིད་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་ན་ལུང་རིགས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲི་བའི་གནས་ཡིན་པས། ཞང་ཆགས་བློ་གསུམ་ལ་སོགས་སྔགས་པ་དང། དགེ་སློང་རྗེ་རྗེས་སེང་གེ་སོགས་བཀའ་གངས་པ་དང། སྐྱེ་མོ་སྒོམ་ཆེན་སོགས་སྒོམ་ཆེན་པ་མང་པོས་ཞུས་པའི་ལན་མཛད་པ་མང་པོ་དང། ཐུབ་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་བསྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཆྱང་བ་དང། ཆོག་ཤེར་ཏུས་ཀྱང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང། ཐུན་པོས་བལྟས་ནས་གོ་སྒྲ་བས་དོན་གསལ་བ་དང། ཆོག་གི་རྒྱུན་བཟང་པོས་མཁས་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང། མཁས་པར་རློམ་པ་བརྒྱའི་ཐུ་ཏོས་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པས་ཀྱང་དགྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས། ཚོམ་པ་འདི་འདྲ་སྟུར་འཇུག་པ། ། གླུགས་འགྱུ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྟུར་ཞིང། ། ཚོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི། ། མཆོ་ལྟར་ངང་གིས་ལྷུན་གྱུབ་ལགས། ། དེ་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱར་པ། ། ཐོམ་ཆེན་ཐུ་ཡི་དབང་པོ་མཆོག ། འགས

ཀྱང་སྟོན་ཚད་མ་དཔྱད་པ། ། དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་ཀྱིས་རྣམ་དཔྱད་ནི། ། ཡིད་གསལ་བཀྲིད་པ་གང་ས་རིའི་རྩེར། ། ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ། ཀུན་ནས་དགའབ་སྐྱེ་བའི། ། བསམ་གཏན་རོ་མྱང་ལྟ་བུར་མཆིས། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་འདིས་ཕྱིས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པ་དང། བསྟོད་པ་རྒྱུད་གསུམ་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལས་གཞན་ཀྱིས་ཐུས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང། རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆོག་རེ་རེ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་མ་མཛད་ཅིང། འཇམ་དཔྱངས། རྣམ་འཇོམས་པིར་ལུགས། ཁྲོ་བོ་སྟེ་བཅུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་ཁུང་ཟད་མ་གཏོགས་དགྱེལ་འཁོར་ཚེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། དེའི་ཚོ་ག་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མ་མཛད་པ་ནི་ཇི་བཞུད་གོང་མ་རོ་ཇེ་འཛང་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་མི་ཁྱམས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ། ।

གསུམ་པ་རྟོང་པ་ཉོ་ཇེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྟ་ངན་ཀྱི་ཐུག་རེ་བཤིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ཉིད་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་པའི་བོད་དཀར་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་བླས་པའི་ས་ཀྱི་ལ་འཕོར་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བར་གྱུར་པ་ནི། ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་ས་ཡིར་ཕྱི་དང། ཏང་ས্ལོང་རྒྱས་པ་དང། གཟེག་ཟན་ལ་སོགས་པའི་ཇེས་སུ་འཐང་བའི་གང་ནས་ཅན་དང། རིགས་ཕྲེད་པ་དང། རིགས་པ་ཅན་ཞེས་གྲགས་ཤིང། དབང་ཕྱུག་དང། ཚངས་པ་དང། ཉིན་མོ་ལོང་བ་དང། ནོར་ལྷའི་བུ་དང། ཕྱིན་ཟ་ལ་སོགས་པ་ཆེར་མཁྱ་བ་དང། ལྷ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྱན་པ་འཕྲོག་ཏེད་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷན་པ་ཐུག་གིས་དམ་བཅས་པ། ཁོ་བོ་ཅག་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས་སུ་སོང་ལ། དེན་གནས་པའི་ལྷ་བོ་གཞན་ཏ་མའི་དགེ་སློང་དུ་ཁས་འཆེ་བ། བུད་མེད་ཀྱི་བཏུལ་ཞུགས་འཇོན་ཅིང་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་བཟློག་པར་

བྱའི་ཞེས་གླེང་ཏེ་མཐར་ཕོང་བ་དང་། བདག་ཅག་གི་བློ་མ་ཆོལ་བ་ངན་པའི་ཕྱོ་མཚོག་གི་སྦྱི་གཙུག་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ས་ཀེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་གདན་ལས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བཅུ་ཕྲག་བཀྲོད་པ། མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་འཕགས་པ་ལྷ་ཏེའི་ གཙུག་ལག་ཁང་དང་འདབ་འབྱོར་པའི་ཚོང་འདུས་ནི་བཤུགས་པའི་ཚེ། ལྷར་སྨོས་པའི་སྟོན་པ་རྒྱ་པོ་དེར་ལྷགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཚོས་རྗེ་ཉིད་དང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱན་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ་བར། བདེ་ལེགས་དང་བསྟན་པར་འོས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་བརྗོད་ནས་གྲལ་ལ་འཛིན་པ་ནི་ཤོད། ངེད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་མ་ཚངས་པ་ནས་བཙམས་ཏེ་དེང་ས་ཀོ་ཎ་ཏཱ་ཡའི་བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མ་སྒྲོང་བ་དྲང་སྲོང་གི་རིགས་ཆུམ་པར་དགེ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པོ་ཞེས་དྲེགས་ཤིང་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། ། དེའི་དུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་འདིས་གསུངས་པ་ནི། ཅི་ཚངས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་དེ་གཏི་མུག་ཆེ་བས་གཉིད་ཀྱིས་བོན་པ་མིན་ནམ། ཇི་སྐད་དུ། རས་མཆོག་ལགས་པ་བཞི་པ་བཅུ་བྱུག་ཕྱིད་ཕྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་པ་ཅན། ། བཟློས་དང་ངེས་པའི་ཆོ་ག་ཤེས་ཤིང་ངེས་བརྗོད་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ། ། དྲི་མེད་པཎ་ཌི་ཏ་གནས་ཚངས་པ་དེ་ཡང་གཉིད་ལོག་ཀྱང་ཞེས་དང་། ། ཁོ་བོའི་སྟོན་པ་སྟོན་པས་བཅུ་མངའ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ཏུ་ཏུ་སྣ་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ལངས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་ཤིན་ཏུམ་བཟོད་ཅིང་མ་རངས་པས་འབེལ་བའི་གཏམ་ཀྱི་སྐབས་རྟེད་དེ། ཆོལ་བ་ངན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཐུན་ཕྱུང་ཞིང་ཕམ་པར་མཛད་དེ་མི་སྣ་བའི་བཏུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད་ནས། སྔར་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པས་སྟེམས་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་མཛད་དེ། རལ་པའི་ཞུར་ཕྱེགས་ནས་ཤིད་ཀྱི་ཐད་དུ་རས་ཏུ་ཐྱུང་སྟེ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་

འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཆ་འཕྲིན་པ་གང་དག་བྱང་བ་ནས་སྔར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་འདི་གསུངས་པ། རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་གླས་ས་ཆེན་འདི་ན་ལྷ་ཆེན་པོ། ། འཕྲོག་ཕྱིང་བྱན་ཕྱིང་དེ་དག་ལྷར་ཕྱིང་ཕུས་པ་དང་སྲོང་ཀུན་སོགས། ། རྒྱས་པ་གྲོག་མཁར་བ་དང་གཟིག་ཟན་ཆང་མིག་ས་རར་སྐྱའི་ཁྲོས་འཇུག་པ། ། ཐོར་ཚུགས་ཤིང་ཏུ་ཤུན་ལོ་མའི་གོས་ཅན་ཐལ་བ་དབྱུག་གུ་ཀུ་ཤ་ཐོགས། ། རལ་པའི་ཁུར་འཛིན་མཆྱོས་ལེགས་དཀྲིས་རི་དྭགས་གཡང་གཞིའི་སྟོད་གཡོགས་ཅན། ། ས་ར་རིས་གསུམ་མཚན་རྩे་མོ་ཅན་མཆོད་ཚངས་སྐྱད་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་པ་འཚང། ། རིག་ཕྱིད་ཀུན་སྐྱངས་ངེས་བརྗོད་འདོན་མཁས་སྒྲ་དང་སྟེབ་སྦྱོར་མཐར་སོན་པ། ། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་རྒྱུན་དུ་དཀའ་སྦྱོང་རྒྱལ་ཅན། ། དེ་ལྟའི་ཚུལ་ཅན་མུ་སྟེགས་གླང་ཆེན་རབ་ཏུ་ཐོས་པའི་གླང་འགེམས་པ། ། དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བའི་ས་ཡི་གློ་ཕྱོགས་ལྟོབས་ལྡན་རིགས་པའི་མཆེ་བ་ཅན། ། བཏ་སྦྱོང་ཕྱིད་གཞུང་ཡན་ལག་རབ་ཛོགས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་རལ་པས་བཛྲིད། ། ལེགས་སྦྱར་ང་ཙོ་སྟན་ཚོག་གང་རྒྱས་ལྟག་བཛོད་ཐུན་འཕྲིན་མིག་བཀྲད་པ། ། དེ་ལྟའི་རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་དེ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གང་ས་རིར་གནས། ། བློ་གསལ་ནམས་ཀྱི་རི་དྭགས་སྐྱོང་ས། ། ཚོལ་བ་ངན་པའི་ཕ་ཚོགས་འཛོམས། ། ང་དུང་དུ་ཡང་མུ་སྟེགས་ཕྱིད། ། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་ཕམ་བྱས་ནས། ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཚུལ། ། ཀུན་དགའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་རལ་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དབུ་རྩེ་རྩེ་མ་ན་ང་ལྟ་ཡང་ཡོད་དོ། ། དེས་ན་བོད་ཀྱི་པཎ་ཁ་ཕྱི་ཏར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་རྗེ་འདི་ལོ་ནར་ཟད་དོ།། ། ।

གཉིས་པ་ཕྱིན་ལས་སྣ་ཚོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲིར་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མོད། ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་དུས། དཔལ་ས་སྐྱའི་ཨ་ཕྱིའི་འབྲུམ་པའི་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཟེར་བའི་པཎ্ཌི་ཏ་སྟོ་ས་ངས་སྐྱ་ཤ་ཏ་ཙང་ཁྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་གསན་པ་ཆིས་ཤིང། མན་ལ་ས་ངང་པ་ན་མཛོད་ཀྱི་ཚོག་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཕྱིས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལ་གསན་དུས་སྟར་ལས་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་གསུང་ངོ། ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎ্ཌི་ཏ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པའི་བཤད་སྲོལ་བྱང་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་གསན་ནོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱི་གསན་ཡིག་ལས་འབྱུང་ངོ། ། གཞན་ཡང་མན་ལམ་ངོ་མཚར་ཅན་ནི། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་པོད་དུ་མ་བྱོན་པ་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣོ་རྗེའི་གླུ་བ་ལེན་པ་ལ་གསན་པ་ཆིས་ཏེ། མན་ལ་ས་ངང་ཚོག་དོན་མ་བརྗེད་པར་སྟངས་ཞིང། ཕྱིས་དེ་ཉིད་པོད་དུ་བྱོན་དུས་དོན་དེ་ཉིད་ཞུས་པས། དེ་ནུབ་ཁོ་པོ་ལའང་ཆེ་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ཐུང་ཞེས་གསུང་ངོ། ། ཆོས་ཀྱི་མ་མོ་མ་བསླབས་ཐུགས་ སུ་ ཆུད། ། གཞོན་ ནུའི་ དུས་ ན་ ཡོན་ ཏན་ ཐམས་ ཅད་ རྫོགས། ། མཁས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྟོད། ། བློ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་ཕྱི་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པ་དང། ཕྱིད་པ་ཀུན་ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། ། མན་ལ་ལམ་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀུན། ། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གདམས་པ་མཛད། ། ནས་དག་ཁྱོད་ལ་ཕྱི་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་སོ། ། གཞན་ཡང་ནུབ་གཅིག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གདན་ས་བསྐོ་བ་གཤེགས་པར་ཞུ་ཟེར་བ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་རི་

ཕུགས་ཡིན་ཟེར་བའི་ཐུགས་ཕྱོ་གླེགས་དང་བཅས་ངོས་ཆུམས་ན་གླེགས་བམ་
མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ལྟེ་མིག་གཏང་པ་ཆིས་ཏེ། དེ་ནས་ཚད་མའི་བསྟན་
བཅོས་ཆུམས་འབད་པ་མི་དགོས་པར་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་སྐྱོང་ཕྱོང་
དུ་ཕྱོན་པའི་ཚེ་ཉིན་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ་དེའི་ཛོ་བོ་ལ། དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་དངོས། ། དེ་མཚན་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཀྱི། ། སྒྱུན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་
བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལས་ སངས་ པ་ན། ཆོགས་ སུ་བཅད་ པ་ དང་ པོ་ བཞི་ ལས་
གཞན་རྣམས་ནི་ མི་ དྲན་ གསུང་ངོ། ། ཡང་འགའ་ཞིག་ གི་ ཚེ་ མན་ ལམ་ དུ་
ཆོགས་ཆེན་ པོ་ ཞིག་ ལ་ ཚད་ མ་ རྣམ་ འགྲེལ་ ཀྱི་ མཆོད་ བརྗོད་ ཆུ་ ཕྱི་ ཏའི་ རྒྱབ་ དུ་
གསུངས་པས། ཕྱག་ གོང་ གཉིས་ནས་ ཉི་ ཟླ་ གཉིས་ དུས་ གཅིག་ ལ་ ཤར་ ཏེ་ ས་ངང་
བ་ཆིས་ལ། རྗེ་ བཙུན་ ཆེན་ པོ་ ལ་ ཞུས་ པས། དེ་ ལྟ་ བུ་ ཐུབ་ པར་ དཀའ་ ཞིང་
ནས་ཚོགས་ཤ་ ལ་ ཕྱོ་ ཡོ་ ཆང་ ལ་ ཐུ་ ཆ་ ཡ་ ཐ་ ཅི་ ཡ་ ཡ་ ཡ། ། ཡང་ དཔལ་
བསམ་ཡས་ཀྱི་ ཀྱིས་ ཐུབ་ པའི་ ཞུགས་ ལག་ ཁང་ དུ་ ཚོས་ འཁོར་ ལ་ བཅད་ པོས་
ཐུན་ དྲངས་ནས་ ཚོས་ འཁོར་ མཇད་ པ་ ན། ། ཆུང་ ཀྱི་ བརྒ་ པ་ ཕྱི་ མའི་ ལེའུ་ ལྔ་
པ་ ཡན་ ཕོང། ལམ་ འབྲས་ ཕལ་ ཆེར་ ཕོང་ ནས་ ཁྱིན་ པ་ ཇི་ བས་ དགེ་ མཏུན་ ཀྱི་
ཟློན་ མོ་ ཅྭེ་ པའི་ ཚོགས་ དཔོན་ ལ་ ཐུན་ འདྲེན་ དུ་ ཐུང་ ནས་ནང་ པར་ འཕྱོན་ པའི་
ངོ་ནུ་ པ་ དམིགས་ པ་ དང། ཕྱིན་ བཟློས་ དང། བཀའ་ བཀྲོས་ ཞུ་ བ་ མང་ པོ་
ཞིག་ གིས་ ཐུགས་ ཀཡེངས་ ནས་ ཐོ་ ར་ངས་ བར་ དུ་ མནལ་ ཆུ་ ཆ་ ཐུང། དེ་ ནས་
ཅུང་ ཟད་ མནལ་ བ་ ན། མི་ ཆུ་ ཤར་ ཚན་ ཞིག་ ཐུང་ ནས་ ཕྱག་ དང་ ཕྱག་ རྐེན་
ཕུལ་ ཏེ། ས་ཁམ་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ ཆུ་ ཀ་ ན་ འཆི་ ཞེ་ ཚོན་ པོ་ བཞི་ པོ་ འདི་ ས
ཤིན་ ཏུ་ ཉམ་ ཐག་ པར་ མི་ གང་ འ་ ལགས་ ས། ། འདི་ ལས་ ཐར་ པའི་ གསོལ་
འདེབས་ཞུ་ཟེར་ བ་ ལ། ཆུ་ ཐ་ ཆུ་ ཆེད་ པའི་ ངོན་ རྟོགས་ ཀྱང། ད་ ཏུང་ ཆུ་ བའི་

འདམ་ལས་གྲོལ་མ་གྱུར། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་བའི། ། སྐྱེ་ངན་
བདག་གི་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག ། གྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཕྱོགས་གསུངས་པས།
ཆས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་སྦྱར་དུ་བྱང་ངམ་ཟེར་བ་ལ། བྱང་
ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱག་བཙལ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཚེའོ་ཟེར་ནས་སོང་བ་ཆིས
ཤིང་། ས་ད་ན་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཀའ་སྩུང་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིན་པར་འདུག
སྣོམ་དུ་དགོངས་ས་ཞེས་ཕོས་ས། ། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གདུལ
བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས
དོན་མཛད་དོ་ཞེས་འཐུང་སྟེ། བོ་ཌང་རིན་པོ་ཆེ་བཙོན་འགྲུས་ཏོ་རྟེས་དེ་ལྟར
དུ་གཟིགས་ས་ཞེས་བསྟོད་པ་བྱེད་པས་ཀྱང། བསམ་པ་དག་པའི་གདུལ་བྱ
འགའ་ཞིག་གིས། ། འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་མིག་གིས་མཐོང་ཐུར་ཅིང། །
འཕགས་པའི་ཡུལ་ནའང་གཏམ་དུ་དེ་ལྟར་གྲགས། ། ཞེས་གསུངས་ས། །
ཡང་གཙང་ནགས་ཕུག་པ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས
ཀྱང། ཁོང་གིས་ཕྱི་ལམ་ཟིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན
པས། རྒྱའི་རི་བོ་ཙེ་ལྷ་ཡིན་ཟེར་པའི་སྦྱང་རིང་བཟང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ
གཅིགས་གྱི་སྟེང་ན་གནས་གཞི་བཟང་པོ་ལྷ་བུའི་ཁང་བཟང་གཅིག་སྣང། རྟེ
བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཡིན་སྐྱམ་ནས་མཐའ་མ་བསྐོར་ཅིང
གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཡུན་རིང་དུ་སྐོ་མ་རྟེད། མཐར་ཤར་ཕྱོགས་ནས་སྐོ
གཅིག་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་སྣང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ
གཅིག་འདུག ། དེའི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་ན། ཟླ
མཚོས་རྟེ་ས་སྐྱ་པ་ཞལ་ཐུང་དུ་བསྟན་ནས་བཞུགས་འདུག ། འདི་ཁིད་རྟེ
བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་སྐྱམ་ནས་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་མང་དུ་བྱས་ཤིང
གསོལ་བ་བཏབ་པས། གསུང་ནི་མ་བྱུང། དར་ཀྱི་ན་བཟའ་མང་པོ་གཅིག

གེས་གྲོལ་པའི་གླེགས་བམ་བཟང་པོ་གཅིག་གནང་ནས་བལྟས་པས་གསེར་ཀྱི་
མཚན་བརྗེད་ཅིག་འདུག་པ་རྒྱེས། དེ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཉིན་པར་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་པ་དང། མཚན་མོ་རྒྱེ་ལམ་བཟང་པོ་མངར་བྱང་ཞེས
བྱིས་ཏེ་ངོ་མཚར་བའི་ཆུམ་འཕྲུལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་པ་དབུས་སུ
ཆོས་འཁོར་གཅིག་ལ་གདན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པ་དང། ཁེ་བའི་ལྷོ་རོང
གཅིག་ན་དགེ་བཤེས་གཡག་སྟེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ
མཛད་ཀྱིན་ཡོད་པས། སྲོད་ཀྱི་ཚ་ལ་རང་གི་ཡི་དམ་ཀྱི་རྟོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི
ལྷ་ཚོགས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཅི་ཡང་ཡིན་མ་ཤེས་ནས། ཐོ་རང་སྟེ་མོར་ལངས
ཏེ་ཆོས་རྗེ་ལ་ཞུ་བ་ཡོང་པ་དང། སྲོད་ལ་ཆོས་རྗེ་པ་གཏོར་མ་མཛད་པའི་རྒྱང
དུ་སྲེབས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྗེས་ཐོག་སུ། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། དགེ
བཤེས་ཡོངས་ས་མཆ་གསུང། མཆིས་ལགས་ཞུས་པས། ཅི་ལ་ཡོངས་གསུངས
ཞུ་རྒྱ་གཅིག་བདོག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང། མདང་གི་དེ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ལོ་པེ
དཀར་ཁོ་ཆོ་འཕྲུལ་གཅིག་སྟོན་ཀྱིན་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། ང་ང་དང་ལྷད་པས
བཏུབ་པར་ཧོང། ཧོན་ཀུང་ནི་ཚ་དྲག་པོ་གཅིག་ཧོང་ངོག་ཡོད་ཅེས་གསུང
བ་ལ། དེ་ལོ་གཡག་སྟེ་པ་ལ་བསྟུང་གཞི་དྲག་པོ་འགྲོངས་ལ་ལད་པ་གཅིག་བྱུང
ནས་དེ་དྭངས་པ་ཚུན་ཆད་སྐྱེས་པ་འཕེལ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ
བརྟེན་ཏེ། གཡག་སྟེ་པ་ན་ར། དེ་མན་ཆད་ཆོས་རྗེ་ས་ངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན
སྙམ་དུ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཤིང། དངོས་སྨྲེ
གཞན་དགེ་ལའང། འདི་ནི་ངེས་པར་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ
ཕྱགས་ཆེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཤན་སྟོན་འདུལ་བ་ས་ངང་གེས
བསྒྲིགས་པའི་གསུང་ངགས་ཀྱི་རྣམ་པར་པར་འབྱུང་དོ། ། གཞན་ཡང་དབུ
མཁ་ཤེར་འབྱམ་ཀྱིས་གསུང་ངགས་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་ཞུས་ཏེ་བསྒོམས་པས

ལས་མར་འདུས་བྱུང་ནས། ཆོས་རྗེ་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལས་མར་འདུས་འདི་ལྟ་བུ་
བྱུང་བས་གེགས་སེལ་གནང་དགོས་ཞེས་ཞུས་པས། གཞན་ཅི་ཡང་མི་གསུང་
བར་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ལས་མར་འདུས་རྒྱ་མེད་ཅེས་གསུང་། དེ་ནས་དེ་གའི་དོན་
ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ས་ཞེས་ཀྱང་རྣམ
ཐར་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་མཛད་པའི་རྣམ་པར་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང
བའོ། ། གཞན་ཡང་ལམ་འབྲས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱས་པའི་འཆི་ལྟས་ནི་གང
ཟག་འགའ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང། བྱུང་བའི་ཚེ་ན་ནི་དུས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན
ནོ་ཞེས་བཤད་ལ། ། ཤར་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟས་བྱུང
བའི་ཚེ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་ཕྱགས་དམ་དུ་མཛད་ཅིང་གསོལ་ཐ
བཏབ་པས། རྒྱས་པའི་འཆི་ལྟས་ལས་ཀྱང་ཐོལ་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་སོ
ཞེས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་འདི་ཤིད་གང་ན་བཞུགས
པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་པའི་གདོན་གྱིས་བྱས་པའི་རིམས་ནད་དང་། ཕྱི་ནང
གི་འཕྲུག་ལོང་དང། ལོ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང། རྒྱ་ལམ་ཞིག་ན
བྱུང་ན་ཡང་ཤིད་ཀྱི་མཐུས་ཆུང་དུ་ཞི་བ་དང། སྨྱོད་ཡུལ་གྱི་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང
ཕན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་འདི
ཤིད་ཇི་སྲིད་བཞུགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡུལ་འདིར་ཏོར་ལ་སོགས་པ་ཕ་ཙོལ་གྱི
དམག་དང། ནང་གི་འཕྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་ངོ། ། རྒྱས
པའི་ལྟོན་ལས་ཀྱང། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས
པ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་ཤིན་ཏུ
རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་སློབ་མའི
ཚོགས་གྲངས་མེད་པ་བསྒྲུན་ཅིང། རང་དང་དུས་མཚུངས་པའི་མཁས་པའི་སྒྲ
བ་ཆེས་ཆེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ཞལས་ཀྱི་པཎྜི་ཏཱ་པའི་གཙུག་ཏུ་གྱས་པས་བླངས་ཏེ

མཆོད་པར་བྱས་པོ། ། སྨོན་མའི་མཆོག་ཏེ་ལྟར་བྱང་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི་རྣམ་
ཐར་རྒྱས་པ་ཡོཊས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་དགེ་བ་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་བསམ་ཡས་ཀྱི་བཙོད་པོ་ཕྲག་མཚོན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཕྱོན་པའི་
དུས་སུ་ཡང། ཆོས་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ས་བར་པ་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཕྱག་མཚན་རི་མོ་དང། སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཚོགས་སུ་བཙད་པ་མཛད་ཅིང། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བསྐོར་ནས། སྣར་ཡང་ཚོགས་སུ་བཙད་པ་མཛད་པ་དང། དེ་ལ་ཆེད་
དུ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པ་ནི། སྒྲ་དང་ཚད་མའི་མིག་གཉིས་དང་
ལྡན་པས། ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བའི་བློ་གཏོས་ཅན། ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་
ལེགས་པར་སྒྲུབས་པ་པོ། ། སྐད་གཉིས་སྒྲ་བ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པས། ། ནམ་
མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། ། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་དང། ། འགྲོ་བའི་བླ་མ་དེ་དག་མཉེས་བྱའི་ཕྱིར། ། དམ་
ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བཤད། ། འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་རིན་
ཆེན་གཏེར། ། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྙན་པའི་དྲྭ་ཁྱབ་པའི། ། བསྟན་པ་
འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་གསལ་བྱའི་ཕྱིར། ། ལྷ་སྟོང་འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན་ས
སྐྱ་པས། ། བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ཆེན་འདིར། ། ཟླ་ཅིང་རྒྱ
ཆེའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པ་ལས། ། བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡོད་དེས། །
འགྲོ་བ་ཐམས་པའི་མཆོ་ལས་སྨོན་གར་ཏོག ། རི་བོང་འཛིན་པ་བསེལ་བའི་བོད
ཟེར་ཅན། ། མཚན་མོ་ས་དང་ནམ་མཁའ་གསལ་བྱེད་པ། ། ལོག་ཏྲོའི་ཐུ་ཀྱོར
ཆོགས་རྣམས་ཟིལ་མནན་ནས། ། མེ་ཏོག་ཀུན་ཏེ་ཆོགས་རྣམས་ཁ་འབྱེད
བྱེད། ། ཅེས་ཆོགས་སུ་བཙད་པ་འདི་རྣམས་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ
པཎ་ཏི་ཏ་ཆེན་པོས་དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན

པོར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལའི་ཚོས་ཀྱི་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་པ་ཀ་ལ་བ་དེར་བཞུགས་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར་དང། སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་མང་པོའི་དོན་མཛད་པ་ལ། ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་ནུང་ཟད་རང་ས་ར་ཐུར་ཅིང། སྟོན་གྱི་དམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང། ཆད་ཏུ་ཐུང་བའི་ཕྱིན་ལས་དགོངས་ཤིང་མངོན་ སུམ་ དུ་ གཟིགས་ལ། དུས་ཀྱི་འཁྱོར་བས་སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་མ་རྟོགས་པར་ཐུར་པ་མཁྱེན་པའི་དབང་གིས་ཕྱགས་ནུང་ཟད་གཏུང་བར་ཡང་ཐུར། སྨད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་བདེ་ལེགས་སུ་ཐུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་ས་མི་ངོས་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་གཞི་དག་ལ། ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མངོན་པར་རྒྱང་ནས་ཡི་གེའི་འདུ་ཐུ་བ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་དབྱིབས་ལས་རི་མོའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཐུད་དེ་བདག་གི་སྲུག་ཏུ་གསལ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་འདི། གང་གིས་མཐོང་བ་དང། ཁ་ཏོན་ཏུ་ཕྱེད་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཛད་པ་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་དམ་པ་འཇུག་པར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་དགེ་སློང་འཕགས་པས་སྨྲས་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་བཀོད་དོ།། །།

སྒྱོ་ཏོན་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། པོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུབ་པའི་སྐབས་སུ། ཏོར་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཏུག་པ་ཅན། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དུད་འགྲོ་བས་ཆོངས་ཤིང། སྐྱེང་རྡེ་ནི་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྡེ་བས་ཀྱང་ཆུང། ལུས་ཀྱི་རྩལ་ནི་གཅོད་སྒྱིན་པས་ཀྱང་ཆེ། ལྷ་མཡིན་ཀྱི་དཔུང་ཆོགས་ལྟར་གང་མང་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་

རྒྱའི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཡུལ་ལ་ས་ཁག་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་མཐའ་
དག་བདག་གིར་བཟུང་ནས། ཕྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དགེ་
བར་ཐམས་ཅད་དམག་ཁྲལ་ལས་གསུམ་གྱི་ཁྱུར་བཅུག་ནས་བསྟན་པའི་མིང་
ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་གྱུར་པར་
གཟིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཟོད་གླགས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེས་ཆོར་ཆམས་ཀྱི་ས་ཆོས་
ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་དྲངས་ཏེ་འདུལ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དུས་ལ་བབ་པར་
གཟིགས་ཤིང་། ཁེད་ཀྱི་མཁན་པོ་པཊ་ཆེན་ཕྲག་ཕྱི་ཤི་ཚུ་ལའི་གླིང་དུ་ཕྱོན་པ
ན་དེར་ལྷ་གནམ་ཕེ་དཀར་པོས་ཆོར་གྱི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པར་ཞུས་པ་ན། སྨྲྭ་ལ་མ
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཕྱོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱང་ཕན་པ་མེད། ཕྱོད་ཀྱི་སྨྲྭ་མ་ཞིག
པོད་ནས་ཡོད། དེས་ཕྱིན་ན་ཕན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུང་སྟོན་ཅིག་གསུངས་ཏེ་པཊ
ཆེན་ཀྱིས་དེར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཡང་བླ་མ་ཇོ་བཙུན་ཆེན་པོ་གཤེགས་ཁར
ཕྱོད་ཀྱི་ཚོ་མཇུག་ཏུ་ཆོར་ཀྱིས་འཚོད་མི་འོང། ཕྱིན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས
ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཤོངས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན
པས། ཆོས་ཇེ་ཁྱིད་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ལ་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་འཁོར
ཆེན་པོ་མཛད། རེ་གཉིས་པ་ལ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཏམ
ཀྱིར་གན་ཀྱི་སྒས་ཕོ་ལོ་ནོ་ཡོན་ཞེས་པའི་སྒས། ཞེ་ཆེན་གོ་དན་ཞེས་པའི་སྦྱན
འདྲེན་ཀྱི་ཕོ་ཉ་པ་མངགས་ཏེ། སྐུ་ན་བཀྲིས་ནའང་སྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན
རྣམས་དགོངས་ཏེ་སྐུ་ས྅ོག་ལ་ཡང་ཕོངས་པ་མེད་པར་བྱོན། དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ
པ་ལ་མི་ཉག་གི་ཡུལ་བྱང་ངོས་ས྅ེ་ཕེབས། དེའི་ཚེ་མདོ་ལམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བློ་ཁྲོས
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་བ་ཞུས་པ་ལ། ལན་འདི་ལྟར་གནང་ནས
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཛད་དེ། དཔེ་ལན་དངོས་ནི། སྟོན་པ་བློ
ཁྲོས་རབ་གསལ་ཀྱིས། ། དཔེ་བ་འཕྲིང་དར་ཅེན་བཅས་པ། ། བདག་གི་སྒྲུག

པར་འཕྲོད་ཐུར་པས། ། དེ་ལ་སྟོ་བ་རབ་ཏུ་འཕེལ། ། ཕྱིད་ཀྱི་དྲི་བ་དང་པོ་
རིགས་གཏེར་ལས། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བྱེམ་པ་བཞིན། ། སྒྲ་ཡང་ཡོད་ཅེས་
རང་བཞིན་རྣག ། ཅེས་ གསུངས་ པ་ དང། སྔོམ་ གསུམ་ རབ་ དབྱེ་ ལས།
ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ། ཡོད་ཅམ་མི་རྟག་གིས་ཁྱབ་པར། །
ཆོས་ཀྱི་ གཟུགས་ པས་ གསལ་ བར་ གསུངས། ། ཞེས་ གསུངས་ པའི་ དོན་ སྒྲ་ ཇི་
བཞིན་པ་ལགས་ སམ་ཞེས་ པ་ནི། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ གཟུགས་ པས་ རྟོག་ གེའི་ སྐབས་
སུ། དོན་ དམ་ དོན་ ཕྱིད་ ཀྱུས་ པ་ གང། ། དེ་ འདིར་ དོན་ དམ་ ཡོད་ པ་ སྟེ། །
གཞན་ ནི་ ཀུན་ ཙོ་ ཡོད་ པ་ ཡིན། ། དེ་ དག་ རང་ སྒྱུའི་ མཚན་ ཉིད་ པ་ཤད།
ཅེས་དོན་ ཕྱིད་ ཀྱུས་ པ་ ལ་ དོན་ དམ་ དུ་ ཡོད་ པ་ དང། དོན་ ཕྱིད་ མི་ ཀྱུས་ པ་ ལ
ཀུན་ ཙོ་ ཆུ་ ཡོད་ པའི་ རྣམ་ གཞག་ མཛད། ཡང། འཇིག་ ལ་ འཕྲས་ དང་ ཡོད
ཉིད་ བཞིན། ཞེས་ སྒྲ་ འཇིག་ པར་ སྒྲུབ་ ལ་ འཕྲས་ ལ་ ཁྱབ་ ཏུ་ ཆགས་ ས་ བཀོད་ པ་ དང།
དོན་ ཀྱི་ ཡོད་ པ་ ཉིད་ ཆགས་ ས་ འགོད་ པ་ མཛད། དེ་ ཕྱིར་ ཏཱི་ཏཱ་ ཡིད
ཆེན་ ཅན། ། ཕྱི་ རོལ་ ཆེན་ ཕེན་ སྒྲ་ དོན་ ལ། ། བཅེན་ ནས་ འདིར་ ནི་ སྒྲུབ་ ཕ
ད་ ། ། ཏགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ འདོད་ པ་ ཡིན། ། དེ་ ཡང་ སྒྲ་ འཇུག་ པ་ ཉིད
ལས། ། ཡོད་ ཅེས་ ཐ་ སྙད་ བསྟེན་ པར་ འདོད། ། ཅེས་ དང། དེ་ ཉིད་ ནི།
མེད་ པ་ མ་ ཡིན་ སྒྲ་ ཟློ་ ཕྱིར། ། ཞེས་ སྒྲ་ དོན་ ལ་ ཡོད་ པའི་ ཐ་ སྙད་ མཛད་ པ་ ད་ ། ། །

ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ། འདྲེན་པ་ཆོས་ནི་ཆོས་ཉིད་བལྟ། ། ཆོས་ཉིད་ཤེས་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྨྲོད་
འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྨྲོད་ཡུལ་མིན། ། བློ་ནི་ཀུན་ཇོག་ཡིན་པར་
འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་རང་ངོས་ནས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡུལ་ལས་འདས་མོད། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་ཐ་སྙད་མཛད་དེ།
རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གལ་ཏེ་ས་ངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། ། སྡུག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། ། ཆུ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། ། དོན་གཉིས་སྒྲོན་པའང་
མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
ཡང་དག་མཐའ། ། མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
ཆུ་གང་ས་སོ། ། གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། ། དེ་འགགས་འཕགས་
པའི་སྨྲོད་ཡུལ་དང་། ། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། ། ཆུ་གང་དོན་
དེ་གོ་རིམ་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ དང་། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས།
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ། ཆོས་ཆུ་མས་ཀུན་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། དེ་
ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། ། ཆུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ
བྱལ། ། ཀུན་ཇོག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི། ། གཞན་སེལ་ཕན་ཚུན་དངོས
འགལ་གཅིག། ། ཡོད་པ་མིན་ལ་མེད་པར་གསུངས། ། ཞེས་པའོ། ། དེའང
ཆུ་མ་འགྲེལ་ལས། སྒྲུབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པ། ། ཐུན་ལས་བྱང་བའི་ཐ
ཆད་གཞན། ། ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། ། མེད་ཕྱིར་དེ་ནི་མི་སྣང་ཐོབ། །
ཅེས་གསུངས་སོ། ། དྲི་བ་གསུམ་པ་འགོག་བདེན་མ་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལགས
ས་ཞེས་པ་ནི། འགོག་བདེན་མ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པར
མི་བཞེད་དེ། འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆ་ཤེར་ལས། ཅི་སྟེ་ལས་ཆུ་མས་མ་བྱས

ན། ། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་འཇིག་འགྱུར། ། ཚངས་སྤྱོད་གནས་པ་མ་ཡིན་
པ། ། དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་
ཡང། ། འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེ་ཚོམ་མེད། ། བསོད་ནམས་དང་ནི་ཕྱིག་བྱེད་
པའི། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་མི་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་ནི་རྣམ་སྨིན་
ན། ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་སྨིན་འགྱུར། ། ཞེས་མ་བྱས་པའི་དགེ་ལྷིག་མཚན་
ཉིད་པ་ཡོད་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བློ་ཕོས་ལྡན་པའི་ བློ་ཕོས
ཀྱིས། ། ཚུལ་བཞིན་དྲིས་པའི་དྲི་བ་ཀུན། ། ཀུན་དགའི་མིང་གིས་ཀུན་མཁྱེན
ལྟར། ། ལེགས་པར་ཕྱེ་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས། ། མདོ་སྨད་ཀྱི་སྟོན་པ་བློ་ཕོས
རབ་གསལ་གྱི་དྲིས་ལན་བི་ཏ་རེན་ཆེན་གྱགས་ཀྱིས་གླིང་ཁར་བྲིས་པའོ་ཞེས
ས། ། ཡང་མདོ་སྨད་ཀྱི་ལམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱུ་མ་པ་ཞེས་པས་དྲིས་པའི་ལན
གསུངས་པ་ནི། རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་རྟེ་ས་སྐྱ
པཎྜི་ཏ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ཆགས་ཕེབས་པའི་མདོ་སྨད་ཀྱི་ལམ་ཁར་ཆིབས་གོང་དུ་བྱོན
ནས་ལམ་ལ་གཤེགས་པའི་ཚེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོམ་ཆེན་པ
བཟང་པོ་གཅིག་གིས། ཆོས་རྟེ་པ་ལ་གོས་ཕྱི་ནང་གཅིག་ཕུལ་ནས། ཆོས་རྟེ་པ
ཁྱེད་ཀྱི་ ཆོས་ དང་ ཆོས་ མ་ ཡིན་ པ་ རྣམ་ པར་ འབྱེད་ པའི་ བསྟན་ བཅོས་ ལས།
ཟླུན་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བསྒོམས་པ། ། ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་ཆ་གསུངས། །
མིན་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ། ། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་བར་ལྟུང། །
གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྒོམ་ལེགས་ཀྱང། ། དབུ་མའི་སྒོམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །
དབུ་མའི་སྒོམ་དེ་བཟང་མོད་ཀྱི། ། འོན་ཀྱང་འགྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ། ཞེས
གསུངས་པའི་ངོན་ཅི་ལགས་ཤུ་ཡིན་འདུག་པ་ལ། ཆོས་རྟེ་པའི་ཞལ་ནས་འདི
སྐད་གསུང་བར་གདའ། རྣམ་རྟོགས་ཁ་འཚོམས་ཞེ་གནས་དང། བཅོན
ཐབས་ཐུ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་ས་ཞེམས་པར་ཞེམས་ཁྱེང་ངེ་རྒྱུན་དུ་མི་གནས་ཤིང་གཉིད་ཟུགས

འདྲེན་པའོ། ། སྟོང་པ་ཐལ་བྱུང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཟ་ཟར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་
དཔྱད་པར་སྣང་ཞིན་ཀྱི་ཚོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་མཐོང་ཡུལ་འགགས་པའི་སྟོང
ཉམས་ཤར་བའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཞེན་ཐུ་ཏི། ཟློང་པའི་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ། ། ཟློང
པས་ཟློང་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཅེས་གསུངས། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད
ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ། ཤེས་རབ་ཆུང་ནམས་ལུང་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ངན
འགྲོར་ལྟུང་བའི་རྒྱུ་ཆེན་ཏེ། ། ལེགས་འདོད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབས་ན་ལེགས། །
ས་མས་རྒྱུ་མི་གསལ་ཞེ་གནས་དང་།ས་མས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བར་ལྟག་མཐོང་ཤས་ཆུང
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངང་གིས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའོ། ། གཟུགས་སྣང་བཀག་པའི་ལྟག
མཐོང་གཉིས། འདིའི་དོན་མངོན་པ་ལ་སོགས་པར་གསལ། མ་དཔྱད་པར་ཚོས་ཐམས
ཅད་ནམ་མཁའ་དང་། ས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ངོ་འཕྲོད་ནས
ཉམས་ཤར་བའོ། ། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་ཏེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་མི
གཡོ་བའི་ལས་སོགས་པའོ། ། ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབས་ན་ལེགས། ། དྲན་ཚོར
མེད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཅི་ཡང་མི་དྲན་པར་ཡུན་རིང་དུ
གནས་པའོ། ཚོགས་དྲུག་བཀག་པའི་ལྟག་མཐོང་གཉིས། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ
ཤེས་ཚོགས་དྲུག་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའོ།། ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ཆ་མཐུན་ཏེ། འགོག་པའི
སྟོམས་འཇུག་དང་འཕྲལ་པའི་ཉམས་སྐྱེས་པའོ།། མཚོག་འདོད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབས་ན
ལེགས། ། ཤིན་སྦྱོང་བར་ལྟ་ན་ཞེ་གནས་དང་། མངོ་ཤེ་རྒྱུ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི
ལུས་དང་ས་ཞེས། ། ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་པ་ཚེ་ཐོབ་ནས། ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐེག་ཆེན་ཉིད་ཞེ་ཞིའི་ལྟག་མཐོང་གཉིས། ཚུན་ཏེ་བའི་ཞལ་ལྟ
ནས། ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། ། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །
མཐའ་བཞི་ལས་ཀྱི་ལངོ་ཏན་ཀྱི་མཚོག ། དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག ། ཅེས་གསུངས་སོ། །
ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཆེན་ཏེ། ། རྒྱལ་ས་ནམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན
ལེགས། ། མཚན་རྟོག་ཉེར་ཞིའི་ཞི་གནས་དང་། ས་ངམ་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས

ཀྱིས། །ཐ་མལ་ཀུན་རྟོག་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པ། ། སྲིད་པའི་འཚེང་བ་གཞན་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། ། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་ཐུར་པའི་སེམས། ། གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས། ། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ལྷག་མཐོང་གཉིས། སྐུན་ར་ས་གཟིགས་པད་དཀར་ཀྱིས། ། ཐ་ར་བཏུལ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདས། ། ཐ་ཕན་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། ། རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་པ། ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བདེ། ། ཞེས་གསུངས་ས། ། གསང་སྔགས་ཐུགས་ཆེན་ལམ་མཆོག་སྟེ། ། ཆོ་འཕྲིར་ཁྱོལ་འདོད་བསྒྲབས་ནས་ལེགས། ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་པོ་འདིའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་དཔྱད་མཛོད་གསུང་གིན་འདུག ། ཆལ་འཕྱོར་པ་ཕྱུམ་པ་ལ་གདམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པཁྲ་པ་གི་ཇིས་མདོ་སྨྲད་གླིང་ཁར་ཕྱིས་པའོ། ། མཚན་བུ་འདི་ཡང་ཆོས་རྗེ་པའི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གི་ཇིས་ཕྱིས་པའོ། ཕྱིས་ལན་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་འདི་ལྟོན་ཚད་དར་བ་མ་བྱུང་ཡང། མདོ་ཁམས་ནས་ཙོ་རྗེ་འཛིང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གི་ཐུགས་ཏུ་བྱང་བ་ལས་ཕྱིས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་མདོ་ས্ལང་དུ་ལེགས་པའི་ཚེ། མི་གཅིག་གིས་དར་ནས་ཀག་པོ་གཅིག་ལ་གསེར་ཀྱི་ཕྱིག་ལེ་མང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་ཐུགས་ཏེན་ལ་བྱུང། དེ་ལྟ་རྗེ་གི་ཇི་ལ་གནང་ནས་ཁྱོད་ར་ང་ཚགས་ཀྱིས་གསུངས། ནམ་མཁའ་དབང་པ་ལ་སྐར་མ་བཀྲ་བ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་གཅིག་འོ་ཅག་ལ་འོང་བ་ཡིན་གསུང། ས་སྐྱ་པས་རིང་བསྲེལ་བཀག་ཟེར་བ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཡང། རིང་བསྲེལ་ཕལ་ཆེར་གདོན་ལས་བྱུང། དཀར་ཐོ་ཐུགས་ཀྱིས་བྱས་པཉིད། ། འབྱུང་བཞི་དག་གིས་བསྐྱེད་པཉིད་ཡོད། ། འཕགས་པ་གསུམ་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་ནི། ། ཡོན་ཏན་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། ། འབྱུང་ལྔངས་ལས་བྱུང་རིན་ཆེན་ཡིན། ། དེ་ལ་གང་སར་ནི་ཙི་ར་མེད། ། མི་འགྱིབ་འཕེལ་བའི་རིང་བསྲེལ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། ང་ལ་རྟེན་བྱོན་ནས་གང་ཙི་ར་མེད་པ་གཅིག་འབྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིད་རང་ཚགས་ཀྱིས་ལ་དར་

འདིས་དེའི་ནང་བཟའ་ཀྱིས་གསུང་། ངས་ཀུ་རེ་ཏྭས་པ་ཡིན་མི་ལ་མ་རྒྱ་ཕྱིག་པ་ སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། དེ་ནས་རིམ་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་མགོན་ པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ས་ཆེན་གན་ ཡོན་མཆོད་དུ་འབྱེལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་འོག་གི་སྐྱང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ རྒྱལ་ལམས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་སྒྲ་མི་ཐག་གས་པའི་ས་པའི་ཕྱོགས་ནམས་སུའང་ དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ལས་འཕྲས་ལ་བློང་དོར་བྱེད་པ་དང་། ཏོར་ ནམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཆམས་བསྐྱེད་དང་། དབང་བསྐུར་ཞུ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་ས་ཆམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱིག་ཏོ་མི་དགེ་ བའི་ལས་ལམ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིད་ ཟར་གོང་དང་། ཡོ་ཁུར་དང་། མི་ཉག་དང་། སྨན་ཚོ་སོགས་རང་གི་མངའ་ བོག་ནི་ཡོད་པའི་ རབ་ ཏུ་ བྱུང་ བ་ ངང་ སྟེགས་ ཀ་ ས་ ཁ་ ཡ ན ་ ཏ ན ་ ཀ ྱ ི ་ མ ི ་ ནམས་ལ་དམག་ཁྲལ་ལས་གསུམ་ཀྱི་འཚེ་བ་མེད་ཅིང་། བཟའ་བ་དང་བཏུང་ བ་དང་བགོ་བ་དང་གསེར་དངུལ་དང་གོས་དར་ལ་སོགས་པའི་འབྱུལ་བ་བཟང་ ཞིང་གང་ནས་མང་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུལ་བ་དང་། གཡག་ལྷ། ཏི་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ མིང་བཟང་པོ་ཕྱིན་ནས་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་ པོ་ཆེ་རྒྱུན་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། གཞན་ ཡང་ཕོར་ཀྱི་རྒྱལ་ལམས་འདི་མི་ཚན་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་པ་འཚར་ཆེ་བས་ངོ་ཚུག་ ཏུ་ས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ལོ་སྐོར་རེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལོ་དགུ་ཡན་ཆད་རེ་རེ་ནས་གསད་ ཀྱིས་མི་ལང་བས་ཕྱུ་འདེད་བྱས་ཏེ་ ཕྱིའི་ རྒྱ་ མཆོ་ ལ་ འདེ་ བས་ པ་ ལས་ དེ་ ད་ ལ་ ལྷ་ ཁ་ ཁ ར ་ ཁ ཆ ེ ་ ཁ ས ་ ཀ ྱ ལ ་ པ ོ ་ ལ ་ ཕ ཆ ད ་ ན ན ་ ཆ ེ ་ ཁ ར ་ ཟ ླ ལ ་ ཏེ། དེས་ཀྱང་དབང་ ཞུས་པའི་ཡོན་དུ་ལྷལ་ནས་དེ་ ཕྱིན་ ཆད་ མེད་ པ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ ཀླ ཀ ས ་ ས ོ ། ། ད ེ ས ་ ན ད ེ ང ་ ས ང ་ ད ྱ ོ ང ་ ཕ ྱ ོ ག ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཆ ུ ད ་ འ ད ེ ར ་ ব ད ེ ্ ব ্ ব ্ ব

དགོན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེང་སང་གི་ཕལ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དགེ་བཤེས་སྒྲུག་རས་འཆི་བ་རྣམས་དང། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཕལ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དཔྱད་པའི་བློ་ཤེན་ཏུ་གསལ་ཞིང། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱོར་ཕྱིར་བར་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་སེམས་པ་ནི་ཐུགས་མ་ཚད་པའམ་ཐུགས་ཆེང་བར་ཟད་དོ། ། དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་གཤིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བོད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་སུས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་གིས་ས་སྐྱ་པ་ལྟ་ཡི་བྱའི་བདུད་ཀྱིས་གཡེར་ས་ཡས་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོར་ཀྱི་ངོར་རབ་ཏུ་ཐྱུང་བའང་ཆོར་དང་ཐྱོད་པ་བསྟན་པ་ས་ཡོགས་ཐུང་ཟད་ཐྱུང་ཡང། གལ་ཏེ་ས་སྐྱ་པས་དེའི་ཕྱོ་དང་མ་བསྟན་ན་དེ་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཐུབ་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ངོན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ཚོས་ལམ་ཞུགས་ན་སྟར་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་འོང་བས་དགག་བྱ་བས་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དུ་ཐྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོ་དམན་རྣམས་ནི་མོས་པར་དགའ་འོ། ། ངོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ། སྐྱ་ཚེའི་འདུ་ཐྱིད་གཏོང་བའི་ཚེ། ། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་མཆོག ། ནན་ཏན་གྱིས་ནི་བཀའ་སྩལ་པ། ། འབད་པས་ཅི་ནུས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། ། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་དེ་གྲོལ། ། དེ་ནས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཡི། ། བཀའ་སྩལ་དེ་དག་ཅི་གསུང་བཞིན། ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏু་ཐོག་ཏু་བབས། ། བདེན་གསུང་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཐུང་ངོས་སུ་འཕྱོན་པ་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སྣང་ངོར་འཕྱོན་པར་མི་སྲོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་ཏু་འཐུང་མོད་ཀྱི།

ངོན་ནི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་མཉམ་བཞེན་བཞིན་དུ་བྱོན་བས་ཏེ། ངོས་རྒྱར་བའི་ཏིས་ལན་ལས། བདག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཁྱེད་པ་འགའ་ཡི་རྒྱུས། ། བསྟན་པའི་ཞི་མ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཚར། ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དེས། ། དད་ལྡན་དབུས་གཙང་རེ་བ་ཆུར་དུ་ཕྱོགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་མེ་ཕོ་རྟའི་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་ཁྱང་ཕྱོགས་ལིང་ཚུར་གཏན་ཕེབས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཀོ་དན། གུ་ཡུག་གན་རྒྱལ་ས་ར་སྟོན་པ་ལ་ཏོར་ཡུལ་དུ་བཞུད་ནས་ཚུར་བྱོན་པ་དང་། ལུག་ལོ་ཟླ་བ་གཅིག་པ་ལ་མཇལ། རྒྱལ་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་ཆོས་དང་འཇིན་རྟེན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གླིང་མང་པོ་ཡང་མཛད་པར་གདའ། དེའི་ཚོང་དུ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བོད་ཀྱི་བརྡེ་འགའ་རེ་འདུག་པ་ལ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་བསྟེད་པར་མ་ནུས་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ་དབང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཆོགས་པའི་དུས་སུ་ཞེས་ཀ་ཤ་ཤ་ཁ་ཏ་ཀ ཀོར་གྱི་ལྷ་པ་ཀ་ལས་མཚོར་འཛོག་པ་ཡོད་པར་འདུག ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་བླ་མ་ཆོས་རྗེ་པ་ཆོས་ཀྱི་གསུངས་སྒླིང་མང་དུ་མཛད་པ་ལ། མཚོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོ་གུར་གྱི་དགེ་བཤེས་གཉིན་མཁས་པ་མང་པོས་ཀྱང་མཚམས་སྦྱོར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཚོར་བཅུག་པས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་གྱུར་ནས་རིན་ཆེན་ཆང་ཞེ་ཤ་ཤ་ཤ ཤ ། ལྷ་པ་བརྡེ་གྲལ་མཚོར་མ་སྟོད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲལ་མཚོར་བླ་མ་ཆོས་རྗེ་པ་བཞུགས་ལ། སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་དུས་སུ་སྟོན་ལ་བརྡེ་ས་སྨོན་ལམ་ཐོབ་གསུང་པའི་ལུང་བྱོན་ནས། ཀོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབུ་འཕངས་བསྟོད་དོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཀོ་དན་ལ་ཤ་ཁ་ཁྲའི་ནང་ནུང་ཟད་བྱུང་བའི་རིམ་གྱོར་ཆབ་གཏོར་འཇམ་དཔལ་མ་མང་དུ་མཛད་པས། ལུག་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་

མན་ལ་ལམ་དུ་མི་འཐེང་པོ་ལུས་ལ་ཆ་དང་ཕྱུ་བས་གང་བ་གཅིག་བྱུང་བ་ལ་ཁྱོད་ སྙིན་ཏིས་པས། ང་ལ་དཔོན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ན་རེ། ས་སྐྱ་པས་འཕོད་ཅིང་ འདུག་པས་ཁྱོད་ཕོང་ལ་ཅི་ཟེར་ཞོན། ང་ཡི་ལུས་པོ་ན་བས་འགྲོ་མི་ནུས་པ་ འདུག་ཟེར་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་པས། གོ་དོན་ཀྱི་གསེར་ ཡིག་པ་བཏང་ནས་ངེད་ཐག་རིང་པོ་ནས་པོས། ང་འདི་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དགོས་ པར་ཕྱུང་བས་ནང་འདིའི་ཆུ་ཅི་ཡིན། ང་ཐབས་ཅི་ཕྱས་ནས་ཞེས་ཏིས་པས། མི་ཏེ་ན་རེ་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་རྣམས་སུས་ཀྱང་མ་བཟུང་བའི་དུས་སུ་ངའི་དཔོན་ པོ་ཏེས་བདག་པོ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡི་ཚེ་གོ་དན་འདིས་ཕྱུག་མུ་ནི་ལ་བསོད་ ནམས་བསགས་པའི་ཆུལ་པོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་མི་ཉག་གི་ ཆུལ་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། ཆུལ་པོ་ཏེས་ངའི་ཁང་པའི་སྟེང་དུ་མཁར་ལས་བྱས། མི་ ཉག་ཆུལ་པོ་ཏེས་བཟླ་ནས་ལ། ངས་མཁར་ལས་བྱེད་པས་ས་གཞི་སྲོངས་ ཟེར། བཟླ་འདུ་དགྱངས་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རོལ་ཚོ་འདུ་འཕྲལ་བ་དང་། གཏོར་མ་འདུ་གཏོང་གིན་འདུག་སྟེ། ས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས་ས་གཞི་ ཆགས། དེར་ཆུལ་པོས་མཁར་ལས་བྱས་པས། ངེད་ཐབོན་གཡོག་རིས་ནོན་ པ་བཞིན་སོང་། དེ་ནས་མིའི་བསོད་ནམས་མ་ཐུབ་པར་བྱང་ངོས་འདིར་ བོངས་ནས་ཡུལ་ལེགས་པར་བཟུང་། དེར་ཡང་ཆུལ་པོ་དེ་བོངས་ནས་ངེད་ཀྱི་ ཐྲེང་དུ་མི་བཏང་། ས་བཏོས། གཞན་ཡང་གནོད་པ་མང་དུ་བྱས། དེར་ཡང་ སྦོད་མ་ཐུང་། དེ་ནས་ངའི་ཐབོན་པོ་ཁྱོས་ནས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ ཅད་བསྡུས་ཏེ། ཆུལ་པོ་འདིས་ངའི་ཡུལ་ལན་ གཤིས་ཐུང་བས་ད་འདི་ལ་ གནོད་པ་ གཅིག་བྱེད་པས་ཁྱེད་ཆམས་ཀྱིས་ གོ་གས་ཀྱིས་བྱས་པས། ལྷ་འདྲེ་ ཆམས་ན་རེ། ཆུལ་པོ་འདི་ཕྱུག་མུ་ནི་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན་པས་ འདིའི་སྟོབས་མི་ཐུབ་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་མ་ཐོད་པར་ཚུ་མིག་དང་འདམ་ཐུབ་

ཡོད་ས་རལ་ཡུལ་བཟང་ཟེར་ནས་དེར་བསྡད་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་
སྤྱན་ཀུན་གྱི་བཟླ་ཆམས་ལ་རྒྱགས་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེ་བཡུས་པས་སྤྱར་གྱི་རྒྱགས་
ཆེས་ཟེར་ནས་ཕྱི། དེའི་ཚེ་དེས་གསེར་གྱི་ཕྲག་མུ་ནི་འདི་གསེར་ཡིན་ནམ།
ཤིང་ཡིན་ནམ། རྩོ་ཡིན་ལྟ་ཟེར་ཞེས་ལ་གཟོང་གིས་བཙོས་པ་དང་། དེ་ནས་
ལྟ་འདྲེ་ཆམས་ན་རེ། ང་འདིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚ་ཤམས་པས་བར་ཚད་བྱ་
བའི་དུས་ལ་བབ་ཟེར་ནས་ལྟ་འདྲ་ཆམས་འཚོགས་པ་དང་། འདི་བསོད་
ནམས་ཅན་ཡིན་པས་གཞན་སུས་ཀྱང་བཏྲག་པར་མི་ནུས་པས། ནང་གི་བློན་
པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱ་མ་གཞུག་ཟེར་ནས་ཕྱ་མ་བཅུག་པས་དེར་བློན་པོས་བསད།
དེར་རྒྱལ་པོ་དེ་འཆི་ཁར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ། ང་ཚོ་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི
བུར་སྐྱེས་ནས་ཁྱེད་ཆམས་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་ཞིང་ཁྱེད་ཆམས་ཐན་བཞིན་དུ
འཕེལ་བར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་ཇི་མ་ཀྱིམ་རྒྱལ་པོའི་ཚོ་པོར་སྐྱེས
ཏེ་གོ་དོན་ཡིན། དེས་བྱང་ངོས་འདིར་འོངས་ནས་ངེད་ཀྱི་སྟོད་ས་ར་ཆུ་དང
འདམ་ཕུ་བ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཏ་རྒྱགས། དེར་ཏ་བས་བ། ཏ་ཁྲག་གང་ས་ས་ངེད
ལ་ལ་ནི། ལ་ལ་ཤི། ང་ཡི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་སྦལ་ཐྲོང་འདི་ཆམས་ཀྱང་ཤི་ལ
ཁད་པ་ལ། ང་ཡི་ལུས་ཀྱི་དཔྱད་ཀྱིས་མ་ཤི་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ལུས་ལ་སྦལ་བ་དང་།
ཐྲོང་མོ་ཕྱེད་བསྐམས་དང་། ཤི་ལ་ཁད་ཡོད་པ་ལ་དེ་གོང་གི་བཟླ་ཆམས་ཀྱིས་གོ
དོན་ལ་སྨོན་ལམ་འདྲ་འདེབས་པ་ལས། ངེད་གླུ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང
ངཕྱེད་ས་ཐུ་པས་སྨན་དང་བཟའ་ཐུ་ཕྱིན་པས་ངེད་གླུ་ལ་ཕན་པར་བྱུང། ང
གར་ཡང་འགྲོ་མི་ནུས་པ་ལ་ང་རེས་ནུང་ཟད་ཕན་པ་ཡིན། ང་ང་ཡི་ངོས་ནི
ཤི་ལ་ཁད་ཡོད། ངེ་ཤི་ན་གོ་དན་ཡང་ཤི། ངའི་ངོས་ན་གོ་དན་ཡང
ས་ས་པས་རིམ་ཀྱ་ཡང་ཆུང་ཆུང་གིས་མི་ཕན། མི་ས་ས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི
ངོས་ངང་གོ་དན་གས་པའི་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། ངའི་ངོས་ན་གོ

དན་ཡང་སོས། དེ་སོས་ན་ཕྱིད་ཀྱང་བཟང་པོར་འགྱོ་ཟེར། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་
པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། ང་འདི་ལ་ཐབས་ཅི་བྱས་ན་ཕན་སྐྱམ་པ་ལ། བར་
ཚད་ཞུང་ཟད་གཅིག་གིས་དེ་ཡལ་སོང་གསུང་ངོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དོན་དུ་
འཕགས་པ་ས་ཕེང་གེ་སྒྲའི་ཆོ་ག་མཛད་པས། རྒྱལ་པོ་ནང་ལས་ཐར་བས་ཤིན་ཏུ
དགའ། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་མས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི
ཆོས་མང་དུ་ཞུས། མཆོད་གནས་ནམས་ཀྱི་ཕུད་དུ་བཀུར། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ
སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ལ་མི་དད་པ་ནམས་ཆོས་ལ་དད་པར
བྱས། དད་པ་ནམས་ཕེག་ཆེན་པ་བཅུག ། མདོར་ན་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད
པ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མཛད
དོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་རི་བོ་རྩེ་ལྷར་བྱོན་ནས་དེ་ན་གནས་པའི་རྟོགས
ལྡན་ཐུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཏཱ་ཐཱ་ལ་ཀཱ་ཏ་ཀྱི་
འཁོར་དུ་མངོན་པར་དཔང་བསྐྱར་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་རྗེ་རྗེ
བདག་མེད་མའི་སེང་རའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཕྱིན་ཏེས་བརྟན་པ་དང་། དེའི
རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་བསམ་ཏེས་མི་ཁྱབ་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་གནང་ནས་རྒྱུད་ཀྱི
བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གདམས་པ་དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི
དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། རྒྱ་ནག་གི་རི་བོ་རྩེ་ལྷར
ཆགས་ཤེས་ནས་བཞུགས་པའི་ཚེ། དེ་ན་སྨོན་བྱེད་ཅིང་གནས་པའི་རྟོགས་ལྡན
རྒྱན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་རྗེ་པ་ལ་སྐོར་ཕྱག་མཇོ་པོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ལ།
ཆོས་རྗེ་པའི་ཞལ་ནས། རྟོགས་ལྡན་པ་སྐོར་ཕྱག་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། གནས
འདི་འདྲ་ན་འདུག་པ་ལ་གདམས་ངག་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐོམ་བསྒྲུབ
ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཨང་གསུང་ཡིན་འདུག ། རྟོགས་ལྡན་པ་དེས་བསམ

མཚོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་རང་གི་གནས་ནས་དར་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་བླངས་ཏེ་ཆོས་
རྗེ་པ་ལ་ཕུལ་ནས། ཆོས་རྗེ་པ་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཕེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསྟོམ་དུ་བཞེད་དམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བྱ་ལགས།
ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། འདི་སྐྱེས་ཚུལ་དང་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་
ནམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བདག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་
གཅིག་གནང་བ་ཞུ་ཞུ་ཡིན་འདུག ། ཆོས་རྗེ་པ་ཐུགས་དགེས་ཏེ། ཇཱ་ལནྡྷ་པའི་
ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་དབང་བསྐུར་མཛད་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྱུབ་དང་།
ཏོག་རྩེ་པའི་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་གདམས་ངག་ཚང་མ་གཅིག་གནང་ནས། ངེད་
ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འཁྲིད་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན། གྲུབ་ཐོབ་མ་སྭ་
བར་རྩེ་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་མཇོད་དང་མི་སྣུ་བ་ཡོང། ཁྱོད་ཀྱིས་དེས་པའི་ངོན་
མངོར་བསྟུས་འདི་ཆམས་ཐུགས་ལ་བཞོག་གསུངས་ནས། སྒྲིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་བཀའ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས།
རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པར་
བཤད་ཀྱང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐམ་ཚད་མ་གསུངས་ཤིང། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བཤད་ཀྱང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་
བཤད་པས་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་སྟོམ་པར་མི་འདོད། དེ་དག་གི་
ལུགས་ལ་རྟོགས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོ་བཤད་ཀྱང། རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ལམ་
ཟབ་མོ་མ་བཤད་པས་ ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ མཚན་ ཉིད་ པར་ མི་ འཐད་ པ་ ཡིན།
དཔེར་ན་ཤན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་བཤད་
ཀྱང། ཐོ་གས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བཤད་པས་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་པ་བཞིན། མི་བློན་པོ་ལ་བསྲུང་དུ་འདོད་པ་ལྟར་
དེ་དག་གི་ལྟ་བའི་སྟོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོགས་ན་མིང་ཙམ་ལ་མི་བརྩད།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི། ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མི་འགྱུར་བདེ། ། གཟུང་
དང་འཛིན་པ་དབྱིས་དག་དང། ། རྟོག་དང་བཙོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །
དྲི་ཟའི་ཀྱོང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང། ། ཕྱ་ཕབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། ། རྣལ་འབྱོར་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག ། ཚེ་ཕྱི་ཡི་གེ་དེ་ལ་འདུད། ། ཕྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི
ཆོས་ཉིད་འདས། ། ཕྱ་ཕབ་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན
པ། ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདུད། ། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་བྱ་ཆོས
ཉིད་གཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།
རྟོག་ཚུལ་སྣྲ་བསམ་བཙོད་མེད་ཀྱི་ཉམས་ཅན་ཕ་ཕབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ
ནས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས། དེ་ཡང་སྔང་ལྟོང
ཟུང་འཇུག ། རིག་ལྟོང་ཟུང་འཇུག ། བདེ་ལྟོང་ཟུང་འཇུག ། བདེ་ཆེན
ཟུང་འཇུག ། ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས། ས
སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང
ལྡན་པ་དེ་རྟོག་པའི་ཐབས། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། བླ་མ་ལེགས
པར་མཉེས་བྱས་ཏེ། ། ཡང་དག་དབང་བསྐུར་རབ་མཆོས་ནས། ། དེ་ཉིད
དོན་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ། ། ཞེས་པ་དང། བརྡུ་གཏེས་ལས། ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད
རབ་ཏུ་དབྱེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་པ
དང། ཐོལ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ
བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ས་ཐང་རྒྱས
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། ། རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། གཅིག་ནི
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། ། གཞན་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསང
སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས
ནས་བཤད་པའི་གནད་དེ་ཡིན། ཕྱག་ རྒྱ ཆེན་ པོ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ སྒྲ་ ངོན་ ནི།

ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སྐད་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དག ། ཕྱག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ། རྒྱ་
ནི་འཕོར་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱོལ། ། ཞེས་གསང་སྔོན་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱིག་ལེ་
སོགས་ལས་འབྱུང་ཞེས་སྒྲ་བནི་འཕྲུལ་པ་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སྐད་ལ། མ་ཧ་མु
ཏ་ཞེས་པ་ནི། པོད་སྐད་དུ། མ་ཧ་ཆེན་པོ། མु་ཏ་རྒྱ་དང་། ཏགས་དང་།
མཚན་མ་དང་། གྱག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱ་བ་ཐམ་པ
ཡིན་ནོ། ། དོན་ནི་ཚ་ལ་ལ་ཏ། ཏ ། ཏ ། ཏ ། ཏ ། ། ཕྱིད
 གསུམ་ཙོ་ གཅིག་ཕྱིར་ཆེན་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕོར་འདས་ཀྱི་ཆོས
ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ངང་དུ་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི
དོན་ཀྱིས་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། སྐྱེ་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་གང་ཟག
སྐལ་བཟང་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་དུས་ནས་ཕྱག་ཆེན
པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་པ་ཡང་ཡོད་མོད། ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཐབས་སྐོམ་པ
སོགས་ལ་ལྷོས་ཤིང་། ཐོག་མར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་སྔོར་ནས་ཕྱིས་ཕྱག་རྒྱ
ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་སྔོར་ཞེས་བྱ
བ་ཡང་ཆམཐུན་པ་དུག་ཅན་དང་། འབར་ཞིག་པ་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་འཐུང་བ
ཡིན། དུག་ཅན་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་གོ་རྟོགས་དང་། སྒོམ་ཐུང
གིས་བསྟུས་པ་ཟམ་རྟོག་གི་ཏ་ཏྭབས་མ་ལ་ཡལ་བཞིན་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས
སྤྱན་ཕྱུན་སྐྱེས་པ་ཟམས་ཡིན། འབའ་ཞིག་པ་ནི་གནས་པ་འབའ་ཞིག་པ་དང་
ས་ས་ར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཀྱུར་པ་དང་། སྔང་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཀྱུར་པ
དང་། ཐོང་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཀྱུར་པ་དང་། ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་དང་འཕར
གཡོ་དང་། ངག་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དང་། སེམས་པ་ངེས་པ་མེད་པའི
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཉམས་སྔང་ཚོགས་པས་ཏེ། ཐོ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་འབའ
ཞིག་ཏུ་ཀྱུར་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་ཚོགས་རྒྱ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་ཚེ

བ་འབབ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ངོན་དུ་གཉིར་བས་སྨིན་བྱེད་དབང་བསྐུར་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉམས་སྐྱོན་ཅན་རྣམས་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད། ཕེག་པ་ཕྱན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། བཏགས་གཉིས་ལས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཡང། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལྷན་མོ་དང་བཅས་པ་ནམ་ལངས་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་སྤྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཚུལ་འཛིན་པ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གོམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་ཅེས་བཙུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ས་བཙུ་གསུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ན་སྒྲུ་བཞི་ཡི་ཤེས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སློབ་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །དེའང་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་སྤྱོར་ལམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང། ཟུང་འཇུག་ཏོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཉེ་རྒྱ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ལྟར་ཚེ་འདིར་གྲུབ་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་

ནས་སྦྱོང་པ་མ་གྱུབ་ན་འདའ་ཀ་མ་དང་། བར་ངོའི་གདམས་ངག་གིས་འགྱུབ་
པར་བཤད། འགའ་ཞིག་གིས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཚོད་ལ། ། ས་ལམ་
བཅོ་བའི་རྩོངས་པ་འགྲུལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲུལ་པ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས།
མགོན་པོ་ ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་སྟེ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཨ་ཡི་རྒྱ་ན་ལས།
རབ་ཏུ་དགའ་བདང་ཏྲི་མ་མེད། ། དེ་བཞིན་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་དང་། ། ཤིན་
ཏུ་སྦྱང་དགའ་མངོན་དུ་གྱུར། ། རིང་དུ་ས་ངང་མི་གཡོ་བ། ། ལེགས་པའི་
བློ་ཡོས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན། ། དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ། རྣོ་ཛེ་འཛིན་ས་བཅུ་
གསུམ་པ། ། ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྱུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆམས་ཀྱིས་ས་ལམ་
ཀྱི་ཆམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཚན་བརྗོད་ལས། སྐད་ཅིག
གཅིག་གིས་རྫོགས་ས་ཅས་རྒྱས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ས་ལམ་འགྲོད་པའི་ཐ་མ
ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན། འདའ་ཀ་ཡི་ཤེས་ལས།
སེམས་རྟོགས་ན་ས་ཅས་རྒྱས་ཡིན་པས་ས་ཅས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་མཚོལ་བའི་འདུ
ཤེས་སྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ས་རུས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕྱ
ཀྱན་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ། ། གང་ལ་སྲིད་དང་ཐུ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། ། འདོད་པའི
འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། ། ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ
ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱན་གཞིའི་ཆམ་པར་ཤེས་པའི་ཀྱན་ཕྲོད
ངང་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ས་ལམ་བཀྲོད་དེ
ས་ཅས་རྒྱས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར
པའི། ། ས་ཅས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། ཆམ་པར་ཤེས་པའི་གནས
ངོན་ངམ། ། ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཡོངས་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས
གཟུགས་ཅན་དང་། ། འཕོར་བ་ཆམ་པར་རྟོག་པ་ལ། ། ཁྱད་པར་རྩུང་ཟད
ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད

སེམས་སྙོ་ཙོ་གཅིག་པའི་གནང་ཀྱིས་ཡིན། རྒྱགས་ལྷན་པ་ཕྱིད་ཀྱིས་འདི་དག་ཕྱུགས་ལ་བཞོག་ལ་སྣྲོལ་པ་མཛོད་དང་ལན་ཕན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་འོང་གསུང་ནས་ཆེད་གཉེར་མཛད་ཅིང་འདུག ། རྒྱགས་ལྷན་རྒྱན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིག་ཕྱར་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྗེ་པའི་གསུང་ལ་ཡང་ཡང་ནན་ཆགས་བྱས་ནས་པི་ཏིས་རི་པོ་ཙེ་ལྷར་བྱིས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་ལིང་ཆུ་ཙེ་ཁབ་ཏུ་བཞུগས་ཏེ་ཆོས་གསུང་པའི་ཚེ། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རི་པོ་ཙེ་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ལ་ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟླ་ལམ་དུ། ད་ལྟ་རི་པོ་ཙེ་ལྷ་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་མི་བཞུগས། ལིང་ཆུ་ཙེ་ཁབ་ན་ཆོས་གསུང་གིན་ཡོད་ཟེར་བ་མཐུན་པར་ཟིས་ཏེ། ས་ངན་པ་ཐོ་ཚོམ་མེད་པར་ལིང་ཆུར་འོང་ས། ཆོས་ཤེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུང་པ་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཕྱབ་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་དེ་མཐར་གྱིས་ས་དང་ལམ་ཕལ་ཆེ་བ་བསྒོད་དེ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ལ་འཇམ་བུ་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷོ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་གར་མུ་མུ་ནི་ཞེས་བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་ལྷོས་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་གུ་ཀུར་ནས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བ་བཞི་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་དྲེམ་མེད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཅིང། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད་དོ། ། དེ་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་ཡང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གཉིས་ཅན་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གནས་པར་མཛད་ཅིང། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དུ་མ་དག་གིས་

ཕྱབ་པའི་བསྟན་པ་ནམ་ཡང་ས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། ། འདི་དག་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་པར་ཕར་པ་ངོ་མཚར་བ་མཐའ་དག་ནི་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཤིང། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཆུམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེ་ཆུམས་སུ་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། །། མཆན་ལོ་ཚ་ལཱ་ཡཱ་ཏ།

ཁ ཀཉིས་པ་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟླད་ཀྱི་ངོན་དང། གཞུང་གི་ངོན་དང། མཇུག་གི་ངོན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་སྨོས་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང། ཕྱག་འཚལ་བ་དང། མཆོད་པ་བརྗོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པི་ཀ་ཏྲ་ཙ་ཡ་ཏྲ་ར། བོད་སྐད་དུ། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཞེས་པ་སྟེ། པི་ཀ་ཏྲ་ནི་མཁས་པ། ཙ་ཡ་ཏྲ་ར་ནི་འཇུག་པ། ཏྲ་ར་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཐུན་མ་དང་འཇམ་པའི་དཔལ་ལ་གྱས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྟེ་སྨོད་མཆོག་པའི་ཕྱག་འཚལ་བ་བཀས་བཅད་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ། ། གསུམ་པ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངག་དངོས་དང། དེའི་ངོན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ངོན་བཟང་ཆོས་སྒྲོགས་ཅེས་ཆོག་ཏུ་ མ་མེད། ། རང་ གཞན་ ངོན་ བརྗེས་ སྒང་ དང་ ཅེས་ པར་ འབྱུང། ། སྟོན་ པ་ ཆོས་ སྒྲ་ ས་ཅང་ ཀེའི་ ས་ ས་ ཀ ། ། འཇམ་ མགོན་ ཏ ། ། ཞ ། ། ཁ ། ། །

བཙན་མས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་
ནས། ཐོག་མར་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ངག་དང་ཡོས་ནི་ས་ས་ཡང་དག
པར་རིག་ པ་ བཞི་ དང། མི་ འཇིགས་ པ་ བཞི་ བརྗེས་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ ལས
བཙན་མས་ཏེ། རང་ གི་ སྟོན་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ བརྗོད་ པ་ སྟོན་ ཏུ་ འགྲོ་ བས་ གནས
སྐབས་ཀྱི་བར་ཚད་ཞི་བའི་ཆེད་དང། གཉིས་པས་ནི། རང་གིས་ས་ས་ཡང
དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒྲུབས་པ་ཐོབ་ནས་གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞིས་ཞེང
གིའི་སྒྲ་ སྒྲོགས་ པའི་ དོན་ ཡིན་ ལ། གསུམ་ པ་ ཆོག་ ཀི་ དོན་ ལ་ ནུང་ ཟད་ ཕྱི་ སྟེ
བཤད་ན། ས་ས་ཡང་དག་པ་བཞི་ནི། དོན་ ས་ ས་ ཡང་ དག་ པར་ རིག་ པ་ དང།
ཆོས་ ས་ ས་ ཡང་ དག་ པར་ རིག་ པ་ དང། སྒྲོགས་ པ་ ས་ ས་ ཡང་ དག་ པར་ རིག་ པ
དང། ངེས་ཚིག་ ཆོ་ ས་ ཡང་ དག་ པར་ རིག་ པ་ དང་ བཞི་ ཡིན་ ལ། དང་ པོ
ནི། ཆོས་ཀྱམས་ཀྱི་ སྦྱི་ དང་ རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ ས་ ས་ ར་ རིག་ པ་ དང། གཉིས་ པ
ནི། ཆོས་ཀྱམས་ཀྱི་ ཤིང་ གི་ རྣམ་ གྲངས་ ཡང་ དག་ པར་ ཤེས་ པ་ དང། གསུམ་ པ
ནི། ཆོས་ཀྱམས་ཀྱི་ རྣམ་ པའི་ གཞིའི་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བས་ ཏེ་ ཐུན་ གི་ དབྱེ་ བ་ ས
ས་ར་ ཤེས་ པ་ དང། བཞི་ པ་ ནི། ཆོས་ ཀྱམས་ ཀྱི་ སྒྲ་ བཤད་ པའི་ རྒྱུ་ ཡི་ ཆོས་ པའི
ཆོག་ ས་ ས་ར་ མཁྱེན་ པ་ ལས་ བཙན་ མས་ ཏེ་ བཤད་ པ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ ཟྱང་ ཚུབ་ ས
ད་ པའི་ ས་ ལས་ གསུང་ ཤིང། མི་ འཇིགས་ པ་ བཞི་ ནི། རང་ དོན་ ཏོ་ གས་ པ
ཕུན་ ཚོ་ གས་ སུ་ ད་ ཆ་ ས་ ལ་ མི་ འཇིགས་ པ་ ད་ ང། གཞན་ དོན་ བར་ ཚད་ ཀྱི
ཆོས་ སྟོན་ པ་ ལ་ མི་ འཇིགས་ པ་ ད་ ང། གཞན་ དོན་ ངེས་ འབྱིན་ ཀྱི་ ལམ་ སྟོན་ པ་ ལ
མི་ འཇིགས་ པ་ ད་ ང། རང་ དོན་ ས̱ངས̱ ས̱ པ̱ ཕུ̱̱ ཆོ̱̱ ག̱ ས̱ ས̱ ཕ̱ ད̱ ས̱ ལ̱ ཆ̱ ས̱
ད̱ ང̱ ། ཆ̱ ཡ̱ ལ̱ ཆ̱ ས̱ ཀ̱ ས̱ ཕ̱ ར̱ ཆ̱ ད̱ ཀ̱ ཡ̱ །

པ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱི་བསྡུས་ལྟ་ཀྱི་བདེན་པ་རང་གིས་ཤེས་ཤིང་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང། རང་གཞན་གྱི་སྒང་བྱ་ཀུན་འཐུང་གི་བདེན་པ་རང་གིས་སྒང་ས་ཤིང་གཞན་སྒོང་ཏུ་འཇུག་པ་དང། རང་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རང་གིས་བསྟེན་ཅིང་གཞན་བསྟེན་པར་མཛད་པ་དང། རང་གཞན་གྱི་ཐོབ་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་རང་གིས་ཐོབ་ཅིང་ གཞན་ གྱིས་ འཐོབ་ པར་ མཛད་ པ་ ཆུམས་ ཏེ། ཆུད་ ཟླ་ མ་ ལས། བདག་གཞན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཆུམས་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་ཕྱིར། སྒང་ དངོས་སྒོང་ དང་ སྒོང་ མཛད་ ཕྱིར་ དང་ བསྟེན་ བྱ་ བསྟེན་ དང་ བསྟེན་ མཛད་ ཕྱིར། ཐོབ་ བྱ་ ཟླ་ མེད་ ཤིན་ ཏུ་ དེ་ ཐོབ་ དང་ འཐོབ་ མཛད་ ཕྱིར། ། རང་ གཞན་ དོན་ བདེན་ གསུང་ ཕྱིར་ ཏྲང་ སྒོང་ གང་ ཏུ་ འཐད་ ཐོགས་ པ་ མེད། ། ཅེས་ གང་ གསུང་ ས་ བཞིན་ ནོ། །

གཉིས་པ་ བཤད་ པར་ དམ་ བཅའ་ བ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། དགོས་ པ་ གང་ ཞི་ ཕྱིར་ འཚད་ པ། འཚད་ པ་ པོ་ གང་ ཞིས་ ཚུལ་ ཇི་ ལྟར་ འཚད་ པ། མཁས་ པའི་ སྒྲ་ དོན་ བཤད་ པའོ། ། དང་ པོ་ ནི། འགའ་ ཞིག་ སྒྲ་ དང་ ཆུམ་ པར་ ངན་ བ་ དང། ། ཞེས་ པ་ནས། མཁས་ པ་ འཇུག་ པའི་ སྒོ་ འདི་ བཤད་ དོ་ ཞེས་ པའི་ བར་ ར། ། གཉིས་ པ་ ནི། ས་ གཅད་ ཅེ་ ན་ ཞེས་ པ་ ནས། ཁོན་ ཅིག་ ཅེས་ བྱ་ བའི་ དོན་ ཏུ་ ཞེས་ པར་ བའི་ ཏེ། འདི་ འཚད་ པ་ པོ་ ནི་ དཔལ་ ལྡན་ ཀུན་ དགའ་ ཡི། ཆུ་ལམཚན་ ཅེས་ པ་ ཡིན་ ལ། འཚད་ པ་ པོའི་ ཡོན་ ཏན་ གྱི་ ཁྱད་ པར་ ནི་ བཞི་ སྟེ། མང་ ཏུ་ ཐོས་ ཤིང་ ཞེས་ དང། མཐོང་ནས་ ཞེས་ དང། གོམས་ པ་ དང་ ཞེས་ དང། མན་ ངག་ དང་ བཅང་ གིས་ ཞེས་ པ་ ཆུམས་ ས། ། ཚུལ་ ཇི་ ལྟ་ བུས་ བཤད་ པ་ ནི། འདི་ ན་ འགའ་ ཙམ་ འཚད་ པ་ སྟེ། ཏ་ ཅང་ ཆུས་ པ་ དང། བསྡུས་ པའི་ སྐྱོན་ མེད་ པར་ ཇི་ ལྟར་ འཚམས་ པ་ འཚད་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཆུམས་ ཏགའ་ བ་ བསྐྱེད་ དེ་ ཁོན་ ཅེས་ བྱ་

བའི་དོན་ཏོ། ། འདི་དག་གི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྨོས་སོ། ། གསུམ་པ་མཁས་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པི་ཏ་ཏཱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། རིགས་ལྡན་རྣམ་གསལ་ཉེས་པ་ཤེས། ། མཛོས་ལྡན་བློ་བཟང་ཀུན་རིག་དང། ། རྟོགས་ལྡན་བརྟན་པོ་ཞེམས་ཤེས་དང། ། ཤེས་ལྡན་གྲངས་ཅན་ཤེས་རབ་ཅན། ། པཎྜི་ཏ་དང་ཉེས་པ་ཤེས། ། བློ་ཁོས་ཅན་དང་དཔའ་བོ་དང། ། ཁོ་བ་ཅན་དང་མཁས་པ་དང། ། གཏམས་པ་ཅན་དང་རྣམ་པར་དཔྱད། ། རིང་པོ་མཐོང་དང་རིན་པོ་ཤེས། ། ཐོས་ལྡན་ལྷོག་སྨྱོར་ཅན་དག་མཚུངས། ། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པས་ན་མཁས་པའོ། ། དེ་ནི་འདིར། ། མཁས་གང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན། ། ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཤེས་པ། ། དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ། ཞེས་སོགས་ཏེ་འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང། གཞུང་གི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། རིགས་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པའི། ངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་དང། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚ་དག་ལས། རང་བློ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྦྱོང་ན། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་རོང། ། དེ་ལྟར་ངོས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་ཀྱིས། ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྦྱོང་ཞེས་ལེགས་པར་གསུང། ། གང་ཏག་མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་བ་ཡི། ། སྒྲོན་མ་ལྟ་མིའི་སྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས། ། བཅོམ་པ་ངམ་པའི་གནས་ལ་ཁས་འཆེ་བ། ། རྒྱལ་བའི་སྲས་དེས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྦྱང། ། ཞེས་གསུང་པས་ན་ཕྱི་ངང་ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ཆོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང

མདོ་རྒྱས་ལས་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དང། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལས། བཅོ་བརྒྱད་ནི། རོལ་མོ་དང། འཁྲིག་ཕབས་དང།
འཚོ་འཆི་དང། གྲངས་ཅན་དང། སྒྲ་དང། གསོ་བའི་དཔྱད་དང། ཚོས་
ལུགས་དང། བཟོ་དང། སྲོང་བཅད་དང། གཏན་ཚིགས་དང། རྣལ་
འབྱོར་དང། ཐོས་པ་དང། ཏན་པ་དང། སྐར་མའི་དཔྱད་དང། ཉིས་
དང། མིག་འཕྲུལ་དང། སྟོན་ཀྱི་རབས་དང། སྟོན་བྱང་བ་རྒྱས་སོ། །
གཉིས་པ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ནི། མདོ་ལྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་བཅོལ་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་རིག་པའི་གནས་
ལྔ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང། གསོ་བའི་རིག་པ་དང། སྒྲའི་རིག་པ་དང།
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རིག་པ་དག་ཡིན་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་ཐོས་པའི་དངོས་པོར་རིག
པའི་གནས་ལྔ་པོ་དེ་དག་བཅོལ་ན་མཁས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཚོགས་དག་ཏུ་ཐུག་ཏུ
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནི་ཏེ་ཐུག་ཏུ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས
སོ། ། དེ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས་སྒྲ་ནི་བད་སྲོད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན
བཅོས་ཡིན་ལ། དེའི་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་ཀླ་ལ་པ་དང། ཥ་ཏ་པ་དང། དེ
དག་གི་མིང་གི་སྒྲ་སྒྱུས་པ་སུ་བན་ཏི་དང། སྒྲའི་བྱིངས་སྒྱུས་པ་ཏི་ངན་ཏའི
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་དང། བྱེད་པའི་ཚོགས་སྒྱུས་པ་ཕུ་ཐེ་ཡིས ཨཿད་པའི་ཀ་ཏི་ཡ
ལ་སོགས་པ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། ། རྟོག་གེ་ནི
དོན་ཀྱི་འགལ་འཛིལ་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ
ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང། དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་གཏན་ལ་འབེབས
པའི་ཚད་མ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་མདུན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ
རྣམས་སོ། ། བཟོ་རིག་པ་ནི་རི་མོ་དང། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང།

ཕྱག་ཚད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང། ངེ་དག་གི་དགེ་ལེགས་བརྒྱ་པ་དང། གཞན་ཡང་བརྒྱ་པ་རྣམ་པ་བཏུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། ། རྩིས་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས་བཟོ་རིག་པའི་གནས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མདོ་ཁྲི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རིག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པའོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཐུས་ས་བྱ་བའི་བཟོ་དང། ཚོ་ཚོང་གི་བཟོ་དང། རྒྱལ་པོ་ཞབས་འཕྲིང་བྱ་བའི་བཟོ་དང། ཡི་གེ་དང། རྩིས་དང། ཤྭ་འགོད་པ་དང། ཀྱངས་དང། ལག་རྩིས་ཀྱི་བཟོ་དང། བལྟས་སུ་བྱ་བའི་བཟོ་དང། ཐོ་ཡིས་ཀྱི་བཟོ་དང། བསྐྱེད་པའི་བཟོ་དང། བརྟུངས་ཀྱི་བཟོ་དང། ཐྲོན་བའི་བཟོ་དང། གཡོས་བྱ་བའི་བཟོ་དང། རོལ་མོའི་བཟོའི་ཞེས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ལ། བརྗོད་བྱ་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོགས་སུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡོད་དོ། །

གསོག་རིག་པ་ནི་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། ངེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་སྦྱོང་པ་དང། དུས་སུ་སྦྱོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་དང། ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། ངེ་མཐོང་བ་དང། དཔྱ་ཁ་དང། རེག་པས་བརྒྱ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་དང། ངེ་གསོ་བ་ཞེ་བྱེད་དང། སྨྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྨན་དང། སྨྱོ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་དང། ནད་ཀྱང་པ་དང། ལྟན་པ་དང། འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱང་འཕེལ། མཆོག་ཏུ་འཕེལ། རབ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ། ས་ས་ར་ཐུ། རབ་ཏུ་ཐུ། རབ་མཆོག་ཏུ་ཐུ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་འཕེལ་ཐུ་ཀྱི་འགྲོས་དང། སྟོད་སྨད་དུ་དྲང་ཞིང་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པ་ལྔའི་འཇུག་སྒོ་དང། དང་པོ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་བྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ནས་སྣར་མི་ལྟོག་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡན་

ལག་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། ། ནང་རིག་པ་ནི་ཆོས་འདི་པ་
ལྟར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་སྟེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས
པ་ཐར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་སོ། ། ལྷ་པོ་ངེའི
བརྗོད་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར། ནང་གི
རིག་པ་དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ
ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་ཞིང་མ་བྱས་པ་དང
འཕྲད་པར་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་སོ། ། གསོ་བའི་རིག་པ་ནི་གསོ
བའི་བསྡུན་བཅོས་ཏེ། ནད་གསོ་བ་ཤེས་པའོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ
བར་བྱ་སྟེ། ནད་ལ་མཁས་པ་དང་། ནད་སྤྱི་ལས་ཀྱར་པ་ལ་མཁས་པ་དང་།
ནད་བྱང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ནད་བསལ་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར
བྱ་བ་ལ་མཁས་པའོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན
ནོ། ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྡུན་བཅོས་ཏེ། རྒྱ
པའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བལྟ
བར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་བ་དང་། སྒྲ་བའི་ཞལ་ཆེ་དང་། སྒྲ་བའི་གཞི་དང་། སྒྲ་བའི
རྒྱན་དང་། སྒྲ་བའི་ཚད་པས་བཅད་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་ཞ
ཞིས་པ་ལ་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཕ
ཡོལ་བློན་ཀ་ཆོལ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞན
ལས་བྱུང་བ་འཕྲལ་ཀྱི་ཏོལ་བ་ལས་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་རྣམ་པས
སོ། །

སྒྲའི་རིག་པ་ནི་སྒྲའི་བསྡུན་བཅོས་ཏེ་གཙུག་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ
བཏོ་ཐོད་པར་བྱེད་པའོ། ། དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོས
གཙུག་གཅིག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ངོན་གཙུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ

དང། གང་ཟག་གངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང། དུས་གངས་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་དང། གྲངས་གངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང། གཞི་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། ། ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་འཇུག་སྟེ།
སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་ངོ་ཅོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང།
ཚོག་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་སོ། ། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི
གནས་རིག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པའོ། ། དེ
ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་རོལ་མོའི་བཟོ་ཞེས་པའི
བར་སྟར་དང་འདྲ་བ་ལ། དེ་ནི་རང་གི་ལས་དང་བཟོའི་གནས་སྣྲུབ་པའི
འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། གླང་པོ་ཆེའི་གཤའ་བར་ཞོན་པ་དང། ཏ་ལ་ཞོན་པ
དང། ཤིང་རྟའི་ཐབས་དང། འཕོང་དང། ཕྱིར་སྐྱེར་བ་དང། མདུན་དུ
སྐྱེར་བ་དང། ལྷག་ཀྱུས་བསྐྱེར་ཐབས་ཤེས་པ་དང། ཞགས་པ་གངས་པ
དང། མདའ་གོ་ཆེ་འཕེན་ཐབས་དང། འཛིན་སྟངས་དང། གོམས་སྟངས
དང། ཐོར་ཚུགས་དང། གཅད་པ་དང། དལ་བ་དང། དབྱུག་པ་ཞེས་བྱ
བ་བཅུ་བྱུག་གསུངས་པ་ཡང་བཟོའི་གནས་སུ་འདུ་ལ། བཅུ་བྱུག་གོ་འདི་ཉིད
ལ་གནས་ལྟར་བཅད་ནས་གླང་པོ་ཆེ་དང། ཏ་དང། ཤིང་ཏ་ལ་ཞོན་པའི
མཚན་ཉིད་ནི་གནས་གཅིག་གོ། ། རལ་གྲིའི་ཐབས་དང། འཕོང་གི་གཡུལ
ཤེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ། ། གཡུ་ངོར་ཕྱིར་སྐྱེར་བ་དང། མདུན་དུ་སྐྱེར་བ་ནི
གསུམ་པའོ། ། ལྷག་ཀྱུས་བསྐྱེར་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་འཐབ་མོ་ཤེས་པ་ནི
བཞི་པའོ། གཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མཚོན་གྱི་ལས་ཤེས་པ་ནི་ལྔ་པའོ
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང། སྟར་གྱི་རྒྱ་ནུ་པོ
ཕྱོགས་པའི་རྟེས་སུ་གནས་ལྟ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུང་ནས་འཕོག་པ་དང། ཐུ

གྲགས་པར་འཕོག་པ་དང། གནད་དུ་འཕོག་པ་དང། མི་འགྱོར་བར་འཕོག་
པ་དང། ཚལས་ཆེ་བར་འཕོག་པ་ཞེས་མཆོད་ཀྱིས་འཕོག་ཐབས་སྟར་བཤད་
པ་ཉིད་གནས་ལྟར་རིགས་སོ། ། ཡང་མདོ་ལས། བཟོ་སྣང་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས
བྱ་བ། ཚོང་པ་དང། ཤ་མཁན་དང། ཕྲེང་བ་མཁན་དང། ཆང་ཚོང
དང། ཕྱུགས་གཅོ་བ་དང། འདྲེག་མཁན་དང། འཐུ་མར་འཚོར་བ་དང།
མཁར་བ་དང། ཤིང་མཁན་དང། ཕྱ་མཁན་དང། ཐག་པ་དང། ཀོ
ལྷགས་མཁན་དང། རྒྱལ་ཆེན་པ་དང། བཅོ་བློ་མཁན་དང། སྐྱེ་མ
མཁན་དང། ཤན་པ་དང། གངོ་ལ་པའི་ལས་དང། ཤིང་ཏ་མཁན་ཞེས་པ
བཅོ་བརྒྱད་གསུང་ས་ཆུམས་ཀྱང་བཟོ་རིག་པར་འདུ་ཞིང། མདོ་ལས་སྐྱ
ཙལ་བྱ་ཙ་ཙ་བཞི་ཞེས་གསུང་ས་ཡང་ཤས་ཆེ་བ་བཟོ་རིག་པར་འདུ་ཞིང།
འགའ་ཞིག་གོས་བ་རིག་པར་ཡང་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡོད་དོ། །

བྱ་ཙ་ཙ་བཞི་ནི། ས་ཐོན་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱང་གིས་འདུལ་བ་ལུང
ཕན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྐྱ་ཙལ་ཇོ་ལ་ཆོའི་མཚན་ཉིད་དང། ། སྐྱ་མའི
གཡུལ་དང་མེ་ཏོག་ལས། ། ཐེ་དཔོན་བྱ་དང་བདག་ཉིད་ཅན། ། གཡོས་ཀྱི་བྱ
བ་ཞེས་བྱའོ། ། གང་ཞིག་ཚོང་དང་ཁ་སྐྱེས་དང། ། རྒྱན་དང་ལག་རྩེས
བཅུད་ལེན་དང། ། འཕྲལ་འཕོར་སྟོར་དང་ཞལ་ཞལ་དང། ། འཕོང་གཅད
དང་ནི་ཕྱེ་གཅད་དང། ། ཡི་གེ་དང་ནི་ཁྱམ་ཤད་དང། ། ཟླ་ན་གཅོད་ཚའི
བརྡག་པ་དང། ། འཁྲིག་ཐབས་དང་ནི་ས་ལ་ལེ་དང། ། ས་གསོར་དང་ནི་ཆོ
པ་དང། ། འགྲོ་དང་འོང་བ་ཤེས་པ་དང། ། ཁྱིམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ཀྱང
ངོ། ། མདུང་ཕྱར་ཏོ་རྡེ་བརྡུག་པ་དང། ལྷེར་བཟོ་དག་གི་མཚན་ཉིད
དང། ། ཟླག་རྡུ་འཕྱིན་དང་མིག་འཕྲལ་ཀྱི། ། བསྟན་བཅོས་བློ་ར་ཏ་ཞེས
བྱ། ། བཅིང་དང་བསྟན་དང་བསྟོམ་པ་དང། ། དེ་བཞིན་ནོ་རྡེ་འཕེན་པ

དང། ། ཤ་མཚན་བཅད་དང་འདྲེག་པ་དང། ། ཚུ་ཡི་སྟོར་བ་ཉིད་དང་ནི། ། དུང་སྐད་དེ་བཞིན་རིག་ཁྱེད་འདོན། ། ཐོང་ རལ་དང་ནི་གླེགས་འདྲ་ དང། ། མཚན་ མོ་ ཆོམ་ ཀུན་ ཤེས་ ཀ་ དང། ། ཅིས་ ཀ་ རྣམས་ ནི་ གསོ་ ཀ་ དང། ། མི་ རྣམས་གཉིད་ནི་ ལོག་ བྱེད་ དང། ། ས྄ོ་ ལ ྷ ག ས ་ འ ཕ ེ ད ་ ཕ ར ་ ཕ ེ ད ་ ཕ ་ དང། ། མཆོག་ དང་ ཐ ྲ ི ང ་ ཐ ུ ་ འ ཕ ེ ད ་ ཕ ་ ད ང ། ། ཁ ྱ ེ ས ་ ཕ ་ ཐ ེ ད ་ ཆ ེ ད ་ ཐ ང ་ ཡ ོ ་ ཏ ེ ། ། མ ཚ ན ་ ཉ ི ད ་ ད ང ་ ན ི ་ ག ར ་ ས ྐ ོ ས ་ ད ང ། ། འ ཕ ེ ད ་ ཡ ོ ་ ཆ མ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ग ོ ས ་ ব ঁ ব ম ঃ অ ঃ ল ঃ ব ঃ গ ঃ ক ঁ ব ঃ দ ঁ ব ঃ ন ি ། ། ད ུ ང ་ ད ང ་ ཤ ེ ང ་ ག ི ་ ཨ ེ ང ་ ཤ ེ ས ་ ད ང ། ། ར ི ་ ཆ ོ ས ་ ཆ ེ ན ་ ད ང ་ ས ོ ་ ད ག ་ ག ི ། ། ལ ས ་ ཆ མ ས ་ ད ེ ་ ད ག ་ ག ོ ་ ར ི མ ་ ཐ ཞ ེ ན ། ། ཆ ུ ་ ཀ ླ ར ་ ག ཏ ན ་ ཆ ེ ག ས ་ ར ི ག ་ ཀ ་ ད ང ། ། ལ ྷ ས ་ ད ང ་ ག ཞ ུ ང ་ ག ི ་ ཏ ེ ས ་ ཆ ེ ག ་ ཤ ེ ད ། ། ཤ ེ ས ་ ཀ ་ ཐ ེ ས ་ ཅ ེ ་ ད ག ་ ནི ། ། ས ྨ ྲ ེ ལ ་ ད ུ ག ་ ཆ ུ ་ ཆ ་ ཐ ཞ ེ ར ་ ཤ ེ ས ། ། ཞ ེ ས ་ ཕ ེ ད ་ ས ྨ ྲ ེ ལ ་ ད ུ ག ་ ཏ ུ ་ ཆ ་ ཐ ཞ ེ ད ་ ད ང ། ། ད ང ་ ས ྲ ོ ང ་ ནི ་ ཉ ེ ད ་ ཆ ེ ས ་ ཐ ེ ས ་ ག ད ས ་ ད ང ། ། ཁ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ལ ེ ད ་ ཆ ེ ས ་ ཐ ེ ས ་ ད ང ། ། ཀ ླ ུ ་ ཡ ི ་ ཅ ེ ་ ཐ ག ་ ད ག ་ ད ང ་ ནི ། ། ཤ ེ ས ་ ཕ ེ ད ་ ཆ ེ ས ་ ལ ག ་ ཕ ས ་ ག ད ས ། ། ཤ ེ ས ་ ཡ ི ་ ཅ ེ ་ ཐ ག ་ ད ག ་ ད ང ་ ནི ། ། ཤ ེ ས ་ ཕ ེ ད ་ ཆ ེ ས ་ ལ ག ་ ཕ ས ་ ག ད ས

ལམི་རྒྱོངས། རྒྱས་གར་ཤེས་ན་སྐད་ལ་མི་རྒྱོངས་པས་དེ་ཆགས་ལ་རིག་པའི་
གནས་ཚུང་ལྟ་ཞེས་གྲགས་མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ།
བརྡུགས་ཆགས་པ་བཏུད་ཅེས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་ཀྱང་བཟོ་རིག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པར་གཞུང་འདིར། གཞན་ལས་གཞན་དག་ཆགས་པཤད་
པ། ། འདི་ཡི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། རིག
པའི་གནས་ལྟོན་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། གཞན་ཤེས་པར་སྣ
ལ།

སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། སྟང་བའི་ཏི་མ་ངང
ངབྱངས་ཅན་གྱི་མགུལ་རྒྱན་ངང། སྐྱེས་པའི་རབས་ས། ཚུང་དུ་གསུམ་ནི
ནག་མོ་ཁོལ་གྱི་གཞུང་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པ་ཆགས་ཏེ། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ
ངང། ཐྲིན་གྱི་ཥ་ཏ་ངང། བཀྲ་ཤིས་བཀྲད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟན་ཆོག་གི་ཕྱེང
བ་ཆགས་ཡིན་ལ། འདི་ཆགས་ཀྱང་པཎ্ཌ་ཏ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ངལ་ལས
ཆོས་ཀྱི་ཇེས་གནན་པའི་ཆགས་གྲངས་ཟུར་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲ་ངང
གཏན་ཚིགས་ངང། བཟོ་ངང། གསོ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་ལ་རང་རང་གི་གཞུང་ཐུན
མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཀྱང། ཐུ་ཚོགས་ནས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བཏགས་ལ། ནང
རིག་པ་ཡང། ཕྱི་རོལ་པ་ཆགས་ལ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྟོན་པའི
གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང། ས་ངས་ཆུས་པ་ཆགས་ལ་ནི་ལྷ་སྟོང་གསུམ
ངང་ཆུང་ལྷ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ས་ངས་ཆུས་ཀྱི་བཀའ་ངང། དེ་དག་གི་དགོངས
པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆགས་ཡིན་པས། འདིར་ནི་དེ་དག་ལ་ནང་རིག
པ་ཞེས་བཞག་གོ། །

རིག་པའི་གནས་ལྟ་བོ་དེའི་ཁྱེད་ལས་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས། རིག
པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། ། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཁྱོད་མི་འགྱུར་ཏེ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚོར་གཅད་རྟེས་བཟུང་དང། ། བདག་ཁྱོད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེར་བརྟོན་བྱེད། ། ཅེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི་གོ་བར་སྟོའོ།། །།

དོན་ཚན་གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ། མཱལས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་སྟེ།

ལེའུ་དང་པོ་རྒྱུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ།

རྒྱུམ་པ་དང། བཤད་པ་དང། རྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་ངག་རྣམས་བཤད་པ་དང། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྒྱུམ་པའི་ཚུལ། སྟན་ཆོག་བརྒྱམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་དང། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་དང། ཁེངས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་དང། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚུལ་དང། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་བྱེར་བ་དང། ཆ་བ་དང། འགྲེལ་པ་དང། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། ། དང་པོནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཞེས་པ་ནས། བཤད་དེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་དམ་པ་ཡིས། ། སྟོན་པ་ལ་ནི་མཆོད་བརྗོད་བྱ། ། བསྟན་པ་སྲིལ་ཕྱིར་དག་པའི་ཚེག ། འདི་ལ་འཕད་པ་བཟང་པོ་མཐོང། ། ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་སྟྲུ། ཆ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོནི། དེ་

ལྟ་བའི་སོགས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། མཆོད་བསྟོད་འདུད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཤེས་པར་བརྗོད་སོགས་མི་འགལ་ཏེ། ། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། ། ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། འདི་དག་གི་དོན་ལ། མཆོད་པར་ བརྗོད་ པའི་ ཚུལ། དགོས་བསྡུས་ ཆོག་ གསུམ་ ཀྱིས་ འཆད་ པ་ ནི་ རྣོ་གས་པར་སྣལ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་པར་ བརྗོད་ པ་ ཙོམ་ དགོས་ པར་ གསུངས་ པ་ ནི། འཕགས་ པ་ ཐོག་ མེད་ ཞེས་ ཀྱིས། བསྟན་ བཅོས་ ཟླུར་ པར་ འདོད་ པས་ ཀཉིས་ ལ་ ཕྱག་ ཅུས་ པ། ཆོས་ ལ་ གུས་ པ་ ལ་ བཏེན་ ནས་ བསྟན་ བཅོས་ ཆཔ་ པའི་ ལྟ་ པ་ ངང། དོན་ ལ་ གུས་ པ་ ལས་ དེ་ ཡི་ དོན་ ལ་ ཕ་ པ་ ལ་ ལ ། ། ཕ ། ། ལ ། ། ལ ། ། ལ

པར་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཅན་ནི། ནག་མོའི་འབངས་ཀྱིས། དཔལ་ལྡན་འདམ་སྐྱེས་གཏམ་མོའི་ཐུ་དང་ས་ཁང་གི་འཕྲིན་བྱེད་ཟློག་ཅིང་ཁ་ཅིག ། ཟླ་བ་ དང་ནི་ཉིམ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཚུ་ལྟ་ཆོས་སོགས་ཁྱིམ་སྐྱོང་བ་རྣམས་དང། རབ་སྦྱང་མེ་དང་བུམ་ཅན་ལྟ་དང་གླང་པོ་དང་ནི་རྟེ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར། ། ཀོ་ལྷུ་ཎ་དང་མཏུང་འཛིན་ དང་ ནི་ གཤོལ་ འཛིན་ རྣམས་ ཀྱི་ ཁྱོད་ ལ་ བཀྲ་ ཤིས་ བྱེད་ ཐུར་ ཅིག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། དེ་བཞིན་ དུ་ ཕྱག་ འཚལ་ བའི་ མཐའ་ ཅན་ ནི། རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲ་མངའ་བ། ། ཀུན་ཏུ་ བཟང་པོའི་བོད་ཟེར་དག ། ཀུན་ནས་འཕྲོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ དང། གཞན་ཡང་ཚོག་མཐར་རྣམ་གྲངས་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཙ་ མར་ཀོ་ཏཱ། གང་གི་མཁྱེན་ དང་ བཟོ་ བའི་ མཆོ། ། ཕྱིག་ བྱལ་ ཡོན་ ཏན་ གཏིང་མཐའ་མེད། ། དེ་ནི་ དཔལ་ དང་ བདུད་ ཙེའི་ ཆེད། ། མི་ཟད་ ཐོ་ དང་ ལྡན་ པས་ བསྟེན། ། ཞེས་ པ་ ཡང་ ངོན་ ཀྱིས་ མཆོད་ པའི་ མཐའ་ ཅན་ ཡིན་ ལ། བདག་ཉིའི་གཞུང་ལས། གདོང་བཞི་གདོང་གི་པད་ཚལ་ཀྱིས། ། ངང་པའི་ བུ་ མོ་ ཐམས་ཅད་ དགར། ། དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཁོ་བོ་ཡི། ། ཡིད་ ལ་ རེང་ ཏུ་ གནས་ པར་ མཛོད། ། ཅེས་ པ་ ཡང་ ཤིས་ བརྗོད་ ཀྱི་ མཐའ་ ཅན་ ཏུ་ གཏོགས་ སོ། ། དེ་ ཡང་ ཐོག་ མར་ མཆོད་ ཡུལ་ སོགས་ ལེགས་ པར་ བརྟགས་ ནས་ དེ་ དང་ མཐུན་ པའི་ ཚིག་ གིས་ མཆོད་ པར་ བརྗོད་ པ་ བྱ་ ཞིང། བསྟན་ བཅོས་ ཚེན་ པོ་ རྣམས་ ལ་ ནི་ སྟན་ ངག་ གི་ ཚིག་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ བདག་ ཉིད་ ལ་ ཕྱག་ པར་ བྱེད་ ཅིང། མཐོང་ནས་ མི་ མཐུན་ པ་ ཝེད་ པ། ཁྲོང་ པའི་ ཚིག་ མ་ འདྲེས་ པ་ དག་ ཐུར་ བར་ བྱ་ སྟེ། ཏི་ ཀྵ་ ད། ། དེ་ ལྟར་ ཐོར་ བ་ དེ་ དག་ ཀྱང། ། ཐོག་ མར་ བསྟོད་ ས་ གས་ ཡུལ་ བརྟགས་ ཏེ། ། དེ་ རྟེས་ ཚིག་ ལ་ བརྟག་ པར་ བྱ། ། གཞན་ ཏུ་ གཞི་ མ་ གྲུབ་ པ་ ཡི། ། ཁྱད་ པར་ བརྗོད་ པ་ ར་ བ་ ཏུ་ དགའ། ། དེ་ ལྟར་ ཤིས་ པའི་ མཁས་ པ་

ཡིས། ། མཁས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། ། མཆོད་པ་ལ་ནི་སྟན་ངག་སྦྱར། ། ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། ། མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཆུམས་སུ་སྡེ་སྣོད་ངང་མཐུན་པའི་རིམ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་བཀའ་བཅད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོད་ཚིག་ཏུ་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པའམ། བསྟན་བཅོས་གང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ལྟ་ཡང་རུང་ལ། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པར་བསྟོད་ཡུལ་དུ་བྱའོ། ། རྗེ་རྗེ་ཕྲེག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བླ་མ་དམ་པ་ཉིད་ལ་དང་པོར་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐོག་མར་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ། རྗེ་རྗེ་འཛིང་ལ་གཉིས་པའི་ཚིག་གིས་འདུད། ། ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།། །།

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱ་བའི་གཞུང་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པའོ། ། དང་པོའི། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཏེ་འཛིན་ན་མི་དགོས་ལ། མི་འཛིན་ན་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དམ་བཅའ་བ་དང་སྐྱེ་ཚིག་སོགས། ། འཛིན་ཕྱིར་སྒོ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། ། མཆོག་རྟོགས་གྱུར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས། ། ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད། ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཤད་པར་བྱའི་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་གཞུང་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་སྟོན་པས་ཐ་ཕ་ཀ་ཏ་ལ་ཡ ཏ ཡ ཏ ས ར ཏ ཡ ཏ ཡ ཏ ཡ

ཚོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁས་ལེན་ཀྱི། ཤོ་དང་མིག་མངས་ལ་སོགས་ པ་བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་ཀྱི་དགེས་སྡུ་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། ། གཞན་ ཡང་ཁས་བླང་པས་ཁ་དེའི་ངོན་ལ་རང་ཉིད་མ་ཁས་པར་གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཁས་ན་ཚོགས་ཀྱི་དགེས་སྡུ་ཁས་ལེན་གা་ལ་ཆུས། ཡང་དམ་ བཅས་པས་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཡ་རབས་རྣམས་ནི་སྲོག་ནི་གཏོང་ ཀི་དམ་བཅས་མིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་བའི་ ཚོག ། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་བྱ་བའམ། ཡིད་ ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཉོན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ པར་བྱའོ། ། བསྟན་པའི་ངོན་ནི། ལས། བྱེད་པ་པོ། བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། གང་བཤད་ན་བསྟན་བཅོས། གང་གིས་འཚང་ན་བྱེད་པ་པོའམ་རྫོགས་པ་པོས། ཇི་ལྟར་འཚང་ན། རྒྱས་པའམ། འབྲིང་ངམ། བསྡུས་པའམ། སྐབས་སུ་ཉེ་ བར་དགོས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་ཅེས་ངག་གི་ངོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་ཏོ། ། ཚོག་ ངོན་ནི་རང་རང་གི་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་དེ་ ངག་གིའི་ངོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་ནི་ཤེས་པར་སྣ་ལ། ཆ་བའི་ཚོག་ངོན་ཐུང་ ཟད་བཤད་ན། དམ་བཅའ་བ་ནི་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། ། སྐྱལ་ཚོག་ ནི་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་འགོད་པའོ། ། སོགས་པ་ནི་ཡིད་ངག་བ་ བསྐྱེད་དེ་ཉོན་ཅེས་བྱ་བས་ཉན་པར་བརྟོད་དེ་ཏ་ལ་འཚང་ཅེས་པའོ། ། ཐུ་ བསྟོན་པ་ནི་ཉན་པ་པོ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཚང་པ་པོ་དགའ་ཐུ་ཡོད་པར་ ངོས་ངང་ཕྱུགས་ཀྱིས་སྟོན་པའོ། ། དེ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་སྟེ། ཐུ་བའི་རྒྱས་ ངོན་བཟང་པོའམ་མཚོག་ལ་འཇུག་པ་ངང། རང་ཉིད་ངོན་དེ་ལ་མ་ཁས་པར་ གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ངང། ཡང་དམ་བཅས་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་ཡང་ འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་ངོན་འཕགས་པས། ཡ་རབས་རྣམས་ནི་ཐུགས་ཀི་ཁྲོང་གི་

དམ་བཅས་མེད། །ཞེས་དང་། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཐོར་ནི་འདིར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་བྱ་བའམ། མདོ་ལས། ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་དེ་ཉོན། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་ས་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་འདི་ལ་དངོས་སུ་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། ཕྱགས་ལ་གཞན་གྱི་ཚེད་དུ་བརྩམ་ཞེས་སྨྲོན་པ་དང་། དངོས་སུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཚེད་དུ་འཆད་ཅེས་སྨྲོན་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འཆད་དོ་ཞེས་སྨྲོན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་སྣང་སྟེ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། བདག་ལས་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་འདི་བཤད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང། ། ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ནོན་ཡོད་འགྱུར། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགོས་པའི་དོན། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དག་ལ་རིགས་པ་སྒྲ་བར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་འདི་བརྩམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དགོས་པ་གསུམ་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གང་རུང་རེ་རེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁེངས་སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཆ་བའི་ཚིགས་ནི། ནུས་པ

མེད་ཀྱང་འབད་བཞིན་དུ། ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཚོགས ། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་སྟོན་བྱེད་པ། གཉིས་ཀ་དམ་པར་བསྟན་ཕྱིར་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ནི། ། སྨྲོད་ཡུལ་མིན་ཡང་བསོད་ནམས་དག ། སྒྲུབ་དང་མཐུན་ཕྱིར་རང་གཞན་ལ། ། ཕན་གདགས་འདོད་པས་སྒོ་བ་སྐྱེས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་བོ་རང་བཞིན་ཏིས་བློ་ཏུལ་བ་དང། ཏྲི་ན་ཐུང་ཁ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཚོད། ཁོན་ཀྱང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བའམ། རང་བས་དམན་པའི་ངོན་དུ་འབད་པར་ཐབ་ཅོ་ཞེས་ཐུ་བ་ཆོག་སྟེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་དམ་པར་སྟོན་པར་ཡང་ནུས་ཏེ། ནུས་པ་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབད་ན་འདི་ལ་ངོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཞེས་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ངན་ཕྱོད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་པ་ཆུ་མཚོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་འདོན་པ་ཞིན་ནོ། ། ཡང་ཐོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་གང་ཟག་དམ་པར་རྟོགས་པཞན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚིག་དོན་ལ་མཁས་བཞིན་དུའང་མི་ཤེས་ཤོ་ཞེས་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལས་དཔྱད་ན་ཐོམ་པ་པོ་གང་ཟག་དམ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟློན་ཤིང་དུད་པ་འབྲས་བུ་མང། ། ཆ་ཐུ་དུལ་བ་འཇུག་ཟློ་བཟང། ། རྒྱ་མཚོ་ཏུལ་བ་འཕྲོས་མཁྱོགས་ཏེ། ། དམ་པ་དུལ་བ་མཁས་པའི་རྒྱས། ། ཞེས་དང། ཡོན་ཏན་ཆུང་ཆགས་ང་ཁུལ་ཆེ། ། མཁས་པར་ཁྱོར་ན་དུལ་བར་གནས། ། ཆུ་ཕྲན་རྒྱ་ཏུ་ཀུ་ཅོ་ཆེ། ། ཆུ་མཚོ་ཅ་ཅོ་གལ་ལྟོག ། ཅེས་དཔེ་དང་ལྡན་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། འདི་ལ་ཡང་བསྟེས་ངོན་དང། ཚོགངོན་ལ་ས་ཁགས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་དུ་ཇི་ལྟར་མཚ

་ཁས་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚུལ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐོག་མར་འགོད་པ་ལ་ངགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་ལ་བ་དང་བཟུང་བའི་ཞིང། ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་བརྟད་ཐུལ་ཕྱིར། ། མཁས་པ་ལ་ལ་

བསྟན་བཅོས་ལུས། ། བསྟས་ཏེ་ཐོག་མར་འགོད་པར་མཛད། ། ཆེས་ས་གས་
གསུངས་ཏེ། འཛད་པ་པོས་བཤད་སྒྲ་བའི་དགོས་པ་གསུམ། ཉན་པ་པོས་
བཟུང་བའི་བའི་དགོས་པ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་
གསུམ་མོ། ། དང་པོ་གསུམ་ནི། ལུས་ཆུམ་གཞན་ཤེས་པས་བརྗོད་བྱ་ངོས
ཟིན། གོ་རིམ་མི་འཕྲུག ། མགོ་སྟོས་པས་ངོན་བདེ་བླག་ཏུ་བྱ་བའི་དགོས་པ
སྟེ་གསུམ་མོ། ། གཉིས་པ་ཉན་པ་པོས་བཟུང་བདེ་བའི་དགོས་པ་གསུམ་ནི།
ཐོས་པའི་སྒོས་སུ་བརྗོད་བྱ་བདེ་བླག་ཏུ་ངོས་ཟིན། བསམ་པའི་དུས་སུ་གོ
རིམ་མི་འཕྲུག་པར་ཏོག་ས། སྒོམ་པའི་སྒོས་སུ་བསྟས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན
པས་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཐུར་དུ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་གསུམ་ནི། ལུས
དང་ཡན་ལག་རྟེས་སུ་འཇུག་པས་ལྷག་པ་དང། ཚད་པ་དང། འཕྲུགས་པའི
སྐྱོན་ལས་ཁོལ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ
བའོ། ། འདིའི་དགེར་བརྗོད་པ་ནི། རྟེ་བཙུན་ཀྱིས་མངོན་པ་ཏོགས་པའི་རྒྱུན
དུ་གསུངས་པ་དང། ། སྔོན་པ་གསུམ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ
ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང། བསྟས་དོན་དང། ཚིག་དོན་ནི་གཞུང་ས་ས་འཆད
པའི་སྒོས་སུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཤད་དོ། །

ལྟ་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་དགོས
འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་དམ་པར
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ། སྟོན་པས་ཐོག་མར་དགོས་པ་བསྟན། ། ཡོངས་སུ་རྫོགས
པའི་དེ་མཐོང་ན། ། དཔྱོད་པ་ལ་ཡང་ཅིས་མི་འཇུག ། ཆེས་ས་གས་ཏེ།
འདི་ལ་དགོས་འབྲེལ་ཀྱི་ངག་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དགོས་དོན་དང། བསྟས
དོན་དང། ཚིག་གི་དོན་གསུམ་མོ། དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་ཀྱི་ངག་རྣམ

པ་བཞི་པོ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡོད་པས་ཚོག་མོད། དེ་སྟོན་པའི་ངག་གླང་དུ་འགོད་ཅིང་གསོས་ཤེན། འདི་ལ་ཅི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་མེད་ཕྱི་ཤས་པའི་ལོག་རྟོག་རྒྱུ་ཡིན། འདིར་གཞུང་གི་སྐབས་བསྟན་པས་གཞུང་མཇོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། འདིར་ནི་རྟོགས་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བཤོད་བྱ་སྟོས་པས་དགོས་པ་དང། དེས་འདོད་ཆར་གོ་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱི་བས་དེ་ལྟན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལེན་ཏེ། ཚོང་ལས་ཀྱི་ལེ་ཐོས་ནས་ཚོང་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དགོས་སོགས་བཞི་སྟོན་པའི་གྲངས་ངེས་འཕྲད་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ། ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལ། ། ཉན་པ་པོ་ཏེ་ཁུས་འགྱུར་བས། ། ཐོག་མར་དགོས་པ་བཤད་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའང་གཏུལ་བྱ་ཡིད་ཆེས་པར་སྒྲ་བ་དང་པའི་ཕྱེས་སུ་འབྱང་བ་ཚིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང། ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱེས་སུ་འབྱང་བ་དོན་འགྱུར་ཀྱི་ཕྱེ་ཚོམ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གིས། གང་ཕྱིར་དོན་གཉེར་གྱིས་འཛིན་པ། ། ཕྱེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་ལ། ཀྱང་གི་སྒྲས་ངེས་པར་འཇུག་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་དོ། ། ཕྱེ་ཚོམ་ལ་ཚོག་མི་དགོས་ཏེ། དོན་ལ་དཔྱད་པ་ནི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མ་རྟེད་པ་ལས་སྐྱེ་བས་སོ། ། གལ་ཏེ་དགོས་ནའང་འཆད་པ་པོས་བཟློད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་ཚུམ་པ་པོས་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་ལ་ཅི་སྟེ་ཕྱོ་ལྟོས་ཤེ་ན། ཕལ་ཆེར་དོན་ཡོད་སྟམ་པ་ཡོད་ལ། ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཕྱེ་ཚོམ་ཚོག་ལ་ལྟོས་པར་ཐུབ་པས་གྲུབ་ཅིང། ཚོམ་པ་པོས་རྒྱས་འགོད་པས་ན་ཡིད་ཆེས་པར་རྒྱང་བའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཆེས་ཚོག་ནི་མི་སྲུ་བའི། ། ཐུབ་ལས་ཕྱེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ར། ། བསྟུས་པའི་དོན་ནི། བཟློད་བྱ་དང།

དགོས་པ་དང། དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འཕྲིལ་པ་དངོས་སུ་མི་སྣོས་པ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། འཕྲིལ་པ་རྟོད་པར་བྱེད་པའི་ངག ། དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། ། འོན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ། དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཞེས་དང། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། ། འཕྲིལ་བའི་གཞི་ནི་གཉིས་ལ་གནས། ། དེས་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། དགོས་ལས་ཡོགས་ཤིག་མ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་བརྟོད་བྱ་བསྟན་པས་དགོས་ པ་ཡོད་ པ་ དང། དགོས་ པ་ བསྟན་ པས་ དེ་ སྒྲུབ་ ཀུས་ ཕ་ དང། དགོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པས་དེའི་འདོད་བྱར་གྱུར་པ་དང། ། འཕྲིལ་བ་ བསྟན་ པས་ དེ་ དཀ་ ཐམས་ ཅད་ རྟོད་ ཕ་ ཚོས་ ས་ གྱུར་ ལ། ཚུལ་དེས་ཡོན་ཏོན་བཞི་བས་ལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བྱ་རོག་ཀྱི་ས་ཏོག་པ་ ལྟར་དགོས་པ་མེད་དམ་སྙམ་པ་དང། འཇོག་པོའི་གཙུག་ཀྱུན་ལེན་པ་ལྟར་མི་ ཀུས་ས་ཆགས་ཤ་ཆ་ ཕ ( ) ( ) ( )

སྒྲོས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན་མ་ལིས་ཐག་དོན་ལ་ཏེས་ཤེས་ཟུད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་འདོད་པ་དང། སྨོན་དཔེན་ཞེ་བ་འཚོས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚགས་རྟོག་རྒྱག་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བཀོད་པར་འདོད་པ་དང། ཐམ་ཟེས་གཞུང་མཛོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཐུ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། ཐུགས་ཇི་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་ཅེས་དགག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེང། རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ལ་ངག་མི་དགོས་པ་དང། ངག་གི་མི་ནུས་པ་དང། ཇ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ལ་ངག་མི་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་བློ་ཁ་ཐུགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་རྣལ་པོ་ཁ་གཅིག་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ངང་གིས་སྐྱེ་ཡང། དོན་འགྲུར་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངག་གིས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ལ་འཕྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལམ་བརྟགས་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་བརྟགས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་སྟེ། ངག་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དེ་གཞན་ཕྱིའི་གནས་གསུམ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོམ་པ་པོའི་ངག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཛད་པ་པོའི་ངག་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་མ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འཛད་པ་པོ་ལ་ཆེད་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སྨོན་མ་ལ་ཅི་འདྲི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོམ་པ་པོ་ལའང་དེ་ཡོད་དེ། ཐུང་ས་ཆུང་བ་དང་བློ་མི་གསལ་བ་ལ་ས་ཁོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཤལ་པ་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཆེད་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རིགས་པའི་ས་ཅང་གིས་བཤད་དེ། འདི་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི

རྟེས་གསུང་བའི་བཤོས་ཡིན་པར་རྟོགས་ས། ། འདི་ནམས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་དགོས་འབྱེལ་གྱི་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་ཚོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་བཞི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་ཚང་བར་འབྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི། མཐའ་དག་ལ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དེ་ལ། དེ་དང་དེའི་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། ། །

དོན་ཚན་གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཙམ་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲའི་རྒྱ་ཡི་གེ་དང་། མིང་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཤེས་ནས་སྟན་ངག་བཙམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚིག་གི་རྒྱུན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་གསུམ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། མིང་ཚིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དེའི་དང་པོ**ཚོགས་གསུམ་སྤྱིར་བཤད་པ**་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་དང་། མིང་དང་། ཚིག་གོ། ། ཡི་གེ་ལའང་། བཤད་གཞིའི་གཞུང་དང་། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ནི། དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཞིང་། ། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་ཐུར་པ། ། ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་ཅེས་པ་ནས། ། སྒྲ་སྐོ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། ངེས་ཚིག་དང་། རྒྱུ་དང་། ལྡང་ཚད་དང་། དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ། སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལས་ནི། སྒྲ་གང་ཞིག་འགྲུ་རུ་ཆགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བྱིས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྒྱི་གསལ་བ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་

ཉིད་ལས་ཀྱང། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་ས། ། དེ་ལ་གཞུང་དང་པོའི་དགོངས་པ་ནི། གཞན་
སེལ་བ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང། དེའི་རྣམ་པཉམ་བཀོད་པ་འབྲུ་རྡུ་ཚགས
སུ་རྩང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་དོན་གཅིག་པས། སྒྲ་སྣང
ཞེས་དོན་སྤྱི་རྒྱང་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། ། གསང་བར་སྣང་ཞེས་པས་མི
གསལ་བའི་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་སེལ། དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པས་མིང་དང
ཚིག་གི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་རེ་རེའི་ངེས
བརྗོད་ལས། ཞ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དང། ཚངས་པ་ལ
སོགས་པར་བཤད་པ་དང། བོད་ལའང་ཡི་གེ་རེ་རེས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང
བས་མ་ངེས་སོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་དབྱེའམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ
བ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེའི་ལྷག་པས་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྟོན་པར་ཏ
ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ས། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀ་ལ་སོགས
པའི་ཡི་གེ་གཟུགས་སུ་ཀྱུབ་ཅེས་འདོད་ལ། ལ་ལ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རང
མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི
གཟུགས་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཡི་གེ་མ་ཡིན་ལ། ཀ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རང
མཚན་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡི་གེར་མི་རུང་ངོ། ། ཡང་འགའ
ཞིག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཡི་གེ་སྒྲ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྣམ
འགྲེལ་ལས། ཡི་གེ་ཀུན་སློང་ཤེས་པ་ལས། སྐྱེ་ལ་ཤེས་པས་སྒྲ་སྐྱེའོ། ། ཞེས
དང། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། ། རྣ་བས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ཤེས
དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན། ། དེ་ཐོས་ཆུར་མིན་རྣམ་པ་ཅན། ། ཞེས
གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ
ཡང་རིམ་ཀྱིས་ཤུལ་ལྷན་ནི། ། དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་པས་རྫོགས། ། ཞེས་ཡི

གེ་ཐུང་དུ་ཞིག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དུ་མས་རྫོགས་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་ཡི་གེམ་ཡིན་ཞིང། ། སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་གཅིག་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡོད་ཅས་བསྟན་གྱི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བདག་ཡི་གེ་མ་ཡིན་ཞེས་མ་བསྟན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡི་གེའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བདེ་དག་ཆོས་ཅན། མིག་འཇུག་མས་ཚོད་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། ཆུམ་འགྲེལ་ལས། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང། ། མིག་འཇུག་མས་ཚོད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། ། དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཞིང་བརྗོད་པ་ཀུན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཕྱི་དང་དོན་ཕྱི་འདེས་པའི་ཆུམ་པར་སྣང་བ། ས་ཚོད་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་དུ་རྟོམ་པ་ཞིག་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་གཟུགས་ས་མ་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་བྱ་ཐུ་སྒྲ་བའམ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། ཆུམ་པ་རིག་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ས་མེ་ཙམ་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང། འདིར་ནི་འཇུག་པའི་ཚེ་རང་མཚན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡོད་ཀྱང། འཛིན་པའི་ཚེ་སྒྲ་བཏགས་དངོས་མེད་དུ་བཞེད་དོ། ། ཚུལ་འདིས་ནི་མིང་ཚིག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་ཁོ་བར་ཐུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཨ་གྷ་ར་ཐ་ཡ་ཏ་ཡ། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུམ་གྲངས་མེད་པ། གསལ་བར་བྱེད་པ། ཇོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ཡང་ཨ་གྷ་ར་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཀལ་ས་ཁམས་པའི་ཡི་གེའི་གཙང་ཤས་འདི་དག་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འདུ་བའི་ཆུམ་གྲངས་མེད་ཅིང། འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུན་ཏུ་ཇ་ན་ཞེས་པ་མིང་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང། དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒོ་

ནས་ལྷན་ཆགས་ཞེས་པ་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་སྟེ། སྒྲ་སྒོ་ལས། རྣམ་གྲངས་དུ་མ་མེད་པ་དང། ། མིང་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང། ། ངོན་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ། ཡི་གེ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ། རང་བཞིན་ལས་དང་དགོས་ཆེད་ཀྱི། ། ངེས་ཚིག་ཡིན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་ཡི་གེའི་རྒྱུ་ནི། གཉིས་ལས་ཕྱི་བ་བདུན་ཏེ། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བཞི་དང། ། སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་གསུམ་མོ། ། འདི་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྒྲ་སྒོ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་སོ། ། བཞི་པ་ལྔང་ཚད་ལ་གཉིས། དབྱངས་གཅིག་གིས་བཅིངས་པ་དང། མིང་གི་མཐའི་ཡི་གེའོ། ། དང་པོ་ནི། ངོན་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་མི་ནུས་པའི་ང་ཅོ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཚོ་དང་ཁྱོ་དང་ཕཏ་ལ་སོགས་པའོ། ། གཉིས་པ་མིང་གི་མཐའི་ཡི་གེ་ནི་ཀ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རྣམས་སོ། ། ལྟ་བ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་དུ་དབྱེ་བ་དང། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང། འདྲེན་པས་དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཙ་བའི་ཡི་གེ་དང། ཡན་ལག་གི་ཡི་གེ་དང། ཉིང་ལག་གི་ཡི་གེའོ། །

གཉིས་པ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་དུ་དབྱེ་བ་ལ། ཐ་སྙད་རིག་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང། མདོ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང། བོད་ལ་གྲགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའོ། ། དང་པོ་ལ། སྒྲ་ཀ་ལྟ་བ་ལས་དབྱངས་བཅུ་བཞི་དང། གསལ་བྱེད་ སོ་ གཉིས་ སུ་ བཤད། ཤེས་ སྒོར་ རིན་ ཆེན་ འབྱུང་ གནས་ ལས། འདིར་ནི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་བདུན། ། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉུ་གཉིས། ། ཞེས་ གསུངས་ལ། སྒྲ་སྒོ་ལས་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང། གསལ་བྱེད་ སོ་ གཉིས་ སུ་ བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་ཚན་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཆུ་ ཆེ་ ཇལ་ པ་ ལས་ དབྱངས་ བཅུ་ གཉིས་ སུ་ བཤད་ པ་ དང།

མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་ཚེ་ལྷོ་ཀྱི་ཡི་གེ་ གཉིས་ལ། ལྷོ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལྟ་ལས་ཕྱི་བའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ཚེ་ཡིས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་བྱག་ལས་ཕྱི་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཤད་པར་ སོགས་དགོངས་པ་དང་མན་ངག་གི་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ།། །།

གསུམ་པ་ནི། གང་ས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ ཆུམ་འཕྲལ་བསྟན་པའི་ཐོན་མི་ཙ་ནྱའི་སྒས་ས་ཚྭ་ཀས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་ནས། ཡ་ ཤ་མི་ཏའི་སྨོབ་མ་ལྟ་རིག་པའི་ཞིང་གི་དང་། བྲམ་ཟེ་ལི་ཕྱིན་ལ་མིང་ཚོག་ཡི་ ཀེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟབས་ནས། རྒྱ་གར་ཀྱི་དབྱངས་ ཀུན་ལ་ལྟ་བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་བོད་ཀྱི་སོ་བཞིར་བསྟུས་ཏེ། དགོས་པ་བསྟན། མི་དགོས་པ་ཕྱི་ནས་ཆུམ་ཀཱུ་ཀ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེའི་རིགས་དྲུག་ཅུ་ རབ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཧོ་ཐུའི་ཡི་གེ། ཤ་ཟའི་ཡི་གེ། བལ་ ཡའི་ཡི་གེ། ལན্ཛ་ལྟའི་ཡི་གེ། ནཱ་ག་ར་ཀྱའི་ཡི་གེ། ལྟའི་འཕྲལ་ཡིག། ལྷཀ་ལ། མ་ག་ཐ་ཀ་ཡི་གེ། ཀུ་མཆོའི་མཐའ་ཡིག ། གླུ་ཤའི་ཡི་གེ། ཁ་ཚེའི་ཡི་གེ། ཀུ་ ནག་གི་ཡི་གེ། ས་ཐ་ཀ་ཡི་གེ། ས་པ་ས་ཀྱི་ཡི་གེ། ཡོ་གུར་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟེ། འདི་ ཆུམས་འགལ་ཞིག་ཚང་བ་དང་། འགལ་ཞིག་ལ་མ་མོ་ཅམ་ཡོད་པ་ལས་ཇི་ལྟར་ རིགས་པ་བསྟུས་ནས། ལན্ཛ་ལ་དགེ་བྱས་ཏེ་དགུ་ཅན་དང་། ལྷཀ་ལ་དགེ་བྱས་ ནས་འབྲུམ་དང་། ནཱ་ག་ར་ལ་དགེ་བྱས་ནས་འཕྲིན་ཡིག་ལ་སོགས་པ་མཛད་ ཅིང་། གཟུགས་སུ་ཡང་བཅོས་ཏེ། ཐོན་མི་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱ་ཡིག་ལྟ་བཙུ་ཐམ་ པ་ནི། ། ཡི་གེའི་གཙོ་བོ་ སུམ་ཅུ་ལ། ། འཕྲལ་ཡིག་ལྟ་དང་མཐའ་རྟེན་ བཅུ། ། རྒྱ་ཡི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བཞིན། ། རང་གི་གཙོ་ཐ་མ་གཏོ་གས་པ། ། ཀུན་ ལག་ཁྱབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁོང་སུ་བསྡུ། ། དེ་ལ་ དགེ་བྱས་བསྟུས་པ་ནི། ། བོད་ཡིག་སུམ་ཅུར་གཏན་ལ་ཕབ། ། ཡི་གེ་འབྲུ་ནི་

རེ་རེ་བཞིན། ། བཟོ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་ལེགས་པར་བཅོས། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ རོ། །

གསུམ་པ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཁོག་པ་དང་། འགྲིན་པ་དང་། ཏན་དང་། ཕྲེ་དང་། ས་དང་། སྲོ་བོ་དང་། ས་དང་། མཚུན་རྣམས་ས། ། བཞི་པ་འདྲེན་པས་ཕྱི་ན་བཞི་སྟེ། ཐ་མལ་པ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ རིང་པོ་དང་། ཏག་པོའོ། ། གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་གཟུགས་དེ་དུ་མ་འདུས་པ་ སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ། ཅང་ཏེཉ་འདྲ་བ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་སྲོ་ གཙུག་འདྲ་བ་དང་གཤིས་ནི། ཨ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཨ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ནི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ཏུག་གི་མཚན་སྒྲོར་ཀྱི་ སྐབས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣ་དང་རྣའི་ཆོག་ཏུག་ཐོག་མར་བྱང་ན་ཏ་མ་ འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཥ་དང་ཥའི་ཐོག་མར་ཆོག་ཏུག་བྱང་ན་གླང་པོའི་སྲོ་ གཙུག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་ཁྱེ་ཐུག་ གིས་ཆོག་ཏུག་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། ། ཡང་ཡི་གེ་ཚ་གཅིག་ལ་ཡང་དུ་ མར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། རྟེ་བཙུན་ཁྲི་མོའི་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཆོག་ཤེད་ས་ཡི་གེ་ཚ། ། རང་ཤེད་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ། ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད། ། ཡི་གེ་ ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ། ཐེག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་བརྒྱ། ། དེ་ཤེད་བོད་ཀྱི་ གསལ་བར་བྱས། ། དང་ཀྱོག་ཤད་ཀྱང་དེ་འདྲས་ཏེ། ། སྒང་སྣའི་ཚ་དང་རྣམ་ བཅད་ཚའོ། ། ཚ་ནི་རང་ཤེད་བརྗོད་རྒྱང་བས། ། ས་ང་གི་ལྟ་བུའི་ཚ་ཞེས་ བྱ། ། ཚི་ཙུ་ཚེ་ཚོ་ཡན་ལག་ཕྱིར། ། ཡན་ལག་གི་ནི་ཚ་ཞེས་བརྗོད། ། ས་ང་གི་ འདྲ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་མིག ། སྒང་སྣ་འོད་མ་སྒྲེས་འདྲ་དང་། ། ཐོང་ཁུག་དལ་ ལྟས་བསྟན་པས་ན། ། སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྟ་ཞེས་གསུངས། ། ཞེས་བཤད་པས་ ས། ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲི་ནི་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚའི་དབྱེ་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་

ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་གྱས་འཕྲི་བའི་ཙ་དང། ཨོག་བྱར་བཏེན་པའི་ཙར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་ཀྱིག་དང། ཤད་དང།
ཆོག་གསུམ་པོ་ཡི་གེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་དབྱངས་གསལ་གང་དུ་བསྡུ
དགྱངས་ཡིན་ན་ཙར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྡུ་བ་མི་འཐད་ལ
གསལ་བྱེད་ཡིན་ན། དེའི་ནང་གི་གང་དུ་འདུ་དགྱད་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད
ཏོ། ། ཡི་གེ་མ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ནམས་སུ་ཆོག་དང་ཤད་ལ
སོགས་པའི་དག་པ་སྐྱར་ནས། ཙ་ཤད་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི
འཐད་པར་/ལས་བློང་དགོས་སོ། ། ཡང་དཔང་ལོ་ཐུ་བ་ན་ཇེ། དབྱངས་ནི་ཨེ
ཡུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཙའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཚད་དབྱངས་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡིན་ན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཙར་འདུས་པས་དབྱངས་སུ་ཐལ་བའི
ཕྱིར་ཏོ། ། གསལ་བྱེད་དབྱངས་སུ་འདོད་ན་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དབྱངས་ཡིན
པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅོ་ཞེས་སྨྲའོ། ། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། གསལ་བྱེད
དང་དབྱངས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་འདོད་ན། ཙ་ཉིད་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན
ནམ། དབྱངས་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན
ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མི་རྟེད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་མིང་གི་ཚོགས་ལ། གཞུང་དགོངས་པ་དང། ངོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། མིང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། མིང
དུ་ཐལ་བས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ངོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང། རྒྱུ་དང
ལྡང་ཚད་དང། དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ངོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི
སྒྲ་སྤྱི་སྦྱང་བའོ། ། དེའང་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཀ་བ། བུམ་པ
ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བའམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ངོན་གྱི་ངོ་བོ

ལས་བརྒ་མི་སྦྱོང་ན་ཡི་གེ་འདུས་པ་ཅམ་ཀྱི་མིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་མི་སྟོན་
པའི་ཡི་གེ་འདུས་པའང་མིང་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ནི། ཡི་གེ་ཉིད་
དོ། །གསུམ་པ་ལྟང་ཚད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེས་མིང་ལྟང་པའི་ཚད་དང་།
དེ་ལ་རྫོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ཀྱང་པས་འགྱུར་པ་
དང་། དེ་ཆོགས་པས་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ང་ཞེས་
བརྗོད་པའམ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །འདི་
དག་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་མིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱི། ཡི་
གེའི་ལྷག་པས་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་པས་འགྱུར་པ་ནི།
གཉིས་ལམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལ་སོགས་པས་འགྱུར་ཕྱེ། དཔེར་ན། ས
ངང་གা་ངང་ར་རྣམས་འདུས་པ་ལས་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བར་དོན་འབྱུང་བའམ། དེ
བཞིན་དུ་ཀা་ངང་བ་ལས་ཀা་བའི་དོན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དེ
ལ་རྫོད་པ་སྟོང་བ་ནི། འོ་ན་ཕྱིད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཡི་གེ་དང་མིང་གཉིས་ལ་ཁྱད
པར་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་མིང་གི་མཐའི་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེ་ཀྱང
པས་འགྱུར་བའི་མིང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དབྱངས་གཅིག་གིས་བཅིངས
པའི་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེ་ཆོགས་པས་འགྱུར་བའི་མིང་གཉིས་ལའང་ཁྱད་པར
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་དོན
ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་ནུས་མི་ནུས་ལ་བཞག་གི། ཆོགས་པའམ་ཀྱང་པ་ལ་མ་བཞག
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀ་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ
བཞག་པའང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ། འདོད་ཆུལ་གྱི་མིང་དང་། ཇེས
སུ་བསྒྲུབ་པའི་མིང་གཉིས་ཏེ། འདི་དག་གི་ནམ་གཞག་ཆུས་པར་འོག་ཏु
འཆད་དོ། །དོན་ཚན་གསུམ་པ་ཆོག་གི་ཆོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བཤད
པའི་གཞི་དགོད་པ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ཁྱད་པར

དག ། སྟོན་པ་ཚོགས་ཅེས་རབ་ཏུ་བཤད། ། ཅེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་
བར་དུ་འགྲུབ། ། ཅེས་པའི་བར་རོ།

གཉིས་པ་ངོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང། རྒྱུ་དང།
ལྟང་ཚད་དང། དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ངོན་ཀྱི་ཕྱད་པར་སྟོན་
པའི་སྒྲིལ་སྒྲ་ལ་སྟེ། ཀ་བ་རིང་པོའམ། བུམ་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་མིང་
འདུས་པའོ། ། ངོན་ཀྱི་ཕྱད་པར་མི་སྟོན་ན་མིང་འདུས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཚོགས་ཏུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཕྱད་པར་མི་སྟོན་པའི་མིང་རྣྲང་མང་དུ་འདུས་པའང་ཚོགས་ཏུ་ཐལ་
བས་སོ། ། དེ་དག་ལན་ཚུན་སྒྲུར་བ་ལས། ། བརྗོད་འདོད་གསལ་བར་སྟོན་པ་
ནི། ། ངག་ཡིན་ཞིང། དེ་བས་གས་པ་ལས་པ་ཅ་ཙོ་ཀ་ཞེས་པ་བཀའ་འགྲེལ་
དང། ཕྱིན্ཏི་ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་དང། ཕི་བ་ར་ན་མ་ཞེས་པ་ཆུམ་པར་བཤད་པ་
དང། ཆུམ্ཡ་ཞེས་པར་བཤད་པ་དང། ལེགས་ན་ཞེས་པ་ཆུ་ཆེར་བཤད་པ་དང།
བློ་ཏི་ཀ་ཞེས་པ་ཆུམ་འགྲེལ་དང། ས་ད་ཏི་ཀཱ་ཤ্ཡ་ཞེས་པ་ཆ্ཡ་ཏ্ཡ
ཏ্ཡ ། ཀ্ཡ ། ཏ্ཡ ། ཏ্ཡ ། ཏ

གཤིས་ཏེ། མིང་གཤིས་ཆོགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། དུ་མ་ཆོགས་པས་
འགྲུབ་པའོ། །དང་པོནི། ཀ་བ་མཁྱང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཤིས་པ་ནི། ཀ་བ་
ཟླུམ་པོ་མཁྱང་རིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་ནི། ཆོག་སྟྲུང་
པའི་སྟོར་བ་དང་། ཆོག་གི་ལྷད་དོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡིག་སྒུ་ཤེས
སོ། །གཤིས་པ་མིང་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བདུན་ཏེ། བརྡ་དང་ཐ་སྙད
ཀྱི་རྣམ་གཞག ། འདོད་རྒྱལ་དང་རྟེས་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར། གྲགས་པའི་བརྡ
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། རྟེས་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ
དང་མིང་གི་སྒྲ་གཤིས་སུ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཚུལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས
གཟུང་བ། ཆོག་ཇི་ལྟར་འཚད་པའི་ཚུལ་པོ། ། དང་པོ་ལ་གཞུང་ནི། མིང
ཆོག་དེ་དག་ཆགས་པོ་ཡིས། ། ཐོག་མར་སྟྲུར་བ་བརྗོ་ཡིན་ལ། ། ཕྱི་ནས་དཔྱོད
པ་ཐ་སྙད་ཡིན། ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མིང་དང་ཆོག་ཏུ་བཏགས་པ་ཆགས་པོ
རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྟྲུར་བ་ནི་བརྗོ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དེའི
རྟེས་སུ་དཔྱོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲའི་བསྟན
བཅོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་གཅོ་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ཕལ་ཆེ་བར་ཡང
གྲགས་སོ། ། གཤིས་པ་ནི། གཞུང་ལས། དེ་ཡི་དང་པོ་འདོད་རྒྱལ་སྒྲ། ། དེ
ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནས་དོན། ། གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་རྟེས་བསྒྲུབ་སྒྲ། ། ཞེས
སོགས་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དགར་བརྗོ་ཅེ་ཡང་རུང་བ་ནི
འདོད་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། ཤིང་དང་བ་གླང་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས
འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། བརྟན་པ་ལ་ཤིང་དང་
ཟླུན་པོ་ལ་བ་གླང་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་འདོགས་པ་ནི་རྟེས་བསྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲའོ། །
འདོད་རྒྱལ་ཀྱི་བརྗ་གསར་པ་ནི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟྲུར་གྱི
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཁྱོད་ལས། བརྗ་སྟོད་བྱེད་པ་འདོད་རྒྱལ

སྒྲ། ། དོན་ཚིན་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་པ། ། སྐྱན་ཚད་མི་སྐྱར་དོན་དེ་ལ། ། བཏང་འཇུག་ནི་ཡང་མི་རྟོགས་ཕྱིར། ། བཏང་སྒྲོད་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་བཏང་གསར་པ་མ་སྐྱར་ན་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མཐོང་ན་གསར་པ་སྐྱར་བ་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཚུང་དུ་ལ་བཏང་གསར་པ་མི་སྐྱར་ཏེ། མ་རྟོགས་པ་དང་། པོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན་སྨན་པ་དང་མཁོན་བརྗོད་མཁན་པོའི་བཏང་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྨན་པ་ཆུམས་ཀྱིས་སྨན་གྱི་མིང་ལ་ཞེར་པོ་ཆང་ཁ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟ་བློག་ཅན་ལ་ས་གསས་པར་བཏང་བཏགས་པ་དང་། མཁོན་བརྗོད་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཞེར་བའི་ཕ་ལ་རིའི་སྐྱལ་དང་། བོང་ང་ལ་སྐལ་པ་གསོད་པའི་མཚོན་དང་། ཆུ་ཟི་ལ་ས་ཞི་ཞག་དང་། ཚ་གཅ་ལ་ནམ་མཁའི་ཐུར་པ་ལ་ས་ས་གསས་པར་བཏང་བཏགས་པ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་གྲགས་པའི་བཏང་ཆེ་ཐག་ཏུ་བศད་པ་ལ། ཕྱོགས་དུ་གྲགས་པའི་བཏང་བศད་པ་དང་། ཕྱིས་གྲགས་པ་དེར་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཏང་ཡི་ཕྱད་པར་གཞན་དག་ཏུ། ། མ་གྲགས་གཞན་དུ་གྲགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་བསམ་གཞན་དག་ཏུ། ། གྲགས་པ་གྲགས་པ་ཉིད་དུ་གསལ། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུག་ཏུ་བཏང་ལ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ། ཚ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་དེ་ལ་ཉི་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཐུ། བཅུ་གཉིས་པ་དང་། འོད་ཟེར་བརྒྱ་པ་དང་། བརྩེའི་གཉེན་དང་། ལྷང་ཆེད་ཆེད་པ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་ཉིད་ལས། ཐོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ངོར། ། འཇིག

རྟེན་བསྟན་བཅོས་ལ་མེད་པའི། །བར་ནི་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཀུན་མཁྱེན་དགོངས་པ་བསམ་མི་ཕྱུས། །ཅེས་སོགས་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་དག་ལས། ཕ་དང་མའི་བསད་བྱ་ཞིང། ། ཞེས་བྱ་བ་དང། རྒྱ་མཚོ་གང་དུ་བཟློག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་དང། ཀོ་ཏ་ཀླ་ལ་སོགས་པའི་སྨྲ་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་མཛད་པ་ནི་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པར་སྣང་ཡང། ཕྱོགས་གཅིག་ཏོ་ན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཐུ་སྟག་ཀྱི་ཚོག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང། རྫོགས་རིམ་དང། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྦྱར་ཞིང། དེ་དང་དེའི་བར་སོ་སོར་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་ཏོ་ནར་བཏང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ཕ་ཆ་ལ་ཡང་ཐུ་སྟེ། ཟླ་ཞེ་ཡོ་ངོན་གསལ་ལས། འདི་མཐའ་འདི་ཙམ་ཏོ་ནར་གནས་སོ་ཞེས། ། དེ་མཐའ་དེ་ཙམ་ཏོ་ནར་རྣམ་དཔྱད་ན། ། འགྲོ་བའི་ཐུ་མའི་གསུང་ལས་བཤད་པ་སྟེ། ། དེས་ན་མཐའ་མིན་དགོངས་པ་དཔྱད་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིས་ཀྱགས་པ་དེར་བསྟུ་བ་ནི། ཐོན་ཚད་གཞན་དུ་མ་ཀྱགས་ཀྱང། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་འཕྲོད་པའི། བར་ནི་རྟེས་བསྟུབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དག་ལ་ལྟོས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་གཞན་དུ་མ་ཀྱགས་ཀྱང་དཔྱད་ན་འཐད་པའི་ཐུ་འགའ་ཞིག་རྟེས་ཐུབ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅིང་རྟེས་བསྟུབ་དང་ཀྱགས་པ་ཡང་བསྟུའོ། ། བཞི་པ་རྟེས་བསྟུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེས་བསྟུབ་མཚུངས་པ་དང། བཟློག་པ་མི་མཚུངས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ། ཀྱགས་འཇུག་འགལ་མི་འགལ་ལྟ་བཞིར་དབྱེ་བ། ཡོན་པ་ཏོ་ནར་འཇུར་བའི་རྟེས་བསྟུབ་ཀྱི་

དགེ་བསྟན་པ། ངོན་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལ་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་
སྒྲདང་། ཁེ་བར་སྨྲོར་བའི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་དགྱེ་བའི་ཚུལ་མོ། ། དང་པོ
ནི། གཞུང་ལས། རྟེས་སུ་མཚུངས་དང་བཟློག་པ་ཡིས། ། རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་པ
རྣམ་པ་གཉིས། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟེས་བསྒྲུབ་མཚུངས་པ་ཁྱི་དཀར་པོ་ལ
དུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་མཚུངས་པ་ཁྱི་ནག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗེད་པ་ལྟ
བུའོ། རྒྱུ་མཚན་ལ་སྟོས་པ་ལ་ཡང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ། ། རྒྱུ
མཚན་འགའ་ལ་སྟོས་ནས་དེ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱ་ལ་འཐས་བྱའི་མིང
གིས་བཏགས་པ། ལྷེང་ཀ་ཋང་ནད་ལྟ་བུ་ལྷེང་ཀ་དེའི་ཚུ་འཕྲུངས་ནི་འཐས་བྱ
ཋང་ནད་འཕྲུང་བ་ལ་ཋང་ནད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐས་བྱ་ལ་རྒྱའི
མིང་གིས་བཏགས་པ་ཤེས་པའམ་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་པ་ལ་ཡ་ཀྱ་ལ་ཀྱི
མིང་གིས་བཏགས་པ་ངའི་སྒྲའམ། ནས་ཀྱི་ཐུ་གུ་ལྟ་བུ། ཡ་ཀྱ་ལ་ཆོགས་པའི
མིང་གིས་ བཏགས་ པ་ རས་ ཡུག་ ཀི་ ཐོག་ ཁ་ཆོག་ པའམ། ཁང་ པའི་ ཐོག
ཀཅིག་མཐོང་བ་ལ་ཁང་པ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ
སྨན་ཐ་ཋང་ངམ། མི་ཐུན་པོ་ལ་བ་གླང་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ། འདི་བ་བཟློག
པ་མི་ཐུན་པོ་ལ་ལྟ་རྣམས་དཀའ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕྲེལ་བ
བཟློག་པ་གཟའ་མིག་དམར་ལ་བཀྲ་ཤིས་ས་མ། བྱེད་པ་བཏྱི་ལ་བཟང་པོ་ཞེས
བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ བཏགས་ ལ་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། ། གཉིས་པ་ནི
དེ་ ཡང་ གྲགས་ འཇུག་ འགལ་ བ་ དང་། མི་ འགལ་ འགལ་ ཞིང ་ མི ་ འགལ
བའི། ། སྒྲ་ཡི་ འཇུག་ ཚུལ་ རྣམ་ པ་ བཞི། ། བར ་ སྦྱོང ་ བྱེད ་ པ ་ རྣམས ་ ལ
གྲགས། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་སྒྲ་བཤད་འཇུག
ཐུ་བཞིར་ གསུངས ་ པ ་ དང ་ ཚུལ ་ མཚུངས ་ པས ་ ཟློས ་ འདིའི ་ གྲགས ་ པ ་ ནི ་ སྒྲ
འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བྱ་ཞིང་། དེའང་གྲགས་པ་དང་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ

ནི་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ། གྲགས་འཇུག་འགལ་བ་མཚོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་པད་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ། འཇུག་ཀྱང་མ་གྲགས་པ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷམ་བུའམ། སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མཚོ་སྐྱེས་སུམ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། གྲགས་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྐམ་སའི་རྡོ་དང་སྤོང་དུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་གེའི་གཞུང་དུ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་དང་། གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་འཇུག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལོག་པ་ཁོན་འགྱུར་བའི་རྟེས་བསྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། གཞུང་ལས། སྒྲུར་བ་སྟ་མ་ལྟོན་འགྱོ་ཅན། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་མི་འཇུག་ཅིང་། །བཟློག་འདོད་ཁོན་དབང་བསྒྲུར་བ། །ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཏེ། འདོད་ཆུལ་ཀྱི་སྒྲ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་རྟེན་ནས་ཕྱིས་གྲགས་པ་དང་འཇུག་པ་འགལ་བར་སྒྲུར་བ་ཕྱི་ནས་པོ་ལ་དུང་ངམ། ངན་པ་ལ་བཟང་པོར་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་བཟློག་འདོད་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ཀྱི། རྒྱུ་མཚན་བཤད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲ་ཆགས་ནི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟེས་བསྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་རྟོགས་པར་སྣོའོ॥ ||

དོན་ཚན་བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་དང། ཉེ་བར་ཕྱོར་བའི་སྒྲའོ། ། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས་དགའ་དང་སྒྲ་དང་ཅ་མཚར་དང། ། ས་ལ་སྐྱན་ལ་སོགས་མི་གསལ་སྒྲ། ། ཉེ་བར་མཚོན་སྒྲ་གང་སྟོན་པ། ། རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་བཤད། ། ཅེས་སོགས་ཏེ། དགའ་བའི་ཏ་ཏ་ལ་སོགས་པ། སྒྲེ་བའི་ཀྱི་ཏུད་ལ་སོགས་པ། ཅ་མཚར་བའི་ཞལ་ལ་ཞེས་པ་ལ་ལ་སོགས་པ། ས་ལ་སྐྱན་ནི་ཁྲལ་ཁྲོལ་དང་དར་ཏིང་ལ་སོགས་པ་ཏོན་ཏཱོས་སུ་མི་གསལ་བའི་སྒྲ་ཆགས་ནི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཆགས་ལ་ཀྱགས

སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དག་ལ་རྩོམ་སྒྲ་ཡང་འཇུག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དག་ལས། ངོ་མཚར་དང་ནི་ཚོད་པ་དང། ། ཁྱོ་དང་ཉུམ་དང་ངེས་བཟང་དང། ། དད་དང་ངག་པ་ཉིད་ལ་ནི། ། ཆོག་གཅིག་ལན་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། སྒྲ་དོན་ལྟ་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང། མིང་གི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ལ། གང་ལས་བཤད་པའི་ཁུངས་དང། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། དང་པོ་ནི། དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཇི་སྙེད། ། དེ་ཀུན་རིགས་དང་མིང་དུ་འདུས། ། ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གོ་བར་སྣོའོ། ། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞུང་ལས། སྒྲ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ལས་ཟོག་པ་ཅན། ། ཆུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཅི་འདྲ་བ། ། ཕན་ཚུན་བློང་དོར་མཚུངས་གྱུར་པའི། ། དེ་སྟོན་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་པ་དང། བ་སྨྲང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆུ་མཚན་ཡལ་ག་དང། ནོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཆུམ་ལ་རྟོག་པ་འཕྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིང་དང་བ་སྨྲང་ཞེས་སྒྲ་ཀཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས། སྒྲ་མཚན་དང་ར་ང་མཚན་ཀཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་དང་བ་སྨྲང་བློ་བ་དང་དོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དང་བ་སྨྲང་ཞེས་སྒྲ་ཅམ་དེ་བཟློ་བའི་ཕྱིར་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ལ། གཞུང་ལས། དོན་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་སྟེ། དེ་ཡི་དོན་ལྟོག་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཡལ་ག་དང་ནོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བརྡ་བཏགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒྲའོ། ། དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་དང་བ་སྨྲང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བརྡ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་མཆོག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དེ་

ཉིད་མཚོན་བྱར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

མིང་གི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་མཚན་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་ཟུང་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཡང་སྒྲ། ། མཚན་ཉིད་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པའི། ། བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་སྒྲ། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་ལྟས་སྦྱིན་ནམ་མཚོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའམ། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དོན་གྱུབ་བམ་ནོར་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མེ་སྐྱེས་དང་ཁྱི་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་བྱམ་ཟེ་དང་ལོག་པ་ལ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མིང་བཏགས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གང་ལ་བཏགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་མིང་གི་སྒྲའོ། །

དྲུག་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། དོན་དམ་སྒྲོས་བྱལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་དགག་སྒྲུབ་མེད། ། ཅེས་དང་། དོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ལ། དེའི་དོན་དགུ་མའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན། མངོ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ནི་ཤེས་པར་ཡོང་མི་ནུས། ། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པའི་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དམིགས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གང་དུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གནས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐའ་སྟེ། གང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་འདི་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་བདུན་ཅམ་དུ་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱའི། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེས་ཅེས་བྱ་བའང་མཐའ་ཡིན་ཏེ།

གཅང་དང་མི་གཅང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤང་བྱ་སྟེ། ། མཁས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་དབུ་མའི་དོན་སྟོན་པའི་མདོ་དང། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང། སོ་སོར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་པ་ལ་རང་སྒྲོ་གཉིས། ། ཞེས་དང། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་དོན་རང་མཚན་དང། སྒྲ་མཚན་གཉིས་སོ་ཞེས་སོགས་ནས། རིགས་པའི་གཏེར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་ལ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། དགག་སྒྲུབ་སྒྲོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྔང་བ་ཎས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། ། འོན་ཀྱང་དེས་ཏྲངས་པའི་ངེས་པ་དང་ཟྭེས་དཔག་སྟེ་མངོར་ནས་ལས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། ། སྐབས་འགར་སྔང་བ་ལ་སྒྲུབ་པར་གྱུགས་པནི་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང། ཞལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིར་བྱས་པ། སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་ཞལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་རང་མཚན་དང། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་ཞལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེར་དགག་སྒྲུབ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཞལ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདི་ལ་ཟློས་ནས་སྔང་བའི་ སྒྲུབ་པ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། སྒོམ་དགོན་ཆོས་ཀྱི་གཤགས་པས། དགག་དང་ སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། ། ཐུན་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་ཀུན། ། ཡོད་མེག་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཞལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཞལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང། མེད་དགག

མ་ཡིན་དགག་གཞིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གོ། ། ཁ་ཅིག་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་
དགག་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་མ་དོར་ལ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
རྣམས་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་སྒྲུབ་པར་མི་འཐད་དེ། འདིར་ནི་
ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེས་ན་གཞན་སེལ་ཉིད་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཞིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང། དགག་པ་ལ
ཡང་མེད་དགག་དང། མ་ཡིན་དགག་གཞིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཅིང། མ་ཡིན་
དགག་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པའི་ཚ་གཅོ་ཚེན་སྒྲུབ་པར་ཡང
མིང་འདོགས་ཏེ། འཕྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ སྒྲུབ་རྒྱས་སུ་བཤད་པ
བཞིན་ནོ། ། སེལ་བ་གཅོ་ཚེན་དགག་པར་ཡང་མིང་འདོགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ
ལས། འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པའི་ཚ། ། ཁས་བླངས་མེད་ཅན་དགག
པ་ཉིད། ། སྒྲུབ་བྱེད་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ནི། ། མ་ཡིན་དགག་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། དགག་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ནི་གཉིས
ཏེ། ། དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་དང། ཐུབ་ཕྱིར་བས་རྟོགས་ཚུལ་མོ། །
དེའི་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཕྱིས་ པས་ རྟོགས་ ཚུལ་ དང། དགག་ པས
རྟོགས་ཚུལ་མོ། ། དང་པོ་ལ་ཡང། རྟོགས་བྱ་ཐུབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དང
ཤེས་པ་གཉིས་ལ། ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང། ཐ་དད་ལྡན་པས་ཕྱེ་བ་གཉིས་གཉིས
ཏེ་བཞི་དང། དགག་པ་ལའང་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ། ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང
ཐ་དད་མི་ལྡན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཞི་ཡིན་ཏེ། རེགས་པའི་གཏེར
ལས། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང། ། ཡོང་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས
བཞི། ། དགག་པ་དེ་ཉིད་བཟློག་པས་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
མདོར་ན་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། དེ་ཡང་མངོན་

སྒོམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད་ཀྱང་རྟེས་ཀྱི་ངེས་པས་བྱེད་ལ། རྟེས་དཔག་གིས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུཡུལཡོད་མེད་དུ་ངེས་པས་དགག་པ་ དང་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས། དགག་སྒྲུབ་དེ་ཡང་ཚོད་ མས་འགྲུབ། ། ཅེས་དང་། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་དགོངས་ནས། ས་ ས་སྐྱེ་བའི་ཚད་མ་ནི། ། ངེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཟོག་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་ ས། ། གཉིས་པ་སྒྲའི་སྟོན་བས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲུབ་པས་རྟོགས་པའི་ ཚུལནི་རྟོགས་པར་སྣ་ལ། དགག་པའི་སྒྲའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། མ་ཡིན་པར་ དགག་པའི་སྒྲའི་སྟོན་བ་དང་། མེད་པར་དགག་པའི་སྒྲའི་སྟོན་བའོ། ། དང་ པོ་ནི། སྒྲ་བའི་སྐོ་ལས། མཚན་ཉིད་དབང་གིས་དབྱེ་བ་ཡི། ། མ་ཡིན་དགག་ པ་བཅུ་བཞི་དང་། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གཞན་དགག་པ་ནི། ཆུ་ལ་རིགས་ ཡིན་ཀྱི་ཐྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། མི་མཐུན་པ་ནི། རི་གཅིག་པའི་མི་མཐུན་ པ་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། ། གཉེན་པོ་ནི། ཆགས་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་ ཆགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཆུང་བ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་སྒྱར་བ་ནི། གཟུགས་ཆུང་བ་ལ་ གཟུགས་མེད་ཅེས་ལྟ་བུའོ། ། ཕ་བ་ལ་སྒྱར་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ཕ་བ་ལ་འདི་ཤེས་ མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཉུང་བ་ལ་སྒྱར་བ་ནི། ཛས་ཉུང་བ་ལ་ཛས་མེད་ཅེས་ པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡུན་ཐུང་བ་ལ་སྒྱར་བ་ནི། ཚེ་ཐུང་བ་ལ་ཚེ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་ བུའོ། ། ལྷག་མ་མེད་པ་ནི། དེ་ཕན་ཚད་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་མེད་པ་ལ་ ཀྱངས་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། མཐའ་དག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆུ་མཐའ་དག་ནི་ འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ལཡོད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། བྱ་ལ་བ་ ལ་སྒྱར་བ་ནི། ། ཏིལ་མ་དང་བྱ་ལ་བ་ལ་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དམན་པ་ལ་སྒྱར་བ་ནི། བུ་དམན་པ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞན་པ་ལ་ སྒྱར་བ་ནི། འགྲོས་ཞན་པ་ལ་འགྲོ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞུམ་པ་ལ་སྒྱར་བ་

ནི། ཆས་ཏེ་ཙལ་མེད་པ་ལ་སྟོངས་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདྲ་བ་ལ་དགག་
པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་རྣམ་གཅད་གཞན་
དགག་པའི་སྒྲ་ནས། ཡོངས་གཅོད་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པས་མ་ཡིན་པར་
དགག་པར་འདོད་དེ་བཞུ་བཞིའོ། ། མེད་པར་དགག་པ་ནི་བཞུ་གཅིག་སྟེ།
རྒྱུ་སྟོ་ནས་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱིས་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་སྟོ་ནས་
མེད་པས་བོན་ཀྱི་དུས་ན་མྱུ་གུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་སྐབས་སྟོ་ནས་མེད་
པ་གསེར་ལ་རྒྱན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་སྟོ་ནས་མེད་པ་ས་
ཕྱོགས་ན་ཐུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོ་ནས་མེད་པ་བཞི་དང་། རྒྱུ་འདྲ་བ་
ཞིག་ནས་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་ཞིག་ནས་
མེད་པ་མྱུ་གུ་ལ་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་
སྐབས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་ཆ་རྒྱན་ལ་གསེར་ཕྱེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་ལ་
ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་ཐུམ་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕོས་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞིག་ནས་
མེད་པ་བཞིའོ། ། ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ནི་རྟ་ལ་བ་གླང་གི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིན་ཏུ་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྒྱུ་མེད་
པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལྟ་བུ་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཞུ་གཅིག་གོ། ། དེ་དག་ཀྱང་
མེད་པ་ཙམ་སྟོན་པའི་ཚེ་ན་ཞེས་པ་དགག་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ཞིང་།
དངོས་པོ་གཞན་སྟོན་པའི་ཚེ་ན་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར
རོ། ། ཡང་གཞུང་འདིར། རང་མཚན་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ཐུ
ང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་སྒྲ་མཚན་ཡིན་ནོ། ། རང་མཚན་འཛིན་པ་སྣང་བ
ལ། ། སྒྲ་འཛིན་པ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན། ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་ཡུལ

ཡིན་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྟོག་
གི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། ། དེའང་འཚད་པའི་ཚེ་སྤྱི་དང་རང་མཚན་སོ་སོར
འབྱེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་གཅིག་ཏु་འཕྲལ་ནས་འཇུག་བརྗོག་བྱེད་དོ
ཞེས་རིགས་པའི་ གཏེར་ དུ་ བཤད་ པ་ ལྟར་ རོ་ ཞེས་ སྟོན་ དུ་ གསུངས་ ཀྱང།
འདིར་བཤད་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ཚོག་འདི་རྒྱུས་ཀྱི་དོན
ལེགས་པར་ཤེས་ པ་ གལ་ ཆེ་ བས་ ཆུང་ ཟད་ ཙམ་ སྨོས་ ན། ངག་ མའི་ གཞུང
རྒྱས་ལས། དོན་དམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྨོས་པ་དང་བྲལ་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི
ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང། ཤེས་བྱར་མ་གྱུར་པའི་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང།
རྟོག་གིའི་ གཞུང་ རྒྱས་ ཀྱང། རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ དང། གསལ་ བ་ དང།
དངོས་པོ་ དང། ཕྱས་ དང། ཁོག་ པ་ དང། དོན་ དམ་ པ་ཞེས་བྱ་ བ་ ལ་ ས་ ཁ ས
པ ར ྒ ྱ ས ་ ན ི ། ད ོ ན ་ ད ེ ད ་ ཀ ུ ས ་ ཕ ། ཕ ས ། ཕ ན ্ ཚ ོ ན ্ ད ང ་
འབྲས་ཐུར་གྱུར་པ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བློ་དོར་བྱ་བའི་འཇུག་བརྗོ
གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ ཀྱི། ། ཕྱ་ རྟོ ག ་ ག ི ་ ད ངོ ས ་ ཡ ུ ལ ་ མ ་ ཡ ི ན ་ ཕ ས ་ ད ག ག ་ ཕ ྱ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ་
དངོས་ཡུལ་དུ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང། འཇུག་བརྗོ་གི་ཡུལ་རང་མཚན་ཉིད
ལ་ཕྱ་རྟོ་ག་ གི ་ ར ང ་ མ ཚ ན ་ ད ུ ་ ཏ ླ ོ ས ་ ན ས ་ د ག ག ་ ཕ ྱ ོ ས ་ ད ང ་ ཏ ླ ོ ས ་ ལ ་ འ ཇ ུ ག ་ ཕ ེ
ཚེ་ལྷང་བཏགས་གཅིག་ཏु་བསྡེས་ཏེ་འདི་ནི་འདིའི་ཞེས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར
བྱེད་ཅིང། ཐ་སྙད་དེ་དག་ཀྱང་བློའི་ཆོས་རང་དགའ་བས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར
དབྱེ་བསྡུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཕྱ་ རྟ ོ ག ་ ག ི ་ ཡ ུ ལ ་ ཐ ་ ད ད ་ ད ང ་ འ ཇ ི ག ་ ཏ ེ ན ্ ད ু ་ ग ् र ा ग ा स ্
ཕ ེ ད ་ ཐ ་ ས ্ ད ্ ل ্ ا ্ ط ্ ا ্ ب ্ ا ্ ا ্ ا

རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེའང་འཚང་པའི་ཚེའམ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚེ་རང་སྒྲིལ་སོར་ཕྱེ་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་རོན་གྱི་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་འགྲུལ་བར་སོར་ཕྱེ་ནས་འདི་དག་ནི་སོང་ཚོད་ཀྱི་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་གོ། ། འདི་དག་ནི་རྟོམ་ཚོད་ཀྱི་སྒྲིལ་དང་བྱེ་བྲག་གོ། ། འདིར་དག་ནི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དོ། ། འདི་དག་ནི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། ། འདི་དག་ནི་རྟོམ་ ཚོད་ ཀྱི་ གཏན་ ཚིགས་ སོ། ། ཞེས་ སོགས་ སོ་ སོར་ ཕྱེ་ ནས་ སྟོན་ ཀྱི། འཇུག་པའི་ཚེའམ་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ནི་ སོ་ སོར་ མ་ ཕྱེ་ བར་ ཐ་སྙད་ དོན་ མཐུན་ ཀྱི་ འགྲུལ་ ང་ དབང་ བཙན་ པར་ བྱས་ ཏེ་ རྣམ་ གཞག་ བྱེད་ དགོས་ པ་ ཡིན་ ཏེ། ཕྱེད་ དང་ བཞི་ པ་ ལས། འཚང་ པར་ བྱེད་ པ་ རྣམས་ དེ་ ལྟར་ རྣམ་ པར་ འབྱེད་ པར་ བྱེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་ འདོགས་ པ་ རྣམས་ ནི་ དེ་ ལྟར་ མ་ ཡིན་ ནོ། ། དེ་ དག་ ནི་ རང་ གི་ དམིགས་ པ་ ཁོ་ ན་ དོན་ བྱེད་ པ་ ཏུང་ བ་ ཡིན་ པར་ སེམས་ ཤིང། སྣང་ ཐ་ དང་ རྣམ་ པར་ བཏགས་ པའི་ དོན་ དག་ ཀྱང་ ཏུ་ ཐུས་ ནས་ འཇུག་ གོ་ ཞེས་ དང། རིགས་ པའི་ གཏེར་ ལས། འཚང་ ན་ ཀཱ་ཤ་ ས་ ཡོད་ མོད་ ཀྱི། ། འཇུག་ པའི་ ཚེ་ ན་ རྣམ་ དབྱེ་ མེད། ། ཅེས་ དང། ། ཕས་ ལྟོག་ སོ་ སོར་ ཕྱེ་ པ་ ཡི། ། རྟེས་ ཀུ་ འཇུག་ ན་ ཐ་ སྙད་ འཇིག ། ཅེས་ དང། ། རང་ གི་ ལུགས་ རྣམ་ པར་ དག་ པ་ སྣྲོ་ བ་ ན། ཕས་ ནི་ དངོས་ པོ་ ལས་ གཞན་ མིན། ། གཞན་ སེལ་ ལས་ གཞན་ ལྟོག་ པ་ མེད། ། དེས་ ན་ ཕས་ ལྟོག་ གཅིག་ ཏིད་ དུ། ། འགྲུལ་ པ་ ཉིད་ ལ་ དག་ གི་ སྣྲོ་ བྱེད། ། ཅེས་ གསལ་ བར་ གསུངས་ སོ། ། ཡང་ སྣྲའི་ ཕྱོར་ ཚུལ་ ལ་ གཞུང་ འདིར། ། འགའ་ ཞིག་ འགོག་ པ་ སྣྲོ་ པའི་ ཚོག ། ལ་ ལ་ སྣྲོ་ པ་ དག་ ཀྱ་ ཅན། ། ཁ་ ཅིག་ དོན་ བཞིན་ འཇུག་ པས་ ན། ། ཕལ་ ཆེར་ གནས་ སྐབས་ གཙོ་ ཐོ་ ཡིན། ། ཅིའི་ ཕྱིར་ མེད། ། ཅིའི་ ཕྱིར་ མི་ ཤེས། ། ཇི་ ལྟར་ ཁང་ སྲུས་ མཐོང་ བའི་ མིག་ དོན་ མེད་ ཅེས

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བཀག་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ཡོད་པ་འཕེན་པ་
དང་། འགའ་ཞིག་དོན་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་གི་སྒྲོར་བ་སྤྱ་མ་བརྒྱག་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་
མིག་དོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ཡོད་པ་འཕེན་པ་དང་། ཅི་སྟེ།
ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བཞམ་འཐད་པ་སྟོན་པའི་ལྷད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཡོད་པའི་སྒྲས་མེད་པ་འཕེན། མེད་པའི་སྒྲས་ཡོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཁ
ཅིག་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཡོད། ཁྱོན་མོང་ས་མེད
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚིག་གི་སྒྲའི་སྒྲོར་བ་དེ་དག་ཚིག་གི་ཤུགས་དང་
དོན་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ནི་རྟོགས
པར་སྣོའོ།། ། ।

དོན་ཚན་བཏུན་པ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འཚང་པའི་ཚུལ་ལ་གཞིས་ཏེ། མིང
སྒྲུབ་པ་དང་། ཁམས་སྒྲུབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལེགས་པར་སྒྲུར་བའི
སྐད་ལ་སྒྲོར་བའི་ཚུན་མཎྜ་ཙམ་སྒྲོས་ཏེ་གཞན་པ་དང་། བོད་ལ་མཁོ་བའི་ཆུ
པར་དབྱེ་བ་ཐུང་ཟད་ཙམ་བཤད་པ་དང་། ལེགས་སྒྲུར་ཀྱི་སྐད་དབྱངས་ཡིག
ཕོར་ཕའི་མཐའ་ཅན་ལ་རྒྱས་གསུམ་ཕོ་ཕོར་སྒྲུར་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐུང་ཟད
བཤད་པ་དང་། དེ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོར་ལ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། བོད་ཞིང
ལའང་བརྗོད་འདོད་ དང་ གནས་ སྐབས་ དང་ ཚོག་ ཤུགས་ ཀྱིས་ སྒ་ ཐ་ དང་ ད
འགྱུར་བའི་ཚུལ་རགས་རིམ་ཙམ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས
དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འཚང་པ་ལ། ། མིང་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦ་བན་ཏེ། ། དེ་ལ་ཆུ་པདྨ་ཁ
ཤ་བཞི། ། ཞེས་པ་ནས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། ། འདིར་གཞུང
ཁྱོད་ཏུ་ ཁེ་ བར་ མི་ མཁོ་ བ་ ལ་ དགོངས་ ནས་ དཔེར་ བརྗོད་ མ་ བཤད་ ཀྱང
ཕྱིངས་དང་ཆུ་དབྱེ་བོར་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་རྒྱས་ས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར

རྒྱས་ས་མ་མ་ཕ་ཅ ཆ ཇ ཉ ཏ ཐ ད ན ཕ ཚ ཛ ཝ ཞ ཟ ཡ ར ལ ཤ ཥ ས ཧ ཨ ཀ ཁ ག ང ཚ ཛ

ཐོ་མོ་མ་ནིང་རྒྱས་གཤིས་པ། རྒྱས་གསུམ་པ། རྒྱས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་བ་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྣམ་འགྲུར་ས་སོར་འགྲུར་བ། དཔེར་ན་མོའི་རྒྱས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ། མ་ནིང་གི་རྒྱས་བུ་ཆུ་ལྟ་བུ། རྒྱས་གཤིས་པ་ལ་ཐོ་མོ་གཤིས་ཡིན་ལ་མ་ནིང་མ་ཡིན་པ། མ་ནིང་དང་ཐོ་ཡིན་ལ་མོ་མ་ཡིན་པ། མ་ནིང་དང་མོ་ཡིན་ལ་ཐོ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་མོ། ། རྒྱས་གསུམ་པ་ནི། ས་ཐུ་ན་མ་དང། གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་སོ། ། རྒྱས་མེད་པ་ནི། ཡུན་རིང། ཚས་ཡོད། ངེ་དགའ་གི་སོ་སོའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིར་བཏང་དགེགས་བས་ལ་དང་བཅས་པ་ཀ་ལ།ལ་པའི་མིང་ལེ་བྱ་གཅིག་འཆད་དོ། ། གཤིས་པ་ནི། བོད་ལ་མ་ཁོ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚུང་ཟད་ཙམ་སྒྲ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། ང་པོ་བྱ་བྱེད་དགོས་པ་དང། ། འབྱུང་ལྔངས་འཕེལ་གནས་གང་གས་པའི་ཚོག ། གཅིག་གཤིས་མང་པོའི་རྣམ་དབྱེ་བས། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་བཞི། ། ཞེས་བཤད་དེ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཐའ་དག་ལ་དང་པོ་ང་པོ། ། གཤིས་པ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པོ། བཞི་པ་དགོས་པ། ལྔ་པ་འབྱུང་ལྔངས། བྱ་བ་འཕེལ་པ། བཏུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་གང་གས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཉེ་བར་མཚོན་ན། ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡལ་གོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ཙམ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ང་བའི་ཚོག་དང། ཤིང་དེ་ལ་བལྟ་བའམ་འཛིག་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་སྨྲོར་བ་ཤིང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གཤིས་པ་བྱ་བའི་ཚོག་དང། ཤིང་གིས་ཁང་པ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་དང། ཤིང་གི་ཕྱིར་ཚུ་འདྲེན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དགོས་པའི་ཚོག་དང། ཤིང་ལས་འཕྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་འབྱུང་ལྔངས་དང། ཤིང་གི་ཡལ་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱུག་པ་འཕེལ་བའི་ཚོག་དང། ཤིང་ལ་བྱ་ཚང་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཏུན་པ་གནས་གཞིའི་ཚོག་དང། ཀྱེ་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་འགོད་པའི་ཚོག་གོ། ། དེ་ལ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་ཚོག་དང།

གཉིས་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། མང་པོ་ལ་མང་པོའི་ཚོགས་གཅིག་གིས་བརྒྱད་གསུམ་དེ་ཤུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་། ཤིང་དག ། ཤིང་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

གསུམ་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་དབྱངས་ཡིག་སོ་སོའི་མཐའ་ཅན་ལ་རྒྱས་གསུམ་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་བརྗོད་ཟུར་ཅམ་གོང་དུ་ཡང་བཤད་མོད། གཞུང་དུ་སྨོས་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཚད་ཅེ་ན། དབྱངས་ཡིག་སོ་སོའི་མཐའ་ཅན་ལ། ། རྒྱས་གསུམ་སོ་སོའི་རབ་དབྱེ་བས། ། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་རབ་སྦྱར་ནས། ། ངོན་གཅིག་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པོ་ཞེས། ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་རྟེས་འཇོག་བའི། ། བརྡ་སྨྲ་པ་དག་དེ་ལྟར་སྨྲ། ། ཨ་དང་ཨི་དང་ཨུ་ལ་སོགས་པ་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྒྱས་གསུམ་སོ་སོར་སྦྱར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཕོ་རྒྱས། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མོ་རྒྱས། བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་མ་ནིང་གི་རྒྱས། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲུའི་ཁྱེ་བྱག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཏུ་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲ་ལ་དགོས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མི་དགོས་པར་འདིར་མི་བཤད་ངོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ནོ།། །།

བཞི་པ་དེ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་ལ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང། གཞུང་ནི། འོ་ན་ཕྱི་ཁ ·ཏ་ཡི་སྒྲ་སྒྲུབ་ལུགས་བཞིན་དུ་བོད་ལ་བཤད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་ནི་མི་ནུས་མི་དགོས་ལ། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རབ་གནས་མིན། ། སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པས། ། ངོན་དེའི་སྒས་པ་རེ་ཞིག་བཞག ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲའི་ཀུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། བོད་ཀྱི་བརྡ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐ་སྙད་གོ་བའི་ཕྱིར་ཕ་སྐྱོ་ཏའི་ཀུན་གྱིས་སྒྲ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང། ཕ་སྐྱ

ཏ་ལ་ཏ་གས་གསུམ་ལ་ཆུམ་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ཏ་གས་ས་ཚའི་ གནས་སུ་མི་འཇུག་ཅིང། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་ལེའི་མཐའ་ཅན་ལ་སྦ་སྦྱོར་ཐ་ དད་ཡོད་པ་ལ། བོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦ་སྦྱོར་མི་རྩང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཏ་ཏ་ཀ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་སྦ་ སྦྱོར་བའི་སྒོས་པ་ཆུམས་འདིར་མ་བཀོད་དོ།། །།

ལྷ་པ་བོད་ཞིང་ལ་ཡང། བརྟོད་འདོད་དང། གནས་སྐབས་དང། ཚོག་ཕྲུགས་ཀྱིས་སྦ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲའི་སྦྱོར་ བ་མ་བྱས་ན་ཆོ་ཀ་ཕྲ་ལ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས་དོན་ཀོ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐོང་ཁྱེར་བ་ཡི་སྒྲ། ། ཆུ་པ་ཀུན་ཏུ་རིང་ཐུང་མེད། ། ཏ་ཀས་ ཀྱང་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ་དང། ། ངེས་པ་དག་ཀྱང་མ་མཛད་མོད། ། བོད་ཀྱི་ བར་འདི་ནི་ཁྱོང་པ་ཕྱི་བོ་བར་མཐུན་པ་ལ་ཀྱགས་པ་དང། རིང་ཐུང་དང་དྲག་ ཞན་ལ་ས་ཁགས་པའི་སྒྲ་ངེས་པ་མེད་པ་དང། ཐོ་མོ་མ་ནིང་ལ་ས་ཁགས་པའི་སྒྲ་ས་ ཕྲོ་ཏ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་འཕྲུགས་པ་དང། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུམ་ དབྱེ་ས་ཚོག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བོད་ཀྱི་ཏ་ཏ་ལ་ཆུམས་ཀྱིས་མ་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟ་ན་ ཡང་བརྟོད་འདོད་དང། ། ཕྲུགས་ཀྱི་ཆུམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚོག ། ངོན་གཅིག་ ན་ཡང་སྒྲ་འགྱུར་བ། ། མཐར་གནས་ཡི་གེའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང། ། འོན་ཀྱང་ བོད་ཀྱི་ སྒ་ལ་གང་ཟག་གི་བརྟོད་འདོད་དང། ངོན་ཀྱི་ གནས་སྐབས་དང། ཚོགས་ཀྱི་ཕྲུགས་ངོན་གཅིག་ལ་ཡང་ སྒ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཕལ་ཆེར་མཐར་ གནས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ སྟོབས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ དྲུག་པའི་ སྒྲར་ཁྱད་མེད་ ཀྱང། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ སྒ ཐ་དད་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་འདྲའི་ སྒྲ་ཐ་ཆུམས་ལ། ། སྟོན་ཚད་ཀྱགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ། བོད་ཀྱི་ སྒ་འདི་ནི་ཆུ་ཀ་ཏ་ཆུམས་ལ་ཀྱགས་ ཕ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱི། བསྒྲབ་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། ། འགའ་ཞིག་འཕྲལ་པར་

ངོགས་པའི་ཕྱིར། ། འབད་པ་ཡིས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྱུར། ། སྟོམ་ལ་ཞེས་བྱ་
བའམ། ཆོས་ལ་ཞེས་པའམ། གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བདུན་པ་དང་
འཕྲུལ་གྱིས་ངོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བརྗོད་བདེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ། ཆོས་
ལ་ཅེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། ། ཞེས་བྱ་བའམ། སྟོམ་ལ་དུ་དང་ཅི་ཡི་ཕྱིར། ། ཞེས་
བྱ་བ་དགོས་པ་ལ། སྟོམ་ནི། ཆོས་ནི་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་གི་ཕྱིར་
ཚུ་འདྲེན་པ་ལ། ཤིང་ལ་ཚུ་འདྲེན། གང་ཟག་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་
གང་ཟག་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ། རྒྱལ་པོའི་ཆེད་དུ་བཀླ་ཤིས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་
བཀླ་ཤིས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་མེ་
ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལྟ་པའི་སྒྲར་ཡོད་པ་ལ། དུ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བ་དང་། ལ་ལ་གྲགས་པའི་
བྱེ་བྲག་གིས། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟོལ་མར་མཛད། ། བྱ་བ་དང་འདུག་པ་
རིགས་པ་ལ་བྱ་བའི་རིགས། འདུག་པའི་རིགས་བྱ་བ་དང་། ལྷས་སྦྱིན་ལས
གཏམ་བྱུང་བ་ལ། ལྷས་སྦྱིན་ཀྱིས་གཏམ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟ་ན
ཡང་དེ་དག་ཉིད། ། གཞན་དུ་སྒྲར་ཡང་མི་འགལ་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས
འབྲེལ་མེད་པ། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནར་གྱུར། སྒྲ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ
དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྒྲར
ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན
དབང་ཕྱིར། ། སྒྲ་རྣམས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
བརྗོད་འདོད་སྟོན་པས་ཀྱིས་གང་ཟག་གསུམ་དང་། ། རྒྱགས་གསུམ་ལ་ཡང་འཆོལ
བ་མཐོང་། ། དེ་ལན་བྱེད་པ་ཚོགས་གི་རྒྱུན། ། མངོན་ནམ་མི་མངོན་བས་ཀྱང
འགྱུར། ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོན་པས་ཀྱིས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་མང་པོའི་སྒྲ
ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མཐོང་སྟེ། བྱེ་མ་རྣམས་དང་། བྱད་མེད་གཅིག་ལའང

མང་པོའི་སྒྲ་དང། གྲོང་རྒྱ་དང་ལང་བཟང་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ལའང་ གཅིག་གི་ཚོག་མཐོང་ལ། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྣ་གས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཡང་ཕན་ཚུན་ འཆོལ་བ་མཐོང་ངོ། ། དེ་དག་འཕེན་པ་སྒྲའི་རྒྱུན་དག་དང། ཆུམས་ལ་ ས་གས་པ་དངོས་སུ་བཀོད་པའམ། མི་མངོན་པར་བྱ་བའང་ཡོད་དེ། རིང་ ཐུང་དྲག་ཞན་ལ་ས་གས་སྒྲ། ། དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ། སྐབས་ཀྱིས་ ཏོ་གས་པར་དགོངས་ནས་ཏེ། ། དངོས་སུ་བཀོད་པ་བཏང་སྟོམས་མཛད། ། ཕོད་ལ་ཡང་རིང་ཐུང་དང་དྲག་ཞན་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲ། ཁ་བ། ཁ་བ། ས་ང། སྣང། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང། དེ་དག་གི་རྣ་གས་ཆན་པོ་ཆུམས་ ཀྱིས་མ་མཛད་དེ་སྐབས་དང་དོན་ཀྱིས་གོ་བར་དགོངས་པའོ། ། ।

གཉིས་པ་ལམས་སྒྲུབ་པ་ནི། གཞུང་ལས་བཤད་པ། ཚོག་ཏུ་བཀོད་པ། དེར་མི་གསལ་བའི་དོན་ཚུང་ཟད་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལམས་སྒྲུབ་པ་ ནི་ཏི་ངན་ཏ། ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུམ་པ་གསུམ། ལམས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲའི་རྒྱུན་ནི་ཏི་ ངན་ཏ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་པོ་ནི་ལྷས་སྦྱིན་ལ་ ས་གས་པའོ། ། སྐྱེས་བུ་བར་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ས་གས་པའོ། ། སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་ནི་ བདག་ལ་ས་གས་པའོ། ། དེ་ར་ར་ལ་ཡང་གཅིག་གི་ཚོག་དང། གཉིས་ཀྱི་ཚོག་ དང། མང་པོའི་ཚོག་གིས་དགོར་འགྱུར་ར། ། ལྷས་སྦྱིན། ལྷས་སྦྱིན་ དང། ། ལྷས་སྦྱིན་ཆུམས། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད། ཁྱེད། ཁྱེད་ཆུམས། ང། ངེད། ངེད་ཆུམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་དག་ལ་འདས་པ་དང། མ་ ཟོངས་པ་དང། དང་ལྟར་བའི་ལམས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ནས་ དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ར། ། འདི་དག་ལེགས་པར་སྒྲུར་བའི་སྒྲ་ལ་ཤིན་ཏུ་ དགོས་ཀྱང། ཕོད་ཀྱི་སྐད་ལ་སྒྲའི་སྟོན་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་ཅིང། རང་གི་ཆན་ ཕོ་ཆུམས་ལ་གཟུགས་པའི་སྟོན་ཐབས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་ཚོག་ སྒྲུབ་པའི་ཕྲ-

འདིར་མ་བཤད་དོ། ། སྒྲ་བཟང་ངན་མ་གཏོགས་པ་དོན་གོ་བ་ལ་ཞུགས་པར་
མེད་དོ། ། མདོར་ན་རྣམ་དབྱེས་མིང་བསྒྲགས་ཤིང་། ། བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི
ཁམས་བསྒྲགས་ནས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་ངག་ཅེས་བཤད། ། འདི་དག་བརྡ་སྦྱོང
བྱེད་པའི་གཞི། ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱུན་ཀྱིས་མིང་མཐའ་དག་བསྒྲགས་ཤིང་
བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་མཐའ་དག་བསྒྲགས་ནས་བརྗོད་ཅིའི་དོན་གོ་བ
ནི་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཨ་མ་ར་གོ་ཁ་ལས། ས་པ་ཏི་ངའི་མཐའ་ཅན་ངག །
ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སྒྲ་དང་ཁམས་བསྒྲགས་པ་འདི་དག་བརྗོད
པའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་དེར་མི་གསལ་བའི་དོན་ཐུང
ཟད་བཤད་པ་ནི། ཁམས་བསྒྲགས་པའི་སྒྲའི་རྒྱུན་ནི་ཏི་ངན་ཏ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྐྱེས
བུ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་པོ་ནི་ལྷས་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས
སུ། ཅ་ཏྭ་པར། ཏི་ཤ། ཏཱ་ཤ། ཏྲི་ཞེས་སོགས་ནས་མཐར་མ་ཏི་ང་ངེ་ཞེས
པའི་དང་པོའི་ཏི་ལ་མཐའི་ང་ཡིག་སྒྱར་ནས། ཏི་ང་ཞེས་པས་ཏི་ལ་སོགས་པ
རྒྱུན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བརྗོ་བྱས་པ་སྟེ། ཀ་ལྷ་པར་ཏི་ལ
སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། ཏི་སོགས་རྒྱུན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སྟེ་ཚན
བཅུར་སྒྲ་མངོ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཏེ། ཀ་ལྷ་པར། བཏུ་ལྷ་ན་ད་ལྷར་བ། པཏ་ཡ་
ལ་ལ་ས་ཁ་ཡ། ཏ་ཤ་ཏ་ཏ། ཏ་ཤ་ཏ་ཏ། ངེ་ནེང། ཡ་ར་ཀ། ཕ་ཤ་ལ
ཤ་ཁ་ཏ། ཤ་ཁ་ཏ། ཤ་ཁ་ཏ། ཁ་ཏ། ཁ་ཏ། ཁ་ཏ། ཁ་ཏ། ཁ
ན་ཡར། ཟླ་ཞི་ཡི་ཟླ་ན་ལ། ཤ་ཁ་ཏ། ཤ་ཁ་ཏ། ཤ་ཁ་ཏ། ཞེས
པའི་བརྡ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ། དེ་ཡང་བ་ཏ་ལ་ལ་ས་ཁ་ཏ་བཅུ་པོ
ངེ་ངེ་ལའང་ནང་གསེས་རྒྱུན་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གནས་པའི་དང་པོ་དགུ

ལ་པ་ར་སྨྲེ་ཞེས་པ་གཞན་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཕྱི་མ་དགུ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་ཞེས་སོ། ། དགུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་དང་པོའི། ཆིག་ཆོག་ དབྱས་
མ། ཕྱི་མ་གསུམ་གསུམ་མོ། ། དེ་ཡང་བརྡ་མ་ལ་དཔེར་བཤད་ན། ཏི
ཏས། ཙནྡ། པ་ར་སྨྲེའི་སྐྱེས་བུ་དང་པོའི་ཆོག་ཆོག་གཉིས་ཆོག་ མང་ཆོག་གོ
ས། ཐས། ཐ། པ་ར་སྨྲེའི་སྐྱེས་བུ་དབྱས་མའི་ཆིག་ཆོག། ། གཉིས་ཆོག །
མང་ཆོག་གསུམ་མོ། ། མི། བས། མས། སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མའི་ཆིག་ཆོག ། ། །

དགོས་པ་དང། གྲགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དགོས་པ་དང། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་འབྱེད་པའི་དགོས་པ་དང། དགོས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟན་ངག་བཙམས་པའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། འདི་ན་ཀུན་ཏུ་ལྷག་མ་དང། ། མཆོག་གི་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ཡི། ཆོག་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དྲྭ་ཁྱིས་ནི། ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། ། གལ་ཏེ་སྒྲོ་བོད་སྣང་བནི། ། འཕོར་བའི་བར་དུ་མི་གསལ་ན། ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ནི། ། སྨྲག་རྒྱམ་མུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བཙམས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟེ་བཞིའི་བྱང་ངོར་ལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཇུག་པ་རྣམས་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མུན་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་ཡོད་ན་ཉི་མའི་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་ས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་སོ། ། གཉིས་པ་གྲགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་གཟུགས། ། ངག་གི་རང་བཞིན་མེ་ཤང་ཐོབ། ། དེ་དག་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང། ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་ལ་སྟོས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལེར་ན་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ལ་ས་ཁགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཏམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཤང་ལ་ཥར་བ་ཐོས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ད་ལྟ་མི་གནས་ཀྱང་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།། ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་འབྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། མཁས་པར་ཡང་དག་རབ་སྦྱར་བ། ། མིག་དང་ངག་གི་འདོད་འཛིར་བཥད། ། དེ་ཉིད་ཉེས་པས་སྦྱར་ན་སླར། ། སྦྱོར་པོ་བ་ཟླང་ཉིད་སྦྱོར་བྱེད། ། དེ་ཕྱིར་སྟན་ངག་ལའི་སྒྲོན། ། ཅི་ཞིག་ལྟར་ནི་ཆུང་དུ་ཡང། ། བཏང་སྙོམས་མི་བྱ་ལུས་མཛོས་ཀྱང། ། སྒྲོན་གཅིག་གིས་ནི་སྐལ་ངན་འགྱུར། ། སྒྲ་པོ་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པས། ། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་རྣམས་ཇི་ལྟར་དབྱེ། ། གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དམིགས་པ་

ལ། ། ཡོང་བ་ལ་སྐྲབས་ཡོད་དམ་ཅི། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་པར་སྦྱར་
བའི་སྙན་ངག་གི་ཚུལ་ཤེས་ན་བློང་དོར་ཀྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པར་ཕྱིད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བའི་དོན་ཏོ། ། བཞི་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་སྐྱེ་ཤེ
རྒྱ
རྣམས། ། ཕྱི་བྱག་རྟོགས་ལ་མངོན་དགོངས་ནས། ། རྣམ་བཀྲའི་ལམ་ལྡན
ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ། ཏ་བའི་ཚོ་ག་ངེས་པར་སྦྱར། ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཏྲི་ཀ
ཏེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དགོས་པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྔར་ཀྱི
དགོས་པ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ
ལ
ཚ
ན
ད
ཏ
ས
ནས
ཁ
ས
ལ
ཁ
ས
ལ
ཁ
ས
ལ

ཅན་གྱི་མཚལ་རྒྱན་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའོ།། །།

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྐྱན་ངག་དངོས་ལའང་། སྐྱེས་རབས་ལ་གཞི་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱས་གར་ལ་གཞི་སྦྱར་གཉིས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དབྱངས་ཅན་གྱི་ངག་འཇུག་པའི་སྟང་བའི་ཉེ་མཁར་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱན་ངག་ཀྱང་ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས་སུ་གནས་ཤིང་། ལུས་ཀྱང་གཞུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། སྐད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞི་རུ་བཤད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་གི་ཕུན་པོ་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་དང་རྒྱང་པ་དང་། ། རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ། ། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་བྱེད་འདོད་པའི། ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཡིན། ། འདིར་མཁས་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་རྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཚིག་ལྷུག་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ལ། རྒྱུན་ཆགས་པ་དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་དང་། མ་བཅད་པའོ། ། དེ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་ནི་འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། ། རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་ཕྱི་བ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟེ་ཡང་ལ་སོགས་པས་བྱེ་ལ། བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་ཁང་པ་བཞིར་མ་བཅད་པས་ཏེ། ཕྱོགས་དུ་ཡང་ཕྱིས་སྦྱོར་གྱི་ཚོམས་ལས། ཁང་པ་དག་གིས་མ་བཅད་པ། ། གང་ལཱ་ཡི་ཀེ་ཐྲེལ་ལེགས་ཡོད། ། བྱ་བའི་ཚིག་གིས་གསལ་བྱས་པ། ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ལས་གཞན་མིན། ། ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིའི་དགེ་བརྗོད་པ་ནི་ཁོ་བོའི་བློ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཐས་བརྒྱན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཇུད་པའི་བསྟོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་སྟེབ་སྦྱོར་ནི་དེང་ས་ཀུ་གར་ན་སྟེབ་སྦྱོར་པ་ཆེས་ཆེ་བ་མང་དུ་ཐོས་
པ་འགའ་ཞིག་ལ་གྱགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ལ་གྱགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
སྦྱོར་བ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱང་བར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱན་ལས། དེ་
ཡང་ཚོགས་བཅད་ལྷུག་པ་དང། ། སྒེལ་མ་རྣམ་གསུམ་ཁྱོད་དུ་གནས། ། ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྟེབ་སྦྱོར་
ཀྱི་ཚོམས་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ཡང། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་དང། དེ་སྐྱ
བ་གཞན་རྣམས་ལ་གྱགས་པ་མ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་ན་བྱ་བའི
ཚོགས་ཡོད་པའི་ལྷུག་པ་རྣམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་འདྲའི
རྣམ་གཞག་གཞུང་འདི་དང་སྟེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པར་མ
སྨོས་པ་དང། ཤང་པ་མེད་པའི་ཚོག་གི་རྒྱན་ནི་ལྷུག་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པས་སོ
ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཤང་པས་མ་བཅད་པ་དང། ཡི་གེ་སྦྱོལ
ལེགས་པ་དང། བྱ་བའི་ཚོག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་སྟེ་མཚན་ཁྱོད་གསུམ
ལྡན་དུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་རེ་རེ་ཁོ་ནས་དེར་མ་ངེས་པའི་དགག
པ་བྱེད་པ་ངོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། རྒྱ་གར་ཡུལ་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ཐལ་མོ
ཆེ་ལ་མ་གྱགས་པར་བཤད་ཟིན་པས། རྒྱན་ཀྱི་གཞུང་དང། རིན་ཆེན་འབྱུང
གནས་ཚོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་པས་དེ་འདྲ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང
ཞིང། སྒོག་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་བདེ
མཆོག་གི་བསྟོད་པ་དཔྱ་ཀ་དང། སྒོག་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་རྒྱ་ཀིརྟི་མཛད་པའི
ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟོད་པ་དཔྱ་ཀ་རྣམ་ལས་ཀྱང། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས
མཛད་པའི་ཀྱི་རྗོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་དཔྱ་ཀ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་སྟོན་པ་སྟ་མ་དེ་དག་ཏུ་དོན་ཚན་བཞི་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཤང་པ
བཞིར་བཅད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་ཅིང། སྟེབ་སྦྱོར་ཀྱི་ཚམས་ལས། ཤང་པ

དགེགས་མ་བཅད་ཅིང། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྔོན་སྨྲོར་ཀྱི་དོན་ཚན་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དགོངས་ཤིང། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། ཆོག་བར་ཞེར་བདུན་པ་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཤད་པའི་ལུགས་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་དང། མ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་བཅད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཏིང་པ་མེད་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུན་ནི་ལྷུག་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པས་ས་ཞེས་པ་ཡང་དགག་པ་རྣལ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ཆོགས་བཅད་དང། ། ཏྲང་པ་དང་ནི་ལྷོལ་བ་གསུམ། ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང། ཏྲང་པ་སྟེ་ལྷུག་པ་དང། དེ་གཉིས་སྒྲོལ་བའི་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་སྔོན་སྨྲོར་རྒྱུན་ཆགས་འདུ་བ་ལ་ཏྲང་པ་རམ་ཕྱི་བས་ཏྲང་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་ཆོགས་བཅད་དང། མ་བཅད་པ་ལྷུག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་པས་ཆོགས་བཅད་དང། ལྷུག་པའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྒྲོལ་མའི་སྔོན་སྨྲོར་འདིར་མི་བཞེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་སྟན་ཆོག་གི་ལུས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང། གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། ། ད་ནི་ལུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང། ཆོགས་བཅད་བཤད་པ། ལྷུག་པར་བཤད་པ། སྒྲོལ་མ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྟན་ངག་ཆེན་པོ་ངོས་གཟུང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་བཞི་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་པ་བཞིས་བཅད་ཅིང། བཞི་པོ་ཆོགས་པའི་ཆོག་གི་ཕྱེང་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྔོན་སྨྲོར་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང།

སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། བྱིན་རྟ་ཏི་ཞེས་ཆོས་
གཉིས། ། དེ་ཡི་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་ནི། ། སྐེད་སྦྱོར་གཞུང་དུ་ངེས་པར་བསྟན།
རིགས་དེ་སྟན་ཅག་རྒྱ་མཚོ་ནི། ། ཟབ་མོར་འཇུག་འདོད་ཆོས་གྱི་གྲྭ། ། ཞེས་
ཀྱུན་ལས་བཤད་ཅིང། དེ་ཡང་བྱིན་ཞེས་པ་བསྡུར་ན་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དང། ཏ་ཏི་ནི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་པ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་བྱིན་འི་སྐེད་སྦྱོར་
གྱི་མཚན་ཉིད། སྐེད་སྦྱོར་གང་ཞིག་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་བཀྲང་བའོ། ། ཏ་
ཏི་འི་སྐེད་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིས། སྐེད་སྦྱོར་གང་ཞིག་དབྱངས་རིང་བ་ལ་ཕྱི་མོ་
གཉིས་སུ་བཀྲང་ཞིང། ཐུང་བ་རེ་རེར་བཀྲང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་མོ་བཀྲང་
བའོ། ། མཁས་པའི་དབང་པོ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ནི་སྐེད་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་མེ
ཏོག་གི་ཕུན་པོར། བསྐྲོད་པ་དང། འཕེལ་བ་ཞེས་བསྡུར་རོ། ། བྱིན་དང།
ཏ་ཏི་གཉིས་པོའི་དཔེར་བཤད་པ། སྐེད་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ནས
བྱིན་འི་ཐུག་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་པའི་དཔེར་བཤད་པའི་མདོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁ
ཞེས་པ་ལ་དབྱངས་བཀྲངས་པས་ཚོ་ཚེ་ཚ་ཛུ་ཚ་ཛླ་ཞེས་པ་དབྱངས་དུག་གོ། ། ཏ
ཏི་ལ་འཕགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དཔེར་བཤད་པའི་མདོ་ནི། ཕི་ཤ་མེ་ཅུ་ཏ་ར
ཏི་ཏི་ཐ་ཞེས་པ་དབྱངས་བཀྲངས་ནི་ཚེ་ས་གས་བདུན་དང། ཚེ་གཉིས་ཏེ
ངུ་ཡིན་པ་ལས། དེ་མེ་བཀྲང་བར་ཕྱི་མོ་བཀྲངས་པས་བཅུ་གཉིས་ཡིན
ནོ། ། གལ་ཏེ་དེའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡེས་ཀྱང་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་མི་ཡེས་པས་བྱིན
ཅེ་ཡིན། ཏ་ཏི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྐེད་སྦྱོར་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ས་གས་པ་སྦྱོས་པ
མཐའ་དག་ནི། སྐེད་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་དམར་ནས་ཅན་དང། ཆུལ་པའི་ལྷས
མཇོ་པ་དང། སྐེད་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་ས་གས་པར་ངེས་པར
བསྟན་པས་དེར་ཡེས་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། ། གལ་ཏེ་སྐེད་སྦྱོར་མེད་ཀྱང་སྟན་ཅག
ཡོད་ཅེ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐེད་སྦྱོར་གྱི་རིགས་པ་ལེགས་པ་སྟེ། ལྷན་ཅག་གི་ཆུ

མཚོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་དང་། དོན་གཞན་ཀྱིས་ འཇུག་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མོའི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ལྡན་གྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་མཁས་པ་གླུའི་དབང་པོས་བརྟེན་པ་ དང་། ཐོ་གལ་ངང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པས་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ འདྲ་བའི་སྐྱན་ངག་དེས་རང་ཉིད་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་མཁས་ པས་བརྩམས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་ཆེན་ཡིན་ཏེ། སྔོན་སྨོར་ཀྱི་གྲུ་མེད་པར་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་ཐབས་མེད་ པའི་ཕྱིར་རོ།། །།

གཉིས་པ་སྨྲོར་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུན་ལས། གོ་ལ་བ་ དང་ནི་རིགས་དང་མཛོད། ། འདུས་པ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཡི། ། ཚོགས་བཅད་རྒྱ་ ཆེས་ཆུས་བཅིངས། ། ཆ་ཤས་རང་བཞིན་ཕྱི་མ་བརྗོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་སྨྲོར་ཏུ་ཕྱིན་ཐུན་ཏེ་རྣམས་བསྟན་ན། གོ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་ པས། གོ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚང་བ་ འདི་ལྟར། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་གོ་ལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ ཀྱིས་དོན་རྫོགས་ པ་ རང་ དབང་ ཅན་ ཏུ་ སྟོན་ པ་ སྟེ། གཞུང་ འདི་ ཉིད་ ལས། ཚོགས་བཅད་ གཅིག་ ཀྱིས་ བརྗོད་ ཐུའི་ དོན། ། ཆོགས་ པ་ གོ་ལ་ ཀ་ ཡིན་ པར་ འདོད། ། ཅེས་ སོ། ། དེའི་ དཔེ་ ནི་ སྒྲོབ་ ཏོས་ ཏཔཔ་ ཏཔལ་ ཏོས་ མཛད་ པའི་ སྐྱེས་ རབས་ སུ། གཞན་ ངོན་ སྨྲོད་ པ་ གང་ ཀྱིས་ ཡོན་ ཏན་ བསྒྲུབ་ པའི་ ཕུན་ ཚོགས་ ཆེ་མས། ། རང་ངོན་ ལ་ ཆེར་ འབད་ ཆེ་མས་ ཀྱིས་ ཀྱང་ རྟེས་ འགྲོ་ ཞིན་ པ་ ཉིད། ། ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་ ཅེས་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ ཡི་ གེའི་ གྲགས་ པ་ གསལ། ། མཉམ་ ཞིང་

དེ་ནི་ཆོས་དགེ་འདུན་བཅས་ལ་གཙུག་གིས་འདུད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ངེས་ཚིགས་ནི་ཟུང་པ་གཅིག་གམ་ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་འདོད་བྱའི་དོན་གྲོལ་བར་སྟོན་པས་ན་གྲོལ་བའོ། ། མདོ་ལས། ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བརྗོད་པས། ། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་དེའི་སྒྲ་ཟུང་པ་དང་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སོ། ། རིགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐོ་ཀ་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པས་སྟོན་གྱི། ཐོ་ཀ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་མི་ཇི་སྙེད་པའི་སྐྱེན་ངག་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ཚིགས་བཅད་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལས། ། བརྗོད་བྱ་རྣོགས་པ་རིགས་འཕྲེལ་ཡིན། ། ཞེས་སོ། ། དཔེར་ན་དཔག་བསམ་འཕྲི་ཤིང་དུ་གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྣོགས་བརྗོད་ལས། ། མཇོས་མ་དེས་ཀྱང་མི་བདག་ནི། ། དཔའ་བརྟན་ཟབ་ཅིང་མཇོས་ཀྱར་པ། ། གཞན་གྱི་གདུང་བས་སྐྱོང་རྟེ་ནས། ། གཞུང་བཞག་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་བཞིན། ། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་བའི་དཔྱང་པས་ས་གཞི་དང་། སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་ཀྱར་པ། ། མཐོང་ནས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། ། ཡ་མཚན་དབང་དུ་རབ་ཏུ་ཀྱར། ། ཞེས་པའི་བར་ཐོ་ག་ལྟས་མཐོང་ཞེས་པའམ་རབ་ཏུ་ཀྱར་ཅེས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ངེས་ཚིག་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ནི་གཉིས་གསུམ་དུ་བརྒྱད་ཅིང་འཕྲེལ་བས་འདོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་ཉིད་སྟོན་པའོ། ། ཡང་ན་རིགས་སྒྲོ་ལ་བྱས་ན་ཐོ་ག་གཉིས་ཐམ་གསུམ་ཕན་ཚད་ཀྱི་སྒྲོས་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་སྟོན་པའོ། ། བྱ་ཚིག་མང་པོ་ཅམ་ཡིན་ན་འདུས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མཇོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞུང་འདིར། གནས་སྐབས་གཅིག་ཡུལ་ལ་ཐ་དད། ། བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་མཇོད། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་སྐབས་གཅིག་ཅིང་ཡུལ

ཐ་དད་བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་ནི་མཇོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གནས་སྐབས་
གཅིག་ཅིང་ཡུལ་ཐ་དད་བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་ནི་མཇོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐག་
པས་རས་ཡུག་བསྐྱོལ་པར་བྱ་བའི་འཕྲོ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚོག་དང། ས་ག་འཕྲོ་སྣ་
ཚོགས་པ་ཅན་མཇོད་ལྟ་བུར་གནས་པས་ན་མཇོད་ཅེས་ངེས་ཚོག་གི་སྒོ་ནས་
བསྟན་ཏོ། ། དཔེར་ན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཡལ་འདབ་དང་པོར་
ནམ་ཞིག་ས་ཡི་དབང་ཕྱུག་དེ། ། ཞེས་པ་ནས། བློན་ལ་ཡང་དག་ཕྲོས་ནས་
ས་ང། ། ཞེས་པའི་བར་ཚོགས་བཅད་ཕྱིད་དང་བཞི་ལྟ་བུའོ། ། ཚོགས་སུ
བཅད་པ་འདུས་པའམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞུང་འདིར། ཡུལ
གཅིག་བྱ་བ་དུ་མ་ཡིས། ། བསྟན་གས་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད། ། ཅེས
གསུངས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མས་བསྟན་པ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ། རྒྱལ
པོའི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཐོ་ཀ་མང་པོ་ཚོགས་ནས་འཇུག་པ་བྱ་བའི་ཚོ
ཐ་དད་པ། དུམ་ཅན་ཀྱི་ལྷན་ངག་སྟེ། དཔེར་ན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཡལ
འདབ་དང་པོར། རབ་གསལ་ཞེས་བྱའི་ས་བདག་དེ། ། དེ་ནི་ས་ཡི་ཕྱོགས་ལེར
གྱུར། ། ཞེས་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཚོགས་བཅད་གསུམ། ཕྱོགས་ལེར་གྱུར། རྒྱན་དུ
གྱུར། རབ་ཏུ་བཀྲིད་ཅེས་པའི་བྱ་ཚོག་མང་པོ་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལ
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ངེས་ཚོག་ནི་ཐ་ག་མང་པོ་དང་བྱ་བའི་ཚོག་མང་པོ
ཆགས་ངོན་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་ཕྱིར་འདུས་པའོ། ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལྟ་བུ
གཅིག་ལ་བྱ་བའི་ཚོག་པཏྲ་འགྲེད་པར་བྱེད་པའི་ཐ་ག་དང། ཀུ་མུ་ཏ་ཟླུམ་པར
བྱེད་པའི་ཐ་ག་དང། གཟུགས་སྣང་བ་དང། མུན་པ་ཞེལ་བར་བྱེད་པ་ལ
ས་གས་པ་བྱ་ཚོག་དུ་མ་འདུས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་ག་གསུམ་ལ་ས་གས་པར་བརྩམ
པར་བྱའོ། ། ཕྱིར་ནི་ལེའུས་བཅིངས་པའི་ལྷན་ངག་ཆེན་པོ་ལ་ལ་ལ་བཞི་ཀའང
མི་འགལ་བར་ཡོད་པས་བཞི་ཀ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། ས་ས་ལ་ནི་རིགས་དང

འདུས་པ་སྤྲོ་ཀ་མང་བར་མཚུངས་ཀྱང། རིགས་ལ་བྱ་ཆོག་གཅིག་ལས་མེད་ལ། འདུས་པ་ལ་བྱ་ཆོག་མང་བས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །མཇོད་ལ་བྱ་ཆོག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོ་ཀ་མང་པོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང། གཙོད་མཚམས་སྣ་ཆོགས་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོལ་བ་སྤྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཁྲོལ་ཀྱང། གཙོད་མཚམས་བྱ་མཚམས་བྱ་ཆོག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཁྲོལ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་འདྲའི་ཆོགས་བཅད་ཆུ་ཆེ་བ་ཆུམས་ནི་ས་ཆུ་སྟེ་ལེའུས་བཅིངས་པའི་ཆོགས་བཅད་དུ་བཙུམས་པའི་སྣོན་ངག་ཆེན་པོའི་ཚ་ཤས་ཏེ། སྣལ་མ་ལས་མ་གྱུབ་པའི་སྣམ་བུ་མེད་པ་ལྟར། བཞི་པོའང་འདིའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཏ་ངང། ཕྲ་ཏི་ལས་ལོགས་སུམ་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་དང་བཞི་པོ་ཐན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། །།

གསུམ་པ་སྣོན་ངག་ཆེན་པོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་བསྟན། བྱེད་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་མཉམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ། དང་པོ་ནི། ས་ཆུས་བཅིངས་པའི་སྣོན་ངག་ཆེ། ། ས་ཆུ་སྟེ་ལེའུ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་ས་གོགས་པ་མང་པོས་བཅིངས་པའོ། ། དེའང་སྣོན་ངག་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། སྨོན་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས། ཁ་ཅིག་ས་ཆུ་བཅུ་བྱ་ལ་ས་གོགས་པ་བྱས་པ་སྣོན་ངག་ཆེན་པོར་འདོད་པ་ཡོད་གསུང་ངོ། ། ས་ཆུས་ཉེ་བར་མཚོན་ནས། ཙ་ཤ་པ་དང། ཚ་ཀ་དང། ཙར་ཡ་དང། ཁྲི་ཏིས་བཅིངས་པ་ཡང་གོང་མ་བཞིན་སྣོན་ངག་ཆེན་པོའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ དང། ཤློས་ལ་ ས་གོགས་ པ་ ཡང་ ངོ། ། གཉིས་ ཀ་ ལ་ གསུམ། དང་པོར་ཚོམ་པའི་ ཐབས་ ས་ གོགས་ ཁྱིར་ བསྟན། ལུས་ ས་ གོགས་ ཚོམ་ པའི་ ཐབས་

སོགས་སོ་སོར་བསྟན། དེ་དག་བསྡུས་ཏེ་ས་ཚན་ཞི་བ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་
ནི། སྟན་ངག་ཆེན་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ། ཤིས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་
བའམ་དངོས་པོ་ནི། ངེས་པར་བསྟན་པའང་དེ་ཡི་སྒྲོ། ། སྤྲོན་བྱང་གཏམ་
ལས་གྱུར་པའམ། ། ཅིག་ཤོས་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་པ། ། སྐེ་བཞི་འཕྲས་བུའི་
དབང་གྱུར་དང། ། མཁས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་འདྲེན་པར་ལྡན། ། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས
རྫོགས་པའམ། ། བརྩམས་ཟིན་གོ་བར་བྱ་རྒྱ་ནི། ། ཤིས་བརྗོད་ནས་ངེས་བསྟན
ཀྱི་བར་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངམ། གཉིས་ཁམ། གསུམ་ཀ་ཚང་ཡང་རུང་སྟེ།
སྟན་ངག་ཆེན་པོ་དེའི་སྒྲོ་དང་པོར་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཤིས་བརྗོད་ནི་
འདོད་བྱ་ལ་སྨོན་པ་སྟེ། དཔག་བསམ་འཕྲི་ཤིང་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདི
ཕྱིད་ལ་དགེ་ལེགས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཚེད་ཀྱིར་ཅིག ། ཅེས་བཀོད་པ་ལྟ
བུའོ། ། ཕྱག་བྱ་བནི་འདུད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན
ཐང་བཟོད་བདག་ཉིད། ། ལྷ་དང་དེ་ཡི་ཟླ་བོ་མི་རྣམས་དང། ། ཟླུ་ཡི་དབང
པོའི་ཚོད་པན་རྣམས་ལ་གནས། ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱག
འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག
ངེས་པར་སྟོན་པ་སྟན་ངག་ཆེན་པོའི་སྒོར་བྱས་པ། སྒོ་དཔོན་དཔལ་བོས
མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་སུ། ། དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་དམ་པས་ཡོངས་བཟུང
བཀྲ་ཤིས་པ། ། གཀས་པའི་གཞིར་གྱུར་མ་སྨད་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོང་བ། ། ཕུས
པའི་སྐུ་ཚེ་སྤ་མའི་སྨྲོད་པ་ཆད་བྱུང་ནམས། ། བདག་གིས་སྟན་ངག་མེ་ཏོག
རྣམ་པས་ཀུས་པས་མཆོད། ། ཅེས་པ་དང། དབུ་མ་ཙ་ཤེར་དང། མངོན
རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བ་དང། དངོས་པོ་ངེས་པར
བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེ་ན། སྤྲོན་བྱང་བའི་གཏམ་རྒྱུད
ལས་གྱུར་པ་མངོ་སྐྱེ་སྐྱེས་རབས་ལྟ་བུའམ། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ལེགས་པ་དང་པ་

ལས་བསྟོད་པ། ཕྱི་བཏུ་དེ་ལྷས་མཛད་པའི་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་
བརྒྱ་པ་ལྔ་བྱ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱམས་དང་ཆུམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་
པའོ། །སྒོ་བཞི་ནི། དོན་དང། འདོད་པ་དང། ཆོས་དང། ཐར་པའི་སྒོ་
སྒྲ་བཞིའོ། །དེའང་བསྟུན་ཚེ་འདིའི་དགོས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་དང། ཕྱི་མའི་དགོས་
པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཐུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆུམས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་རིག་པའི་གནས་བཅོ་
བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་པ་སྟར་འཆོས་པ་དང། ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་བསྡུང་བ་
དང། ཕྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་བསོག་པ་དང། བསགས་
པ་ཆུམས་བསྡུང་བའོ། ། འདོད་པ་ནི་ངན་འགྲོ་ར་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོངས་
སྤྱོད་ལ་སྐྱེས་བུ་ཡ་རབས་ཆུམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པའོ། ། ཆོས་ནི་མངོན་
པར་མཐོ་བ་ལྟ་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་དང། ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུའོ། །
ཐར་པའི་སྒོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བཟློག་པའི་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་ནི་ཐར་པའོ། ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པར། ཚོམ་གསུམ་
མེད་པའི་བྱ་བ་ལ། ། མི་བརྟེན་དེ་དང་འགལ་མི་བྱ། ། ཞེས་ཚོམ་གསུམ་དུ་
བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ཏེ་ཚོས་
ཐར་པའི་ཚོམ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་སུ།
སྒོ་སྣོང་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འདྲེན་པ་ནི་
གང་ཡིན་པ་དེའི་གཙོ་བོ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་གཉིས་སུ། གང་དང་གང་གིས་གཙོ་
བོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དང། སྒྲིན་ཀྱི་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཁྱང
བརྒྱ་ཆེར་སྒྲོ་བར་ནུས་པ་དང། མང་པ་དོན་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ནས་བཟུང་བ
ལ་སོགས་པ་མཁས་ཤིང། ཡོན་ཏན་རིགས་དང་སྟོང་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ
སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པའོ། ། །

གཤེས་པ་ལུས་སོགས་རྫོམ་པའི་ཐབས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཁོང་ཁྲེར་རྒྱ་མཚོ་རི་དང་དུས། ། ཉི་ཟླ་འཚར་བའི་བསྟན་པ་དང། ། སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་བོའི་རོལ་རྩེད་དང། ། ཚང་འཕྱང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དང། ། མ་ཆོགས་པ་དང་བག་མ་དང། ། གཞོན་ནུ་སྐྱེ་དང་འཕེལ་བ་དང། ། ཁོས་དང་ཕོ་ཉ་བཀྲོད་པ་དང། ། གཡུལ་དང་འདྲེན་པ་དར་བས་ཀྱང། ། བརྒྱན་བར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ལྷ་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྣྱར་ཞིང། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཁོང་ཁྲེར་ཀྱི་བསྟན་པས་བརྒྱན་པའི་སྟན་ངག་ནི། རབ་གསལ་ཀྱི་རྟོগས་བརྗོད་ལས། འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་ལེགས་བྱས་ལས། ། འོད་ལྡན་མཐོ་རིས་ལྟ་བུ་ཡོད། ། ཅེས་དང། དཔའ་བོས་མཇད་པའི་སྐྱེས་རབས་སུ། ། ཕྱི་ར་དཀར་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ཡི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྒྱ་མཚོའི་བསྟན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། ། དེ་ཉིད་དུ། དེ་ནས་ཞནྡ་སྟེལ་ཀྱི་ འོད་ ལྟར་ ས། ། ཉི་ མའི་ འོད་ ཀྱིས་ གནམ་ ས།ོན་ བཞུ་ ཐ་ བཞིན། ། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་མཚོ་འགྱམ་ལྟར་མེ་མཏོན། ། གཏིང་དཔག་དཀའ་ བའི་མཚོ་འཇིང་ནང་དུ་ཞུগས། ། ཞེས་པ་དང། ། ཐུ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་མཚོའི་ ཐཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། རི་ཙའི་བསྟན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། ། རྒྱ་ཤུག་གྲོང་དུ་ བཀྲོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ། ཆེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཡི། ། ཤེལ་ཀྱི་ས་འཇོན་ མདུན་དུ་མཐོང། ། འཇམ་པའི་ཐུགས་ནི་གཅིག་པུ་དེར། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ ཀ་ལྟ་བུའོ། ། དུས་ནི་དཔྱིད་ལ་སོགས་པ་བཞིའམ་རྒྱ་གཉིས། ཡལ་འདབ་བཅུ་ གཤེས་པར། དེ་ནས་ཡིད་བསྟུས་ཤོང་ས།ོང་ཀྱིས། ། ཐུང་ཆེ་འཕྱང་བ་ ཆགས་ཀྱི་གཤེན། ། སྐལ་བཟང་འཁྲི་ཤིང་འཁྱུད་ཅིང་པ། ། ལེགས་ལྡན་ དཔྱིད་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཉི་མ་འཚར་ བའི་བསྟན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། ། ཐྲིན་ཀྱི་བཞོན་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ། པད་

ཅན་གྱི་དགའ་བ་ཤར། ། མཚན་མེའི་ཆུན་པ་ཞི་བ་ནི། ། འཕྲུང་པོ་ཐམས་
ཅད་བདེ་བྱེད་དུ། ། མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་ནི་ཀུར། ། ཅིས་པ་ལ་ས་གས་པ་ལྟ་
བུའོ། ། ཟླ་བ་འཚར་བའི་བསྟན་པས་བཏུན་པ་ནི། ། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་
ཡལ་འདབ་ཏུ། ། དེ་ནས་རབ་གསལ་འཕྱོར་པ་ཡིས། ། ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱིན་དུ་ཕྱོགས། ། དྲི་མེད་བྱང་ཆུབ་ས་ལས་དཔའ་བཞིན། ། བདུད་རྩི་
འོད་གཏེར་ཤར་བར་ཀྱུར། ། ཅིས་པ་ལ་ས་གས་པ་ལྟ་བུའོ། ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་
གྱི་རོལ་རྩེད་ཀྱིས་བཏུན་པ་ནི། ཟླ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་དུ། སྐྱེད་མོས་
ཚལ་མེ་ཏོག་གི་འཕྲུང་གནས་ཀྱི་དཔལ་འདི་ནའོ་ཞེས་ས་ཁ་ལ་ལ་ལ་ལ
ས་ལ་ལ་ལ ། ཆུ་ཕོའི
ཀ ། ཆ ། ཀ ། ལ ། ལ ། ས ། ཁ ། ལ ། ལ ། ལ

བལྟམས་ཏེ། ། ཏི་ཏི་ལས་ནི་རྒྱས་བྱེད་བཞིན། ། ས་གཞི་ཀུན་ཏུ་གཡོས་ཐྲུར་ཏེ། ། འཕྲོ་བའི་བློ་མ་མི་ཟད་སྟོངས། ། དེ་ནི་བཟུང་བར་མ་ནུས་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ཉིད་བསྟེན་འགེལ་བས་བཀྲན་པ་ནི། ཕྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལང་ཚོ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་བསྟེན་བསྲིངས་ཤིང་། ། རིག་ཀུན་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། ། ཁོས་བཙལ་པས་བཀྲན་པ་ནི། བྱ་བ་བཙོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་རབ་བཀྲ་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཕ་ཊ་ནི། སྒྲ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་བང་ཆེན་པ་འམ་མངག་གཞུག་པ་སྟེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་ལོ་འདབ་ཏུ། དེ་ཡི་འཕྲིན་ཡིས་རབ་ཐུང་གསལ་མཛད་པའི། ། དཀའ་བའི་ར་ལྟན་འཚར་ཀ་ཡང་དག་འདངས། ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། ། བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ། གཞོན་ནུ་ངོན་ཀུན་གྱུབ་པའི་བཅོམ་ལྟན་འདས། ། དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱི་རྟེས་འཐང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། ། ཚོགས་དང་བཅས་པ་མཁའ་ལ་དལ་བུས་བྱོན། ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། ། གཡུལ་ཀྱིས་བཀྲན་པ་ནི། ཡལ་འདབ་བཙུ་གཉིས་པ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང། ། དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་སུ། བཀྲ་ཕྱིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་དུས་སུ་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གཡུལ་བཀྱེ་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུའོ། ། འདྲེན་པ་དང་བས་བཀྲན་པར་ཐྱུར་པ་ནི། དགྲ་ལས་ཆུལ་བ་དང་གཞན་ཀྱིས་འཚེར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་ཐོབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དགའ་སྟོན་ཆུ་ཆེན་པོ་ཆུལ་མཚན་བསྟེངས་པ་དང། ཐུ་གར་ལ་སོགས་པའི་ཟེད་འཛིན་དང། བཟའ་བཏུང་དང། གོས་དང་ཆུན་བཟང་པོ་བཀྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གསུམ་པ་དེ་དག་བསྟུས་ཏེ་ས་ཆགས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི། མདོར་བསྟུས་མིན་ཞེས་དང། ཉམས་དང་འཐུར་བ་དག་གིས་གཏམས། ། ས་ཆུ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེ་མིན། ། མཁན་བོས་

བྱིན་ཏུ་ལེགས་མཚ�་ལས་སྦྱར། ། ཀུན་ཏུ་ས་ཚ་དག་གི་མཐའ། ། ཐ་དད་ལྡན་པའི་
འཇིག་རྟེན་དགའ། ། སྟན་ངག་དམ་པའི་རྒྱན་ལྡན་ནི། ། བསྐལ་པའི་བར་དུ
གནས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇ་ཅང་མཛོར་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པ
སྐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་། མཛོན་པར་སྒོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ
འགྱུར་དག་གིས་ལེགས་པར་གཏམས་པའོ། ། ས་ཚ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེ་བ་ཡང་མ་ཡིན
ཏེ། ། ཆེས་ན་ཁན་པ་པོ་ནམས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བས་རན་པའོ། ། མཁན་པར
འོས་པ་ནི། ནུ་བར་འབབ་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཤེར་ཏུ་གང་བར་བྱེད་པ་དབང་པོ་རྣོ་ཐེ
ལ་སོགས་པའི་ཐེབ་སྒྲོར་ཡོད་པ་ དང་། དེས་མཚོན་ནས་བྱིན་ལེགས་པ་ སྟེ
གསལ་བར་མཚམས་སྦྱར་བས་དོན་ནམས་ཕན་ཚུན་དུ་འཕྲེལ་ཆགས་པའོ། །
ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞུང་དགུས་མ་བས་ཐ་དད་པའི་ཐེབ་སྒྲོར་ཡོད་པ་ནི་ཐ་དད
ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔག་བསམ་འཕྲི་ཤིང་དུ། ལེའུ་འགའ་ཞིག་གི་ལུས
བྱིང་པོ་ཆོག་བར་བདུན་མ་གཞོན་ནུ་ར་ལ་པའི་ཐེབ་སྒྲོར་དུ་ཡོད་པ་ལ། ལེའུའི
མཐར་ཆོག་བར་དགུ་པ་ཆེ་ལྡན་གྱི་ཐེབ་སྒྲོར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ
ལུས་ལྟུག་པའི་མཐར་ཆོགས་བཅད་བྱས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི
སྟན་དག་ནི་འཇོན་པོ་མང་ཞིང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཡང
སྟན་པའི་ཀུན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་སོ། ། གལ་ཏེ
ར་ཀུའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྟན་ངག་ཆེན་པོར་འདོད་པ་ནམ་ལ། ཇི་སྐད
བཤད་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྟན་ངག་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོང་གི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག
འགའ་ཞིག་གིས་དམན་ཡང་། ཆོག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྟན་ངག་རིག
པའི་མཁས་པ་བློ་ཁོས་བཟང་པོ་ཅན་ནམས་ལུས་དང་རྒྱུ་དང་ཁམས་ལ་སོགས
པས་མཁྱུ་བར་བྱེད་ཅིང་། ས་ཚ་ས་ཅིང་ས་ཡིན་ན་འདིར་སྟན་ངག་ཆེན་པོ

མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་མེད་དེ། སྣོན་ངག་གཞིར་བཅས་ལ། ཚེན་པོ་དང། ཆུང་ངུའི་ལེའུས་བཅད་པ་དང། མ་བཅད་པ་ཡིན་པས་གྲོང་ལ་སོགས་པ་བསྡུགས་པས་བཏུན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་སྨོས་ཏེ་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་སྣོན་ངག་ཚེན་པོ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་གི་སྟོར་ཚུལ་ནི་གཞུང་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། ། དོན་ཚན་གཉིས་པ་ལྷག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང། དཔེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཏང་པ་མེད་པའི་ཚོག་གི་རྒྱུན་ནི་ལྷག་པ་སྟེ། ཏང་པས་མ་བཅད་པའི་ཚོག་ཀ་ལྷ་པ་ལྷར་ན་སོ་སོགས་དང། ཏི་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་ངག་གི་རྒྱུན་ནི་ལྷག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའོ། ། གཞིས་པ་དཔེ་བ་ནི། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་ཞེས་པ་མེང་གི་དཔེ་བ་ཡིན་ལ། སྣོན་ངག་མཁན་ཆེ་མ་ཏ་ན་རེ། གང་གིས་བསྟོད་པ། འདྲེན་པར་རང་གིས་བྱས་པ། རང་གིས་འདོན་པ་བརྗོད་པ་དང། རང་གིས་བསྟོད་པ་དེ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་པ་གཏམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བཞི་ཏ་རིག་བྱེད་ཆུ་མཚོ་ན་རེ། འདིར་ལྷག་པའི་གཏམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷག་པའི་སྣོན་ངག་གང་ཞིག་སྟོན་བྱང་བ་བརྗོད་པ་ཤས་ཆེ་བའོ། ། གཏམ་ལ་འདིར་ཡང་སྟོན་བྱང་བའི་གཏམ་ཞེས་དང། སྐྱེས་རབས་སུ་གཏམ་གྱིང་ལང་ས་ན་རང་གི་བུ་མོ་བྱང་ཆུབ་ས་ཆེམས་དཔའི་ཆུང་མ་ལ་བདེ་འདམ་མི་བདེ་ཏི་བའི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིམ་ཐབ་ཁྱོད་ལ་བྱམས་ས་མི་བྱམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་སོ། ། ལྷག་པ་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷག་པའི་སྣོན་ངག་གང་ཞིག ། སྟོན་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་གཙོ་ཆེ་བའོ་ཞེས་གསུངས། འགའ་ཞིག་ཞེས་པ་དང། གཉིས་འཐུང་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་གླུང་པོ་ཆེ་རིགས་གཅིག་མཚོན་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། མིང་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཀྱིས་ བརྗོད་ པ་ དང་ གཏམ་ ཞེས་ ཐ་ སྣད་ དུ་ བཏགས་ པ་ ཙམ་ དུ་ ཟད་ དེ། བརྗོད་པ་ལས་གཞན་གཏམ་ས་ཆགས་བཅིངས་པ་སྣོན་ངག་ཚེན་པོ་སྐྱེས་རབས་ལྟ་

བུ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། ། རྒྱགས་གྱུབ་སྟེ། འདོད་པའི་དོན་བསྟུས་པའི་ཕབས་སུ་ནི་མཁས་པ་ཆུམས་ལ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པས་དུག་ཀྱང་སྨན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། ཇི་སྐད་དུ། སྟན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན། མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། ལྟ་འདུན་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་ཟས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ཡང་ན་འདིའི་དགེ་བའི་སྐབས་སུ། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་ནི་ཡོའི་སྒྲ་དང་སྒྲོལ་ནས་གཞན་གྱི་གཞུང་དུ་ཡང་མཛད་དོ། སྟན་ངག་གི་ལུས་གསུམ་ལས། སྒྲོལ་མ་ནི། རྒྱན་ལས། སྒྲོལ་མ་བློས་གར་ལ་སོགས་ཏེ། ། དེ་དག་ཆུམས་ནི་གཞན་ན་རྒྱས། ། ལྷུག་པ་ཚོགས་བཅད་རང་བཞིན་གང། ། ཅམ་བུ་ཞེས་པར་མངོན་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། བློས་གར་ནི། ཥཾ་ཥཱི་ཏ་དང། རང་བཞིན་དང། ཟུར་ཚན་དང། ཕ་ཀྱི་ཏ་ལ་སོགས་པ་སྐད་རིགས་ཆུམས་བསྲེས་པ་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལྟ་བུའམ། ཕ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་ནི། ཐུ་ར་ཏ་དང། ཀོ་ཏ་ལ་དང། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང། ཀུ་ཀུད་ཏ་དང། ཏ་ལ་ལ་ཡ་ཡ་ཡ

མ་སྟེ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཆུ་པ་བཞི་རྒྱ་མཚས་པ་ཡིད་ཚེས་པའི་སྨོན་དཔོན་རྣ་
མ་ཤཙ་དང། ཐུ་ར་ཏ་དང། མ་ཀྱུ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་
ནི། རིམ་པ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལེགས་སྦྱར་ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་ནི། །
སྐད་ཏུ་དང་སྲོང་ཚེན་པོས་གསུངས། དེ་སྐྱེས་དེ་མཚུངས་ཡུལ་ཅན་ཞེས། །
རང་བཞིན་རིམ་པ་ཏུ་མ་དང། ། དེའང་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ནི་ལྷའི་སྐད་ཡིན
ཏེ། ཞ་ཐུ་ཡས་དགོངས་ཆུན་ཏུ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་སྐད་ཏུ་སྦྱོང
ཞེས་སོ། ། དང་སྲོང་ཚེན་པོ་ནི་ས་ངས་ཆུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། ཆུང་ཟད།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དང་སྲོང་ཚེ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་མ་དང་བཟླ
བའི་བོད་ཏུ། ལྷ་ཆུས་ནི་ལྷའི་སྐད་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཏུ་ཞེས
པ་ལྟར་གསུངས་པའོ། ། རང་བཞིན་ཀྱི་སྐད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་སྐད་གསར་བཅད་པ་སྟེ། ལཱཊ་ལྷའི་ཡི་གེ
ལ་བརྟེན་ནས་ཤ་ཀྱ་ལ མེའི་ཡི་གེ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང། ལེགས་སྦྱར་དེ་དང
མཚུངས་པ་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་ཆུ་ཡང་གསུངས་པ་དཔལ
བརྡ་པ་གཉིས་པའི་ཏོ་ཏཱ་ཡི་ཐ་ལ་ཡ་ཏུ། ས་ལ་ཀ་ཡ་ཏ་ཀ
ངང་ཚམཚུངས་པ་དང། ཐོང་ཁ་ཚེན་པོ་བཟོ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས
པ་ཚང་བའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀླགས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་རིམ
པ་ཏུ་མ་དག་ཡིན་ལ། ལེགས་སྦྱར་ནི་ཆུ་པ་གཅིག་ཁོ་ནའོ། ། རང་བཞིན་ཀྱི
སྐད་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལེགས་པ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ
འཁོར་ཚེན་པོ་ལ་བརྟེན་སྐད། ། ལེགས་སྦྱར་རིན་ཚེན་མཆོ་དག་གི། ། ས་རྒས
བཅིངས་སོགས་རང་བཞིན་གང། ། རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་ཐྱོར་པར་རིག ། །
དེའང་ཕྱི་མ་ཡུལ་འཁོར་ཚེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ས་རྒ་སྟེ་ལེའུས་བཅིངས་པ
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་མཆོག་སྟེས་བཙུམས

པའི་སྐད་རྒྱ་གཎ་ཌེ་ཤུང་པོ་ཅན་དང། སོགས་པས་བྱ་ཐ་མའི་གཏ་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ སོགས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་ནམས་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲའི་སྙན་ངག་དེ་ཚོག་དོན་ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མི་ཟད་ཅིང། ལེགས་ བཤད་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་ སྒྲས་པའི་མཚོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པའོ། འོ་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ནམས་ཕུན་མོང་ པའི་སྐད་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡི། ཐ་སྙད་ནམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར། ཡུལ་ ས་ར་ས་ན་དང། ཞོ་ང་དང། ལ་ཏ་དང་གསུམ་གྱི་སྐད་དང། གཞན་ཡང་དེ་ འདྲའི་སྐད་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡུལ་ལྷ་ལེན་གྱི་སྐད་དང། ཡུལ་དབུས་འགྱུར་ འཚང་གི་སྐད་དང། མ་ག་ཌྷའི་སྐད་ནམས་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཡིན་ཞེས་པའི་ ཐ་སྙད་རྒྱས་གར་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ལའང་རགས་པ་ནམ་པ་བཞིའོ། ། ཟུར་ཆགས་ཇི་ལྟ་ བུ་ཞེ་ན། བ་གླང་ཕྱེ་ལ་ སོགས་ པའི་ ཚོག ། སྙན་ངག་ལ་ཟུར་ ཆགས་ ཅེས་ གནས། ། བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་ལེགས་སྨྲར་ལས། ། གཞན་པ་ཟུར་ ཆགས་ ཡིན་དུ་བརྗོད། ། བ་གླང་ཕྱེ་དང་ཐུན་པའི་ ཚོག་གི་ སྙན་ངག་ལ་ ཟུར་ ཆགས་ ཅེས་ ཀྱང ། ཐུན་ཞེ ། ། །

དེ་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱང་བཅིངས་པ་ཡོ། ། ཆད་བྱང་དོན་ཅན་རྒྱ་ཆེའི་གཏམ། ། འབྱུང་པོའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད། ། གཏམ་དང། བརྗོད་པ་དང། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐད་རིགས་བཞི་ཀ་ཚོགས་པཱའམ། ཡ་ཀྱལ་རེ་རེ་བ་རང་བཞིན་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བཅིངས་པའོ། ། ཆད་བྱང་སྟོན་མེད་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཅན། རྒྱ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང། རིན་ཆེན་བར་སྣང་ཞེས་བྱ་བའི་ གཏམ་ཡང་འབྱུང་པོའི་ སྐད་ཀྱི་ རང་བཞིན་འབབ་ཞིག་ ཏུ་ མཁས་ པ་ ཆེན་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་བཙུན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། ། སྒྲོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ ལུས་ གཤིས་ ས་ བསྟན་ པ་ ནི། རྒྱུན་ ལས། སྒེག་ དང་ རོལ་ དང་ སྐྱབས་ ལ་ སོགས། ། ལྟ་ བའི་ ངོན་ ཡིན་ ཅིག་ ཀོས་ ཀྱང། ། སྟན་ པར་ བྱ་ བ་ ཉིད་ ཅེས་ པ། ། འདི་ ཡང་ ལུགས་ གཤིས་ དག་ ཏུ་ བརྗོད། ། ཅེས་ གསུངས་ ཏེ། དེ་འང་ སྒེག་ པ་ དང། རོལ་ པའི་ ཉམས་ གཅོ་ ཐོར་ ཐུར་ པ་ ལུས་ ཀྱི་ འདུག་ སྟངས་ དང། ལག་ པ་ དང་ ཞབ་ པའི་ སྐྱབས་ ལ་ སོགས་ པ་ གར་ ཀྱི་ ཚུལ་ བྱེད་ པ་ རྣོ་ གས་ པའི་ ཐབས་ ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ སྟན་ ངག་ དང་ འཕྲེལ་ བ་ རྣོ་ ཐེ་ ཕྲེང་ བ་ ནས་ གསུངས་ པ་ ལྟ་ བུ། ལྟ་ བ་ མིག་ གི་ དོན་ གཅོ་ ཐོར་ ཕྱོན་ པའི་ སྟན་ ངག་ གི་ བསྟན་ བཅོས་ ཆེན་ པ་ དང། དེ་ ལས་ ཀཱཊ་ དུ་ ཀྱུར་ པ་ ཆ་ བར་ མཉན་ པའི་ ཏོ་ ཉམས་ ཀྱི་ ཐོར་ ཕྱོན་ པ་ ས་ ཁ་ ཅིག་ ཅིག་ ཅིར་ ཡང་ ཐུ་ ཀ་ ཁ ོ ན ་ ཡ ི ན ་ ཏ ེ ། ། ད ེ ལ ྟ ་ བ ུ ། ། ལ ེ ག ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ས ྟ ན ་ ང ག ་ ཀ ྱ ི ། ། ལ ུ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ས ུ ཡ ང ་ ད ག ་ ཅ ེ ས ་ ཀ ླ ུ ས ་ ཡ ི ན ། ། ད ོ ན ་ ཆ ེ ན ་ ཀ ྱ ི ས ་ ཕ ་ ཆ ེ ན ་ ཀ ྱ ི ། ། ཕ ུ ན ་ ཚ ོ ग ས ् ( ) ( ) ( )

ཡོན་ཏན་སྒྲོན། ། དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ནས་པར་ཕྱི། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་ཚུལ་གཅོ་ཆེ་ཞིང་ཉེ་བར་མཚོ་བ་ནས་ནི་མཁས་པ་ནས་འཇུག་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་དུ་གཞུང་གིས་འཆད་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ནས་ནི་དཔྱི་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་སུ་ཞིག་ཏུ་འཐུང་བས་ཡོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་རྒྱས་པར་མ་སྦྱོས་སོ། ། །

དེ་ནི་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱན་གྱི་སྒྲོར་ཚུལ་སྒྲིར་བསྟན་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་ནས་པར་དབྱེ་བ། རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལྷང་དང་སྒྲུར་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་བྱ་གསུམ་སྟེ། ཉམས་དགུ་དང་སྒྲུར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་དགུ་པོ་ས་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མི་སྒྲུར་ཞིང་མི་འགལ་བར་སྒྲུར་བའི་ཚུལ། འགལ་བ་དང་སྒྲུར་ན་སྨད་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པ། ཆོག་སྒྲུར་ལེགས་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ། ཆོག་སྐྱོན་ཅན་མི་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ལ། ཉམས་དགུ་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲའི་སྒྲུར་བ་ཤེས་ནས་སྐྱན་ངག་བརྟམས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོག་གི་རྒྱན་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ནས། རོལ་སྒེག་དང་བཅས་པའི་སྐྱན་ངག་ཉམས་དགུ་དང་སྒྲུར་བ་བརྟམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུར་བའི་གཞི་དང་། བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཉམས་དང་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལས་རྣམས་ལ། ། ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་བསྟོད་སྨད་བརྗོད་པའི་ཚུལ། ། དྲང་པོ་ཟུར་མེག་ཆོག་དང་དོན། ། དངོས་ཕྲུགས་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་དེ། ། ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཆོག་གི་རྒྱན། ། ཉམས་དགུའི་ངོ་དང་སྒྲུར་ཏེ་སྒྲོལ། ། ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཙམ། ཡོན་ཏན་ལུས་མཛེས་པ་དང་ས་ཞམས་དགའ་

ལས་ཚིགས་པ། ལས་ནི་འགྲོ་བོང་དང་སྣ་བ་ལ་ཚིགས་པའི་བྱ་བའོ། ། ཇ་བོའི་ གནས་ལུགས་དང། སྐྱོན་ཡོན་ལ་བསྟོད་སྨད་དང། ཇ་པོ་བསྟོད་སྨད་ལ་ ཚིགས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་གནས་ལུགས་བརྗོད་པ་ དྲང་པོའོ། ། དངོས་སུ་གཞན་བརྗོད་པས་ཕྱུགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཁོ་བ་ཟུར་ མིག ། ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཁོ་བ་དཔེར་ན་ང་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ གཞན་ན་མེད་ཅེས་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཁོ་ བ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་མེ་ཏོག་གིས་ངང་པ་དང་བུང་བ་ལ། ཕྱིད་ཕྱོགས་ཀུན་ མཐོང་བ་ཡིན་པས་ང་བས་ཚུ་ཆེ་བའམ། མེ་ཏོག་བས་དྲི་ཞིམ་པ་ཅང་མཐོང་ ངམ་ཞེས་དངོས་ཟམ་འཕྲིན་དུ་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་དག་ ཀིས་ང་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་མཐོང་ངམ་ཞེས་ཕྱུགས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ། དཔེ་ ཏང་པོ་དང་ཟུར་མིག་ལ་ཚིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་དང། རྒྱན་བཟང་པོས་སྒྲ་ བཏགས་ཏེ་ངལ་སྐྱེ་དང་བཅས་པའི་སྙན་ངག་ཉམས་དགུ་དང་སྦྱར་བ་ཅམ་ མོ།། ། ।

གཉིས་པ་ ཉམས་ དགུ་ ས་ ཚར་ རྒྱས་ པར་ བཤད་ པ་ནི། ཙ་ བ་ དང། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། ཙ་ བ་ནི། སྐེ་ཀ་ཅིང་དཔའ་བ་མི་སྡུག་པ། ། དགོད་ ཅིང་ཏྲ་ཕྱལ་འཇིགས་སུ་ཟུང། ། ཟླ་ཞ་ཇམས་དང་ཞི་བ་དགུ། ། འཆི་ མེད་མཛོད་ལས་བརྒྱད་དུ་བསྡུས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། སྐེ་ཀ་པ་དང། དཔའ་བ་དང། ཟླ་ཞ་ཇམས་དང། ངན་ངོ་ངང། འཇིགས་སུ་ཟུང། ། མི་སྡུག་ཏྲ་ཕྱལ་ཉམས་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་ཉམས་བརྒྱད་ཏུ་ བསྡུས་ཀྱང། འདིར་ནི་རིན་ཆེན་མཛོད་ལས། སྐེ་ཀ་པ་དཔའ་བ་མི་སྡུག་ པ། ། ཏྲ་ཕྱལ་ངན་ངོ་ངང་འཇིགས་སུ་ཟུང། ། ཟླ་ཞ་ཇམས་དང་ཞི་བ་ ལྟ། ། འདི་རྣམས་གར་གྱི་ཉམས་དགུའོ། ། ཞེས་བཤད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་

ནས་ཉམས་དགུར་གསུངས་ཤིང། ཡང་སྨོན་དཔོན་ར་ཌ་པ་ནི། སྒྲིག་པ་
དཔའབ་མི་སྡུག་པ། ། དྲག་ཕུལ་དགོངས་དང་འཇིགས་སུ་རུང། ། སྙིང་རྗེ་
ཉམས་དང་ཞི་བ་དང། ། མཉེས་གཤིན་དང་ནི་ཉམས་བཅུའོ། ། ཞེས་ཉམས
བཅུ་དང། སྨོན་དཔོན་གཞན་དག་ནི། དགོངས་པ་ནི་སྒྲིག་པར་གཏོགས་ལ།
དྲག་ཕུལ་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྙིང་རྗེའོ། ཆད་ཐུང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དཔའ་ཆ
དང། མི་སྡུག་པ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་ཉམས་བཞིའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ་ཞེས་སྟ
ཚོགས་གསལ་བ་ལས་བཤད་དོ། ། འཛེ་མེད་མཛོད་ལས། སྒྲིག་སོགས་བཏུད
དུ་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང། སྟ་ཚོགས་གསལ་བ་ལས། འདིར་དགུ་པ་ཞེ
བའི་ཉམས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཤད་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོངས་དང་དགའ
དང་ཐུ་ངན་དང། ། ཁོ་དང་ཕྲོ་དང་དེ་བཞིན་འཇིགས། ། སྨད་དང་ངོ
མཚར་ཞེས་བྱ་བ། ། གནས་བྱེད་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་གཏགས། ། གནས་བྱེད
ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་འགྱུར། ། ཞེས་ལུང་ལས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ལས
གང་ས་བཏུད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཏུད་ཁོ་ན་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིར
དགའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་ཡང། ལུས་ཀྱི་ཉམས་གསུམ། ངག་གི
ཉམས་གསུམ། ཡིད་ཀྱི་ཉམས་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས
སྒྲིག་ཅིང་དཔའ་བ་མི་སྡུག་པ་གསུམ་ལུས་ཀྱི། དགོངས་ཅིང་དྲག་ཕུལ་འཇིགས
སུ་རུང་གསུམ་ངག་གི། སྙིང་རྗེ་ཉམས་དང་ཞི་བ་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ལུས་ངག
ཡིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དང། ཐུན་ཆམ་འགྱུར་ཉིད་ལ་དགུ་ཀ་སྦྱར་བ་དང
བཞིན་ཀྱི་ཆམ་འགྱུར་ཉིད་ལ་སྒྲིག་སོགས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང
འདིར་ལུས་ངག་ཡིད་ གསུམ་ དང་ ཕྱི་ ནང་ ལ་ སོགས་ ཤ་ ས་ ཆོགས་ ཀྱི་ སྒོ་ ནས
གསུངས་པས་བཤད་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་ནི་མ་ཏེས་སོ། ། འདི་དག་གི
མིང་གི་ཆམ་གྱངས་ནི། འཛེ་མེད་མཛོད་ལས། སྒྲིག་པའི་ཆམ་གྱངས་གཅོང

དང་འབར་བ་དང། དཔའ་བའི་རྣམ་གྲངས་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དམའ་བ་ཡིན། སྐྱེང-རྡེ་རྣམ་གྲངས་སྐྱེང་རྡེ་ཕྱགས་རྡེ་བཙེ་བ་དང། ། དབང་བྱེད་གཏོང་དང་རྡེས་སྲུ-བཙེ། ། དགོད་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་བཞད་དང་གད་མོ་དང། ། མི་སྙུག་པའི-རྣམ་གྲངས་མི་ལེགས་གཉིས་པོ་གསུམ། ། ངོ་མཚར་རྣམ་གྲངས་ཆད་བྱུང་མཚར-ཆེ་དང། ལུལ་བྱུང་དེ་ནས་འཇིགས་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་ དང། ། མི་ཟད-འཇིགས་བྱེད་དང་ངས་བྱེད་དང། ། སྒྲག་པར་བྱེད་དང་འཇིགས་པ་དང། ། འཇིགས་སྟེ་འཇིགས་ཅན་འཇིགས་པར་བྱེད། ། དྲག་ཤུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་པོ་དང-ནི་དྲག་ཤུལ་གསུམ། ། བཙུ་བཞི་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་ངས་སྒྲག་ཅམ་ང་དང། ། བཀཆ་སྣ་ཆ་སོ་འཇིགས་པའོ། ། ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། ས་སོའི-མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་འཐུང་བ་བཞིན་ཏེ། སྐྱེ-གས་པ་ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་དང། ། ཡུལ་སོགས་མཇོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། སྐྱེ-གས་ནི་མཇོས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆ་ལུགས་སོ། ། དེའང་ས་སོར་ཕྱི་ནང-ཀྱི་སྐྱེ-གས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་མཇོས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། ། ཕྱིའི-སྐྱེ-གས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཐུང་བ་སྟེ། གོང་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ-དང། མེ་ཏོག་དང། འབྲས་བུ་དང། ཆུ་དང། ཤིན་དང། རི་ཁྲོད་དང། ལྷན་ལྷོངས་བདེ་བའི་ཕང་དང། ཟླ་དང། རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ དང། ཏྲན་དང། ཞོས་དང། ས་ཆེ་དང། ལྷག་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང། ས-ཁའི་ཆུང་དང། ཁེ་ཟླ་ལྷོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཟེམས་བདེ་ཞིང་ངོ་མཚར-བའི་ལྷོ་ནས་དཔེ་དོན་ལྷུར་ཞིང། ངོ་མཚར་ལྷུང་པའི་ཚོག་གིས་ སྐྱེ-ག་ པ-བསྟན་ས། དཔལ་བ་འཇིགས་མེད་བཏུལ་ཞུགས་ཡིན། ། དབྱེ་ན་ལྷོན་དང-ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས། ། དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་གཡུལ་ངོ་དགྲ། ། འཇོམས་པ་ལ-ས-སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི། ། དཔའ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ། དཔལ་བ་ནི-

འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ སོགས་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་ནུས་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔའ་བ་དང་། གཡུལ་ ངོར་དགྲ་དང་། གཅན་གཟན་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་པ་ མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔའ་བའོ། ། མི་སྡུག་པས་ནི་མཇོས་པ་འགོག ། དེ་ ལ་ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་དང་། ། ཡུལ་སོགས་སྨོ་ནས་ནམ་པར་དབྱེ། ། ལུས་མི་ སྡུག་པས་ནི་མཇོས་པ་འགོག ། དེ་ལ་ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་དང་། ། ཡུལ་སོགས་ སྨོ་ནས་ནམ་པར་དབྱེ། ལུས་མི་སྡུག་པ་སྣུར་བ་དང་། ཞར་བ། ལ་བ་གསུམ་ ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་མི་སྡུག་པ་འཛོར་འཛོར་ལྡོག་ལ་ སོགས་པ། ། ཆ་ལུགས་མི་མཇོས་པ་ནས་ནི་ཅོར་དང་ཡ་ཡོ་ལ་སོགས་པ་འཕྲུགས་ པ་སྟ་ཆོགས་དང་། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་རང་རོད་དང་། ཕྱོང་དུམ་དང་། ཆོར་མ་ ལ་སོགས་ པ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆོག་གོ། ། དགོད་ པ་བཞད་གད་འབྱེན་པའི་ ཆོག ། ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་ནམ་འགྱུར་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེན་ནམས ཀྱི། ། སྨོ་ནས་གཞན་ལ་འཕྲ་བ་ཡིན། ། དགོད་ པ་ནི་ཆོགས་གང་ལ་གད་མོ་ འབྱེན་པའི་ནུས་ པ་ཡོད་ ཕ་ སྟེ། དེའང་ལུས་ངག་གི་ནམ་འགྱུར་ དང་། འགྲོ་ ཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འཕྲ་ཞིང་བཞད་གད་ཕྱེད་པའི་ ཆོ་ གོ། ། དྲག་ཤུལ་ཙུབ་ པར་ སྤྱོད་ ཕ་ ཐེ། ། ཕྱིས་ ཕ་ ནམ་ གཉིས་ བག་ ཆགས་ དང་། ། བཅས་ པ་འབད་ པས་ འཇ�smas པ་ སོགས། ། ཆོས་ཡིན་ ཕ་ རོལ་ གནོད་ ཕ་ དང་། ། ལུས་ ངག་ ཡིད་ ཀྱི་ ཙུབ་ ཕ་ ཆོས། ། འཇིག་ ཀྱེན་ ཕ་ ཡི་ ཏྲ་ ཤུལ་ ཡིན། ། ཏྲ་ ཤུལ་ ནི་ ཙུབ་ ཕ་ ནི་ ས྄ོ་ ནས་ མི་ མཐུན་ ཕ་ ནི་ ཕྱོ་ གས་ འདུལ་ ཀ་ ཐ། ཉེས་ ཕ་ ཉམས་ སྣང་ ཙང་ ནས་ ཀ ཏ ། ། ཅེས་ བྱ་ ཀ ལ་ ས ོ ག ས ་ ཕ ་ ཉ ོ ན ་ ཆ ོ ང ས ་ ཕ ་ ད ང ་ ཤ ེ ས ་ ཐ ེ ། ། ཕ ྱ ི ས ་ ཕ ་ ཀ ག ་ ཆ ག ས ་ ད ང ་ ། ། ཐ ེ ས ་ ཀ ལ ་ ཀ ོ ད ་ ཕ ་ ཀ ོ ད ་ ཀ ས ་ ག ཅ ོ ད ་ ཕ ་ ད ང ་ ། ས ང ས ་ ཀ ླ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ཕ ད ེ ད ་ ཕ ཏ ེ ལ ་ ཕ ་ ད ང ་ ། ཕ ྱ ག ་ ན ོ ར ་ ཁ ེ ས ་ ཏ ྲ ག ་ ཡ ོ ས ་ ཕ ཏ ེ ལ ་ ཕ ་ ལ ་

སོགས་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དྲག་ཤུལ་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་གཅོན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཆུམ་པར་འཕྲུགས་པའི་ཞེ་སྡང་འདུལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲག་ཤུལ་ལོ། ། འཇིགས་རུང་བཞི་འཕྲུམས་བྱེད་པའི་ཚུལ། ། ལུས་ངག་ཆུམ་འགྱུར་མི་ཟད་པ། ། སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་པར་དཀའ་བའི་ཆོས། ། དེ་ལས་གཞན་པ་འཇིག་རྟེན་པ། ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་ནི་ཕ་རོལ་སྒྲག་ཅིང་བཞི་འཕྲུམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོར་ལུས་ངག་གི་ཆུམ་འགྱུར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ཐམས་ཅད་སྨྲལ་ཀྱིས་བུ་དང་བུ་མོ་དང། ཤི་པའི་ཆུལ་པོས་མིག་དང། བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་དང། ཆུལ་པོ་བླ་བོད་ཀྱིས་མཁོ་དང། གསེར་མདོ་གཅིག་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་ལ་ཡང་གཞན་ཀྱིས་སྦྱོང་པར་དཀའ་བ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་བུང་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཇིགས་སུ་རུང་བའོ། ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟེ། གཅོད་སྤྱིན་དང། ཕྱིན་པའི་ཆ་ལུགས་དང། ས་ཀེ་གླང་ཆེན་སྟག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཡང་ས། འབྲོག་ཕྱོང། ནགས་ཤིས་ལས་ལ། ཆུ་ཀླུང། མེ་ཆེན། འཇིགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆྱང་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་ཤིང་ཀྱི་གཡའ་བ་དེ་དག་དཔེར་བྱས་ལ། དེ་དག་རང་བཞིན་དང་བཅོས་པའི་སྒོ་ནས་སྟན་ངག་གི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། སྐྱེང་རྟེ་བཅུ་བ་ཀློས་པའི་སེམས། དམན་པས་ཐོས་དང་ཆུལ་ལྷས་ཀྱི། ། ཕྱགས་རྟེའི་སྤྱོད་པ་ཇི་མཚར་ཅན། ། ཐོས་པས་སྐྱེང་རྟེ་ཇི་མཚར་ཀློ། ། ལོག་པར་ལྟང་བ་ངན་སོང་གསུམ་དང། མགོན་མེད་པ། ནད། ཐུ་ངན། བཀྲེས་པ། ཕོངས་པ། གཞན་ཀྱིས་མནར་བ། ཆགས་པ། ཆུང་པ། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་

ལས་སྟོང་བཅུ་བ་ནི་དམན་པ་ལ་སྟོང་ཕྲ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ཐོས་ནས་སེམས་མི་བཟོད་ཅིང། གྱུ་ལྡང། མཆི་མ་གཡོ། ངོ་མཚར་ཞིང་བཅུ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མཆོག་ལ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཕྲེའོ། ། ཉམས་པ་གཞན་ལས་འཕགས་པའི་སེམས། ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་འཕྱོར་པ་དང། ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་པས། ། ཕ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། ། རིགས་དང། གཟུགས་དང། སྟོབས་དང། ལོངས་སྤྱོད་དང། རྒྱལ་གྲོང་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིན་ལ། ཟླ་ཤོས། ཡོན་ཏན། སྤྲོས་པ། སྦྱངས་པ་དང། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཕ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེ་བ་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་ཆོས། ། ཉམས་པ་ ཟླ་ཀ་ པ་ ཉིད་ ལ་ འདོད། ཞེ་ བ་ ནི་ ང་ རྒྱལ་ དང། རྒྱགས་ཤིང་ དེགས་ པའི་ ཆོས་ སྦྱངས་ ཡའོ། ། དེ་ལ་ དགེ་ ན་ འཇིག་ རྟེན་ ཕའི་ དེགས་པ་ དང། ཆོས་ཀྱི་ དེགས་ པ་ སྦྱངས་ ཕ་ ལ། ལྷག་ ཕ་ ནི་ དཔག་ཚད་ལའང་ཕྱི་ཤིང་ལས། ལེགས་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ ལེགས་ ཚལ་ ཀྱི། ། རིག་ འཇོན་ དང་ ལྡན་ གྱུབ་ ཕ་ དང། ། ཏི་ ཟའི་ ཆོགས་ ཀྱིས་ ར་ བ་ ཏུ་ ཕལ་ ། ། བརྒྱ་ ཕྱིན་ ཁྲོ་ ཆེ་ ས་ ཀཱ་ཤི་ གས་ འདུ། ། ཞེས་ དང། གང་ ཞིས་ ཀྱ་ ཁ ས་ ཀ ེ ་ ཏ ོ ན ། ། ངོ ་ ཀ ་ ཡ ོ ན ་ ཏ ན ་ ཕ ོ ། ། ཁ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཆ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ། ། ཆ ོ ས ་ ཡ ི ་ ཕ ོ ན ་ ཏ ུ ། ། ཅ ེ ས ་ ཕ ་ ལ ོ ། ། ད པ ལ ་ ব ་ ལ ་ ཆ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ད པ ལ ་ ব ་ ནི ་ ད པ ེ ་ ནི ། ། ཆ ེ ད ་ ད ཀ ར ་ ལ ་ ཡ ང ་ ཆ ག ས ་ ད ང ་ ཐ ལ ། ། མ ི ་ ম ཐ ུ ན ་ ཕ ྱ ོ ག ས ་ ལ ་ ব ཟ ོ ད ་ ལ ས ། ། ད མ ་ ཕ ་ ཆ ོ ས ་ ནི ་ ལ ེ ག ས ་ ཅ ུ ས ་ ལ ས ། ། ག ང ་ ཞ ི ས ་ འ ཇ ི ག ་ ཏ ེ ན ་ ག ས ུ མ ་ ཡ ོ ། ། ཇ ེ ས ་ ས ུ ་ ব ཅ ེ ར ་ ཀ ྱ ེ ར ་ ব ད ག ་ ཉ ི ད ་ ཆ ེ ། ། ཞ ེ ས ་ ད ང ། ཀ ྱ ེ ་ ম ་ ম ་ ལ ་ ཆ ུ ལ ་ ཡ ོ ་ ཀ ླ ི ་ ཆ ུ ་ ཆ ོ ས ། ། ཡ ོ ང ས ་ ཀ ླ ུ ས ་ ག ཏ ེ ར ་ ཀ ྱ ི ་ ས ་ ག ཞ ེ ས ་ འ ཕ ྲ ོ ་ ব ་ ཡ ི ། ། ཆ ུ ·

མེད་གཉིན་ཀྱིས་དངོས་པོར་བརྟེན་ཏུས་ནས། ། ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་བས་ལུས་འདི་རྫུ་
བཞིན་སྤྱིན། ། སྨོང་བའི་གཉིན་ཁྱོད་རང་གི་སྨྲག་ལ་ཡང། ། ཕྱོས་པའི་སྤྱོད
ཚུལ་ཟད་པར་ངེས་རབ་ཞུགས། ། གང་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་གནས་ཀྱི་ལུས་འདི
ནི། ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོད་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་སྤྱར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ
འདི་སྐྱེང་རྟེའི་ཉམས་ཞེས་རྒྱ་དཔེ་ལས་གསུངས་པར་གྱུགས་ཀྱང། ཆོས་ཀྱི
དཔའ་བ་དང་སྐྱེང་རྟེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་ས། ། འཇིག་རྟེན
ཀྱི་དཔའ་བ་ནི། ཐུགས་ཐོབ་གཙོད་པ་ཁོམས་པ་ལས། ། གླང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱོས
ངན། ། ངེས་པར་སྣང་དང་ཉེད་པ་དང། ། འཇོམས་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི
བྱེད། ། རང་གི་དཔྱང་པ་ལྟ་བྱེད་ཅིང། ། འདུན་ས་འདུག་ནས་དེས་སྣུས
པ། ། ཀྱེ་མ་བདག་གིས་གཟི་བྱིན་མེར། ། དགྲ་རྣམས་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལྟར་གཅོད།
བདག་གིས་དཔྱང་སྣུམ་འདི་གཉིས་ནི། ། མཐར་བྱེད་ཏུ་བབས་ཀ་བ་སྟེ། ། ཕ
ལ་ཀ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་ལ། ། གསོད་པ་ལྟེམས་བྱེད་བློ་མར་འགྱུར། ། ཞེས་པ
ལྟ་ཏུ་སྟེ། ཏུ་དཔེ་ལས། དགྲ་ནི་གསད་པས་ཤམ་ཟ་ཀ། ། ཕ་ལ་ཀ་ནང་དུ
འཇུག་མ་གཏེར། ། ཞེས་པ་ལ་དཔའ་བའི་ཉམས་ཞེས་བཤད་ཀྱང། དཔང
ལོངས་ནི་བས་དེ་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཤིང་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བདེན་ནོ། མི
སྡུག་པའི་དཔེ་ནི། ། ཆོར་སྐྱོང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ལྷོད་པ་མངོན
ཞུམ་ཡིད་ནི་བསམ་གཏན་བཞིན་ཀྱི་མཛེས་པ་རབ་ཏུ་ཉམས་ཀྱར་ཅིང། ། ཁོན
ཚོངས་ཏོ་བའི་དབུགས་ཆོད་དེ་ཡིས་ལག་པ་ཆགས་པས་ལོང་བ་དག་གིས་ནི། །
མང་དུ་མཛད་ལ་བཙུམ་ཞིང་བཀྲེན་པ་ཉེར་གནས་སྤྱིན་པས་དམན་པའི་ཐྲང ཙི
འཕྱང། ། ཅ་ཅོ་ལྷོག་པར་བཙུམ་ཞིང་ཡོངས་གདུངས་དམན་པར་ཕོང་ལྟ
ཞུར་ལྟར་ཐྱོད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དགོད་པའི་དཔེ་ནི། ཡལ
འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་ལྟ་པ་ལས། ཆུ་མེད་ཁྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཆུ་མེད་རབ་ཏུ་འཕར

བར་བྱེད། ། རྒྱ་མེད་མཛའ་བར་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་མེད་ཀུན་ཏུ་ཟས་ལེན་བྱེད། ། ཇི་ས་པར་རྩོངས་པས་བཅོམ་པ་ཕན་དང་མི་ཕན་དཔྱད་མེད་ཅིང། ། མཆོག་ཏུ་ཚོམ་པས་མི་ཡི་ཕྱུགས་ཆུམས་ཀུགས་དང་བཅས་པར་ཀྱུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དྲག་ཤུལ་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཡལ་འདབ་བཀྲུད་པ་ལས། དེ་ནས་གཤོག་པ་བསྐྱོད་པས་རབ་བསྐྱེད་ཀྱས་པར་རབ་དགེགས་ཆུང་གིས་ཚུ་གཏེར་འཕྲུག་བྱེད་ཅིང། ། ཁེ་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་མནན་གསེར་ཁྱི་རི་ཥ་དང་མཚུངས་འདབ་ཆགས་དབང་པོ་རིང་ནས་མཕོང། གང་གིས་དམན་པའི་འགོས་དག་གིས་ནི་ལྷུན་པ་མཐའ་དག་གྱུགས་པར་ཀྱུར་ཅིང་ས་འཛིན་ཀྱི། ། ཇི་མོའི་ཆ་དག་ལྷུང་བའི་ སྒ་ ཀྱགས་ གནོད་ པས་ འཇིགས་ པ་ བཞིན་ ཏུ་ ས་ གཞི་ འཕྲུགས་ པར་ འགྱུར། ། དེ་ནས་རི་ལ་འཇིགས་རུང་རྡོ་རྗེ་བཞིན། ། བཏུན་པའི་ལུས་ཅན་དེ་ཡི་རྒྱབ་ཏུ་ནི། ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་དྲགས་ཁེར་མོ་ལྷུགས་ཀྱའི་ཇེ། ། ཏྲག་པོར་སྟུན་བྱེད་ཟླདབང་དགེ་ལྷུང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དཔེ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་ནམ་མཁའ་མི་ཟད་པའི། ། ཕྱོགས་བསྒྲེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་རྟོགས། འཇིགས་ པས་ ལུས་ ཅམས་ ལག་ འགྲོ་ དག ། ཟ་ འདོད་ གདེངས་ཅན་དགེ་ཡིས་ནི། ཀུན་ཏུ་འཕགས་བྱེད་བསྟུན་པའི་སྒ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཏུཉ་འདིར་འཇུག ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། སྟེང་རྡེའི་དཔེ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཆི་མ་ཕྱུག་པོར་རབ་འབབ་ཕྲིགས་པ་ཡིས། ། ཕྲེང་བ་ཆུ་མའི་ དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིགས་ཀྱུར་ཅིང། ། རབ་དྲག་མྱ་ངན་ཀྱིས་བཅོམ་འདར་པ་ དེའི། ། སྟེང་རྡེའི་ཆ་ཏེ་རབ་ཏུ་གསང་བ་ཐོས། ། ཀྱི་ཏུད་མཉེས་གཤིན་ས་ ཐགས་ནོར་བུའི་སྒྲོན། ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བཏགས་ལ་ཉེ་བ་ཐོས། ། ཁྱོད་གདོང་ཚུ་ སྐྱེས་ཀུན་དགའི་ཆོགས་བཞིན་མཛོས། ། འདི་ནི་བདག་གིས་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ མཐོང། ། ཀྱི་ཏུད་དགའ་མའི་དགའ་བའི་འཁྲི་ཤིང་དཔྱིད། ། ཡིད་བསྟུན་ས

མཚ�་སྤྱོད་ཕོ་ཉ་ལང་ཚོ་འདིར། ། ཇི་གা་གཉིན་གྱི་སྲོག་གྱུར་ཕྱོད་ཟ་འགྱུར། ། དུས་ཀྱི་གཤིས་འཕྲང་གིས་བཅོམ་ཐུ་ཏ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཉམས་པའི་དཔེ་ནི། ཡལ་འདབ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། འཇིགས་རྟེན་བསྟན་པའི་སྟག་བཞིན་བཟེ་མེད་དེས། ། ཡན་ལག་འཁྲི་ཤིང་སྐྱ་ཤམས་རི་དྭགས་ནི། ། གཡོ་ཡངས་མིག་ཅན་བསད་ནས་མཇུག་ཁ་ཡིས། ། གཏུམ་པོ་མཚོན་ཆ་ཁྲག་སྦགས་རབ་ཏུ་ས་ོང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞི་བའི་དཔེ་ནི། བཏུ་ཙ་བཏུད་པའི་ཡལ་འདབ་ལས། དེ་ནས་སྐུ་རེངས་ཁོས་དང་ལྡན། ། ཐེལ་བས་ཟླ་བའི་མེ་ལོང་ཟག ། དགའ་སྟོན་ཉེ་བ་ལ་ཆས་བཞིན། ། སྟང་བ་ལྡན་པ་ཐོ་རངས་མཛེས། ། པདྨ་ཅན་ཀྱི་དགའ་བ་ཤར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྟོན་རབས་ཀྱི་རྒྱགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱན་ངག་ཆེན་པོ་དག་ལས་གསུངས་པའི་དཔེ་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཙུང་ཟད་སྨོས་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱས་པར་ནི་ཚད་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ॥ ། །

དོན་ཚན་གསུམ་པ་བཤད་ཚུན་འགལ་བ་མི་སྤྱོད་ཞིང་མི་འགལ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ། གཞུང་དགོད་པ་དང། དེའི་ནང་ཚན་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་དེ་དག་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་གཤེ་པའི་རྒྱན་ལ་མི་སྡུག་དང། ། ཏ་ཀ་ཤུལ་ཉམས་པའི་རྒྱན་མི་སྤྱད། ། ལུས་དང་ཟངས་སྤྱོད་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་ཤ་ཡིད་དགའ་བསྐྱེད་པའི་སྟན་ངག་ལ། དེ་དང་འཚམ་པའི་དཔེ་དང་ཚོག་གི་རྒྱན་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྤྱད་ཀྱི། མི་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་མི་འབབ་པ་དང། ཏ་ཀ་ཤུལ་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྐྱ་ཤ་སྐྱེད་པ་དང། ཉམས་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་ཡིད་ཞུམ་ཞིང་གོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་མི་སྤྱད་དོ། ། དཔའ་བའི་རྒྱན་ལ་དགོད་པ་དང། ། སྟེང་རྟེ་ཞི་བའི་རྒྱན་རྣམས་སྤངས། ། དཔའ་ཞིང་རྒྱལ་ཕོད་པའི་ཚོག་གི་སྤྱོད་པ་ལ། དགོད་ཅིང་

བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་དང། སྟེང་བཅུ་པ་སྐྱེད་པ་དང། ཞི་བས་ཞུམ་ཞིང་ཡིད་ཕམ་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་མི་སྣུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ཚོགས་གི་ནུས་པ་འཛིམས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། ། ནུས་པ་མི་འཛིམས་ཤིང་འགལ་བ་མེད་ན་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྣུར་བ་ཞེས་པ་མེད་དོ། ། མི་སྡུག་པ་ལ་སྐྱེག་པ་དང། ། སྟེང་ཇེ་ཞི་བའི་རྒྱན་མི་སྣུར། ། མི་སྡུག་པ་ནི་མཇོས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེག་པ་ནི་མཇོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང། སྟེང་ཇེ་ནི་ཕ་ཙོལ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། མི་སྡུག་པ་ནི་ས྄ོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཞི་བ་ནི་དུལ་ཞིང་ཞི་གནས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྡུག་པ་ནི་ས྄ེམས་སྒྲུན་འཕྲིན་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དགོངས་པའི་རྒྱན་ལ་དྲག་ཤུལ་དང། ། འཇིགས་རུང་སྟེང་ཇེ་ཞི་བ་ལ། ། དགོངས་ཅིང་གང་མོ་འཕྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་གི་སྣུར་བ་ལ་དྲག་ཤུལ་ནི་ཟུག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཟུག་པ་ནི་དུར་འཇུག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། དགོངས་པ་དང་མ་འབྲེལ། སྟེང་ཇེ་འབར་དེ་དང་ཚ་མཐུན་ལ། ཞི་བའང་ཡིད་སྐྱོ་བ་དང་ཚ་མཐུན་ཏེ་དགོངས་པ་ནི་ཕ་ནི་ཟ་ལ་ཞ་ལ། ཞ་ལ་ནི་ཟ་ལ་ཞ་ལ་ཡ་ཡ་ཡ ། ། ཏ་ལ ། ། ཏ ། ། ཏ ། ། ཏ

ལ་ས་ཁག་པ་འགའ་ཞིག་མི་འགལ་བ་ནི་གང་དུ་དཔའ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་སྐབས་དང་སྦྱར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྣམས་པའི་རྒྱུན་ལ་སྟེང་རྟེ་དང་།
ཞིབ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེས། ། རྣམས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ།
སྟེང་རྟེ་དང་དུལ་བ་ནི་ཞི་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒོག་པའི་རྒྱུན་ལ་
སྟེང་རྟེ་དང་། རྣམས་པར་ཞུམ་པ་འཇུག་པཱའང་སྲིད། ། སྒོག་པ་བསྟན་
པའི་སྐབས་སུ་སྟེང་རྟེ་དང་། གཞན་རྣམས་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་འགལ་བ་ཡིན་
ཡང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཏུ་འགྱུར་ན་
སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ་སྟན་ཏག་གི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། ། དཔའ་
བའི་རྒྱུན་ལ་ངག་ཕྱལ་དང་། ། འཇིགས་ཅུང་རྣམས་པའི་ རྒྱུན་ མི་ འགལ།
དཔའ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་འདི་དག་དང་རྣམ་པ་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར་སྟན་ཏག་སྦྱོར་ཤེས་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འགར་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཏུ་ཡང་
འགྱུར་རོ། ། མི་སྙུག་པ་ལ་ངག་ཕྱལ་དང་། ། འཇིགས་ཅུང་སྐབས་འགར་
འགལ་བ་མེད། ། མི་སྙུག་པ་དང་གཞན་འདི་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར་ཚོག་སྦྱོར་ཤེས་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། ། སྟེང་རྟེ་ཞི་བའི་རྒྱུན་ཕན་ཚུན། ।
སྐབས་ཀྱིས་འགལ་བ་མེད་པཱའང་སྲིད། ། སྟེང་རྟེ་དང་ཞི་བ་ཕན་ཚུན་མི་འགལ
བས་རྒྱུན་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་ལོ། ། སྦྱོར་བའི་ཕྱགས་ཀྱིས་འགལ་སྣང་ན
ཡང་རྒྱུན་འཆོལ་བར་མི་སྦྱར་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་རང་གིས་བརྡགས་ཏེ
ཤེས་པར་བྱའོ། ། དགོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་སྒྲིག་ཅིང་དཔའ། ། མི་སྙུག་རྣམས་པའི
རྒྱུན་ སྦྱོར་ ལྷིད། ། དགོངས་ པའི་ རྒྱུན་ འཆད་ པའི་ སྐབས་ སུ་ སྒྲིག་ པ་ དང་།
དཔའ་བ་དང་། མི་སྙུག་པ་དང་། རྣམས་པའི་རྒྱུན་སྦྱོར་ལྷིད་དེ། འདི་དག
ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་ཏག་མཁན་འགའ་གང་མོ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཚོག
གོ། ། དཔེར་ན་ལྟ་རྣམས་གང་བྱེད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་སྦྱལ་ཀྱི་མཆོད

ཕྱིར་ཐོགས་ས་ལ་ལྷུང་། སྐབས་དེར་ནམ་མཁའ་ལྟིང་གར་ནང་དུ་ཞུགས། སྨྱལ་སྐྱ་སྟེ་བོས་མ་རྟེད་ནས་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་གར་བྱེད་པའི་སྣ་བཅུ་ཏུ་ཞུགས། དེར་ཚོགས་བདག་མ་བཟོད་དེ་མགོ་སྨྱུགས། དེ་མཐོང་བས་ལྟ་ཐམས་ཅད་བཞད་གད་བྱུང། དེ་ལྟ་བུའི་བཀྲ་ཤིས་ཕྱོད་ལ་ཤོག་ཅེས་ཚོག་བསྟེབས་ལེགས་པའི་སྙན་ངག་དེ་ལྟ་བུ་དཔྱོད་པ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲད་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དྲག་ཤུལ་འཇིགས་རུང་ཆམ་གཉིས་ལ། ། དཔའ་བ་མི་སྡུག་ཧཱུམས་པ་འཇུག ། དྲག་ཤུལ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་བསྟུགས་པའི་རྒྱན་ལ་དཔའ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། ཧཱུམས་པ་ཆུམས་འཇུག་གོ། ། ཧཱུམས་པའི་རྒྱན་ལ་སྒྲོག་ཅིང་དཔའ། ། དགོད་ཅིང་དྲག་ཤུལ་འཇིགས་རུང་འཇུག ། ཧཱུམས་པའི་རྒྱན་བསྟུགས་པའི་སྐྲབས་སུ་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྟོན་ཤིས་ན་ཁེབ་སྟོན་སྐྱོན་ཞེད་ཡིན་ནོ། ། སྒྲོག་དགོད་ཧཱུམས་པ་ཆམ་གསུམ་ལ། ། བསྒྲེངས་དང་འཚར་དང་ཟིལ་གནོན་དང་། ། དཔེ་རྒྱན་སྒོ་བཏགས་སྟ་ཚོགས་ལ། ། རོལ་ཅིང་སྒྲོག་པའི་ཚོག་རྒྱན་འཇུག ། སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་ཟབ་ཅིང་རོལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགའ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་སྒྲ་བགོང་བ་དང་། དཔེ་སྟ་ཚོགས་དང་། ཚོག་གི་རྒྱན་སྟ་ཚོགས་དང་། སྒོ་བཏགས་པའི་སྟོར་བ་དོན་དང་འཕྲོད་པ་རོལ་ཅིང་སྒྲོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྙན་ངག་འཇུག་གོ། ། དཔའ་དྲག་འཇིགས་རུང་ཆམ་གསུམ་ལ། ། ལམས་གསུམ་ཟ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་རུང་བ། ། ཐུ་ཟིང་ཞེས་ནི་བྱེད་པའི་ཚོག ། རྩུབ་པའི་ཚོག་རྒྱན་སྟོར་བར་བྱ། ། དཔའ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་རང་དོགས་པ་མེད་ཅིང་ཕ་རོལ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ། ནང་གི་ཁོང་ནས་སྐྱ་པ་དང་། ཕུས་དང་། ངག་དང་། མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་ཟད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ། ལམས་གསུམ

ཟ་བར་ནུས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་སྐྱེ་གཡའ་ཞིང་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོག་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། དེ་ལ་སྨིན་མ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས། རྒྱབ་པའི་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་འབྲེལ། འཇིགས་པའི་ཁྱོ་སྦྲ་དང་བཅས་པ་ངག་དང་འབྲེལ། ཤུག་ལྷགས་དང་སྨྱལ་གདུག་ལ་སོགས་པ་ཆ་ལུགས་དང་འབྲེལ། དུར་ཁྲོད་དང། ཚང་ཚིང་དང། ངམ་ཀྱོག་དང། གཡང་ས་དང། ལྷན་ནག་དང། གཅན་གཟན་ཀྱི་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་གནས་དང་འབྲེལ་བ། ། མི་སྡུག་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད། ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་སྨྱར་བ་ཡི། ། སྐྱོན་དང་འབྲེལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། ཡིད་འཕྱང་ཟྭད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། ལུས་མི་སྡུག་པ་ཁར་ངག་དང་དབྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང། ངག་མི་སྡུག་པ་རྒྱབ་པ་དང། མ་འབྲེལ་བ་དང། ཆོག་པར་དཔྱང་ཟ་མ་ཡིན་པའི་ངག་འབྱིན་པ་དང། ཡིད་མི་སྡུག་པ་ནི་ཕན་བཏགས་པ་ལ་གནོད་པའི་སེམས་དང། མཆོད་པར་འོས་པ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཐོས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡིད་འཕྱང་བར་ནུས་པའོ། ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་ནས་བྱང་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མི་སྡུག་པའོ། ། ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དང། ཐལ་བ་ཐུག་པ་དང། གོས་ཏྲལ་ཏྲལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའོ། ། གནས་ངན་པ་དང། མི་གཙང་བ་དང། ལྷན་ལྷིན་དང། ར་དར་རོད་དང། ཀྱོ་མོ་དང། མཁལ་དུམ་དང། ཐྲ་དང། ནུས་པ་དང། ཤོང་དུམ་དང། ནལ་བའི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་དང་འབྲེལ་བའོ། ། དགོད་པའི་རྒྱན་ལ་རང་བཞིན་དང། ། ཐུགས་པ་ལས་བྱང་ནས་པ་གཉིས། ། རང་བཞིན་ཕལ་ཆེར་ཐུན་པོ་ལ། ། ཐུགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། ། དགོད་པའི་རྒྱན་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གང་མོ་འབྱིན་པ་ཐུན་པོ་ངོ་ཚ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་ལ། ཐུགས་པ་ནི་ཤུན་ངག་མཁན་དང། ཐོས་གར་མཁན་དང། བཞད་གད་མཁན་ལ་

སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་ལས་བྱུང་བའི་
བཞད་གད་ནི་ནང་གི་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བཞད་གད་ནི་ཕྱི་ཡི་ཡིན་ནོ། ། འདི་དག་གི་དཔེ་བརྗོད་པ་གླུ་རྣམས་རབ་ཏུ
དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་གར་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། སྐྱེང་རྡེ་ཞེ་བ
རྣམ་གཉིས་ལ། ། སྒྲེག་ཅིང་དཔའ་བ་ལ་སོགས་པའི། ། ཚོག་རྒྱན་སྦྱར་ན
གཉིས་པོ་འཇིག ། དེ་ཕྱིར་བཅོས་མའི་དཔེ་རྒྱན་སྦང་ས། ། སྐྱེང་རྡེ་དང་ཞེ་བ
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞེ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པའི་རང་བཞིན
གྱི་རྒྱན་ཆུང་གི་ཁོང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོག་བརྗེ་བ་དང། དུལ་བ་བསྐྱེད་ནུས་པ་ཕ
མས་བུ་སྟུག་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མ་བཅོས་པ་ཉིད་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་ཡིན་ནོ། ། །

གསལ་བའི་འགྲེས་ཅན་གང་ཙམ་སྐྱན་ངག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཛིན་བྱེད་
པ། ། བྱང་བའི་སྒྲ་བཞིན་ངེས་པར་ཡིད་འཕྲོག་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་རྒྱུ་
མངས་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། ། གསལ་ཞིང་རོལ་སྒྲིག་ཚོག་ལྡན་གྱུ་ནི་ཀུན་ཏུ
འཕྲོགས་པའི་ལུས་ཅན་རི་དྭགས་འདི་དག་རྣམས། ། ས་ཡི་བར་ན་གནས་པའི
ཆུ་ཡི་ཁམ་ནི་གཅོད་པའི་སྒྲ་དག་བསྟམས་ནས་ཉན་པར་བྱེད། ། ཅེས་དང
དགའམའི་གངོང་གི་འགྲམ་པ་དག ། མཇོས་པས་རླུ་བ་ཕ་མ་བྱས་ནས། །
གཏུང་བས་ མངོན་ པར་ དམར་ བའི་ མེག ། པཎྜི་ དག་ ལས་ ཀྱལ་ འདོད
བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཚོག་ལྡུག་པས་གང་མོ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད
པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། བཅུ་ཤ་ཀས། ཀྱེ་གང་ཞིག་བལྟ་བར་བྱ
བ་དག་མཐོང། ང་ནི་ཉི་མ་དགུང་གི་ཉི་མའི་གཏུང་བ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ
བཞིན་དུ་བདག་གི་ལྟ་བའི་མེ་དག ལྟས་ལྟབ་བྱེད་དོ་ཞེས་དང། གཞན་ཡང
དེ་ཉིད་ལས་ དེ་ནས་རབ་ ཏུ་འབར་བའི་ ཆས་ དང་ ལྡན་ ཞིང་ ལག་ ན་ ཆང་ གི
སྟོད་བཟུང་བའི་ཕིཏ་ དང་འབར་ས་ དག་ཞུགས་པར་ གྱུར་ ཏེ། ། ཕི་ཏ་ ས། གང
ཞིག་རྣ་ ཏུ་ ཆང་ འཐུང་ ངང། ། གང་ ཡང་ ངག་ཤར་ ཤར་ འགྲོ་ གས་ ཅིང་ ཡ། །
ཟློས་ གྱི་ ལྟ་ ངང་ ཤ ངོ ངང ལྟ ལ ། ། ཆ ཀ ། ། ཟ ། ། །

སྒྱིའི་དོན་དང། གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། དོན་ཉམས་
དོན་འགལ་དོན་གཅིག་པ། ། ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང་རིམ་པ་ཉམས། ། སྒྲ་ཉམས་
གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་དང། ། སྔོན་སྨོན་ཉམས་དང་ཚིག་སྨོན་བྱལ། །
ཡུལ་དུས་སྒྲ་ཙལ་འཇིག་རྟེན་དང། ། ལུང་རིགས་དག་དང་འགལ་བ་སྟེ།
སྐྱོན་བཅུའི་ནམས་སྟན་ཏག་ལ། ། སྟན་ཏག་མཁན་ཀྱིས་སྦང་བར་བྱ། ། དམ་
བཅའ་གཏན་ཚིག་དཔེ་ཉམས་པ། ། ཕལ་ཆེར་དཔྱད་པར་དཀའ་བ་ཉིད། །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྐྱོན་མེད་ནམ། ། སྨྲར་བ་དེ་ཡི་འཐས་བུ་ཅི། ། ཞེས་བཤད་
པ་སྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་པ་སྟེ། དོན་དང་བྲལ་བ་དང། བརྗོད་བྱའི་
དོན་སྡེ་ཕྱི་འགལ་བ་དང། དོན་གཅིག་པ་སྟེ་དོན་རྣམ་པ་དང། ཐེ་ཚོམ་ཅན་
ནི་ཅི་དོན་འདི་ཡིན་ནམ་མ་སྟམ་པའི་བློ་ཁྱོད་པར་བྱེད་པ་དང། རིམ་པ་ཉམས
པ་སྔར་བསྟན་པ་དང་ཕྱིས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་འཕྲུགས་པ་དང། སྒྲ་ཉམས་པ
ཁྱའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་དང། གཅོད་མཚམས་ས་མ་སྔོན་སྨོན་ཀྱི
བསྟན་བཅོས་ལས་ངལ་བས་བཤད་པ་དེ་ཉམས་པ་དང། མཚམས་སྨོན་ཁྱའི
བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་ཡན་མན་དུ་བསྒྲར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱལ་བ
དང། ཡུལ་རི་ལ་སོགས་པ་དང། དུས་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པ་དང། སྒྲ་ཙལ
གར་དང་གླུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང། ཆོད་དང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི
རྣམ་པ་ཐ་ཆོགས་དང། རིགས་པ་རྟེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་དང།
ལུང་གསུང་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི
བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་ལས་བཤད་པའི་གནས་ལུགས་དང། ངེས་པ་དང
འགལ་བ་སྟེ། དྲུག་པོ་སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པས་ཚད་ལྡན་ལོག་པའི་ངོ་བོ
ཅན། སྐྱོན་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟན་ངག་གི་བསྟན
བཅོས་ཙོམ་པར་བྱེད་མཁན་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས

ནས་སྦང་བར་བྱ་སྟེ། སྟན་ངག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ར། ། དེའང་སྟན་ངག་ལ་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟན་ངག་གི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འགལ་བ་དང་། མ་འོས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་སྲིད་པ་མི་རིགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་བཅོས་གཞན་དུ་སྐྱོན་དུ་བཤད་ན་དེ་རྣམས་འདིར་མི་འཚད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བསྲུབ་བྱ། གཏན་ཚིགས་སྲུབ་བྱེད། དཔེ་འཕྲེལ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉམས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་སྒྲུབ་ཤིང་། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟན་ཀྱི། ཕལ་ཆེ་སྟེ་མང་ཏུའམ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་དེ། བཤད་ན་དཔྱད་པར་དཀའ་བ་སྟེ་མང་བའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་བཤད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ར། ། དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མཚོང་བའི་སྐྱོན་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་སྐྱོན་ཏུ་བཤད་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒྲུར་ནས་བསྟན་པ་ལ་འདིར་འཕྲས་ཏུའམ་དགོས་པ་ཅི་སྟེ་མེད་པར་ཐལ་སོ། ། རྒྱས་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར། ། ཡང་ན་དམ་བཅས་ནས་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་ནས། དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་འདིའང་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་སྐྱོན་ཏུ་ཐལ། སྒྲུར་བ་གང་ཞིག་འདིའི་འཕྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་ཅི་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ར། ། གཉིས་པ་གཞུང་གི་ངོས་བཟུང་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཡི་རྒྱུན་རྣམས་ཐལ་ཚེར་ནི། ། རང་གི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུར། ། དཔེ་ངོས་འཕྲེལ་བར་མ་གྱུར་ན། ། སྟན་ངག་མཁན་ཀྱིས་སྨད་པ་སྲིད། ། དཔེ་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུར་ཏེ། དཔེ་

དོན་འགལ་བ་མཐོང་ན་སྟན་ངག་མཁན་གྱིས་ཅོ་འདྲི་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་གྱིང་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན་དབྱངས་ཅན་གྱི་མགུལ་རྒྱན་ལས། རེ་སྲལ་ཤིང་
གཅིག་པ་ནགས་ཚང་ཆོང་ཅན་ཆུ་འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། རེ་
སྲལ་ནགས་ཚང་ཆོང་གི་ནང་ནས་ཐུག་གི་བུ་གা་ནས་ཆུ་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང། ཁོ་བོའི་ཆེམ་པར་རྟོག་པས་བསམ་ན། ཆུ་སྐྱར་ཐྱི
ལ་ཆོམ་ཀུན་དག ། ས্ক্ষ্ম་ལེད་འཛིན་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། ། མངོན་པར་འདོད
པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ། ། ཐུབ་པས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྒྲུབ། ། ཅེས་བྱ་བའང་དོན
ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་ལེད་མེད། ས্ক্ষ্ম་ངག་གི་སྐབས་ཡིན་ན་ཆུ་ས্ক্ষ্ম་ནགས་ངག་གིས་ཁྱེད
ཀྱི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོད་དམ་ཞེས་ཅོ་ཏེས་ཀྱིས་དོགས་ལ། སྐྱེས་རབས་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཁྭ་ཆམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ
ལེད་པར་མཛོད། ། ཅེས་གསུངས་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོག་གི་རྒྱན
དུ་མི་འཛོས་ཏེ། ཁྭའི་འཇིགས་པ་འདི་ལས་བདག་ཅག་སྐྱོབས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད
ན་མཛོས་པར་མངོན་བོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་དཔེ་བརྗོད་དབྱངས་ཅན་གྱི་མགུལ
རྒྱན་ལས་མང་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་ནས་མཁྲིས་ཏེ། རང་གིས
ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་ཏེ། དཔེ་དང
པོའི་སྐབས་སུ་ཤིང་གཅིག་པ་དང། ནགས་ཚང་ཆོང་ཅན་འགལ་བས་ན་ཆོག
ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཆགས་པ་དང། དཔེ་གཉིས་པར་ཥ་མོའི་མཚན་མ་ལ
སོགས་པའི་གནས་སུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་ཆོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོག
ཏུ་འགྱུར་བས་སྐྱོན་ཅན་དང། དཔེ་གསུམ་པར་ཆུ་སྐྱར་དང། ཐྱི་ལ་དང
ཆོམ་ཀུན་དག་གི་སྒྲོད་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་པས་ཆུ་ས্ক্ষ্ম་ངག
གིས་ཅོ་འདྲི་བའི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དང། དཔེ་བཞི་པར་ཞི་བ་དང་སྐྱེ
ཇེའི་ཉམས་འཚར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལེད་པར་མཛོད

ཅེས་འགོག་པའི་ཚིག་རྒྱན་དུ་མི་འཛིས་པར་དགོངས་པའོ། ། དབྱངས་ཅན་གྱི་
མགྱལ་རྒྱན་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེའི་དཔེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
བཙོད་པར་མ་ནུས་སོ།། །།

དོན་ཚན་ལྔ་པ་ཚིག་སྦྱོར་ལེགས་པའི་དཔེ་བཙོད་པ་ལ། གཞུང་དང་
དཔེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གྲགས་པའི་དཔེ་ལ
དཀའ་བ་དང་། ། མཐོ་དང་འོད་དང་བ་དན་སོགས། ། སྒྲུབ་ཞེས་དབྱངས
ཅན་མགྱལ་རྒྱན་སྒྲ། ། སྟན་ཞིང་གྲགས་པ་བཙོད་པའི་དཔེ་ལ་གང་ས་ལ
སོགས་པ་དཀར་ཞིང་མཐོ་བ་དང་། ཆུང་གིས་བསྐོད་པའི་བ་དན་ལ་སོགས་པ
དཔེར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དཔའ་ལ་ཞེང་གི་སྟག་ལ་སོགས། ། ཉུམ་པ་ལྷ
ཀྱེས་ཅེ་སྒྲུང་སོགས། ། མཁས་ལ་འཇམ་དབྱངས་སྟོབས་ཐེབ་མེད། ། ཟླུན་པ
བསླང་ཞེ་ལྟང་སྒྲལ། ། གསལ་བ་ཀྱེ་ཀྱའི་ཟླུན་མ་སོགས། ། ཆུས་པར་སྒྲུར
ཞེས་མཁས་ནམས་སྒྲ། ། འཇིགས་པ་མེད་པ་ལ་ཞེང་གེ་ལ་སོགས་པ། ཉུམ་པ
ལ་ལྷ་ཀྱེས་ལ་སོགས་པ། མཁས་པ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ། ལྟོབས་ལ
ཐེབ་མེད་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ། ཟླུན་པ་ལ་བསླང་། ཞེ་ལྟང་ལ་སྒྲལ། གསལ་བ
ལ་ཉིམ། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱེས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་ཐལ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱའོ་ཞེས
སྟན་ངག་མཁན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་བཤད་དོ།། །།།

གཉིས་པ་དཔེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀྱེས
པའི་རབས་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། གྲགས་པའི་དཔེར། དེ་ནས་དེ་ཡི་བསོད
ནམས་མཐུ་ཡིས་དེར། ། འདམ་ཕྲན་མེད་པར་འདམ་ལས་ཀྱེས་པ་བྱུང། ། ཟླ
འབྱུ་ཁཀར་པོ་ས་ཡི་ཕྲེང་བ་དག ། བདུད་ལ་འཕྱ་བ་བཞིན་དུ་དགོད་པར
ཀྱུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས། ལྟ་དབང་དཔལ་ནི་དེ
ལ་བཏེན་ཀྱུར་པ། ། གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོས་ལྟག་པར་མཛོས་ཀྱུར་ཏེ། ། ཡང

ཐོག་རྩོ་ཐལ་གསར་དུ་བསྐྱས་པ་ལ། ། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཐུང་བ་གསལ་བ་
བཞིན། ། ཞེས་དང། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས
པའི་རབས་ལས། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཚོང་པ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ།
བ་དན་ཐུར་དུ་ཚུགས་ཤིག་ཅེས་བསྟོ་བ་དང། དེའི་ལས་ཐུ་བསྐོས་པ་དེ་དག
རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་དང་སྤྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ་བསྟོ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། ། དེ
ནས་སྐྱེ་བོ་དགའ་བའི་སྨྲ་འབྱིན་པ། ། བ་དན་དཀར་པོ་འཕྱར་བའི་འདབ་མ
མཇོས། ། ཏྲ་མཚོའི་ནང་ན་འདུག་པའི་ཐུ་མཇོས་པ། ། སྤྲིན་མེད་མཁའ་ལ
ངང་མོ་མཇོས་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་དཔེར་གྱུགས་པ
ཆུམས་ཏེ། གཞན་ཆུམས་ཀྱང་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་སྒོམ་ཅུ་ཙ
བཞི་པ་དང། དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེས
པའི་རབས་བཏུ་ཙ་བཏུད་པ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ་གྱུགས་པ་དང། ས྄ོབ
དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ཕེ་ཀེ་ཞབས་འཕྲིང་བས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ས་ལྟ་པ་དང།
གཞན་ཡང་སྙན་ངག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཆུམས་ལ་ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ
རང་གི་བློས་དཔྱོད་ཅིང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དྲུག་པ་ཚོག་སྐྱོན་ཅན་མི་སྦྱར་བའི
ཚུལ་ལ། གཞུང་དགོངས་པ་དང། ནང་ཚན་གྱི་དཔེར་བརྗེད་ས་ས་པར་ཤད
པའོ། ། དང་པོའི། ཚོག་ཀྱང་ཚོགས་པར་དབྱུང་བྱ་བ། ། ལེགས་པར་སྦྱར
དགོས་སྣང་པའི་ཚོག ། སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྦང་བར་བྱ། ། སྙན་ངག་གི
སྐབས་སུ་ཚོག་ཀྱང་ཚོགས་པར་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མཁས་པ་ཆུམས་དགའ་བར་བྱ
བའི་སྒྲ་སྦྱར་གྱི། ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བར་ཐུན་པོ་དགའ་བ་བསྐྱེད
ཀྱང། མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་འཕྱས་གཏགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲ་མི་སྦྱར་རོ། །
དཔེར་ན་མཚོ་ལུས་ཉེར་གནས་དང། ། སྐྱལ་དང་ཡང་ཞིང་གཡོ་སོགས
བཞིན། ། ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཚོ་གི་ཡན

ལག་ནི། སོ་སྐྱེ་ཏའི་སྐད་དུ་བ་རང་ག ། ཞེར་གནས་ནི་ཕུ་པ་སྦ་ལྷེ། ། ཥ་
ཨ་ཝི་དབང་པོ་ལ་འཇུག ། སྐལ་བའི་སྦ་གཙོ་ཏི་ཡིན་ལ། ལྷལ་སྐད་དུ་མི
ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག ། ཡང་ཞེང་གཡོ་བ་ལ་སོ་སྐྱེ་ཏས་ཏེ་ར་ཏ་ཞེས
ཟེར་ལ། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ལ་མི་འཇུག་མོད། ལུང་ཆོས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང།
ཟློན་ངག་ཀི་སྐབས་སུ་སྦ་སྐྱོན་དུ་བཅེ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སྐྱེ་ཏའི་ནས་ལ་ཡ་བ
ཟེར། ཡཙ་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་སྦ་ཕྱོར་བའི
སྐབས་ལེགས་ན་སྐྱོན་མེད་མོད། ཅེས་ན་སྐྱོན་དུ་བཅེ་བ་ཕྱིད། ཡང་ཡུལ་ས
ས་ཝི་སྐད་ཀྱི་ཏེ་ཐ་ཐག་ཀྱང་ཕྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།
ཡུལ་དབུས་ན་ཚུའི་ཁོད་ཀྱི་ཏེ་ཐ་ལ་ཀུན্ཏི་ཀ ། ཡུལ་ཀོ་ས་ལ་ན་མོ་མཚན་ལ
ཀུན্ཏི་ཀ ། མིང་ཆ་འདྲ་བ་ནས་ལ་ཡ་བ། ཤ་ལ་ཡ་བ་ས། ཡོལ་པ་ལ་ཡ་བ་པ་ནི
ཀ ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡཙ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ལ་ཏུའོ། ། དེ་ལ་ལུའི་ཁྱོ་ས
ཀྱི་ཏ་ལ་སྐྱོན་དུ་ཆུ་འགྱོ། ཡོད་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱོ་བ། དད་པ་ཅན་ཡང
བཟང་ཞེས་ན། ། ཅིག་ཤོས་བཤེགས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། ། ཞེས་བྱ་བའང་ཆུ
གར་ལ་སྐྱོན་ཡེ་མེད་མོད། ཡོད་ལ་སྐབས་འགར་བཞད་གད་དུ་འགྱོ་བའང
ལྷོད། མེ་ཏོག་ཁན্ཏེ་བ་དང། འཕྲེད་འདོད་པ་དང། ཡོག་ཡོར་དང། ཡོག
ཀེ་བདུག་པ་ལ་ས་ཡོགས་ཁ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་ཚོགས་པར
དབྱུང་དུ་མི་ཟུང་བའི་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྐབས་བརྟགས་ཏེ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །
ལུང་དང་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དཔེ་མི་མཛོས་པ་དང། ཁ
ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་ཟུང་བར་དབྱུང་ཡང་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད
དོ། ། ཟློན་ངག་ནི་ཁ་ཏོ་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོན་མེད་པར་ཁྱར་བར
བྱའོ། ། གཉིས་པ་ནང་ཚན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ལ། ཆོག་གི
གཙོད་མཚམས་གཞན་དུ་ཁྱར་བས་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་ཁྱད་པ་དང། བརྗོད་བྱའི

ངོན་སྐབས་སུ་བབ་མ་བབས་ཀྱིས་ཆོག་གི་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པས་སྐྱེན་ངག་གི་
སྐབས་འདིར་སྐྱོན་ཅན་དང་ཕྱོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་
རིགས་མི་གཅིག་པ་ཕྱོང་པའམ་ཐལ་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཆམ་པར་
དབྱེ་བ་ཆམས་ཏེ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་ཆ་ཁ་ཕྱི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན།
ལྷ་ནི་གང་ངོ། ། ཆ་ཁ་ནི་ཕྱོད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། ། ཕྱི་ལྷ་ནི་དགའ་མ་སྟེ་གང་
ཕྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་ཞེས་པ་ཕྱོང་པའི་ཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡང། མཚན་གཞན་དུ
སྐྱར་བ་ན། ཡན་ལག་ཕྲེག་པ་དང། ལ་ཆ་ལྟན་པ་དང། ཕྱི་ལྷ་དགའ་མ་སྟེ།
འཕྲེག་ལྟན་དགའ་མ་ཞེས་ཕྱོང་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང། བོད་ལ་ཡང། བུད
མེད་མཚན་བཟང་འདི་ཡིས་ནི། ། ཕྱིམ་གཉིས་སུ་ནི་ལུན་ཚོགས་སྐྱེད། ། ཏ་བ
ངན་དང་ལྷ་གཉིས་འདིས། ། མཛའ་བ་ས་ས་རིར་འབྱེད་པར་བྱེད། ། ཅེས་པ
ཕྱོང་པ་མ་ཡིན་ཀྱང། ཆོག་མཚམས་གཞན་དུ་སྐྱར་ནས། མོ་མཚན་བཟང
ལྟན་འདི་ཡིས་ནི། ། ཕྱིམ་གཉིས་སུ་ནི་ལུན་ཚོགས་སྐྱེད། ། ཏ་ལྷ་ངན་པ
གཉིས་པོ་འདིས། ། མཛའ་བ་ས་ས་རིར་འབྱེད་པར་བྱེད། ། ཅེས་མོ་མཚན་དང
ཏ་ལྷ་ཞེས་པ་ལུང་ཆོས་དང་ངོན་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང། སྒྲ་མི་འཛིས་པས་ཕྱོང་པར
འགྱུར་བ་དང། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། ། ཁ
ཉིས་པ་བརྗོད་ཏུའི་ངོན་སྐབས་སུ་བབ་མ་བབས་ཀྱིས་ཆོག་གི་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས
པས་སྐྱོན་དུ་འགྱོ་བ་ནི། དཔེར་ན། གཞན་ལ་བསྟན་ནས་སྐྱེས་བུ་ནི། ། ཟླ་ཏ
ལྟན་པ་པི་ཀན་ཏ། ། ཞེས་པའི་ངག་ལ། གཞན་དགེ་བོ་ལ་བསྟན་ཅིང་དགེ་བོ
བཅོམ་ནས། སྐྱེས་བུ་དཔའ་བོ་ཟླ་ཆ་ཏེ་བཙོན་འགྱས་ངང་ལྟན་པ། པི་ཀན་ཏ
ཆམ་པར་ གཞོན་ པའམ་ དཔའ་ ཀ་ གནས་ ཤ་ ཞེས་ ཕྱོང་ ཤ་ མ་ ཡིན་ ཤ་ ལས།
བརྗོད་ཉེས་པས་གཞན་ཞེས་ཤ་ལས། དགེ་བོ་ལ་ས་ས་ཤ་ལས་ས་ལ་ཤ
ལའི་ཆོག་ཅམ་ཡང་མ་སྐྱར་བར། གཞན་ཀྱི་ལྷ་ངོ་ངོ་ཤ་ཇི་ནི་མཆོག་ཡིན་པས

དེར་བསྟན་ནས། མངོན་པར་བསྒྲུབ་ནས་སྐྱེས་བུ་འདོད་ལྡན་གྱིན་ཁ་ཁ་ལ
ལྡན་ལ། པི་ཀྱན་ཏ་སྟེ་རྣམ་པར་ངལ་ཞིང་ཚགས་པ་དང་ཆུང་ཟད་བྱལ་བར
ཀྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ཁོང་པར་འགྱུར་བ་ཤིད་དོ། ། བོད་ལ་ཡང་སྟོར་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ
འདི་སྒེལ་བ་དང་ཟད་པ་གཤིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྐབས་བུ
བབས་པོད་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་ཞེས་སྒེལ་བ་བརྟེད་པ་སྐབས་ལུ་བབ་པས་སྒྲ
ཁྱོང་པར་མི་འགྱུར་ལ། ངན་སོང་སྟོད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བརྟེད་པ་སྐབས་ལུ
བབ་པ་ན། ངན་སོང་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ཟད་པ་བརྟེད་པ་སྐབས་ལུ་བབ་པས་ཁྱོང
པར་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་མེད་པའི
སྐབས་མིན་དུ་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ཁྱོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དད་པ་ཅན་ཡང
བཟུང་ཅེས་ན། ། ཞེས་སོགས་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་གསུངས་པའི་ཚོགས་སྟེ
བོད་ལ་སྐབས་འགར་བཞད་གད་དུ་འཕྲོ་བ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ
ནོར་བར་ངོགས་པའོ། ། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་ཁྱོང་པར་འགྱུར་བ་དང་
འགྱུར་སྟ་ཕྱི་ལས་ཀྱང་ཁྱོངས་འགྱུར་བ་ནི་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ
འདི་དག་གི་དཔེ་བརྟེད་ཀྱང་རང་ཤིད་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཤེས་ས། ། །

དགེ་དོན་ཚན་གཤིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ
བ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ། ཆོགས་བཅད་དང་རྒྱང་པ་དང་སྒྲེལ་མའི་སྟོར་ཚུལ
གསུམ་སྟོར་བསྟན་པ་དང། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྟོར་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ
དང། ཤར་ཕྱོགས་དང་ཤྱ་ཕྱོགས་པའི་ཆོགས་གི་ སྟོར་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་ བསྟན
པའོ། ། དང་པོ་ལ། གཞུང་ནི། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ཆོགས་བཅད་དང།
རྒྱང་པ་དང་ནི་སྒྲེལ་མ་གསུམ། ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱང་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པའི
བར་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ནི་ སྟར་སྟྲི་དོན་ཀྱི་སྐབས་ལུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། འདི
ར་ཡང་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་ནི་ ཆོགས་ལུ་བཅད་པའི་ ཁོངས་ལུ་འདུ་ལ

རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་སྔོན་སྨོན་རྒྱུན་ཆགས་དང་འདྲ་བ་ལ། ཤུང་པར་མ་ཕྱི་བས་ཀྱང་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཀྱང་པ་དང་ལྷག་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་པར་རྣོམ་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་དགག་པ་བྱེད་པར་བརྩམ་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔོན་མ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང། སྔོན་སྨོན་ལ་གྲགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞུང་ནི། ཚོགས་བཅད་ལུང་ལས་གྲགས་པ་དང། ། སྔོན་སྨོན་མཁན་ལ་གྲགས་པ་གཉིས། ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་དང། སྔོན་སྨོན་མཁན་ལ་གྲགས་པའོ། ། ལུང་ལས། ཤུང་པ་གཉིས་པ་ནས་བཙམས་ཏེ་རྒྱ་གི་བར་དུ་བཤད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལས་ཆ་བ་གཉིས་པའི་ཚོགས་བཅད། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་དང། བཞི་བ་དང། ལྔ་པ་དང། དྲུག་གི་བར་དུའོ། ། བདུན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོགས་པ་མེད་ཅོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་སྨོན་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་གི་ཆུན་པོ་ལས་ཀྱང། གཉིས་པ་ལས་འཕྲོས་དྲུག་གི་བར། ། ཤུང་ལྡན་ལུང་ལས་ཀྱང་ཚོགས་པར་འདོད། ། ཤུང་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ཆ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བ་གསུམ་པ་དང། བཞི་པ་དང། ལྔ་པ་དང། དྲུག་པ་ཞེས་ཀྱང་ཚོགས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་དང། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཛད་མེད་ཀྱི། སྔོན་སྨོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་མཚན་ཉིད་མི་འདོད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་མོད། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཀྲགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤུང་ལྡན་ནི་ཚོགས་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་དག་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་པ་ལ། ཆ་བ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ས་མས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཚུལ་འདོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་རིག་པར། མ་རིག་གཞིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང། ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་བློ་རྒྱས་ཕྱིར། ། སངས་རྒྱས་པbecomes ལ་ཡང་ལྟར་རྒྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། བཞི་པ་ནི། དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་རོ་རྗེ་ཡི། ། སྨོན་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། ། དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ལྔ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་བདུན་ནུ་པ་ལས། དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྟོང་པས་ན། ། དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དེ། ། འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་ཐ་སྙད་རྣམས། ། སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཇི་གས་སངས་རྒྱས། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཏགས་མཛད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། དྲུག་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ངག་ཚོག་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་དང། བསྟན་དང་རྣམ་འབྱེད་ཐེ་ཚོམ་གཅོད། ལན་མང་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི། མཁོ་སྨོས་རྣམ་སྦྱོས་ཤོ། རྣམས་ལ། ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདི། ། འཁོར་གསུམ་ཀྱིས་ནི་ དགེ་པ་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། གཞིས་པ་སྐྱེས་སྨྲོན་ལ་ཀུན་ཁའི་ཚོགས་བཅད་ཕྱིད་བར་དུ་བཤད་པ་ལ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ དང། སྨྲོན་ཚུལ་ས་ས་ར་སྨོས་པའོ། ། དང་པོ་ལ་ཡི་ཀེ་བཀྲང་བ་དང་ཕྱི་མ་ བཀྲང་བའི་སྒོ་ནས་ཀཱ་ཤ་ལ་ཐུ་དབྱེ་བ་དང། ལུས་དང་རྒྱན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀཱ་ཤ་ལ་ ཐུ་དབྱེ་བ་དང། བཟློ་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ལ། གཞུང་ དགོངས་པ་ནི། སྐྱེས་སྨྲོན་ཚོགས་བཅད་ཆུང་བཞི་བར། ། འཇུག་དང་རིགས་ཀྱི་ དབྱེ་བས་ཀཱ་ཤ། ། སྣྲན་ངག་མཁན་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཆུང་པ་བཞི་པ་ ཁོ་ནའོ། ། འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་བཅད་ཡི་ཀེ་བཀྲང་བ་དང། རིགས་ པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་མོ་བཀྲང་བ་སྟེ། འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཁོ་པོས་བྱས་པའི་ ཐེག་སྨྲོན་མེ་ཏོག་གི་ཕུང་པོར་བཞུ་བར་བྱའོ། ། ལུགས་འདི་སྣྲན་ངག་མཁན་

རྣམས་འཇུག་པའི་གྲུ་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྲེབ་སྨྱོར་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་ལས། ། དེ་ལ་མཐའ་དག་སྨྲས་ཏེ་བསྟན། ། སྟན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ཟབ་མོ་ལ། ། རིག་དེ་འཇུག་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་མེ་ཏོག་གི་ཕུན་པོ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཕེལ་དང་བསྡུད་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ། འཕེལ་བ་ཡི་གེ་བཀྲངས་པ་སྟེ། ། བསྡུད་པ་དག་ནི་ཕྱི་མོར་བཞེད། ། ཚིག་ལྷན་དང། ཀུང་པ་ཅན་དང། ཀུང་པ་བཞི་པ་དང། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེའང་སྲེབ་སྨྱོར་ཀྱིས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་འཕེལ་བ་དང། བསྡུད་པའོ། ། དེ་འང་ཡི་གེར་བཀྲངས་བ་ནི་རྒྱུད་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་མོ་བཀྲངས་བ་ནི་བསྡུད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་དག་གི་གཞི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་གཉིས། ། གསལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཆུ་བཏུན་ཡིན། ། ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་པ་བརྗོད་པ་གསལ་བ་དེ་ནི་དབྱངས་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་འང་བསྡུ་ན་གསུམསྟེ། ཐུང་ངུ་དང། རིང་པོ་དང། ཤིན་ཏུ་རིང་པོའོ། ། གཅིག་གི་ཚད་ནི་ཐུང་ངུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆུ་པ་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཨི་ཨུ་ཎྲི་ཨེ་ཨཻ་ཨོ་ཨཽ་ཆུ་མས་སོ། ། གསུམ་གྱི་ཚད་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆུ་ཤ་དགུ་སྟེ། རིང་པོ་བཀྲད་པོའི་མཐར་གསུམ་གྱི་ཚོ་ག་བཏགས་པ་བཀྲད་དང་དགུ་པ་ལ་ཏེ། ། དཔེར་ན་ཨཱ་གསུམ་ཨཱི་གསུམ་ཨཱུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟར་ན་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱུར་ཚ་གཉིས་སོ། ། ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་མི་གསལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་འང་བསྡུ་ན་ཀ་ལ་སོགས་པ་སྲེ་ཚན་ཀྱི་ཕྱུར་ལྟ་དང། ཡ་ལ་སོགས་པ་མཐར་གནས་བཞི་དང། ཤ་ལ་སོགས་

པ་དྲོ་བ་སྟེ་བཞི་སྟེ་སྒོམ་ཚུ་ཙ་གསུམ་དང།ཚེ་ཀློད་ཀོར་དང། ཨཿ ཚོགས་ཏྲག་
དང། ཥ ཕྱི་ཙ་ཅན་དང། ཀ་མཚུ་ཅན་དེ་བཞིན་བསྟན་པས་སྒོམ་ཚུ་ཙ་
བདུན་ནོ། ། དེ་ལྟར་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་ན་ལྷ་བཅུ་
ཙ་དགུ་ཡིན་ནོ། ། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ཡི་གེ་བསྡུ་བ་ན་དབྱངས་བཀྲང་གི།
གསལ་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་དུ་གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྒོམ་ཚུ་བདུན།
འདིར་ནི་དབྱངས་ཡིག་ཉི་ཤུ་གཉིས། ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་ཤུ་ལྷ་བཅུ་དགུ། །
དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཀྲང་བར་བྱ། ། ཞེས་འཕྲུང་བས་སོ། འདི་ལས་གཞན་དུ་
བཤད་པ་ནི། འཕྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས། སྒྲ་སྐོལ་ལས། བསྒྲིགས་དང་
ཐོད་ལ་རིང་མོ་མེད། ། ཅེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། རྗེ་ལ་རིང་པོ་མེད་པར་འཆད་
པའི་པཎ্ཌི་ཏས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡི་གེ་པས་ནོར་བར་བྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་
སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལྟ་པ་དང། ཙནྡ་པ་དང། ལྷའི་ནི་ལ་སོགས་པ་དང།
སྟེབ་སྦྱོར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་ལས།
ཚེལ་རིང་པོ་མེད་མོད་ཀྱི། རྗེ་ལ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ། སྟེབ་སྦྱོར་
བྱེད་པས་ཚོགས་བཅད་ལ། ལྷེ་དང་ཡང་དང་ངལ་བས་དང། ། ཡི་གེ་མིང་
དང་ཆུན་ལ་སོགས། ། ཆམ་པར་དགོད་པས་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད། ། ལེགས་པར་
སྦྱར་བའི་ཟེས་སུ་འཐང་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱོར་བ་ཆམས་ཀྱིས་དབྱངས་
ཐུང་ལ་ཡང་བ་དང། ལ་ཞེས་བརྡ་བཏགས་ནས་ཐ་སྙད་འཛིན་བ་ན་རི་མོ་དྲང
པོ་འཛིའོ། ། ཆུང་བ་ཐ་མའི་དབྱངས་ཐུང་དུ་ཕལ་ཆེར་ལྷེ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ།
གཞན་མཚུངས་ནས་བཙམས་ཏེ་སྟེབ་སྦྱོར་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཡང་མཉམ
པའི་ཆང་པའི་མཐའ་དང། དབང་པོ་རྣོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཉམ་པའི་ཚོགས
གི་མཐའ་ཆམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ། དབྱངས་སྦངས་པའི་གསལ་བྱེད་ལ
ཐོག་མའི་ཐུང་དུ་ཡང་ལྷེ་བའོ། ། རིང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ནི་ལྷེ་བ་ཡིན་ལ།

ཕྲེབ་སྟོར་བསགས་ཞེས་བརྡར་འདོགས་པ་ཡིན། ཕྱ་སྦ་ར་འཕྲི་བ་ནི་མོ་འཚོག་
པོ་འཕྲིའོ། ། དེ་སྐད་དུ། སྐྱ་པ་དག་གིས། སྟུར་བའི་ཐོག་མར་གང་ཐུར་
དང་། ། ཆོག་ཏུ་ཅན་དང་ཕྱི་ལེ་ཅན། ། ཆོག་མཐའ་རིང་པའི་ཡི་གེ་
ཡང་། ། འདི་དག་ཕྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན། ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། ། ཕྱ་ར
དགོང་པའི་མདོ་ཡང་། མ་གསུམ་ཕྱི་བའོ་ན་གསུམ་ཡང་། ། ཆུ་ཐོག་ཕྱི་བའོ་ཡ
ཐོག་ཡང་། ། ཤ་ངན་ལུས་ཕྱི་བ་ར་ངན་ལུས་ཡང་། ། ས་མཐའ་ཕྱི་བ་ཏ་མཐའ
ཡང་། ། ངལ་བས་བ་ནི་ཆོག་ས་ཅང་ན་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱག་ཁ
གནས་པ་ངང་ལྟོད་ངང་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ཆུ་གང་ས། ། ཡི་གེ་ནི་ཇེས་ས
ཆུ་ཕུང་ས་ངང་མི་ཆུ་ཕུང་ས་ལ་སོགས་པའོ། ། མིང་ནི་འདོད་ཆུ་ལ་ངང་ཇེས
བསྒྲབ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཆུན་ནི་ཆོག་ངང་དཔེ་ལ་སོགས་པའོ། ། གཞན་ཡང
བསྲེ་བ་ངང། ཡི་གེ་ངང། མིང་ངང། ཆོག་བསྒྲུར་བ་ལ་སོགས་ཡ་ཡིན
ནོ། ། འདི་དག་གི་ཆུ་ཆ་གཞག་ཆུས་པར་ཕོ་བས་བྱས་པའི་མཁས་པ་ཆུ་ཆ
འཇུག་པའི་སྒོར་གསལ་ལ། ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་ངལ་བས་བའི་གནས་ལ་སོགས་ཡ
འགའ་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཇེ་ལ་བསྐུལ་བར་བལྟས་པས་ཆ་ཆ
ཅམ་འཚར་བར་འགྱུར་རོ། ། དཔེའི་ཐུགས་འགའ་ཅམ་ཡང་ལེགས་པར
བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཆ་ཆ་ཀྱི་དོན
ལ་འདིར་བཤད་པ་ནི། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོག་གསུམ་གོང་དུ་བཤད་པའི
སྐབས་ལས་བསྟན་ཟིན་ལ། མེ་ཏོག་གི་ཕུན་པོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ
ན་ཡིན་ཞིང། མེ་ཏོག་གི་ཕུན་པོ་ལས་བདེ་བ་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཇེ་ལ་བསྐུལ
བར་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་བའི་ཚོར་མས་བློ
མེག་ངཀྱགས་པས་ཀུན་མཉེན་ཕྱལ་པོ་ལྟ་བའི་ནུས་པ་བདག་ལ་མེད། ། ཁྱེད་ཀྱི
ཐུགས་ཀྱང་དམ་པ་ལ་དགོངས་དེ་ཡི་སྨོན་དུ་ཕོངས་པ་བདག་ལ་མི་གཟིགས

ལ། ། ཡུལ་ཡང་ལོག་པར་གོམས་སྦྱོད་པའི་རྟེས་འཕྲོ་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་སྐབས་ཆོལ་བས། ། ཀྱི་མ་བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་ཐར་མེད་དེ་ལ་ཕྱིད་ཀྱི་ཐུགས་རྟེ་མེད་ཙམ་ལགས་པར་མངོན་སུམ་གྱུར། ། ཅེས་སོགས་བཤད་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་འདི་ཕྱིད་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས། ཚོག་ཏུང་དང་པོ་གཉིས་དང། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡི་གེ་མི་མཉམ་པར་ཡོད། བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་ཆམས་ཤིན་ཏུ་ནུས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཕྱེང་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ། ཕྱེང་ལྡན་མ་དངོས་ཀྱི་ཕྱི་ཡང་དང་ངལ་བས་པ་བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་དུ་མ་ཀན་ནོ། ། མཇུག་གི་ཚོགས་བཅད་བྱུག་པོ་ཕྱི་ཏེ་ཀྱོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཅྭ་ཐག་གཤོལ་མདའ་གངོང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས། གཤོལ་མདའ་གངོང་དངོས་བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་དུ་མ་བཏུབ་པོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེབ་སྦྱོར་ཆམས་ཤེས་དགོས་ཤོ་ཞེས་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བུར་ཚོས་རྟེ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་གསུངས་པ་ནི། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་པ། ། དེ་དག་ལེགས་ བཤད་ རིན་ ཆེན་ ལྷུད། ། ཆུ་ མཚོ་ ཆེན་ པོ་ ཆུ་ ཡི་ གཏེར། ། ཡིན་ཕྱིར་ཆུ་བོ་ཕན་ཚད་འབབ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཆུ་བོ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ མེད་ པའི། བློ་ དོར་ ཐོ་ ཡིས་ ལྡན་ པ་ མཁས། ། རྒྱལ་ དང་ འདྲེས་པའི་ལྷགས་ཕྱི་ཆམས། ། ཁབ་ལེན་རྟོ་ཡིས་ལེན་པ་ཤེས། ། ཞེས་དང། ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཉེས་པ་དག ། ཞལ་བར་ནུས་ཀྱི་ཐུན་པོས་མིན། ། ནམ་མཁའ་ལྟེང་གིས་དུག་ཅན་སྟལ། ། གསོད་པར་ནུས་ཀྱི་ཁྭ་ཏས་མིན། ། ཞེས་བྱ་ བ་ལ་ སོགས་པ་མཁས་པ་དག་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ཆམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པ་ཆམས་སོ། ། གཉིས་པ་ལུས་དང་ཆུན་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། གཞུང་གི། ཤྱན་ངག་ལ་ནི་ལུས་དང་ཆུན། ། ཆམ་པ་གཉིས་སུ

བསྡུས་ཏེ་བཤད། ། སྟན་ངག་བསྡུ་ན་ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས། ལུས་ནི་འདོད་
པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ནི་དེ་དག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག
དང་། དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི
དག་གི་དོན་ནི་སྟར་སྒྲི་དོན་དུའང་བཤད་ཅིང། འོག་ནས་ཀྱང་དཔེ་རྣམས
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ
ཐོ་ལ་བ་དང་། རིགས་འབྱེལ་དང་། མཚོད་དང་། ཚིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ
བཞིར་ཡོད་པ་ལས། དེ་དག་སྟོན་པ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་ཀྱང
བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་ན། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན། ། རྗོགས
པ་ཐོ་ལ་བཡིན་པར་འདོད། ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད
བྱ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ནི་ཐོ་ལ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ཚིགས་བཅས་ལན་ཚུན་འདུས་པ
ལས། ། བརྗོད་བྱ་རྣོགས་པ་རིགས་འབྱེལ་ཡིན། ། ཚིགས་བཅད་ལན་ཚུན་བྱ
བ་མེད་ཅིང་འདུས་ནས་བྱ་བ་གཅིག་སྟོན་པ་ནི་རིགས་འབྱེལ་ཞེས་བྱའོ། །
གནས་སྐབས་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཐ་དད། ། བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་མཚོད། ། གནས
སྐབས་གཅིག་ཅིང་ཡུལ་ཐ་དད་བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་པ་ནི་མཚོད་ཅེས་བྱའོ། །
ཡུལ་གཅིག་བྱ་བ་དུ་མ་ཡིས། ། བསྟན་པ་ཚིགས་པ་ཡིན་པར་བཤད། ། ཡུལ
གཅིག་ལ་ བྱ་ བ་ ད་ ུ་ མས་ བསྟན་པ་ ནི་ ཚིགས་ ་ ཞེས་ ་ ། ། །

ཟེལ་གཏོན་པ། ། ཕྱི་ནས་འཆད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། ། སྟན་ངག་མཁན་རྣམས་
ཀུན་ལ་གྲགས། ། སྟོན་ལ་གཙོ་བོའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས། ཕྱིས
འགྲན་ཟླ་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པའམ། འགྲན་ཟླའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ནི་སྟན
ངག་མཁན་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྨོན་དཔོན་དཔའ
བོས། ། དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པས་ནི། ། ཆུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་སྐྲག་མཛད
ཅིང་། ། བདུད་ནི་ས་ཐམས་ཁོང་ཚུད་མཛད་ལ། ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་དབུགས
ཀྱང་འབྱིན། ། ཞེས་བསྟོད་པ་བཀྲ་ལྡ་བཙུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རིགས་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། ། དགྲ
ཡི་ཡོན་ཏན་སྤང་བརྗོད་ནས། ། ཕྱིས་ནས་དེ་ཉིད་ཟེལ་གཏོན་པའི། ། སྐྱོན
ཡོན་བརྗོད་ལ་འགའ་ཞིག་དགའ། ། སྟོན་ལ་དགྲའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད
ནས་དེའང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟེལ་ཀྱིས་གཏོན་ནོ་ཞེས་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ
འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛོས་སོ་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྨོན
དཔོན་དཔའ་བོས་བསྟོད་པ་བཀྲ་ལྡ་བཙུ་པ་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བདག་བསྟན
པ་ལམས་གསུམ་ཀྱི། ། ས་ཆེན་དག་ན་སྤྱོད་བཀྲིད་པ། ། མི་བརླག་ཐོགས་པ
མ་མཆིས་པའང། ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པས་ཟེལ་ཀྱིས་མནན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ
བུ་སྟེ། སྤྱོར་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་ཉམས་དང་ལྡན་པའོ॥ ། ।

དོན་ཚན་གསུམ་པ་ཤར་ཕྱོགས་པ་དང་བྱོ་ཕྱོགས་པའི་སྤྱོར་ཚུལ་བསྡུས་ཏེ
བསྟན་པ་ལ། སྤྱིར་བཅོ་ཐུབ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། ཐུ་ཞེས་པས་གང
ཟག་གོ་བས་ན། སྤྱོ་བ་ཡོན་ཏན་བཤད་པོ་དང། ནག་མོ་ཁོལ་ལ་སོགས་པ་ལྷོ
ཕྱོགས་ཀྱི་སྟན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ། ། ཞོ་ཅ་ཞེས་པ་ཡུལ་དང། ལ
ཞེས་པས་གང་ཟག་གོ་བས་ན། བཤད་དེ་ལ་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་པའི་སྟན་ངག
མཁན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་ན། རྒྱན་ལས། དེ་ལ་བཅོ་ཐུབ་ཐུབ་དང་ནི། །

ས།་ཁ་ལག་ཁྱད་གསལ་བར་བཤྱད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང། གཞུང་འགོད་ཅིང། ངོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། སྒྲར་བ་རབ་དང་མཉམ་ཉིད་དང། ། སྟོན་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང། ། ངོན་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཉིད། ། བཤྱད་དང་མཚོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། ། ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་པོ་ཟླར་ཟླའི། ། ལམ་གྱི་སྒོ་ཀུ་བཤད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་འགྲེར་ལྟར་ན། འཕྲལ་དང་རབ་གསལ་མཉམ་པ་ཉིད། ། སྟོན་དང་རབ་ཏུ་གཞོན་པ་དང། ། ངོན་གསལ་བ་དང་གོ་བདེ་དང། ། བཤྱད་དང་མཚོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། ། ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་པོ་ཟླར་ཟླའི། ། ལམ་གྱི་སྒོ་ཀུ་བཤད་པ་ཡིན། འདི་ནམས་ཕལ་ཆེར་བཟློག་པ་ནི། ། གོ་ཁའི་ལམ་དུ་མཆོན་པར་བྱ། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ་ངོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་ལས་སྒྲར་བ་ཞེས་དང། འདིར་འཕྲལ་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེར་གྱི་ཕྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་ངོན་འདུ་ལ། སྒོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ལྷོད་པའི་ཡི་གེས་མ་རེག་པ་སྟེ། སྒོག་ཆུང་བ་ནི་བཤྱད་པའི་ཆྱང་ཤུགས་ཆུང་བའོ། ། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་མདོ་ལས། དང་པོ་དང། གསུམ་པ་དང། ལྔ་པ་ནམས་དང། མཐར་གནས་པ་ནམས་ནི་སྒོག་ཆུང་བ་ནམས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ནམས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཀ་ཙ་ཏ་ཏ་པ། ཀ་ཛ་ཏ་ཏ་བ། ང་ཊ་ཏ་ན་མ། ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་ཧ་ལྟ་བུ་དགའོ། ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་སྒོག་ཆེན་པོ་ལྟ། ཆུང་ཤུགས་ཆེ་བར་རྒྱུའོ། ། སྒྲར་བའི་དཔེ་བཤད་དང་ངོས་ནི། བོད་སྐད་དུ་བསྒྲགས་ན། དེ་འདོད་ཛ་ཏ་མེ་ཏོག ཕྲེང། ། བུང་བ་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་ལྷིང། ། ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དྲངས་བཤམ་གསལ་བ་ནི་དངོས་དོན་ལྷོ་པའི་ལུགས་དང། བཤྱད་པ་ཤར་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང། དཔེ་

བརྟོད་གཤིས། དང་པོ་ནི། རབ་དང་ལྡན་པ་གྲགས་དོན་ཅན། །ཞེས་པ་
ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཤིང་གོ་སྒྲ་བའི་དོན་བརྟོད་པའོ། །གཤིས་པ
དེའི་དཔེ་ནི། ཟླ་བའི་མཚན་མ་ཕྱུག་ལྟ་བུ། །འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་རྒྱས་ཞེས
པ། །རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལྡན་པའི་ཚོགས། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གཤིས་པ
བཟློག་པ་ཤར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཤིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི། ངེས་ཚིག་ཡོད
ཕྱིར་གོ་ཆ་བ། ། ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་མིན་ཡང་འདོད། ། ཅེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན
ན་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པས་གོ་དཀའ་ཡང། ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱར
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཆ་བ་དག་རབ་ཏུ་དང་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ
འདོད་དོ། ། དེའི་དཔེ་ནི། ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་ཚུ་ལས་སྐྱེས། ། དེ་འདྲས
མཚན་པ་འོད་དཀར་ཅན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཟོ་ནྲ་བ་ཟླ་ཕྲ་ཕྲེ་ན་རེ
དེའང་ཤིན་ཏུ་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱུག་ལ་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་བའི
འོད་ཀྱིས་མཚན་པའི་རི་ཙོང་ཀི་ཀཟུགས་ར་རིས་དང་ལྡན་པའི་འོད་དཀར་ཅན
ཟླ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ཕྱུག་ལ་ཕྱོས་པོ་ལ་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤད
བུང་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཟླ་ས་ཕྱུག་ཀོ་ཡི། ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་ནི་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔང་ལོ་ཐུ་བས། འདིར་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་ནི་ཕྱོན་པ
དང་ཉེ་བས་ཕྱུག་ཕྱོན་པ་ཀོ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད
མོད། ཚ་ཐུ་ཀ་ཀ་ཟླ་ཕྱོན་པའི་ཟླ་དང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། དཀར་མིན་ཞེས་པའི
ཟླ་ས་ཕྱོན་པ་ཤ་ཁ་ཀ་ཀ་ལ་ཟླ་ཁ་བས་ཐ་མ་ཤ་ཁ་ལེགས་ས། ། གསུམ་པ
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། མཉམ་པར་ཟླ་བ་མི་མཉམ་བཅུ། ། ཞེས་པས
ཟློན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ལུགས་གཤིས་ཀ་ཡོད་མོད། ཟླ་པའི་ལུགས་དང་ཡས་ནི།
ལུ་ཐུ་ཀ་ཅ་ཅ་ཟླ་ཀ་ཐེད་ཅིང། ། ཉར་མ་རབ་མཐོར་དྭངས་ཤིང་དྭངས། ཚུ
ཆུན་ཚུ་ཕེགས་ཀྱིས་བབ་པའི། ཟླ་ལ་ཡ་ཡི་ཆུང་བདག་ལའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ

ཡིན་ཏེ། དཔྱིད་ཀའི་དུས་སུ་ཤིང་ནི་ཚུ་ལའི་སྟེང་ན་འཁོད་པའི་ཕུ་ཐུག་ནམས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་རླུང་ལང་པ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་སྟེ། སྐད་སྒྲན་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ཅིང། ཉར་མ་སྟེ་ཚུའི་ཕྱོགས་པ་རབ་ཏུ་འཐོར་བའི་ཟེགས་མའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་ཚུ་བོ་དྭངས་ཤིང་རབ་ཏུ་དྭངས་པའི་ཚུ་རྒྱུན་འབབ་པའི་ཚུ་ཕྱིགས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བས་བྲན་པའི་སྟོ་ཐུགས་ཀྱི་རི་བོ་མྱ་ལ་ཡའི་ཙནྡན་གྱི་ཚལ་ནས་འོངས་པའི་ནགས་ཀྱུང་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་བདག་ལ་དགའ་བ་སྟེར་བའི་ཆེད་དུ་འོངས་ས་ཞེས་པའོ། ། འདི་ཡང་སྟོ་ཐུགས་ཝཻ་ཌཱུ་རྱའི་ལྗགས་ཀྱི་སྣན་ངག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀང་པ་ཀུན་འཇམ་པ་ཡིན་ལ། ཏྲི་ཀཱཏེད་པ་སྤྱན་དགའ་གིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཕྱེད་སྤྱན་འཇམ་ལ། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ཆུབ་པར་ཡོད་ཅེས་གླེང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་ཤཱཀ་ཥྲཱི་གསུང་ངོ། ། བཞི་པ་སྐྱན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆུན་ལས་མདོར་བསྟན། ཆུས་བཤད། དོན་བསྡུ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང། འདིར་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་ན། སྐྱན་པ་ཉམས་ལྡན་ཚོགས་དང་ནི། ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཉམས་གནས་པ། ། ཐུང་ཚེ་སྤྱོད་པས་ཐུང་ཚེ་བཞིན། ། གང་གིས་བློ་ལྡན་དགའ་སྐྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་ཚོགས་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་ཡོད་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཉམས་སྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་ཅིང། ཚོགས་གིས་ཀྱང་ཉམས་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པར་ཆུས་པ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་ཐུང་ཚེ་འཛིན་པས་ཐུང་ཚེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ལྷ་པ་ཤིན་ཏུ་གཙོན་པ་ནི། ལྷ་པ་དང་ཤར་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། འདིར་དཔེ་ཙམ་སྨོས་ན། ཁྱིན་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ལྡན་དུས་ས། ། སྐྱན་པར་སྨྲོགས་པའི་མཐྱིན་ལྡན་པ། ། ཆ་བྱ་ཡིས་ནི་མཏུགས་མ་དག ། ཟླུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། ། དུག་པ་དོན་གསལ་བའི། ཆུན་ལས། ཕྱོག

བྱེད་ཀྱིས་ནི་ས་གཞི་དག ། རྫོགས་པས་བཅད་པའི་གླུ་ཁྲག་གིས། ། དམར་བ་ཚུ་
ཡི་གཏེར་ལས་བྱུང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷོན་ཀྱི་དུས་ཐུ་ས་གཞི་འདི་དག་རྒྱ-
མཚོའི་ནང་ན་བྱིང་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་འདོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷོག་བྱེད་དེ་ཁྱབ-
འཇུག་གིས་ལྷག་ཀྱི་ཕག་པ་ཆེན་པོར་སྣུལ་ཏེ། རྒྱ-མཚོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས-
གླུ་ཆུམས་བཟློས་ཏེ་རྫོགས་པས་དུམ་ཐུར་བཅད་པའི་གླུའི་ཁྲག་གིས་སྦགས་པས-
དམར་བར་ཀྱུར་པ་ཚུའི་གཏེར་འདི་ལ་ལྷུང་ངོ་ཞེས་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱགས་ས། ། -
ཚོག་འདི་ལ་ནི་ཚུ་གཏེར་དམར་པོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བརྡག་མི་དགོས་པས་ངོ-
གས་ལ་བའོ། ། བདུན་པ་རྒྱ-ཆེ་བ་ནི། ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། དཔེ་ངོས-
ནི། ཚོག་སྟོང་གང་དུ་ངོན་འགའ་ཞིག་ངོས་སུ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་ལ་ཆོས-
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ངང་ལྟན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣོགས་པ་དེ་ནི་རྒྱ-ཆེ་བའི་དཔེ-
ཡིན་ཏེ། སྟོང་བ-རྣམས་ཀྱིས་བཏེན་པའི་མིག ། ལན་གཅིག་ཁྱོད་གང་ངུང-
བ་ཡིས། ། ལྟ་གཅིག་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་སྟར། ། གཞན་ཀྱི་གང་པ་ལྟ་མ-
ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ-སྟེ། སྟོང-པ-པོའི-རྒྱ-པོ-འགའ-ཞིག-གིས-སྟྲིན-པ-ལ-དགའ-
བའི-རྒྱ-ལ-པོ-ཞིག-ལ། ཀྱེ-ལྟ-གཅིག-ཅེས-པོས-ནས-ཁྱེད-ལ-སྟོང-པ-པོའི-རྒྱ-པོ-
བདག-ཅག-རྣམས-བཏེན-ཞིང-ཕོངས-པས-མིག-མི-འཚུམ-པར-སྟེར-དུ-རེ-བའི-
བསམ-པས-བལྟའོ། ། དེ-འང-ལན-གཅིག-ཙམ-ཁྱོད-ཀྱི-གང-ལ-ལྟ-བར-བྱས-
པས-སྟྲིན-པ-ཕུན-སུམ-ཚོགས-པས-ཚེམ-པར-བྱས-པའི-གནས-སྐབས-ཐོབ-པ-དེ-
ཡིས-སྟྲིན-པ-པོ-གཞན-ཀྱི-གང-ལ-ལྟ-དགོས-སུ-བཅུག-པ-མ-ཡིན-ཏེ། ཁྱོད-ཀོ-
ནས-ཚེམ-པར-བྱས-པས-ས-ཞེས-པ-ལྟ-བུའོ། ། བཏུད-པ-བཟོད-པ-ནི། བཟོད-
པ-ཚོག-སྡུད-མང-པོ-ཉིད། ། འདི-ནི-ལྷག-པ-དག-གི-གསོས། ། ཞེས-པ-སྟེ། -
དེའི-མཚན-ཉིད-ནི། ཟླས-དབྱེ-དང-དེའི-སྐྱེས-བུ-དང-འབྲེ-མང-པོ-ལ-སོགས-
པའི-ཚོག-སྡུད-མང-པོ-ཉིད-ཡོད-པའོ། ། བཟོད-པ-འདི-ནི-ལྷག-པ-དག-གིས-

གསོས་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཕྱོགས་པ་དག་འདོད་དེ། དེའང་ཆོག་མ་བསྡུས་
པར་རྣམ་དབྱེའི་ནུས་པ་རྣམས་བཏོན་ན་ཆོག་བཅད་བཤིག་ནས་ལྷུག་པར་
འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་སོ་སྣ་ཕྲ་གསུང་ངོ། ། དཔེར་བརྗོད་ནི། ནུབ
ཀྱི་རི་མགོར་ལྷུང་བ་ཡི། ། མཐའ་དག་ཉེ་འོད་མལ་སྟན་ཅན། ། མཁྲེགས་པའི
ནུ་མ་ལ་གནས་པ། ། གོས་དམར་གཡོ་བཞིན་ཚུ་ལྟན་མ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཚུ་ལྟན་མའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུ་ལྟ་གནས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཚུ་ལྟན་མ
ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ཉིད་ཅི་དང་འདྲ་ན། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཐོའི་མགོར་ལྷུང་སྟེ
ཆགས་པར་གྱུར་པའི་ཚུ་འཛིན་མཐའ་དག་དགོང་ཕུན་གྱི་ཉི་འོད་ཤིན་ཏུ་དམར
པོས་ཁྱབ་པ་སྟེ་གཡོགས་པར་གྱུར་པའི་མལ་སྟན་ནི། དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་མའི
ནུ་མ་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་པ་ལ་གནས་པའི་གོས་ལྷ་བ་དམར་མོ་ཆུང་ཀོ་བསྐྱོད
པས་གཡོ་བ་བཞིན་དུ། ནུབ་ཕྱོགས་ཚུ་ལྟན་མ་ནི་མཛོས་ས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི
བཟླུད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚོགས་སྡུད་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ནི་ལྷུག་པར་མ་ཟད
ཚོགས་བཅད་ལ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་པའི་སྟན་ངག་མཁན་ཆེམས་སྨོར་བར་བྱེད་ངོ
ཞེས་བཤད་ལ། ཆུས་པར་ནི་ལེགས་སྨྲར་ཀྱི་སྐད་མཁྱེན་པ་ཆེམས་ཀྱི་ཕྱུགས་ཀྱི
སྨྲོད་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། ། དགུ་པ་མཛོས་པ་ནི། ཆུན་ལས། མཛོས་པ
འཇིག་རྟེན་དོན་དག་ལས། ། མ་འདས་འགྲོ་ཀུན་ལ་མཛོས་པའོ། ། ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དོན་ལས་མ་འདས་པར་བཟློད་པ
མཁས་ཆོངས་ཀྱི་ འགྲོ་ བ་ ཀུན་ ལ་ མཛོས་ ཤིང་ ཡིད་ འཕྲོག་ པར་ བྱེད་ པ་ སྟེ
བཅུར་ཆུ་ལ་མཛོས་པ་དང། ཕོ་ཉ་བ་ལ་མཛོས་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། དཔེ
དང་དོས་ནི། དཀའ་ཐུབ་ཐུང་པོ་ཁྱོད་འདུ་ཡི། ། ཞལས་ཀྱི་རྡུལ་ནི་གཅོང་མ
ཆེམས། ། ཡང་དག་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ། ། དེ་དག་ཁོ་ན་ངེས་པར
ཕྱིམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོན་ཀྱི་དུས་སུ་དཀའ་ཐུབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲེན

བདག་གི་ཕྱིམ་དུ་འོངས་ཏེ། སྒྲིན་བདག་ཕྱིམ་འདི་ནི་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་ དགེ་ལེགས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཕྱིམ་བདག་གིས་སྨྲས་པ། ཚངས་ པར་སྨྲོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་མང་དུ་བསགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ ཆེན་པོ་ཁྱོད་འདུ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་གཙང་མ་དག་བྱེད་གཟུགས་ཆུ་དང་ལྡན་པ་ རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ དག་ པར་ བཏབ་ ཕྱེ་ བསྒོས་ པ་ ལ་ རེག་ པས་ དགའ་ བ་ དང་ བཀྲ་ཤིས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ཁོ་ན་ བསྟེན་དུ་ རུང་ བའི་ ཕྱིམ་ དུ་ ཏེས་ པར་ བྱིན་ ཀྱི་ བརླབས་ པ་ ཡིན་ པས་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ།། །།

བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ལས། གཞན་གྱི་ཚེས་དེ་གཞན་དག་ལ། འཇིག་ ཅིན་ལུགས་ཀྱི་ཇེས་འཐྲངས་ནས། གང་དུ་ཡང་དག་འཛིན་བྱེད་པ། ཏིང་ངེ་ འཛིན་དུ་བརྗོད་དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཚོན་ནས་དཔེར་བརྗོད་ན། ཀུ་མུ་ དནོ་མིག་ཟླུམ་ཞིང་། ། པཎྜི་དག་ཀྱང་མིག་འབྱེད་ཅེས། ། མིག་གི་བྱ་བ་ བཀོད་པ་ལ། ། དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དག་ཐོབ། ། ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་ ཕ་ན་ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཟླུམ་པ་ལ་མིག་ཟླུམ་པ་ཞེས་སྨྲོ་བཏགས་ཀྱང་། པཎྜི་དག་ཀྱང་ ཁ་བྱེ་བ་ལ་སྨྲོ་བཏགས་ནས་མིག་གི་བྱ་བ་འཇུམ་པ་དང་། འབྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ ཀཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ། མིག་ཀཉིས་པོ་དེ་ལས་ཀཞན་ཀུ་མུད་དང་། པཎྜི་ལ་ རྣམ་པར་ཏྲི་ཀ་ཅིང་སྨྲོ་བཏགས་པ་ལས་མིག་གི་བྱ་བ་དེའི་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇིག་ ཅིན་ནས་ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཟླུམ་པ་དང་། པཎ་ཁ་བྱེ་བ་དག་གི་སྟེང་དུ་མིག་ཟླུམ་པ་ དང་མིག་འབྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ སྒྲ་ ཐོབ་ ཅིང་ འཇུག་ གོ་ ཞེས་ བཇོད་ དེ་ སྟོན་ པའོ། ། དོན་འདི་དག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱུན་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། འཇེལ་ལང་རབ་གསལ་མཁན་པ་ཉིད། ། ཅེས་པ་ནི། གཅིག་ཆར་དུ་ཆོས་དུ་

མདོན་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ནས་སྟོར་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་
དང་། ཚོགས་རྒྱན་སྟོར་བ་འདི་རྣམས་ནི། ། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས
བསྟན། ། ཞེས་པ་ནས། སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་དེ་དག་གི། ། དབྱེ་བ་བཤད་
པར་ནུས་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་བར་ཏེ། མཁས་པ
འཇུག་པའི་སྒོ་འདིར་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་རྗེ་པ་བཞུགས་པའི
དུས་ན། དཔྱིའི་གཞུང་འདི་ཚང་བ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང། འདིར་ལུང
དྲངས་པ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞུ་ཆེན་མཛད་ནས་དྲངས་པ་ཡིན་པས། ། ད
ལྟའི་འགྱུར་རྣམས་དང་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་ཐུང་ཟད་བྱུང་སྟེ་གཞུང་དུ་གསལ
ལོ། ། །

དེ་ནི་གཞུང་དོན་གསུམ་པ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དང་སྟོར་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད
པ་ནི། ཚོགས་རྒྱན་སྟོར་བ་འདི་རྣམས་ནི། ། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས
བསྟན། ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར
རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་རྒྱན་ཉིད་ལས། ལམ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ
བ་ནི། ། རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་དཔྱད་ན། ། སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་དེ་དག
གི། ། དབྱེ་བ་བཤད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ། ཞེས་ལུང་དུ་བྱས་ཤིང། སྒྱུའི
དབྱེ་བ་ཅམ་ལ། དོན་རྒྱན་དང། ཐུ་རྒྱན་དང། གཅོ་ཚོགས་གི་རྒྱན་རྣམས་ནུ
བསྟུས་ཀྱང། འདིར་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ལྔས་ཁ་དོག་རང
བཞིན་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་དངོས་ནུ་མངགས་པ་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས
ནས་དོན་གྱི་རྒྱན་གཙོ་ཆེ་བ་དང། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དབྱེའི་གཞུང་ཉིད་ལས
བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཙོ་ཆེ་བར་བྱས་གས། སྙན་ངག་གཞན་ལས་བཤད
པའི་དཔེ་བཙོས་ཐོགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། རྒྱན
ལས་བཤད་པ་ལ་ཡང་གཞུང་གི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྒྲས་ནུ། རང

བཞིན་བརྗོད་ དང་ དཔེ་ དང་ ནི། ། གཟུགས་ ཅན་ གསལ་ བྱེད་ བསྐོར་ བ་ ཅན། ། འགོག་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང། ། ལྷོག་པ་ཅན་དང་སྲིད་པ་ ཅན། ། བསྟུས་ དང་ ཕུལ་ བྱུང་ རབ་ བརྡུགས་ དང། རྒྱ་ དང་ ཕྱ་ ཚ་ དང་ རིམ། ། དགའ་ དང་ ཉམས་ལྡན་ གཟི་ བརྗོད་ ཅན། ། ཆམ་ གྱང་ས་ བརྗོད་ དང་ ཀུན་ ཕན་ དང། ། རྒྱ་ ཆེ་ བསྟོན་ དོར་ ཐུར་ བ་ དང། ། ཁྱད་ པར་ མཚུངས་ པར་ ཐུར་ བ་ དང། ། འགལ་ དང་ སྐབས་ མིན་ བསྟོད་ པ་ དང། ། ཟླ་ལ་ བསྟོད་ ངེས་ པར་ བསྟན་ པ་ དང། ། ལྟན་ ཅིག་ བརྗོད་ དང་ ཡོངས་ རྫོས་ ཤིས། ། རབ་ སྒྲ་ལ་ དེ་ ནས་ དགོངས་ པ་ ཅན། ། འདི་ དག་ ཚོག་ ཆམས་ དག་ གི་ ནི། ། རྒྱན་ དུ་ སྟོན་ ཀྱི་ མཁས་པས་ བསྟན། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ གསུངས་ ཏེ། གཞུང་ འདིར་ ནི་ རང་ བཞིན་ བརྗོད་ པ་ དང། དཔེ་ དང། གཟུགས་ ཅན་ དང། གསལ་ བྱེད་ དང། བསྐོར་ བ་ དང། འགོག་ པ་ དང། དོན་ གཞན་ བཀོད་ པ་ དང། ལྷོག་ པ་ ཅན་ གྱི་ དཔེ་ དང་ བཅས་ པ་ འདི་ དག་ ཅམ་ ཞིག་ དང། སྐྱན་ ངག་ གཞན་ ལས་ གསུངས་ པའི་ དཔེ་ དང། རང་ ཉིད་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་ དཔེར་ བརྗོད་ ཅམ་ ཞིག་ གསུངས་ ཤོ། ། དེ་ ལ་ དང་ པོ་ རང་ བཞིན་ བརྗོད་ པའི་ དཔེ་ ལ། རིགས་ ཅམ་ བརྗོད་ པ་ དང། བྱ་ བ་ ཅམ་ སྟོན་ པ་ དང། ཡོན་ ཏན་ བརྗོད་ པ་ དང། ཐུས་ བརྗོད་ པའོ། ། རིགས་ ཅམ་ བརྗོད་ པ་ ནི། རྒྱན་ ལས། མཆུ་ ནི་ ཤིན་ ཏུ་ དམར་ ཞིང་ གྱུག ། གཤོག་ པ་ ལྟ་ བུ་ ལས་ ཕ་ ཡ་ ཆུ་ ཕ་ ཏ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུ་ དང། ཡོན་ ཏན་ བརྗོད་ པའི་ དཔེ་ ནི། ལུས་ ཀྱི་ བ་ ཕུ་ ལྟང་ བྱེད་ ཅིང། ། ཡིད་ ནི་ དགའ་ བར་ བྱེད་ པ་ ཡོ། ། མིག་ ཀྱང་ ནུང་ ཟད་ ཟིམ་

ཕྱིད་པ། ། དགའ་མ་རེག་པ་འདི་དང་ལྡན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཤས་
བརྗོད་པའི་དགེ། མཐྱོན་པ་སྟོང་ཞིང་ལག་པ་ནི། ། ཐོད་གནས་གཙུག་ན་བླ་ཆ
ནས། ། རལ་པ་ཆུམས་ཀྱང་དམར་ཞིང་སྐྱེམ། ། སྣང་ཐུར་ཕྱུ་མཆོག་རྒྱལ
མཚན་ཅན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི། ། དེའང་རིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས
ལ། ། ཤས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚོ་བ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ཁོ་ནའི་རལ་པའོ། །
མཇོས་པ་དང། བླ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ཤས་སོ། །
འདིར་སྟོན་གྱི་སྣན་ངག་མཁན་འགའ་ཞིག་རེ། རིགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི
མཆུནི་དམར་ཞིང་གུག་པ་དང། ། ཞེས་སོགས་ཚོག་ཏུང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས
ཡོན་ཏན་བསྟན། ཕྱི་མས་ཐུ་བ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར། དམར
བ་དང། གུག་པ་དང། ཀོཊི་ཀ་པ་ལྟ་ཆང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཅིའི་རིགས་ལ
ཡོད་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཅིའི་རིགས་ཀྱི
ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་མི་ས་ཞེས་སོ། ། ཤས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ
མཐྱོན་སྟོན་དང། ལག་ན་ཐོད་ཅན་དང། གཙུག་ན་ཆ་བ་དང། སྐུམ་ཞིང
དམར་བའི་རལ་པ་ཅན་དང། ཕྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྟ་བ་དེ་མིང་གི་ཆུམ
གང་ཡིན་ཞིང། མིང་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ཤས་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པའོ། ། དེ་ལ
མཐྱོན་པ་སྟོན་པོར་ཐུར་པ་ནི་ལྟ་དང་ལྟ་ཞིན་འཕྲུགས་པས་རྒྱ་མཚོ་བསྡུས་པ
ན་དུག་ནག་པོ་བཅུགས་པ་ཐུང་བ་ཟོས་པས་མཐྱོན་པ་ནག་པོར་ཐུར་པའོ། །
ལག་ན་ཐོད་པ་གནས་པ་ནི་སྟོང་བའི་ཐུགས་དེ་ཕྱིས་བདུད་ཅིའི་ཐུགས་དུ་ཆུས
པའོ། ། འགའ་ཞིག་རེ། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོད་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། གཙུག་ན
ཆ་ནི་དེའི་དུས་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཐུང་བ་ཅོད་པན་དུ་ཆུས་པའོ། ། ཐུམ་ཞིང
དམར་ཞེར་ལི་བའི་རལ་པ་མཇོས་པའི་ལུར་བུ་ཅན་དེའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཏོག་ལ
ཕྱུ་མཆོག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་མཚན་པ་ཡོད་པས་ན་ཕྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས

བཏགས་པའོ། ། དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་དབེའོ། ། གཉིས་པ་དབེ་ཡི་རྒྱན་ལ། དབེ་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང། ས་ཁེ་དང། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་དགོས་འདོད་འགྲུབ་པ་དང། འཇིགས་པ་མེད་པ་དང། གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་དང་ཁེ་བར་མཚུངས་པ་ལ་དབེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། དེ་ལ་ཡང། རྒྱས་པར་ནས་ལྟ་ཙ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆོས་དབེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དབེ། གཉིས་པ་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་དབེ། གསུམ་པ་བརྗོག་པའི་དབེ། བཞི་པ་ཕན་ཚུན་ཀྱི་དབེ། ལྔ་པ་ངེས་པའི་དབེ། དྲུག་པ་ངེས་མེད་ཀྱི་དབེ། བདུན་པ་སྦྱོང་པའི་དབེ། བརྒྱད་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་དབེ། དགུ་པ་རབ་རྟོག་གི་དབེ། བཅུ་པ་ཆད་བྱུང་གི་དབེ། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོང་པའི་དབེ། བཅས་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་དབེ། བཅུ་གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབེ། བཅུ་བཞི་པ་སྐྱོར་བའི་དབེ། བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་པའི་དབེ། བཅུ་དྲུག་པ་སྨོད་པའི་དབེ། བཅུ་བདུན་པ་བསྟན་པའི་དབེ། བཅོ་བརྒྱད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབེ། བཅུ་དགུ་པ་འགལ་བའི་དབེ། ཉི་ཤུ་པ་དགག་པའི་དབེ། ཉེར་གཅིག་པ་ངོས་བསྟོད་ཀྱི་དབེ། ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དབེ། ཉེར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མཡིན་པའི་དབེ། ཉེར་བཞི་པ་འབྱུང་མིན་ཀྱི་དབེ། ཉེར་ལྔ་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་དབེ། ཉེར་དྲུག་པ་མང་བའི་དབེ། ཉེར་བདུན་པ་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་དབེ། ཉེར་བརྒྱད་པ་ཕྲེང་བའི་དབེ། ཉེར་དགུ་པ་ངག་དོན་ཀྱི་དབེ། སུམ་ཅུ་པ་བླ་བའི་དངོས་པོའི་དབེ། སོ་གཅིག་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་དབེ། སོ་གཉིས་པ་རྒྱུའི་དབེ་རྣམས་སོ། ། དབེ་དེ་དག་ལ་གཞུང་འདིར་ནི། དེ་ལྟའི་དབེ་ཡི་རབ་དབྱེ་བ། ། སྟོན་ཀྱི་མཁས་པས་འདི་ལྟར་བཤད། ། དབེ་ཁེ་བར་

མཚོན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། སྟོན་གྱི་སྐྱེན་ངག་མཁན་གྱིས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། ཆོས་དང་དངོས་པོ་བཟློག་པ་དང། ། ཕན་ཚུན་དཔེ་དང་ངེས་པའི་དཔེ། ། ངེས་པ་མེད་དང་སྡུད་པའི་དཔེ། ། དེ་ས་གས་དཔེ་ནི་སྒྲོས་ཏེ་བཤད། ། ཅེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང། རྒྱས་དང་ཚིག་ཐ་དད་དམ། དཔེ་ངོན་ལྟ་ཆད་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་སྒྲོར་ལ་སྐྱོན་མེད་ན་མཁས་པའི་ཁར་དབྱུང་བྱ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་བས་མ་པར་གྱིས། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཇི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དམིགས་བས་ལ་བསྟན་ཅིང། མཚུངས་དང་འདྲ་དང་ཏི་ལྟར་སོགས། ། ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ཤིད་ཡོངས་འདུ་ཤར་འཕྲང་འཕྲུང་བཞིན། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གྲངས་རྒྱུ་ཆུ་ཙ་གསུམ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ལ་དཔེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཚུ་སྐྱེས་ལྟར་དམར་ཞེས་པ་ནི་དངོས་སུ་མཚུངས་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་དཔེའོ། ། གཉིས་པཆ། མིག་ཕུག་ལ་འདྲ་ཞེས་པ་ཆོས་གཅིག་གོ་བས་དངོས་པའི་དཔེའོ། ། ཁྱོད་ཀྱི་གཉིས་ལྟར་ཆུས་པའི་ར་པིན་ཆུར་ཐུར་ཞེས་པ་ཏོན་ལ་དཔེ་བྱས། དཔེ་ལ་ཏོན་བྱས་པས་ཀྱགས་པ་ལས་བཟློག་པའི་དཔེའོ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྤྱིར་དཔེ་བྱ་བའི་གཞི་གཉིས་པ་ལ་ངེ། ། ངེ། ། ཁྱོད་ཤ་ཆ ། ། ཁ ། ། ཁ ། ། ཁ

རོ། ། དྲུག་པ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི། ཁྱོད་གཙོང་པརྒྱ་འདྲ། གཞན་དེ་འདྲ་ཡོད་ནའང་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཞལ་པརྒྱ་ཡི། ། རྟེས་འགྲོ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ། ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བྱེད་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ངེས་མེད་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེའོ། ། བདུན་པ་སྔོད་པའི་དཔེ་ནི། གདོང་མཛོས་པར་མ་ཟད་སིམ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཁྱོད་གཙོང་མཛོས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། ། ཟླ་བའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། ། དགའ་སྐྱེད་ལས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་པ། ། འདི་འདྲ་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཚུངས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་མཛོས་པ་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས་དགའ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྔོད་པའི་དཔེའོ། ། བདུན་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་སྨོས་ནས། གཞན་རྣམས་དེ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཁོངས་ནས་བཤད་དོ། ། བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ། ། མཐོང་ཞིང་བླ་བ་མཁས་ལ་མཐོང་། ། འདི་ཉིད་ཁོན་ཆ་ཐ་དད་དེ། ། གཞན་མེད་ཅེས་འདི་ཕྱལ་བྱང་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་འདིར་ནི། ཁྱོད་ཉིད་ལས་ཁྱོད་གདོང་། ནམ་མཁའ་ལས་ཟླ་བ་མཐོང་། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་སྟོན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དགུ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། འདི་ཡི་བཞིན་དཔལ་ང་ཉིད་ལ། ། ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་སྐེམས་མི་དགོས། ། པཏྨ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་ཕྱིར ། ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་རྟོགས་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། འདིའི་གདོང་གི་དཔལ་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་མ་སྐེམས། པཏྨ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བརྟག་ཏུའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྨིག་ལེགས་པཏྨ་འགའ། ། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་མིག་ལྟར་ན། ། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆད་ཏུང་དཔེ། ། ཞེས

གསུངས་ལ། འདིར་ནི། པཏྨར་བསམ་པས་མིག་འཕྲུག་ཡམཚན་ཅན་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱུངས་པའི་དཔེ་ནི། ཆུན་ལས། ལུས་ལ་ཁྱོད་གངོར་རི་བོང་ཅན། །ཞེས་བརྡུགས་ཁྱོད་གངོར་བསམ་པ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཡི་ཡང་ཕྲེས་ཐུ་བསྟུགས། །ཞེས་འདི་རྒྱུངས་པའི་དཔེ་རྣ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཁྱོད་གངོར་རི་བོང་ཅན། མཁར་བསམ་པས་ས་ཚང་ཞེས་རྒྱུངས་པའི་དཔེར་བཤད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གངོར་པ་དཀར་བ་དང་མཛེས་པའི་ཆུ་མཚན་ཀྱིས་ཆུ་སྐར་བཙེ་བ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚེ། འདི་རི་བོང་ཅན་ནོ་ཞེས་འཕྲལ་བར་བཏགས་ཀྱང་ས་ཚར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་དཔེ་ནི། པད་ནང་བུང་བ་འཕོར་རམ་ཅི། ། ཁྱོད་གངོར་ལ་མིག་གཡོའམ་ཅི། ། བདག་གི་སེམས་ནི་ཆམ་པར་གཡོ། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། པད་ནང་བུང་བ་འཕོར་པའམ། གངོར་ལ་མིག་གཡོ་བ་སོམ་ཉིད་ཀྱུར་པ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེ་ནི། ཟླ་བ་སྐྱེས་བྱེད་མཛེས་པ་འདི། ། ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་པཏྨས་མིན། ། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གངོར་ཉིད་ངོ། ། ཞེས་འདི་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། པཏྨ་ཟླ་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད། མཛེས་པ་ལ་ཟླ་བས་མི་གཞོད། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གངོར་ཉིད་ཡིན། གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེ་ཞེས་ཚིག་ལྷུག་པར་གསུངས་ལ། ཆུན་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནི་འགྱུར་ཐུང་ཟད་མི་ལེགས་ཏེ། ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨོས་པ་ཅམ་ཀྱིས་གངོར་མཛེས་པ་པཏྨ་འདྲ་བ་ལ་ཟླ་བས་མི་གཞོད་པའི་ཆུ་མཚན་དངོས་མ་སྨོས་པས་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་མི་ཐུས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། ། དེས་ན་གཞུང་འདིར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ། པཏྨ་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་དེ། ། མཛེས་པ་འདི་ལ་ཟླ་བས་མིན། ། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གངོར་

ཤེད་དོ། ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ལེགས་སོ། ། བཅུ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། བསིལ་ཟེར་ཅན་ཀྱི་འགྲན་ཟླ་དང། ། དཔལ་དང་ལྡན་དང་ཏི་བཟང་གྱི། ། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཚུ་སྐྱེས་བཞིན། ། ཞེས་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་རྣ་བཤད། ། ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། བསིལ་བོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པཏྨ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཏི་དང་ལྡན། འདིས་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསིལ་བོད་དང། བསིལ་ཟེར་ཅན་ནི་ཟླ་བའི་མིང་སྟེ་བྱིད་ལས་ལ་བཏགས་པའོ། ། དེའི་འགྲན་ཟླ་ནི་སྦྱར་བ་སྟེ་གདོང་པ་དང་པཏྨ་གཤིས་ལའོ། ། དེ་ཡང་གདོང་པ་ནི་མཛོས་པས་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་ལ། པཏྨ་ནི་ཤེ་མའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གདོང་པ་མཛོས་པའི་དཔལ་དང། པཏྨ་ཐུང་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཟང་རས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཆོས་གཅིག་ཤེད་ཀྱིས་གདོང་དང་ཚུ་སྐྱེས་གཤིས་ཀ་ཡོན་ཏན་དེ་བཟང་རས་དང་ལྡན་པར་འདྲའོ་ཞེས་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་དང་དཔེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་བའི་དཔེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱའི་ཕྱིར། ། མཉམ་ཤེད་དཔེ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ན། ། སྐྱེད་ཚལ་ལྷོང་འདི་བུ་མོ་བཞིན། ། མཛོས་ལྟན་པ་ལ་ཀླ་ན་ན། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། འདྲ་ཡུལ་མཚུངས་པའི་སྒྲའི་སྒོ་ནས་དོན་ཀྱི་དཔེར་བྱས་པ་མཚུངས་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཤིས་ཀལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྒྲ་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་གཤིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་ན་མཉམ་པའི་དཔེའམ་མཚུངས་པའི་དཔེ་ཞེས་བཤད་དེ། ཕྱ་ལ་ཀླ་ན་ནའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་པོ་འདིས་དོན་གཤིས་ལ་འཇུག་སྟེ། སྐྱེད་ཚལ་ཀྱི་ཤིང་སུ་ཕྱ་ལ་ནི་སྨོས་དཀར་ཀྱི་ཤིང་ཡིན་ལ། ཀླ་ན་ནའི་ནགས་ཡིན་པས་སྨོས་དཀར་ཀྱི་ཤིང་ནགས་མཛོས་པ་དང་ལྡན་

ཞེས་པའོ། ། བུ་མོའི་སྐབས་སུ་ལན་བུ་དང་བཅས་པའི་གདོང་མཛེས་པར་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པས་མཉམ་པའི་དཔེ་ཞེས་བཤད་དོ། ། བཅུ་དྲུག་པ་སྨྲ་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། པཎ་ཌུ་ལ་མང་ཐུ་བ་འཛིན། ། དེ་དག་ལས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན། ། མཚུངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བཅས། ། ཞེས་དང། འདིར། པཎ্ཌ་ལ་མང་ཐ་ནག་ནོག་ཅན་མཚུངས་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་སྐྱེན་མེད་པས་ལྷག་ཅེས་སྨྲ་བའི་དཔེར་གསུངས། དོན་ནི་དཔེ་ལ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་སྨྲ་བའི་དཔེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། བཅུ་བདུན་པ་བསྟན་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། པདྨ་ཚངས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད། ། ཐ་བ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གིས་འཛིན། ། དེ་དག་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། ། དེ་ནི་བསྟན་པའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་དང། འདིར། ཚངས་པ་པཎ্ཌ་ལས་སྐྱེས། ཐ་བ་རང་བྱུང་གི་གཙུག་རྒྱན། ཁྱོད་གདོང་དེ་དང་འདྲ། བསྟན་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་པཎ্ཌ་འདི་ནི་བསྟན་པར་འོས་ཏེ། དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིད་པ་པོ་ཚངས་པའང་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང། ཐ་བའང་བསྟན་པར་འོས་ཏེ། ལྷ་བདེ་འབྱུང་ཆམ་རང་བྱུང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་ལ་བསྟོད་ནས་མཚུངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། བཅོ་བརྒྱད་པ་བཟློད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏན་ལྡན་ནི་སྐྱོན་ཀྱར་ཡང། ། ཐ་བ་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། ། བཟློད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད། ། ཅེས་པ་བཟློད་འདོད་དཔེ་ཞེས་རིག ། ཅེས་གསུངས་ཤིང། འདིར་ནི། ཁྱོད་གདོང་ཐ་བ་འདྲ། དེ་ཡི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས། བཟློད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐ་བ་འདི་བདུད་ཙི་འདོ་ཟླ་བ་ལ་ཕོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནམ། ནག་པོ་ར་རིས་ལ་ཕོགས་པ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་ཀྱར་ཀྱང་རུང། སྐྱོན་ཡོན་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་

མི་ཤེས་ཀྱི། ཟླ་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྨྲོན་པའོ། །བཅུ་དགུ་པ་འགལ་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱུན་ལས། འདབ་བཆུ་པ་དང་སྨྲོན་ཟླ་དང་། ། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་གསུམ་པོ་ནི། ། ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་ཞེས་པ། ། དེ་ནི་འགལ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། པཟླ་སྨྲོན་ཟླ་ཁྱོད་གདོང་གསུམ། ། འགལ་བར་སྨྲོན་པ་འགལ་བའི་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་མི་པཟླ་དང་། སྨྲོན་ཏུས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་གསུམ་པོ་མཛོས་པ་ལ་སོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འོད་དམ་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས། སྣ་མ་སྣ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་བ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་དཔེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཉི་ཕྲུ་པ་དགག་པའི་དཔེའམ་ སྒྲུན་འཕྱིན་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱུན་ལས། དྲི་མ་ལྡན་ཞིང་ཟླུན་ཀྱུར་པ། ། ཟླ་བ་ལ་ནི་ཁྱོད་གདོང་དང་། ། འགྱན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད། ། ཅེས་པ་ དགག་པའི་དཔེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། འདིར་ནི། ཟླ་བ་ཐམ་པོ་རྟོག་མ་ ཅན་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པར་མི་ནུས། ཞུན་ འཕྱིན་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དོན་ནི་འགྱན་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ མཚུངས་ པ་ གསལ་ བར་ བྱས་ པའི་ ཕྱིར་ ཞུན་ འཕྱིན་ པཉམ་ དགག་ པའི་ དཔེའོ། ། ཉེར་གཅིག་པ་ངོས་བསྟོད་ཀྱི་དཔེའམ་མཛོས་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱུན་ ལས། ཁྱོད་གདོང་རི་དྭགས་མིག་གིས་མཚན། ། ཟླ་བ་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་ མཚན། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་མཚུངས་ཉིད། ། ཁྱད་འཕགས་མིན་ཞེས་ངོ་ བསྟོད་དཔེ། ། ཞེས་དང་། འདིར་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་གིས་ མཚན། ཟླ་བ་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་མཚན། ། དེ་ལྟ་ཡང་དེ་དག་མཚུངས་པར་ མཛོས་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་རི་དྭགས་ཀྱི་ཡན་ལག

གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེའི་མིག་གིས་མཚན་ལ། ཟླ་བ་ཡན་ལག་ཅན་རི་བོང་གིས་ མཚན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང། ཟླ་བ་འདི་གདོང་པ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། ཁྱོད་གདོང་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ངོས་བསྟོད་ དམ་མཛོས་པའི་དཔེའོ། ། ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེའམ་གནས་ ལུགས་བཤད་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། འདི་ནི་བཞིན་ཉིད་པཎ་མིན། ། འདི་དག་བུང་བ་མ་ཡིན་མིག ། ཅེས་པ་རྣམ་གསལ་མཚུངས་པ་ལས། ། དེ་ནི་ དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། འདི་པཎ་མ་ཡིན་ གདོང་། འདི་བུང་བ་མ་ཡིན་མིག ། གསལ་བར་མཚུངས་པས་དེ་ཉིད་གནས་ ལུགས་བཤད་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོན་ནི་འདྲ་ཞིང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཀྱི། གནས་ལུགས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། ། ཉེར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ ཡིན་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཟླ་བ་པཎ་དག་གི་ནི། ། མཛོས་པ་ལས་འདས་ ཁྱོད་ཀྱི་གདོང། ། བདག་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ཐུན་ མོང་མིན་པའི་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཟླ་བ་དང་པཎ་ཁྱད་ པར་ལས་འདས་པས་ཁྱོད་ཉིད་དང་མཚུངས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་ཞེས་ གསུངས། ངོན་ནི་དཔེ་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་ གཅིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ན་ཁྱོད་རང་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་ པའོ། ། ཉེར་བཞི་པ་འབྱུང་མིན་ཀྱི་དཔེའམ་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། པཎ་མཛོས་པའི་སྐྱེང་པོ་རྣམས། ། འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བསྟུས་པ་བཞིན། ། ཁྱོད་ཞལ་རྣམ་པར་མཛོས་ཞེས་པ། ། དེ་ནི་བྱུང་མིན་དཔེ་ཞེས་རིག ། ཅེས་ གསུངས་ལ། འདིར་ནི། པཎ་འདི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྟོམས་ཏེ་ཏིལ་བ་ལྟར་ཁྱོད་ ཀྱི་བཞིན་མཛོས་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་པཎ་མཛོས་པའི་སྐྱེང་ ཕོ། ཟེ་འབྲུ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་སྟར་མ་བྱུང་ཞིང། ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ཀྱང། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་དང་མཚུངས་ཞེས་ཁྱད་ཀྱིས་སྒྲ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་པའོ། ། ཞེར་ལྟ་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཟླ་བའི་གཟུགས་ལ་དུག་བཞིན་དང། ། ཚ་ཆུན་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། ། ཞལ་འདི་ལས་ནི་ཚུབ་མོའི་ཚོག ། ཅེས་པ་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག ། ཚ་ཆུན་ལས་མེ། འདིའི་ཁ་ལས་ངག་ཚོག་ཚུབ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་འདི་མི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེའོ། ། ཞེར་བྱུག་པ་མང་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཚ་ཆུན་ཆུ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར། ། ཟླ་ཤེས་ས་གས་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། ། རེག་པ་བས་ཤེལ་ཞེས་ཁྱད་འཕགས་དག ། གས་ལ་བར་བྱེད་པ་མང་བའི་དཔེ། ། ཞེས་དང། གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས། ཁྱད་པར་དག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལེགས་ས། ། འདིར་ནི། ཚ་ཆུན་ཀྱི་ཆུ་ཟླ་བའི་ཤེལ་ས་གས་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རེག་པ་བས་ལ། མང་པོའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་དཔེ་གསུམ་ཀྱིས་ངོན་གཅིག་གས་ལ་བར་བྱེད་པས་མང་པོ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་མང་པོའི་དཔེའོ། ། ཞེར་བདུན་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ལུས་ཕྱི་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི། ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བརྟེན་བཞིན། ། པདྨ་ནང་ནས་ཕྱུང་བ་བཞིན། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཁྱོད་བཞིན་ཟླ་བ་ལས་བྱུང། པདྨ་སྟེང་པོ་ལས་བརྟེན་པ་འདྲ། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་དཔེ་དངོས་ལས་མཛོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེའོ། ། ཞེར་བརྒྱད་པ་ལྷོང་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཞེ་བོད་ཞེ་བཞིན་ཞེ་མ་ཡིས། ། ཞེན་བཞིན་ཞེན་ཀྱི་མཁའ་ལ་བཞིན། ། རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཁྱོད་ལ་དཔལ། ། འཛིན་ཞེས་འདི་ནི་ལྷོང་བའི་དཔེ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདིར་ནི། ཞེ་མས་ཞེན

མོ། ཞིན་མོ་དྲོ། ཏྲ་བས་ལོ་ཏོག། ། ཁྱོད་ལས་མཁས་པ། མཁས་པས་བྱས། ཕྱིང་བའི་དཔེ། འདི་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཇུལ་དགོས། མིན་ན་དཔེ་མང་པོར་འགྲོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཞི་བོད་ཀྱི་ཞི་མ་ལ་དཔལ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཞི་མ་ཡིས་ཞིན་པར་ལ་དཔལ་འཛིན་ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་ཞིན་པར་གྱིས་ནམ་མཁའ་འཛིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་པར་གཞོན་པ་དང། དཔའ་བས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་དཔལ་དང་དཔང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྨ་མ་སྨ་མ་དཔེ་དང། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔེ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཇུལ་བའི་ཚོག་གི་ཕྱིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིང་བའི་དཔེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཉེར་དགུ་པ་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། གང་ཡང་ངག་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ། གལ་ཏེ་ངག་དོན་ཉེར་གཞལ་ན། ། ངག་དོན་དཔེ་དེ་ཞེས་གསུངས་ལ། ། འདིར་ནི། ངག་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ངག་དོན་གང་ཡང་དཔེར་སྟོན་པ་འདྲ་བའི་ཚོག་གམ། མང་པོའི་ཕྱིར་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་རྣམ་པར་གཉིས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མེག་མེ་བརྡན། སོའི་འོད་གསལ་བྱང་བ་འཕོར། གེ་སར་གསལ། འདམ་སྐྱེས་ལྟར་མཛེས་ཞེས་པ་བཞིན་སྐྱ་གཅིག་ཕྱ་པ་དང། ལུས་ཕ་པ་ཐལ་ཞི་ལ་དང་མཚུངས། ། དེ་བཞིན་བཞིན་རས་པཐ་འདྲ། ། ཁོ་བོ་སྐང་རྩེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཞིན། ། འཕྲུངས་ཤིང་འཕྲུངས་ནས་རྩེད་འགྱོ་ཕྱེད། ། ཅེས་པ་བཞིན་སྐྱ་མང་པོ་པ་དང་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་ཁོ་བར་སྣ། ། སུམ་ཅུ་པ་རྣ་པོའི་དངོས་པོའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཉིར་བཀོད་ནས། ། དེ་ཡི་ཚོས་མཐུན་རབ་བཀོད་པ། ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཧོགས་པ་ཅན། ། རྣ་བོའི་དངོས་པོའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ཐུར་ཀྱང། ། ད་ལྟ་ཁྱོད་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ། ཡོངས་འདྲ་དག་ལ་ཆུང་འཕྲུང་ནི། ། གཉིས་པ་ངར་པར་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་ གསུངས་ ལ། འདིར་ ནི། ངངོས་ པོ་ གང་ ཡང་ རྡུང་ ཀ་

བཀོད། ། དེ་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་འགོད་དེ། མཚུངས་པར་གོ་བ་དེ་མཐུན་
དངོས་པོའི་དགེ། ། དེང་སང་བར་དུ་ཕྱོད་འདུ་མེད། ། ཀུ་ཡེ་གཉིས་པ་མེད་
པ་ཉིད། ། ཡོངས་སུ་འདུ་བའི་ཤང་འཐུང་བ། ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་
དངོས་པོ་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་སྟོན་ལ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། བཀོད་
པ་དེའི་ཚོས་མཐུན་པའི་དགེ་རབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་དོན་དེ་གཉིས་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲན་ངག་དེ་ནི་ཟླ་བོའི་དངོས་པོའི
དགེ་ཡིན་ཏེ། དགེར་ན་སྟར་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་ནས་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་རྣམས
སྐྱེས་པར་ཀྱར་ཀྱང་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་མེད་ལ། སྟར་དུ་མ་ཟད་ད
ལྟཡང་ཕྱོད་འདུ་བའི་སྒྲིན་པ་ལ་དཔའ་བ་དང། གཡུལ་ངར་བརྒན་པ་དང།
ཐོས་པས་མཁས་པ་དང། དགྲ་བོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན
འདི་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། ། དེའི་ཚོས་མཐུན་པ་དཔེར་ན་དཔག་བསམ་གྱི
ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ལ་ཤང་འཐུང་ལྟོན་ཤིང་དེ་དང་མཚུངས་པ་གཉིས་པ
ཅས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། སྒོམ་ཆུ
ཙ་གཅིག་པ་མཚུངས་པར་སྟོར་བའི་དཔེ་ནི། ཆུན་ལས། ལྷག་པར་དམན
པའི་ཕྱ་བ་ཡིས། ། ཆོ་ག་ཁ་ཅིག་ལ་རབ་བསྟེན་ནས། ། གང་སྟེ་དེ་དག
མཚུངས་པ་དག ། སྟོར་བའི་དཔེ་རྣ་བཤད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འདིར་ནི
ལྷག་པ་དང་ཞན་པ་གཉིས་བསྟེན། ཕྱ་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱས་ནས་གང་ཞིག་སྟེར
པ་ལ། མཚུངས་པར་སྟོར་བའི་དཔེའོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཚིགས་བཅད་མི
འདྲ་བནི་འགྱུར་ཡིན্ཕྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ། དོན་ནི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཕ་ལྟ་མ
ཡིན་པས་ཤོམ། དེའི་དགྲ་བོ་ལྟའི་དབང་པོ་མཐོ་རིས་བསྟུང་བ་དང། རྒྱལ་པོ
ཕྱོད་ནི་ས་བདག་ཡིན་པས་ས་དེ་བསྟུང་བའི་ཆེད་དུ་མེལ་ཚེ་ལ་ཅི་ཡང་ཕྱེད། ལྟ
དབང་དེས་ཏེགས་ལྟན་ལྟ་མིན་འཇོམས་ཤིང། རྒྱལ་པོ་ཕྱོད་ཀྱིས་ཏེགས་ལྟན

མིའི་བདག་པོ་གཞན་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། ། སྲུམ་ནུ་ཚ་གཉིས་པ་
རྒྱུའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། རྒྱལ་པོ་མཇོས་པས་རླུ་བ་དང་། ། གཟི་ཕྱིན་ཀྱིས
ནི་ཉི་མ་དང་། ། བརྟན་པས་རྒྱ་མཚོའི་ཇེས་སུ་བྱེད། ། ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱ
དཔེར་དྲན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། མཇོས་ཕྱིར་ཟླ་བ། བརྗིད
ཕྱིར་ཉི་མ། བརྟན་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ། ཁྱོད་དེ་འདྲ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེ་ཞེས
གསུངས། དོན་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ། ཇེ་ཏུ་ཞེས་རྒྱ་དང་རྟགས་གཉིས་ཀ
ལ་འཇུག་པས་དོན་འདྲ་ཞིང་ཐོ་བར་སྣང་བ། ། །

དོན་ཚན་གཉིས་པ་སྨྲོན་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེ་ནི། རྟགས
དང་ཚིག་ཐ་དད་དམ། དཔེ་དོན་ལྟག་ཆད་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་སྨྲོར་ལ་སྨྲོན་མེད་ན
མཁས་པའི་ཁར་དགྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་ནིང་འདི་ནི་མོ་ལྟར
འགྲོ། ། བུད་མེད་འདི་ནི་ཕ་ལྟར་སྣ། ། འདི་ལ་ཁོ་མོ་སྲོག་ལྟར་དགའ། །
དགའ་བཅོར་བཞིན་བསྟུབ་པར་བྱ། ། དཔེ་དམན་པས་དོན་བཟང་པོ་འགའ
ཞིག་མཚོན་པ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། ངང་མོ་ལྟ་བུར་ཟླ་བ་དགར། ། མཚོ
ལྟར་ནམ་མཁའ་ཏྲི་མ་མེད། ། ཕྱི་ལྟར་ཐུན་མོ་ཇེ་ལ་གྱས། ། མེ་ཏོར་ཏི་བཞིན
སྣང་བྱེད་གསལ། ། མཁས་པས་འདི་འདྲ་དོར་བར་བྱ། ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན
བཤད་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། །

དོན་ཚན་གསུམ་པ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ནུ་ཚ
གསུམ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྟན་ངག་མཁན་པོ་སྟ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་དྲུག་ནུ་ཚ
གསུམ་དུ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱན་ལས་ནི། བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟའི་སྒྲ། ། ཞེས
པ་ནས། སྒྲ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན། ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས
གསུངས་ཤིང་། འདིར་ནི། མཚུངས་དང་འདྲ་དང་ཇི་ལྟར་སོགས། ། ཞེས
པ་ནས། ཁྱོད་ཉིད་ཡོངས་འདུ་ཤུང་འཕྲུང་བཞིན། ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས

གསུངས། ཤོང་ལོས་འདི་རྣམས་མ་བསྒྱུར་བར། ཚ་ཐྲི་ཏའི་སྐད་རང་ཕོར་བཞག་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང། གཞུང་འདིར་བསྒྱུར་བ་དང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང། ཕྱིས་ལོ་ཐུག་པ་ཚ་ཐྲ་ཥ་ས་ལ་ནི་ཀང་རྒྱ་རྒྱ་ཆ་ལྟར་བསྡུས་ནས་དཔེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཏི་ཥ་ཆ་གཉིས། འདྲ་བའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཅོ་བཀྲད། དཔེ་རྒྱན་གསལ་བྱེད་བཅོ་ལྔ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕོགས་པའི་སྒྲ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་དང་བསྟོམས་པས་རྒྱ་རྒྱ་རེ་ལྟ་བོ་འདི་རྣམས་ཚོགས་སྤྱོང་གང་དང་གང་དུ་ཐུང་ཡང་དཔེ་དང་དཔེ་ཅ་དག་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང། རེ་རེན་ས་གང་ས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད། འདིར་མང་བས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་ལ། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་འདིར་ཐུང་བ་ལྟར་ན་ནི་གང་གྱི་ངེས་པ་དེ་ལྟར་འཐུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་སྣང་ངོ། ། ། ।

དཀའ་དོན་ཚན་གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། ངོ་བོ་ནི། རྒྱན་ལས། ཐ་དད་རྣམ་སྨིན་གྱུར་པ་ཡི། ། དཔེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཅན་འདོད་དཔེར། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདིར་ནི། དཔེའི་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པའི་ཚོགས་སྤྱོང་རྒྱ་བ་གསྲེ། རྒྱན་ལས། དཔེ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པ། ། ཉིད་ནི་རྒྱ་བ་ཀ་ཞེས་འདོད། ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་བཀོད་དོ། ། དོན་ནི་ངོ་བོ་ཅན་ནམ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་པ་ཆམས་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱེ་བ་ནི། བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནས། བསྟོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་བར་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། ། དང་པོ་ལ། བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང། མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། དགུང་པ་འཕྲི་ཤིང་ལགས་པ་ནི། ། པད་མོར་ཆོ་ཡལ་འདབ་བོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དཔེར་ན་དགུང་པ་འཕྲི་ཤིང། ལགས་མགོ་པད། ཏང་ཕ་ལ་ཕོགས་པའི་ཕོར་ཆོ་རྣམས་ལོ་མ།

སེན་མོ་མེ་ཏོག ། ལག་གཉིས་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་དཔྱང་པ་དང་
འཁྲི་ཤིང་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལས། དཔྱང་པ་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་བར་གྱི་རྣམ
དབྱེ་དང། དང་གི་ཚོག་ཕྲད་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས་དཔྱང་པ་འཁྲི་ཤིང་གི
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང། གཞན་ཡང་ལག་པ་དང་པཎ་སོར་མོ་དང་ཡལ
འདབ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ལས་འཛིན་པའམ། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོག
སྟོད་ཀྱིས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང། དང་གི་ཚོག
ཕྲད་དང་བཅས་པ་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་ཏེ། ལག་པ་པཎྜིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད།
སོར་མོ་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་བར་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ
བསྟན་པས་ན་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། གཉིས་པ་མ་བསྟན་པའི
གཟུགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལས། ལག་པ་འཁྲི་ཤིང་སོར་མོ་རྣམས། ། ཡལ
འདབ་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི། ། མེ་ཏོག་ཏུ་འགྱུར་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ། ། ཁྱོད་ནི
ངེད་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་མ་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས
ལ། འདིར་ནི། དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཁྱོད་བདག་གིས་མཐོང། ། འདི་ཚོག་བསྟ
བ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟར་གྱི། དཔྱང་པ་འཁྲི་ཤིང་ལག་པ་ནི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱིས་པའི་ཚེ་ཚོག་བསྟ་བ་མ
ཡིན་ལ། སྟར་གྱི། རྒྱ་པ་ཀ་ཚོག་བསྟ་བ་ཡིན། ཞེས་བསྟ་བ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར
གྱིས་རྒྱ་པ་ཀ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་བསྟན་ཤིང་མ་བསྟན་པའི
གཟུགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལས། བཞིན་ཟ་འདྲུམ་པ་ཟ་འོད་ནི། ། གཟུགས
ཅན་བསྟན་ཤིང་མ་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིར་ནི། གདོང་ཟ
འདྲུམ་པའི་འོད་ཟེར། ཚོག་བསྟ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་པ་ཀ ། ཞེས་ གསུངས་ལ
ངོན་ནི་བཞིན་རས་ཟ་བ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོག་སྟོད་ཡོད་པ་དང། འདྲུམ་པ་ནི
ཟ་བའི་འོད་ངོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྟོར་བ་ནི་བསྟན་ཤིང་མ་བསྟན་ཤིང

མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། ཚོག་བསྡུས་པ་དང་ཚོག་སྡུད་མེད་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་གསལ་གྱི། བོད་སྐད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅོད་ཧེས་དཔང་ལོ་གསུང་། བཞི་པ་མཐའ་དག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི། རྒྱན་ལས། ས་མོ་དམར་བའི་འདབ་ལྷང་དང་། །ས་ནི་མཛེ་བོད་ཀྱི་གེ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་འདམ་སྐྱེས་ནི། །ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་བོར་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། དམར་བའི་ས་མོ་ལོ་མའི་ལྷེང། ས་ནི་མཛེ་བོད་ཟེར་གེ་ས། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་འདམ་སྐྱེས་ས་སྐྱོང་གཙུག་ན་འཛིན་པར་བྱེད། ས་ར་མོ་ལ་ས་གས་ལོ་མ། ཏང་ཝ་ཕན་ས་ཐུ་ཁ། ཟ་བའི་གནས་ས་ལ་ཕ་ཁ། ཁ་ཡི་ཁ། ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་ཀྱི་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ས་ར་མོ་དམར་བ་ནི་པཎྜིའི་འདབ་མའི་ལྷེང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང། ཁྱོད་ཀྱི་ས་ནི་ཟེར་ཟེར་དཀར་བ་ནི་གེ་ས་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀཉིས་པོ་པཎ་འདམ་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བགོད་པ་ནི་མཐའི་རྒྱལ་ཕྱན་ས་སྐྱོང་བ་ལ་དབང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་བོར་འཛིན་ཏེ། ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། ། མདོར་ན་ངོན་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་དང། དལེ་ཡི་ཁྱད་གཞི། ངོན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་དལེའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་མ་འཁྲུགས་པར་རང་རང་གི་གནས་སུ་བགོད་པ་ནི། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་དུ་བགོད་པས་ན་མཐའ་དག་གི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། ལྷ་པ་ཆ་ཤས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། རྒྱན་ལས། གཏུམ་མོ་སྨོ་བུར་ཉིད་དུ་ནི། ། ཁྱོད་གདོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། ། ཏྲལ་ཀྱི་ཆུ་ཡི་ཕིགས་པ་ཡིས། ། ངོག་པ་མུ་ཏིག་འོད་ཅན་འཛིན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། སྨོ་བུར་ཉིད་དུ་གཏུམ་མོ་ཁྱོད། ། མཆུ་ཡི་ལོ་མ་རབ་ཏུ་གཡོ། ། གདོང་གི་མུ་ཏིག་གསལ་བ་ཡི། ། ཏྲལ་ཆུའི་ཕིགས་མའི་ངོག་པ་འཛིན། ། ངལ་བའི་ཆུ་ནི་ངོག་པར་

བྱས། ། མཚུ་ནི་ཡོ་མར་བྱས་ནས་ཀྱང། ། ཆུམ་པ་གཞན་དུ་གདོང་མ་
བྱས། ། ངེས་ན་ཆ་ཤས་རྣུ་པ་ཀ། ། ཞེས་ལྷང་དུ་དྲངས། དོན་ནི་ཀྱི་གཏུམ་མོ་
ཞེས་བོས་ནས། ལྷོ་བུར་དུ་ཁྲོ་བའི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་འཕྲལ་ཤིད་དུ་ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་
པའི་མཚུའི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བས་ཁྲོ་བར་སྟོན་ཅིང། ཁྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟུལ
ཀྱི་ཆུའི་ཟེགས་པའི་དོག་པ་གསར་པ་ཀུན་ཏུ་ཕོན་པའམ། ཆུ་ཏིག་གི་འོད་ཅན
དཀར་ལ་མཛེས་པ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་པའོ། ། སྐབས་འདིར་ནི། རྟུལ་ཆུ་དོག
པའི་ངོ་བོར་བྱས། མཚུ་ཡང་ཡལ་འདབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱས་པས་ཡན་ལག་འབབ
ཞིག་བཀོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་གདོང་པ་ནི་ཆུམ་པ་གཞན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མ
བྱས་པས་ཆ་ཤས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། དྲུག་པ་ནི། ཆུན་ལས། གདོང་པའི
འདམ་སྐྱེས་སྨིན་འཕྱོག་ཅིང། རྟུལ་ཀྱི་ཆུའི་ཟགས་པ་དང། ། མེག་ནི་ཀུན་ཏུ
དམར་བ་འདི། ། ཚོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད། ། འདིར་ནི
གདོང་པའི་ཆ་ཤས་དག ། ཆུམ་འགྱུར་མ་བྱས་གདོང་པ་ཉིད། ། པཎྜིར
བཀོད་བྱས་དེས་ན་འདི། ། ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས
ལ། གཞུང་འདི་ལས། སྨིན་མ་འཕྱོག ། རྟུལ་ཆུ་འཛིག ། མེག་དམར
འདི་གདོང་གི་འདམ་སྐྱེས་ཚུས་པའི་སྐབས་ནས་གསལ། གདོང་གི་ཡན་ལག་ཆུམ
འགྱུར་མེད། ། གདོང་པ་ཁོ་ན་པཎྜི། ། དེ་ནི་དེ་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི། །
ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྣུ་པ་ཀ། ། ཞེས་འགྱུར་ཀྱི་ཕྱོད་པར་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ཀྱིས
གསུངས་སོ། ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་འདམ
སྐྱེས་པཎ་ཡིན་ཞིང། སྨིན་མ་འཕྱོག་པའམ་གཡོ་ལ་རྟུལ་ཀྱི་ཆུའི་ཆུན་ནི་རིམ
ཀྱིས་ཟགས་པ་དང། མེག་ནི་ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་འདི། འདོད
ཆགས་ཀྱིས་ཚོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་བུང་བས
སྣང་ཙི་འཛུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། འདིར

གདོང་པའི་ཚ་ཤས་ཁམ། ཡན་ལག་སྨིན་མ་དང། རྒལ་ཚུ་དང། ། མིག་
རྣམས་རྣམ་ འགྱུར་ དཔེའི་ གཟུགས་ ས་ ཆ་ བྱས་ པར་ གདོང་ པ་ ཉིད་ པརྒྱའི་
གཟུགས་ས་ལྷོ་བཏགས་ནས་བཀོད་པ་བྱས་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་འཐའ་ཞིག་
གཟུགས་ས་བཀོད་པ་འདི་ནི་མིང་དོན་མཐུན་ནོ། ། བདུན་པ་ནི། རྒྱུན་ལས།
མཛོས་མ་ཐོས་པའི་མཁྱེར་ཚོས་དམར། ། མིག་ནི་ཕུག་ལ་དམར་པོ་ཅན། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གིས་སྐྱེ་བོ་ནི། ། འདི་ཡང་དམར་བའི་རང་བཞིན་བྱས། ། ཞེས་
གསུངས་ལ། དེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་འདིར་ནི་ གཉིས་ སོགས་
ཀྱི། ། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད། ། ཅེས་ སོགས་ གསུངས་ ལ།
འདིར་ནི། ཐུགས་པས་མཁྱེར་ ཚོས་ སྣུག་ པ་ ལ། ། མིག་ གི་ ཕུག་ ལ་ དམར་ པོ་
ཅན། ། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཆུག་ གུ་ཡིས། ། འགྲོ་རྣམས་ཆགས་པའི་ བདག
ཉིད་བྱས། ། ཡན་ལག་ གཅིག་ སྒྲོང་ བྱེད་ པའམ། ། དེ་ལྟར་ གཉིས་ ལ་ སོགས
པས་ ཀྱང། ། ཡན་ ལག་ དཔག་ པར་ བྱ་ ལ্ལ ། ། ཞེས་ གསུངས་ ཤིང།
ཡན་ལག་ གཅིག་ གི་ ཀུ་ པ་ ཀ་ དང། ། གཉིས་ ལ་ སོགས་ པར་ དབྱེར་ རྒྱང་ བའི་ ཚུལ
གསུངས། དོན་ནི་ ཀ་ ཡི་ ཞེས་ པོས་ ནས། ། ཁྱོད་ ཆགས་ པས་ ཐུགས་ པའི་ མཁྱེར
ཚོས་ དམར་ ཞིང། ། མིག་ ནི་ ཕུག་ ལ་ དམར་ པོ་ ཡིན་ པ་ ཅན། ། ཁྱོད་ ཀྱི་ ཆགས་ ཀ
ང་ ལང་ ཚོས་ གདོང་ ཀ་ དམར་ བར་ ཆ་ ཟད། ། ཐུགས་ པོ་ འདོད་ ཆགས་ ཅན་ འདི
ཡང་ ཆགས་ པས་ དམར་ བའི་ ར་ ང་ བཞིན་ ཏ་ ནམ་ འགྱུར་ བྱས་ ཤོ་ ཞེས་ པ་ ལ্ལ
ཀང་ པ་ གཅིག་ ལ་ གཟུགས་ ཅན་ བཀོད་ ནས་ གཞན་ ལ་ མ་ བཀོད་ པའོ། ། དེ
བཞིན་ ཏ་ གཉིས་ ཤོ་ ལ་ ལ ། ། ཕུན་ ལས། ལྷན་ ངང་ ཆེ་ ལྷན་ ཐ་ ངང
ཉིད། ། ཅེས་ ངང། ཁ་ ཕ ། ། ངང ། ངང ། ངང

འདི་འཇུམ་པའི་མེ་ཏོག་འབར། ། གཡོ་བའི་མིག་ནི་བྱང་བ་ཅན། ། ཞེས་པ་
མེ་ཏོག་བྱང་བ་དག ། འགྲོགས་པས་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་ལ། འདིར་ནི། འདི་ཡི་གདོང་འཇུམ་མེ་ཏོག་འབར། ། གཡོ་བའི་
མིག་ནི་བྱང་བས་ཏེ། ། ཞེས་བྱ་མེ་ཏོག་གཉིས་གཉིས་པ། ། ལེགས་སྦྱར་སྦྱར་
བའི་རྒྱ་པ་ཀ ། ཞེས་བསྦྱར་ཞིང། ལེགས་སྦྱར་སྦྱར་བའི་རྒྱ་པ་ཀ ། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི་ཀ་ཡེ་མཛེས་ལྡན་མ་ཞེས་པོས་ནས། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་འདི་
ཞེས་ཁྱད་གཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་འཇུམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེ་ཏོག
འབར་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ལ། གཡོ་བའི་མིག་ཁྲ་པོ་ནི་བྱང་བའི་གཟུགས
སུ་བཀོད་པས་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནམ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བསྟན
ཏེ། མེ་ཏོག་དང་བྱང་བ་གཉིས་ལྡན་ཅེག་ཏུ་གནས་ཤིང་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར
རོ། ། གཉིས་པ་ལྡན་མིན་ནི། རྒྱན་ལས། གདོང་འདི་འཇུམ་གཤེར་ཟླ་འོད
དང། ། སྐུམ་པའི་མིག་ནི་ཕུག་ལ་ཅན། ། ཟླ་འོད་ཕུག་མི་ལྡན་པས། །
ལྡན་མིན་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། འདི
ཡི་གཤེར་བའི་འཇུམ་ཟླ་ཟེར། ། སྐུམ་པའི་མིག་ནི་ཕུག་གདོང། ། འདི་ནི
ཟླ་ཟེར་ཕུག་ལ། ། སྨྲོར་བལ་ཕྱིར་ན་མ་སྦྱར་དགོ། ། ཅེས་འགྱུར་གྱི་ཁྱད
པར་གསུངས། དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་འདི་ལ། ཤིན་ཏུ
འཇུམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་གཤེར་བའི་ཟླ་འོད་དང། ། སྐུམ་པའི་མིག་གི་ཕུག་ལ
དགྱེས་རིང་པོ་ཅན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཕུག་ཟླུམ་པར
བྱེད་ཅིང་མི་འགྲོགས་པས་ན་ལྡན་མིན་ནམ་སྨྲོར་བལ་ཞེས་བཤད་དོ། ། །

གཟུགས་སྲུམ་བྱས་ལ། ། བརྟེན་པ་མི་ཉམས་པ་ཞེས་པའི། ། གཟུགས་ཅན་
མཇོས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། ། ཐོག་པའི་མཁྲུར་ཚོས་རབ་དམར་ཞིང། ། སྨིན་
མའི་འཁྲིག་ཤིང་གར་བྱེད་པ། ། ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཡིད་བསྲེབས་ཀྱིས། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་ནུས། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི།
ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ནི། ། དཔོག་དང་མི་དཔོག་ལ་བརྟེན་པས། ། མི་
ཉམས་དཔོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ། རོལ་སྒྲོག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དཔེར། ། ཁྱོད་
གདོང་ཟླ་བ་ཐོག་པ་ཡི། ། མཁྲུར་ཚོས་དམར་པོ་གར་བྱེད་པ། ། སྨིན་མ་འཁྲི་
ལྷུག་ཡིད་བསྲེབས་ཀྱིས། ། ས་གསུམ་པོ་ནི་གཞོམ་པར་ནུས། ། ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི་རྒྱན་གཞུང་གི་འགྱུར་ལྡར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཅན་མ་ཞེས་པོས་ནས།
ཁྱོད་ནི་ཆགས་པས་རྟག་ཏུ་ཐོག་པས་མཁྲུར་ཚོས་སྨྲག་ཅིས་བྱུགས་པ་བཞིན་དུ
དམར་ཞེས་གཟུགས་སྲུམ་བགོད་ལ། སྨིན་མ་གཡོ་བ་ནི་འཁྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་
སྲུ་བགོད། འཁྲི་ཤིང་དེ་ཡང་གར་བྱེད་པའི་གཟུགས་སྲུ་བགོད་ཅིང། གཞན
ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཟླ་བ་ནུ་བགོད་ལ། ཟླ་བ་དེའང་ཡིད་བསྲེབས་འདོད
ལྟའི་གཟུགས་སྲུ་བགོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ས་འོག ། ས་སྟེང། ས་བླའི་འཇིག
རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་གཞོམ་ལ། ཕོ་མོ་མཐའ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ
ཆགས་པས་གཞོམ་པར་ནུས་ཞེས་ཡན་ལག་ནི་ལྟེང་པའི་སྟེང་ན་ཡན་ལག
མཁྲུར་ཚོས་དང་ཟློན་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྨིག་མ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས
ཅན་དུ་བགོད། ཡན་ལག་མཁྲུར་ཚོས་ གཟུགས་ སྲུ་མ་བགོད་ པ་ནི་ ཀུང་ པ
འཕེང་འགྲོས་ ལྟ་ ཏུར་ མི་ མཉམ་ པས་ ན་ མི་ མཉམ་ པའི་ གཟུགས་ ཅན་ ཞེས
བྱའོ། ། འདིར་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོགས་བཅད་ཕན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ཅམ་མ
གཏོགས་དོན་ལ་ཕྱད་མེད་དོ། ། བཅུ་གཅིག་པ་ཕྱད་པར་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ལ
ཐོན་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་བརྗོད་པ་དང། གཞུང་གི་དོན་དངོས་གཏིས་ལས། དང

པོ་ནི། ཚུ་པོ་གཏུམ་ལ་ཏྲ་ཏུའི་བུ་མོར་འཛིག་པའི་སྒྲ་བཤད་བྱང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞེག་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལ་བཙུན་མོ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ལ་འཆོལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་གཅིག་བཙས་ཤིང། གཞན་ཡང་བཙུན་མོ་ཆུན་མ་གཅིག་ལ་བུ་མེད་པར་དབང་ཕྱུག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཞུས་པས་བུ་དྲུག་ཕྲི་ཕྱིན་ནོ། ། དེ་ནས་ཆེར་སྐྱེས་པ་དང། རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་དེ་ཉིད་ཀུ་བས་ཀི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བར་འདོད་ནས། དེ་ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲྭབ་མཐའ་ལ་སྦྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འདོད་ཅིང། ཁྱད་པར་ཁྱབ་འཇུག་སྦྱལ་པའི་སྐུ་འཐོབ་པར་འདོད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པར་བཤད་དེ། ཆུ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་མཐོ་རིས་འདོད་མེ་ལ། ། སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཞེས་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་དང། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱང། པར་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། ། ཐོལ་ས་ཁང་བྱ་གམ་བདུན་སྦྱར་བྱ། ། ཀུ་ཡི་གཅང་མའི་རིགས་ཡིན་ནོ། ། ཁྱང་ན་ཐོལ་ས་ཁང་གསུམ་གྱིས་ས། ། ཞེས་བཤད་པས། མེ་ཐབ་དང། བསྲེག་བྱའི་ཤུས། ཀུ་ལྷོང་ཟླ་གཅིག་ཆུམས་ལྷ་ཕོན་བྱས་ཏེ། བུ་དྲུག་ཕྲི་ཆུམས་བསྲུང་དུ་བཙུག་པ་ན། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཆེན་པོ་མཉེས་ནས་ཀུ་ར་དང་ཀྱལ་གའི་ཕྱིར་དུ་ཀུ་ཆུམས་མཚན་མོ་བཀྲས་ཏེ་ས་ཧོག་ཏུ་སྒས་ནས་ཀུ་ཆུམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཏྲང་སྲོང་ས་ཕེར་ཕྱའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་ས། ། ས་ང་ནང་ནས་པར་བུ་དྲུག་ཕྲིས་ཀུ་ཆུམས་བཙལ་བས་ཁྱབ་འཇུག་ཏྲང་སྲོང་གི་གཟུགས་ཅན་གྱི་མདུན་ནས་ཧོག་ན་གནས་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཀླས་ཐབས་ཟུ་ཟླང་པས་ཁྱབ་འཇུག་ཁྲིས་ཏེ་མིག་ནས་མེ་ཐྲུང་ནས་རྒྱལ་བུ་ཆུམས་བསྲེག་པས་ཤི་མ་ཐག་ངན་ཕྱུལ་བར་སྐྱེས་ས་ཞེས་གྲག་ས། ། དེའི་ཚེ་སྨར་ཡང་བུ་འཆོལ་པས་ཀུ་ཆུམས་བཙལ་བས་ཁྱབ་འཇུག་ཁྲིས་པའི་མདུན་ན་ཀུ་ཆུམས་འདུག་ཅིང། རྒྱལ་བུ་ཆུམས་མེས་

བསྲེགས་པ་དེ་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ། ཁྱབ་འཇུག་ལ་བསྟོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་པ་རྣ་རྣམས་བྱིན་ནོ། ། དེ་ནས་གཙང་སྦྲའི་སྟོད་པས་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་ཅན་ལོ་བཙུ་གཉིས་ལོན་པའི་དུས་སུ་བྱམ་ཟེར་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་བྱམ་ཟེ་དུ་མ་བསགས་ཏེ། ཚངས་སྐྱད་དང། ཀུ་ศ་དང། རིལ་བ་བཟང་ནས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པས། མཆོད་སྦྱིན་གྱུབ་སྟེ་དུག་ཅན་པ་ཤི་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ལ། འཆོལ་པས་ཆུལ་ས་བཟང་ངོ། ། དེ་ལ་བུ་ཐུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་བྱུང་སྟེ། དེས་ཁྱོ་ཕོ་དྲུག་ཁྲི་ཕོ་དགུ་ལ་བར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་མ་བཀྲ་བའི་ཕྱིར་གཆུ་ལྟ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་མི་ཡུལ་དང་ངན་ས་ཁོང་གི་གནས་ས་འོག་ཏु་འབབ་པར་འདོད་ནས། ཚངས་པ་མཉེས་པའི་བྱ་བས་ལྷའི་ཝ་ལུམ་ཁྲིར་དཀར་ཕྱུད་ཐོང་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་གཆུ་མ་ཕེབས་ས། ། དེའི་བུ་ཕི་བས་ལྷའི་ཝ་ལུམ་ཁྲིར་དཀའ་ཕྱུད་ཐོང་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་ཕེབས་ས། ། དེའི་བུ་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་དཀའ་ཕྱུད་དྲག་པོ་སྟུད་དེ་ཚངས་པ་མཉེས་པར་བྱས་པས་ཚངས་པ་དགེས་ཏེ། གཆུ་ལ་མིའི་ཡུལ་དུ་བོས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང། གཆུས་སྟེ་ལྷགས་འདོན་ཅིང་མ་བཞས་པ་དང། ལྷ་ཆེན་པོས་ཁྱོད་མེས་པོའི་བཀའ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞེས་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རལ་པའི་ཁྲོད་དུ་འདུག་ཅིག་ཅེས་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་གོ། ། དེའི་ཆོ་གཆུས་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འདོད་ནས་ལྷའི་ལོ་སྟོང་དུ་འཁོར་ཞིང་བཅལ་ཀྱང་རལ་པའི་མཐའ་མ་རྟེད་དོ། ། དེས་ན་ལྷ་ཆེན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་པས་ལྷ་ཆེན་པོ་མཉེས་ཏེ། རལ་པ་བ་ཅོར་བས་ཆུ་ཕེགས་པ་གཅིག་ལྷུང་བ་དེ་ཏི་ས་བཅས་ནས་མ་ཕམ་རྒྱ་མཆོ་ར་འཕྲིལ་ལོ། ། དེ་ལ་གླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་ངོས་པ་གནས་པས་མ་ངོས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། དེ་ལྷ་བྱའི་མཆོ་དེ་ལ་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་གཆུ། ས་ཀླུ། ཤྭ་ཏ། པཏྲ་བཞི། ཆུ་གཡོག་ལྟ་བཅུ་ལྟ་བཅུ་དང་

བཅས་ཏེ་བསྐོར་བ་བདུན་བདུན་དུ་བསྐོར་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འགྲོ་བ་ལ། གཙུ་ལྷ་ཕྱོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་བཏལ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་དེགས་པ་དང་བཅས་པས་རི་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་བུ་ག་ནས་བབས་སོ། ། དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་རྣ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམ་ཟེའི་བཏུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ལ་གནས་པ་ཞིག་རི་ སྲལ་དེ་ནས་ཐམ་ཀུན་སྐོམ་ཞིང་ཡོད་པ་ལ། ལྷར་མེད་པའི་ཚུ་ཀླུང་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱགས་འཛིན་པ་གཟུ་ཞེས་བྱ་བདེ་ཁྱིད་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་ཤིང། སྐྱེགས་པ་དང་བཅས་པས་ཚུའི་ཟེར་མ་འཐོར་ཞིང་འབབ་པ་མཐོང་བས་བསམ་གཏན་ས་དང་པའི་རྒྱ་བྱས་པས། ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཏེ་ས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། ང་ཡི་གནས་དང་ཁེ་བ་འདིར། ། བུད་མེད་འདི་ནི་སྐྱེགས་པ་ཡིས། ། འཛོམ་པ་མེད་པར་ཅི་ཕྱིར་འགྲོ། ། སྒྲུབ་ཅན་ཕྱིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། ། ཞེས་སྨྲས་ནས་ལྷགས་མ་མེད་པར་འཐུངས་སོ། ། དེའི་ཚེ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྒས་དང་སྲོང་དེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་མཁྱེས་པར་བྱས་ཤིང། སྟོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་བསྟད་པས་དང་སྲོང་གིས་སྨར་སྨྲགས་ཏེ་ཀེགས་མེད་པར་བཏང་བས་རྟ་ཏུའི་ཐུ་མོ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེ་ཡང་དང་སྲོང་རྟ་ཏུའི་ལུས་ལས་བྱུང་ཞིང། གཙུ་ལ་མོའི་རྒྱགས་ཡོད་པས་རྟ་ཏུའི་ཐུ་མོ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ནས་གཙུས་ས་འོག་རྣམས་གང་བར་བྱས་ཏེ། དུག་ཅན་པའི་ཐུ་རྣམས་ཀྱི་ཏུས་པ་རྣམས་བཀྲུས་པས་དགྱེལ་བ་ནས་སྨར་ཐོན་ཏེ་ལྷར་སྐྱེས་ཞེས་གྲགས་སོ། ། དུས་ཕྱིས་མིའི་ཡུལ་དུ་གཙུ་གནས་པ་དེ་ལྟ་ཁྱོད་འཇུག་ཚེན་པོའི་ཆང་པ་ལ་ཞབས་བསིལ་དུ་ཕུལ་ནས་མཆོད་པའི་ཐུས་ཐུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེ་ནས་མཆོམ་དོས་པ་ལ་དམེ་བསངས་བྱེད་པ་དང། གཙུ་ལ་ཕ་མིང་གི་ཏུས་པ་འདོར་བ་རྣམས་ཕྱི་ཙོ་ལ་པ་རྣམས་འདིའི་ཐེས་ཐུ་འཐུངས་ནས་ཕྱིག་པ་འདུག་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། ཁྱོས་ལ་ཆོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་སྨྲས་ཏེགས། ། ཕྱིག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གཏུང་བ་བཅོམ་ཞེས་པ། ། ཐུན་པོ་ཤེས

རབ་འཚལ་བའི་རྒྱས་ལྟ་ཡིན། ། ཞེས་ཁ་ཆེ་ནས་བསྡུར་བའི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་བས་དཔྱད་པར་སྟང་ཞིང། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ནང་པ་ཡང་མཚོ་དེ་ལ་གླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་ངོས་པ་གནས་ཤིང། གླུ་དེ་ནི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་ཐུང་ཚུས་ཞེམས་དཔའ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོན་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་མཐུ་དང། གཏྲི་ལ་ཡང་དགེ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་མ་ངོས་པ་དང་གཉུ་སོགས་ཀྱི་ཚུ་འཐུང་ས་ཤིང་ཁྲུས་བྱས་པས་གྲིབ་ལ་སོགས་པའི་ཏི་མ་མ་དག་པ་རྣམས་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་འཇོམས་སོགས་ཀྱི་ཚུས་ཁྲུས་བྱས་པས་ལྷོག་པ་འདག་པར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟོ་ནྱ་པ་ཥཱ་ཧ་ཀ་ལས་ངོ་། ། དེ་ལ་ཁྱོད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཆུ་ལྷུགས་ཤར་ལ་གྲགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ནང་ནས་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆགས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཁྱུས་ལས་ཆོས་འདོད་དང་ནི་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་ས་ཁ་ཕ་ཏ་ཡ་ཡ་ཀྱི་ཚུའི་ནུས་པ་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང། གཉུ་ས་ཤ་ཚু ས་བཞི་ནི་ཐ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོར། འཕགས་པ་སྒྲུབ་རས་ཀཏ་ཡ་ཁ་ཁ་ཀ་ཏ་ཡ

ཕེ་ཚོམ་མེད། ། ལྷ་དགའ་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་ཅན། ། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་
ཡོངས་བཟུང་ནས། ། དེ་ལྟར་ཏོག་ལ་དཔགས་པ་ནི། ། ཆང་པ་ལ་དེ་སྒྲ
འདོགས་པ། ། དེ་ནི་ཁྱད་ཅན་ཐུན་པ་ཀ། ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འཕྲོག
ཏྱད་དེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆང་པ་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཐུན་ཏུའི་བུ་མོ་སྟེ། ཚུ
པོ་གཟུ་ཚུའི་གོས་ཏེ་བ་དན། དེ་ཆང་པའི་ཆེ་ལ་བཏགས་ཤིང་བཀྲན་པ་སྟེ།
ཁྱབ་འཇུག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱིས་འཇིགས་པའི་དོགས
པ་མེད་པའི་ལྷ་ཆམས་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་བཙུགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན
ནོ། ། འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱན
ལས། གང་ཞིག་ཏོག་གི་ཁྱད་པར་ཀྱིས། ། ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་འདི་འདྲ
བ། ། དེ་ནི་ཆང་པ་ལ་བཀོད་འདི། ། ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་འདིར
ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཡོངས་བཟུང་ནས། ། དེ་ལྟར་ཏོག་ལ་དཔགས་པ་ནི། ། ཆང
པ་ལ་དེ་སྒྲ་འདོགས་པ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་ཏོག་གི་ཁྱད་པར་ནི་བ
དན་བཏགས་པ་དང། དགའ་སྟོན་ལ་བཙུགས་པ་དང། འཇིགས་པ་མེད་པ
ལ་ཞོགས་པ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་འདི་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཁྱབ་འཇུག་གི
ཆང་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་བཀོད་ནས་ཏོག་ལ་ཇེས་སུ་དཔགས་ཏེ། ཐུ
ཏུའི་བུ་མོའི་ཚུ་ཡི་དང། ། ཞེས་བཟློད་ཅིང། དཔེའི་ཁྱད་པར་ཤོ་ཤོ་ལ་མ
སྦྱར་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། བདེ་བའི་བློ་ཐོས
ན་ནི། འདི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆང་པ
ཡུ་བ། གཏུ་ཐུགས་པ་ཤོས། ལྷ་མིན་ཀྱི་འཇིགས་མེད་ལྷ་དགའ་བའོ་གསུང
ངོ། ། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ལས། པདྨ་ཆམས་ནི་མི་འཇུམ་ཞིང། །
ནམས་ཤའ་ལ་ཡང་མི་འཕྲོ་བ། ། ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བས་བདག་གི་ནི། ། སྲོག
ཆམས་འཕྲོག་པ་ཉིད་དུ་འགད། ། ཟླ་བའི་ཐུ་བ་ཐུ་མིན་དང། ། གཞན་ཀྱི་ཐུ

བ་ཐུ་བ་འདིར། ། ཡང་དག་བསྟན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། འགལ་བ་ཞེས་པའི་
གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། པཎ་མི་འཇམ་མཁའ་ལ
མི་འགྲོ་ཡང། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟླས་ང་ཡི་སྲོག་འཕྲོག་པ་ལ་འབད། ཟླ་བའི་ཐུ
བམ་ཡིན་པའི་ཐུ་བ་གཞན་ཐེད་པ་སྟོན་པ་ནི་མི་འགལ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་པ་ཀ་ཞེས
གསུངས། ལོ་ཏྲ་བ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ནི་རེ། གཟུགས་བྲལ་ཞེས་པའི
གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་བསྟུར་ནས་མིང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འདོགས་ས། ། དོན
ནི་ཀྱི་ཞེས་པོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གང་ཞིག་ཤར་བས་པཎ་རྣམས་ནི་མི
འཇམ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་ཟླ་བ
འདིས་བདག་གི་སྲོག་རྣམས་སློ་བུར་ཉིད་དུ་འཕྲོག་པའི་ཚེད་དུ་འབད་པ་འདི་ཅི
ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའོ། ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཁྱོད་ནི་ཟབ་པས
རྒྱ་མཚོ་སྟེ། ། བཏྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོ་ཡིན། ། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ན་འདོད
པ་ནི། སྟེར་ཕྱིར་དཔག་བསམ་ཀུང་འཕྲང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར
ནི། ཟབ་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་བཏྲོང་ཕྱིར་རེ། ། འདོད་པ་སྟེར་བའི་ཀུང་འཕྲང
པ། ། ཞེས་ཚོག་ཁུང་ལ་དོན་འདུས་པར་བསྟན། དོན་ནི་ཟབ་པ་ལ་སོགས
པའི་རྒྱས་ཀྱིས་དཔོག་པས་གཏན་ཚིགས་དཔོག་པ་ཞེས་འདིར་གསུངས་ལ
རྒྱུན་ལས། རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་གསུངས། གཉིས་ཀ་ཡང་འདྲ་བར་སྣང་སྟེ
ཏེ་ཏུ་ཞེས་པ་རྒྱ་དང། གཏན་ཚིགས་དང། སྒྲུབ་ཐེད་དམ་རྒྱ་མཚན་ཡང
འཇུག་པའི་ཕྱིར་ར། ། བཅུ་བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཕྱོགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང
པ་འདི། ། ངང་པའི་རྒྱལ་པའི་ཉེར་སྒྲུང་བོས། ། ཏི་ཞིམ་བུང་བ་ངོན་གཉེར
བོས། ། ཞེས་པ་སྒྲུར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི
ངང་པའི་རྒྱལ་པའི་ཉེར་སྒྲུང་རྡུང། ། བུང་བ་ངོན་བྱ་ཕྱིར་ཏི་ཞིམ། ། ཕྱོགས
མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པའོ། ། འདི་ནི་འདྲེས་པའི་རྒྱ་པ་ཀ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ངོན་ནི་ཀུ་ཡེ་ཐོག་གས་མོ་ཞེས་པོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་གངོང་པ་མཛོས་ཤིང་ལྷ་ན་སྡུག
པ་ཚལ་ཞེ་གཟུགས་ཐུ་བཀོད་པ་འདི། ཏ་ཏ ཀཾ་ས་ཞེས་པ་མེའི་རྒྱལ་པོ་དང།
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་གཤེས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཏེས་ན། མེའི་རྒྱལ་པོས་གངོང་པ་དང།
ངང་པའི་རྒྱལ་པོས་པཏྨ་ལྷ་ཤེ་བར་སྡུད་པར་འོས་པ་ཡིན་ལ། པཏྨ་དང་གངོང
པ་གཤེས་ཀ་ཡང་དྲི་ཞིམ་པ་དང་ལྡན་པས་བྱང་བ་དང་རྒྱལ་པོས་ངོན་དུ་གཤེར
བ་སྟེ། འདོད་ཆུར་འོས་ས་ཞེས་སྣ་དང་ངོན་སྡུར་བ་འདི་ནི་སྡུར་བའི་རྒྱན་དང།
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་གཤེས་ངག་གཅིག་ལ་ཡོད་པས་ན་སྡུར་བའི་གཟུགས་ཅན
ནམ། འདྲེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་པའི་ངོན་ཏོ། ། བཅོ་ལྔ
པ་དང། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཕྱན་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་དང་མིང་འདོགས་བསྟན་པ
དང། ས་ས་པའི་དཔེར་བཤད་པ་གཤེས་ལས། ངང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས
གཅོ་པོ་ངང་ནི་ཕལ་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་ཆོས་མི་མཐུན་མཐོང་བ། ། དཔེ་དང
ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་པའི། ། གཟུགས་ཅན་རྣམ་པ་གཤེས་འདོད་དཔེར། ། ཞེས
གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཆོས་མཐུན་མི་མཐུན་མཐོང་པ་ལས། ། གཅོ་ངང
ཞར་ལས་བྱང་བ་ནི། ། དཔེ་དང་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ཡི། ། རྒྱ་པ་ཀ་ནི་གཤེས
འདོད་དཔེར། ། ཞེས་ལྷང་དུ་བྱངས། ཕྱན་མོང་གི་ངོན་ནི། གཅོ་པོ་ཟླ་བ
ངོས་ངང། ཕལ་པ་གངོང་གི་ཟླ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དཔེའི་ངོ་པོ
ཅན་ངང། དེ་གཤེས་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མཐོང་ལྡོག་པའི་ གཟུགས་ ཅན
གཤེས་ས་ཡོད་ངོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །

གཤེས་པ་དཔེ་ས་ས་བཤད་པ་ལ་གཤེས་ལས། ངང་པོ་དཔེའི་ངོ་པོ་ཅན
ནི། རྒྱན་དུ། ཐོ་ལས་ཀུན་ཏུ་ངམར་བ་ཡི། ། བཀབ་པ་བཞིན་ཀྱི་ཟླ་བ
ནི། ། འཆར་ཀའི་ངམར་བ་ ཕུན་ ཚོགས་ པའི། ། ཟླ་ ཕ་ ལ་ ནི་ རབ་ ཏུ
འགྲན། ། ཞེས་ གསུངས་ ལ། འདིར་ ནི། འདི་ ཡི་ ཐུང་ ཟད་ ངམར་ བའི་

འདུ། ། ཐུན་པའི་གཙོ་གྱི་བླ་བ་ཡིས། ། ཤར་མ་ཐག་པའི་དམར་བ་ཡི། ། ཟླ་བས་ཡོངས་སུ་བསིལ་བར་བྱེད། ། ཅིས་དྲངས་ཏེ། དོན་ནི་ཀུ་ཡེ་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཁོན་ཅིག་ཅིས་པོས་ནས། ཁྱོད་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པས་ཐུན་པས་མཉེར་ཚོས་ལེ་ཁྲི་བྱུགས་པ་ལྟར་ཀུན་ཏু་དམར་བའི་མདངས་ཀྱིས་བཀབ་སྟེ་ཁྱབ་པའི་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་རྒྱས་པ་འདི་ནི་ཤར་མ་ཐག་པའམ། འཆར་ཀའི་དམར་འོད་ཀྱི་མདངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟླ་བ་དངོས་འདི་ལ་རབ་ཏু་འགྲན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདིར། ཟླ་བས་ཡོངས་སུ་བསིལ་བར་བྱེད། ། ཅིས་པ་སྟར་ན་ཡང། ཟླ་བ་ལས་ཀྱང་སྟག་པར་བསིལ། ། ཞེས་པ་ཡིན་པས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་ཡིན་ལ། གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་མཐུན་པ་དམར་བ་བསྟན་པས་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཀུན་ལས། ལྷ་ རྣམས་ ཀྱིས་ ནི་ ཟླ་ བ་ དང། ། བདག་ གིས་ ཁྱོད་ གདོང་ ཟླ་ བ་ འཐུངས། ། འདི་ ནི་ གང་ ཟ་ ཡིན་ ཡང། ། འདི་ ནི་ རྒྱ་ ཏু་ དགྱེལ་འཁོར་ ཟླ་ གས། ། ཞེས་ གསུངས་ ལ། འདིར་ ནི། ལྷ་ རྣམས་ ཀྱིས་ ནི་ ཟླ་ བ་ འཐུངས། ། བདག་ གིས་ ཁྱོད་ གདོང་ ཟླ་ བ་ འཐུངས། ། འདི་ ནི་ མཐའ་ དག་ རྒྱ་ ཆེ་ ཀ། ། འདི་ ནི་ ཆུ་ ཏু་ དགྱེལ་འཁོར་ ཀང། ། ཀདོང་ ཀྱི་ ཟླ་ ཟླ་ ཁ་ ཉིད། ། འདྲ་ ཁ་ ཞུན་ འདི་ ནི་ ཀདུང་ བར་ བྱེད། ། མཉེས་ མ་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ མ་ བསླུས་ མེན། ། དེ་ འདྲ་ སྩུན་ འཕྱིན་ རྒྱ་ ཆ་ ཀ ། ཞེས་ དྲངས་ ས། ། དོན་ ནི་ ཀྱི་ ཞེས་ བོས་ ནས། ལྷ་ རྣམས་ ཀྱིས་ ནི་ ཟླ་ ཆ་ བདུད་ ཆེའི་ རང་ བཞིན་ འདི་ འཐུངས་ ཆ་ ཚོམ་ ལ། ས་ལྷ་ ལྷན་ བདག་ ཀྱིས་ ནི་ ཁྱོད་ ཀདོང་ ཟླ་ བའི་ བདུད་ ཆེ་ འཐུངས་ ཆ་ ཚོམ་ ཞིང་ ངམས་ ཆ། ། ཟླ་ ཆ་ དང་ ཁྱོད་ ཀདོང་ ཟླ་ ཆ་ ལ་ ཁྱད་ ཆར་ ཅི་ ཞིག་ ཡོད་ དེ་ མེད། འོན་ ཀྱང་ ཟླ་ འདི་ ནི་ ལྷོད་ ལྷད་ ལ་ འཕེལ་ འགྱེལ་ ཆེ་ ཆ་ ལ་ ཁྱད་ ཆེ་ ཆ་ ཀ ཟླ་ ཆ་ ཏু་ ཁ་ ཆ་ ཆ་

ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཡང། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་བླ་བ་འདི་ནི་དུས་རྒྱ་ཏུ་ངཀྱལ་འཕར་ཡོངས་སུ་ཐོགས་ཤིང། འཚེལ་འགྲིབ་མེད་པས་བླ་བ་ལས་ལྷག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཐོན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། ཕྱིས་མི་མཚུངས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། མཚུངས་པ་ལྷོག་པས་ན་ལྷོག་པ་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། གཞུང་འདིར་ལུང་དྲངས་པ་ལ། མཛོས་མ་ཕྱོད་ཀྱིས་མ་བསླུས་མེན། ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀ་ཞེན་དང་བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཐུང་ངོ། ། འདི་ལྟར་ན་ཟ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟ་བ་དེ་ལས་ལྷོག་པས་ན། མཛོས་མ་ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟ་བ་ཉིད་མི་བསླུ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ་བསླུས་ཤོ་ཞེས་པ་འདིར་འཐུང་བའི་འགྱུར་ལྟར་ནའོ། ། མིང་འདོགས་ཀྱང་གཞུང་འདིར། ས་ཐུན་འཕྲིན་རྣ་པ་ཀ ། ཞེས་གསུངས་ས། ། བཅུ་བདུན་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལས། མཛོས་མ་ཕྱོད་གདོང་ཟ་བ་ནི། ། འདི་ལྟར་གཞན་དག་གཏུང་བྱེད་པས། ། ཟ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་མིན་ཞེས། ། དེ་ནི་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ས། ། བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། གཏུམ་མོ་ཕྱོད་གདོང་ཟ་བས་ཀྱང། བཅེ་པ་མེད་པར་བདག་བསྲེགས་པ། ། བདག་གི་སྐལ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། ། ཞེས་པ་མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། གཏུམ་མོ་ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟ་ཡིས། ། ཁོ་བོ་ངེས་པར་བསྲེགས་ཤིང་གཏུང། ། རང་གི་སྐལ་བ་ངན་སྐྱོན་ཡིན། ། འདི་ནི་མཉམ་འཇོག་ཏུ་པ་ཀ ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། ཕྱོད་གདོང་ཟ་བ་བསྲེགས་པས་ཀྱང་བཅེ་པ་མེད་པར་བདག་ཆགས་པའི་མེས་ཏྲ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ

ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་མཛོས་པ་ཟ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་མ་ཟད་བདག་རང་ཕྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སྐལ་བ་ངན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ

ལ་རྒྱོན་དུ་འཛིག་པས་ན་མཉམ་འཛིག་གི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། འཇམ་དབྱངས་ལ་ཆེན་རེ། ཞེ་བར་གནས་ཀྱང་འདོད་པའི་གདུང་བས་བསྲེག་པ་ལ་བཏགས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ། ། བཅུ་དགུ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། རྒྱན་ལས། ཕྱོད་གཙོང་འདམ་རྒྱུས་ངོ་ར་འདིར། ། སྨིན་མའི་འཕྲི་ཤིང་གར་མཁན་མ། ། རོལ་སྒྲིག་དགའ་བའི་གར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། གཙོ་གི་འདམ་རྒྱུས་གར་གྱི་ས་ར། ། ཕྱོད་ཀྱི་སྨིན་ལྷུག་གར་མཁན་དེ། ། རོལ་ཅིང་དགའ་བའི་གར་བྱེད་པ། ། འདི་ན་ཏ་པ་ཀ་ཏ་པ། ། ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་ཕྱོད་ཀྱི་གཙོ་ཆཔོས་པ་ནི་འདམ་རྒྱུས་པཏྨའི་གཟུགས་ས་ཅོག་ལ། པཏྨ་དེ་ཉིད་གར་ཀྱི་ས་ཀཱ་ཤ་ཏ་ར་ཅོག་ནས། དེར་སྨིན་མ་འཕྲི་ཤིང་ཏུ་བཀོད་ཅིང། འཕྲི་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལྷའི་གར་མཁན་མ་ཏ་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་རོལ་སྒྲིག་ཏང་བཅས་པའི་དགའ་བས་གར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་གཟུགས་ཅན་ཉིས་མཐུད་ཏུ་སྒྲོལ་བས་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་བའི་ངོན་ཏོ། ། ཉི་ཤུ་པ་བསྟོན་ངོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ངལ་ནི། རྒྱན་ལས། འདི་ནི་གངོང་མིན་འདི་པཏྨ། ། འདི་དགའ་མིག་མིན་ལུང་བ། ། ཕྱོད་ཀྱི་ས་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། ། འདི་ཆུམས་གེ་ས་ར་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། འདི་དེ་གངོང་མིན་འདི་པཏྨ། ། འདི་དགའ་མིག་མིན་ལུང་བའོ། ། འདི་ཆུམས་གེ་ས་ར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་ཀྱི་ས་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། གངོང་ལ་ས་གས་པ་ལྟོ་ག་ནས་པཏྨ་ལ་ས་གས་པ་ལྟོ་ག་པ་སྟོར་བའི་ཆུ་པ་ཀ། ཞེས་བཤད་དོ། ། ངོན་ནི་མཇོས་མ་ཕྱོད་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པས་ནས། ཕྱོད་ཀྱི་གངོང་པ་འདི་ནི་ཕྱོད་ཀྱི་ གངོང་ནི་མིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཇོས་གྲགས་པས་འདི་ནི་པཏྨ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱོད་ཀྱི་མིག་འདི་དགའ་ནི་ལུང་བ་འགོར་ཞིང་ཕྱིང་བའོ། ། དཀར་ལ

འཚོར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕའི་བོད་ཟེར་འདི་ནི་སྲའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཆུམས་པ་ཆགས་གེ་ས་ར་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གངོང་པ་དང་། མིག་དང་། ཕའི་བོད་ཟེར་ཆུམས་ལ་དེ་དང་དེ་མིན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟོན་ནས་པ་ཆ་དང་། ལུང་པ་དང་། ཀེ་ས་ར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྟོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་རྒྱན་ལས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་འདིར་ལྷག་པ་སྟོར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདོང་ལ་ས་ཕགས་པ་ལས་ལྷག་པ་པ་ཆ་དང་ལུང་པ་ལ་ས་ཕགས་པ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་ལེགས་པར་ས་ཕམས་ས། ། གཟུགས་ཅན་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་གང་བྱེ་བ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་ཀྱི། རྒྱས་པར་ནི་རང་གི་བློས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཆུ་རྐོག་ཆུམས་ཀྱི་མཐར་མེད་པས། ། རྡུ་པ་ཀ་དང་དཔེ་དགའི། ། ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་ཏོ་མཁས་ཆུམས་ཀྱི། ། བཤོད་པ་གཞན་ཡང་ཇེས་སུ་དཔག ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ར། ། བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། དཔེ་བཤོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། མ་བཤད་པ་སྒོམ་མའི་ཚུལ་པོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དང། ། ཕྲས་ཚོགས་གཅིག་ལ་གནས་པ་ཡིས། ། གལ་ཏེ་ངག་ཀུན་ལ་ཕན་ན། ། དེ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང། འདིར། རིགས་དང་བྱ་བ་ལ་ས་ཕགས་པ་བཤད་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ནས་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཕྲས། ། བཤད་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ནས་ནི། ། གལ་ཏེ་ངག་ཆུམས་ལ་ཕན་ན། ། གསལ་བྱེད་ཅེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ར་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང། ལས་བྱ་བ་དང། སྟོན་པོ་ས་ཕགས་ཡོན་ཏན་དང།

རེལཔོའི་ངོ་བོ་ཕྱས་ཀྱི་ཚོག་རྣམས་ཤང་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་
གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པས་ཐུབ་ཀ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་ས་གསས་པའི་
ངག་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་ལ། དཔེར་བརྗོད་ནི་འོག
ནས་སྟོན་ནོ་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གནས་གསུམ་ཡི་གསལ་བྱེད། ཕྱིང
པའི་གསལ་བྱེད། འགལ་དོན་ཡི་གསལ་བྱེད། དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད།
ཐུར་དོན་གསལ་བྱེད་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མ་དང། བར
དང། མཐའི་གསལ་བྱེད་དོ། ། དེ་ཡི་དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི། རིགས། ཆ་བ
ཡིན་ཏན། ཕྱས་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་དོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། ལྷ་ཡི
ཆུང་གིས་འཕྲི་ཤིང་གི། ། འདབ་མ་སྐྱེང་པ་ལྷགས་པར་བྱེད། ། དུད་པའི་ལུས
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡང། ། ལེངས་པ་གས་ར་དུ་འཇོམས་པར་ནུས། ། ཞེས་དང།
གཞུང་འདིར། རིགས་ཀྱི་དབེ། ལྷ་ཇོས་འཕྲི་ཤིང་གི་ལོ་མ་སྐྱེང་པ་ལྷགས་པར
བྱེད། ལུས་དུད་རྣམས་ཀྱི་སྐེམས་པ་གས་ར་དུ་ཕམ་པར་བྱེད་ནུས་ཞེས་གསུངས
ལ། དོན་ནི་ལྷ་ཕྱུགས་རི་བོ་ལྷ་ལ་ཡ་ནས་འོངས་པའི་རྒྱུང་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བདག
གིས། བྱང་ལས་ཅ་རི་ཙནྡན་རྒྱས་པའི་འཕྲི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་བསྐྱོང་པས་མེ་ཏོག
དང་འདབ་མ་ཆེང་པ་རྣམས་ཐུར་དུ་ལྷགས་པ་སྟེ་འབེབས་པར་བྱེད་ཅིང།
གཞན་ཡང་ནུ་མའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པའི་ལས་ཅན་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང།
རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་མི་དུད་པའི་ལེངས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་གས་ར་དུ་འཇོམས་པར
ནུས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུང་དེས་བསིལ་བར་བྱས་པས་ཚགས་པ་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེས
པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། ། དེས་ན་བསིལ་བའི་རིགས་ཐུ་གཅིག་པའི་ལྷོའི་རྒྱུང་ཞེས་བྱ
བ་ཐོག་མ་ན་ཡོད་ཅིང། དེས་ཚོག་ཤང་འགག་མ་གཉིས་ལའང་ཁྱབ་དགོས་པས
ན་རིགས་བརྗོད་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། ། གཉིས་པ་བྱ་བ

བརྟོད་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། རྒྱན་ལས། རྒྱུའི་ཚུ་གཏེར་བཞི་ངོགས་ཀྱི། ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ། ། ཁོར་ཡུག་རི་པོའི་ཁོངས་སུ་ཡང། ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཟུ་དགར། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཐ་བའི་དགེ་ཚུ་གཏེར་བཞིའི་ནང་དུ་སོ་ཅན་རྒྱུ། ཁོར་ཡུག་རི་པོའི་ནང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་དེའང་རྒྱུའི་ཞེས་བ་བศད་གཞིར་བརྗུང་ནས། གང་དུ་རྒྱུ་ནར་ཕྱོགས། ཤྲ་ཕྱོགས། ནུབ་ཕྱོགས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཞིའི་ངོགས་ཏེ། འགྲམ་གྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུའོ། ། གང་རྒྱ་ནས་ཅན་ཏེ་ལྷ་དབང་གི་བཞོན་པ་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱད་རྒྱུའོ། ། དེ་ནས་ཁམས་གང་ཞེ་ན། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཊ། ས་ས্ས་ལུ་དང་པཎ্ཌ་དཀར། ། གཡོན་འབྲེལ་མིག་ས্ས་ལ་དགའ། ། མེ་ཏོག་ས་ཅན་ས་ཀུན་ལ། ། ཚ་མཛོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བརྒྱད། ། ཅེས་བศད་དོ། ། ས་ལྷ་ཕྲེས། འདིར་འགའ་ཞིག་གིས་ས་ཅན་ཞེས་པ་ཚུ་ས্ས་ལ་འཆད་པ་ཡོད་དེ་ནོར་བའོ་ཞེས་བศད་ལ། གཞུང་འདིར། ཚུ་གཏེར་བཞིའི་ནང་དུ་ཞེས་པ་དང། ཚུ་དང་ས་ལ་རྒྱ་བའི་ཐ་བ་གཉིས་ས་ས་ར་ས্ས་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པ་མེད་དམ་ས্ས་ས্ས་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཡང་གང་དུ་རྒྱ་ནར། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལྷགས་ཀྱི་རི་པོའི་ནང་ཁོངས་ཀྱི་ས་ས্ས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའོ། ། གང་རྒྱ་ནར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔའ་བ་དང། རྒྱལ་ཕོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུ་དགར་པོ་དང་འདྲ་བའི་གཙུག་པའི་བོད་དགར་པོ་རྒྱུའོ། ། དེས་ནི་སྐྱེ་གི་དགའ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱུའི་ཞེས་ཐ་བའི་ཐ་བ་བརྟེན་པ་ཐོག་མ་ན་ཡོད་ཅིང། དེ་ཚོགས་ཏང་བོག་མ་གཏེས་ལའང་གསལ་བྱེད་དུ་འདུག་པས་ན་ཐ་བ་བརྟེན་པའི་གསལ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐ་བའོ། ། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། རྒྱན་ལས། སྟོ་ས་ངས་ཤིང་དོ་ཕྱོགས་

རྣམས་ནི། ། དཔྱད་རྒྱུས་སྤྱིན་ཀྱི་ཕྱེང་བ་ཡིས། ། ས་ཡང་རྫུ་སྟོན་གསར་པ་
ནི། ། ཤིན་ཏུ་གཙོན་པའི་ཕྱེང་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི།
ཡོན་ཏན་གྱི་དཔེ་དབྱར་སྤྱིན་སྟོ་ས་ངས་ཀྱིས་ཐུགས་ཕྱུབ། རྫ་སྟོན་གསར་པས
ཕྱུབ་ཅེས་ལྷུག་པ་བྱ་གསུངས། དོན་ནི་སྟོ་ས་ངས་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། ། གང་བྱེད
ན། ནམས་པའི་ཐུགས་རྣམས་ནི་བྱེད་དོ། ། གང་གིས་བྱེད་ན། དཔྱར་དུས
རྒྱུས་པའི་སྤྱིན་ཀྱི་ཕྱེང་བ་མཐུག་པོ་འཁྲིགས་པ་ཡིས་སོ། ། གཞན་ཡང་སྟོ་ས་ངས
ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། ། གང་བྱེད་ན། ས་གཞིའི་ཁྱོན་འདི་ཡང་བྱེད་དོ། ། གང་
གིས་བྱེད་ན། རྫུ་སྟོན་གསར་པ་ཤིན་ཏུ་གཙོན་པའི་ཕྱེང་བ་ཡིས་སོ། ། དེའང
སྟོ་ས་ངས་ཉིད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་ཅིང། དེ
ཚོགས་ཆང་བོག་མ་གཉིས་ལའང་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཡོན་ཏན
བརྗོད་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། བཞི་པ་ཐུས་བརྗོད་པའི་ཐོག
མའི་གསལ་བྱེད་ནི། རྒྱན་ལས། ཕྱུབ་འཇུག་རྣམ་གཅོན་ལ་གནས་པས། །
ང་ནི་བུ་ཡི་འཕྱར་པ་དག ། གང་ཏུ་བཏང་ཞིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། ། ཕུན་ཚོགས
གང་ན་གནས་པ་བློ་ས། ཞེས་དང། གཞུང་འདིར། ཐུས་ཀྱི་དཔེ་ཕྱུབ
འཇུག་གི་རྣམ་པར་གཅོན་པས་ང་ནི་བུའི་བུའི་འཕྱར་པ་གར་བཞག ། ལྷའི་ཐུ
འཕྲལ་ཀྱང་གང་ནས་འོངས་པར་ཐྱར་ཞེས་ལྷག་པར་གསུངས་ཤིང། དེ་ལ
ས་གས་པ་ཐོག་མ་བར། ཐ་མར་ཐུང་བའི་དཔེ་ནུང་ཟད་བཤད་ན་ཞེས་སྨོས
ནས། རིགས་བརྗོད་པའི་བར་ཀྱི་ གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལ་ ས་གས་ པ་ བཤད
དོ། ། དེ་ལ་ཐུས་བརྗོད་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དངོས་ནི། ལྷ་ཕྱུབ
འཇུག་ཆེན་པོ་ལྷ་མཡིན་ཀྱི་དགྲ་བོའི་དཔུང་ཚོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་མཐུ
སྟོབས་ལ་གནས་པའི་མཐུ་ཡིས་ང་ནི་བུ་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས
བཅོམ་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཕྱར་པ་དག་ཕྱོགས་ཏེ། ལྷ་མ

ཡིན་ནམས་དགེ་ལ་པའི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཏང་ཞིང། གཞན་ཡང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོང་དང་མངའ་ཐང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་གས་གང་ན་གནས་པ་ནམས་ཀྱང་དང་དུ་བླངས་ཤིང་དར་བར་བྱས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་རང་གི་ངོ་བོ་ཇས་བཟོད་པ་ཐོག་མ་ན་ཡོད་ཅིང། དེ་ཚོག་ཏུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལའང་གསལ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པས་ན་ཇས་བཟོད་པའི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། རྒྱན་ཞིད་ལས་ཀྱང། དེ་བཞིན་བར་དང་མཐའ་ཡི་ཡང། ། ཚོག་དག་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། ། དེ་དག་འགའ་ཞིག་འདི་བསྟས་ཏེ། ། ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། ། དེ་ལ་རིགས་བཟོད་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། གར་བྱེད་ནི་ཙུ་ལ་ཤིང་སྟེང། ། མཇུག་ལྷོ་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ལེན། ། བཅིངས་པའི་ཚུ་འཛིན་ནམས་ལ་ནི། ། དགའ་བའི་མཆི་མ་ལེགས་པས་ལྟ། ། ཞེས་འདིར་གསུངས་ལ། རྒྱན་དུ། གར་བྱེད་དེ་ནི་ཙུ་ལ་པང་དུ། ། ལ་ཡང་ལེན་ནོ་མཇུག་ལྷོ་ཅན། ། དགའ་བས་རྒྱས་པའི་མིག་དག་ཀྱང། ། ཚུ་འཛིན་ལ་ནི་བསྟོད་པར་བྱེད། ། ཅེས་སྨོས་ཏེ། ངོན་ནི་དེ་ཡང་གར་བྱེད་དོ། ། གང་དུ་བྱེད་ན། ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་ལོ་འདབ་རྒྱས་པའི་པང་སྟེ་ཡལ་གའི་སྟེང་དུ་བྱེད་དོ། ། ཇི་ལྟར་བྱེད་ན། ཤྲད་ལྟན་པ་ལྷོ་གས་པའི་ལ་ཡང་ལེན་ཅིང་བྱེད་དོ། ། ས་ཞིག་བྱེད་ན། ཆར་བ་འཇུག་ལྷོ་ཅན་དག་བྱེད་དོ། ། དེའི་ཚེ་ཆར་པའི་རིགས་འཇུག་ལྷོ་ཅན་དེ་ལྷིན་མཐོང་བས་དགའ་ཞིང་དྭང་བ་རྒྱས་པའི་མིག་ཀཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ཚུ་འཛིན་གས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བཞོད་ཅིང་བོང་བ་ལ་ནི་བསྟོད་དེ་ལྷ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ནི་མཇུག་ལྷོ་ཅན་ཞེས་ཆ་བྱའི་རིགས་བཟོད་པའི་ངག་བར་ན་ཡོད་ཅིང། དེ་ཞིད་ཀྱིས་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་རིགས་བཟོད་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། གཞིས་པ་བྱ་བ་བཟོད་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི། དཔང་ལོ་ཐུ་བའི་རྒྱན་གྱི་འགྱུར་གསར་དུ།

དྲི་བཞིན་དལ་བུ་འགྱུར་བྱེད་དང། ། ཟླ་བ་དག་ཀྱང་མེ་ཏོ་འགྱུར། ། ཚ་ཆུ་
ཐུག་པ་ལྷུང་བ་ཡང། ། མཚོན་ལྷུང་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལའོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ
ལ། ས་སྣ་ཕྲེས། དྲི་བཞིན་དལ་བུས་འགྱུར་བྱེད་དེ། ། ཟླ་བ་དག་ཀྱང་མེ་ཏོ
འགྱུར། ། ཚ་ཆུན་ཐུག་པ་ལྷུང་བ་ཡང། ། མཚོན་ལྷུང་འཁྱམས་པ་རྣམས
ལའོ། ། ཞེས་བཀོད། གཞུང་འདིར་ནི། དལ་བའི་དྲི་ལེན་བ་ཚ་ལ། ཟླ
བའང་མེ་ཏིད་དུ་ནི་འགྱུར། ། ཚ་ཆུན་བདར་བ་ཀུར་པ་ཡང། ། མཚོན་ཀྱིས
བཏབ་ཐུར་འཁྱམས་ཆགས་ལ། ། ཞེས་བསྟན་བར་མཛད་དོ། ། འདི་དག་གི
ངོ་ནས་ལྷ་ཐུགས་ཀྱི་རི་བོ་ལྷ་ལ་ཡའི་དྲི་བཞིན་ཚ་ཆུན་གྱི་ངོས་ལ་བདར་ཞིང།
དལ་བུར་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་འགྱུ་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསེལ་བ་དེ་ཏིད་ཀྱི་ཕྱིད
ལས། ཤར་ཐུགས་རི་བོའི་ཙོད་པན་ལས་འོངས་པའི་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་གྱི་ནོར་བུའི
འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་བསེལ་བ་དག་ཀྱང། ཆགས་ལྡན་གྱི་ལུས་ལ་དྲོད་སྐྱེད་པའི་མེ
ཏོ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་ཏ་རེ་ཚ་ཆུན་བདར་བའི་འདི་གྱས་ཐུགས་པ་ལུས་ལ
ལྷུང་བ་སྟེ། ཐུགས་པ་ཡང་མཚོན་ཆ་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད
པའི་ཀློགས་སུ་མཐོན་པོ་བུད་མེད་དང་བྲལ་ནས་གཞན་ཡུལ་དུ་ཡུན་རིང་དུ
འཁྱམས་པའི་སྐྱེ་བ་ཆགས་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཏུ
འགྱུར་ཞེས་པ་བར་ན་ཡོད་པས་ངག་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་པ་གསལ
བར་སྟོན་དགོས་པས་ན་ཐུ་བའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། འགྱུར་སྦ་མ
ཆགས་ཡས། བ་ཚ་ཞེས་པ་དང་འགྱུར་བྱེད་ཆུ་ཚ་ལ་ངོས་གཟུང་བར་ཡོད་ལ
ས་སྣ་ཕྲེས་འགྱུར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དོན་ནི་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་སྣང
ཞིང། དཔང་ཡོས། འགྱུར་ཞེས་པ་ཐུ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་བར་ན་ཡོད་པས
ངག་ཕྱིས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་དེ། འཁྱམས་པ་ལ་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་མཐའི
གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་མོད། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །

གསུམ་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ལ། རྒྱན་ལས། རིགས་བརྗོད་པ་དང། ཐུ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་ཤོར་གསུངས་ཀྱང། འདིར་དངོས་སུ་བཀོད་པ་མི་སྣང་ལ། རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ནི་དཔེ་བརྗོད་དང་པོ་ལ། ཆུ་འཛིན་ཀྱིས་ནི་རབ་གཏོར་ཆུ། ། ཕྱིམ་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པའི་ཚོགས། ། གླིག་གི་ཐག་པ་གཡོ་བ་ཡང། ། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང། ། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆུ་འཛིན་གསར་པའི་ལྷིན་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཏོར་བའི་ཆུ་ཚར་ཟིམ་བུ་བབས་པ་དང། ཕྱིམ་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཆགས་དགའ་བས་གར་བྱེད་པ་ཁང་རྩེར་རོལ་པ་དང། འཕྲུག་ཟླ་དང་བཅས་པའི་ཚར་ལྷིན་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་ནས་གླིག་གི་ཐག་པའི་ཞགས་པ་ཕྲུག་ཕྲུག་ཏུ་གཡོ་བ་སྟེ། འདི་གསུམ་ཡང་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཏེ། འདོད་ལྷ་དག་གི་དཔུང་སྟེ་ཚགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཐུར་ནས་གཏུང་བར་འགྱུར་ཞེས་འདོད་ལྷའི་རིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་མཐའ་ན་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་གོང་མ་ཀུན་ལ་གསལ་བར་འཇུག་པས་ན་མཐའི་རིགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། ཐུ་བ་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུག་ཏུ་ལ་ཆ་བ་ལ། ། འདོད་ལྷས་མདའ་ནི་མདས་བསྟན་ལ། ། ངས་ཀྱང་ས་ཕམས་ནི་འཆི་བ་ལ། ། གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཁན་དུ་ཐུས། ། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཀཱ་ཡེ་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕུག་ཏུ་ལ་ཆ་བ་ལ་རྒྱན་དུ་ཐུས་པ་འདི་དང། འདོད་པའི་ལྷ་ཐོས་བྱེད་ལ་ས་གཡས་པའི་མདའ་ལྷ་པོ་འདིའི་མདའ་བསྟན། མེ་ཏོག་གི་གཞུ་ལ་ཐུས་པ་འདི་དང། དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ངས་ཀྱང་ས་ཕམས་ནི་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་ཙམ་དུ་ཆགས་པ་དག་པོ་སྐྱེས་པར་ཐུར་པ་དང་གསུམ་པོའི་འདི་ནི་དུས་མཁན་པ་སྟེ་གཅིག་ཆར་དུ་ཐུས་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐ་བའི་ཚིག། ། ཐུས་ཞེས་པ་སྔ་མ་ཀུན་ཀྱི་མཐར་སྦྱོར་དགོས་ཤིང། ལྷར་བས་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར་བྱ་བའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ལྷོང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། རྒྱན་ལས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་དཀར་ཅན། ། འཕེལ་བྱེད་དེ་ཡི་མདའ་ལྟ་བ། ། དེས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཆགས་པས་ཀྱང། ། ན་ཚུང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། དཀར་ཕྱོགས་དཀར་བའི་འོད་ཟེར་དང། ། དེ་ཡིས་མདའ་ལྟ་དེ་ཡིས་ཀྱང། ། ཆགས་པ་ཆགས་པས་ཀྱང་ན་ཚུང། ། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་མཛེས་པ་འཕེལ། ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་སྟོན་ནས་ངག་གི་ལྷོང་བ་སྟོར་བས་ལྷོང་བའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་དག་གི་ངོན་ནི་ཡར་ངའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་དཀར་ཅན་རྒྱ་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའམ། འདིར་འཕྲུང་བའི་འགྱུར་ལྟར་ན། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དཀར་བའི་འོད་ཟེར་དང། དེའི་མདའ་ལྟ་ཞེས་ཚོག་ཏུ་སྟོར་རོ། ། མདའ་ལྟ་པ་དེས་ཀྱང་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང། ཆགས་པས་ཀྱང་ན་ཚུང་ཆགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་དཀའ་སྟོན་མཛེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་འཕེལ་བའི་ངག་དང་ཡོར་ཡོད་པས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་སྟོས་ནས་ངག་གི་ལྷོང་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟོར་བས་ལྷོང་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། ། འདིར་མདའ་ལྟ་ཞེས་པ་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤིད་ནས་པོའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བར། ཐོས་བྱེད་དང། ཚོར་ས་བྱེད་དང། འདར་བྱེད་དང། ལྟང་བྱེད་དང། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ལྟ་ལ་བཤད། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཀ་མ་དེ་ནུར། སྐྲག་བྱེད་དང། སྲེད་བྱེད་དང། ཚོར་ས་བྱེད་དང། ཐེག་ས་བྱེད་དང། འཆི་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་མདའ་ལྟའི་ཚོག་གང་བྱུང་ཡང་ལྟ་པོ་འདི་ནི་ཆགས་ལ་ཞོ་དགོས་སོ། ། གསུམ་པ་འགལ་ངོན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ནི། རྒྱན་ལས། ཆུང་གིས་ཐུབ་པའི་ཆུ་ཕྱིགས་ཅན། ཐྲིན་ཀྱིས་ལུས་ཚེད་དགའ་གི་ནི། ། ཙཱ་བ་ལེ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད། ། ཏ་ལ་ཀྱི་ངག་ནི་ཞེལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་ལ།

འདིར་ནི། ཡན་ལག་མེད་པའི་སྟེམས་པ་ནི། ། སྒྲིན་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན། ། སེལ་བྱེད་སོས་ཀའི་ཚད་པ་ཡང། ། ཆུང་གིས་རྒྱས་པའི་ཟེགས་མ
ཡིས། ། སྒྲིན་ཀྱི་ཡན་ལག་མེད་པ་ཡི། སྟེམས་པ་འཕེལ་བྱེད་དགའ་མ་ཡི། །
སྟེམས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ། སྟེམས་པའི་ཚོག་དང། སྒྲིན་ཀྱི་ཚོག
གིས་འགལ་བ་སྟོན་པས་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཨ་བ
ལེ་བ་ནི་ཞེན་པ་དང། ལུས་ཀྱི་རྩལ་གཤིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང། ཆུང་དང
བཅས་པའི་ཚར་སྒྲིན་ཀྱིས་ཆགས་པའི་ཨ་བ་ལེ་ལ་འཕེལ་ཞིང། རྩལ་ཀྱི་ཨ་བ་ལེ
བ་སེལ། འཕེལ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་འགལ་བ་གཤིས་སྒྲིན་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བའི
དོན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ། གཞུང་འདིར་ཚོག་ཏུང་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྷག་པར
སྟོང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། བཞི་པ་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་ནི། ཆུན
ལས། ཆུ་འཛིན་དག་གི་ལྷེང་བ་འདིས། ། ཕྱོགས་ཆུམས་ཀྱི་ནི་ཤོ་སྐམས
ལྷོགས། ། སྐར་མ་ཡི་ནི་ཚོགས་ཆུམས་བཟུང། ། དེར་ཡང་བདག་གིས་སྲོག
ཆུམས་ལེན། ། ཞེས་དང། འདིར། སྒྲིན་ཀྱི་ལྷེང་བས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་ལྷོགས
སྐར་མའི་ཚོགས་བཟུང། དེ་རིང་བདག་གི་སྲོག་བླངས། ལྷ་དུ་མས་བྱ་བ
གཅིག་སྟོན་པས་དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཆུན་ཀྱི་ཚོགས་སུ
བཅད་པ་དེའི་དོན་ནི། དབྱར་ཀྱི་དུས་སུ་མཚན་མོ་སྒྲིན་ནག་འཁྲིགས་པའི་ཆུ
འཛིན་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་འདིས། བྱེད་ལས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས
ཆུམས་ཀྱི་ཤོ་སྐམས་ཡངས་པ་ལྷོགས་ཏེ། འདོམས་གང་ཙམ་ཡང་མི་སྟང་བར
བྱས་པ་དང། དེའི་ཚེ་སྐར་མ་ཡི་ནི་ཚོགས་ཆུམས་བཅོན་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་ཡང
མི་སྟང་བར་བྱས་ཤིང། གཞན་ཡང་དུས་དེར་ཡང་མཚན་མོ་གནག་པས
ཆགས་པའི་ཆུ་བྱས་ནས། སྲེད་ལྡན་དག་གི་སྲོག་ཆུམས་ཆགས་པས་ཉེན་པ་ད
ལྡ་ཉིད་དུ་ལེན་ཏེ་འཆི་ལ་ཐུག་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཅེས་པའོ། ། ལྷ་པ་སྟུར་དོན

གསལ་བྱེད་ནི། རྒྱན་ལས། དྲི་ཡི་བཞོན་པ་ཡིད་བོང་མཐོ། །སྟོ་ས་ངས་ཏ་མ་ལ་ཡི་བོད། །ཐྲིན་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དེ། །གླང་ཆེན་འདི་དག་ས་ལའོ། །ཞེས་དང། གཞུང་འདིར། མཐོ་ཞིང་ཡིད་བོང་དྲི་ལྡན་མ་ལྟར་སྟོ། །མཁའ་ལངས་འཛིན་རྒྱ། ས་ལ་གླང་ཆེན་རྒྱ། ཐྲིན་དང་གླང་ཆེན་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པས་རྒྱ་བར་ཐྲེལ་བས་སྒྲུར་དོན་གསལ་བྱེད། འདི་ལྟར་བུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལས། འདི་ལྟ་བུ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་ཡིས། །གསལ་བྱེད་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟེས་འགྲོ་བ། །མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ རོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དྲི་བཞོན་ཆུང་གིས་བསྐྱོང་བ་དང། ཡིད་དུ་བོང་ཞིང་མཐོན་པོར་གནས་པ་ཤིང་ཏ་མ་ལའི་མདོ་ཀ་ཅན་གྱི་ཐྲིན་མཁའ་ལ་རྒྱུའོ། ། ཏ་ལ་གྱི་དྲི་ཞིམ་པོའི་བཞོན་པ་དབྱིབས་ལེགས་ལུས་ཕྱེ་བས་ཡིད་བོང་མཐོ་བའི་གླང་ཆེན་ས་ལ་རྒྱུའོ་ཞེས་ཐྲིན་དང་གླང་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་སྒྲུར་བ་སྟེ། ཐྲིན་གྱི་དྲིའི་བཞོན་པ་ཆུང་ཡིད་དུ་བོང་བ་དང་ལྡན་ཏེ། གླང་པོ་ནི་ཆང་གི་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་ཐོབ་པའམ། སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐྲེལ་བས་ཏེ། བ་ཏེའི་སྒྲ་བཞོན་པ་ དང། ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སོ། ། ཐྲིན་དང་གླང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་དཔང་མཐོ་ཞིང་ལོ་དོག་སྟོ་བས་ངས། ཤིང་ཏ་མ་ལའི་བོད་ངང་ཏྲ་བ་ཅན་དོན་སྒྲུར་བའོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟོགས་ནི་ཟླས་སུ་འདོམས་པ་སྟེ། ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། དོན་ཚན་ལྟ་པ་བསྟོར་བའི་རྒྱན་ནི། རྒྱན་ལས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནི་གནས་ཉིད་དུ། ། དོན་བསྟོར་ངང་ནི་ཚོགས་བསྟོར་ངང། ། གཉིས་ཀ་བསྟོར་བ་ཞེས་པ་ཡི། ། རྒྱན་གསུམ་པོ་དག་འདོད་དེ་ངལེར། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་དོན་བསྟོར། ཚོགས་ བསྟོར། གཉིས་ཀ་བསྟོར་བ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སུ་རྒྱན་གསུམ་འདོད་དེ་

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོག་མི་འདུ་བས་དོན་གཅིག་བཟླས་ཏེ་བརྗོད་པ་དོན་
བསྐོར་དང་། དོན་མི་འདུ་བ་ཆོག་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་བཟླས་ཏེ་བརྗོད་པས་ཆོག
བསྐོར་དང་། དོན་ཆོག་གཉིས་ཀ་བཟླས་ཏེ་བརྗོད་པས་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ
ཞེས་བྱའོ། ། དོན་བསྐོར་གྱི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། ཀ་དམྱ་ནི་ཆུམ་པར
རྒྱས། ། ཀུ་ཏ་ཧ་ཀ་མ་རབ་གསལ། ། ཀ་ན་ཏ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེ། ། ཀ་ཀུ་ཕ
ཡང་དགེས་པར་ཐྱུར། ། ཞེས་དང་། འདིར་ནི། ཀ་དམྱ་ནི་ཆུམ་པར་བྱེ། །
ཀུ་ཏ་ཧ་ཡི་ཀ་ལི་རྒྱས། ། ཀ་ཏ་ལི་ཡི་མེ་ཏོག་རྒྱས། ། ཀ་ཀུ་ཕ་ཡང་ཆུམ་པར
བྱེ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་ས་ཕོ་ཀའི་དུས་ཐམ། དུས་གཞན་དུ་ཡུལ
ཁམས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཤིང་ཀ་དམྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུམ་པར་རྒྱས་ལ། འགའ་ཞིག
ཏུ་ཀུ་ཏ་ཧ་ཀ་མ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀ་ད
ལི་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀ་ཀུ་ཕ་ཐུགས་པར་ཐྱུར་ཏེ་ཞེས་རྒྱས་པའི
དོན་བརྗོད་པའོ། ། དེས་ན་ཤིང་འདི་ཆུམས་དོན་དུ་ཀ་མོ་ཤུངས་ཀྱི་ཤིང་གཅིག
ཡིན་པ་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བས། ཆུམ་པར་རྒྱས། རབ་ཏུ་གསལ
རབ་ཏུ་བྱེ། རབ་ཏུ་ཐུགས་པར་ཐྱུར་ཞེས་དུག་མོ་ཤུངས་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་རྒྱས་པ
གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བཟླས་ཏེ་ཡང་ཡང་དུ་བརྗོད་པས་ན་དོན་བསྐོར་བ་ཞེས
བྱའོ། ། ཆོག་བསྐོར་ནི། རྒྱན་ལས། ཐྲིན་ཀྱི་ལྷོང་བ་ཆུམས་ཀྱིས་ནི། ། ཆ
བྱའི་ཆོགས་ཆུམས་འདོད་ལྡན་བྱེད། ། ཆུ་ལྷིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཀྱི་དེང། ། ན
ཆུང་ཆུམས་ཡིད་འདོད་ལྡན་བྱེད། ། ཅེས་དང་། འདིར། ཐྲིན་ཀྱི་ལྷོང་བ
ཆུམས་ཀྱིས་ནི། ། མཇུག་ཐྲོ་ལྡན་པའི་ཆོགས་སྟེམས་བྱེད། ། ཆུ་ལྷིན་རྒྱལ
མཚན་ཅན་དགེས་ཏེ། ། ན་ཆུང་ཆུམས་ཀྱང་སྟེམས་པར་བྱེད། ། ཅེས
གསུངས། དོན་ནི་དེ་ཡང་དབྱར་ཀྱི་དུས་ཐུ་ཐྲིན་ཀྱི་ལྷོང་བ་ཤིན་ཏུ་མཇོས་པ
ལྟའི་ཚ་དབྱངས་ཐྲོག་པ་དག་གིས་ནི་ཆ་བྱའི་ཆོགས་ཆུམས་ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེས

ཏེ། སྟན་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་ཚུ་སྲིན་ཀྱི་མགོ་བོའི་ཏོག་ཀིས་མཚན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཅན་གྱི་བདུད་ཀྱི་སྡེ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཚུང་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཡིད་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་འདིར་ཆུ་བྱ་འདོད་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་དང། ན་ཚུང་གཞོན་ནུ་འདོད་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་དོན་མི་འདྲ་ཡང་ཆོག་འདྲ་བ། འདོད་ལྡན་བྱེད་བཟློས་ཏེ་བསྐོར་བས་ན་ཆོག་བསྐོར་ཞེས་བྱའོ། ། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ནི། རྒྱན་ལས། ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་དེ་རིང་ཁྱོད། ། བཙུན་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད། ། ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་སྡེ་མཐོ་རིས་ས་ཡང། ། ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད། ། ཅེས་དང། འདིར། དེ་རིང་ཁྱོད་ནི་བཙུན་མོ་དང། ། གནས་བཞིན་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་ཐུར། ། ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཆོགས་ལྷ་མོ་དང། ། གནས་བཞིན་ལྷ་ཡི་གནས་ས་ཡང། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱེ་མཱིའི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་རང་གི་དགྲ་བོའི་ཆོགས་དང་གཡུལ་འཐབས་པ་ལས་དགྲ་པོ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་དུས་དེ་རིང་སྟེ། ད་ལྟ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་བཙུན་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་རྩེད་འཛོ་ལ་རོལ་ཞིང་རྩེ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་བོའི་སྡེ་དམག་ཆོགས་ཐམ་སྟེ་གཡུལ་དུ་ཤི་བ་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་སོང་སྟེ། ལྷར་སྐྱེས་ནས་ད་ལྟ་ལྷ་མོ་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕོ་ཐང་དུ་རྩེ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་ཅེས་ཤི་བ་ལ་ཕྱལ་ཐུང་གི་རྒྱན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལས། གཡུལ་དུ་བསད་པ་རྣམས་ལྷར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང། ། ལྷ་ས་བསད་པ་ཡིས་མཐོ་རིས་ཐོབ། ། ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ། དེས་ན་རྩེ་བར་བྱེད། རྩེ་བར་བྱེད་ཅེས་ཆོག་གཞིས་བསྐོར་བ་དང། ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་བཙུན་མོ་དང་བརྩེ་བ་དང། དགྲ་དེ་མཐོ་རིས་ས་ལྷ་མོ་ལ

རྩེ་བ་གཉིས་དགྱ་ལས་རྒྱལ་བར་ངོན་གཅིག་པས་ངོན་བསྐོར་ཡིན་ལ། དེས་ན་ འདི་ནི་ཚོགས་ངོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱའོ། ། དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱུན་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཐུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། དགག་པ་བརྗོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། ། དུས་གསུམ་ལ་སྟོས་ནམ་པ་གསུམ། ། དེས་ན་དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཡི། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་མཐའ་ཡས། ། ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར། འགོག་པའི་ཚོགས་ནི་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་ལ་སྟོས་ནས་གསུམ་དུ་འགྱུར། འོན་ཀྱང་སྨོད་པ་ལ་ དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་སོ། ། རྒྱུན་ལས། འགོག་པའི་ཚོགས་ནི་ཙམ་ཟུ་པ། ། དུས་ གསུམ་ལ་སྟོས་ནམ་པ་གསུམ། ། འོན་ཀྱང་སྨོད་པ་འདི་ལ་ཡང་། ། དབྱེ་བ་ མཐའ་ཡས་ཕྱིར་མཐའ་ཡས། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་ཞེས་གསུང་ཤིང་། ། ཚོགས་སྨྲོ་གང་དུ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་དུ་སྨྲ་བས་ན་འགོག་པའི་ རྒྱུན་ནི། ། དེ་ལ་དང་པོ་འདས་པ་འགོག་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱུན་ལས། ལུས་མེད་ ཀྱིས་ནི་མེ་ཏོག་གི། ། མདའ་ལྟས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་མི་ ཤིད་ཡང་ན་ནི། ། དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཆམ་པར་བཀྲ། ། ཞེས་དང་། འདིར་ ལུང་དྲངས་པ་ནི། ཡན་ལག་མེད་པའི་མེ་ཏོག་གི། ། མདའ་ལྟས་ཀུན་ལས་ རྒྱལ་པ་ནི། ། འདི་ནི་མི་ཤིད་ཡང་ན་ནི། ། དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཆམ་སྟ་ ཚོགས། ། ཞེས་པའོ། ། དེ་དག་གི་ངོན་ནི་ལུས་མེད་འདོད་པའི་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས་ ནི་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ལ་ཐུར་བའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྟ་པོ་འདི་འཕངས་པས་ས་ གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་མི་ཤིད་དེ། རྒྱུ་དེ་ ལས་འཕྲས་བུ་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ས་ཞེས་པའི་དགག་བྱའོ། ། འགོག་ ཏེ་ནི། འོན་ཀྱང་ཡང་ན་ནི། ངོས་པའི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ ཆམ་པར་བཀྲ་བས་ན་འདོད་ལྷ་དང་མདའ་ཆམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པས་དེ་ལྟ་བུ་སྲིད་ཅོ་ཞེས་མི་སྲིད་སྟམ་པའི་བློ་སྟར་བྱུང་བ་འགོག་པས་ན་ འདས་པ་ འགོག་ པ་ ཞེས་ བྱའོ། ། རྒྱུན་ ལས། ཞེས་ པ་ འདི་ ནི་ རྒྱ་ སྟོན་པས་ ཀྱིས། ། ལུས་ མེད་ རྒྱལ་ བར་ མི་ རིགས་ བློ། ། དེ་ ལྟར་ ཐུར་ བཀག་ ཏེ་ ཡི་ ཕྱིར། ། འདི་ འདྲ་ འདི་ ནི་ འབྱུང་ བ་ འགོག ། ཅེས་ པས་ སྟོན་ ཏེ། དེ་ཏང་ ཏངོས་ཡོའི་ ནུས་ པ་ རྣམ་ པར་ བཀྲ། ། ཞེས་ པ་ ཁོང་ དུ་ བཤད་ མ་ ཐུག་ པའི་ ངལ་ ཏ་ ཡ ། ། ཅ ། ། །

ཟུར་དགུས་རིང་བ་གཡས་གཡོན་དུ་གཡོ་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་བྱས་
པ་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཞེམས་ས་ཚ་ལྟེ་ཞེམས་པར་བྱེད་རིགས་
ས་ཞེས་རང་གི་མཛའ་བོས་འགོག་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། རྟོ་ཐ-
བདེན་པར་སྣོའོ་བདག་ གཞན་དང་ཚུམ་ནས་འཕོས་པ། ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱིས་ནི-
དམར་མིག་གིས། ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ལགས། ། ཞེས་དང་
གཞུང་འདིར། རྟོ་ཐ-བདེན་པར་གྲོང་ན་བདག ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་པར-
འགྱུར་མ་ལགས། ། གཞན་ཀྱི་ཚུམ་ནས་འཕོས་པ་ཡི། ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ནི་དམར-
པའི་སྣྱན། ། ཁྲེམས་པས་ཕྱིས་མི་རིག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ངོན-
ནི་དགའ་མས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་ཏོ-ཐ-ཞེས-ཐོས-ནས། ཁ-མོ-ནི་ཏང-ཐའི-ཆོག-
གིས-བདེན-པར-ཟློའོ། ། བདག-ནི-སྐྱེ-གཞན-དང-ལྷན-ཅིག-ཆོགས-ནས-ཚུམ-
ན-ཁྲེ-འོ-ཅུས-ཤིང-ཀ-ཟླད-པ-དེ-ཁྱོད-ཀྱིས-མཐོང-ནས-ལྷར-མ-བཟོད-པ-ལས-
འཕོས-པའི-ཁྲོ-བས-ཆུ-ཅུས། རྒྱ-སྐྱེགས-ཀྱིས-ཐུགས-པ-ལྟར-དམར-བའི-མིག-
གིས-ནི-ཁྱོད-ཀྱིས-དུས-ནམ-ཡང-མཐོང-བར-འགྱུར-བ-མ-ལགས-ཏེ། བདག-ནི-
ཉེས-པ-དེ-ལྟ-བུ-མི-བྱེད-པས-ཁྱོད-ཀྱི-གནོད-པ-མི-འབྱུང-ཞེས-པའོ། ། དེ-ལྟར-
མདོར-བསྡུན-ནས། འདི-མན-ལ-འགོག-པའི-རྒྱུ-འབྱུང-བ-ལས། དང-
པ-ཆོས-འགོག-པའི-དཔེ-ནི། རྒྱན-ལས། ལུས-ལ-ཁྱོད-ཀྱི-ཡན-ལག-ཆུམས། །
འཇམ-པ-ཉིད-དུ-གནས-པ-བརྟན། ། གལ-ཏེ-བདེན-པར-འཇམ-པ-ན། ། ཐོ-
བུར-དུ-བདག-ཅི-ལ-བརྟུང། ། ཞེས-གསུངས-ལ། འདིར-ནི། ཆོས-འགོག-
པའི-དཔེ-ལུས-ཕྱི-ཡན-ལག-འཇམ-པ-བརྟན། བདེན-ན-བདག-བརྟུང-བ-མི-
འཐད-ཅེས-བཤད། ངོན-ནི-ཡན-ལག-འཇམ-པ-དེ-དང-འགལ-བའི-ཆོས-དྲག-
ཏུ-བརྟུང-བར-བྱེད-པའི-ཐོག-ཀྱིས-དགག-བྱ-ལུས-ཀྱི-ཡན-ལག-འཇམ-པ-དག-
འགོག-པར-བྱེད-པ-འདི-ནི-ཆོས-ཅན-ཡན-ལག-གི-ཆོས-འཇམ-པ-འགོག-པས-ན-

ཆོས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། དེ་ནི་མཇོས་སམ་མ་ཡིན་ཞེས། ། རྣམ་དབྱེ་འདི་ནི་ཅི་ལས་སྐྱེས། ། དེང་ནི་འོད་ཅམ་གཡོ་བ་ཉིད། ། མཐོང་བར་འགྱུར་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་དབེ། དེ་མཇོས་མི་མཇོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཅི་སྟེ་སྐྱེ། འོད་ཅམ་མཐོང་གི་རྟེན་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་ལྟའི་བྱང་མེད་འགའ་ཞིག་མཇོས་སམ་མཇོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་དཔྱོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ལས་སྐྱེས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པ་མི་རིགས་ས། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འོད་ཅམ་གཡོ་བ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ལྟའི་བྱང་མེད་ས་ཐམ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དག་དམར་ཐུར་ཅིང། ། མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང། ། སྨིན་མ་འཕྱོག་ཤ་ནི་ལྟ་ནའང། ། ཞེས་པ་མེད་པས་བདག་མེ་འཇིགས། ། ཞེས་གསུངས། འདིར་ནི། རྒྱ་འགོག་པའི་དགེ་མིག་དམར། མཆུ་གཡོ། སྨིན་མ་འཕྱོག ། དེ་ལྟ་ནའང་གདུག་པ་མེད་པས་བདག་མེ་འཇིགས། གཙོ་བོའི་རྒྱས་ཞེས་པ་མེད་པས་ཞེས་ལ། ངོན་ནི་འཇིགས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་རང་གི་ཞེས་པ་འགོག་པས་ན་རྒྱ་འགོག་པ་ཞེས་ཏྲི་ཀ་ཐྱེད་པ་དག་འཆད་ལ། འདིར་གདུག་པ་མེད་པས་བདག་མེ་འཇིགས། ། ཞེས་གསུངས་ལྟར་ན་འཇིགས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཕྱོད་ལ་གདུག་ཞེམས་ཡོད་ན་འཇིགས་ཀྱང། འཇིགས་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གདུག་ཞེམས་དེ་ཕྱོད་ལ་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས་ས་ཞེས་རྒྱ་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། མཇའ་འོ་དག་ནི་རིང་ན་གནས། ། ཆུ་འཇོན་འགྲོ་ལྟན་འདི་ནི་འོངས། ། ནི་ཙུ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་མཐོང། ། བདག་ཤེ་མིན་པ་འདི་ནི་ཅི། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། རས་དགའ་རྒྱང་རིང་ཆུ་འཇོན་དེ། ། འདིར་ནི་འོངས་ཀྱང་ནི་ཙུ་ལ། ། མེ་ཏོག

རྒྱས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། ། བདག་མ་ཤི་བ་དེ་ཅི་ཀ ། འབྱས་བུ་འཆི་བ་རྣམ་
ཕྱེད་པ། ། འབྱས་བུ་འགོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ། ། ལྷན་ཤིང་དང་ནི་ཚུ་འཛིན་པ། །
འོངས་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི། ། ཞེས་བསྟན་རོ། ། དོན་ནི་མཛའ་བོ་དང་
བྲལ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ སོང་བའི་མཛེས་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ སྨྲས་པ། ཀུ་ཡེ
བར་གཡ་ཡི་མཛའ་བོ་དག་ནི་ཕྱིད་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱང་རིང་ན་གནས་ལ། མཛའ
བོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ནས་ཚུ་འཛིན་དཀར་པོ་ལག་ལྡན་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་བཞིད
པ་དང་ལྡན་ཞིང་གཡོ་བ་འདི་ནི་བདག་འཕོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འོངས་པ་འདུ་ལ
གཞན་ཡང་ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བྲན་བྱེད་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་འཕྲིལ་དུ་ཡོད
ཅིང། དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕོ་འདབ་དང་མེ་ཏོག་ཆུམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་རྒྱས་པར
མཐོང་བས་ན། ཀྱེ་མ་བདག་ད་ལྟ་ཁྱེད་དུ་ཤི་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཅི་ཞེག་ཡིན་ན།
ཀུ་ཡེ་ཞེས་ཚགས་པ་དག་པོ་སྐྱེས་ནས་འཆི་བའི་རྒྱུ་དེ་གསུམ་འཛིམས་ནས་ཀྱང
འབྱས་བུ་འཆི་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་ན་འབྱས་བུ་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ལྷ་
པ་ནི། རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་གཤེགས་པར་མཛོད། ། ཁྱོད་ཀྱིས
བཞོད་པས་བདག་ལ་ནི། ། གཏུང་བ་ཡུན་རིང་འབྱུང་མི་འགྱུར། ། འདི་ལ
ཁྱོད་ནི་ངོགས་མི་འཚལ། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། རྟེས་གནང་འགོག་པའི
དཔེ། ཁྱེད་གཤེགས་ན་བདག་གཏུང་བ་ཡུན་མི་རིང། གཤེགས་ན་སྒྱུར་དུ
གཤེགས། ཕྱགས་འཁྱོག་འབྱས་བུ་མེད། རྟེས་གནང་གི་སྒོ་ནས་འཞོ་བ་འགོག
པ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཁྱིམ་བདག་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཞོའོ
ཞེས་དགའ་མ་ལ་སྨྲས་པའི་ཚེ། དགའ་མས་དེ་འགོག་པ་ནི། མཛའ་བོ་ཁྱེད
གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་སྒྱུར་དུ་གཤེགས་མཛོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་བཞོད
པས་བདག་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་གཏུང་བ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ
ཐུར་ཏུ་འཆི་བས་སོ། ། བདག་འཆི་བ་འདི་ལ་ལང་ཚོ་ཅན་ཁྱོད་ནི་འདི་ལ་ཐེ

ཚོམ་ཀྱི་ངོས་པ་མི་འཚལ་ཏེ། ངེས་པར་འཆིའོ་ཞེས་འཆི་བའི་བསྟོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འགོག་པ་འདི་ནི་ཇི་ས་གནང་གིས་འགོག་པའོ། ། དྲུག་པ་དབང་ཆེས་འགོག་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ནོར་ནི་མང་པོ་རྣྀང་འགྱུར་ཞིང། ། ལམ་དུ་ཡང་ནི་བདེ་ཞིང་དགེ། ། བདག་སྲོག་ལ་ཡང་ཕྱི་ཚོམ་མེད། ། འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགྲོ་མི་བྱ། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། དབང་ཕྱུག་འགོག་པའི་དཔེ། ནོར་ཡང་མང་པོ་རྣྀང། ལམ་དུ་བདེ་ཞིང་དགེ། བདག་སྲོག་ཕྱི་ཚོམ་མེད་ཀྱང་མཛའ་བོ་མ་གཏེགས། རྒྱ་བཤད་པས་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་དབང་ཕྱུར་ཞིང་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་དབང་ཕྱུར་འགོག་པའོ་ཞེས་བཤད། ངོན་ནི་དེ་ཡང་མཛའ་བོས་ཁོ་བོ་ཚོང་ལ་འགྲོ་བྱས་པས། དགའ་མས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་ཕྱིན་ནོར་ནི་མང་པོ་རྣྀང་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང། ལམ་དུ་ཡང་ནི་གེགས་མེད་པས་བདེ་ཞིང་དགེ་བར་འགྱུར་ལ། བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ལ་ཡང་འཆི་བའི་ཉེན་ཀྱི་ཕྱི་ཚོམ་མེད་པས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འཁོར་ཡོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མོ་ཁྱོད་དང་མ་བྲལ་བ་དགའ་བས་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དབང་ཆེས་འགོག་པས་ན་དབང་གིས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་དཔང་ལོ་ཐུ་བས། མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཕྱིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནོར་མང་པོ་རྣྀང་ཅིང། ལམ་དུ་ཡང་གནོད་པ་མེད་པས་བདེ་ཞིང་ནོར་རྣྀང་པ་བསྡུང་བར་བྱེད་པས་དགེ་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་དང་བྲལ་བ་ལས་ངེས་པར་འཆི་བས་ན་བདག་གི་སྲོག་ལ་ཡང་ཕྱི་ཚོམ་མེད་ཅེས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་པ་འོན་ཀྱང་ཁྱོད་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་པར་ཁོ་མོ་འདོད་དེ། དེ་འཆད་པ་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་སྨྱོར་ཞིང་མཐུན་པའི་རྒྱ་ནོར་ཤེད་པ་ལ་ས་ཐགས་པ་བཤད་ནས་འགོག་བྱེད་དབང་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འགོག་པ་ནི་དབང་གིས་འགོག་པའོ་ཞེས་འདོད། ཐོ་ལྡ་ཕྱི་ན་རེ། དེའང་མཛའ་བོས་ཁོ་བོ་ཚོང་ལ་འགྲོ་བྱས་པས། དགའ་མས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་ཕྱིན་ན་

ནོར་ནི་མང་པོ་རྣེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང། ལམ་དུ་ཡང་ནི་གེགས་མེད་པས་
བདེ་ཞིང་དགེ་པར་འགྱུར་ལ། བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ལ་ཡང་འཚེ་བའི་ཉེན་ཀྱི
ཕེ་ཚོམ་མེད་པས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འཚོར་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མོ་ཁྱོད་དང་མ
ཐུལ་བ་དགའ་བས་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་དབང་ཆེ
བས་འགོག་པས་ན་དབང་གིས་འགོག་པ་ཞེས་ཐུབ་པ་ཞེས་གསུངས་མོད། བདག
སྲོག་ལ་ཡང་ཕྱི་ཚོམ་མེད། ། ཅེས་པ་འདི་བདག་ཕྱི་ཚོམ་མེད་པར་འཆི་བ་ཞེས
བྱད་མེད་རང་གི་སྲོག་འཕངས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས
འགོག་པ་ཞེས་སྔ་མས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། ། བདུན་པ་ནི། ཆུན་ལས
བདག་ནི་གསོན་ཏེ་སྟོབས་དང་ལྡན། ། ནོར་གྱི་བསམ་པ་སྟོབས་ལྡན་མིན། །
མཛའ་བོ་གཅིགས་སམ་བཞུགས་ལགས་སམ། ། རང་གི་གནས་སྐབས་སྨོས་པ
ལགས། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། མ་གུས་འགོག་པའི་དཔེ། གསོན
པའི་བསམ་པ་ཡོད། ནོར་གྱི་བསམ་པ་མེད། ཇོ་བོ་གཅིགས་སམ་བཞུགས
རང་གི་གནས་སྐབས་སྨོས་པ་ལགས། མ་གུས་པའི་ཚོག་གིས་འདི་ན་ཆགས
ཅན་ཇོ་བོའི་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་ཡང་ཁོ་མོ་བདག་ནི་མཛའ་བོ
ཁྱོད་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་ནས་ཁོ་བོའི་ཕྱིམ་བདག་ཏུ་གནས་སུ་རེ་བའི་བསམ་པ
ལྟོས་དང་ལྡན་པར་ཡོད་ལ། ནོར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི་ལྟོས་དང་ལྡན
པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་མཛའ་བོ་གཅིགས་སམ་བཞུགས་ལགས་སམ།
ཁོ་མོ་རང་གི་བསམ་པའི་གནས་སྐབས་ཕྱེད་རང་ལ་དྲང་པོར་སྨོས་པ་ལགས་སོ
ཞེས་མ་གུས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས་ན་མ་གུས་པས་འགོག་པའོ། ། ཡང་ན་ཁོ་མོ
བདག་ནི་མ་ཤི་བར་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་ནས་ཁྱོད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་སུ
རེ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པས་ལྟོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། ནོར་འདོད
ཅིང་ཚོལ་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྟོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཁྱོད་དང་བླལ་ནས་བདག་ནི་ངེས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བས་བདག་ལ་ནོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་བདག་མེད་པའི་ནོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ན། དེའི་ཕྱིར་མཛའ་བོ་ཁྱོད་གཤེགས་ས་མ་ཤུགས་ལགས་ས་མ། ཁོ་མོ་རང་གི་ཡིད་ལ་བས་མ་པའི་གནས་སྐབས་ཁྱེད་རང་ལ་དྲང་པོར་སྣྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། འདིར་མ་གྱུས་པས་འགོག་ཅེས་པའི་མ་གྱུས་པའི་ཚིག་ནི་ཁྱོད་ནོར་གྱི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་གོ་ཞེས་ཚིག་གི་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པའོ། ། བཀྲད་པ་ཤིས་བརྗོད་འགོག་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ལས། མཛའ་བོ་གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་བཞུད། ། ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤིས་ཀྱུར་ཅིག ། གང་དུ་ཁྱོད་ནི་གཤེགས་པ་དེར། ། བདག་ཀྱང་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱུར་ཅིག ། ཅེས་དང་། ། འདིར་ནི། ཤིས་བརྗོད་འགོག་པའི་དཔེ། ཁྱོད་གཤེགས་ན་གཤེགས་ལམ་བདེ་བར་ཀྱུར་ཅིག ། ཁྱོད་གང་དུ་གཤེགས་པ་དེར་སྐྱེས་པར་ཤོག ། ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གནས་བསྟན་ཏེ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། ངོན་ནི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མི་འགོག་པ་སྐད་ཅིག་ནས་ཁྱོད་གཤེགས་པ་དེར་ཤི་ནས་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སྐྱེ་བའི་གནས་བསྟན་ཏེ་འགོག་པའོ། ། དགུ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འགྲོ་བདེན་ཉིད་ན། ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ། ། བདག་ནི་སྣ་གས་ཚོལ་འཆི་བ་ཡིས། ། དེ་ར་ཉིད་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། འདིར་ནི། ཚིག་རྫུས་ཀྱིས་འགོག་པའི་དཔེ། བདེ་བར་གཤེགས་ན་གཞན་པ་འགའ་ཚོལ། བདག་འཆི། ཚིག་རྫུས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བས་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་མཁྱ་བའི་གཞན་དབང་གིས་འགོག་ཅེས་གསུངས། ངོན་ནི་གལ་ཏེ་མཛའ་བོ་ཁྱོད་འགྲོ་བ་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་མ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཚོལ་ལ་ཞོག་ཅིག ། བདག་གིས་ནི་ཁྱེད་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཏེ་ཁྱེད་དང་བླལ་མ་ཐག་ཏུ་བདག་ནི་ཁྱེད་དང་བླལ་བའི་གཏུང་བ་དྲག་པོས་གཏུངས་ཤིང། འཆི་བདག་གིས་གླགས

བཅལ་ནས་འཆི་བ་ཡིས་དེ་རིང་ཉིད་དུ་འགོག་སྟེ། སྒོག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་རྒྱུབ་མོའི་ཚིག་སྒྲས་པའོ། །བཞུ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་
ཐུར་དུ་བཞུད། །ཕྱི་ནས་གཉེན་འདུན་འཕྲུགས་པའི་ལས། །བསྒྲགས་པའི
ཚེ་ངེས་འགྲོ་བ་ཡི། །གེགས་ཀྱར་ཁྱོད་ནི་ཆ་བར་འོང། །ཞེས་དང། འདིར
ནི། མཐུན་ཏྲེན་ཀྱིས་འགོག་པའི་དཔེ། གཤེགས་ན་བསྐྱར། ཕྱི་ནས་ཉེ་དུའི
སྒྲ་སྒྲགས་ཀྱིས་གཤེགས་པའི་འགལ་ཟླར་འགྱུར། འགྲོ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྒོ
ནས་ཚགས་ པས་ འགོག་ ཡ་ ཞེས་ གསུངས། ངོན་ ནི་ གལ་ ཏེ་ མཇལ་ བོ་ ཁྱོད
གཤེགས་ན་མ་འགོར་བར་ཐུར་དུ་བཞུད་ཅིག ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ཡུན་རིང་དུ
འགོར་ན་ཕྱིད་ནི་འགྲོ་ངེས་པས་བདག་ནི་འཆི་བ་ལ། ཤི་བའི་རྟེས་སུ་ཕྱི་རོལ
ནས་ཁོ་མོའི་གཉེན་འདུན་དང་བྲན་གཡོག་རྣམས་འདུས་ནས་བདག་ཤི་བའི་ཐུ
ངན་ཀྱིས་ སེམས་འཕྲུགས་པའི་ལས། ཏུ་འགོད་ སྟ་ ཚོགས་ ཐོག་ པའི་ ཆེ་ ངེས
ཆེན་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་བར་འོང་ལ། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་འགྲོ་བའི་གེགས་ཐུ་ཀྱར
ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ས་མི་ཐོན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ནི་བདག་ཀྱང་མེད་ལ་ནོར་ཡང་མེད
པར་འགྱུར་བས་ཐུར་དུ་ས་ཁངས་ཤིག་ཅེས་གྲོགས་བྱེད་པ་སྐད་དུ་སྟོན་པས་གྲོགས
ཀྱིས་འགོག་པའོ། ། བཞུ་གཅིག་པ་ནི། རྒྱན་ལས། བཞུད་ཅེས་ཁྱོད་དགེས
བརྗོད་འདོད་ཀྱང། ། བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས། ། མ་གཤེགས
ཞེས་པ་ཁ་ནས་ནི། ། འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་བདག་ཅི་བྱེད། ། ཅེས་དང།
འདིར་ནི། ཐོ་ལ་བ་འགོག་པའི་དཔེ། གཤེགས་པ་ཞུ་འབུལ། ཡིད་བོང་ཁྱོད
གཤེགས་ནི་དགའ། མ་གཤེགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཅི། འཐས་བུ་མི་འདོད་པ
བསྟན་ནས་འདོད་པའི་ཆ་བ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་བཞུད་ཅེས་ཁྱོད
དགེས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྟེ། བདག་ནི་རྒྱ་ཀུ་ཁྱོད་དགེས་པར་བྱེད
པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཡང་ཁྱོད་དགེས་པའི་ཚིག་བཞུད་ཅེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང།

བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཚོག་མ་གཤེགས་ཞེས་པ་མ་བསམ་བཞིན་དུ་ཁ་
ནས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་བདག་ཅི་བྱེད་དེ་བྱ་ཐབས་མེད། རང་ཉིད་མི་
འདོད་པའི་ དངོས་པོ་ནི་ མཇའ་ པོ་ དགའ་ བའི་ ཚོག་ བཞུད་ ཅེས་ པ་ ཡིན་ ལ། ཁ
ཅེ་འབྲས་ བུ་ མི་ འགྲོ་ བ་ བསྟེན་ པས་ འབྲས་ བུ་ མི་ འདོད་ པ་ བསྟན་ ནས། ཁ
ངོ་པའི་ཐུ་བ་འགྲོ་བ་འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པའོ། ། སྨོ་ལ་ཕ্ལ། འབད་པ
ད্ར་ལོ་ཐུས་ནས་བཞུད་ཅེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ
གཤེགས་ཞེས་པའི་ཚོག་རང་དབང་མེད་དུ་བསྟེད་ཅིང་ཐུང་བས་ན་འབད་པ
ཐུས་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོག་སྟོར་འདི་ནི་འབད་པས
འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་ཟླ་ལ་བས་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་ས། ། ཁ
བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་ལ་གེགས་བྱེད་པའི། ། རྟེ་མ
བསྟོད་པ་ལ་ཁ་བ། ། ཁྱོད་ཀྱི་མཇའ་ལ་འགྲོ་བར་སྟོས། ། བདག་ནི་དེ་ཡི
འདོད་པ་འདོད། ། ཅེས་ གསུངས་ ལ། འདིར་ ནི། ཚོགས་ བཅད་ དུ་ མ
བསྟེར་བར། གཞན་དབང་འགོག་པའི་དགེ། སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་ལ་གེགས་བྱེད་རྟེ
མ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁ་ཐུམས་པའི་འགྲོ་བ་སྟོས། བདག་དེའི་འདོད་པ་འདོད། དགའ
བ་གཞན་རྒྱུ་ཀྱིས་དེའི་འགྲོ་བ་འགོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་མཇའ
བོ་རང་གི་ དགའ་ མ་ ལ་ བདག་ འགྲོའ་ ཞེས་ བརྗོད་ པའི་ ཆེ། ཁྱོད་ ཉིད་ དང
མཇའ་བ་གཞན་ཡོད་པས་དེ་ལ་དེ་སྐད་སྟོས་ཤིག ། དེས་གཏོང་ན་བདག་ཀྱང
དེ་ཡི་འདོད་པ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མཇའ་བ་དེ་ཡང་རྟེ་ཙམ་དུ་མཇའ་བ
ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ལ་ལྷ་བའི་མིག་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གེགས་བྱེད
པའི་ཕྱི་མ་བསྟོད་པ་ལ་ཡང་འདིས་བདག་གི་འདོད་པའི་དོན་གདོང་ལ་རྒྱན་མི
འཆད་དུ་ལྷ་བའི་གེགས་བྱས་ས་ཞེས་ཁྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་འབྲལ་མི་ཕོད་པར་མཇའ
བའོ་ཞེས་ སོ་ ལྷ་ ཕ্ལ། འབྲུ་ གནོན་ པར་ མཇའ་ ཀྱང། ཞོ་ ལ། བར་ འབྲུ་ མནན་ ན།

མཛའ་བོའི་གངོང་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལྟ་ཞིང་ཟི་མ་སྐྱེ་བ་པ་སྟེ་བརྡ་རྟེང་ཡིན་ལ། གསར་གཅད་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཁྱོ་ཞིང། ཁྱོད་ཀྱིད་ལ་བྱམས་པའི་མཛའ་བོ་ལ་འགྲོ་བ་སྨོས་ཤིག ། དེས་འགྲོ་བར་གནང་ན་བདག་དེའི་འདོད་པ་འདོད་དོ་ཞེས་པའོ། ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། མགོན་པོ་བྱལ་བ་བཟོད་པར་བགྱི། ། གང་གིས་མིག་བསྐོས་བདག་ལ་ནི། ། འདོད་པས་བསྟན་དུ་མི་མཛོང་བའི། ། མཛོང་མིན་མིག་སྨན་བདག་ལ་སྟོལ། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ཚོགས་བཅད་དུ་མ་བསྡུར་བར་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པའི་དགེ། འཕྲལ་བ་ལ་བཟོད། འདོད་ལྷས་མི་མཛོང་བའི་མིག་སྨན་སྟོལ། དཀའ་བ་གསོན་པའི་ཐབས་བཀོད་ནས་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཞེས་རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་བོས་ནས། ཁྱོད་དང་བྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཁོ་བོས་བཟོད་པར་བགྱི་ཡི། ཁྱོད་དང་བྱལ་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་ལྷས་འདོད་པའི་མདའ་ལྟ་བསྐྱེན་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ནི་བདག་གིས་མི་བཟོད་པས་འདོད་ལྷ་གང་གིས་མཛོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་མིག་སྨན་བསྐོས་པ་སྟེ་བསྐུས་པས་བདག་ལ་ནི་འདོད་པའི་མདའ་བསྐྱེན་དུ་མི་མཛོང་བའི་མཛོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་སྣང་བའི་མིག་སྨན་གཅིག་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དེ་ཚོལ་ལ་བདག་ལ་སྟོལ་ལ་སོང་ས་ཤིག་ཅེས་དཀའ་བའི་ཐབས་བཀོད་དེ་འགོག་པའོ། ། བཅུ་བཞི་པ་ཁྱོ་བས་འགོག་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཇོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཚོག ། བདག་འགྲོ་ཞེས་པ་ངེས་པར་བྱང། ། མཛའ་བ་དམན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ། ། མ་ཕྱིན་ན་ཡང་བདག་ལ་ཅི། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ལྷག་པ་ཀྱིད་དུ་འགྲོ་བ་འགོག་པའི་དགེ། ཁྱོད་གསུང་དམི་འགྲོ་ན་ཡང་དགོས་པ་གཞན་པས་བདག་གིས་ཅི་བགྱི། ཆེ་བས་ཆེ་བའི་མཛའ་བ་མནན་དཀའ་ཁྲོས་བས་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་ཅི་ལ། ངོན་ནི་ཀྱི་ཇོ་བོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་མི་འདུ་བའི་ཚོག་བདག་བོར་

ནས་འགྲོ་ཞེས་པ་ངེས་པར་བྱུང་བས་ན། དེ་འདྲ་བརྗོད་ཕོད་པའི་ཕྱིར་མཛའ་
བ་དམན་པ་སྟེང་རིང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་མ་ཕྱིན་པར་བསྟད་ན་ཡང་བདག་ལ
ངོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ངོ་ཞེས་འགང་བའི་ཁྱོ་ཆོག་བརྗོད་དེ་འགོག་པས
ན་ཁྱོ་བས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཞུང་འདིར་འབྱུང་བའི་ཆོག་གི་འགྲུ་གཉིར
ན། ཁྱོད་འགྲོ་ཞེས་གསུང་། ད་མི་འགྲོ་ན་ཡང་ངོས་པ་གཞན་ཡོད་པར
མངོན་པས་བདག་གི་ཅི་ཞིག་བགྱི། མཛའ་བ་རྒྱས་ཤིང་ཆེ་བས་མ་བསྟེམས
པའི་བདག་ཉིད་ཁྱོ་བས་འགྲོ་བའི་ཚོམ་པ་མནན་དཀའ་བའི་ཚོམ་པ་བཟློག་པས
ན་ཁྱོ་བས་འགོག་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། མཛའ་བ་རྒྱས་པ་མ་བསྟེམས་པའི། །
བདག་ཉིད་ཁྱོ་བས་མཛའ་བོ་ཡི། ། འགྲོ་བར་ཚོམ་པ་བཟློག་པ་གང་། ། འདི
ནི་ཁྱོ་བས་འགོག་པའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་མོ། ། བཅོ་ལྔ་པ་ནི། རྒྱན
ལས། མ་བསྒོས་བུ་མོས་ཆ་བ་ལ། ། མ་བྱས་ཚང་ལ་མ་བཏབ་པར། ། ཁྱོད་ཀྱི
དགྱ་ཡི་ཕྲིང་ཉིད་དུ། ། ཕུག་ལ་སྟོན་པོ་ཟེགས་པར་ཀྱར། ཅེས་གསུངས་ལ
འདིར་ནི་སྟེང་ཟེ་འགོག་པའི་དབེ། མ་གསུངས་ཆ་བར་མ་བཞག་ཅིང། བུ
མོས་ཚང་ལ་མ་བཏབ་པར། ཕུག་ལ་སྟོན་པོ་ཁྱོད་དགྱ་ཡི། ཕྲིང་ཉིད་དུ་ནི
ཟེགས་པར་ཀྱར། ཕུག་ལ་ནི་སྟེང་ཟེའི་གནས་ས་བྱས། ངོས་པའི་ལས་མ་བྱས
ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་ཀྱི་ས་པའི་བདག་པོ
ཞེས་པོས་ནས། བུད་མེད་མཛོས་མ་ཆུམས་ཀྱིས་མ་བསྒོས་ཤིང། བུ་མོ་གཞོན
ནུ་མ་ཆུམས་ཀྱི་ཆ་བ་ལ་ཆ་རྒྱན་དུ་མ་བྱས་ཏེ། བཏུང་བར་བྱ་བའི་ཚང་ལ་ཡང
མ་བཏབ་པར་ཁྱོད་ཀྱི་དགྱ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གིས་བཅོས་པས་ཤེ་བ་ལ་སོགས་པས
ཉིང་ཤྱོང་པ་ཆུམས་སུ་ཕུག་ལ་སྟོན་པོ་ཟེགས་ཤིང། ཕུག་ལའི་བྱ་བ་མེད་པར
སྟེང་ས་པར་ཀྱར་ཏོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་དགྱ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད
པའོ། ། དེའང་རྒྱས་ པར་ བཤད་ ན། རྒྱན་ ལས། སྟེང་ ཟེ་ ཅན་ ལྟར་

ཕུག་ལ། ། དེ་འོས་ལས་ནི་བརྩོག་བྱས་ནས། ། མྱ་ངན་འོས་པའི་སྐབས་དོན་
ཕྱིར། ། འདི་ནི་མྱ་ངན་ཀྱིས་འགོག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུག་ལ་
ས་ཆགས་མེད་པ་ལ་སྐྱེང་རྡེ་དང་བཅས་པ་ལྟར་ཕུག་འོས་པའི་ལས་བསྒོ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་བརྩོག་ཅིང་བཀག་པར་བྱས་ནས་མྱ་ངན་ཕྱིད་
པར་འོས་པའི་སྐབས་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟྲོར་ཡིན་པས་དགག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་
མྱ་ངན་ནམ་སྐྱེང་རྡེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀ་ཆེ་ན་རེ།
མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔང་ལོ་ཐུ་བ་ན་རེ། ཕུག་ལ་ལ་མྱ་ངན་གྱི་སྐད་དོད་མི་
འགྱིགས་པས་སྐྱེང་རྡེས་འགོག་པ་ཡིན་གསུང་ཡང། ཤོང་གིས་མྱ་ངན་ཞེས་
པར་འགྱུར་མཛད་ནས་བསྒྲུར་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་
དག་པོ་དེའི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མྱ་ངན་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་
བའི་གཟུ་བོས་ཡིན་ན་སྐྱེང་རྡེ་ཡིན་ལ། གཤེད་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིན་ན་ནི་ང་རྒྱལ
ལམ་དེགས་པས་འགོག་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དོན་གྱི་ཐོག་ཚོད་དེ་ལྟར་ཡིན
ཡང། སྐད་དོད་ལ་མྱ་ངན་ཞེས་པ་མི་འགྱིག་ཅེས་གསུང་བར་སྣང་ཞིང། ཚོས
རྡེ་ས་སྐྱ་པས་ཀྱང། གཞུང་འདིར། ཕུག་ལ་སྐྱེང་རྡེའི་གནས་སུ་བཞག་ཅིང
ཞེས་དང། སྐྱེང་རྡེས་འགོག་པའི་དཔེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔང་ལོས
བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེམས་ས། ། བཅུ་དྲུག་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དོན་ནི
འགའ་ཡང་ཇོ་གས་མ་བྱས། ། རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཤིང། ། དཀའ
ཐུབ་འགའ་ཡང་མ་བསགས་པར། ། ན་ཚོད་མཐའ་དག་ས་ཐང་བར་ཐུང། །
ཅེས་དང། འདིར་ནི། ཕྱིས་སྟོན་འགོག་པའི་དཔེ། དོན་ནི་འགའ་ཡང་མ
བསྒྲུབས་ཤིང། ། རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ལ། ། དཀའ་ཐུབ་འགའ
ཡང་མ་བསགས་པར། ། ལང་ཚོ་ཀུན་ཡང་ཡོལ་བར་གྱུར། ། དོན་ས་ཁགས་མ
ཁྱབ་ཚེ་ཡང་ཡོལ་བ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཁོ་བའི་ནོར

རྫས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་ཆོགས་པར་མ་བྱས་ཤིང། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཚོན་པའི་རིག་པ་ཡང། བསླབ་དང་རྟོགས་པ་བརྡ་སྦྱོང་དང། ། ངེས་ཚིག་དཀར་ཅིས་སྟེབ་སྦྱོར་ཏེ། ། དེ་རྣམས་རིག་པ་ཡན་ལག་བྱུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཐུ་དང། ཚད་མ་དང། གསོ་བ་དང། སྟེ་སྦྱོང་གསུམ་ཀྱི་ཆོག་དོན་དང། ཟློན་ངག་དང། མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་མ་བསླབས་ཏེ་ཤེས་པར་མ་བྱས་ཤིང། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་མཚོ་བའི་དཀའ་ཐུབ་དང། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་མ་བསགས་པར་ལང་ཚོ་མཐའ་དག་སོང་སྟེ་ཡོལ་བར་ཀྱུར། དོན་དེ་རྣམས་མ་བསླབས་པར་མིར་སྐྱེས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། མི་ཚེ་སྟོང་ཡོག་བྱས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བསླུས་ཤོ་ཞེས་པའོ། ། བཙུ་བདུན་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཅི་འདི་སྟོན་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་ནམ། ། ཡང་ན་ངང་པའི་ཆོགས་ས་མ་ཅི། ། ཞང་ཁ་ཏུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བ་འདི། ། ཐོས་པས་ནི་ཚུ་འཛིན་མིན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། ཐེ་ཚོམ་འཕོག་པའི་དགེ། ཅི་འདི་སྟོན་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་ནམ། ། ཅི་ཁ་ངང་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞིང། ། སྒྲ་ནི་ཞང་ཁ་ཏུབ་འདྲ་བ་དག ། ཁྱམ་ཕྱིར་ད་ནི་ཆས་འཛིན་མིན། ། ཆོས་ངང་པ་ལས་རྟེད་སྒྲའི་སྒྲིན་ཀྱི་རིགས་ལ་མི་རིག་ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཅིམཐོང་བཞིན་པ་འདི་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ངང་པ་དཀར་པོའི་ཆོགས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའམ་ཅི་བདག་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཀྱུར་ཏོ། ། དེ་དགག་བྱའོ། ། དེ་འཕོག་པ་ཞང་ཁ་ཏུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བ་ཕེལ་ཕེལ་ཞེས་པ་ཀླག་པ་ཐོབ་པས་ན་དཀར་ལ་མཇོས་པའི་ཆོགས་དེ་ཚུ་འཛིན་སྒྲིན་མིན་པར་ངང་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཕོ་ཞེས་པའོ། ། གཞུང་འདི་འབྱུང་བའི་ཆོག་ལྟུག་པའི་དོན་ནི། ཞང་ཁ་ཏུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ངང་པ་ལས་རྟེད་སྒྲ་བས་ཏེ་ཕོ་སྒྲ་ཡིན་ཀྱི། སྒྲིན་ཀྱི་རིགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མི་རིག་པར་སྒྲིན་མ་ཡིན་པར་

ངེས་ཤོ་ཞེས་པའོ། ། འདིར་ཥཾ་ལྷ་ཧྲཱི་ཞེས་ཆོས་བཤད་ལས། ངང་པ་ལ་ཏཱང་
གཏུབ་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་དུ་ཡོད་སྙམ་ན། ཆུ་གར་གྱི་ཆུལ་པོ་ཆུམས་རང་གི་མངའ
བོག་གི་པཏྨའི་མཆོ་ལ་འཕོར་བའི་ངང་སྐྱའི་ཆུལ་པོ་བཟུང་ནས། ལས་དཀའ
ལ་གསེར་དཏུལ་གྱི་ཏཱང་གཏུབ་སྟེར་ཞིང། དེ་ཕྱིན་པའི་ནུས་པས་བྱའི་ཆུལ་པོ
དེ་ཡུལ་དེར་གནས་པས་བྱ་ཆུམས་འཚོག་ཅིང། ཡུལ་དེ་ཆུམས་དཀའ་བར
བྱེད་ཅེས་གླགས་གོ། ། འཕྲུལ་གཞི་མེད་སྙམ་ན། ཆུ་གར་ནི་ཐང་འཛམ་ཆེ་བས
མཚན་མོ་སྲིན་ཆུམས་ས་གཞི་ལ་བབས་ཏེ། ལྷ་ཏོ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཆུང་དལ
བུས་ལངས་པའི་ཚེ་སྲིན་ཆུམས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན
པར་ལྷ་ཏོའི་ཚེ་ངང་སྐྱའི་ཁྱུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བས་དེ་གཉིས་འཕྲུལ་གཞི
ཡོད་ལ། བོད་ན་ནི་འཕྲུལ་གཞི་མེད་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་དང་ཆུང
ཟད་མི་འགྲིགས་གམ་སྙམ་སྟེ། གཞུང་ལས། ལྷ་ནི་ཏཱང་གཏུབ་འདྲ་བ
དག ། ཅེས་གསུངས་ཀྱི། ཏཱང་གཏུབ་ཀྱི་ལྷ་ངོས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི
ཕྱིར་ཏོ། ། བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། ཆུན་ལས། བདུད་ཟིའི་བདག་ཉིད་པཎ
ལ། ། ལྷང་བཞིན་སྙམ་པའི་དཀར་འཐས་ཅན། ། ཁྱོད་གཅོང་ཟླ་བ་འདི་ཡོད
བཞིན། ། ཟླ་བ་གཞན་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི
ཐུན་བ་འགོག་པའི་དམ། བདུད་ཟིའི་བདག་ཉིད་པཎ་ཟླ་ཆུམས། ། ལྷང་སྐྱེས
ལྷུམ་པའི་དཀར་འཐས་ཅན། ཁྱོད་གཅོང་ཟླ་ཆ་ཡོད་བཞིན་དུ། ། གཞན་ཀྱི
ཟླ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། འདི་ཡི་ཟླ་བས་གཅོང་གི་ཟླ་བ་ཡི། ། འགོག་བྱེད་དེ་འདྲ
བའི་ཡོན་ཏན། ། གཅོ་མིན་ཟླ་བ་ལ་ལྷོན་པ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚོག
ཀྱང་དང་པོ་བཞིའི་དབེ་བཅོས་དང། ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཀྱིས་ཆུ་མཚན་ལྷོན
ལ། དོན་ནི་བདུད་ཟིའི་འོད་དམ། བདུད་ཟི་ཟླ་ཕས་བདུད་ཟིའི་བདག
ཉིད། བཟླ་ཟུམ་པར་བྱེད་པས་པཎ་ལ་ལྷང། ཏླ་ར་ཀ་དཀར་འཐས་ཅན་ཏེ་ཆུ

སྐར་ཀྱིས་སྒྲས་པ་གསུམ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ལྷ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ མིག་གི་བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད། བརླའི་མཛོས་པ་འཕྲོག་པས་བརླ་ལ་སྟང། ཏུ་ར་ཀ་མིག་འབྱས་མཛོས་པས་སྒྲས་པ་ཕལ་པའི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་ མཁའི་རྒྱ་བ་ལ་བཏེན་པའི་ཡོན་ཏན་བདུད་རྩི་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ དེ་དང་མཚུངས་པར་མིག་གི་བདུད་རྩི་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཕལ་པ་གདོང་ གི་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་བཏུན་པར་བྱས་ནས། གདོང་གི་རྒྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ ཆོག་གི། ནམ་མཁའི་རྒྱ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གཙོ་བོའི་རྒྱ་བ་འགོག་པར་བྱེད་ ཅིང་། བདུད་རྩི་ཟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་ནི་གཉིས་ཀ་ ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུར་བྱང་དུ་ཐྱུང་བའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོའི་རྒྱ་བ་འགོག་པས་ན་སྒྲུར་ བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། བཅུ་དགུ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཐམས་ཅད་མནན་ ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། ། རྣམ་གཙོན་ཚོམ་པ་མེད་པ་མཚར། ། ཡང་ན་སྲེག་ཟ་ འབར་བ་ལ། ། ཚོམ་པ་དག་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ངོན་གཞན་འགོག་པའི་དམེ། ཕ་རོལ་གཙོན་པས་ཀུན་མནན་ཀྱང། ། ཁྱོད་ མ་ཚོམ་པ་རེ་ཞིག་མཚར། ། ཕྱིན་ཟང་ཤིག་ཏུ་མཆེད་པ་ལ། ། ནམ་ཞིག་ཆོ་ན་ ཚོམ་པ་མཐོང། ། ཕ་མཚར་ལྟན་པས་བརྗོག་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ངོན་ ཀ་ཞན་སྟོན་པས་ཞེས་ཀུངས། ངོན་ནི་ཀང་གི་ཕྱིར་ཆོག་སྒྲོར་འདི་ནི་ཐམས་ ཅད་མནན་ཡང་ཚོམ་པ་མེད་པ་ངོན་ཀ་ཞན་དག་ནི་ སྒྲུབ་པ་ལ། དེའི་ཆོས་ མཚུངས་སྲེག་ཟ་མེ་འབར་བ་བདུད་ཤིང་གིས་ཚོམ་པ་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་མནན་ཡང་ཚོམ་པ་མེད་པའི་ཡ་མཚན་ཀྱི་ཐོམ་པ་པོ་ངོ་མཚར་བ་དེ། ངོན་ཀ་ཞན་སྲེག་ཟ་མེ་འབར་བས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་ནི་ངོན་ཀ་ཞན་ འགོག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། ། ཉི་ཤུ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཕྱིན་པ་པོ་ཞེས་ནམ་ ཡང་ནི། ། མི་དབང་ཁྱོད་ལ་མི་བསྟོད་དེ། ། གང་ཕྱིར་སྨོང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་

ནོར། ། རང་གི་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་ལེན། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། རྒྱ་
མཚན་འགོག་པའི་དཔེ། ནམ་དུའང་གཏོང་པ་པོའི་ཞེས། ། མི་དབང་ཕྱོད་ལ
མི་བསྟོད་དེ། ། གང་ཕྱིར་དོན་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོད་ནོར། ། རང་གི་ཉིད་དུ་ཤེས
ནས་ལེན། ། འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་པར
བྱའོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པོས་ནས། ཕྱོད་ཀྱིས་ཟློན་པ་མང
དུ་བཏང་ཡང། སྨོང་བ་ཆུམས་ཀྱིས་ཕྱོད་ལ་ཟློན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུས
ནམ་དུ་ཡང་མི་བསྟོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨོང་བ་པོ་ཆུམས་ཀྱིས
ཕྱེད་ཀྱིས་ནོར་བཏང་བ་ཆུམས་སྨོང་བ་པོ་ཁོང་རང་ཆུམས་ཀྱི་ནོར་དུ་བསམམ
ནས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིའི་དོན་ནི། རྒྱལ་པོའི་ནོར་ཆུམས་ལ་ངེད་རང
སྨོང་མོ་པ་ ཆུམས་ཁ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པས་ངེད་ རང ཆུམས་ཀྱི་ ནོར་ཡིན་ ལ
རྒྱལ་པོ་ནི་བང་མཛོད་པ་བསྡུང་བ་ཅམ་དུ་བས་ན་མི་བསྟོད་དོ་ཞེས་ཤུགས་ལ
རྒྱལ་པོ་གཏོང་ཕོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བསྟོགས་པ་བརྗོད་པའོ། ། དེ་ཆུམས་ཀྱིས
འགོག་པའི་རྒྱུན་ཉི་ཤུ་རགས་རིམ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ཞིང། དེས་མཚོན་ནས
བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འགོག་པ་དང། ངེས
པས་འགོག་པ་དང། རབ་ཏུ་དྲང་བས་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཆུམས
ཀྱང་འདི་ལས་ཇེས་སུ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་པ་ནི། རྒྱུན
ལས། ཐུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆུམ་པར་རྟོག ། གཞན་དག་ཀྱང་ནི་དཔག་པར
བྱས། ། ཞེས་གསུངས་སོ།། ། །

དོན་ཚན་བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ནི། དཀའི་གཞུང་ལས
མཚན་ཉིད་ དང། དཔྱི་ ཀ་ དང། དཔེར་ བཟློད་ གསུམ་ ཏུ་ བཤད་ ཅིང། །
མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་དངོས་འཛིན་རབ་བཀོད་ནས། ། དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད
བྱས་པ་ཅན། ། དངོས་པོ་གཞན་དག་འགོད་པ་དེ། ། དོན་གཞན་བཀོད་པར

ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་གང་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྟོན་ལ་བཀོད་ཅིང་དམ་བཅའ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀོད་པའི་ དངོས་པོ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་ལྟར་ འགོད་པའི་ཚོགས་སྦྱོར་དེ་ནི་ངན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་ཏེ། དཔག་བསམ་འཁྲི་ ཤིང་གི་ གཙུག་གི་ནོར་བུའི་རྩེགས་པ་བརྗོད་པར། དེ་སྐད་བརྗོད་ནས་མི་ བདག་གིས། ། པད་ལྟན་སྲས་བཅས་དེ་ལ་སྨྲིན། ། ས་མས་དཔའ་ཚུལ་ལྟན་ བདག་ཉིད་རྣམས། ། རང་སྲོག་ལ་ཡང་ཆགས་མེད་སྟོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། ། འོན་འདི་དང་རྒྱ་པའི་དངོས་པོའི་དཔེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དོན་གཞན་འགོད་པར་བྱེད་པས་ས་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལའི་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་ཙམ་བཀོད་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བཀོད་པའི་དོན་དེ་དང་འདྲའམ་མི་འདྲ་ཡང་རྒྱུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཆུར་པ་ ཁོ་ན་འགོད་པས་ས། ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཀུན་ཁྱབ་ཁྱད་པར་ ལ་གནས་དང་། ། སྒྲུབ་པ་ཅན་དང་འགལ་བ་ཅན། ། མི་འོས་བྱེད་དང་འོས་ པའི་བདག ། འོས་ཤིང་མི་འོས་བརྗོག་པའོ། ། ཞེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དབྱེ་བའི་ཆམ་གྱངས་དེ་དག་མ་སྨོས་པར་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ ནས་དེ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་འགོད་པ་ངོན་གཞན་འགོད་པ་ཞེས་ ཏྲ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ནས་ནི། ། དེ་སྒྲུབ་པར་ནི་ནུས་ པ་ཡི། ། གང་ཞིག་དངོས་པོ་གཞན་འགོད་པ། ། ངོན་གཞན་འགོད་པར་དེ་ ཤེས་བྱ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ར་ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཤིང། དེ་ནས་ སྒྲུབ་པའི་དཔེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཇོས་པ་ཡོད་མོད། ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་མ་སྒྲུབ་ཡང། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་རང་གིས་བརྟགས་ ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ས། ། གསུམ་པ་དཔེ་དངོས་ལ་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ཀུན་ཁྱབ་ནི། རྒྱུན་ལས། ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག ། ཞེས་
དང་ནི་རླུ་བ་ཡང། ། ནུབ་པར་གྱུར་པ་ཞིང་ལ་ལྟོས། ། ངེས་པ་ལན་ནི་སྒྲ་ཡིས
འགོངས། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། སྒྲུང་བའི་དཔེ་གཞན། རྒྱུན་ལས།
ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག ། ཞེ་མ་རླ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱང། ། ནུབ
པར་འགྲོ་བ་ཞིང་ལ་ལྟོས། ། ངེས་པ་ལ་ནི་གང་གིས་འདའ། ། ཞེས་པ་ཅམ
ཞིག་གསུངས། ངོན་ནི་ལེགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག
སྟེ་གསལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེམ་དང་རླ་བ་དག་ཀྱང་ནུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ
འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་སྟེ། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སྟོན
པའོ། ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་ནི། དེ་དག་ནུས་པ་ལ་མཚན་པ་ཅི་ཡང
མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་མཐའ་ཅན་ནོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལ
ལུ་ཡིས་འགོངས་ཏེ། དེ་སྐུས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་ནུས་ས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
གྲོར་ཡང་ངེས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་གནས་པའོ། །
འདིར་གཞུང་ཞིང་དང། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་འདི་ཞིང་དང། ཏྲི་ཀཱ་ཎྱེད
པ་དཔང་ལོ་ཙྭ་པ་ལ་ས་ཡིག་པ་རྣམ་ཀྱིས་ཀྱང། ལེགས་ལྡན་ས་ཡིག་པ་ཐམ
ཕྱོན་ཏུ་བསྟན་ནས། ངེས་པ་ལ་ནི་ཐུ་ཡིས་འགོངས། ། ཞེས་སྒྲུབ་ཅེད་ཕྱིས
བསྟན་ཡོད་པ་ལ། ཚེ་ལྡ་ཎ্ཌི་ཀར་བསྒྲུབ་ཅ་ཐུ་ཅེད་ཀོ་ལེགས་པར་ཐུར་བར
ཐུང་ངོ། ། འདི་ལ་བདག་གི་ཐུ་མ་ཞང་ཞུང་གི་པཎ্ཌི་ཏ་ཆེན་པོ་ན་ར། ལེགས
ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག ། ཞེ་མ་རླ་བ་འདི་དག་ཀྱང། ། ཤར་བར་འགྱུར
པ་ཞིང་ལ་ལྟོས། ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐོ་ནས་གཞན་གྱིས་མ་ཐུ་ངན་ལེལ་བར་ཅྱེད
ནཱ་ཚོ་ཀ་གི་བཀྲ་ཤིས་ཏུ་ལེགས་ཤིང་ངོན་དང་མཐུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལེགས
པར་ཤད་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། ། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དཔེ་ཐོ་ཡིར་ནི།
རྒྱུན་ལས། གཞན་གྱི་ལྷག་བསྟལ་ཞེ་ལྷད་དུ། ། བདག་ཐོབ་མིན་ནམ་ཚེན་པོ་

རྣམས། །ཚུ་འཛིན་འདི་དག་ལུས་ཅན་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། གཞུང་ཚིག་དེ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར། མཚན་ཙོར་བྱེད་པ་ཏྲི་ལྷན་ཡང། ། འདིར་ནི་སྐྱེ་བོ་ཁེམ་པར་བྱེད། ། སྐྱེ་གཉིས་དབང་ཕྱུག་སྐྱོན་ལྡན་ཡང། ཕ་རོལ་རྟེས་སུ་བྱོན་འཛིན་པ་ཡིན། ། ཞེས་སྨོས་ནས། ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟ་མའི་ངོན་ནི། ས་མས་ཅན་གཞན་ཀྱི་ལུག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བའི་སྦྱང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བཟོ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྲིང་རྟེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ལ། དེ་ངོ་མཚར་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ས། ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་འཛིན་འདི་དག་ཀྱང་རང་གི་ངང་ཚུལ་གྱིས་གཏུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་ངོན་ནི། མཚན་ཙོར་བྱེད་པ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རེ་བོང་གི་ གཟུགས་ནག་པོ་ར་རེའི་ཏྲི་མ་དང་ལྡན་ཡང། འཕྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་དགའ་བ་ལུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཏྲི་མ་དང་ལྡན་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་གཟུ་ལ་ནུས། དགའ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཏྲི་མ་མེད་པ་དགོས་ས་ཞེ་ན། དེ་བསྟུས་པའི་ སྐྱབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་གཟུ་ལ། ། ཟླ་བ་ཏྲི་མ་དང་ལྡན་ཡང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ཏེ། གཉིས་ སྐྱེས་དབང་པོ་ནི་ཐྲི་ལྷ་ཡིན། ། ཟླ་བ་དང། ། ཟླ་བ་ཏ། ཟླ་ཞེའི་རྒྱལ་པོ་ རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཟླ་བས་འདིར་ཟླ་ཞེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ ཟླ་ཞེའི་ཆོ་ག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང། གཏུལ་བྱ་ གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ བར་ནུས་སོ། ། དེས་ན་ཏྲི་མ་དང་ལྡན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་འགལ་བ་དེ་ བསྟུས་པ་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པས་གཞན་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་འགལ་བ་དེ་བཀོད་པས་

ན་འགལ་བའི་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་ཡང། ཐམ་ཟེ་དང། ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འགལ་བའི་ཆོས་མི་འགལ་བར་གནས་པ་སྟོན་པས་ན་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་ངོན་གཞན་བཀོད་པར་གང་གས་སུ་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། གསུམ་པ་སྒྲུར་བ་ཅན་གྱི་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། ལྷ་ལ་ཡ་ཡི་ཟླུང་གིས་ནི། ། འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ། བློ་ཁྱི་ཐུ་དང་ཡང་དག་ལྡན། ། ཀུན་གྱི་སྙིང་སྟུག་མ་ཡིན་ནམ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ངོན་ནི་ལྷ་ཐུགས་ཀྱི་རི་བོ་ལྷ་ལ་ཡའི་ཟླུང་ཤིན་ཏུ་བསིལ་ཞིང་ཅ་ཏཱ་ན་ཀྱི་དྲིས་བསལ་པ་དག་གིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འཕྲོ་བ་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་ལ་དགའ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་ཐུའི་སྒྲ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཐུའི་སྒྲ་ནི་ལྷ་ཡིན། ཁ་ཡས་ཕྱོགས་དང། རྟེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཀྱི་སྙིང་དུ་སྟུག་ཅིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ལྷ་ལ་ཡའི་ཟླུང་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའོ། ། འདི་ནི་དཀྱིལ་ཀྱི་ཐུའི་སྒྲ་གཅིག་པོ་འདི་སྟོའི་ཟླུང་སོགས་ངོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲུར་བའི་སྒོ་ནས་ངོན་གཞན་བཀོད་པས་ན་སྒྲུར་བའི་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདིར་ནི་ངེའི་ཚིག་བཀོད་པ་ནི་མི་སྣང་ངོ། །

བཞི་པ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་དཔེ་སྤྱོར་ནི་འདིར་ཁོང་དུ་བཀོད་པས་བསྟན་པ། ལྟ་པ་མི་འོས་པ་བྱེད་པའི་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཟླུན་ལས། སྒྲང་ཙི་འཐུངས་པའི་མཁྲིན་སྙན་ལས། ། ཐུང་བ་བུང་བའི་སྒྲ་དག་ཀྱང། ། ཆ་བ་ཙུབ་པ་ཁྲིད་འགྱུར་བ། ། འདོད་ལྡན་ཆགས་ཀྱི་ཕྲིག་འདི་འདྲ། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། སྒྲང་ཙི་འཐུངས་པས་སྙན་པ་ཡི། ། བུང་བའི་མཁལ་ནས་བྱུང་

བའི་སྒྲ། ། ཆ་བ་རྫུབ་པར་ཁྱུར་པ་ནི། ། འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིག་འདི་
འདྲ། ། ཞེས་དྲངས། དོན་ནི་སྒང་རྩེ་མེ་ཏོག་གི་བཙུད་ཡང་ཡང་འཕྲུངས་
པའི་མཁྲིན་པ་སྟན་པོ་ལས་དར་དིར་དུ་ཐྱུང་བའི་སྒྲ་འཇམ་པོ་དག་ཀྱང་མཛའ་
བོ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བྱལ་བས་ཉེན་པའི་བུ་མོ་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་བར་ཁས་རྩེ
གཙུགས་པ་བཞིན་དུ་རྫུབ་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་པ་ཉིད་དུ་ཁྱུར་པ་ནི་མི་འོས་པ་ཡིན
ཀྱང། དེ་འདྲས་ཤིད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆེད་ཐུགས་པ་ཅན་ཕྱི་ཁྲག་ཏུ་འགོད་པ
ནི། འདི་ལྟར་བྱང་བའི་སྒྲ་སྟན་ཀྱང་ཆ་བར་རྫུབ་པ་འདི་ནི་འདོད་ལྡན་མ
གཅིག་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཀྱི། འདོད་པ་ལ་ཞེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ས་ོང་བའི
ཚགས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་སྟེ། ཉེས་པའི་སྐྱོན་ནི་འདི་འདྲ་བའི་རང
བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཞན་ལ་མི་བརྩེ་བའི་སྟེང་དུ་ཡིད
ལྡང་ཞིང་ས་ེམས་འཕྲུག་པར་འཁྱུར་བས་སྒྲ་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་པ་ཡང་ཆ་བར
རྫུབ་པ་ཉིད་དུ་ཁྱུར་པ་ནི་མི་འོས་པ་ཡིན་པས་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ
ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི། ལྷས་ལ
དགའ་བར་མི་བྱེད་པར། ། ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས། ། དེ་ལ་བཏོ་དག་ཏུ
བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་ནོ། ། དྲུག་པ་འོས་པའི་དོན་གཞན
བཀོད་པ་ནི། ཆུན་ལས། ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་མལ་སྟན་འདིས། ། བདག་གི
ལུས་འདི་གཏུང་བར་བྱེད། ། སྲེག་པའི་བདག་ཉིད་སྲེག་ཟ་དང་། ། འདྲ་བས
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ
འདྲམ་བཀོད་དོ། ། དོན་ནི་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ་པཎྜི་འདབ་མའི་མལ་སྟན་ཤིན་ཏུ
འཇམ་ལ་མཉེན་ཞིང་བསིལ་བ་གདན་དུ་བཏིང་པ་འདིས་ཡིད་རང་དབང་མེད
དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཚགས་པ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང། དེ
ལས་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་དྲོད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེས

ནི་དེ་ཏུ་ཀུ་ལུས་གཏུང་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། ། པཎ্ཌི་འདས་མ་ནི་འཇམ་ན་
དེས་ལུས་གཏུང་བ་འོས་ས་མ་ཞེ་ན། འོས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དངོས་པོ་གཞན་
འགོད་པ་ནི། བྱང་ཤིང་སོགས་སྲེག་པའི་བདག་ཉིད་སྲེག་ཟ་མེས་དོན་བསྟྲོད་
པར་བྱེད་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་པད་འདབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་རྟག་ཏུ་བསྟྲོད་པས་ན།
དེའི་ཕྱིར་ལུས་གཏུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་རིགས་ཤིང་འོས་པ་ཡིན་པས་
དེས་ན་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་ལོ་ཙྪ་བའི་ཏྲི་ཀར།
པཎ্ཌི་འདས་མ་སྲེག་ཟ་མེ་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི་དམར་པོར་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་
བཤད་ལ། ཙཾ་ཀྲ་ཥྱ་ནི་ཅི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཀྱུ་པ་བཟློད་དེ།
བཀུ་ཀ་ལ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་སོ། ། བདུན་པ་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་དོན་
གཞན་བཀོད་པ་ནི། ཆུན་ལས། བསིལ་ཟེར་ཅན་ཀྱིས་ཤྲཱ་ཝ་ས་ཏྱེད་མོད། །
དཔྱིད་ཀྱིས་བདག་ནི་ཅི་ལ་གཏུང། ། དེ་མ་ཅན་གྱི་སྨྱོད་པའི་ལས། ། དགེ
ས་ནི་འོས་མ་ཡིན་ནམ། ། ཞེས་དང། གཞུང་འདིར། བསིལ་བའི་འོད
ཀྱིས་གཏུང་མོད་ཀྱི། ། དཔྱིད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅིག་གཏུང། ། ཆུ་གཅན་ཀྱི་ཟྭེད
པའི་ལས། ། ས་ར་ཆུ་ཡི་རིགས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བསྟན་ཞིང། དོན་ནི་སྒོད
ཀའི་དུས་སུ་བསིལ་ཟེར་ཅན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་ཕོག་པས་ཚགས་པ་ཆུས་ཏེ
དོན་འབར་ནས་ལུས་ས་ཕམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི
རིགས་མོད། དེ་མ་མེད་པ་དཔྱིད་ཀའི་དུས་ཀྱིས་འདོད་ལྡན་བདག་གི་ལུས་ནི
ཚ་བས་ཅི་ལ་གཏུང་པར་བྱེད་དེ་གཏུང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི
ཟླུས་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་གཞན་འགོད་པ་ནི། ཕྱིར་དེ་མ་ཅན་ཀྱི་ཟྭེད་པའི
བྱེད་ལས་ནི་ལུས་ས་ཕམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རིགས་ལ། དཔྱིད་ཀ
དག་ཅིང་དེ་མ་མེད་པས་ནི། དེ་མ་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་ལུས་ས་ཕམས་གཏུང་བར་མི
འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། ། འདིར་ཟླ་བས་འོས་ཤིང་དཔྱིད

ཀྱིས་མི་འོས་པར་བསྟན་པས་འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདིར་སྒེར་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བའི་སྐད་དོད་དོ། ། བཏུད་པ་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ལ་བཏུད་གསུང་པ་ལས། གཅིག་ལ་གནས་པའི་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་དཔེ་ནི། རྒྱུན་ལས། བརྟན་དང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང། ། ལྷ་ཁ་ཏུ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། ། ཕྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་མཚུངས་ཤ་དད། ། ཕྱོད་ལུས་འདི་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་ས། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། དེ་སོགས་ཕྱོད་དང་ཚུ་གཏེར་ནི། ། ཡོན་ཏན་མཚུངས་ཡིན་ཁྱད་པར་ནི། ། ཕྱོད་ཀྱི་ལུས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ། ། གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། ། ཡུལ་ནི་ས་བ་ཐོབ་ཐུར་ལ། ། ཡུལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷན་པ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ངོན་ནི་ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་བརྟན་པར་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོད་ནི་སྐྱེ་བོས་བསྐྱར་དུ་མི་ཟད་བས་བརྟན་ལ། རྒྱ་མཚོ་ནི་གཏེར་གཡོ་བ་མེད་པས་བརྟན་པའོ། ། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དུའང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚོ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། ། ལྷ་ཁ་ཏུ་དང་ལྷན་པ་ཡང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོད་ནི་ར་ལས་སྐྲག་གིས་མཇོས་པའི་ལྷ་ཁ་ཏུ་དང་ལྷན་ལ། རྒྱ་མཚོ་ནི་ལན་ཚྭའི་ར་བའི་ལྷ་ཁ་ཏུ་དང་ལྷན་ཞིང། གཞན་ཡང་ཟབ་པ་དང་ཡིད་དུ་བོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། ཕྱིས་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་འབྱེད་བྱེད་ནི་འདི་དག་སྟེ། བོན་ཀྱང་ཕྱེད་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་དག་མཐོང་སྟེ། ཕྱོད་ཀྱི་ལུས་གསེར་ཀྱི་མདོག་དང་འདྲ་ཞིང། ཤུང་ལག་མགོ་མིག་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་དང་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་འབྱེད་པའོ། ། ལྷ་ཁ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ར་ལས་སྐྲག་གམ། ལན་ཚྭའི་ར་བའོ་ཞེས་ངག་དབང་གསུང། གཉིས་ཀའི་ལྷོག་པ་ཅན་ནི། རྒྱན་ལས། ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་དག་

དང་ཁྱོད། ། མཚན་ལས་མི་འདའ་ཟབ་པས་ཏེ། ། འདི་ནི་མིག་སྨན་དང་
མཚུངས་ལ། ། ཁྱོད་ནི་གསེར་ཀྱི་འོད་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར
ནི། གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པའི་དགེ། མཚན་ལས་མི་འདའ་ཟབ་པ་པོ། ། ཆུ
ཡི་ཚོགས་དང་ཁྱོད་དག་ཀྱང། ། འདི་ནི་མིག་སྨན་དང་མཚུངས་ལ། ། ཁྱོད
ནི་གསེར་ཀྱི་འོད་ལྟར་མཛེས། ། འདི་ནི་གཉིས་ལས་ལྡོག་པའོ། ། གཉིས་སུ
འབྱེད་བྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། ། བདག་ཉིད་དང་ནི་ཞར་བ་ཡང། ། གང་ཕྱིར་ཐ
དད་སྟོན་ པས་ ན། ། ཞེས་ གསུངས་ ཤེད། ། སྒ་ ཆ ཁྱད་ ཚོས་ གཅིག་ དང། །
འདིར་ཁྱད་ཚོས་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། ། ངོན་ནི་ཀུ་ཡེ་ཚུའི་ཕུང་པོ་སྟེ
ཀུ་མཚོ་ཆེན་པོ་དག་དང། ཀུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་གཉིས་མཚམས་ལས་མི་འདའ
བར་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ཀུ་མཚོ་ཆུ་མཚམས་དང། ཀུ་ལ་པོ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚམས
ལས་མི་འདའ་བའོ། ། ཟབ་པ་ཡང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ཀུ་མཚོ་གཏིང་ཟབ་སྟེ
སྒས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་དང། ཀུ་ལ་པོའི་བློའི་གཏིང་སྒས་ཀྱང་དཔག་པར་མི
ནུས་པས་ན་ཟབ་པའོ། ། འོན་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ་ཀུ་མཚོ་འདིའི་ཁ་དོག་ནི་སྟོ
ཞིང་གནག་པས་མིག་སྨན་དང་མཚུངས་ལ། ཀུ་ལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་གསེར
ཀྱི་འོད་ཅན་ཏེ། མདོག་ཅན་དུ་ཀྱུར་པས་མཛེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
སྒྲར་བ་ཅན་ཀྱི་སྟོག་པ་ཅན་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཆུན་ལས། ཁྱོད་དང་ཀུ་མཚོ་དུར་ལ
ར། ། ས་མས་ཅན་ཆེན་པོ་བཟླིད་དང་བཅས། ། འདི་ཡིས་ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད
དེ། ། འདི་ནི་ཆུ་བདག་ཁྱོད་མཁས་སོ། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། སྒྲར་བ
ཅན་ཀྱི་དཔེ། ཁྱོད་དང་ཀུ་མཚོ་ལྟོག་པ་དཀའ། ། ས་མས་ཅན་ཆེན་པོ་བཟླིད
དང་བཅས། ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཡིས་ཏེ། ། དེ་ཆུ་ཁྱོད་ནི་ཟླ་ཐོས
གསལ། ། དེ་ཉིད་སྒྲར་བའི་ཆུལ་ལྟན་པ། ། དེ་ཉིད་སྒྲར་བ་ཅན་ཞེས
བཟུང། ། ཞེས་བཤད་ལ། འགྱུར་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་འདྲ་བ་ཡིན་

པས། དོན་ནི་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་འདིས་ཆོས་མཚུངས་སོ། ། ཇི་ལྟར་དུ་མཚུངས་ན། དེར་ནི་ངན་པ་དང་དཀའ་བ་ལ་འཇུག ། གླ་རོ་ནི་ཚུ་དང་ལྷོག་པ་ལ་འཇུག་པས། རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་ཚུ་ངན་པ་བ་ཚ་ལྷའི་ཚུ་དང། རྒྱལ་པོའི་སྟེང་དུ་བཟློག་དཀའ་བའམ་ཕྱོགས་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་གོ། ། མ་ཧ་ས་ཏ་ཞེས་པ་ས་ཕམས་ཅན་ཆེན་པོ་དང། སྟེང་ལྷོགས་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་འཇུག་པས། རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་ས་ཕམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཚུ་ལྷིན་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྟེང་དུ་སྟེང་ལྷོགས་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་འཇུག་གོ། ། ཏེ་ཛས་ནི། ཐོད་མ་ལའི་མེ་དང། གཟི་བརྗིད་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། རྒྱ་མཚོའི་ཐོད་མ་ལའི་མེ་དང་བཅས་ལ། རྒྱལ་པོ་ནི་གཟི་བརྗིད་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་གསུམ་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐྱུར་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བྱས་ཀྱང། འབྱེད་བྱེད་མི་མཚུངས་པ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ཡིས་ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་ཚུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བེམ་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱེས་བུ་མཁས་ཤིང་མཛོད་ལ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། ། དེས་ན་ཚོག་ཐྱོར་འདི་ནི་དུར་བློ་ལ་གསུངས་པའི་ཐ་ཚིག་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་ཐ་ཐྱོར་པའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་ཐོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང། ཚུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང། མཁས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པོ་འདིས་ཐུར་མཚུངས་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཐྱུར་བའི་ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་བཟུང་ཞིང་ཀུན་ལས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། གཞུང་འདིར། དེ་ཚུ་ཁྱོད་ནི་ཐོ་ཐོ་ཁོས་གསལ། ། ཞེས་པ་ནི་མཁས་པའི་ཐ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། འགོག་པ་ཅན་དང། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཅན་ལ་ཡང། དམ་བཅའ་དང།

དཔེར་བརྗོད་གཤིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། འགོག་པ་ཅན་དང་
གཏན་ཚིག་ཅན། །གཤིས་པོ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང། འདིར།
ཚགས་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ཅན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཤིས་སུ་བསྟན། །ཅེས
གསུངས་ལ། ངོན་ནི་ལྷག་པ་ཅན་ལ་འགོག་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་པ་ཅན་དང
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཅན་གཤིས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའོ། །དེའི་དང་པོའི་
ནི། རྒྱན་ལས། ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང་བརྟན་པ་དང། །རིན་ཆེན་འབྱུང
གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང། །དྲི་མ་ལྡན་པ་ཆུ་སྲིན་གནས། །ཁྱོད་ཀྱི་འགན་ཟླར
གྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་དང། འདིར་ནི། གནས་ཤིང་བརྟན་པ་དང་ལྡན
ཞིང། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལགས་མོད་ཀྱང། །ཁྱོད་དང་མཚུངས་པ
མ་ལགས་ཏེ། །དྲི་མ་ལྡན་པའི་ཆུ་སྲིན་གནས། །ཞེས་གསུངས། ངོན་ནི་ཀྱི
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་བཟང་པོ་དྲང་ཞིང
རྒྱུད་གཞན་ཀྱིས་བསྒྱལ་བར་མི་ནུས་པས་བརྟན་པ་དང། རིན་པོ་ཆེ་གསེར
དངུལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཀྱི་ཆུ
མཚམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང། འདམ་བདུན་ནམ་བརྒྱ
གཤིས་མན་ཆད་མི་གཡོ་བས་བརྟན་པ་དང། རིན་པོ་ཆེ་མུ་ཏིག་དང། ཏུང
དང། མན་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ དང
མཚུངས་མོད། འོན་ཀྱང་མི་མཚུངས་པའི་འཕྲེད་ཕྲེད་ལ། རྒྱ་མཚོ་ནི་བ་ཚ་ལ
སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང། ཆུ་སྲིན་གཏུག་པ་ཅན་གནས་པའི་གནས་སུ
གྱུར་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འགན་ཟླ་སྟེ། ཁྱོད་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་འགན་ཟླ་ཡིན་པ་འགོག་པས་ན་འགོག་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་པ་ཅན་ཞེས
བྱའོ། །དཔེ་གཤིས་པ་ནི། རྒྱན་ལས། རི་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ཡི། །ས
ནི་མཐའ་དག་འཛིན་མོད་ཀྱང། །ལག་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་ཀྱུར་ཕྱིར། །ལྷག

མ་ཅན་ནི་ཁྱོད་པས་དམན། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། རི་དང་གླིང་དང་རྒྱ་མཚོར་བཅས། ། ས་ཆེན་མཐའ་དག་ཤུར་ན་ཡང། ། ལག་པ་འཕྲོ་གཙོ་པོར་ཐྱུར་པས་ན། ། ལྷག་མ་ལྷན་པ་ཁྱོད་པས་དམན། ། ཐྲ་ཡི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡི། ། ལྷོག་པ་ཅན་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ངོན་ནི་ཀྱི་མིའི་བདག་པོ་ཞེས་པོས་ནས། རི་པོ་ཀུན་ནས་བཟུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། གླིང་སིངྷ་ཡིང་ལ་སོགས་པ་དང། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅས་པ་ས་གཞི་འདི་དག་འཇོན་པར་ཁྱོད་དང་ལྷག་མ་ཅན་གཉིས་འདུ་མོད་ཀྱང། མི་བདག་ཁྱོད་དང་ལྷག་མ་ཅན་ཀླའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ཏེ། ངག་དབང་གིས་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་ཞེས་སོ། ། དེ་དམན་ཏེ། དེ་ལག་འཕྲོ་ཆམས་ཀྱི་རྟེ་པོར་ཐྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལག་འཕྲོ་ཕྲེ་པོ་ངན་པ་ལ་ཡང་འདུག་པས་ན་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཁྱོད་ནི་དམ་པ་ཆམས་ཀྱི་རྟེ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་རྣག་ཀྱིས་སྣུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་ཅན་ནོ། ། ལག་འཕྲོ་གཙོ་པོར་ཐྱུར་པས་ན། ། ཞེས་བསྟུར་བ་ལྟར་ན་ཡང། ཐྱུར་པས་ཞེས་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་ཅན་ནོ། ། རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷོག་པ་ཅན་ལ་ཡང། ཆུན་ལས། རྟོགས་པར་འཐུར་བ་མཚུངས་པ་ཡང། ། ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟེས་སུ་སྣུབ། ། ཅེས་དང། འདི་ལྟར་ནི། ཁོ་བར་ཐྱུར་པ་འདྲ་བ་ཡང། ། འདིར་ནི་རྟེས་སུ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་ཚིག་ཏུང་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པར་དམ་བཅས་ནས། དེའི་དབྱེ་བ་ལ། ངོན་ཀྱིས་ཁོ་བའི་ལྷོག་པ་ཅན་དང། འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྷོག་པ་ཅན་དང། རིགས་མཐུན་འབྱེད་པའི་ལྷོག་པ་ཅན་དང་གསུམ། དེའི་དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཅན་དང། དཔེ་བས་དཔེ་ཅན་ལྟག་པའི་ལྷོག་པ་ཅན་དང། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོན་བསྟུ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཆུན་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པད་སྟེ། ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་

ཡང། །པཎ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང། ། ཕྱོད་གདོང་ཕྱོད་ལ་བརྟེན་པའོ། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པཎ་པའི་ཁྱད། ། པཎ་ཆུ་ལས་སྐྱེས། ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་ཕྱོད་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཚིགས་བཅད་དུ་མ་བསྡུར་བར་བཀོད། དོན་ནི་ཕྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ དང་ པཎ་ སྟེ། ཞེས་ དཔེ་ དོན་ སྡུར་ བ་ ཅམ་ མ་ གཏོགས་ མཚུངས་ཚོས་ དངོས་ སུ་ བསྟན་ པའི་ མཚུངས་ པ་ ནི་ མེད་ ཟོད་ ཀྱི། འོན་ ཀྱང་ མཛོས་ པ་ ས་ཁ་ ཕྲག་ ལ་ རྟོགས་ པའི་ མཚུངས་ པ་ དེ་ ཡི་ མཚུངས་ པར་ ཕྱེད་ པ་ ནི། འདི་ གཉིས་ ཡི་ མཚུངས་ པའི་ ཁྱད་ པར་ ཡང་ པཎ་ ཆུ་ ལས་ སྐྱེས་ པ་ དང། ཕྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ པ་ ནི་ རང་ ཉིད་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ ཁྱད་ པར་ ཅམ་ ཐ་ དད་ པ་ ཉིད་ ཀྱི་ སྒོ་ ནས་ མི་ འདྲ་ བའོ། ། དེས་ ན་ རྟེན་ ཐ་ དད་ པ་ ཅམ་ ཀྱི་ སྒོ་ ནས་ མཚུངས་ པ་ ལྟོག་ པས་ ན་ དཔྱེ་ ཅམ་ ཀྱི་ ལྟོག་ པ་ ཅན་ ཞེས་ བྱའོ། ། གཉིས་ པ་ དཔེ་ བས་ དཔེ་ ཅན་ ལྟག་ པའི་ ལྟོག་ པ་ ཅན་ ནི། རྒྱན་ ལས། རི་ དྭགས་ མིག་ ལ་ སྨིན་ སྐེ་ དང། ། ཐྭོས་ པའི་ དམར་ བས་ རེག་ པ་ མེད། ། ཕྱོད་ ཀྱི་ མིག་ ནི་ གཉིས་ པོ་ འདི། ། ཡོན་ ཏན་ དེ་ དག་ ཉིད་ ཀྱི་ བརྒྱན། ། ཞེས་ གསུངས་ ལ། འདིར་ ནི། སྨིན་ མ་ མི་ སྐེ་ ཞེས་ འདོད་ ལ་ ཡི། ། ཚིགས་ པས་ རི་ དྭགས་ མིག་ མ་ རེག ། ཕྱོད་ ཀྱི་ མིག་ ཉིད་ འདི་ དག་ ནི། ། ཡོན་ ཏན་ དེ་ དག་ ཀོས་ ནི་ བརྒྱན། ། ཞེས་ གསུངས་ ལ། དོན་ ནི་ རི་ དྭགས་ ཀྱི་ མིག་ ལ་ སྨིན་ མ་ འཕྱོ་ བའི་ ཆུ་ འགྱུར་ སྐེ་ པ་ དང། ཚིགས་ པས་ ཐྭོས་ པའི་ དམར་ བས་ རེག་ པ་ མེད་ དེ་ མ་ ཁོས་ ལ། མཛོས་ མ་ ཕྱོད་ ཀྱི་ མིག་ ནི་ ཟླ་ ཟ་ སྐེ་ ཅིང་ མཛོས་ པ་ དང། ཚིགས་ པས་ ཐྭོས་ པའི་ དམར་ བ་ ཁ་ ཉིས་ པོ་ འདི་ ཡི་ ཡོན་ ཏན་ དེ་ དག་ ཉིད་ ཀྱིས་ མཛོས་ པར་ བརྒྱན་ པས་ ལྟག་ ཁོ་ ཞེས་ པའོ། ། འདིར་ མིག་ ཁ་ ཉིས་ འདར་ བར་ དངོས་ སུ་ མ་ བསྟན་ ཀྱང་ འཕྱེད་ ཕྱེད་ ཀྱི་ ཤུགས་ ལ་ འདུ་ བར་ རྟོགས་ པའི་ སྒོ་ ནས་ མཚུངས་ མོད། ཕྱོད་ ཀྱི་ མིག་ ནི་ ཡོན་ ཏན་ དེ་ དག་ ཉིད་ ཀྱིས་ བརྒྱན་ པའི་ སྒོ་ ནས་ དཔེ་ རི་ དྭགས་ ཀྱི་ མིག་ ལ་ མེད་ པར་ ལྟོག་ པས་ ན་ དཔེ་ བས་

དཔེ་ཅན་ལྟག་པའི་ཕྱོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། གསུམ་པ་དེ་གཤིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱུན་ལས། སྡེ་མར་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད། ། འདི་ནི་ལྟག་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་དང་། འདིར། སྡེ་མས་དབྱེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྟན། ། འདིས་ནི་ལྟག་མ་བསྟན་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་ཞེས་ས་ཁམས་ཀྱིས་རྡེན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྨིན་མ་མ་སྨིག་ས་ཁམས་ཀྱིས་ལྟག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། གཤིས་པ་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ཕྱོག་པ་ཅན་ལ། དམ་བཅའ་དང་། དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། སྣར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱོག་པ་ཅན། ། གཞན་དག་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་དང་། འདིར། འདྲ་བཡི་ནི་ལྟག་མ་ཡང་། ། སྣར་ཡང་གཞན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་སྣར་ཡང་སྡེ་ད་དུང་ཡང་རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱོག་པ་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། གཤིས་པ་དཔེ་བསྟན་ པ་ལ་གཤིས་ ཏེ། མཚུངས་ ཆོས་ དང་། འབྱེད་ བྱེད་ གཤིས་ ཀ་ ཐུན་ དངོས་སུ་ཟིན་ པ་ དང་། མཚུངས་ ཆོས་ ཐུན་ དངོས་ སུ་ མ་ ཟིན་ ལ་ འབྱེད་ བྱེད་ ཐུན་ དངོས་ སུ་ ཟིན་ ཕའོ། ། དང་ པོ་ ནི། རྒྱུན་ ལས། ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ དང་ ཁ་ ཏ ཀ ར ། ། རྒྱས་ ཤིང་ དྲི་ བཟང་ ལྷན་ པ་ ལྟ། ། ཁ་ ལ་ ནི་ བྱང་ ཕ་ འཁོར། ། ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ ལ་ མེག་ ར་ བ་ ཀཱ། ། ཞེས་ དང་། འདིར་ ནི་ ལྟག་ ཕར་ བྱས་ ཏེ། ཁྱོད་ ཀྱི་ ཁ་ ཏ ཀ ར ། ། ཤིང་ ཤ ཀ ཏ ། ། ལ ཏ ། ། ལ ནི་ ལ ། ། ཁ ལ ། ། ལ ནི་ ལ ། ། ཁ ལ ། ། ལ ནི་ ལ ། ། ཁ ལ

ཅམ་ཀྱིས་ཐ་དད་དེ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པས་མཚུངས་ཆོས་
དང་འབྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་པ་ཅན་
ཞེས་བྱའོ། ། གཉིས་པ་མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་སྒྲ
དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ཡང། དཔེ་བསྟན་པ་དང། དོན་བཤད་པ་གཉིས
དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། ཟླ་བ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱན། ། ངང་པ་འདི་ནི་ཚུ
ཡི་རྒྱན། ། མཁའ་འདི་རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་བ་ཅན། ། ཚུ་འདི་ཀུ་མུད་རྒྱས་པ
ཅན། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ཚོགས་ལྷུག་པར། ཟླ་བས་མཁའ་བརྒྱན
ངང་པས་ཚུ་བརྒྱན། མཁའ་སྐར་ཕྲེང། ཚུ་ཀུ་མུ་ད་རྒྱས་པ། ཚུ་དང་མཁའ
ལ་ས་ཁམས་པ་དག་པར་ཆོས་མཐུན་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ
བའི་ཟླ་བ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། ཚུ་ལ་རྟེ་ཞིང
རོལ་པའི་ངང་པ་འདི་ནི་ཚུ་གཏེར་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་ཚུའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་འདི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཤིན་ཏུ་མཛོས
པས་བསྐོར་བ་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཚུ་འདི
ཡང་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ད་འི་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཅན་ཟླ་བ་དང
ངང་པ་གཉིས་དཀར་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང། འབྱེད་བྱེད་ནམ་མཁའི་རྒྱན
དང། ཚུའི་རྒྱན་དུ་ཀྱུར་པས་ཐ་དད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ནམ
མཁའ་དང་ཚུ་གཉིས་དྭངས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང། རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་བ་དང
ཀུ་མུ་ད་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ
ནས་མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལ་འབྱེད་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ན
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་སྒོགས་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། འདིར་ནི་ཟླ་བ་ངང་པ
དག ། དཀར་བ་ཉིད་ས་ཁམས་རྟོགས་པ་དང། ། མཁའ་དང་ཚུ་ནི་དག་པར

ཡང། ། རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་དབྱེ་བ་བྱས། ། ཞེས་དང། འདིར་ནི། ཚུདང་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དག་པར་ཆོས་མཐུན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཏེ་རྟོགས་པར་སྣོའོ། ། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་བཤད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སྣ་མ་ལ་ནི་ཟླ་བཅས་མཚུངས། ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་དད་བྱེད། ། བུང་བ་མེག་ལ་སོགས་པ་མཚུངས། ། དེ་ཕྱིར་མཚུངས་པའི་ལྟོག་པ་ཅན། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདིར་ནི། སྣ་མའི་ཟླ་ལྷན་མཚུངས་གཉིས་ཀ། ཁྱད་པར་བུང་བའི་མེག་སོགས་མཚུངས་འདྲའི་ལྟོག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། ངོན་ནི་དཔེར་བརྗོད་སྣ་མ། ཁྱད་ཀྱི་གདོང་དང་པདྨ་དཀར། ། ཞེས་སོགས་ལ་ནི་ཟླས་ཟིན་པ་དང་བཅས་པའམ་ལྷན་པར་མཚུངས་ལ། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ། ཟླ་བ་འདི་ནི་མཁའ་ཡི་རྒྱན། ། སོགས་ནི་མཚུངས་པ་རྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི། མཚུངས་པ་ཟླ་བཅས་མ་ཡིན་ནོ། ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བུང་བ་མེག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་སྐར་དང། ཀུ་མུད་དང། མཁའ་དང། ཚུ་རྣམས་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་ཀ་ཡང་མཚུངས་པའི་ལྟོག་པ་ཅན་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའོ། ། གསུམ་པ་རིགས་མཐུན་འབྱེད་པའི་ལྟོག་པ་ཅན་ལ། དཔེ་ངོན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་ཀྱང། གཞུང་འདིར། རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་མི་ས་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་བརློག ། ན་ཚུང་ལས་བྱུང་བའི་མུན་པས་ན་ཚུང་གི་མེག་ལྷྭེ། མུན་པའི་རིགས་ལས་མུན་པ་འདི། ། ལྟ་བ་ལྷྭེ་པར་མཚུངས་པ་ལ། གཞན་ལས་ཐ་དད་བསྟན་པས་ན། ། འདི་ནི་རིགས་མཐུན་ལས་ལྟོག་ཅན། ། ཞེས་ཚོག་ལྟུག ལྷེལ་མར་ལྷོས་པ་ཙམ་མཛད་དོ། ། རྒྱན་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་ནི། རིན་ཆེན་སྟང་བས་མི་ལྷོགས་ཤིང། ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་བརློག་ལ། ། ལང་ཚོ་ལས་བྱུང་ན་ཚུང་གི། ། མུན་པས་བལྟ་བ་འགོག་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་

ལ། འདིར་ནི་སྭར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་ཞེག་སྨོས་སོ། ། ངོན་ནི་མྱུན་པའི་རིགས་
དུམ་ཡོད་པ་ལས། ན་ཚུང་གི་མྱུན་པ་འདི་ནི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི
གཟུགས་ལ་པ་དེ་འགོག་པཉམ་གེགས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་མལ་པའི་མྱུན
པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། འབྱེད་བྱེད་གཞན་ལྟར་རིན་ཆེན་སྣང་བས་མི
འཕྲོགས་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་མི་བརླག་པས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་མྱུན་པ
ལས་ཐ་དད་ཅིང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་ན་ཚུང་གི་ཆུན་པ་འདི་ནི
མཐོང་བ་འགོག་པར་མྱུན་པ་གཞན་དང་རིགས་མཐུན་ཅིང་། འོད་ཟེར་ཀྱིས
གསལ་བར་མི་ནུས་པས་མྱུན་པ་སྤྱི་ཙམ་ལས་ལྷོག་པར་བསྟན་པས་ན་རིགས
མཐུན་ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། དཔེ་དང་ལྷོག་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི
དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ནི་དཔེ་རྒྱུན་ཡིན་ལ། སྟོན་དུ
མཚུངས་པར་བསྟན་པས་ཕྱིས་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར
བསྟན་ཏེ་བརླག་པས་ན་ལྷོག་པ་ཅན་ནོ། ། སྤྱིའི་ངོན་ཚན་དགུ་པ་སྲིད་པ་ཅན
ཀྱི་རྒྱུན་ནི། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི
རྒྱུན་ལས། གང་གི་རས་གྲགས་རྒྱ་དག་གམ། ། རྒྱ་གཞན་ནུང་ཟད་དག
བརླག་ནས། ། གང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ། སྟོན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཅན། །
ཞེས་གསུངས། འདིར་ནི། གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་བརླག་ནས། །
གང་ཟུང་བཡི་གཏན་ཚིགས་གཞན། ། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ། སྟོན་པ
དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། ། ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་ནས་གསུངས
སོ། ། གཉིས་པ་དཔེ་བརྗོད་ནི། རྒྱུན་ལས། མ་འཕྲུངས་ཐོས་པའི་ཀ
དམ། ། མ་ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁའ། ། གྲུངས་པར་མ་བྱས་དྭངས་པའི
ཚུ། ། འགྲོ་བའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར
ནི། འཕྲུངས་པ་མེད་པར་ངང་བཟང་ཐོས། ། མ་ཕྱིས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ

མེད། ། ཐུང་བ་མིན་པར་ཚུ་བོ་དུངས། ། སྟོན་དུས་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་པར་
འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱན་ངག་རྒྱ་གར་ལ་གཅོགས
ཆེ་ཡང། བོད་སྐྱན་ངག་གི་ཚུལ་ལ་བློ་མི་འཇུག་པས་སྒྲོས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཞག
གོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་ཐུགས་པའི་རྒྱ
འཛིགཏེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ནི་ཚང་ལ་སོགས་པ་འཐུངས་པ་ཡིན་ལ། དྲི་མ
མེད་པའི་རྒྱ་ཕྱིས་པ་དང། ཚུ་དུངས་པའི་རྒྱ་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཚུ
ནང་དུ་བཙུག་ནས་གྲུངས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་པ་ལས། དེ་རྣམས་བཀག
ནས་འཕྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི་མ་འཐུངས་པར་ཐུགས་ཤིང་བཟི་བ་ནི
ཡོད་དེ། སྟོན་དུས་བྱ་ཀ་དམྱ་ཚུ་ནང་དུ་སྐད་སྐྱན་པ་སྒྲོག་ཅིང་བཟི་བཟི་བོར་རྒྱ
བ་འདིའོ། ། ཀ་དམྱ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱར་ན་མཐིང་རིལ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་གོ། །
གཞན་ཡང་མ་ཐུགས་ཀྱང་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྡུལ
གྱི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དུངས་པའོ། ། ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་ལ་སོགས་པས་གྲུངས་པར་མ
བྱས་ཀྱང་དུངས་པ་ནི་ཡོད་དེ། སྟོན་ཏུ་ཀ་ཀྱི་ཚུ་སྟོན་པ་དུངས་ཤིང་རྒྱ་བ
འདིའོ། ། འདི་གསུམ་མཐོང་བས་འགྲོ་བའི་ཡིད་ནི་རང་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག
ཅིང་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། ། གཞུང་འདིར། འཐུངས་པ་མེད་པར
ངང་བཟང་རྒྱ། ། ཞེས་འགྱུར་མཛད་ཅིང། ངང་བཟང་ཞེས་པ་སྟོན་ཀྱི
མཆན་ཆེང་དགེ་ལས་བྱ་ཆོ་ག་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡང་སྣང་ངོ། ། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཊ
ལས། ། ཀ་དམྱཿ ཀ་ལཱ་ཏཱ་ཞཿ ཞེས་ཚུ་སྐྱར་ལ་བཤད་ཅིང། ཏཱ་ཞཿ ཞེས
ངང་པའི་སྐད་དོད་ལའང་ཐེག་སྣང་ངོ། ། གོང་དུ་སྐྱན་ངག་གཞན་ལས་བཤད
པའི་དཔེ་བརྗོད་ཐུང་ཟད་ཙམ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེས་རབས་སོགས་ལས
བཤད་པའི་དཔེ་དང། ཆོས་རྗེ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་བརྗོད་མཛད་པ་རྣམས
ཏེ། གཞན་ཡང་སྐྱན་ངག་གཞན་ལས་བཤད་པའི་དཔེ། སྐྱེ་རབས་ལས།

ཕྱི་འི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་མེད་པ་སྟོ་བའི་དཔེ། ཞི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནས་སྟོན་བཞུ་བ་
བཞིན། ། ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་མྱ་ཐེག་ཚུན་ཆོད་དེང་ས་ཀོ་བར་དུ་བསྟན་
པར་བྱེད་དོ། ། མེ་ཏོག་ཀུན་འཕངས་པའི་ཟེས་ས་ལུང་བ་བསྟན་པ་ལ།
ཟུར་མིག་གི་དཔེ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་ཐར་ལ་བུ་ཀ་མེད།
ཡོན་ཏན་ཀྱི་ས་ལུ་ལ་མཐའ་མེད། དེས་ན་ཕྱེང་བ་བརྒྱད་མ་ཤེས་པས་ནམ
མཁའ་ལ་ཁོང་བས་སྐར་མར་ས་ཕོང། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དཀའ་ནས་བྱམ་ཟེ་ལ་བྱ
དཀའ་ཆེན་པོ་ཐྱིན། ས་ཀོ་ནམ་པར་བསྟྲེངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། ཟླ
བའི་འོད་ཟེར་ཕྱིག་པ་འཁྱག་པ་འདྲ། ། ཞེས་དཀར་པོའི་དཔེ་བཟློད་པའམ
མཁས་པ་ནམས་དཀའ་བའི་ཚོག་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་དཔེ་དང་ཚོག་གི་ནམ
བཤད་ནམས་ཁོང་དུ་བཏུགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས
ས། ། ཚོས་ཟེ་པ་ཞིད་ཀྱིས་དཔེ་བཟློད་མཛད་པ་ནི། ས་ཀོ་ནམ་པར
བསྟྲེངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རབ་རྟོག་གི། ཕུལ་བྱུང་གི
རྒྱན་ཤམས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། ། ལེའུ་མཐའ་དག་གི་མཏུག་བསྟུས་ཏེ
བསྟོ་བ་ནི། རྣ་ཏུ་ས་ངས་རྒྱས་ས་ངས་རྒྱས་སྲས། ། ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚོད
བྱེད་ཅིང། ། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི། ། སྟན་ངག་མཁན་དུ་འགྱུར་བར
ཤོག ། ཅེས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང། ཟླ་ཤོས་ནམ་པར་དཀར་བའི་ཟེར་ཕྱེང
གིས། ། ས་གསུམ་མྱུན་པའི་ཚོགས་ནི་འཕྲོག་བྱེད་ལ། ། ལེགས་པར་བཤད
པའི་འོད་བཀྲ་ཤྲི་བ་ཅན། ། ཁྱེད་དང་མཚུངས་པ་ཞིད་དུ་བདག་ཀྱུར་ཅིག །
ཅེས་བྱའོ། ། མཁས་པ་ནམས་འཇུག་པའི་ལྷ་ལས་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་སྟེ
དང་པོའི་བཤད་པའོ།། ། ।

དགེ་ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར
བསྟན་པ་དང། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། མཏུག་བསྟུས་ཏེ་ལེགས་པར

བཤད་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཚུལ་ཤེས་ནས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས། དེར་བལྟ་བར་བྱའོ་
ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེའང་གཞུང་སྣ་ཇི་བཞིན་པར་བྲིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་
པར་སྣཚིང་དོན་དང་མཐུན་ཏེ། དེའང་འདི་ལྟར། འཚད་བྱེད་བཤད་པར་
བྱ་བའི་ཡུལ། ། བཤད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ། འཚད་པར་བྱེད་པ་སྨོན
དཔོན་དང་། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྨོན་མ། ། བཤད་པར་བྱ་བ་ཡི་ཚོས
སོ། ། དེ་ལ་སྨོན་དཔོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གཙང་མཁས་གཞན་ལ
ཕན་པར་འདོད། ། ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་བས་ལུས་ངག་གཙང་། ། ཤེས་རབ་དགེ
བས་ལུང་རིགས་མཁས་པ། ལྷག་བསམ་དགེ་བས་གཞན་ལ་ཕན་པའོ། ། སྨོན
དཔོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་གསུམ་པོ་དེར
འདུས་སོ། ། སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད། བློ་གསལ་ཤེས་འདོད་བློ་མར་གྱུས། །
རང་བཞིན་ཀྱིས་བློ་གསལ་བ། རྟོལ་བས་ཤེས་པར་འདོད་པ། དད་པས་བློ་མ
ལ་གྱུས་པའོ། ། སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདིར
འདུས་སོ། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། ལུང་རིགས་རྟེས་སུ་གཏམས
པའོ། ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་ལུང་། སྒྲ་ཚད་དང་ཕྱོགས
དང་མཐུན་པའི་རིགས་པ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་མི་འགལ་བའི་རྟེས་སུ
གཏམས་པའོ། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདིར་དགེ་ཏु
འདུས་སོ། ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཚད་ཅན་བྱ་ཞེ་ན། སྒོ་གསུམ་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་དག
པས། ། བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་གྱས་པས་སྐྱེས། ། སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་ལུས་ཉལ་བ
དང་། འཕྲེས་པ་དང་། བཀྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་ཏེ་ཕྱུགའི་ཆུལ་པོས
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ། ངག་སྐྱེ་མང་བ་དང་། ཟློས་པ་དང་
ཕྱད་གཏངས་ཞན་པ་དང་། ཕྱི་གསང་མཐོ་དམན་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་ཏེ

དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གསལ་ལ་དག་པར་བศད་དོ། ། ཡིད་ཆགས་སྡང་སྒྲངས་ཏེ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་བསམ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་དབབ་སྟམ་པར་བྱའོ། ། གྱི་ཐུང་ཆ་མ་མཁས་ཤིང་ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་མཁས་པར་གྲགས་པ་གཅིག་ལ་མཉན། མི་མཁས་ན་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་མི་ནུས། མི་བཙུན་ན་སྨོན་མའི་སྨྱོད་པ་ཚུད་འཛིན། མཁས་པར་མ་གྲགས་ན་སྨོན་དཔོན་ལ་མེད་པར་ཁྱོད་ལ་གར་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལྟ་ཆུན་ལས། དེ་ལྟར་བློ་བཟང་སྐྱོ་བ་མེད་ལྡན་བཙེ་པ་ཅན། ། སྟན་པར་རབ་གྲགས་ཆོ་ག་བཟང་ཞེས་ལྡན་པ་ཡི། ། ཐུང་ཚུལ་ཁེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྒྲ་ཡིན་པ་དེ། ། བศད་པས་སྐྱེ་བའི་ནང་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྷམ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སྨོན་མ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འབད་པར་ནུས་པ། གྲགས་པ་ངན་པས་འཇིགས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཆོགདོན་ཕྱི་མོ་ལ་ཡང་བཙོན་པ་མ་ཐུས་ན་དོན་དང་ཆོག་འགྲུ་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་མི་ཤེས། འབད་པའི་ནན་ཏན་ཆུང་ན་མ་ཐུང་ཞིང་རོ་གཅོང་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར། གྲགས་པ་ངན་པས་འཇིགས་པ་མེད་ན་གླ་ས་ཁྲོགས་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་ཁྱེལ། རང་གི་ཡུལ་དུ་གཏམ་ངན་ཆུ་ཆེས་པོ་འཕེལ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་བརླུས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། ། མཉན་ཐའི་ཆོས་ཀྱང་ས་ངས་ཆུས་ཀྱིས་གསུངས། མཁས་པ་ལས་བརྒྱུད། གླུས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟོམས། པཎ্ཌི་ཏས་བศད། ལོ་ཙྭ་བས་བསྒྱུར། ཆུ་གར་དང་བོད་ཀྱི་ཁྲི་སྲོང་འཛིན་པ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་ལ་མཉན་བศད་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆུ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་བརླུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ངས་ཆུས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གསུངས་པ་མེད། རང་བཟོའི་ཆོས་བศད་པས་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་ཅེས་ཁྱེལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེང་ས་ངས་ཆུ་

གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་བོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཝོག་པར་བཤད་པ་ལ་
དགའ་བར་མཛོད། ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ས་ཐང་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྡུས་པ་བྱེད་པར་མཛོད། འདིར་བཤད་མཁན་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ཡི་གེ་མང་ས་ཀྱིས་ངོ་གས་པས་མཁྱེས་ས། ། རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་
ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་མཛད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ
ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོབ་དཔོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་བཤད་ཁན་བྱེད་ཚུལ
དང་། བདུད་ཀྱི་སྡེ་ཚར་བཅད་པའི་གཟུངས་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར
གསུངས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ས། ། ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ
ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་འདི་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས
གཞུང་འདིར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད
ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ། ཡོན་ཏན་ལྡན
པར་བཙོན་བྱས་ལུང་གིས་ཕྱུག ། དེ་ཉིད་ར་བ་ཏུ་ཧོགས་པ་སྒྲ་མཁས་ལྡན། ।
བཙེ་བས་བདག་ཉིད་སྐྱོ་ངལ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པས་དུལ་བ་དང་། ས་མས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན
པས་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།
སྒོབ་མ་བས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ
དང་། དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ནའང་ལུང་གིས་ཕྱུག་པ་དང་
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཚིག་ཟློ་ཟློ་བ་དང་བཅས་པའམ་སྨོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང
བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མཁས་ཤིང་བཙད་ཅིང་ཏིས་ནི་ལན་འདེབས་ནུས
པའོ། ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་དུ་སྒོབ་མ་ལ་བཙེ་བའོ། ।
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལུང་ཐ

དང་པ་ལས་མཚན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞེག་གསུངས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་དང་གང་
དུ་བཞུགས་ཞེས་གཏན་དུ་ཏི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ལོ། ། དེ་ལྟ་བུ་རྟེད་པར་ཐུར་
ན་ལན་དུ་མར་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆང་པ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས་མཆུལ་བྱས་
ཏེ། སྟེམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ།
དྭང་བའི་ས་མས་དང་བཅས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། ། ཀྱེ་བཙུན་པའམ
རིགས་ཀྱི་བུ་གསོན་ཅིག ། ཁྱེད་ལ་བདག་སྡུག་བསྔལ་ལས་འཕྱིན་པའི་བླ་མར
གསོལ་གྱི། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ
བཏབ་པོ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཁམས་ལ། དེ་གསར་བུར་ཐུར་ན་ཆང་པ་ལ་ཕྱག་མི
འཚལ་ལོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྨོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས
བསྟན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན། ཁྱིམ་པའམ་ནི་གསར་བུ
ལ། ། འཇིག་རྟེན་སྨོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ། དམ་ཚིག་ལ་ཕོགས་མཏུན་བདར
ཏེ། ། བཏུལ་ཞུགས་འཇོན་པས་བློ་ཕྱག་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལའམ་ལྟག་པའི། ། བསམ་པར་བཅས་པའི་སྨོན་མ
རྣམས། ། ཆོས་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། ཐོག་མར་དཀའ་བའི་ཆོག་བརྗོད
བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལ་བཅད་པའོ། ། ཟླ་བ་སྦྲོན་མེ་ལས
གསུངས་པ། ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱིར། ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ
འདེབས་ན། ། རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབས་ཞེས། ། ཐོག་མར་ཆོག་དེ
བརྗོད་པར་བྱ། ། ཁྱོད་ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི
མདུན་དུ་ནི། ། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཟུས་ཞེས། ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད
བརྗོད་པར་བྱ། ། གལ་ཏེ་སྟོད་ནི་ཤེས་ཐུར་ན། ། གསོལ་བ་མ་བཏབ་བཤད
པར་བྱ། ། ཞེས་སོ། ། ཞར་ལ་བོངས་པའོ། ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས

གཉེན་རྒྱུད་པར་ཐུར་ནི། དེ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཤུར་ཐམས་ཅད་འཤུར་བས་མི་སྐྱོ་བས་ལྟ་བའི་ཕེམས་དང། མི་ཕྱིད་པས་ཙོ་ཇེ་ལྟ་བ་དང། མི་བསྒྲལ་བས་ཁོར་ཡུག་ལྟ་བ་དང། ཉམས་སུ་བླངས་པས་བྱན་ལྟ་བ་དང། ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་ཕྱག་དར་བ་ལྟ་བ་དང། ཤུར་འཤུར་བས་ཞེག་ཆེན་པ་ལྟ་བ་དང། མི་ཁྲོ་བས་ཕྱི་ལྟ་བ་དང། འགྲོ་བས་མི་སྐྱོ་བས་གྲ་ལྟ་བ་དང། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ངོར་ལྟ་བས་བ་ལྟ་བའི་ཕེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ། བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས་དང། ནན་ཏན་ཇེས་སུ་བསྲུབ་པ་ལ་སྨན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། དེ་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་ནོར་བཟང་གིས་དགེ་སློང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཀུང་པ་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཏུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟ་བ་དང། བསམ་པ་དང། ཚེད་དུ་བརྟེད་པ་དང། ཡོན་ཏན་བྱས་པར་བྱ་བ་དང། ཁོ་ངོག་དང་དབྱིས་ཇེས་སུ་དྲན་པ་དང། ཇེས་སུ་འཐད་པ་དང། སྨོན་ལམ་ཀྱི་ཇེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས་དེས་ཚོས་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། ། དེ་ཡང་མོས་པར་སྤྱོད་པའི་ས་ཡི་གེ་འགྲེ་མཚོད་སྤྱིན་པ་དང། ། ཉན་དང་གླུ་ཁ་དང་འཛིན་པ་དང། ། འཚད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང། ། དེ་ཕེམས་པ་དང་བསྒོམ་པའོ། ། ཞེས་ཚོས་སྤྱོད་བཅུ་ལ་གནས་སོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་བས་དེའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་དོ། ། དེའང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང། སྤྱོར་བ་དང། དངོས་གཞི་དང། ཇེས་ཀྱི་བྱ་བའོ། ། དང་པོའི། བདག་གིས་དམ་པའི་ཚོས

ཁྱན་ཏེ། བསླབས་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འདོན་པའི་བསམ་པ་དང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང། ཆོས་ལ་དྭང་བ་དང་བཅས་པ་དང། ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་སྒང་པའི་ཡིད་དོ། ། སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་ནི། སའི་ཕྱོགས་གཙང་མར་ཕྱོགས་དར་བྱས་ཏེ། ཆགས་ཆགས་བཏབ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་མཐོ་བ་དང། ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བཤམས་ཏེ། བསེལ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་དང། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་བྱའོ། ། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཞང་པ་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཕུས་མོ་ས་ལ་གཞུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྲར་ལ་ལན་གསུམ་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། ། དངོས་གཞིའི་དུས་ནི་ཚོགས་ཚོགས་ཕུར་འདུག ། ཐལ་མོ་སྒྲར་ནས་མགོ་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུགས་པའི་སྒྲོང་པ་ཐམས་ཅད་སྒང་ངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོང་འཇུག་ལས། མི་ནི་བཞིན་དུ་མགོ་གཡོགས་དང། ། གཏུགས་དང་མཚར་བ་མཆོད་ཐོགས་དང། ། མགོ་བཅིངས་པ་དག་ལ་ཡང་མིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལུས་ཀྱི་སྒྲོང་བའོ། ། ངག་སྒྲ་བ་གཅད་དེ། སེམས་ནི་ལེགས་པར་ཁྱོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་ཁྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོང་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲོང་ངེ། ཐོང་ཁ་ཕྱོགས་པར་ཆུ་མི་བོང་བ་བཞིན་ཁྱན་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ལ་ཆ་བ་མི་གཏོད་པ་སྒྲོང་བའོ། ། རབ་ཏུ་ཁྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོང་ཏེ་མ་ཅན་སྒྲོང་བ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དང། ཞེ་སྡང་དང། ཕྲག་དོག་དང། འཁྲན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་ཆོས་ཁྱན་ནི་དེས་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་རྒྱུན་སྒྲོང་བའོ། ། ཡིད་ལ་གཟུང་ལ་ཁྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོང་ཞབས་རྗེ་ལ་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲོང་བ་ཡིན། དྲན་པ་ལ་མ་གཞན་ན་ཡིད་ལ་མི་གནས་པས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས། རྒྱུན་གསུམ་པོ་སྒང་ངེ་མཁྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོང་བའོ། ། ཇི་ས་ནི་བླ་མའི་ཞང་པ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ཏེ།

དྲན་པ་དང་བཅས་པས་གནས་དབེན་པར་སོང་ལ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་
རྒྱུགས་པའི་བྱ་བ་སྤངས་ཏེ། གང་ཞན་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་མོ། །
བློ་བར་བྱའོ། ། ཕྱི་བར་བྱའོ། ། ཡིད་གཞིས་ཐམས་ཅད་བློ་མ་ཏྲི་བར་
བྱའོ། ། ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་གཏང་རགས་དང་བཅས་པས་བློ་མ་མཉེས
པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས། དམ་པའི་ཚོས་ནི་བཟུང
ཐུན་ཏུ། ། གཤེ་དང་མི་ཞན་འཚེ་བ་དང། ། ངན་ཏུ་སྤྱ་བའི་ཆོག་རྣམས
ཀྱང། ། བཟོད་པ་དེ་དག་དང་ཏུ་ཐུང། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས
སོ། ། ཞར་ལའོངས་པ་ཆུང་ཟད་བརྗོད་དགོས་ཏེ། ཚོས་འཛད་པའི་སྟོད་པ
ནི་དམ་པའི་ཚོས་པཆ་དཀར་པོ་ལས་གསུངས་ཏེ། མཁས་པས་དུས་སུ་ལེགས
པར་བྱེད་པ་ན། ཁང་བུར་ཞུགས་ཤིང་དལ་ཀྱིས་སྒོ་བཅད་ནས། ། ཚོས་འདི
ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ལྟ། ། ལངས་ནས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཞེས་ཀྱིས
ཤོད། ། མཁས་པ་བདེ་ལ་གཏན་དུ་གནས་པར་འགྱུར། བདེ་ལ་གནས་ནས
དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱང་ཁོན། ། གཙང་ཞིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །
ཡང་པའི་གནས་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཏིང་ནས། ། བཟང་པོའི་ཚོན་ཀྱིས
ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་བའི། ། ཚོས་གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་རབ་བགོས་ནས། །
ཏླ་ལ་གཟན་ནས་པོ་དེ་ནི་བཤམས་བྱས་ལ། ། ཤམ་ཐབས་ཆེ་ཚད་ལེགས་པར
རབ་བགོས་ནས། ། བཅོས་བུའི་རས་རྣམས་སྟ་ཚོགས་ལེགས་བཏིང་བ། །
ཏྲང་ཏེན་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང། ། ཏྲང་པ་ལེགས་པར་བཀྲམ་པའི
སྟེང་འཛོགས་ནས། ། གདོང་དང་བཞིན་ཀྱི་མདངས་ཀྱི་མདངས་ནི་རབ་སྐྱེམ
ཞིང། ། གོས་ཀྱི་ཕྱན་དེ་ལ་ནི་རབ་འདུག་ནས། ། ས་མས་ཅན་ལྷག་པར་རྩེ
གཅིག་ཀྱང་རྣམས་ལ། ། གང་མས་མང་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྟོན། ། ལེ་ལོ
དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རབ་སྤངས་ནས། ། སྐྱེ་བོ་མཉམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་མི

བྱ། ། མཁས་པས་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་ཆུམ་པར་སྤྲོངས། ། བྱམས་པའི་
སྟོབས་ནི་འཕོར་ལ་བསྐོམ་པར་བྱ། ། ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་ཆོས་མཆོག་རབ་ཏུ
བསྐོམ། ། མཁས་པས་དེ་དག་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔེར། ། འཕོར་ཆུམས་མཏུ
ཞིང་དེ་བཞིན་དགའ་བར་བྱེད། ། དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཙུང་ཟད་མེད། །
གཞན་དུ་མཁས་པ་ཏྲག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། ། སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས
རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག ། ཕར་ཕྱིན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་གང་བསྟན་པ་དེ། །
བདག་གི་བདེ་བཡོ་བྱད་ཀུན་མཉམ་སེམས། ། ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། འཕགས་པ
ནམ་མཁའི་མཛོད་ལས་ཀྱང་། དུལ་བ་དང་ནི་ཞི་བ་དང་། ། ཐོལ་བས་ཐོང་དུ
ཞུགས་ནས་ཀྱང་། ། སེམས་ཅན་གང་དག་ཆོས་ཆོལ་བ། ། དེ་ལ་བདག་ཅག
ཆོས་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། གཞན་བློ་ཐོས་ཆུམ་ཆོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས
ཀྱི་ཁྲི་ལ་འདུག་པའི་དུས་སུ་བདུད་ཚར་བཅད་པའི་ཆོག་འདི་དག་བགྱིས་པར་བྱ
སྟེ། ཏཏ་ཐུ་ཐ་ལ་ཐ ཤ་མེ་ཞི་བ་ཤ་མ་ཁ་ཏི། ཞི་བ་ངང་ལྡན་པ། ཤ་མི་ཏ་ཤ
ཏ་ཏ ནི་ཀ ཥ ཥ ནི་ཁ། ཨོ་ཀ་རེ་ལྷ་བ་འཇོམས་པ། ཨ་ཀ་རེ་འཛིན་པ་འཇོམས་པ། ཆུ་ར
ཏ་ཏ་ཏ ནི་ཁ་བདུད་ལས་ཆུལ་བ། ཀ་ཏ ཏ ཏ ཀ ཀ ཀ ཀ ཏ ཏ ཏ

དགག་ཐུགས་ཕ། གནོད་ཏུ་བསམ་པ། ས་ཕ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ར་བདུད་ཀྱར་ནི་ལས། ཞེས་བརྗོས་པས་བར་ཚད་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་འཚང་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོང་དང་རྟེས་སུ་འཚམས་པར་བཤད་དེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། འཕོར་ནི་མང་པོའི་ནང་ཏུ་ནི། ། གལ་ཏེ་ངང་ཚུལ་ངན་མཐོང་ན། ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་བསྲུངས་མི་བཤད། ། སྲིན་པའི་བསྟན་པ་བཙོད་པར་བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། ཡང། གང་དང་གང་ལ་དང་པོར་ཕན། ། དེ་དང་དེ་ཡི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས། ། སྟོང་ཉམས་ཐུར་ལ་ནམ་ཡང་ནི། ། དམ་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། མདོར་ན་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང། ངག་ཐུབ་ཐུབ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོང་དང་འཚམས་པར་ཆོས་སྟོན་པའོ། ། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། ། གཞན་ཡང། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཀུར་བཟང་ངན་དང། ། རིགས་དང་མི་རིགས་ས་ས་ས་ར་བཅྱད། ། ཆོས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞེས་པའམ། ། ཆོས་སྣ་བ་ལ་སྒོ་བས་པ་ཡོད། ། མེད་པའམ་གཟུངས་ཐོབ་མེད་ཅེས་པའམ། ། ས་ངས་ཆུས་མེད་པར་གཟུངས་ཐོབ་མེད། ། ཆོས་སྣ་སྟོང་པ་ས་ལུན་འབྱིན་པའམ། ། ཆོས་སྣ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའམ། ། བག་མེད་པ་དང་སྟོང་ལམ་ངན། ། ཚུལ་ལས་ཉམས་པས་ཁྲེང་བ་དང། ། སྒོ་བས་པས་གོ་བར་མི་བྱེད་དང། ། ཆོས་ཀྱི་ལེགས་པར་མ་བཤད་དང། ། ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཐུར་ཅེས་དང། ། ཆོས་ཟླའི་ཚེ་ན་བསམ་གཏན་ཟླ། ། དེ་བཞིན་དགྱེས་མར་བྱེད་པ་དང། ། མ་གུས་སྟོང་སོགས་ཆོས་སྒོང་ཟླ། ། ཞེས་བྱ་བ་བར་ཟླས་ཀྱི་ཚོགས་ལུ་བཅད་པ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཟླས་ལུ། གང་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བདག་ཏྲེན་སངས་རྒྱས་ལས་འབྱུང་བའི་བཀའཤམ། ཕྱག་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་ཀྱི་བདག་ཏྲེན་ལས་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་

ནི་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྨོན་དཔོན་དགེ་གཉེན་གྱིས་རྒྱེན་འཕྲིལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ནི་ཚོད་ཡོད་ཀྱི། མདོ་ལྟ་ར་ལ་ནི་རྒྱང་ངོ་ཞེས་བཀའ་ཁྱད་གཅོ་ཆེ་བར་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་གསུངས་ས། ། ཡང་ན་གསུང་རབ་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིག་པར། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང། དེ་ལྟ་བས་ན་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁོན་དོན་དམ་པར་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཤད་བྱར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། ། སྨོན་དཔོན་ཙ་ཏྲ་ཡས་ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་དུ། ཁྱེ་པའི་སྨོན་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་ས་གསལ་པ་ཡང་རྟེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་རྣམས་བཤད་པ་ཡང་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་ཀྱིས་འཕོ་བ་ཅིང། རྒྱུད་ཐ་མར། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་གསུངས་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླངས། ། ཞེས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལོག་སྟེད་ཅན་གྱིས་བྱས་པས་རྒྱལ་བའི་བཀར་འཆོས་པ་དང། བོད་ཀྱིས་བྱས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་མཛོད་པར་བརྗེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིང་དུ་སྲང་བར་བྱ་ཞིང། ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞུག་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། དོན་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བསླབ་པར་བྱའོ། ། དོན་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང། ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིདང། ཐད་སྟེམས་ཀྱི་དང། ལྷ་བའི་རིགས་པ་དང། གཞོན་ནུ་ཅི་བའི་དང། ཆུགས་ཏྲེད་ཀྱི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་རོ། ། ས་མས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བར་མི་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་

གཙུག་ལག་རྣམས་ནི་ དགོས་པ་ངེས་པར་བརྟག་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅི་ རིགས་པར་བླང་པར་བྱ་བ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་ མཁས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང། མདོ་ ཕྱེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་ གནས་ལྔ་ དག་ ལ་ མཁས་ པར་ ཆ་ བྱས་ ན། ། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ། དེ་ལྟ་བས་ན་ ཀུན་ཤེན་དག་ཚོར་བཅད་ཕྱེས་བཟུང་དང། ། བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་ ངེར་བཙོན་བྱེད། ། ཅེས་དང། ཆོས་ཕྱེ་པ་ ཉིད་ཀྱིས། རོལ་མོའི་ བསྟན་ བཅོས་ལས། རང་ བློ་ ཤེས་ བྱ་ ཀུན་ ལ་ ཆ་ ཐུང་ས་ ན། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ པ་ ནམ་ མཁའི་ མཐའ་ ལྟར་ རིང། ། དེ་ ལྟར་ ངོར་ངས་ ནས་ ཆུ་ ལ་ ངང་ ངེ་ ལྷས་ ཀྱིས། ། ཤེས་བྱའི་ གནས་ཀུན་ ཐུང་ས་ ཞེས་ ལེགས་ པར་ གསུངས། ། གང་ ངག་ མ་ འོངས་ དུས་ ན་ འགྲོ་ བ་ ཡི། ། ཐུན་ ཆ་ ལྟ་ མེའི་ ཕ་ ཆུ་ ཤེས། ། བཙོན་ ཤ་ ཆ་ ཤའི་ གནས་ ལ་ ཁས་ ཤ་ ཆ ། ། ཆུ་ ལ་ ཤའི་ ལྷས་ ངེས་ ཆ ཆ ། ། ཞེས་ ཀུ ། ། ཞེས་ ཀུ ། ། ཞ ། ། ཞ ། ། ཞ

ནས་འཚང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཆོས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བྱ་དང་བཅུ་བཞི་པར་གསུངས་པ་དང། སྒོམ་དཔེན་དགེ་ཚུ་ནས། སྒོ་གསུམ་དང་ཆོས་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འཚང་ཚུལ་གསུངས་པ་དང། རྒྱུད་སྡེ་ཆོས་གྱི་འཚང་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་དག་ནི་བཤད་གཞི་ས་ས་ལ་སྟོས་པའི་བཤད་ཚུལ་གྱི་ཆོས་གྲངས་ཡིན་ལ། འདིར་ཐུན་མོང་བྱ་འཇུག་ཅིང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་ཆོས་བཤད་རིག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཚང་ཐབས་ལྟས་བཤད་པ་དང། དཔལ་ལྡན་བླ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་བྱ་གིས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དགོས་པའི་དོན་དང། བསྟན་པའི་དོན་དང། ཚོག་གི་དོན་དང། མཚན་ཉིད་སྦྱར་བ་དང། བཀའ་ལན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་དོན་སྒྲ་ཆ་ཆོས་ཀྱིས་ནི། ། དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་བཅས་དང། ། ཚོག་དོན་བཅས་ཤིང་མཚན་ཉིད་བཅས། ། བཀའ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ལྷ་པོ་དེ་དག་གཞུང་འདི་ཉིད་དང་ས་ས་ར་ཐུར་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ དགོས་ དོན་ དགོས་ འབྲེལ་ གྱི་ ངག་ བསྟན་ ནས་ མདོར་ བསྟན་ ཅིང། བསྟན་པའི་དོན་ལ་ཆམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་བར་སྟན་པ་ གཅིག་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་དོན་བཤད། གསུམ་ པ་ཚོག་གི་དོན་བཤད་ན་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ བརྡགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོག་དོན་བཤད། སྒྲ་དང་དོན་ ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། ། མཚན་ཉིད་སྦྱར་བ་ནི་ཆམ་པ་གཉིས། ། ཞེས་པ་ནས་འཐད་ པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚན་ཉིད་ བཤད། བཀའ་ལན་སྒོ་ནས་གཞུང་གི་དོན། ། ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་

དབས། ། ཅེས་པ་ནས། བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྒལ་ལན་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འཚད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟ་གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་རྒྱ་གི་བཤད་པ་ནི། མཐའ་རྒྱ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ། ། གཞུང་བཤད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པའི་གཏེར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ཡང་དང་པོ་དགོས་པའི་ངོན་དགོས་འཇུག་ལ་གྱི་མན་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དང། འཚད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་ཚོ་ཚའི་ཐོག་མར་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ངོན་ཏོ། ། བསྟུས་པའི་ངོན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ། ངག་ངོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང། ། གཞུང་ངོན་ཚོ་ཚའི་བསྟུས་ངོན་ནོ། ། གཞུང་དགའ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་བཤད་པ་ན་ཐོག་མར་གཞུང་འདིའི་ངག་ངོན་འདི་ཡིན་ཞེས་བསྟུས་ཏེ་གཞུང་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རུང། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་ངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པ་གཞུང་གཞན་ནས་བླང་ངས་ཏེ། ཁྱང་ཞིང་འདུས་ལ་ཚོ་བའི་ཞིང་བཟུང་སྣ་བའི་ངག་ངོན་བསྟུས་ཏེ་ཐོག་མར་བཤད་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའི་བསྟུས་ངོན་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་འཚད་པའི་ཐོག་མར་སྤྱི་ངོན་གྱིས་ཁོག་ཕུབ་པ་ཞེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་ལུགས་ཚོ་ཚའི་བསྟུས་ངོན་ནི། གཞུང་གི་ཐོག་མཐའ་མཡུས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། བཙོ་ད་ཀ་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་བློས་ཕྱི་ནས་སྤྱིའི་ལྷམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཚོ་ཚར་བཞག ། ནང་གི་ངན་ཏེ་བ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཕྱི། དེའི་ཡན་ལག་གི་ངན་ཏ་དགོས་པ་རྣམས་ཚོ་ཚར་བསྟུས། མི་དགོས་པ་

འགའ་ཞིག་དེའི་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད། སྤྱིའི་བསྡུས་དོན་ཚོད་ཆེས། ཕྱི་ཐག་གི་བསྡུས་དོན་ཁོ་བའི་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་འཚང་པ་པོ་མཁས་པའི་གྲངས་སུ་འགྱོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདི་དག་གི་བསྡུས་དོན་ནི་དེང་སང་གྲགས་པའི་སྤྱི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྤྱིའི་དོན་གཞུང་གཞན་ནས་ཉེ་བར་མཚོ་བ་བླངས་ཏེ་ས་ས་ལ་སྦྱར་བའི་སྤྱི་དོན་དང། གཞུང་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མཐའམ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ཐེ་བཤད་གི་སྤྱི་དོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཚང་པའི་ཚུལ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ། ། གཞུང་ས་ས་པའི་བསྡུས་དོན་དེ་དག་གི་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི། ཆུལ་བའི་ཡུམ་ལས། གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ། གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འཕྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་དོན་ཆུས་པ་དང། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱ་གཱིས་བསྡུས་དོན་འཕྲིང་དང། མངོན་པ་རྟོགས་པ་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་གཞུང་གི་དང་པོར་གཞུང་འདིས་དོན་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་དྲིལ་ཏེ། སྐྱམ་ཕོགས་ལྟ་བུར་གཏོད་པ་དང། ཚོག་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་འཇུག་ཏུ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་འཐུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྡུས་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི། སྤྱིའི་དོན་དུ་ནི་མ་ངེས་ས། ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་དོན་ཚོད་ཆུང་ཞིང་མང་ལ་བཟུང་མི་བདེ། ཕྱི་ཐག་གི་བསྡུས་དོན་ཐུན་ལ་གོ་མི་བདེ། ནང་ས་ལ་ཀྱི་དཔྱི་བ་མང་ན་གཞུང་ས་ལ་བུར་འཕོར་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མི་ལངས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས། མང་ཉུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འོ་ན་བསྡུས་དོན་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འཐད་ཅེ་ན། བསྡུས་དོན་ཚོག་གསལ་བཏོད་པ་བདེ། ། དགེ

ཁུང་ཚོགས་སྨོན་མས་བཟུང་བ་སྟེ། ། བསྟུས་དོན་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་གོ་བ། ། དེ་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས། ། གཞུང་གི་སྒྲིའི་དོན་ནམ་ཡན་ལག་གི་དོན་ཡིན་ཡང་བྱང་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲྀ་དོན་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་ཟིར་བ། སྒྲྀ་དོན་ཀྱི་མིང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བར་མ་ཟིར་བ། བརྗོད་པ་མཐའ་དག་གི་ས་མཚམས་མ་འཆུགས་པ། དོན་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་སུ་མ་འདྲེས་ཤིང་འདྲིལ་བས་ཕན་ཚུན་ཆོད་ཆེ་བ། ཚོགས་གསལ་བ་སྟེ། བསྟུས་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བ། ངག་མི་གསལ་ཞིང་གོ་མི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། ། བརྗོད་པ་བདེ་བ་ནི་བསྟུས་དོན་ཀྱི་ཚོགས་སྣེ་བཅེགས་པས་འདོན་པ་ནི་ཚོགས་བརྗོད་པ་བདེ་ཞིང་གོངས་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པའོ། ། ངག་ཁུང་བ་ནི་བསྟུས་དོན་ཀྱི་ཚོགས་རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་ཁུང་ངུས་ངག་འདུས་པའོ། ། བསྟུས་དོན་འགའ་ཞིག་དབྱུགས་ཐོག་རེ་ལ་ཚོགས་གི་རྒྱུན་མི་རྫོགས་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་མི་བདེ་བ་ཡིན། ཚོགས་སྨོན་པ་ནི་ས་བཅད་སྡེ་ཕྱི་རྣམས་ཡི་ཀེ་མཁན་པ་སྟེ། ངག་རིང་ཐུང་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཚོགས་ཕན་ཚུན་སྨོན་པས་འཚང་པ་བདེ་ཞིང་གངོང་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། བཟུང་སྟེ་བ་ནི་ཚོགས་བདེ་བས་ནར་སྟན་ཅིང་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སྟེ། བསྟུས་དོན་སྡེ་མའི་ཚོགས་གི་ཕྱད་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ཚོགས་འབད་མི་དགོས་པར་འདྲེན་ཆུས་པས་བཟུང་སྟེ་ཞིང་བརྟེད་དགའ་བ་ཡིན། བསྟུས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་གོ་བ་ནི་བསྟུས་དོན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆུས་པས་ཡོངས་པའི་ཚོགས་གོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་དོན་ཤེས་པ་དེ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྗོག་ནི་ནི་མི་མཁས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་འདུས་པ། བསྟུས་དོན་ཀྱི་ཚོགས་མི་གསལ་བ། འཚང་པ་ནི་བརྗོད་མི་བདེ་བ། ངག་མང་བས་དབྱུགས་ཐོག་རེའི་བར་དུ་བརྗོད་དགོས་པ།

ཆོག་མི་སྟོན་མས་པ་བསྟུས་དོན་གོང་འོག་རིང་ཐུང་ཅན་དུ་ཤོར་བས་ཆོག་གི་ཁྲིགས་
མི་མཛོས་པ། བཟུང་དཀའ་བ་སྟེ་ཆོག་དོན་མི་འཕྲོད་པས་ཡིད་ལ་བཟུང་
དཀའ། ངག་ཏু་བརྗོད་དཀའ་བའོ། ། བསྟུས་དོན་བརྗོད་པས་གཞུང་གི
དགོངས་པ་མི་གོ་བ་སྟེ། བསྟུས་དོན་དང་གཞུང་ཆོག་དོན་མི་འཕྲོད་པས
བསྟུས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའོ། ། འདི་ལྟ་བུའི
བསྟུས་དོན་མཐོ་དམན་ཅན་མང་པོ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་བཅད་འགའ
ཞིག་གིས་དོན་ཡང་འཚུགས་ནུས། དོན་མ་འཚུགས་ཀྱང་སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་བརྗོད
དཀའ། སྨོན་མས་བཟུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། ། དེས
ན་རང་གིས་བརྗོད་བའི། གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་སྟ། གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་བར་སྣང་བ
གཅིག་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། ། བསྟུས་དོན་འདི་དག་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་ཀྱི
འགྲེལ་པ་ཆུམས་སུ་གཞུང་གི་ཐོག་མར་བརྗོད་བྱ་རགས་རིམ་ཆུམས་བསྟུས་ཏེ
བཀོད་པ་ཙམ་ལས། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་འཚད་པའི་སྒྲས་སུ་བོད་ཀྱི་ལུགས
ལྟར་ས་བཅད་ཁྲིས་ཏུ་སྒྲེལ་ཁྲིད་བཤད་པ་ནི་མེད་ལ། བོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྱུང
བ་ནི་གཞུང་གོ་བ་ལ་ལེགས་འདུག་ཅེས་རྗེ་བོ་རྗེ་གསུང་ངོ་ཁྲིས་བཀའ་གདམས
ཀྱི་ལམ་རིམ་འགའ་ཁྲིག་ལས་འབྱུང་ངོ། ། གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི།
ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་དང་། ཆོག་ཆུམ་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ནི། དེ
ཡི་སྐྱེས་བུ་ལ་ས་ཁོགས་པ། ། ཆོག་སྦྱང་པ་ཡི་སྒྲོར་བ་ཡིན། ། ཁེས་པ་ནས། ཐུ
ས་ལ་ས་ཁོགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་འདིར་མ་བཤད། གཉིས་པ
ཆོག་ཆུམ་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལེགས་སྒྲུར་ཀྱི་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན
པར་བཤད་པ་དང་། བོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཐུང་ཟད་བརྗོད་པ།
དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འཚད་ཚུལ་ཐུགས་ཙམ་འདིར་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་འཚད་པ། ། བྱེད་པའི་ཆོག་གིས་རབ་སྒྲར་ཏེ། །

ཚོགས་དོན་ལེགས་པར་སྒྲིལ་ནས་ནི། ། འཚང་པ་བཙན་སྒོང་བྱེད་པའི་ལུགས། ། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སྐྱེ་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་ཏེ། གཞུང་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་འཚང་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱར་ནས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེ་བསྟན་བཅོས་ནི་མ་མཐོང་མོད་ཀྱི། ཚོགས་གི་སྟེབས་སྒྲོར་དེ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་མེ་ཏོག་གི་ཆུན་པོ་དང། མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དང། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེལ་སྐུལ་བ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་བོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཆུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི། ལས་དང་བྱེད་པ་བྱ་བ་ཡི། ། ཚོགས་དོན་སྒྲིལ་ལ་ངག་དོན་བློ། ། ལས་ནི་འཕྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའོ། ། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལྷ་སྲིན་ལ་སོགས་པའོ། ། བྱ་བ་ནི་འཚོད་པར་བྱེད་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། བཤད་པར་བྱའོ་ལ་ཡང། ལས་ནི་ས་ཀུས་ཀྱ་ལ་སོགས་པའོ། ། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལྷ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག ། བྱ་བ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང། གང་བཤད། གང་གིས་བཤད། ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དལེར་ན། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང། ཚོགས་དང་པོ་གོང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་དང། དྲུག་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། བརྒྱད་པའི་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིལ་ལ་གང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བློང་ངོ། ། དེ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བཤད་དེ། གང་བསྟན། གང་གིས་བསྟན་ཅེས་དོན་གྱིས་དྲི་བ་བཀོད་ལ། གང་བསྟན་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན། གང་གིས་བསྟན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་བསྟན། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞི་བ་བསྟན་ཅེས་སྒྲིལ་ལོ། ། དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ན། རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་
མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་
གཅིག་མིན། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐའ་བཀྲོད་
དང་བྲལ་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་སྐྱར་ར། །གང་གིས་བསྟན་
པའི་ས་ཁམས་རྒྱས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། སྐྱ་བ་ནི་
དྲག་པོ་དང་འཕྲག་ཏྲེད་ལ་ས་ཁ་ལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནམ། ས་ར་ཀྱ་དང་
གཟིག་གཟན་ལ་ས་ཁ་ལ་དྲང་ཐོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་གང་ཅི་དྲང་
བ་ཚལ་པ་རྣམས་མི་བཟུང་ངོ་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་
བསྟན་ཅེ་ན། ཐོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །ཞེས་ཐེལ་ལ། དེ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེའང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ།
དབང་ཕྱུག་ལ་ས་ཁ་ལ་ཞི་བར་འདོད་པའི་ཞི་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད
ལ་ས་ཁ་པའི་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །མངོན
རྟོག་རྒྱན་ཏུ་ཀློ་ལ་པའི་མཆོད་བརྗོད་དུ། གང་ལ། གང་གིས། ཇི་ལྟར།
ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་ཁོང་ནས་ཏྲི་བ་བཀོད་ལ། གང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། གང་གིས་ཕྱག་འཚལ་ན་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ས་ཁང་གི
བཟང་པོས། ཇི་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་ན་གྱས་པས། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག
འཚལ་ན། དེའི་རྒྱུན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམ་པར་དག་ཕྱི་ཕྱིར་ར་ཞེས་ཆོག་གོང
འགན་སྒྲ་ལ་བཤད་དོ། །རྒྱུན་ལ་མཇོས་པར་བྱེད་པ་དང། ཆགས་པར་བྱེད
པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་བཟུང་སྟེ། རྒྱུན་ལས། ཆགས་ཕྱིར་གྲོང་པ་མཇོས
པ་ཡི། །རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ནི་རྒྱུན་འདོད་ལྟར། །རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུན་ཡང་བདག
གིས་ནི། །བྱས་ཀྱི་མཇོས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ར། །
ཡང་ཇོ་ཇེ་རྣམ་འཇོམས་ལས། ཆུ་ཡིས་གསེར་རམ་ཡང་ནི། །ཞེས་པའི

གཞུང་ལ། གང་གིས་དགང་། ཇི་ལྟར་དགང་། བཀང་ནས་ཅི་བྱེད། བྱས་
པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲི་བཀོད་ལ། གང་གིས་དགང་ན་ཚུ་ཡིས།
གང་དགང་ཞེས་ཚོག་ཏུ་ང་ངང་ཡོའི་མགོ་ངང་། གསུམ་པའི་མཇུག་སྦྱར་ལ
བཤད་དོ། ། གང་དགང་ན་བྱམ་པ་དགང་ཞེས་ཚོག་ཏུ་གཉིས་པའི་བྱམ་པ
ངང་སྒྲོལ་ལོ། ། བྱམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་རམ་ཡང་ན་དངུལ་གྱི་བྱམ་པ
དག་ཀྱང་ཏུང་ཞེས་སྦྱར་རོ། ། ཇི་ལྟར་སྦྱར་ལ་དགང་ཞེ་ན། གཙང་མའི་གོས
ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་དགང་ཞེས་སྒྲོལ་ལོ། ། བཀང་ནས་ཅི་བྱེད་ན། ལན་གྲངས
ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གམ། ། ཡང་ན་ལན་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། ། རོ་རྗེ་རྣམ
འཇོམས་བཟླས་ཞེས་སྦྱར་རོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
རྒྱལ་པོ་རྒྱ་ཏུ་ཁྲུས་ཀྱིས་ཤིག ། ཅེས་ཚོག་སྔ་ཕྱི་སྒྲོལ་ལ་ཚོག་དོན་ལྷག་ཆད
མེད་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལུགས་གང་བཤད་ཀྱང
གཞུང་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བསྡུས་ལ་ངག་དོན་བླང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས
བཤད་དེ་ཚོག་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆད་ལུགས་ཤེས་ན
ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲ་དང་མཐུན། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད། ཚོག
དོན་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས
ཞེང་གིའི་ལྟ་ཤུང་ས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བླང་། ས྄ལ་བའི་འཕར་བས་སྐ྄ལ
དོན་ས྄ས་ས྄ར་དབྱེ། ཤ྄ས་ས྄ལ་གྱི་འགྲོས་ཀྱིས་ཚོགས་དོན་འཇེས་པར་བཤད་ཅེས
འཕྲུང་བས་དེ་དག་གི་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཀྱ་ཆེ་ཞིང་དཀའ་བ
རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཚོག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། གོང་མ་བཤད
ཟིན་པ་བར་ཚོད་པའམ་མཆོད་པ་ལ་དོན་གྱི་སྟོན་པས་དང་མཐུན་པར་སྐྱགས་པ
ས྄ལ་པ་འཕར་བའི་ཚུལ་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡར་ལེན་པ་ས྄ེང
གིའི་ལྟ་ས྄ང་ས྄ས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་འཕྲུང་བའི། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་དང་། ས྄ལ་ཞི་མདོ

ཆོས་སྒྲུབ་མ་ལ་ཕྱི་མ་མང་དུ་བསྟན་པ་དང། སྟན་ངག་མེ་ལོང་དུ་ཤེ་ཟླ་འཚར་བའི་བསྟན་པ་དང། འཕྲིན་པ་དར་བས་ཀྱང་བཀྲན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང། རྒྱན་པ་ཞེས་པ་ཡར་བླངས་ཏེ་དོན་སྒྲ་མ་ཆོས་ལ་སྨོར་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི། ལས་དང་བྱེད་པོ་བྱ་བ་ཡི། ། ཚོག་དོན་སྒྲོལ་ལ་ངག་དོན་བླང། ། ཞེས་པ་དེ་ལ་འཕེལས་སྨོར་ཀྱི་བཤད་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སྟེ། དང་པོ་བྱ་བའི་ཚོག་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། བཤད་པར་བྱའོ། ། སྟོན་ཏོ། ། བྱེད་དོ། ། ཐུར་ཏོ། ། ཤེས་ས་ཞེས་པ་ལ་ས་ཡོགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྒྲོལ་ཅིང། མེད་ན་ཡང་ཁ་བསྐང་ལ་དེ་ནས་དྲིས་ལན་བྱས་ཏེ། ས་ཞེས་པའི་ལན་དུ་བྱེད་པ་ཡོ་དང། ཅི་ཞིག་ཅེས་པ་ལ་ལས་དང། ཅི་ཡིས་ཞེས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང། ཅིའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ལ་དགོས་ཆེད་དང། ཅི་ལས་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་ཤུགས་དང། ཅི་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་གནས་གཞི་སྟེ་བྱེད་པ་ཅན་བྱ་དང། ཅིའི་ཞེས་པ་ལ་འཕྲིལ་པ་ཅན་དང། དུ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དགེ་བ་ཆོས་ལས་གང་དང་གང་ཡོད་པས་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཀྱི་གཞིས་དོན་དེ་དང་དེ་ངོས་གཟུང་བ་དང། དེའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚོས་ཅི་དང་ལྡན་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚོས་ངེས་པར་བྱ་བ་གང་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། ཁྱོད་ཚོས་ཀྱང་གཅིག་དང། གཉིས་དང། གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོད་པ་སྟོན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པར་དྲི་བ་ཆམ་པར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆམ་པ་བཏུད་དེ། ཅི་ཞེས་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་དྲི་བ་ཆམ་པར་ངེས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དཔེ་བརྗོད་ནི་མདོ་ལྟེའི་ཀུན་དུ། དོན་ཤེས་དོན་སྟོན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ངག་དང་ཚིག་ཆམས་དྲི་ཞིང་པས། ། སྡུག་བསྔལ་སྒྲོལ་ཆེད་སྡུག་བསྔལ་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་ལས་ཏེ་དེ་བདག་ཉིད། ། ཕྱིག་མཚོག་བསྟན་པའི་ཆམ་པ་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཡིས་འགྲོ་བའི་ས་ཞེས

ཅན་ལ། ། འབྱོར་བའི་དོན་ཚུལ་བློ་མེད་ཐྱུར་པ་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལ། སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་སྒྲོལ་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང། ལས་དང། བྱེད་པ་དང། དེའི་ཚེད་དང། རྒྱུ་དང། འབྲེལ་བ་ཅན་དང། ཚེད་དུ་བྱ་བའི་འདུན་པ་དང། དབྱེ་བ་སྟེ་སྒྲའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བདུན་གྱི་དང། དོན་དང་དབྱེ་བས་ཏེ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ་གཞུང་འཆད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འཆད་ཚུལ་ལ། སྒྲ་ལ་མཁས་པས་ཚིག་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང། དོན་ལ་མཁས་པས་ལྷག་ཆད་དང་འཕྲལ་པ་མེད་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ། སྒྲ་ལ་མཁས་པས་ཚིག་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། སོ་སོར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་འཆད་ཚུལ་ནི། ། ཕྱོགས་མར་སྒྲ་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ། ཚིག་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། ། དེ་ནས་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ། ལྷག་ཆད་འཕྲལ་པ་མེད་པར་བཤད། ། ཅེས་པ་ནས། འདོད་རྒྱལ་བ་དང་རྟེས་བསྒྲབ་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་སྭར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གཞུང་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ཤེས་སོ། ། གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་ སྐབས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ སྒྲ་གཙོ་བོར་ཐྱུར་པ་ཡིན་པས་དེའི་འཆད་ཚུལ།

སྐྱ་དང་པོར་བཤད་པ། དང་ས་ནས་བཤད་པ། ཕན་ཚུན་བསྡུར་ཏེ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་དེའི་ཚོགས་ངོན་བཤད་པ་ཅམ་གྱི་གོ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པར་སྣ་ལ། དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཐད་གའི་ཚོགས་གིས་མི་གོ་བར་བགྱི་ལ་དགོས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་འབྲེལ་ན་འཆིང་ཞིང་བྱལ་ན་ཆམ་པར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ངོན་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་ཚོགས་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གིས་འབྲེལ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཆིང་། ལམ་གྱིས་བྱལ་ན་འགོག་པས་ཆམ་པར་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ངོན་ཏོ། ། ཡང་འདོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བཅུ་སྟོང་རྒྱ་ཆུ་རྒྱ་ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འགྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆུའི་གང་ས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འདོད་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་རྒྱ་ཏུ་འདུས། དེ་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོས་པས་རྒྱ་ཆུ། དེ་ཐུགས་ཀ་ལ་སོགས་པ་གནས་ནས་སྒྲོས་པས་རྒྱ་ཆུ། ཕྱག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ནས་སྒྲོས་པས་རྒྱ་ཆུ་རྒྱ་ཆུ། དེ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲའི་ཁམས་སོ་སོར་དྲངས་ནས་བཤད་པ་སྟེ། སའི་སྒྲ། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། ། ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་བཀོད་ལྟན་པས། ། དེ་དག་ཉིད་ནི་ས་འདོད་དོ། ། ཞེས་པ་ལ་ས་འདི་མིང་ཆུ་མི་ཞེས་ཡོད་པའི་ཆུ་ལ་ཏ་ཡིག་བསྟན་པས་ཆུ་ཏ་འབྱུང་པོ་དང། མི་ལ་གོང་དུ་ཙ་དང། འོག་ཏུ་ཏ་བསྟན་པས་ཙ་མི་ཏ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང། སྣར་ཡང་ཆུ་ལ་ཞུ་ཡིག་ཏུ་ཙ་ཡིག་བསྡུར་ཞིང་ཡ་བསྟན་པས་ཆ་ཡ་འཇིགས་པ་སྟེ། དེའི་སྟོན་དུ་ཙ་བསྟན་པས་ཙ་ཆ་ཡ་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང། སྣར་ཡང་ཆུ་ལ་ཡཿ བསྟན་པས་ཆུ་ཡཿ ཕྱི་ཕྱིར་དང། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཚེད། ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ལ། ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟན་ཕྱིར། ། དེ་དག་ཉིད་ནི་ས་འདོད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཀླུ་ཡའི་སྒྲ་དང་པོར་སྒྲ་ལ་འཇུག ། ལམས་ཀྱིས་དངས་ན་ཀཱ་ཀཱ་རཱ་ཤ་པ་ཏ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒྲ་ཞེས་སྒྲའི་སྒྲ་སྒྲགས་པ་ལ་བཤད་དུ་བྱང། ཡང། ཆོགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་ནི། ། རྣམ་གྲངས་སྒྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་སྣུར། ། ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་བཤད། ཞ་ར་ཏན་ཏའི་སྒྲ་དགྱ་བཅོམ་པ་དང། མཆོད་པར་འོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དུ་བྱང། འདིའི་རྒྱ་མཚན། ཞར་དགྱ་དང། ཏཱ་ཐ་བཅོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་ཕྱད་ལས་ཞཏ་ཐ། ཡང་ཞཏ་མཆོད་པ་ལ་ཤ་ཐ་ཀ ཀི ཏ ཏ ཀ ཀ ཏ ཏ ཀ ཀ ཏ ཏ ཀ ཀ

དང། ཡི་གེ་བསྒྱུར་བའོ། ། འདི་དག་གི་སྒྲ་ཀའི་སྒྲ། སྒྲ་ནི་ལེགས་པའམ། བདེ་བའམ། བཟང་པོའམ། ཤིན་ཏུ་ལ་འཇུག་ཅེས་པར་ལེགས་པ་ལ་ནི་སྒྲ་ཆུ་ཤི་ཏ་ལེགས་པ་ཤད། སྒྲ་སིདྡྷི་ལེགས་གྱུས། བདེ་བ་ལ་ནི་སྒྲ་ཏ་བདེ་གཤེགས། སྒྲ་ལ་བདེ་བ། བཟང་པོ་ལ་ནི་སྒྲ་ཀ་སྐལ་བཟང། སྒྲ་ཙནྡ་ཟླ་བཟང། ཤིན་ཏུ་ལ་སྒྲ་ཝ་རི་ཥཊ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སྒྲ་དག་པ། སྒ་ཀ་ལྷ་ར་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ། མཛོས་པ་ལ་ཡང་སྟེ། སྒ་རྒྱ་པ་གཟུགས་མཛོས། ར་བ་ལ་ཡང་སྒ་ལྷ་ཏི་ར་བ་འབྱོར་ལྡན་བདུད། ། ཀ་ཏའི་སྒྲ་ཀཤེགས་པའམ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ནམ་འགྲེལ་ལས། ཆུ་ལྷངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ། ཀཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། ། དེས་ན་ཕྱི་ར་ལ་པ་དང་སློབ། ། མི་སློབ་ལས་ལྡན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ལ། ས་ངས་རྒྱས་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་སུ་བཤད་དུ་རུང་བའམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདག་ཙམ་པ་རཾ་པ་ཀ་ཞེས་པ། ལྷན་ཀྱི་གོང་རྒྱན་དང། ཆ་ཀ་ཆ་ད་ཅེས་ཀྱང་བསྒྱུར་ལྟང། ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཡང་དག་པར་ལྷུད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའམ། ཞེས་པ་ས་ཁ་ཀ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། ཡང་དག་པ་ལྷུད་པ། ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བ་ལས་སོ། ། སེང་གེའི་སྒྲའི་ཁམས་ཤྲི་དང་ཏི་ས་འཚེ་བ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏི་ས་ལ་ནུམ་ལྟ་ཀ་མ་དང། ཚར་ཅའི་རྒྱན་ཀྱིས་ཏི་ཥ། ཞེས་ཆོག་ཕྱད་ལས། དང་པོ་མཐའ་བཟློག་པས་ཚ་ས་ཏ་ཏ་ཏ

དུ་མ་ལ་དོན་གཅིག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚོག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱག་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་དང་། དུ་མ་ལ་དུ་མར་བཤད་པ་ཡང་བསྟན་ལ། ཡང་དོན་གསུམ་གྱིས་ས་ས་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། བསྟུས་པའི་དོན་དང་། དགོས་པའི་དོན་ནོ། ། དེ་ལ་ས་ས་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། བརྗོད་པ་གང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། བསྟུས་པའི་དོན་ནི། ཐ་དད་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་ཁོན་མོང་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དགོས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་རིག་པར། རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་ས་ས་པར་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་མེད་ལ། བསྟུས་པའི་དོན་ཡང་མེད་དེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་བཤད་པ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་གྲངས་པའི་ཚོག་ཉི་མ་དང་། པཎྜི་ཏ་གཉན་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ས་ས་མེད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་ས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སུ་བཤད་དུ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་པའོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པ་དང་། རས་ཏུ་དགེ་བས་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་ས་ངས་ཆུས་སོ། ། པཎ্ཌི་ཏ་ནི་ཉི་མའོ། བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་ནི་ཟླ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་གནས་ཀྱང་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་

པའི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞེས་ནི། ཚངས་མ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། ། ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ངེས་པའི་ཚོག་དེ་ལ་ཡང། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཡི་གེ་བསྟན་པས་ངེས་ཚོག་དང། ཡི་གེ་ཕྱིས་པ་དང། ཡི་གེ་བསྒྱུར་བའི་ངེས་ཚོག་གསུམ་མོ། ། དེའི་དང་པོ་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཙ་བསྟན་པ་དང། ཙ་ཐ་ཞེས་པ་བསྟན་ཞིང། ར་ཡིག་གྲལ་དུ་བཙུག་པས། པ་ར་ལྷན་ཐུ་ཤེ་ལྟ་ཏ་ཞེས་པ་བསྒྱུར་ན་ངོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲ་དོན། ཕ་ཆ་ལ་ཞེས་པ་ས་ས་རང་དང། ཆུམ་ཝ་ དང། མཚོ་ཏ་ ཏུ་ འབྱུང་ བར་ འཚང་ ཝ་ ལ་ ས་ཁ་ ཝ་ ལ་ ལྟ་ བུའོ། ། ཡི་ཀེ་ཕྱིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྲ་ཆུམ་ཏ་ཀ་ཡ་ཞེས་པའི་ངོ་བོའི་ཀུན་ཏ་ཕྱིས་པས་ཆུམ་ཀ་ཡ་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་ཐུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞུང་ཆུམས་སུ་མི་མངོན་པར་ཐུས་ཞེས་པ་ཆུམས་ས། ། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་ཚོག་ཕྱིས་པས། ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཕྱི་ཕྱོམ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། བར་ཀྱི་ཚོག་ཕྱིས་པ། ལྟ་བ་ལ་ས་ཁ་ཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ ལྟ་བ་མཚོ་ཁ་ཏ་ཅ་ ལ་ ལ ལ ལ

པ་སྣུ་བར་བྱེད། ། འདིར་ནི་འཆི་བདག་འོང་བ་ཡིན། འཕྱར་དང་བག་མེད་ མས་ཟོད་ཅིག ། ཅེས་དགག་སྒྲ་ཕྱིར་བཏོན་པ་དང། ནང་དུ་བཞག་པའི་བྱེ་ ཕྲག་གིས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཉིད་ལ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ བ་ དང། དེ་བཞིན་དུ་ཨའི་སྒྲ་ཁོང་ནས་བཏོན་པ་དང། མི་འདོན་པའི་སྒྲའི་མདོ་ ལ་བརྟེན་ནས། མཁས་པའི་སྒྲ་མི་མཁས་པ་དང། ཆེན་པོའི་སྒྲ་མི་ཆེ་བ་དང། འགྲོ་བའི་སྒྲ་མི་འགྲོ་བ་དང། འགྱུར་བའི་སྒྲ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་ པར་བརྗགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་སྐབས་འགར་ལོག་རྟོག་བརྗོག་པ་ལ་ སོགས་པ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་བའི་ཚེ། སྒྲ་པ་དག་གིས་ཡི་གེ་ཕན་ ཚུན་བརྗེ་བ་དང། ཡི་གེ་ཁམས་ལ་དང། ཡི་གེ་མི་མངོན་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་སྤྱོར་ བ་ཡོད་དེ། སྒོ་བ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས། ཐུ་ཏ་ཨཏ্ཞ་ཞེས་བྱ་ བ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ས་ངས་ཀྱས་ཀྱི་སྒྲར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཐུ་ཏའི་གནས་སུ་ བྱེད་བཞག ། ཨཏ্ཞའི་གནས་སུ་ ཐ་བཞག་ནས་ ས་ངས་ ཀྱས་ ས་ ས্ཞུབ་ པ་ དང། ཡང་མཚན་བརྗོད་ལས། ཕྱག་ལེ་ས্ཊོང་པ་ཡི་གེ་བཀྱ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ངོན་ དུས་ འགོར་བས་ འཚང་ པ་ ནི། ཡི་ གེ་ ལ་ ཤ་ ཏ ཨ ལ ར ཟེར་ ལ། ཤའི་ གནས་ ས ། ། ཏ འི་ གནས་ ཏ་ བཞག་ ནས ཡི་ ཏ ས ། ། ཏ ལ ར ཟེ ར ། ཏ འི་ གནས་ ས ། ། ཏ ། ། ཏ ། ། ཏ

དང། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་དྲུག ། ཅེས་འཛིན་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་དཔེ་ཡང། ཨ་ཨ་བློ་རཿ ཞེས་པ་ཨ་ཨ་དྲུག་དང། ཨ་བློ་ར་མཚམས་སྦྱར་བ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལས་ཀྱང་གཤིས་ཀ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་རོ། ། ཡང་མཁས་འཇུག་ལས། ཡང་སྒྲའི་ཁམས་གཅིག་ལ་ཉེར་བསྡུར་གྱི་རྒྱུན་ཐ་དད་དང་འཕྲད་ན་སྒྲ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ཞེས་པའི་ཁམས་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་བསྡུར་བའི་ཡི་གེ་བྱ་དང་འཕྲད་ན་བྱ་སྒྲ་ཏ་ཞེས་ཚད་མར་འགྱུར། ཨ་ནུ་དང་འཕྲད་ན་ཨ་ནུ་སྒྲ་ནཻས་དཔག་ཏु་འགྱུར། ཨུ་པ་དང་ཕྲད་ན་ཨུ་པ་སྒྲ་ན་དཔེར་འགྱུར། ཨ་ཏྲི་དང་ཕྲད་ན་ཨ་ཏྲི་སྒྲ་ན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་ས་ཁམས་པ་སྐབས་དང་སྦྱར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང། གཞན་ཡང་པི་སྒྲ་ན་གཞལ་མེད་ཁང་དང། ཁྱད་གསོད། པ་རི་སྒྲ་ན་ཚད་ཡོངས་སུ་འཛལ་བ། ནི་སྒྲ་ནཻ་ཀ། ཟླ་ཏི་སྒྲ་ན་ཟླ་ཁ། ཨ་ཏི་སྒྲ་ན་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། དུ་ཤི་ན་ས་ཁམས་ངན། ཨ་བ་སྒྲ་ན་ཡིད་འཕྲུང། ས་ལ་ན་ཡིད་བཟང་དང། ལྷ་མའི་མེ་ཏོག ། ཤུ་ཀ্ལ་མན་ས་ཁམས་ཤོར་བ། ནི་ར་ལ་ན་ལ་ལ་ས་ལ་ས་ཁམས་པ་མཐའ་ཡས་ས་ཞེས་བཀོད་དོ། ། ཡང་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཉེ་བར་བསྡུར་བའི་དབང་གིས་ན། ། སྒོད་ཕྱིར་ས་ནི་རབ་འགྱུར་ཏེ། ། གཉའ་ཤི་ཆུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། ། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡིས་འགྱུར་བ་བཞིན། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། གཅིག་ལས་དུ་མ་དུ་མ་གཅིག་འགྱུར་ཞིང། ། དུ་མ་དུ་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་ཚ། ། རྒྱུན་དང་ཕྲད་ན་གཞན་ཡང་གཞན་འགྱུར་བ། ། ལུགས་འདི་མཁས་པ་ཆེམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡལ་ཡིན། ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ལོ་ཆེན་རྡོར་རྒྱ་ལ། ཐུ་ཀླ་ལ་པའི་བརྡས་ཉེ་བར་བསྡུར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང། ཅཏ্ཏ་པར་ཐུ་ལ་ཚགས་པ་ཞེས་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་མཁན་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཐོན་མིས། རྒྱན་དུ་ཀྱར་པ་རྡེམས་ལ་ཡང། ། དོན་ལ་ཐེག་ས་ཡོད་མེད་དང། ། ཞེས་རྒྱན་དུ

གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས། དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པར་ཡང། པའི་དང། ཨཾ་དང། ཨཱ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཏེ་ཚོག་གི་ཕྱད་དང་རྒྱན་ལྟ་བུར་འཐུང་བ་རྣམས་བསྡུར་ན་དོན་མཐུན་ཞིང་འབྱོར་པའི་ཐབས་ནི། ཡོངས་སུ་ཞེའམ། ཡང་དག་པའི་ཞེའམ། ཉེ་བ་ཞེས་སྒྲ་གཞན་དུ་བསྡུར་ཅིག ། དོན་ལྟག་པར་སྟེགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཚོག་གི་བསྟད་ཀྱིས་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱི། སྒྲ་གཞན་དུ་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱལ་སོགས་པའི་ཉེ་བསྡུར་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི་ཉི་ཤུ་རྩྭ། ཕ་དང། པ་རྡ། ནི། ནིར། ཕུཏ། ཏུར། ས། ། ཝི་དང། ཨ་བ། ཨ་ཏུ། པ་རི་དང། ཨ་ཏྲི། ཨ་ཏྲི། ཕ་ཏི། ས་དང། ཚ། ཨ་ཏི། ཨ་པ། ཨ་ས། ཨུ་པའོ། ། འདི་རྣམས་ལ་དཔང་ཚིག་གི་ཐམས་པ་ཤོག་གི་ཅིག་མར། ཏྲི་ཐང་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་ཉེ་བར་བསྡུར་བ་རྣམས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨ་ས། ཏང་ཕ་ཏི་ཉིས་ནི་ཇེས་ཐུ་ཡང་འཐུང་ངོ། ། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་བ་ནི། ཉེར་བསྡུར་ཕ་ཞེས་པ་ཅཏྟ་ཥ་ཡིས་ཉེར་བསྡུར་ཚ་འགྲེལ་ལས་རབ་ཏུ། ལས་ཏང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཏུ་ཐུ་ལ་འཇུག་ཅེས་བཤད་ཅིང། ལྷ་ཏ་པ་ཏབང་པོ་ཐྲི་ཀྱིས་ཉེར་བསྡུར་འགྲེལ་པ་ལས་ཏང་པོའི་ལས་ཏང་ཟླུད་པ་སོགས་ལུམ་ཐུ་ཚ་གཉིས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་དེ། གླེགས་བམ་དེ་དག་ལས་ཏོགས་པར་འགྱུར་ལ། བདག་རང་གིས་ཕྱོན་ཀྱི་ཟླུད་གཉིས་ཐ་ཚ་ལས་ཀྱི་ཕུག་ཏེས་ལས་ཆུ་བོད་ཀྱི་གླེགས་བམ་མཛོང་ལས་ངེས་པ་ཆེད་པ་ནི། ཕ་ཏ་བ་བསྟན་ཁམ་ཚམ་ཚོ་ཡིག ། ཕ་ཐ་ཤེས་རབ། ཕ་ལ་ཏ་ཚ་ཚད་མ། ཕ་ཀ་ཆ་ཐ་ཀཱམ་པ། ཕ་ཀ་ར་ན་རབ་ཅེད། ཕ་བ་ལ་ཅི་ཏ་ཁ་ཤམ། ཆུ་ཀ་ཁ་ཤམ། ཏ་ཏ་ཏ་ལ། ཕ་ཏ་ས་ཀ་ཚེས་ས་ཤང་ཏུ་ཏ་ལ་ཅ་ཏ་ཚ་ཏ་ལ་ཅ་ཏ། ཉེར་བསྡུར་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་འདི་དག་ཐུའི་བསྟན་བཅོས་ཀླ་ལ་པ་དང། ཅཏ་ཥ་ཏ་ཏ། ཝཏ་ན་ཚ་ཏ་འཆི་ཝེད་ཝཏ་ཚ་འགྲེལ་ཏ། ཆུ་ཏ་ཀ་ཕྲེ་ཏ། ཐེས

སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། ཀྱེ་ཇོར་ཆུང་གསུམ། ཇོ་ཛེ་ཐོད་པའི་བཀྲལ་ཞུགས། དཔའ་བོ་གཅིག་སྦྱོས། བདེ་མཆོག་ཙ་ཆུང། ལྷོམ་འབྱུང། འདུལ་བ་མདོ་ཙ། ས་སོ་ཐར་པའི་མདོ། ཀླ་རི་ཀླ་སྒོམ་བཀྲ་པ། ཟླ་ཌ་ཀ་མེ་ལོང་ཙ་འགྲེལ། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང། ཕྱི་ཐག་རྗེགས་ཕྱེད། གསོ་དཔྱད་ཡན་ལག་བཀྲད་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཆུ་ཏེས། མངོན་པ་མཛོད་ཙ་འགྲེལ། ཐུན་མོང་ཆོས་ལྔ། དབུ་མ་ཙ་འཇུག་བཞི་གསུམ། སྦྱོང་འཇུག ། བསྟོད་ཚོགས། རིགས་ཚོགས། དབུ་མ་བཤེས་སྒྲིང། སློབ་སྒྲིང། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་དང་བོད་དཔེ་སྒྱར་ཏེ་ཞུས་དག་བཀྲོས་པ་ལས་འཕྲལ་དུ་རྟེད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལགས་ཤིང། འདི་དག་ཀྱང། དུག་ལ་ཆའི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ལུང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྟོན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་དོན་བཙུ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཅེས་སོགས་མཛད་ཅོ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་པར་སྣང་བས་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བོ། ། ཡང་གཞུང་འདིར། ཚོག་སྟ་མས་ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་དང། སྐབས་སུ་འཕྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་བྱུང་ནས་གོ་བར་དགའ་བ་སོགས་བཀོལ་ཏེ་བཤད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། གང་དང་གང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྟོན་ལ་ཡོད་ན་དེ་དང་དེ་ཞེས་སྒྲ་འདྲེན་པ་དང། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟའི་སྒྲས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དང། ཇི་སྙེད་ཀྱི་སྒྲས་དེ་སྙེད་དང། གང་ཕྱིར་ཀྱིས་དེ་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་སྟོ་མས་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཚོག་གཞུང་དུ་དངོས་སུ་བཀོད་ཀྱང་རུང། མ་བཀོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། ། སྐབས་སུ་འཕྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང། ། སྐང་ནས་ནི་ཚོད་ཕྱི་ཡིན། ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གང་ལ་འཕྲེལ་མེད་ཀྱི་མིང་གཅིག་གློ་ཐུར་དུ་བྱུང་ན། དེ་ནི་ཚོད་པའི་ཕྱི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

ཚོས་ཀྱི་སྒྲེ་མདོར་བསྡུས་ན། ། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཕྲུངས། ། རྒྱལ་
པའི་སྒྲ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་
བ། བདག་ལ་པཎ্ཌཿཏས་པའི་སྦྱན་ཀྱིས་གཟིགས། ། ཞེས་བྱ་བའང་ཀྱི་བཅོམ
ལྡན་འདས་ཞེས་འཕོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཇི་ཙམ་ཡིན།
ཞེས་མ་ལུས་པ་འདི་ཇི་ཙམ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ཡང། ཀྱེ་ཞེ་བ་བྱམ་ཟེ་ལ
འཕོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་གར་སྒྲ་ལ་བརྒྱད་པ་འཕོད་པའི་སྒྲ་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིས་པས
བདེ་བླག་ཏུ་གོ་མོད་ཀྱི། ཕོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྟོར་བ་མེད་པས་འདི་ལྟ་བུའི
སྐབས་སུ་ནོར་བ་འཚད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཤེས་པར
སྲིད། ། །

གཉིས་པ། ངོས་ལ་མཁས་པས་ལྷག་ཆད་དང་
འཕྲུལ་པ་མེད་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ངོས་ལ་མཁས་པས་ལྷག་ཆད་དང་འཕྲུལ་པ་མེད་པར་བཤད་པ
ལ། འཚད་མཉན་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི
ངོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས།
རྩ་བའི། འཚད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱངས་ནས་ནི། ། ཤིན་ཏུ་བཟེ་བའི་བསམ
པས་བཤད། ཅེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་པ་ནི། མི་འཚད་པ་དང་། ལེགས
པར་མི་འཚད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། འཚད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱངས་ཏེ་མཁས
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་ངོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་དང
བྱལ་བར་འཚད་ཚུལ་དང། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པར་འགྲོ་བ་ལ། ། ཞེས་པ་ནས
གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང།

དེ་ལས་བརྩོག་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་འཆད་པ་པོ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་དང། བཤད་བྱ་དེ་ཆོས
ལྡར་བཅོས་པའམ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པ་དང། རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས
བསྟན་པ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བས་འཆད་པ་པོའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བས
ངོར་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེང། ཉན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱངས་ནས
ནི། ། ཤེས་པར་འདོད་པས་ལེགས་པར་མཉན། ། ཞེས་པ་ནས། ཉན་པའི
བྱེ་མ་འདི་དག་སྟོང། ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོང
དགོས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང། ཞུམ་ལ་གཟེངས་བསྟོད་རྩོད་པ་ལ། ། འཕོར་བའི
ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བཤད། ། ཅེས་པ་ནས། རྒྱགས་པ་ལས་བརྩོག་པར
བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བློའི་རིགས་བརྒྱགས་ཏེ། དེ་དང་བསྟུན་པའི་བློ་ཆོས
ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅི་རིགས་པ་བཤད་དེ། བཤད་པ་དགུས་མ
ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་རྒྱགས་པ་ལས་བརྩོག་པའི་ཚུལ་བཤད་དེ། དེ་ལྡར་ན
ཆོས་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། ། འདི་དག་གི
སྐབས་སུ་འཕགས་པ་ལམ་ཕྱན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་ལུང་ལས་བཤད་པ
དང། ཐུན་པོ་སྐྱེས་ནི་ཕྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་སོ་ཏྲག་ཏུ
བསྡད་ནས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། ། བསླང་བདག་གི་རྣམ
ཐར་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང། ། ཐུ་བརྟན་ནི་དགུང་སོ
ཏྲག་ཏུ་ལོན་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཐོས་པ་ཅིས་པས་ཕཉེ
ཏར་ཐུར་ཏོ་ཞེས་གྲགས་པའོ། ། གཞན་ཡང་ས་ཡི་དང། ལ་སྐྱེས་དང།
ལངས་ཕྱོང་དུ་ཉལ་བའི་བུད་མེད་ལ་ས་ས་ཡིགས་པའི་གཏམ་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས
གསུངས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཐུར་རོ། ། གཉིས་པ་བཤད་བྱའི་ཆོས་དངོས
ནི། ཉན་པ་ཡོའི་རིམ་པས། ཐོ་ཚེན་རྣམས་ལ་ཟབ་ཀྱ་ཚེ། ། ཐོ་ཚུང་བཟུང

བདེ་གོ་སླ་བ། ། སྨོན་མ་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ། ཆོག་བརྩིང་ཞིང་སྦྱོལ་ལེགས་ལ་ངོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤད། དབང་པོ་རྩུལ་ཞིང་བློ་ཚུང་བ་རྣམས་ལ་ཆོག་བཟུང་སླ་ཞིང་གོ་བདེ་བ། ངོན་ཡང་རྒྱགས་སླ་ཞིང་རྣར་སྣྲན་པ་བཤད། མངོར་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་ཀྱང། ཐོག་མར་བརྗོད་བྱ་རགས་ཤིང་གཞུང་གི་ངག་ངོན་འདུས་ལ་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་བཤད། ཕྱི་ནས་ཆོག་ངོན་འཕྲེལ་ཆགས་ནས། ། ངོན་ལྡ་འགལ་འཕྲེལ་དཔྱད་ཅིང་བཤད། ། སྨོན་མ་ཆོག་དང་ངོན་ལ་འཕྲེལ་ཆུང་ཟད་ཆགས་ཤིང་དཔྱོད་པར་ནུས་པ་ན། བརྗོད་བྱ་ལྡ་ཞིང་ལྡ་བ་ནས་བསྟན་ཅིང། ཆོག་དང་ངོན་ཀྱི་འགལ་འཕྲེལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང་བཤད་དོ། ། དེ་ལས་ལྷག་ན་མཁས་རྣོར་ཀྱི། སྨོན་མ་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས། ། མཁས་པ་དང་རྣོར་ཤ་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གོ་ལྷག་ན་ཐུན་པོས་གོ་དགའ་བས་ཆོས་སྦྱོང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར། མཁས་པས་ཆོས་དང་སྨོན་དགོས་ཀ་ལ་བརྟེས་ཤིང་ཁྱེལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་ཉིད་དུ་གསལ་པོ། ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་དོན་ཕལ་ཆེ་བ་མི་ཤེས་ན་འཆད་པ་པོ་སྤྱངས་པ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞིང། གཞུང་དོན་ཕལ་ཆེར་གོ་ཡང་ཆོག་འགའ་ཞིག་གི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དཔྱད་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཕལ་ཆེར་མི་ཤེས་ན། ། འཆད་པ་སྤྱངས་པ་ཆུང་བའི་སྐྱོན། ། ཞེས་དང་། གཞུང་དོན་གོ་ཡང་ཆོག་འགའ་ཞིག ། མ་རྟོགས་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོ། ། ཅེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བརྗ་གས་རྣོར་ཀྱིས་མི་འདྲ་བར་བསྟུར་ཏེ་གོ་དགའ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཁྱགས་ལ་བྱེ་མ་ཀ་ར་དང། ཐུ་གོར་ཞོ་ཤ་ལ་གོ་ཡུ་དང། རིན་ཆེན་ཏོག་ལ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང། ནམ་ཡང་ལ་གཞོར་ཡང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང། ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་ཆུམས་ཁོ་ན་ལ་འདར་ཀྱི་ཞེས་པར་བསྱུར་བ་མི་གོ་བ་ལ། ཝོ་ཌ་བ་ཡི་ཤེས་ སྟེས་ས་ཞེམས་ཅན་ཆུམས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་ པར་བསྱུར་ནས་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་སྟེས་ས་ཞེམས་པ་ ལས་ཀྱར་པའི་ལས་ཞེས་བསྱུར་བ་ནི། བསམ་པའི་ལས་སུ་དོགས་གྲིད་པས་མི་ ལེགས་པ་ལ། དཔལ་བཙེགས་ཀྱིས་བསམ་བཞིན་པ་ལས་ཀྱར་པའི་ཞེས་བསྱུར་ བས་འཕྲལ་གཞི་མེད་ཅིང་གོ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་ཟླ་ཀྱ་ལ་ཞོད་པར་ བསྱུར། གོ་པ་ལ་ས་མཚོར་བསྱུར། མ་ཀ་ཏ་ལ་ཏྲིང་འཛིན། ལྷ་ར་ཏ་ཐ་ཡི་ འཁོར་མོ་འཛིག ། ཀོ་ས་ལ་ལ་མཛོད་ལེན། ས་ཆེ་ར་ལ་ལི་ཁྲིར་བསྱུར་བ་ལ་ ས་གས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་མི་ཤེས་ནོ་གོ་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གཏུགས་དཀའ་ལ་ ཚད་ལྡོག་དཀར་པོ། ལྷོན་ལམ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྱུར་བ། དགེ་བ་ལ་ངན་ འབྱོལ་ལ་ས་ལྟ་བུ་ལྷའི་ཁམས་མི་ཤེས་ནོ་གོ་དཀའ། ལྷ་བསྱུར་ཞིང་ ལའང་ཁམས་ཐ་དད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡོད། དཔེར་ན་ཀླ་ཡའི་ལྷ་དབྱངས་སུ་འགྲོ་ བ་དང་། ལེན་པའི་ལྷ་གཅད་པར་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་བའི་ལྷ་འཕྲལ་པར་ འགྲོ་བ་ལ་ས་ལྷ་མི་ཤེས་ནོ་གོ་དཀའ་བ་ཡོད། གཞན་ཡང་རང་རང་གི་ ཡུལ་ཀྱི་ཕྱོགས་དུ་བསྱུར་བས་མངའ་ལ་ཉན་ལྷན། གཞུ་ལ་གནམ་བ། ཏོ་གཅེ་ལ་ འཛིར་རམ་ཤམ་པ། གཤོལ་ལ་ཐོང་པ། གཞོང་པ་ལ་ཡོལ་གོ། བུ་རམ་ལ་ལི་ ལར། ཕང་བ་ལ་འགྱོད་པ། ལག་པ་ལ་ས་ཐུག་པ། བཞོན་པ་ལ་ཕྱུགས་ཕྱུང། ཆུད་མི་འཛིའ་བ་ལ་ཆབ་མི་འཚལ་བ་ལ་ས་ཁུགས་པ་ཡུལ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་ཀླུགས་པ་ བསྱུར་བས་གོ་དཀའ་བ་ཡོད། ཡང་བརྡ་ཉིང་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་གོ་བ། ཤིན་ཏུ་ལ་ཏེ་ཝོར། གཤང་བ་ལ་ཆ་ཚོ། བཙུན་མོ་ལ་ཐ་ཁ། ཐ་ལ་རན། ལྷ་ངས་ལ་ཁྱད་པ། ཀྱང་བ་ལ་ཐ་ཁོ། ཏྲི་ལ་བསྱང་དང། ཏང་པོ་ལ་ ཀན་ཝོ་དང། ཐ་ལ་ཝོ་ཀ་དང། འདུལ་བ་ལ་མ་ཏང་པ་དང། བཀྲིས་

པ་ལ་གྱུ་བ་ཚོ་བ་དང་། གཡའ་སྒོ་པ་ལ་གཏ་ཆོལ་དང་། ཡང་བཀྲིས་པ་ལ་སྒྲིབ་
པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བརྡ་གསར་
རྙིང་གི་ཁྱད་པར་མཛོད་པ་རྣམས་ལས་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། ། ཡང་སྒྲ་ལོག་པར་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
ནི། འགའ་ཞིག་རྣམ་གྲངས་ནོར་བ་དང་། ། ལ་ལ་ས་མཚམས་འཛུགས་པ་
དང་། ། ལ་ལ་ཆུན་སྒྲུལ་གྱིས་བསྒྲད་པས། ། ལོག་པར་བསྒྱུར་བ་ཞོ་བ་དཀའ།
ཆ་ཤོ་ཏ་ཏའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ། ཁད་ཞོ་ཞེས་པ་རལ་གྲི་དང་བས་ཏུ་གཉིས་ཀ་ལ
འཇུག་པ་ལ། ཤ་ཀས་ཐོབ་ཀྱིས་ས་ས་བསྒྱུར་བ་མ་ཤེས་པར་ནོར་བ་ལྟ་བུ་དང་།
རྟེས་དང་ཏ་ཀང་པའི་སྒྲ་བརྗོག་ནས་བསྒྱུར་བ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། ཕྱེ་མ་དང་।
ཕྱའི་སྒྲ་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བར་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལ་ལ་ས་མཚམས
འཛུགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ནའི་སྒྲ་ཆོག་འོག་མའི་དགག་པའི
སྒྲར་འོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། ཆོག་འོག་མའི་དགག་སྒྲའི་ན་གོང་མའི་རྣམ་དབྱེ
གསུམ་པའི་ སྒྲ་ ཡར་ ཐུར་ བའི་ ཐ་ཚིག ཀྱིས ཐ ལ ལ ཡ ར ལ ཐ ར ད ། ། །

སྣ་ཚོགས་ལས་ཞེས་ཅན་ཀྱི་མིང་དང་། ཡུལ་ཀྱི་མིང་ཐ་དད་དུ་འདོགས་པ་
ཆུས་སྟོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་མ་ཤེས་པས་ཝོ་ནྲ་པ་མཁས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བསྒྱུར་བ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ར་ས།ལ་ཡི་ཕྲ་ཐོན་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་
བྱུང་བས་མཚོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཏམ་རྒྱུད་མ་གཟིགས་པ་དང་།
པོད་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབྱངས་ཅན་མར་བསྒྱུར་རོ། ། ས་ར
ས།ཡ་ཞེས་ཕ་ཐོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ས་ར་ས།ལ་ཡིན་པས
དབྱངས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་ངོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཀླང་པོ་ཆེས་སྲུང་གི་ཏུ
ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ། ཡང་ཐུ་ད་ཆ་ས་ནི་ཆ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གཏམ་རྒྱུད་ལས་ཆ་ས
ཡིན་ཟན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཕྱེད་དུ་ས་ཚང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཟན་པོས་སྒྲུབ
པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆ་གི་ར་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་རབས་ལས་བདག
ཉིད་ཆེན་པོ་ཏུག་ཅན་པའི་ཏུ་མོ་དག་གི་ཆ་ག་བསྲུབས་པ་ལས་ཀྱིས་པས་ཆ་ག
བསྲུབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཟན་པོས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བ་དང་།
གོ་ཏ་པ་རི་ཞེས་བྱ་བ་དྲང་སྲོང་གཅིག་གིས་བ་སླང་བས་པའི་ཕྲིག་ཕྲུང་གི་ཚུ
ཡིན་པས། བ་སླང་བས་པའི་ཚུ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། པའི་མཚོག
ཕྲིན་ཞེས་ངོན་འགྱུར་བྱས་པ་དང་། ན་ར་ཡ་ནའི་ཕྲ་མིའི་ཕེག་པ་བྱ་བ་ཡིན
མོད་ཀྱི། ཕྲེད་མེད་ཀྱི་ཐུར་བསྒྱུར་བ་དང་། མན་ཆ་ཀིའི་ཕྲ་དལ་འགྲོ་ཞམ
ཀྱ་ཀྱ་ཞེས་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ངལ་ཀྱིས་འབབ་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐའི
ཕ་བདུད་ཕ་ཞ་ཀ་ཀྱིས་ཅན་ཀ་ཀ་ཡིད་བསྲུབས་པས་ཡིད་བསྲུབས་དང་
ཨ་ཚ་ཀ་ཀ་ཀ་ཏའི་ཕ་ལུས་མེད་པ་ས།ལ་ཡ་ཅན་ཀ་ཀ་ས།ལ་ལ་ར་ལ་ཅིང་ཆ་ནར་བྱེད
པས་ལུས་མེད་ཆ་ནན་བྱ་བར་འཐད་མོད་ཀྱི། འདོད་པའི་བདུད་དམ་འདོད་པའི
ལྷར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཀན་ཆ་ཀིའ་ཕ་ལ།ིན་བྱ་གི་ཏུས་ལ་ཡིན་ཀྱི་དམ་ཀ་ངན
མཐོང་བ་ན་ཏུས་པས་ཏང་པོར་བསྒྱུར་ན་ཏ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཕ།ེམས་ཅིང་ཏ

བསྡུར་བ་དང། རྒྱ་མོ་ད་ངའི་སྒྲ་ནོར་ལྟའི་བུ་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐ་གུ་ལྟ་བ་ལ་དཀྱིས་པས་ཐ་གུ་ལྟ་ཞེས་འཐད་མོད་ཀྱི། ཁྱབ་འཇུག་ཏུ་བསྡུར་བ་དང། སིན্�་ལའི་སྒྲ་དེད་ངོས་ས་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཚེ་རྟེད་པའི་གླིང་ཡིན་པས་ངོན་དུ་ན་ས་ཀའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ས་ཀ་ཞེས་བཞག་པ་དང། ཇི་མ་ལ་ཡའི་སྒྲ་ལྟ་མོ་ཞུ་མའི་ཕ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་འདུག་པའི་གནས་མཆོག་ངོས་པ་ངང་ཁེ་བའི་རི་པོ་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལོ་ཐུ་མི་ཤེས་པ་དག་གི་ཏི་ས་ར་བསྡུར་བ་འགའ་རེ་མཐོང། གངས་ཅན་ལ་རྒྱ་གར་ཀྱི་སྐད་དུ་ཧི་མ་ལ་ཡ་ཟེར། ཏི་ས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀེ་ཏ་ར་ཟེར་བ་ཡིན། གངས་ཅན་ཏི་ས་ཀཱ་ཞེས་རྒྱ་གར་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐ་དད། དོན་ཡང་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་མ་ཤེས་པས་འགྲུལ་བར་བསྡུར་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་བོད་ལ་ཥོ་བདེའི་ཕྱིར། ། ལེགས་པར་སྦྱར་ལ་མེད་ན་ཡང། ཆུང་ཟད་ལྟག་པར་བསྡུར་བའང་ཡོད། ། དེ་ལ་མཁས་པས་བཤད་མི་དགོས། ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ལ་མེད་ཀྱང་བོད་ཀྱིས་ཥོ་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོག་གི་རྒྱན་ཆུང་ཟད་བསྣན་ནས་བསྡུར་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང། རིན་པོ་ཆེ་བཏུབ་དང། རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་རྣ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་མེ་ཏོག་གི་སྒྲ་མེད་ཀྱང། མེ་ཏོག་ཕུན་ལ་དང། མེ་ཏོག་པདྨ་དང། མེ་ཏོག་སོའི་ལྷན་ཏི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྣན་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་ཤིང་སྒྲ་མེད་ཀྱང། ཤིང་ཏུ་ཥོ་ཏ་དང། ཤིང་ཙཱ་ཥ་ཀ་དང། ཤིང་པ་ལ་ཤ་ཞེ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྣན་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ཀྱང། འགའ་ཞིག་གིས་རི་དྭགས་ཁྱི་ལྟན་ས་ལེ་དང། རི་དྭགས་ཨེ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྣན་པ་དང། རྒྱ་གར་ལ་ཉའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཉ་ཏི་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བསྣན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བོད་བརྡ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་དང། མེ་ཏོག་དང།

ཤེང་དང། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཕྱི་བྱག་ལ་སོགས་པའི་མེང་གང་ཡིན་ཞེས་པ་སྐྱེ་བས། དེ་གཅད་པའི་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང། མེ་ཏོག་དང། ཤིང་ལ་སོགས་པ་བསྣན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང། ཕྱག་རྒྱ་དང། གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཡེ་དང། ཕྱག་དང་གོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང། བོད་ལ་ཚོག་སྒྲར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསྣན་ནས་བསྒྱར་བ་དང། རྒྱ་གར་ལ་ཞེ་སའི་སྒྲ་དང། ཕལ་པའི་སྒྲ་ཕལ་ཆེར་ཁྱད་མེད་ཀྱང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྒྲས་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། གཞན་ཀྱི་ས་ངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་ལ་གསོལ་པ། མཁན་པོ་ཕན་ཚུན་འདྲི་བ་ལ་སྒྲས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་དང་ཞེས་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ཐམས་ཅད་བོད་ཀྱི་ཚོག་བཟང་ངན་ལ་གོ་བདེ་བར་བསྒྱར་ཅིག་ཅེས་སྐད་གསར་གཅད་ལས་བྱང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ལས་ལྷའི་མེ་ཏོག་དང། ལྷའི་བདུག་སྤོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟླས་ཀྱི་སྒྲ་བསྣན་ནས། ལྷ་ཟླས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང། ལྷ་ཟླས་ཀྱི་བདུག་སྤོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྒྱར་བ་དང། དེ་བཞིན་མེ་ཏོག་ཟ་བ་དང། བདུག་སྤོས་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟས་སུ་སྒྲ་བསྣན་ནས། ཟས་སུ་མེ་ཏོག་ཟ་བ་དང། ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྒྱར་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་བོད་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཚོག་གི་བསྒྲད་བཀ་རེ་བསྣན་པ་ཡོད་མོད། དེ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བཤད་པ་དགྱུས་མའི་ནང་དུ་མི་གཞུག ། གལ་ཏེ་བཅུག་ན་སྒྲ་ཤེས་པ་ཆུམས་ཀྱིས་ཁྲིལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་གངོ་མའི་ཡེ་ཤེས་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལགས་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བོད་ལ་བཤད་དུ་རུང་ཡང། སྒྲ་ཤེས་པས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འགའ་ཞིག་དོགས་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར། ། ཆམ་གྱངས་བརྗོག་པར་བཤད་ན་ཡང། །

དེ་དག་སྐྱོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། ། དགོས་པ་མཐོང་ནས་བཤད་ཕྱིར་རོ། ། དལེར་ན་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འདས་ཆགས་བྱ་ཞིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལ། འདས་ཆགས་དང་བྱ་གང་རུང་གིས་དོན་གོ་མོད། གཞིས་ཀ་བཟློས་པ་དོན་མེད་དོ་སྙམན་མཡིན་ཏེ། འདས་ཆགས་ལ་སོ་ཕྱི་ཏས་པཏྨི་ཟེར་ལ། སྒྲ་དེ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པས་དེ་སྒང་ནས་པའི་དོན་དུ་བྱ་ཞེས་སྨོས་སོ། ། བྱ་ལ་སོ་ཕྱི་ཏའི་སྐད་དུ་ศากན་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་མཚན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དེ་གཅད་པའི་དོན་དུ་འདས་ཆགས་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་བཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ལྷོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྒྲུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འགའ་ཞིག་གུས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ། བཟློས་པའི་ཚིག་དོན་སྨྲོས་པར་བྱེད། ། ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་རུང་གིས་གོ་ལ་གཉིས་བཟློ་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཏྲི་ཀཱ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ས་ངས་རྒྱས་ཞེས་ཚིག་རྒྱང་པ་བརྗོད་ན་མ་ཀུས་པར་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཀུས་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འགའ་ཞིག་ན་རེ། ས་ངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་ན་བློའི་བྱེ་བྲག་ལའང་འཇུག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨོས་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ས་ངས་རྒྱས་ཞེས་སྨོས་སོ། ། གཞིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལའང་སྒྲུར་བར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་མེའི་བདག་པོའམ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཚིག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱང་དགོས། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲ་དང་། སྟེབ་སྒྲོར་དང་། སྐྱན་ངག་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲིས་པར་

བྱའོ། ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཤེས་དགོས། དེའི་དོན་ཚུང་ཟད་བཤད་ན་བཞི་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལས། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པ་བསྟོམས་པས་དེའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་སོ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ངས་ཆུས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཁམས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ཀྱི་གཟུངས་སོ། དེ་ནས་ཤེས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དང། སྡུག་སྔོལ་བདོན་ཡོད་པ་ལ་དབང་བ་ནི་སྡུག་ཀྱི་གཟུངས་སོ། ། ཨ་ནི་ཨད་ཏེ། ཨ་ཀུད་པན་ཏེ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། ། ར་པི་ར་ཛ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། པ་ནི་པ་ར་མ་ཨནྟ་ཥ་ཏ་ཏ་ཡ་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཙ་ནི་ཨ་ཙྪ་ཏ་ཡ་ཥ་ཎ་ཨ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ན་ནི་ན་མ་རྟེ་ཀ་ཏ་ཡ་ཏེ་མེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། ། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། ། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་འདི་དག་འཕགས་པ་ས་ཚེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ཆུམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན། དེང་སང་འདིའི་ཚ་ཤས་ཙམ་ཡང་སྒྲུབ་དགའ། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ། བློ་མ་དམ་པ་ལ་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞུས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྟེང་བྱས་ན་འགྲུབ་པའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་ཚོག་གི་དོན་འཆད་པ་འདི་དག་དང། མཚན་མས་སྦྱོར་དང། ཐུང་བས་དང། ཁོ་རིམ་ངེས་པ་ཆུམས་འཆད་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དཔང་ལོ་ཐུ་བ་འཆད་དེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། བརྗོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང། ཞེས་དང། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། ། སྒ

རྣམས་གང་ལའང་མེད་མཡིན། ། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ཅིང། དེའི་
དཔེ་བརྗོད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སྡུ་ཕུང་པོའི་རྟེས་ལ་ལམས་
བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཤད་ལ། མཛོད་དང་ཕུང་པོ་ལྟའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བར
དུ་སྐྱེམཚེད་བཤད་པ་དང། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། ཕུང་པོ་ལྟ་དང།
དབང་པོ་དྲུག་ལ་ཁོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བརྗོད་པ་དང། ཕ
དང་མཉེ་བས་བྱ་ཞིང། ། ཞེས་པ་ལས་དང་སྲེད་པ་སྤོང་བར་འཚང་པ་དང།
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར
བཤད་པ་དང། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལྷས་སྐུ་གསུམ་དང། སྨོན་དཔོན
བཟང་པོའི་ཞལས་ཀྱིས་སྐུ་བཞིར་འཚང་པ་དང། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ
ཕྱོགས་ཆོས་དེའི་ཚས་ཁྱབ་པ་ནི། ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་པོར་ནི། ཁྱོད
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྟོག་བྱེད་ཡིན་ཡང། འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཕྱི་མ
ཡིན་ཀྱི། ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཆ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དེའི་ཆོས་བསྟན
བྱའི་ཆོས་སུ་འཆད་པ་དང། རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་དམིགས་པ
སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དང། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པར་དམ་ཚིག་རྟོ་རྗེ་ཞེས་བསྟན་པ
ལ། འགྲེལ་ཆེན་སྨྲོན་གསལ་དུ་ཕྱིས་པ་ཀུན་རྣམ་པར་ཕེལ་བར་བཤད་ཅིང།
སྨོན་དཔོན་ཐ་ཀ་ནས་ས་ཡི་ལྷོང་ཡོར་བཤད་པ་ དང། མདོ་ སྟོང་ པར
གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཟེམས་དཔའ་མེད། ། ཅེས་པ་ལ
སྨོན་དཔོན་ས་ཡི་ལྷོ་ཕར་ཡོའི་ཏོད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང། པཎ্ཌི་ཏ་ནུ་རྩེ་མོ་ཆུང
ངར་འཚང་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་ཁོགས་པ་མང་དུ་སྨོས་ནས་འདིའི་ཚུལ་ཁོང་དུ
ཆུད་པས། བདག་ནི་འགྲེལ་པ་དུ་མ་ནས་བཤད་པ་སྟ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད
བདེ་བར་གནས་ཤོ་ཞེས་བཤད་དེ། འདི་ལ་ཡང་སྐབས་ཤོ་ཤར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན
ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྟོང་ངོ། ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལས། དཔེ་དང་

ཚོགས་སྨོར་མང་བཤད་པ། ། དེ་དག་ཀྱང་ནི་མདོར་བསྡུས་ཏེ། ། བཤད་པར་བྱ་
བ་ཆུང་ཟད་ཅོག། ། ཞེས་པ་ནས། རང་གིས་བརྒྱགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
པའི་བར་ནི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཚོ་བའི་དཔེ་བརྗོད་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱལ་པོའི་གླ་ས་ཡི་ནམ་གཞག་དང་། ། རྒྱལ
རིགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་མི་རིགས་པར་སྨྲོད
ཅིང་གཞན་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ཚར་གཅོད་པའི་དཔེའོ། ། ལྷ་ནམས་དགའ་བ
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ར་དང་མཉེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དག་ལ་ལྷ་ནམས་དགའ
བས་ཕྱོད་ཀྱི་བློ་ཡང་དུད་འགྲོ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྟེན་པའི་ཚོགས་གོ། ། འཕྲུང་པོ
དང་མགྱལ་བཅིངས་པཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། འཕྲུང་པོ་མཆོད་པ་དག་གིས་སྲོག
ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་མཐིན་པར་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལ
སོགས་པའི་ས་ཐུ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་སྨྲི་གཅིག
གིས་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། ། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ཏ་ལའི་ཡལ་ག
རང་ཉིད་ཆག་པའི་ཕྱིང་དུ་བྱ་རོགས་བབས་པ་ན་བྱ་རོ་གིས་ཏ་ལ་བཅག་ཅེས
འཇིག་རྟེན་པ་སྨྲོགས་པ་ལྟར་ཕྱིས་དབང་གིས་དོན་འགྲུབ་པའི་དཔེའོ། ། བྱ
རོ་གི་ཕྱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞུང་ལུགས་འཆད་པ་ན་སྟར་མ་བསམ་པ་གླེ་བུར
དུ་དགོས་པ་འགྲན་ན་དེ་ཅི་ཞེས་པ་བབ་ཅོལ་དུ་འདྲི་བའོ། ། བཞད་གད
མཁན་རི་མོ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། བཞད་གད་མཁན་རི་མོ་མཁན་ལ
འགྲན་པའི་ཚེ། མེའི་མཁོ་ལ་ལྟག་པའམ། གླང་པོ་ལ་གཞའི་དབྱིབས་ཏྲིས་ན
ཏྲེན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། རི་མོ་མཁན་ཀྱིས་སྣྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ལ་ཁ་མེག་དང་ཡན
ལག་མ་ཚང་ངོ་ཞེས་བརྫུད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལའང་ལྟག་པའམ་ཕྱུགས་གཅིག་མ
ཚང་ངོ་ཞེས་མགོ་བསྐྲེ་བ་ལྟར། མཁས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐུན་པོ་ཕྱུགས
གཅིག་ཤེས་པས་མཚུངས་པར་ཟོད་པའི་དཔེའོ། ། གལེམ་མ་ཆུ་ཅོར་ཀྱིས་ཆུ་ལ

པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང། འཕྱོན་མས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་བདག་པོས་མཐོང་བའི་ཚེ། བདག་པོས་འཐབས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཚུ་ཐུར་བེམ་པོ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི། ང་སྟེང་དང་འདུ་བར་བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི། ངའམ་ངའི་བླ་མ་གསུང་པ་བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་པོའོ། ། ཕོ་གྲག་ཅོའོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཚོག་ཕྱད་ནི་ཟེར་ཡང་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ས་གས་པ་ཐམས་ཅད་ར་ང་ཀིས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། བཤད་ཐབས་བཞི་པ་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། ཆ་བ་དང། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། ། མཚམས་སྦྱར་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། ། ཞེས་དང། འགྲེལ་པ་ནི། སྒྲ་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང། དོན་ཕན་ཚུན་མཚམས་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་པ་ནས། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཞུང་གི་ཚོག་གི་དོན་སྤར་བརྗོད་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲེན་མི་ནུས་པའམ། གལ་ཏེ་ནུས་ཀྱང་དངོས་སུམི་གསལ་བའམ། ཚོག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ཚོག་སྔ་ཕྱིའི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། ། དེ་ཡི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོག་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་འགའ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད། འགའ་ཞིག་ དངོས་ཕྲུགས་ ཀྱི་ སྒོ་ནས་ རྟོགས་ པ་ ཡང་ ཡོད། འགའ་ཞིག་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ། དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་ནི། གཞུང་ས་ས་པའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་སྣོད། །

གཉིས་པ་དོན་ནི། མདོར་བསྟན་ཆུས་པར་བཤད་པའམ། འགལ་འཕྲེལ་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད། ། ཅེས་ས་གས་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ཆུས་པར་འཆད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། འགལ་འཕྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་

སྒང་བྱ་དང་གཉིན་པོའམ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐོགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་སྒང་བྱ་བཤད་ནས་གཉིན་པོ་འཆད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྒྱ་བཤད་ནས་འབྲས་བུ་འཆད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བཀོད་པའམ། གཞུང་དུ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་ཀྱང་རུང་། འཐད་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་བཤད་རིག་པ་ལས། ངོན་སྤ་ཕྱི་འབྲེལ་བར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སྤ་ཕྱི་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་སོ། །འདི་དག་གི་དཔེ་ནི་སྒོམ་དཔོན་ས་ཡི་བཟང་པོས་འགྲེལ་པ་ངོན་གསལ་བར། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། བཆད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཏྲི་བའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཤད་ཐབས་ལྟ་བ་བཆད་ལན་ནི། ཚ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཆད་ལན་སྒོ་ནས་གཞུང་གི་དོན། ལུང་ དང་ རིགས་ པས་ གཏན་ ལ་ དཔག་ ། ཅེས་ པས་ བསྟན་ ལ། འགྲེལ་པ་ནི། ཆོག་དང་དོན་ཤིན་ཏུ་བཏྲིང་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། འགལ་བར་སྣང་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་དཔག་བྱའི་གཞི་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་ནས། མི་ཤེས་པས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཆད་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལུང་དང་རིགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཆད་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་བཤད་དེ། འདིར་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཆུང་ངན་ཙམ་སྨོས་ན། དང་པོར་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོགས་པ་དང་། ཆུ་སྟེགས་དང་ས་ངས་ཆུས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཚན་ལའདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ངས་ཆུས་པ་ལ་ཡང་ཕྱོག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཕྱོག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཙ་བའི་ལྷ་

བཞི་དང། དེ་ལས་ཀྱིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡང་ལྟ་བ་དང། སྤྱོད་པ་མི་འདྲ་
བའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པའི་གཞི་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང། ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་
ས་མས་ཅམ་པ་དང། དབུ་མ་དང། གསང་སྔགས་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གྱུབ་པའི་མཐའ་འགལ་བར་སྣང་བ་མང་དུ་ཡོད་པས་འདི་
དག་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དོགས་པའི་གནས་འགོད་པའོ། ། དེ་དག
གི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དོགས་པ་ཟེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། བདེན་པ
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང། ཏང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང། དགོངས
པ་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ སྒོ་ནས་དང། སྒྲིན་བཏང་བ་དང་
དམིགས་བསལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང། དངོས་བཏགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང། རགས་པ
དང་ཕྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་དང། གྱུབ་མཐའ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་མི
འགལ་བའི་ རྣམ་ གཞག་ མང་ དུ་ གསུངས་ པ་ སྟེ། དེ་ ཡང་ ཚུལ་ དང་ པོ་ ནི།
ལྷར་གཤེགས་པ་ལས། ཀུན་ རྫོབ་ ཏུ་ ནི་ ཐམས་ཅད་ ཡོད། ། དམ་ པའི་ དོན་
དུ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་ཡོད་ མེད་ འགལ་ བར་ དོགས་ པ་ སྤངས་ པ་ ལྟ་ བུ་ དང། ।
གཉིས་ པ་ ནི། མདོ་ ལྟ་ ཏགོངས་ པ་ ངེས་ འགྲེལ་ ལས་ དྲང་ བ་ ངང་ ངེས་ པའི་ རྣམ
ཞག་ཏུ་ ཁ་ ཅིག་ ལ་ ཕབ་ ཀ་ ལྟ་ ཏུ་ ངང། ། གསུམ་ ཀ་ ནི། ། མདོ་ ལ་ ཡི་ ཀུན
ལས་ ཏགོངས་ ཀ་ ངང་ ལྟ་ ཞ་ ཏགོངས་ ཀོགས་ ཀྱི་ ཚུལ་ ཕྱི་ ལ་ ལ ཕ ད ལ ལ ལ ལ ལ ལ
བཞི་ ཀ་ ནི། ། རིན་ ཆེན་ ཕྲེང་ བར། ། ཐ ཏ ད ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ
ལས། ། ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ ལ

དངོས་དང་། དེ་མཡིན་ཡང་དེར་བརྟེད་པ། གདོང་པ་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་བརྟེད་པ་
ལྟ་བུ་སྒྲ་བློ་འཕྲལ་པར་འཇུག་པ་བཏགས་པ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དོན་མེད་ན་
ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས། ། གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲ་བཀོད་པ། ། དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་
མཚུངས་ཕྱིར། ། འཕྲལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། ། དེ་ལ་བཏགས་པ་བ་ལ་ནི་དེ་དང་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྐད་
དུ་ཡང། གལ་ཏེ་འདིར་ནི་བཏགས་འདོད་ན། ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དེ་
འདོད་པ། ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། ། དེ་དག་གིས་རྒྱུར་ཅིས་མི་
འདོད། ། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། བཏགས་པ་དེ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་
དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱིང་ས་གས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ས་གས། ། ཞེར་
བཏགས་ལས་འདོད་གང་ཡིན་པ། ། དངོས་དང་ཕྱད་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །
གཟུང་བྱ་ཞིད་ཕྱིར་ཞེར་བཏགས་མིན། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཐལ་པ་ཞིང་དུ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དྲུག་པ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ནི། དང་པོར་སྟུག་བསྔལ་གྱི་
བདེན་པ་ས་ཕེམས་ཅན་དང་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པར་བཤད་ནས། ཕྱ་མོར་
ན་འཕགས་བུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་དང། བདུན་པ་
ནི། ཁན་ཐོས་པ་ཆམས་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞུག་ཅིང་མི་སྐྱག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
དུ་ཕྱིའི་དོན་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང། མཚན་ཞིད་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྟོང་པ
ཞིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་ཆམ་ཤེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདིའི
ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞིད་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཆམ་ཤེས་མི་བཞེད་པ་ཡང
གཞུང་གིར་བོད་ནོ། ། གཏུལ་བྱ་ཞེ་པ་ལ་ཡོག་རྟོག་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་བས་ལ
པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ། གཞན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་དང། ཕ་དང་མ་ནི་

བས་དབྱ་ཞིང། ། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦ་ཅན་གཉིས་དང། ། ཡུལ་འཁོར་འཁོར་
དང་བཅས་བཅོམ་ནི། ། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་དེ། ལས
དང་སྲིད་པ་སྤང་བྱ་ཞིང། ། སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་འཛིན་གཉིས། ། སྐྱེ
མཆེད་སྤྱོད་ཡུལ་བཅས་བཅོམ་ནི། ། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་པ
ལྟ་བ་བསྟན་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཅན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ
ཉིད། ། དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང། ། བརྟོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལའི། །
ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་བཞི། ། ཞེས་ལྷེམ་དགོངས་བཞི་དང། མཇུམ
པ་ཉིད་དང་ངོན་གཞན་དང། དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང། ། གང་ཟག
གི་ནི་བསམ་པ་ལ། དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་དགོངས་པ་ཅན
བཞིར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་ས་སོར་མི
འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་པ་གཉིས་ཀ
ཡང་མཚུངས་པར་བཞེད་དོ། ། མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ
ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས
གསུངས་པ་དེ་དག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ལས་སངས་རྒྱས
འགྱུར་དུ་ཟད་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ཤིང། དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱའི་ཞེས་བཞེད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི
སངས་རྒྱས་འགྱུར་དུ་ཟད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་འཚང་པ་ནི་མ
ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ། ། ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང
དག་ཀྱང་པ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ
ཅན། ། ཞེས་དེ་བཞིན་ ཉིད་ དབྱེར་མེད་ པ་ ལ་ དགོངས་ པར་ འཚང་ པ་ ལྟ
ཏུའོ། ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་ལུང་དེ་སེམས་ཙམ

པས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཚང་པ་གསལ་བར་བཤད་དོ། ། སེམས་ཙམ་པ་
ཆོས་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་དགུ་མ་པ་ལྟར་བཤད་ན། གཏན་རིགས་ཚད་
པའི་གང་ཟག་མི་ཡོང་བས་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་གྱིས་གཏན་རིགས་ཚད་པར་
འདོད་པ་དང། དགུ་མ་པ་ཆོས་གྱིས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་
ཤེས་དགོས་སོ། ། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པ། གཞུང་
ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཆོས་ནི་ཐུང་ཟད་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་ཡང།
ཚིགས་དོན་བྱིན་བླབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་བཤད
པ་ལ་མཐའ་དྲུག་ཤེས་དགོས་ཏེ། དགོངས་པ་དང་ དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ།
དྲང་བའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན
པའོ། ། དགོངས་པ་བཤད་པ་ནི། མདོམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང།
གཞུགས་པ་ལྷེམ་པོར་ དགོངས་ པ་ལ་སོགས་ པ་ལྷེམ་ དགོངས་ བཞི་ ཤེས་ པས
ས་ངེས་རྒྱས་ དང་ ཐུང་ ཚུལ་ སེམས་ དཔའི་ ཚིགས་ དང་ དོན་ འགལ་ བར་ སྣང་ ཀ
ཆོས་དགོངས་པ་ཤེས་པས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདི་དག་རྒྱས་པར་ཡི
གེ་མང་བ་ ཀྱིས་ ངོས་ ཟིས་ ཏེ། མདོ་ ལྷ་ ཀྱུན་ ལ་ སོགས་ པར་ བལྟ་ བར
བྱའོ། ། དགོངས་ པ་ ཡིན་ པ་ བཤད་ པ་ ནི། དེ་ ལྟར་ དགོངས་ པ་ གཞན
བཅོལ་མི་དགོས་པར་ཚིགས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་སུ
འཕྲོད་པའོ། དྲང་བའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི
ཕྱིར་དོན་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཡང། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས
སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཐོབ་དྲངས་ནས་ཕྱིས་ངེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་གཞི
བྱེད་པའོ། ། ངེས་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ལ་ཚིག་དེ
ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་འཐད་པས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་པོས་པར་རྟོགས་པའོ། ། འདི
དག་རྒྱས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འགའ་ཞིག

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་དྲང་དོན་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་དྲང་དོན་ཡོད་ན་ སངས་རྒྱས་བརྫུན་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་དག་གིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དེ། ངེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ན་སྐུ་གསུམ་དང། ཤེ་སྒྲོགས་གསུམ་དང། བསྟན་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཐ་དད་པ་ཕལ་ཆེར་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གཞན་ཐ་དད་དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་ལ་གར་ཡོད། ཐ་སྙད་ཀུན་ཇོག་དང་བའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་དོ། ། ཡང་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ སངས་རྒྱས་ཤེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། ང་ནི་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་སངས་ རྒྱས། ། ང་དང་འདྲ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་ངེས་དོན་ ཡིན་ནམ་སྟེགས་དང་འདྲ་བར་བདག་འཛིན་ཅན་བྱ་ཐལ་བ་དང། འདས་མ་ ཁོངས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་དུས་གསུམ་རྒྱས་གྱུར་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་ དཔག་ཏུ་མེད་དོ། ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྒྲུབ་ཁྱིམས་ཀྱིས་ བདེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་བསོད་ནམས་དང་ ཕེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། ། སྒྲ་ཇི་ བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞེང། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ པའི་སྒྲ་དེ་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་ཆེས་དང་སྟན་ངག་གི་ བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། ། འདི་དག་གི་ཚུལ་ ཆུས་པར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། ། མཐའ་དག་མི་ཤེས་ན་ མདོ་རྒྱུད་གང་བ་ཤད་ཀྱང་ནོར་བར་གྱུར་ཏེ། སྒོམ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། མཐའ་དག་བྱལ་བས་ངེས་པར་རྟོགས་ཞེས་གང་སྒྲ་བ། ། ཟླ་བ་བལྟར་འདོད་ ས་པར་ཚོའི་ཟེ་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། མཐའ་དག་གི་ ཚུལ་ཆུས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། ། འདི་ལྟ་བུའི་བཤད་པའི་ཚུལ་ ། ལེགས་

པར་ཤེས་ན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། བཏགས་ལན་གྱིས་ གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། ། བཏགས་ལན་གྱི་ཚུལ་འདི་ ལེགས་པར་ ཤེས་ པར་ འདོད་ ན་ རིགས་ པའི་ གཏེར་ དུ་ བལྟ་ བར་ བྱའོ་ ཞེས་ གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་ལྷོས་པ་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

སྒྱོ་དོན་གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་ བ་ནི། མཁའ་མཉམ་ས་ཕམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཡིས། ། ཆོས་ལྡར་བཅོས་ པ་ ཐམས་ཅད་ ས་ལུ་ ཕྱུང་ ལ། ། ཕྱག་ པའི་ གསུང་ རབ་ ལེགས་ པར་ བཤད་ ཀ་ ཡིས། ། དགེ་ལེགས་ཆོས་ཀྱི་ དཔལ་ སྟོན་ འཛིན་ པར་ ཤོག ། ཅེས་ པའི་ ཐུགས་ ཀ་ གཅིག་ སྟེ། འདི་ ལ་ གསུམ། ཀུན་ ལྷོ་ ཕྱི་ བསམ་ པ་ ནི། མཁའ་ མཉམ་ ཞེས་ ཟོག་ ཆོག ཀྱང་ གཅིག་ གོ། ། བསྟོ་ བྱའི་ དགེ་ བ་ ནི། ཆོས་ ལྡར་ བཅོས་ ཕ་ ཟོག ཆོག ཀྱང་ གཉིས་ ས། ། བསྟོ་ ས་ ཡི་ འབྲས་ བུ་ ལ་ སྨོན་ ཕ་ ནི། དགེ་ ལེགས་ ཆོས་ ཀྱི་ དཔལ་ སྟོན་ འཛིན་ པར་ ཤོག ། ཅེས་ ཕ་ ཆོག ཀྱང་ གཅིག་ ཟུ། བརྩེ་ བའི་ བསམ་ ཕ། ། བསྟོ་ བར་ བྱ་ བའི་ ལེགས་ བཤད། ། བསྟོས་ ཕ་ ཡི་ འབྲས་ བུ་ ཆུམས་ ཀྱིས་ བསྟན་ ཏོ། ། ལེའུ་ ཡི་ མཚན་ ནི། མཁས་ ཕ་ ཆུམས་ འཇུག ཕ་ ཡི་ ལྷོ་ ལས་ བཤད་ ཕ་ ལ་ འཇུག ཕ་ ཡི་ ལེའུ་ ཟེ་ ཀ་ ཤིས་ ཕ་ ཡི་ ཞེས་ བསྟན་ ཏོ།། །།

རང་ གཞན་ ཐུབ་ མཐའ་ ཡི་ ཐུབ་ ངོར་ ཚུལ་ བཞིན་ དུ། ། ཇི་ བཞིན་ ལྷོ་ ན་ ཏོ ག ཀ ཡི ར ང ལ ག ས ཀྱི ས ། ། ཕས ཆོ ལ ལོ ག ལྷ ཡི ར ི ཡ ོ ཀ ཀ ན འ ཇ ོ ม ས ཕ ཡ ི ། ། ལྷ ད ཕ ང ོ ད ེ ཇ ེ འ ཇ ོ ན ད ེ ས ཕ ད ག ཐ ོ ང ས ཤ ི ག ། ། ཅ ེ ས ཆ ཆ ོ ད ཕ ར ཕ ཇ ོ ད ན ས །

ལེའུ་གསུམ་པ་ལ་ཐོད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ ཐོད་ ཕ་ ལ་ འཇུ ག ཕ ཡ ི ལ ེ འ ུ ཕ ད ད ཕ ར ཕ ད ེ ཕ ལ ེ ད ཀ །

རྩོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཡོ་རྒྱས་དང། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་བཤད་པའོ། །

རྩོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཡོ་རྒྱས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྟོག་གེའི་གཞུང་བྱུང་ཚུལ་དང། འདིར་ཉེ་བར་མཚོ་བའི་ས་ཅན་རྒྱས་པའི་ཚངས་མའི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོ། ། དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀྱི་རྟོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཡིན་ཞིང། འདི་དག་ལ་མུ་སྟེགས་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང། རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རིག་བྱེད་སྐྱེ་རྒྱའི་བདག་པོས་བྱས། ། དེ་བཞིན་དྲང་སྲོང་ཁོས་བྱས་ཞེས། ། དེ་སྐད་འབྱུང་ཕྱིར་མི་དྲན་མིན། ། ཞེས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ཅིང། བྱས་པ་དྲན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཐོག་མར་ལྷའི་བླ་མ་དྲང་སྲོང་ལྷར་བུ་ཞེས་བྱ་བས་སྲུམ་ནུ་ཙ་ཁ་ཁུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་མཐའ་མོ་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚེ་སྟ་ཕྱི་ལ་ས་ཁ་ས་མེད་པར་སྟོན་པའི་རྟོག་གེའི་གཞུང་བྱས་ས་ཞེས་གྲགས་ལ། དེ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཡང་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་ཆད་པར་སྣ་བའི་མདོ་དང། དྲང་སྲོང་འཇུག་ཐོབས་ཀྱིས་དེའི་འགྲེལ་པ་བྱས་ནས་འཕེལ་ཡོ་ཞེས་དགེ་མ་སྣྲན་ར་ས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ནས་བཤད། རྒྱ་པར་སྣ་བ་ལ་ས་ར་སྐྱ་ཐ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲལ་བ་ལུང་ལ་ས་ཁས་པ་ནས་བཤད་པའི་ཐོང་ཁྲེར་ས་ར་སྐྱའི་ཆར་ས་འདྲ་བ་

པོའི་དྲང་སྲོང་ཞེར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནི། ས་ངས་ཀྱས་འོད་སྲུང་དང། ཤུཀྱ་ཐུབ་པའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྨོན་དཔོན་ཤེས་རབ་ཀོ་ཆས་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བར་བཤད། ཁ་ཅིག་ཚེ་ལོ་བཀྲད་ཕྲི་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བར་འདོད་དེ། འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གང་ས་ཀྱི་ཤུ་ཚ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཙལ། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་གཟིག་ཟན་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོག་གི་དོན་རྒྱ་ཏུ་འདུས་པར་སྟོན་པའི་རྩོ་གཅེའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཙལ་ལ། འདི་ནི་པཎ্ཌ་ཏ་ཆེན་པོ་ས་ཡ་ཕྱི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎ্ཌ་ཏ་ས་ཀྱ་གཞན་གསན་ནོ་ཞེས་ཆུ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་ངོ། ། ཡང་དྲང་སྲོང་ཤུ་ཝ་མིག་གིས་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཤུ་ཚ་གཤིས་དང། ལྷག་ཆོད་ཀྱི་ཤུ་ཚ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དང། དེའི་འགྲེལ་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འོད་བྱེད་དམ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེས་བྱས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཆགས་མུ་སྟེགས་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཡིན། རིགས་བྱེད་པ་ལ། རིགས་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྣ་བའི་ལུགས་དང། ཐུ་ད་ཏ་རི་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཆགས་བྱུང་ཞིང། གཅེར་བུ་པ་ལ་ཕྱུ་མཚོག་དང། གདོང་རིས་དང། རི་ཁྲོད་པ་དང། འཕེལ་བ་དང། ཐོད་ཀྱི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཟད་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་ཚ་བཞིས་ཚོག་གི་དོན་དགུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་བཙལ་སོ། ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་དང་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེའི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཆགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་གེ་བཙམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆགས་ལས་རྟོག་གེ་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་དགོངས་

པ་ཐུགས་གཅིག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དགོངས་ས།། །།

གཉིས་པ་ སངས་རྒྱས་པའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ། དངོས་དང། བར་དུ་དང། ཐ་མ་ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ་ས། ། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནོར་བཟང་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནས། ཆོ་ལོ་ཉི་ཁྲི་པའི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལའང་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་བར་གྱུགས་ཞེས་གསུང་མོད། དེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཤེད་བུ་ཞེར་སྒྲའི་རྟོགས་བརྗོད་གསུངས་པ་ལ་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། བྱམ་ཟའི་ཁྱེའུ་ཞེར་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས་སུ་བྱང་ཞིང། དེ་རང་གི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཤེས་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་ཁྱིམ་པ་ཐོག་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་ཕ་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་གི་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ནི། འདི་ན་བུ་ཁྱོད་མཚུངས་པ་ཡི། ། མཁས་པ་སྨྲ་བ་ཡོ་ཡོད་མིན། ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་གྱི་དུས་ན་ཡང། ། དགེ་སློང་རྣམས་དང་རྟོད་མི་བྱ། ། སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བློ་རབ་རྒྱས། ། ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ། ། དགེ་སློང་ལ་ལྷོན་ཚོགས་གཅིག་ཏུ། ། བདག་གིས་དེས་ཚེ་བདག་ལ་བགད། ། མཁས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཏེ་བ་དག ། བྱ་བ་མི་ཤེས་ཅེས་པའང་སྨྲ། ། དེ་སྔོན་དགེ་སློང་ལ་རྟོད་ན། ། ཁྱོད་མཁས་མཆོག་ཏུ་ཞུམ་པར་འགྱུར། ། གང་ཕྱིར་ལྷོ་བས་མཐུ་འདོད་པ་ཡིས། ། རི་ལ་སྒྲ་ཡོས་བརྡུང་མི་བྱ། ། ཞེས་སྨྲས་ནས་ཕ་ཙོ་ལ་དུ་ས་ཁང་ངོ། ། དེ་ནས་དུས་རེ་ཞིག་གི་ཚེ་ས་ར་ཀ་ཡི་ཁ་ལ་ཕ་ཐོབ་ཅིང། རྒྱ་ཡོ་ལས་ནོར་དང་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མས། ཆོ་ལ་བའི་ཏེ་གས་ཁ་གཅོད་པའི་བྱ། ། ཐུགས་དང་གྲོང་ལས་རྒྱ་བ་ཁྱོད། ། དགེ་སློང་ངན་པ་ཏེ་གས་པ་ཡིས། ། ལོང་ནས་ཅི་ལས་ཅི་ཡོད་ལ་ཁ་ཁང་ཁ་ཁ། ། ཞེས་ས་ཁ་ཀ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་ངན་པའི་ཚོག་ཏུ་མས་བསྐུལ་མ་བཏབ་ཕྱེ་སངས་རྒྱས་པའི་དགེ་སློང་ནམ

དང་ཚོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཆེར་ཕྱད་པས། ས་ར་སྐྱས་ཀྱང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་
གནས་སྒྲུབ་ལ་བློས་ཕྱིན་པའི་ཚེ། ལམ་དུ་དགེ་སློང་ཞིག་འོངས་པ་དང་འཕྲད་
དེ། དེ་ལ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཚད་མའི་གཞུང་ཁྲིད་
སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་སོ། ། དགེ་སློང་གིས་སྨྲས་པ།
སྨྲ་དོན་ངེས་པར་སྦས་ཀྱང་པ། ། ངེད་ཀྱི་ཚད་མ་འབྱམ་ཕྱག་གསུམ། ། བསྟན་
བཅོས་མུ་སྟེགས་དག་ལ་དགོན། ། མཚོའི་གང་ལས་ལྟོག་འགྱུར་ཞིང་། ། ལམ་
ནི་གང་ལས་ལྟོག་པར་འགྱུར། ། གང་དུ་འཇིག་རྟེན་སྙུག་བསྔལ་དང་། ། བདེ་
བ་ཡང་ནི་འགག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་སྟོན་པ་ཡི། ། གསུང་ནི་
སྨྲ་དོན་ཟབ་མོ་དག ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་བསྟེན་པས། ། ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་
ཤེས་མ་ཡིན། ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ས་ར་སྐྱ ཚོགས་བཅད་ཟབ་མོ་ལ་ཡ
མཚན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་གི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་གཙང
མར་སོང་ནས། དེའི་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ། ཚོད
པའི་བློ་ངོར་ནས་རང་གི་ཕྱིམ་དུ་ལོག་ནས་མ་ལ་སྐྱས་པ། མ་མ་ཚོད་པའི་ལས
ལ་ང། ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐལ་བ་བརྒྱན་ཞིང་། ། ངོན་སྒས་གཞུང་སྐྱ་དགེ་སློང
ལས། ། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཆུལ་མི་ནུས། ། ལམ་དུ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས
ནི། ། ཚོགས་བཅད་ཙམ་གཅིག་བདག་གིས་ཐོས། ། ངོན་མ་ཤེས་པས་སྐྱོང
ཀྱང་ཏེ། ། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ས་ལ་བལྟས། ། དེ་ཡི་གཞུང་ལ་གོམས་མ
བྱས། ། སུ་ཡིས་དེ་ལ་སྐྱ་བར་སྨོས། ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ཚོད་པར་མི་བྱའོ
ཞེས་སྐྱ་སོ། ། དེ་ནས་ཡང་རང་གི་མས་སྐྱ་པ། གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས
ལ་ཞེན་ཅིང། ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཟོད་དཀའ་བ། ། འདིས་མི་བཟོད་ཅེས
སྨྲང་ཅིག་གིས། ། གསས་ལ་བར་གྱགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གཡོ་སྐྱའི
ཚོགས་དང་ཕྱག་དོག་གི་ཐབས་སྐ་ཚོགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་ཚོད་པར་མ་བྱས་ན་རང་གི

གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲར་ཡང་རང་གི་བུ་ལ་ནུ་བ་བྱས་སོ། ། ཡང་ས་ཕར་རྒྱས་སྨྲས་པ། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་དང་རྫོད་མི་བྱ། ། ཞེས་ཏེ་བདག་ནི་ཕ་ཡིས་བརྗོག ། གང་གིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི། ། ལ་ལ་མཆོད་པ་དམན་པར་བྱེད། ། ཡི་གེ་འདི་བས་བྱེད་སྨྲ་པོ། ། བདག་ཅག་འཚོ་ཐབས་འདི་ཡང་ངན། ། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་གཞན་སྨད། ། རྒག་ཏུ་གང་ཞིག་རབ་བཙོན་པ། ། བླ་མ་ སྲང་ བཟོད་ དཀའ་ བའི། ། མཁས་ པ་ གཏུམ་ པོ་ འདི་ དག་ སྨད། ། གང་ ཞིག་ གཡོ་ ཐུ་ ཆེད་ དེ་ ཏོ། ། གང་ ཞིག་ ཆགས་ པ་ བཅོམ་ དེ་ དཔལ། ། གང་ ཞིག་ ཏེ་ གས་ པ་ ཆེད་ དེ་ རིག ། གང་ ཞིག་ བཟོད་ པ་ ལྡན་ དེ་ སྟོ་ བས། ། དེ་ ལྟ་ ཉིད་ ཏུ་ གཞན་ རྣམས་ དང། ། སྲང་ བས་ ཚོད་ པར་ མི་ བྱ་ ན། ། འཕྲོ་ བས་ མཆོད་ ཅོས་ དགེ་ སྦྱོང་ ནི། ། གྲགས་ པས་ མཆོད་ དང་ སྨྲ་ ཅི་ ནས་ ཀ། ། ཚད་ མས་ ཡོངས་ ཅེས་ དེ་ དག་ ལ། ། ཆུ་ ལ་ བར་ ཡང་ ནི་ མི་ ནུས་ ཏེ། ། གང་ ཞིག་ བདག་ ཆེད་ བསྟན་ པ་ ཆགས། ། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཀྱིས་ ཡོང་ མི་ བསྐྱོད། ། ཅེས་ ཆུ་ མཚན་ དུ་ མའི་ ས྄ོ་ ནས་ དགེ་ སྦྱོང་ ཆགས་ དང་ མི་ ཟོད་ པར་ སྨྲས་ པ། ། དེ་ དེ་ ལ་ ཁ་ ཆོག་ ངན་ ཀ་ ཅ་ ལ་ ལ་ ཁ་ ཅ་ ཅ། ། ཁ་ ཅ་ ཅ ། ། ཁ ། ། ཁ ། ། ཁ

ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དོན་མང་དུ་སྐྱས་ཤིང། ཚོད་པར་བྱས་པ་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བསྟན་པའི་ཆོག་གི་གདུང་བམ་བཟོད་པར་ལན་གྱི་ཆོག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོག་པར་བྱས་པ་ལ། དེས་ཀྱང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་སྡུག་པ་བསྟན་ནས། ཁྱེད་རྣམས་བོང་བུ་སྲེའུ་ཏ་མོའི་བཞིན་ལ་སྐྱག་གི་ཁ་དང་བསླང་གདོང། ། ཕྱི་ལ་ཕེ་ཏྭ་ཕག་དང་ཁྱི་ཡི་བཞིན་ལྡན་མཆོག་ཏུ་བཟློ་བར་དཀའ་བའི་གདོང། ། སྐྱ་བཅད་རྐེན་ཡང་བཟོད་པ་མེན་ན་ངག་པོ་སྐྱ་ཆེན་སྒྲགས་པ་སློས་ཅི་དགོས། ། ཞེས་སྨྲིན་མ་འཁྱོག་ཅིང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དགེ་སློང་གི་ཆོགས་ལ་སྐྱས་སོ། ། དེའི་ཚེ་དེའི་ཆོག་མདའ་རྟོན་པོ་ཕོག་པས་ཁྲོ་བ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་རང་གི་གནས་ནུ་སོང་ངོ། ། ཞེར་སྐྱའི་མ་ནི། བདག་གི་བུ་ནི་དགེ་སློང་གིས། ། ཕྱོགས་ཞེས་ཆོ་ཏེ་སྐྱ་དེ་ཡང། ། སློན་མར་ཐུར་ཅིང་ལུས་བཏང་ནས། ། དགྱལ་བ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ། ། ཅེས་དགྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། ། ཞེར་སྐྱ་ནི་ངག་གིས་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསགས་པས་ཚུ་བོ་ཡིད་འོང་ལྡན་པའི་ངོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིན་ཀྱི་གཟུगས་མི་ཟད་པ་མགོ་བོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། ལུས་རིའི་རྣམ་པ་ཅན་འཛིགས་སུ་བྱང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཁ་ཕིག་པ་དག ། རང་གི་བྱས་པས་ཞེར་སྐྱ་ནི། ། ལུས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ཆོག་རྫུབ་ཀྱིས། ། ཚུལ་ཁྲིན་འདི་ཉིད་དག་ཏུ་འགྱུར། ། དགེ་སློང་སྨད་ལ་གང་སྨས་པ། ། དེ་དག་འདི་ཡི་གདང་འདི་དག ། གང་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ལས། ། འཕྲས་བུ་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེས། ། ཞེས་ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ལྟར་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི། ངེད་ཀྱི་ཚད་མ་འབྱམ་ཕྱག་གསུམ། ། ཞེས་པ་ནི་ས་ངམ་རྒྱས་པའི་ཁྲི་སྟོང་གསུམ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ནང་པ་ས་ངམ་རྒྱས་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པར་མ་གསུངས་སོ། ། མང་ཐོས་ཞེངས

ལྟན་གྱགས་པའི་རི་མོ་ཅན། ། སྒྲ་མཁས་རྩོད་པའི་འདུན་ས་ཐོགས་མེད་ཆུ། ། རང་གི་འཕོར་དང་རྟེད་པ་གཅོར་འཛིན་རྣམས། ། དུས་ཀྱི་ས་ར་སྒྲ་བཞིན་དུ་མ་ཀྱུར་ཅིག། །།

དེ་ནས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཐུང་བའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ནི། དགྱ་བཅོམ་པ་ཚོས་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་སྒྲ་བའི་སྒོམ་ཞེས་པ་བྱས། དུས་ཕྱིས་སློབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན་ཀྱིས་རིགས་པའི་སྒོ་ཞེས་པ་མཛད་ཅིས་ལྟོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་ལ། འགའ་ཞིག་ན་རེ། དགྱ་བཅོམ་པ་ཚོས་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་སྒྲ་བའི་སྒོམ་མམ། བསྟན་པ་བསྡུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་ཅིང། དེ་ནས་པཎ་ཆེ་ཏ་མེ་ཡང་འགས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཡང་འགའ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང། རྩོད་པ་གྱུབ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྩོད་གྱུབ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་མ་ཡིན། ། ཅེས་པར་སྨྲིང་པོ་མེད་པར་དགོངས། ། གཞན་དུ་ཆུ་ཤས་སྒྱུ་གསུངས་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ དཔྱིག་གཉིན་སྔ་མས་བྱས་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ནི་རྩོད་པ་གྱུབ་པ་སློབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དོ་ཞེས་བཞེད་པ་གསལ་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། རང་སྟེ་ས་ངམས་ཆུས་ཚད་མར་འཛིན། ། དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་ནམ་པ་གཉིས། ། སྔ་མ་དཔྱིག་གཉིན་ལེགས་ལྟན་ས་ཐོགས། ། ངོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་ཚོད་ཀྱི། ། དཔྱི་བསྡུའི་ཕྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང། ། བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱད་པར་ཡོད། ། ཅེས་དང། དེའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན་ཀྱིས་རྩོད་པ་གྱུབ་པར་ལྟག་ཆོད་གསུམ་དུ་སྡུད་པ་དང། ཐུབ་པའི་ངག་ཡིན། ལག་ལྟ་ལྟན་དུ་མཛད་པའི་ལུགས་མཛོན་ཏོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རང་གི་ས་ཕ་ས

གྲགས་པའི་རྟོག་གེ་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ལས། སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ཡན་ཆད་ནི་ སྒྲ་རབས་པའོ།། །།

གཉིས་པ་བར་དུ་ཐུང་བ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས་ལ། སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ ཕྱོགས་ཀྱི་སྨྲང་པོའི་ཁམ་པར་ཕར་པ་ནི། རྡེན་དགེ་བསྟེན་གྱི་དུས་སུ་ཤེས་བྱ་ རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཁྱེན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེག་སྟོ་ ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐུང་བ་ལས། དེ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔལ་ནུ་ལེན་ཐྲི་གཏོ་ གཡུགས་དུ་ཕྱོན་ཏེ། དེ་ན་ཐྲི་ར་ཙ་བའི་ཐེ་ཕ་བཞི་ཀ་ཡོད་པ་ལས། འདིས་ མང་པོས་བཀུར་བ་ཀུ་ན་ཀུཊེའི་ཐོར་རབ་ཏུ་ཐུང་ངོ། ། དེ་ཉིད་དུ་མཁན་པོ་ དེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཏྲ་པ་དང་མི་ཏྲ་པ་ལ་སོགས་པར་ མི་བརྗོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཟས་སུ་གྱུར་པར་འདོད་པ་དེ་བསྟན་ཏོ། ། སྐྱེས་བུ་ ཆེན་པོ་དེས་དེ་མི་འཐད་པར་གཟིགས་ཏེ། དངོས་སུ་ཐུན་ཕྱུང་ན་དེ་མི་དགེས་ པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་འབེལ་གཏམ་གྱི་སྐབས་མ་རྟེད་དུ་དོགས་ཏེ། སྨོན་ དཔོན་ཉིད་རང་གི་བྱང་ཁང་ལ་སློབ་ཁྲིས་བཞི་བཏོད། ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་ ཕྱི་དོར་ཐུས། ཕྱོགས་བཞིར་མར་མེ་ཆེན་པོ་བཞི་བསྐྲམས་ཏེ། ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ གོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་གོ། ། དེའི་དུས་སུ་མཁན་པོས་རང་གི་ཉེ་གནས་ ལ་བསྟོ་བ། བཤུན་པ་གས་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་པར་རྟོགས་ ཤིག ། དེས་ཀྱང་བཏུགས་པ་ན་སྟོད་ཚུལ་སྒྲ་མ་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་མཁན་པོ་ལ་ བསྟན་དོ། ། དེ་མཁན་པོས་ཐོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བའི་ཐད་དུ་པོས་ཤིག་དང་དོན་ དེ་ཏི་བར་ཐུབོ། ། དེས་སྨོན་དཔོན་མཁན་པོའི་ཐད་དུ་གདན་ཏང་ས་དང། མཁན་པོ་ན་ར། ཅི་ཁྱོད་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པས་གནས་པ་ཟས་ཀྱིས་བསྟད་ དམ། གང་ནན་ཀྱིས་གཟིར་རམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ལན་གསུངས་པ། མཁན་པོས་རྟེས་སུ་གདམས་པ་དེ་བསྟོམ་པར་འཚལ་

བས་མ་རྣྲོད་པའི་ཕྱིར་དེ་བལྟས་པར་བཀྲིས་ཏེ། དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་ཁང་པས་བསྒྲིས་ས་མ་སྐམ་ནས་གློས་སྐར་བཏོད་པས་མ་མཛོང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་མར་མེས་རྣྲོད་དམ་ས་ཞེས་ས་ཀྱང་མ་རྣྲོད། སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱིས་ལན་པར་བས་ཆགས་ཏེ་ཚོས་དང་བླལ་བར་འདུག་ཀྱང་མ་རྣྲོད་པས། ང་གངོད་བསྒོམ་དུ་ཟུང་བའི་བདག་དེ་བསྟན་པར་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཞུས་པས། ཁེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ་འདིའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་ལ། དེ་སྲུན་ཕྱང་བས་བདེན་པར་དགོངས་ཏེ་གླུབ་མཐའ་དམན་པ་དེ་འདོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལས། མཁན་པོས་རིགས་པའི་ལན་དོར་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་ན་སྒྲིན་བདག་དང་པ་ཅན་ཀྱི་ཐ་ཟ་པ་ལ་མི་དགང་བས། དགེ་བདུན་ཀྱིས་ཚོགས་ནས་ཐོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་བདག་ཁེད་ཆེན་པོ་ལྟུང་ངོ། ། དེ་ནས་མཁན་པོ་ལྟ་བ་དང་གླུབ་མཐའ་དམན་པ་ལས་བརྒྱུ་བར་མ་ནུས་ཏེ། བདག་ཁེད་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནགས་ལྟུ་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། ལྟ་ཁེན་བླངས་པའི་འབྲས་ཆན་ཕྱི་ཏོ་རོ་ལེབ་ཀྱི་ལྟེང་དུ་བཀྲམ་ནས། ཁེད་བསོད་སྐོམས་ལ་ཐུན་ནས་སྐར་ལེབས་པ་དང། ཁེ་མས་ཏོས་པ་དེ་གསོལ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་མཛད་ཅིང། ཡི་དམ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བསྒྲུབས། ཐུན་མཚམས་སུ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་སྒོ་དང། སྐད་ཅིག་བརྟག་པ་དང། གཏན་ཚིགས་འགོར་ལོ་དང། ཆུང་ཀི་རབ་ཏྲེད་ལ་སོགས་པ་བཀྲ་བཀྲུད་བཙམས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། དེ་ནས་ཁེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕྱ་མོ་ཆམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བར་བཞེད་པ་དང། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་སྒྲུབ་པ་དང། ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཞི་ལ་སོགས་པ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད། ཚད་མར་ཐུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྒྲུབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ། ཚད་མ་སྒྲུབ་ཕྱིར་

རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཆུམས། ། བསྟུས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་ངོན་ཆུམས་འདི་གཅིག
སྒེབ། ། ཅིས་ཇོ་ལེས་ཀྱི་ངོས་ལ་ཕྱིས་ཏེ་བཞག་གོ། ། དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན
པོ་དེའི་ཕན་ཚེམས་ཀྱི་མཐུ་དང། འཚད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི
ཆུས་པས་ས་ཆེར་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ཆུད་རེ་བོ
འབིགས་ཅིང་ནི་ཕྱི་ངལ་པའི་སྟོན་པ་ཐུ་ཡ་ཀུ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ
གཅིག་ཡོད་པ་དེས་བརྒྱགས་པས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཐུར་ཤེས་ལ། ལུང
ཡོངས་སུ་ཟིགས་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེ
ཏོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ནས་ལག་བརྒྱང་ནས་བསུབས་སོ། ། ཉིད་ཀྱི་བསོད་སྙོམས
ནས་ཟོག་སྟེ་ཕྱོན་པ་དང་ཡི་ཀེ་མི་སྣང་ནས། སྣར་ཕྱིས་པ་དེ་ལན་གཉིས་ལན
གསུམ་གྱི་བར་དུ་དེས་བསུབས་སོ། ། དེ་ནས་ཡང་དེ་ཕྱིས་པའི་སྣར། ངའི
འདི་བསུབས་པ་ལ་ཆུ་ཅི་ཡོད། ཀྱལ་ཀ་ལ་སོགས་པས་བསུབས་ནམ་བསུབས
ངའི་འདི་ལ་ དགོས་ པ་ ཁྱོད་ པར་ ཅན་ ཡོད། ཕྱག་ དོག་ གམ་ ཞེ་ སྣང་ གིས
བསུབས་ནང་དང་བཙད་བཟོད་ན་འདིར་སྟོད། ཡུའུ་ཅག་བཙད། བཙད་མི
བཟོད་ན་ཡི་ཀེ་བསུབས་པས་ཅི་ཞེག་ཕན། ངའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ
བསུབས་པར་མི་ནུས་པོ་ཞེས་ཕྱིས་ཏེ་བཞག་པ་དང། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱུས་པ་རྒྱལ
བས་མཐོང་སྟེ། བཙད་ཤིན་ཏུ་བཟོད་ངོ་ཞེས་རྟོགས་སྟེ། རལ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས
ནགས་ཁྱོད་ངེ་གང་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ། ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བྱོན་པ
དང། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་མཆོད་བརྟེད་བསུབས་པའི་ཆུ་ཕྱིས་པས། སྟང
བས་བསུབས་སོ་ཞེའོ། ། དེ་ལྟ་ན་ང་དང་ཆོད་བཟོད་དམ་ཞེས་གསུང་པས།
བཟོད་པས་འདིར་བསྟད་པའོ་ཞེས་སྨྲའོ། ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་གསུང་པ། ཡུ
བུ་ཅག་ཆུ་མཚན་མེད་པར་བཙད་པས་ཅིར་བྱང། བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིར་དུ
འཛིག་དགོས་པས་ཁྱོད་ཆུལ་ན་ང་རལ་པ་འདོགས་སོ། ། ང་ཆུལ་ན་ཁྱོད་སྟོན

པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཁོ་ཡང་དེ་ལྟར་སྨྲའོ་ཞེས་སོ། ། དེ་ནས་དེས་སྨྲས་པ། ཕྱོད་ཀྱི་ངག་ལ། ཚངས་མར་ཐུར་པ་ཞེས་འབྱུང་མོད། དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེས་བརྩད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་སྟར་བྱུང་བ་དང་ད་དུང་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཀོད་པས། དེ་ཁོའི་སྒྲུན་མ་ཕྱིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུན་ཕྱུང་བས་གྲུབ་མཐའི་བཟང་ངན་རྣོག་ཀྱང། ཁོ་མངོན་ཞེན་ཀྱི་གདོན་ཀྱིས་བསླད་པས་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པར་མ་ཉན་ཅིང། སྒར་ང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟོས་འབྱང་ནུས་པ་དང་ཕྱུ་འཕྲལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། གོ་ཎ་ཏ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་ཅེས་འོག་ནས་མེས་སྨར་ཏེ་ནགས་ཐམས་ཅད་བསྲེགས། སྨོབ་དཔོན་ཡང་བཞོན་ནང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ། ཁོ་རང་ནམ་མཁའ་ལ་སོང་བར་ཐུར་ཏོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེས་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་སྐྱེ་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དམན་པ་ཟོས་སུ་གདམའ་ཁའི་སྟོད་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་དོན་བསླུ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་འདུག ། དེ་བས་བདག་ཉིད་ཆུར་བ་ཉིད་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འཕྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ། ཟོས་བཟློད་འཕྲི་བའི་ཁ་ཏྲི་ཀ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་ཏེ། འདི་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ། ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེང་གི་བྱང་ཕད་ལ་ཁ་ཏྲི་ཀ་བཟུང་ནས་བཞུགས་སོ། ། དེ་ཁཏྲི་ཀ་མ་བྱུང་ནས་སྟེང་དུ་གཟིགས་པ་ནི་ཆུ་མཚར་འཕྲུལ་པ་ངོ་མཚར་བ་དེ་གཟིགས་པ་དང། འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཕྱོད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་མི་བརྟན་ཞིང། དམན་པའི་ས་ཐམས་བསྐྱེད་པར་མ་ཕྱེད་ཅིག་ཅེས་ གསུང་ངོ། ། དེའི་ལན་དུ་ཞུ་བ་འདི་དག་གསོལ་བ།

འཕགས་པ་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་འདར་ཞིང་གཡོ། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ནི་བདག་མ་ཟིན། འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དཀའ། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆུམས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་མང་བས་ཤོ་ཞེས་པ་དང། དེའི་ལན་གསུངས་པ། བུ་མ་ཅྱད་མ་ཅྱད་ཕེག་པ་དམན་པ་དང་འཕྲད་པ་ལས་ནི་བློ་ཕྱོས་ངན་པ་སྐྱེན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་འགྱུར་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་ཆུ་ཐེགས་གཞན་ཀྱིས་གཅོད་པར་མི་ནུས་ཤིང། ཕྱི་མའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཀྱི་མིག་གཅིག་ཏུའང་འདི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཐུ་དང་ཚད་མ་གཉིས་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱི་མིག་ཏু་བསྟན་ལ། ཁྱོད་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་ན་ས་ཐོབ་དཔོན་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ལུང་བསྟན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དབུགས་ཐུང་ཞིང་ས་བ་བསྐྱེད་པས། ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་གསུང་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་དགོངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པའི་དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཟློག་པར་བཙུམས་ནས། ཁོ་བོའི་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་པཎ་ཏ་ཆུམས་དགེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་ གཙུག་ལག་ཁང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དྲང་དུ་ལེན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཆེ་མོ་ལ་བཏགས་ཤིང་མཆོད། བཤད་ཁན་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལེགས་ན་བང་བུའམ་ཕྱིའི་འཇུག་མ་ལ་བཏགས་ནས་སྲང་བར་དང་ཚོང་ཁང་ལ་ སོགས་པར་འཁྱམས་དུ་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཤིན་ཏུ་བཟློང་བས་ཀོ་དཀའ་བ་དང། ངོ་བོ་དང། གྲངས་དང། ཕྱོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་ཀྱི་ཡོག་རྟོག་སྲུན་ལྡུང་གྲགས་པས་པཎ་ཏ་ཐམས་ཅད་མ་དད་དེ། སྨོན་དཔོན་ལ་མྱུན་པའི་གླང་པོ་ཞེས་དང། བསྟན་བཅོས་ལ་ཡོག་རྟོག་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་སྒྲས་སོ། ། དུས་དེར་སྨོན་དཔོན་དབང་ཕྱུག་ཤེ-

ཞེས་པས་དེ་འཐད་པར་རྟོགས་ཏེ་དང་དུ་བླང་ནས་བཤད་དོ། ། འོན་ཀྱང་ཟླ་
བ་གཉིས་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང། ཚད་མ་ཚུལ་བྱུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ
སོགས་པ་ཆུང་ཟད་འཕྲལ་པ་ཡོད་པར་གྱུགས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོབ་དཔོན་དེ
ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། ཕྱུགས་ཀྱི་གླང་པོ་གཞན་ལ་ཕན
པའི་བསམ་པ་ཅན། ། ཞེས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང།
དངོས་སུ་རྟེས་སུ་བཟུང་བ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྒོམས་པ་ཕུན་སུམ
ཚོགས་པ། ཆུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གྲྭབ་པའི་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལུས་པ་སུན
འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མཁན་པོས། འབིགས་བྱེད་ནང
གནས་མི་ཟད་ཆུན་ཆེན་རྒྱ་ཆེར་འཇོམས་པའི་ཕྱགས་མངའ་བ། ། དགེ་ལེགས
རི་མཐོར་འོད་ཟེར་ཚོགས་ཆེན་རྣག་ཏུ་འགྱེད་པར་མཛད་པ་པོ། ལམ་བྱལ་མི
གཤེགས་གཞན་གྱིས་ཐོགས་མེད་སྐྱོབ་དཔོན་སྟོན་མེད་ཉེ་མ་ཡིས། ཆུ་སྟེགས
གཞུང་གི་ལམ་ཞུགས་མཚན་མོ་རྒྱ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཤིག །
ཅེས་བསྟོད་པ་ཡང་མཛད་དོ། དེའི་སྐྱོབ་མའི་གཙོ་བོའི། ལྷ་ཕྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ
བྱུང་བ། རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རོར་བུ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ
ཞེས་བྱ་བཡིན་ནོ། ། དེའང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཡིན་པས་དེས་གཞོན་ནུ་ཉིད་ཏུ
བང་གི་ཞང་པོ་ཀུམ་ར་ལི་ལ་གཞོན་ནུ་འབྱམ་ཞེས་པ་ལ། མཁན་པོ་བདག་དབྱུག
ཀུ་དང་སྤྱི་ཐུགས་ དང་རི་དྭགས་ཀྱི་པཱུ་ཤ་ལ་ས་ཁོགས་པ་ཏང་ས་ཀྱི་ཆས
ཆགས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། དེ་ན་རེ། འདི་ད་ལྟ་ནས་ཐྱི་བརྟེལ་མ་ཟེར
ཁྱོད་ལ་ད་ཏང་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྨྲས་སོ། ། དེ་ཐོས་པས་གཞོན་ནུ
ཁྲོས་ཏེ། ང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གཙོ་བོར
ཀྱུར་པ་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་གཅིག་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ཏེ།
ནང་པ་ལ་མཁས་པ་སྒོ་ཡོད་ཏྲིས་པས་དབང་ཕྱུག་སྟེ་མཁས་པར་རྟོགས་ནས་དེའི

ཐད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་ལ་རེ་ཡིན་ན་ནི་མི་བཤད། ལེགས་
པར་སྨྲས་ན་བཤད་གསུངས་པས། དེ་ཡིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ་མཉན་
ནོ། ། དེའི་དུས་སུ་ཚར་བཅུ་གཉིས་མ་ཐོག་བར་དུ་མི་འཛིག་གོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་དང། ཉིད་ལ་བློ་ཐོས་ཆེན་པོ་མངའ་བས་ཚར་དང་པོ་ལ་ཤེས
གཉིས་པ་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཅུང་ཟད་རྟོགས། གསུམ་ནས་ནོར་པ་འགའ་ཞིག
འཆད་པར་དགོངས་མོད་ཀྱི། ཐུགས་དམ་མ་ཚར་བས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ཅིང
ཞུས་ས། ། དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན། སྨོན་དཔོན་ན་རེ། ཕྱུགས་ཀྱི་གླང་པོ་འདྲ
བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྨོན་མ་ང་ལྟ་བུ་ཐྱུང། དེ་ལ་ཁྱོད་འདྲ་བ་ཐྱུང། ད
ཁྱོད་ལ་ཉིན་མོ་ཐུ་བ་བཅུག་པའི་ཆོས་བཤད་རིན་མི་ཆོག་པར་འདུག ། ཁྱོད
རང་ལ་མར་མེ་ཡོད་ན་མཚན་མོ་ཤོག་གསུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཐུས་ས། ། དེ
ནས་ཚར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེ། ནུབ་གཅིག་མར་མེ་མ་གསལ་བ་ལ། སྨོན
དཔོན་ཀྱིས་ལྷོང་བུ་སྨོས། ལྷུམ་ཀྱི་ཏི་མ་བཏོན་ཏེ་ལྷར་བས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ
ཐྱུང་བས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འཕྲས་བུ་བཟང་པོ་འདོད་ན་ཚུ་ལ་ནན་ཏན་དགོས
པར་འདུག་བསམ་པ་དེ་ཐྱུང་ངོ། ། དེ་ལྟར་ཚར་བཅུ་གཉིས་ས་ཁང་བ་དང
སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་དཁྱོད་ལ་ཁོ་བ་ཅི་འདྲ་འདུག་ཐོང་དང་གསུངས་པས། ཉིད
ཀྱི་ཚར་དང་པོ་ནས་ཐ་མ་མར་མེ་རྟོགས་པའི་བར་ཇི་ལྟར་ཐྱུང་བ་དེ་ནམས
བཤད་དོ། ། ལན་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ས། ། ད
ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ངག་ངས་ཆོད་དུ་མ་བཞག་པར་ཕྱུགས་སྟར་ཡོང་ལ་སྲུན་ཐྱུང
ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་ལེགས་པར་ཤོད། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཉུས་པ་རྗེམས
མཛོར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་བློ་མའི་དགོངས་པ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། ། དེས
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དེ། ཕྱུགས་དང་ཕྱུགས་སུ་ཐྱོན། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷོན་པ
ཐམས་ཅད་ཚམ་པར་ཐུས་པ་དང། རེ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཕ་ཁ་ར་ཤ་ཐ་ཞེས་པ

སྟན་ངག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང། བསོད་སྟོམས་ལ་གྲགས་པ་ཐོབ་པའི་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁས་ཏུ་བྱོན་པ་དང། དེས་རང་གི་སྟན་པ་ཉན་འདོད་པས་སྨོན་དཔོན་ལ་དྲིས་པ། ཁྱེད་གང་ནས་འོང། ཁ་ཆུས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ན་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གྲགས་པ་སུ་ཡིན། སྟན་ངག་མཁས་པ་གང་ཡོད། ཐུལ་ལ་མཁས་པ་ཅི་འདུ་ཡོད། ཚད་མ་ལ་མཁས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཞི་དྲིས་པས། དེ་དག་གི་ལན་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཏབ་པ། ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཞེས། ། རྩོམ་པའི་གནས་ལ་དཔའ་བོ་མཚོག་ཡིན་ནོ། ། བརྗོད་པ་རྣམ་དག་ཅ་ཆ་ཞོ་མི་ཟེར། ། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སུ་ཡང་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པས། དེས་ལན་བཏགས་པས་དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན་མ་བྱུང་ནས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་རྟོག་གེ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲགས་ན་འདི་རང་དེ་ཡིན་ངེས་ཤོ་ཞེས་ཤེས་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཞུས་པས། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་དེ་སྐད་ཀྱང་ཟེར་ཞེས་གསུང་ངོ། ། དེར་དེ་བསུ་མཆོད་བཀུར་ཏེ། རང་གི་སློབ་དཔོན་དང་བསྟན་བཅོས་བཙམས་པར་ཞུས་ཤོ། ། དེས་ཀྱང་གནས་དབེན་པར་བཞུགས་ཏེ། ཆུས་པ་ཆམ་འགྲེལ། འཕྲིང་པོ་ཆམ་ངེས། བསྡུས་པ་རིགས་པའི་ཕྲིགས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དང། ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ལ་འཇུལ་པ་སྒོང་བ། འཕྲལ་པ་བཏུག་པ། གཏན་ཚིགས་ཕྲིགས་པ། ཆུང་གཞན་གྱུབ་པ། ཟོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞི་སྟེ་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་བཙམས་ཤོ། ། དེ་ལ་ཆུས་པ་ནི། ལྷ་དབང་བློས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཆམ་འགྲེལ་དུ་འདོད་ལ། ཆུན་མཁན་པོས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཆམ་འགྲེལ་དུ་འདོད། དེའི་དུས་སུ་བསོད་སྟོམས་འདྲེན་པ་ལ་ཆུལ་པོའི་ཐུ་མོ་བཏང་ཞིང། འཐས་ཆེན་ལ་ཏིག་ཏ་བཏབ་པ་ལས། ཁྱོད་བསྟན་བཅོས་བཙམས་པ་ལ་ཐུགས་ཟིན་པས། འདྲེན་པ་པོ་དང་ཏིག་ཏར་ཀྱང་མ་

ཏེས་སོ། ། དེར་རྒྱལ་པོས་བུ་མོ་ལ་དྲིས་པ། སྨྲས་དཔོན་ཅི་གསུང་། ། ཅི་ཡང་
མི་གསུང་ངོ། ། རྒྱལ་པོ་དགའ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཡོང་བར་
རྟོགས་སོ། ། མཐར་བསྟན་བཅོས་ཆུམས་ཟོགས་པ་དང་། ད་གཏོད་གཟིགས
ཏེ། བུ་མོའི་ལག་ཕྱོད་དེ་ནས་མཡོང་། ང་ལ་དབེན་པ་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱི་ཉེས་པ
ཡོང་བཡིན། ཚོད་མ་ལ་ཡང་ཏིག་ཏ་དེ་ཙམ་མ་བཏབ་གསུངས་པས། བུ་མོས
རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པས་བསྟན་བཅོས་ཚར་བར་ཤེས་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ལ
སོགས་པ་ཁྱེར་ནས་ཕྱིན། མཆོད་གནས་ཞུས་སོ། ། འདི་ལ/ས་ཅིག་ལྟོ་ཕྱུགས
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ན་ས་ཐ་ཞེས་པ་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ངོད་བསྡུང་བ་ཞེས་བྱ
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ།། སྨྲས་དཔོན་ཆེན་པོའི་དེས་རིགས་པའི་སྒོ་ནས
ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་དེ། ཉིད་ཀྱི་སྙེ་རིང་ས་ལ་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི
གྲངས་དང་ངོ་བོ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དང་འབྲས་བུའི་ཚིག་རྟོག་དེ་དག་བས་ལ་ཏེ།
རྒྱལ་ཏ་ཆེན་པོ་ལན་བཅུ་བདུན་བརྒྱད་ཤེང། ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཙམ་ཐོས
པཉམ་ལ་ཕུ་ནད་ཀྱི་གླེགས་བམ་མཐོང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དགའ་བརྒྱལ་བར
ཁྱེར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་ཐོས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་གྲྭབ
མཐའ་ཐུང་ཟད་སྒྲུབ་ཕྱུང་དགའ་བ་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང
པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུན་ཕྱུང་མོད། དུས་ཕྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གཏམས་པའི་དུས་སྒ
ཏངས་ཅན་ཕྱི་མ་ཞེས་པ་ཐུང་ཟད་འདུལ་དགའ་བར་བྱུང་བས། སྨྲས་དཔོན
ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྟར་མཛད་ནས། དེའི་སྟོན་པའི་ཐད་དུ
ཕྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟ་ཆོགས་ཀྱིས་དེའི་ཡིད་མཁྱ་བར་མཛད། དེའི་གྲྭབ
མཐའི་གནད་ཆུམས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་རལ་པ་དང་དགྱེ་གཡ་ལ
སོགས་པ་བཞག་ནས་དེའི་གྲྭབ་མཐའི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱས་སོ། ། དེ་ལྟ
བུ་དེའི་དངོས་ཀྱི་སྨོན་མར་ཁྱེར་པ་ནི་ལྟའི་དབང་པོའི་ཐུ་ཀོས་དང་། ཤེས་རབ

འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་གཉིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་འང་ལྷ་དབང་བློ་དེ་ཙ་བའི་སྨོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་མཏུང་ཅན་ཞེས་པ་བྱང་ནས། སྨོན་དཔོན་ལ་ཡུ་བུ་ཅག་བཙང་དོ། ། དེ་འང་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་མཏུང་འདི་ཁོ་ཐོ་རང་ལ་རྒྱབ་སྟེ་འཚེའོ། ། ཁོ་ཐོ་རྒྱལ་ན་འདིས་ཁྱོད་བས་དོ་ཞེས་ཆ་པ་མ་ཕུག་པ་དེས་སྨྲས་སོ། ། དེ་ལ་སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་དགོངས་པ་བདག་གལ་ཏེ་ཕམ་སྲིད་ན་ང་བས་པ་བཟོད་མོད་ཀྱི། ཕམ་པའི་སྒྲ་བྱང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད། འདི་ཕམ་ན་ངེས་པར་འཚེ་སྟེ་དེའི་བདག་རྒྱན་བྱས་པར་ཐྱར་ན་མ་ལེགས་དགོངས་ནས་མ་མཛད་དོ། དེ་ནས་ལྷ་དབང་བློས་ང་དང་བཙན་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཁོ་ན་རེ། ཆོལ་བ་ངན་པ་གཞན་ཀྱིས་སྟོན་ཚད་ཆ་བའི་དབང་པོ་ཕུག་མ་ཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་འདི་རྣམས་དགག་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་ཕྱོགས་སྟ་མ་ལྟ་བཀྲ་བཞག་གོ། ། ལྷ་དབང་བློས་རྟེས་དཔྱོད་ལྟ་བཀྲ་མཛད་དེ། རེ་རེ་ནས་སྒྲུན་འཕྲིན་ལྟ་བཀྲས་སྒྲུན་ཕྱུང་ངོ། ། དེ་ལ་ཐོ་ཀ་པ་སྨོང་བ་ལྟ་བཀྲ་དགོས་པ་ལ་སྒྲམ་བཀྲ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་དང། དེ་མགོ་འཕྲོམས་ནས་ཕམ་པས་ཁོ་རང་ཕྱེད་པར་ཁས་བླངས་སོ། ། དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་དག་ཀི་ལས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ན། དེའི་སྨོན་མ་འགལ་ཞེག་རེ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ལ་ལ་རིགས་པ་སྨོང་ཞེའོ། ། དེས་སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་སྨོང་བའི་རིགས་པས་ལན་མ་ཕེབས་པས་ཅི་ནས་ཕྱེད་ཀྱི། དེར་སངས་རྒྱས་པ་སྟོང་ཇི་ཙམ་པས་ཅི་ལ་ལ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོད་ཅེ་ཞེས་སོ། ། དེས་སྨྲས་པ། ལན་ཅིག་ཙམ་ཐྱོན་ཡང་གཉིས་པར་ཡང་ཕམ་ཏུ་ངོག། དེ་བས་འདི་ཉིད་ལ་འདུད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས་ནི། ཐམ་ཟེ་དཔལ་འཛིན་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་ཏེ་པཎ্ཌི་ཏའི་བྱ་བདོར་ནས་ཇི་ལྟར་བདེ་བའི་ཐོག་ཏུ་ནས་

པ་ནི། སློབ་ དཔོན་ ཚད་ མ་ གསུང་ པའི་ ས་ བྱོན་ ཞིང་ དེའང་ ཁྱད་ པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཏེ་ཐམ་རེ་ཚང་ན་བཞུགས་ཤིང། དེ་མ་ཚང་ན་གཞན་ལ་མི་ བཞུགས་པས་གནས་པ་ན། གཞན་དག་གིས་སློབ་ དཔོན་འདི་ཆོས་མཁས་ཀྱང། རྟོག་ དཔྱོད་ གཞན་མི་མཁས་ཏེ། པཎ་ཏ་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་ གཅིས་ པར་འཛིན་ པས་ སོ་ ཞེས་ ལྷག་ ལབ་ ཐུས་ པས་ མཁྱེན་ ཏེ། ར་ ཞིག་ ཅིག་ ཁྱེད་ རྣམས་ རྣལ་ འབྱོར་ པ་ འདི་ དང་ རྟོད་ ཅིག་ ཅེས་ གསུངས་ ཏེ། བཙུད་ པས་ ཕྱི་ ནང་ ཀྱི་ ཐུག་ མཐའ་ གང་ ཀྱིས་ ཀྱང་ དེ་ ཕམ་ པར་ མ་ ནུས་ སོ། ། དེ་ལྟ་ བུ་ དེས་ ལུང་ བསྟན་ ཏེ། དེ་ལ་ སློབ་ དཔོན་ དེ་ ཐམ་ ཟིའི་ རིགས་ ཡིན་ པས་ དེ་ དང་ ནམ་ འཕྲད་ ཕ་ ན་ ཐམ་ ཟིའི་ ཁྱེའུ་ འདི་ གསལ་ བར་ ཤང་ ངོ་ ཞེས་ གསུང་ ངོ། ། དེས་ ཀྱང་ རྒྱ་ མཚན་ མ་ རྟོགས་ ཏེ། ཐུགས་ ཤིག་ ཏུ་ སློབ་ དཔོན་ དབེན་ ཕ་ ན་ བཞུགས་ ཕ་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ཏེ་ གསུང་ ཕ་ དེའི་ ངོན་ ཞུས་ པས། ཆོས་ ཀྱི་ ཁྲིགས་ ཕ་ འདྲ་ བའི་ མཁས་ ཕ་ ད་ ལྟ་ ཡོད་ པས། ཁྱོད་ ཀྱང་ དེའི་ རྒྱང་ ཀུ་ ས་ངང་ དང་ མཁས་ ཕ་ ཆེན་ པོར་ འགྱུར་ ར་ ཞེས་ ལུང་ བསྟན་ པས་ དེ་ བཞིན་ ཏུ་ ཐུར་ ཏོ་ ཞེས་ ལྷ་ ཕ་ ཀུན་ མཁྱེན་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་ ཏོ་ ཀཱ་ ས་ ཕ་ ཐཱ་ ཡ་ ཕ་ ལས་ འབྱུང་ ལ། ནམ་ ཐར་ ཀ་ ཞེན་ ལས་ ནི། སློབ་ དཔོན་ དཔལ་ འཛིན་ ཀྱིས་ བསོད་ ལ་ ཕྱོན་ པའི་ ལམ་ ཀ་ ཞིག་ ཏུ་ ཐམ་ ཟིའི་ ཁྱེའུ་ གཅིས་ ཆེད་ ཚོ་ ཆྱེ་ ཕ་ ར་ ཀ་ ཏ་ ལ་ ཀ ཀ ཏ ལ ལ ལ

བྱ་བཡོད་པས་དེའི་བྱང་དུ་ཚད་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་དང་མཁས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱི་འུ་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱིན་པས། སྟོན་དཔོན་ཕུར་སྟོང་
བ་ལས་མ་སྟེབ་པར་དེའི་ཚར་རང་གིས་སྐེ་བདུན་བཟློག་ནས་དུ་བ་ལས་ལུང་
བློངས་ས་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། ། ཁ་ཅིག་དངོས་སུ་ཚར་གཅིག་ཐོས་པར་བྱེད་
པཡོད་དེ། རྒྱན་མཁན་པོར་གདའ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྲམ་ཟེ་དཔལ་
འཛིན་སྟོན་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ན། ནང་གཅིག་བྲམ་ཟེ་
དཔལ་འཛིན་ཀྱིས་དུས་ལ་མ་སྟེབ་པར་སྟོན་དཔོན་ཀྱིས་ཆོས་མ་གསུངས་པས།
དེའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་པཎ্ཌི་ཏ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲས་པ་ཞེས་བྱ་བས་གྲྭ་
མཐའ་ཀླུར་བཏང་བའི་བན་ཚུང་ཞིག་ཡོད་པ་ན་རེ། ཆོས་གསུང་བར་ཞུ་ཟེར་
བ་ལ། སྟོན་དཔོན་ཀྱིས་ཤེང་ལུང་འདིའི་རྩ་ནས་ཉན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་མ་
སྟེབས་པར་འདུག་པ་གསུངས་པས། པཏ་ཚུང་ན་རེ། དེ་ཀུན་ཀྱིས་ཆོས་མི་གོ་
ཡང་གྲོད་པས་ཆོས་གསུང་བར་ཞུ་ཟེར་ནས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་དཔལ་
འཛིན་ཀྱིས་སྟེབས་ཏེ་སྟོན་དཔོན་ལ་བདག་མ་སྟེབ་བར་དུ་མི་སྟོང་པ་ཅི་ལགས་
ཞུས་པས། སྟོན་དཔོན་ཀྱིས་སྟར་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་གསུངས་པས། དཔལ་
འཛིན་ཀྱིས་པཏ་ཚུང་དེ་ལ་ཞུ་ཅག་གཉིས་པོས་སྟོན་དཔོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཆོས་
མ་ཉན་པ་ཡིན་པས། སྟོན་དཔོན་ཀྱིས་ལན་གཅིག་ཉི་མ་ཚ་བ་ལ་བཞུག་ནས།
གོ་ལ་གཅིག་གསོལ་ཞིང་ཆོས་གསུངས་པས་ཕྱགས་ཡེངས་ནས་ཆོས་ནོར་པ་
གཅིག་གསུངས་པས། དེ་གནས་གང་དུ། དུས་ནམ་ཀྱི་ཚེ། ནོར་པ་ཇི་ལྟ་བུ
ཞིག་བྱུང་ཟྭོད་ཀྱིས་ཤེས་ཤམ་དྲིས་པས་བཤད་རྒྱ་མ་བྱུང། དེར་བྲམ་ཟེ་དཔལ་
འཛིན་ན་རེ། ཟྭོད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ནས་ཉན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲྭ་
མཐའ་ཀླུར་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཟྭོད་གཏོང་མཁན་དེ་ཉིད་ས་ཁྱུང་ངོ་གསུང་
ནས། ལྷ་ཟྭོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས་ཏེ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲས་

པ་ཞེས་བྱང་ཟེར། འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱང་ཟེར་བའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་པཎ་ཏ་དེ་
དང་ཚོད་པ་བྱས་པས་བྱམ་ཟེ་དཔལ་འཛིན་རྒྱལ་ཏེ། པཎ་ཏ་དེ་ནི་རེ། ལྷར་མ
གཟུགས་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་འདུག ། དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་གང་ན་འདུག་ཟེར་
བས། ངའི་སྨོན་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་པ་དེ་གསུང་ངོ་བྱས་པས་ཤིན
ཏུ་དད། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཉན་བཤད་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་འོངས་པས། སྨོན
དཔོན་སྐྱ་ཤེགས་ནས་ཕྱར་སྨོར་བའི་ཚར་སྒྲེས་ཏེ་ལྷ་ཀུན་ཀྱི་ལུང་དུ་བ་ལས
བླང་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་བཏེ་ཏ་ནམ་དགྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ
དང་ལྡན་པ་དེས་ནམ་འགྲེལ་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན
ཅེས་བྱ་བ་བློ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཏུད་ཡོད་པ་དེ་མཛད་དེ། རྒྱ་གར་ན་ཡང
ནམ་འགྲེལ་རྒྱན་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན། ། ཞེས་བཀའ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང
མིང་གཟུགས་པ་ཅམ་ཡིས་ཀྱ་ལ་ཕྱིས་ཅད་ཐམ་ཅད་ཟླ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པ་ན། ། ཤེས་བྱའི་ཚོགས་ནམས་མི་ཟློག་ན། ། དེ
ལ་ས་ཕམས་མེད་ཡང་ན་ནི། ། ལྷུགས་པ་འཕམ་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན། ། ཞེས་པ
ངང། རིགས་པའི་བོད་ཟེར་ཕྱོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཡི། ། ཤེས་རབ་འབྱུང
གནས་ཏོ་ཡི་ཉིམ་ཤར། ། ལུ་ཕྱེགས་ཏོ་ངན་མཚན་མོ་རབ་རྒྱ་བའི། ། རྒྱ་ཆེར
མེ་ཏོག་ཚོགས་ནམས་ཐུར་དུ་བྱོས། ། ཞེས་གསུང་ས་པའང་ཡོད། དེའི་ཕྱོགས
ས་ཆེ་ཉི་མ་ལྷས་པས་ཀྱང་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྒྱན་དང་མཐུན
པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱན་ལས་ཅུང་ཟད་ཆུང་བ་ཞིག་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་བྱམ
ཟེའི་པཏྲ་ཏ་ཥ་ནི་ཏ་དང། མཁན་པོ་རྒྱལ་བ་ཅན་དང། པཏྲ་ཏ་ཡིད་ཀྱི
ཤེང་ཏུས་ཀྱང་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཐ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་དེ།
འདི་ནམས་ནི་ནམ་འགྲེལ་གྱི་ཇེས་འཐང་ལ་ལྷ་དབང་བློ་དང། རྒྱན་གྱི་ཇེས
འཐང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྒྱན་གྱི་ཇེས་སུ་འཐང་བ་ཡིན་ཞིང། འདི་དག་གིས

ལྷ་དབང་བློའི་གྲྭབ་པའི་མཐའ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིངས་
པར་ཡང་འཆད་དེ། སྨོན་དཔོན་ཞི་མ་སྦས་པས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཏྲི་ཀཱའི་མཇུག་
ཏུ། རྟོག་གེས་སྨྲོན་མེ་སྟེང་པའི་དོན། ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལྷ་དབང་
བློས། ། མུན་པར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཞབས། ། དྲིན་ཀྱིས་དྲིས་ལས་གསལ་ཐུར་
ཅིག ། ཅེས་བཤད་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་གེ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་བྱུང་
བའི། སྔ་མ་ནི་དབྱིག་གཞིན་ཡན་དང་། བར་པ་ནི་ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པ། དེའི་རྗེས་འཐད་རྣམས་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། ལྷ་དབང་
བློ་དང་། རྒྱན་ཀྱི་རྗེས་འཐད་གཙོ་ཆེ་ཡང་། ཁ་ཆེའི་པཎ་ཌི་ཏ་ཆེན་པོ་བདེ་བྱེད་
དགའ་བའི་ལུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་འཐད་གཞིས་གཅིག་ལུགས་དང་མི་
མཐུན་ལ། འདིའི་གཏམ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཁོང་ཁྲོར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་དུ་མྱ་ཡེ་ཤེས
ཀྱི་པཎ་ཌི་ཏ་ཆེན་པོ་ཐམ་ཅེ་ཤཱཀ་ནཏ་ཞེས་བྱ་བ་བློ་ཁོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ལྡན་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་སྲེད་པས་ཚང་ཚོང་མ་ཞིག་དང་ཡིད
གཏུགས་ཤིང། དེའི་གནས་སུ་ཡང་ཡང་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། དེའི་ནང
པའི་དགེ་བསྟེན་ཅིག་ཀྱང་དེའི་པར་འཕྲོ་བ་ན། དེའི་དཔེ་ཁངས་རྒྱས་པར་ཅི་མ
ལྡན་འདས་ལ་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས
པར་བསྟོད་པ། མཐོ་བཙུན་གྲྭབ་ཏེས་མཛད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ནས། དེ་ཤཱཀ
ནཏ་ས་མཐོང་ལ་དེའི་དོན་བདེན་པར་རྟོགས་ནས་ཁངས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་དེ།
བྱམ་ཅེ་རྣམས་ཀྱི་གུས་པར་བྱ་བའི་ཚངས་སྐྱང་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཀྱི་འཛིལ་ལྷམ
འགེལ་བའི་ས་ཏ་བྱས་ནས་ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ནས
རྟོག་གེའི་ ཚད་ མའི་ བསྟན་ བཅོས་ ཀྱང་ བརྩམ་ པར་ བཞེད་ དེ། ། ཡང་
ཕྱོགས་སྔ་མ་སྟེ་བདུན་ལ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ གྲགས་ པའི་ ཚད་ མ་ ས་ཏ་ ཏེ།
རང་གི་རྟོག་གེའི་ལུགས་བརྩམ་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལྷ་མོ་བོད

ཟེར་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ལུང་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་པ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་པཎ্ཌི་ཏ་ཡིན་པས་དེའི་ལུགས་སུན་དབྱུང་བར་མི་ནུས་ལ། རང་ཉིད་ལས་ཕྱིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐུགས་ཀློང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཕྱི་རྟེས་སུ་འབྱང་བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་མཛད་ཅོ་ཞེས་གྲགས། ། དེའི་སྲོལ་ལུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཕ་གུ་པཎ্ཌི་ཏའི་སློབ་མ་ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཌཱ་དང། ཌ་ན་ཤྲཱི་ལ་དང། བལ་པོ་ས་ཁ་ཤྲཱི་ལ་ཞེས་པ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་རྟེ་ས་སྐྱ་པཎ্ཌི་ཏ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ལས་གཏུས་དང། ལྷ་བཏུན་དང། ཆུན་དང། ཆོས་མཆོག་དང། ལྷ་དབང་བློ་དང། ཡིད་ཀྱི་ཤེང་རྩ་ལ་ཞོགས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་གསས་ཞིང་ཕྱགས་སུ་ཚུད་པར་མཛད་ནས། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་བཙལས་ཤིང། ལྷ་བཏུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་དང། ཕྱད་པར་དུ་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་སྲོལ་བཙུགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་གི་བར་དུ་མཁས་པ་ནས་མཁས་པའི་ལག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང། ཆེས་ཆེར་བཤད་ཏུ་གསལ་བའི་བློ་ཀློས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་ཤེས་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཤད་སྲོལ་ཀྱིས་ཕྱིས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་བོ། །

དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་བཤད་པ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། འཇུག་ཚུལ་དངོས་དང། བཙད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཞེས་ས་ཞིས་ཀྱིས་

བསྟན་ལ། གཞིས་པ་དངོས་ལ། སྤྱོད་བ་ཚོད་པའི་ལམ་སྤྱང་བ། དངོས་གཞི་
བཤལ་ལན་ཀྱིས་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཇུག་ཆོགས་པས་བཟུང་བའི་
ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་སྒྲུབ་པའོ། ། དེ་དག་ཀྱང་འཕེལ་བའི་གཏམ་ལ་སྤྱོད་དངོས་
རྟེས། ། ཞེས་པ་ནས། འཕེལ་བའི་གཏམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མདོར་བསྟན་ཅིང་། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་ལ་ཚར་གཅད་པ་དང་རྟེས་སུ་
བཟུང་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཚོད་རིགས་ལས། གཞན་
གཏུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམ་པ་འཇུག་པའམ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་ས་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཆུས་པར་བཤད་དེ། འདི་དག་
གི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཇི་ལྟར་
འཇུག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་
འདིར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉམས་ས་པའི་ཚོད་པ་དང་།
མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་པའི་ཚོད་པ་གཞིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
ནི། བསྟན་པ་འཇོག་ཆུས་པའི་ཚོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་དགྱེས་སུ་
བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། བསྟན་པ་འཇོག་མི་ཆུས་པ་
གང་ཡང་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞུང་དུམ་བུར་སྟོན་ནས་སྤྱོད་བ་ཁོད་
ཟེར་བ་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉམས་ས་པའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཀྱི། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་
གྲུབ་མཐའ་འཇོག་པའི་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟ་བུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
ཚོད་པ་བཤད་ཀྱི། ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་པར་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་བླང་
དོར་མི་ཆུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུབ་མཐའ་བླང་དོར་ཀྱི་སྐབས་བཅལ་བའི་ཕྱིར
ཏེ་ལྟར་འདྲི་ན་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཁྱོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ས། ། ཅི
ན་འཆད་པ་དང་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཆད་པའི

སྐབས་སུ་ཐེ་ཚོམ་འབྱུང་བའི་ སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་ བཙུད་ཅིང་ དྲིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིན་ཏུ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ངག་ཕྱིན་བསྟུས་ཏེ་བཤད་སྒྲོལ་པ་དང། ཐུགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རང་རང་གི་གྲྭབ་མཐའི་ཐུགས་ཀྱི་ཁད་ལ་ བློང་ངོར་ཏུ་བའི་ ཕྱིར་ཐུགས་པ་ཡིན་ པས་ ཆོས་ ཕྱིར་ ཆོས་ གཉིས་ ཀ་ དགོས་ པ་ དང། འཚད་པའི་སྐབས་ལ་ནི་ ཕྱིར་ ཆོས་མ་ཡིན་ ཀྱང་ ཐེ་ ཚོམ་ དྲི་ བ་ པོ་ ཏེ་ ཞིང་ ལ་ བཏང་ སྒྲོལ་ པས་ཚོགས་ པའོ། །

གཉིས་པ་མཁས་པའི་ སྐྱེ་ བོས་ གྲྭབ་ མཐའ་ འཛིན་ པའི་ ཐུགས་ པ་ ལ། ཆོས་ པ་ གཉིས་ ཀས་ རང་ རང་ གི་ གྲྭབ་ མཐའ་ འཛིན་ པ་ སྟྲིར་ བསྟན་ པ་ དང། ཕྱིར་ ཆོས་ ཀྱི་ ས་ ཀྱི་ གྲྭབ་ མཐའ་ མི་ འཛིན་ པ་ ངམ་ གསལ་ ཏུ་ བསྟན་ པ་ ལ། ཀ་ ཤ ཀ ཀ ཀ

ཡང། །གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན། ། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་བློང་
མིང་གོས། ། ཞེས་པ་ནས། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་ཀྱི། ། གྲུབ་མཐའི་
རྟེས་སུ་འཐང་ངམ་ཅི། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གོ་བར
བྱའོ། ། གཞིས་པ་ངེས་ནས་རྩོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱི
རྩོད་པ་གཞིས་ཐུན་མོང་བ་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང། མི་འདྲ་བ་བྱེ་བྲག་ཏु
བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པའི་རྩོད་པ་གཞིས། ། ལེགས
པར་ཕེས་ནས་མཚུངས་མོད་ཀྱི། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་མཚུངས་པར་འཇུག
གོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་དོན་རྟོགས་པར་བྱའོ། ། གཞིས་པ་མི་མཚུངས་པ་བྱེ་བྲག
ཏु་བཤད་པ་ནི། ལུང་གི་རྩོད་པ་དང། རིགས་པའི་རྩོད་པ་གཞིས་འཇུག་པའི
ཡུལས་ས་ཁྱེ་ནས་གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཞིས་ལ་མངོན་རྟེས་ཀྱི་རིགས་པ་དང
གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ལུང་ཚད་མ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ
འདི་ལ་གཞིས། ལུང་གི་རྩོད་པ་དང། རིགས་པའི་རྩོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི
འོན་ཀྱང་ཚད་མ་གཞིས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་སྐོན་གྱུར་ལ་འཇུག་ལ་ཞེས
ས་ཁགས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་དང། ནང་ས་ཁྲུས་པ་གཞིས་ལུང་མི་མཐུན
པ་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་དང། ནང་ས་ཁྲུས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་མདོ་ཕན་ཚུན་འགལ
བར་རྩོད་པའི་ཚུལ་གཞིས་ས། ། དང་པོ་ནི། ནང་ས་ཁྲུས་པ་དང་རིག་བྱེད་པ
གཞིས་རྩོད་པ་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་ཁྲུ་འཐུས་ལ་ས་ཕམས་ཅད་བདེན
པར་འདོད་ཅིང། ཆགས་སྔང་ཟོངས་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཕྱིག་པ
དང། མ་ཆགས་པ་དང། ཞེ་སྔང་མེད་པ་དང། གཏི་མུག་མེད་པའི་ལས
དགེ་བར་ཆོལ་བ་གཞིས་ཀ་མཐུན་ལ། ཕྱིག་པས་འཕོར་བ་དང། ཕྱིག་པ་ལས
ཁྱོལ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཆོལ་བ་གཞིས་ཀའི་ལུགས་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང
ཐབས་ཀྱི་ལུང་མི་མཐུན་པ་ལ་རྩོད་དེ། རིག་བྱེད་ལས། གཙུའི་ཕྱོ་དང་ཀུ་ཤ

འཕྲིལ། ། བཀྲ་ཅན་དང་སྟོན་པོའི་རི། ། ཀ་ན་ཁ་ལའི་འཇུག་ངོགས་སུ། ། ཕྱོགས་བྱས་ཡང་རྒྱུ་ལྟེ་ཞིང་མ་ཡིན། ། ཞེས་འདོན་པ་ནི་ཁོ་རང་གི་ལུང་ནང་འགལ་ཏེ། ཕྱིག་པའི་ཚ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚ་བ་སེམས་མི་འཕྲུང་པར་འཕྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུས་འཕྲུང་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་སྲོག་ཆགས་བསོད་པ་ལ་ནན་ལ་མི་སྡོར་བ་བཞིན་ནོ། ། ངེད་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཕྱོགས་རེ་མཚོ་གཅོད། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི་གཙང་ཤ་ཆོལ་དང། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། མཐའ་དག་དཔྱིས་འཕྱེད། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་བ་ནི། ། ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་བྱུང། ། ཁྱོད་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པས། ། དེ་ཕྱིར་ང་ལ་མི་འཐུང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ས་བོན་བདག་འཛིན་བཅད་པས། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འགག ། དེ་འགགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐོལ་ཏེ་བྱང་ཤིང་ཟད་པས་མེ་སྐལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་མི་འཐུང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བ་འདོད་བཞིན་དུ། རྒྱལ་རིགས་ལའི་རྒྱལ་རིགས་བས་ད། ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་ལ། ས་ངས་རྒྱས་པས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། བསོད་ནམས་མེན་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུགས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་དོ། ། གཉིས་པ་ས་ངངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་མདོ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་རྟོད་པའི་ཚུལ་ནི། ས་ངངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཏྲི་བར་ཁོས་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལུང་ལས་གྲགས་པའི་རྟོད་པ་དང། དེའི་ལན་གང་བ་ཚུལ་སྦྱོར་བསྟན་ནས། ཕྱི་ཐག་ཏུ་མདོ་ཉིད་ནས་གསུངས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས་ལན་གང་བ་རྣམ་བཞིན་གསུངས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ། ཡང་ལུང་གི་རྟོད་པའི་སྐབས་སུ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་

གཞན་ནི། ཡང་ན་ལྷང་གི་ལན་རྣམ་གཉིས། ། ལྷང་ངམ་ལྷང་ལ་བརྟེན་པ་
ཡི། ། རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཟློག་བྱ། ། ཞེས་པ་ནས། རང་འདོད་ལྷང་
དང་འགལ་ཐུར་ན། ། དེ་ཡི་དགོངས་པ་ཕྱི་སྟེ་བཤད། ། གལ་ཏེ་དགོངས་པ་
མི་ཤེས་ན། ། ཚར་བཅད་པ་ཡི་གནས་སུ་འཐུར། ། བསྡུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ་
ཞེས་པའི་བར་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པར་སླ་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སོགས། ། བདག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཐུབ་
ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲང་དེས
རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད
དང་སྒྲོས་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ
གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཀྱི། ། རང་བཞིན
འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ལ། ། སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། ། འདི
ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ། ཞེས་དང། ཏིས་ལན་ལས། རྣམ
དག་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་ཡུལ་ལ། ། དགེ་དང་སྡིག་པ་གཟིགས་པ་མེད། ། དགེ་དང
སྡིག་པ་ལ་སོགས་པ། ། ཆོས་ཅན་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། ། ཞེས
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང
ཏིང་ངེ་འཛིན་པའི་གཟིགས་ངོ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུ་བློ་མ་ལས་ཀྱང
ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། ། སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ ལ་ ཡོད
པར། ། མཐོང་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་ཡོད་པ་ཉིད། ། ཅེས་དང། འགྲེ་བ་ཞི་བའི་ཆོས
ཉིད་དུ། ། མཐོང་ཕྱིར་ཏི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང། ། ཞེས་འཕགས་པའི་རྟེས་ཐོབ
དང། མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །
འདིར་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཐམ་ཏད་ཏུ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ཇོས་ཐམས་ཅད་ཐ་ན་ཏུ་ཡང་མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས

པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྐབས་མ་ཕྱིད་པའོ། ། ལུང་གི་རྩོད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྨོན་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། ། །

གཉིས་པ་རིགས་པའི་རྩོད་པའི་ཚུལ་ལ། གྲུབ་མཐའི་རྟེས་སུ་འཐད་མི་འཐད་ཆུམ་པར་དགེ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཐུན་ཚགས་བསྟེན་ནས་ཐ་སྙད་མི་མཐུན་པར་འདོགས་པ་ལ་ཆུམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། ཁས་ལེན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཡང་ན། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་ན། ། གྲུབ་མཐའི་རྟེས་སུ་འཐད་མི་འཐད། ། ཆུམ་པར་ཕྱི་སྟེ་གསལ་བར་རྩོད། ། ཅེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁས་ལེན་ཡོད་བཞིན་དུ་གཡོ་སྒྲུས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཏྲན་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དགེ་མ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་བཏྲུས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཚེ་ཞིང། གཞུང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་གཏན་མི་འདོད། ། དེ་ལ་བརྟགས་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར། ། སྒོ་ས་བལ་ཡིན་ཕྱིར་མི་འདོད་ན། ། ཤེས་ནི་དགེ་མའི་གྲུབ་མཐར་འགྱུར། ། ཡོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ན། ། དེ་ནི་ངན་གཡོའི་ལྟ་བར་བཤད། ། ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས་སོ། ། གཉིས་པ་ཐུན་ཚགས་བསྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆུམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ནི། ལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདུ་བ། ། ཕན་ཚུན་བསྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོད། ། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་སོ་སོར་དགག ། སྐྱོན་མེད་ན་ནི་དེ་རྟེས་འཐད། ། ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་ཚགས་བསྟེན་ནས་ཁས་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་མདོ་ཁྲེ་པ་བསྟེན་ནས་ཡུལ་ཆུམ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་

མཉམ་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང། མངོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་རིག་པ་བསྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་དང། མངོ་སྡེ་པ་དང་དབུ་མ་པ་བསྟེན་ནས་མངོ་སྡེ་སྨྲོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་བསྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྨྲོད་པའི་དབུ་མ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་དག་སྐྱོན་ཡོད་ན་རིགས་པས་སྟན་དགྱེ་ཞིང། སྐྱོན་མེད་ན་གཟུ་བོའི་བློས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ལ། འོག་ནས་གྲགས་མཐའ་མཐུན་པ་ཙམ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་གེ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་དང། ཐེག་ཆེན་དང། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང། མངོ་སྡེ་པ་དང། སེམས་ཙམ་པ་དང། དབུ་མ་པ་ཕན་ཚུན་སྲུན་འཕྲིན་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིག་པར་ས་ངར་ས་རྒྱས་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྣུང་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་པ་འཁའ་དང། ཟད་བྱེད་པ་དང། སེམས་ཙམ་པ་དག་ཀྱང་སེམས་སུ་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཁའ་ཞིག་མཐུན་པ་དང། སྒྲོ་ཁ་ལ་ཁ་ལ་ཁ་ལ་ཡ་ཡ་ཡ

ཆེན་པོ་དཔལ་རྩེགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་སྟོན་དུ་གྱུགས་པ་ འགའ་ཞིག་སོར་བཞག་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྟོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ ས་ཡང་མིང་ཙམ་སྨོས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱི་གྲྭབ་མཐའ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གྲྭབ་ མཐའི་དབྱེ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་ཚུལ་བོ། ། དང་པོ་ནི། མཁས་པས་ འཛིན་པའི་གྲྭབ་མཐའ་ནི། ། སངས་རྒྱས་པ་དང་མུ་སྟེགས་གཉིས། ། དེ་ལས་ གཞན་པ་བླུན་པོ་ཡིས། ། གློ་བུར་བརྟགས་པའི་གྲྭབ་མཐའ་ཡིན། ། ཞེས་ སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་གྲྭབ་མཐའ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་ ཅིང་། འཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ། ལྷག་གྱུར་ལ་རྟེས་དཔག་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྷག་གྱུར་ལ་རིགས་པས་མི་གཏོད་པའི་ ལུང་ཁས་ལེན་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བཟུང་བ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྟི་གནས་ཡིན་ནོ། ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ནི་སྟོན་ ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྣྱར་བ། ས་ས་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་རབ་ལུལ་དུ་བྱུང་བས་བརྟགས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་རིགས་པ་དང་མི་ རིགས་པ་ཐུང་ཟད་དགྱོད་ཀྱས་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དཔྱང་བར་འོས་ པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་འདི་གཉིས་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱན་ འབྱིན་པའི་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གྲྭབ་མཐའ་གསར་པ་ ཟླུན་པོས་སྣྱར་བ། རིགས་པས་སྟོང་པ། ལུང་དང་འགལ་བ། མི་དགེ་བའི་ བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྫུན་སྣྱར་བ། ཟླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ ཆགས་སྡང་གིས་རང་རང་གི་གྲྭབ་མཐའ་གཟུང་བ་ཡིན་ཀྱི། ལྷུང་ནས་ནས་མ་ ཐུང་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་པ་ཅ་ཅང་འཚེལ་ན་ ཞིང་གི་ཡུར་མ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བས་ལུང་དང་

རིགས་པ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་སྲུན་དགོས་སོ། ཚགས་སྦང་ཅན་ཀྱི་ཐུན་ཚོས་མི་གོ་ཡང། གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཅན་འདི་ན་དེ་ལས་གཞན། །ཐུན་པོའི་གྲྭབ་མཐའ་མང་མོད་ཀྱི། །དེ་ནི་ཐུན་ཚོས་གོ་སླའི་ཕྱིར། །མཁས་པས་ཕལ་ཆེར་བཏང་སྙོམས་བཞག། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་བཤད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་སླའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འོས་སུ་ཆུར་པའི་གྲྭབ་པའི་མཐའ་ནི། སྐབས་འདིར་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པར་མཛད་ཅིང། གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ནོར་པ་ཅུ་ཅང་འཕེལ་ན་ཞིང་གི་ཡུར་མ་ལྟར་སང་ཙམ་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བས་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་སྲུན་དགོས་སོ། ཚགས་སྦང་ཅན་ཀྱི་ཐུན་ཚོས་མི་གོ་ཡང། གཟུ་བོར་གནས་པས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་མཐུན་པར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི། ཉན་ཐོས་གྲྭབ་མཐའ་འཛིན་པའི་ལུགས། ། ཐེག་ཆེན་དང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་བརྟམས་པ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཡང་ས་ངེས་རྒྱས་པར་བརྟམས་པའི་ལུགས་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང། གསུམ་པ་ལ་ཡང། སྟོན་ཐུང་རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ལུགས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས། དེང་ས་ཀ་གྲགས་པ་ས་ཕེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ལུགས་ཞེས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགག་བྱར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལ་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཡས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲྭབ་མཐའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཀོད་པ་དང། དེ་དག་གི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང། སངས་

རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང། དེ་དག་རྩོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་
པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཆུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་རྟོག་གེ་ལྟ། རིག་བྱེད་གྲངས་ཅན་ཞུག
ཕྱུག་པ། ། ཟད་བྱེད་ཚུ་རོལ་མཛོས་པའོ། ། ཆུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསམ
གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང། རྟོག་གེ་འབར་བར་བརྒྱར་བསྟུས། དེ་བསྟུ་ན་ཡོངས་ཆུ
གཏམས་པ་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྟའོ། ། དེ་དག་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་རིག་བྱེད་པ
ཉིད་པ་བ། གསང་བར་སྒྲ་པ་པ། རྒྱལ་དཔེག་པ། ཕྱོད་པ་བ། ཏན་པ་ཁ
དང། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་ནི་ཆུམ་གྱངས་སོ། ། གྱངས་ཅན་པ་དང
ས་ར་ཕྱི་པ་དང། ར་ཕྱི་བ། ཆུམ་ཆུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་ནི་ཆུམ་གྱངས
སོ། ། གསལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རིག་བྱེད་པ་དང། གྱངས་ཅན་པ
གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པ་ཡོད་དོ། ། ཞུག་ཕྱུག་པ། གཟིག་གཟན་པ། ཅི་བྱག་པ
རིགས་པ་ཅན་པ། ཚོག་གི་དོན་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་ནི་ཆུམ་གྱངས
སོ། ། ཟད་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་དམ་པ་བ། ཚོག་གི་དོན་དགུ་པ། ཁྱོག་གི་ཁྲེ
ཚན་པ། འཇོམ་མེད་པ། གཅེར་བུ་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན། ནམ་མཁའི
གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་ནི་ཆུམ་གྱངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཁྲེ་བཞི་པོ
ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་འདོད་པས་རྒྱ་པར་ཞེས་རོ། ཚུ་རོལ
མཇོས་པ་བ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ། ཚད་པར་ལྟ་བ། བདེན་པར་ཞེ
བ། ཕུར་བུ་པ། ངོ་པོ་ཉིད་རྒྱུར་ཞེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆུམ་གྱངས་སོ། །
གོང་འགལ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་པས་རྒྱང་པ་བ་ཞེས་པ
ནི་རྒྱང་འཕེན་པའི་ཞེ་དོན་མ་ཤེས་པར་ཟད་ལ། མཁས་པ་ཆུམས་ལ་མ་གྲགས
པས་ཀྱི་ནོ། ། རྒྱལ་རིགས་གཞུང་དུ་ཞེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ
བྱུང་ངོ། ། འདི་དག་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཁྱོད་པ་འདོས་པས་ཚད་པར་ཞེ
ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྟོག་གེ་ཁྲེ་ལྟ་པོ་དེའང་རྟག་ཚད་གཉིས་ཐུ་འདུས

ས། ། སྔ་མ་གསུམ་པོ་རིག་བྱེད་འཛིན། ། ཕྱི་མ་རྣམ་གཉིས་རིག་བྱེད་
འདོར། ། བདག་ཡོད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན། ། ལྷ་བའི་བྱེ་བྲག་གཞན་མི་
འདྲ། ། དེ་ལྟར་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྟ། སྔ་མ་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་པ། གང་ཅན་ཅ।
ཎ་ལྷུག་པ་རྣམས་ནི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་རིག་བྱེད་པ་དང་
གང་ཅན་པ་གཉིས་ནི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ར་ང་ལྟུང་ཡིན་པས་ཚངས་པས་དྲན
ནས་གདོང་བཞི་ནས་བཏོན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། གཟུག་གཟན་པ་ནི་དབང
ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་འདོད། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་པོ་དེ་ཚངས་པ་དང།
དབང་ཕྱུག་དང། ཁྱབ་འཇུག་ལ་ལྟར་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་གང་ལ་ཡི་དམ་དུ
བྱེད་པ་དེའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཚངས་པ་པ་དང། ཁྱབ་འཇུག་པ་དང། དབང
ཕྱུག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ས་ངས་ཆུས་པའི་ཡི་དམ་ཐ་དད
སྒོམས་པ་ལ་དེའི་མིང་དུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་གསུམ་ཀ་རིག་བྱེད་ལ་ཚད
མར་བྱེད་ན། རིག་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ।
འོན་ཀྱང་རིག་བྱེད་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ལ། གང་ཅན་ཅ।
ཎ་ཟུག་ཟན་པ་ནི་རིག་བྱེད་འཚད་པའི་དྲང་སྲོང་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད
པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། ས་ངས་ཆུས་པ་སྟོན་མདོ་ལ་ཚད
མར་བྱེད་ཀྱང། མདོ་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་མིང་ཐོབ་ལ། བྱ་བྲག་ཏུ་ཟླ
བ་དང། ས་ཐམས་ཅམ་པ་དང། དགེ་མ་པ་ལ་ཆུ་མཚན་གཞན་ཀྱིས་མིང་དུ
བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། ། མུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མཐུན་ཏེ།
རྟག་པར་ལྷ་བ་ཆུས་བདག་རྟག་པར་འདོད་ལ། ཚད་པར་ལྷ་བ་ནི་བདག
ཡོད་པ་ཚད་པར་འདོད་པས་སོ། ། ལྷོ་ད་ཡོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མུ་སྟེགས
བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་གང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཀྱུར
ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པའོ། ། གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་གཞན་ལས

རྒྱུ་འབྲས་དང། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་སྟོང་ངོ། ། བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ནི། ། འདི་ཡི་རྣམ་གཞག་འཁྲུགས་པ་མང། ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྒེལ་བའི། ། བསྟན་བཅོས་བདེན་པར་བཟུང་མི་བྱ། ། བོད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲར་བའི་གླེང་མཐའ་མང་པོ་སྟོང་མོད། དེ་དག་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་མ་གཟིགས་པར་ཕན་ཚུན་ཕྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཤེའི་སྟེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་ལ། གླུབ་མཐའ་མཐུན་པ་ཙམ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ གེ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ པ་ནི་ རྣམ་ པར་ འཁྲུམས་ པ་ ཡིན་ ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱན་ཕོས་དང། ཕེག་ཆེན་དང། ཅི་ཟག་ཏུ་སྣོ་བ་དང། མངོ་སྟེ་པ་ དང། ས་མས་ཙམ་པ་དང། དབུ་མ་པ་ཕན་ཚུན་སྲུན་འཕྲིན་ཡང་ཐ་དད་དུ་ མི་འཛིག་ པར་ ས་ངས་ རྒྱས་ པ་ ཞེས་ བཞི་ ཅུ་ སྟོང་ ལ། རིག་བྱེད་ ཀྱི་ མཐའ་ པ་ འགའ་དང། ཟད་བྱེད་ པ་ དང། ས་ མས་ ཙམ་ པ་ ཏ་ ཀ ང་ ས་ ས་ ས ུ ད ེ ད ་ ཕ ེ ། གླུབ་ མཐའ་ འགའ་ ཞིག་ མཐུན་ པ་ ད ང ། ལྷོ ད ་ ཕ ་ ད ང ། ཀ ུ ར ་ འ ཕ ེ ན ् ཕ ་ ད ང ། ཏ ད ེ ད ་ ཕ ེ ། ཏ ད ེ ད ་ ཕ ེ ། ཏ ད ེ ད ་ ཕ ེ

ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་པས། ས་མས་གནས་པ་བརྟན་པོར་གྱུར་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་དང་གྱེན་མཐའ་ཚོལ་བ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལས་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། དེ་ལ་ས་ར་སྐྱས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བོམ་རིག་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཤིང། རིག་པ་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཆོས་ལྟ་ལྟན་ཡིན་ལ། བོམ་པོ་ལ་གཅོ་པོ་རྟག་པ་ཆོས་ལྟ་ལྟན་དང། མི་རྟག་པ་རྣམ་འགྱུར་ཅི་ཤུ་ཙ་ལྟའམ་སུམ་ཅུའོ། ། རྣམ་འགྱུར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའང། དབང་ཐུག་ནག་ཚོའི་གཞུང་ལས། རང་བཞིན་ལས་ཚེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། ། དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང། ། དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ལ་ཡང། ། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་ཁོགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་མོད། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་ཐོག་མར་སྦ་ཐོས་ཏེ། འབྱུང་བ་ལས་ནམ་མཁའ། སྐྱེ་མཆེད་རྣ་བ། ཡུལ་ཐོབ། ། དེའང་རྒྱ་དང་འཕྲས་བུ་ཞེས་མི་ཐུབ། ཅི་བར་ཞི་བ་དང། མངོན་པར་གསལ་བར་འདོད་དོ། ། དེ་ནས་ཐོན་པ་དེ་འདས་པའི་ཕྱེས་ས་མ་དུས་མཚུངས་ཙམ་དུ་རིག་བྱེད་པ་བྱུང་ཡང། འདི་ནི་རིག་བྱེད་རྟག་པ། རང་བྱུང་བ། རྒྱ་ཕྱོན་དུ་མ་ཁོང་བ། ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པ། དེ་གླུ་ཡ་ཁ་ས་ཆེ་ཁ་ལ་ཆ་ཕ་ཁ་ཆ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ་ཁ ཁ་ཅིག་ཚངས་པ་ཆེ་ཁ་ལ་ཁ་ཆ ཁ ཁ ཁ

ཀྱང་བྱའོ། ། དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱལ་བ་དམ་པ་པའམ་གོས་མེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་བྱང་སྟེ། དེས་ཚོགས་གྲི་དོན་དགུ་བཏགས་ས། ། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷའི་དཔྱང་ཕམ་པར་མི་འདོད་པས་ལྷ་གཞོན་ནུ་དག་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྱས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྟོན་པ་གཟའ་ཕུར་བུ་ཡིན་པས་ཕུར་བུ་པའམ་ལྷའི་བློ་མ་པའོ། ། དེས་ཆང་པར་བཏགས་ཤིང་སྒྲ་ལ། སྔ་མ་ཆམས་ཀྱིས་རྟག་པར་བཏགས་ས། ། དེ་དག་ནི་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐྱུར་པས་ན་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐུ་སྟེགས་དེ་དག་གི་གཡས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མར། ལྟ་བའི་ལྷོང་བ་ས་ཐམ་བཆུ་རྒྱ་ཆུ་དང། ལྟ་བ་རྒྱ་ཆུ་ཙ་གཉིས་དང། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་ཙོ་ཉི་ཤུ་དང། བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་དང། བདག་ཏུ་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་དང། ལྟ་བ་ལྟ་དང། ལྟ་བ་གསུམ་དང། ལྟ་བ་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཆམ་བཤད་དག་ལྟན་ལས་ནི། དེས་ན་དེ་ཉིད་འཕྲལ་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲྭ་མཐའ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཅེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའམ། གང་ས་ཅན་ནམ། ས་ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་ཆམ་གང་ས། ། སྟོན་པས་པ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། སྟོན་པས་པ་དང། ཉིང་པ་བ་དང། རིག་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་ན་ལྷ་ཆེན་པོ་དང། སྨྱོད་པ་ཆ་ནས། ཁ་ལ་ཏ་ཡ་ཆ་ཅ་ཡ། ཁ་ལ་ཏ་ཡ། ཏ ཀ ད ཡ ཁ ལ ཏ ཡ ། ། ཏ ད ཡ ཁ ལ ཏ

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། ཚད་ལྡན་པ་དང། ཕུར་བུ་པ་དང། ཚུ་རོལ་མཛོས་
པ་བ་དང། རྒྱང་འཕེན་པ་དང། ལྷའི་བློ་མ་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས
སོ། ། དུས་རྒྱུར་སྒྲ་བ་སྟེ་ཚད་པ་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡོག
པར་ལྡན་བས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་ཐུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུར་འདུས་ལ། དེའང
དྲུག་ཅུ་ཙ�grid

བཏུ་ཐམ་པར་བཤད་པས་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཀྱང་ལྟ་བ་བཏུར་བསྡུ་བར་བྱང་ལ། འདི་ལྟར་ན་ལྟ་བ་ལྷ་པོ་ཉིད་ལས་བཏུད་ཕྱི་ཞིང་། སྒོ་མ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་ལྷ་པོ་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། ། ཡང་ལྟ་བ་བྱ་ཀུ་ཙུ་ཀའི་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགེ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མར་ད་ལྟར་ཀྱི་མཐར་རྟོག་པ་གཉིས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གཉིས་པོ་དེ་མ་བཤད་དོ། ། ཡང་ཏྲང་འཕེན་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་ལོ་ཀ་ཙ་ཡོ་ཏི་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཏྲང་འཕེན་ནམ་ཐོང་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཏྲང་པ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གཙང་ནག་པའི་རྫོས་འབྱང་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་ནི་མ་དག་པའོ། ། འདི་ནི་མས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། དགེ་མ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་བཏུལ་ཞུགས་དང་། དགེ་མ་རིན་ཆེན་ལྷོང་བ་དང་། ཇོ་ཐོས་མཇད་པའི་ལྟ་བའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཙཱན্ད্র་ཏ་རིས་མཇད་པའི་དགེ་མའི་གཞུང་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཕྱི་ལས་མཇད་པའི་ཚད་ཆེན་ཏུ་ཀླགས་པའི་གཞུང་དང་། དེས་མཇད་པའི་རིགས་ཕྱིག་གི་ཕྱོགས་སྒོ་མ་ལ་ཐོགས་པ་ཆུམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ། ।

གཉིས་པ་ས་ཐང་ཏྲས་པའི་ལྷག་པའི་མཐའ་ནི། ཏྲུང་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱེ་བཟག་སྒྲུབ་བསྟན། ། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ནས་ཆལ་འཕྱོར་ཕྱོད་པ་ཉིད། ། དེ་ཡི་ཇེས་སུ་དབྱུམ་བསྟན། ། ཞེས་བཞིར་དབྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཙཱན্ད্র་ཏ་ལྷས་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ས་ཐང་ཏྲས་ཆོས་ནི་ཆམ་པ་བཞིར། ། ཡིད་འདོད་ཆམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་སྟེ། ། བྱེ་བཟག་སྒྲ་ལ་ས་ཁམས་པའི་ལམ། ། བཤད་པ་ཏེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་འདི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་མ་མེད་པའི་བོད་དུ་ཡང་དྲངས་ས། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ཐུབ་མཐའ་བཞི་ནི་ས་ཐང་ཏྲས་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བོག་ཏু་སྒྲ་བ་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་རང་ རང་ གི་ འདོད་ པས་ བཏགས་ ཏེ་ བཞག་ པ་ ཡིན་ ཀྱི། ས་ཐང་ ཏྲས་

བཞུགས་པའི་དུས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཅོ་ཞེས་གསུང་པ་དག་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་
ཆོས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང། འཕགས་པས།
ཡོད་ཅེས་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པའང། ། ཡོད་དེ་ཡོད་མེད་ཅེས་དེའང་ཡོད། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ནས་ནི། ། གསུངས་པ་རྣོགས་པར་སྣ་བ
ཡིན། ། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་དེ་དག་ན་རེ།
སངས་རྒྱས་ཐུ་ཚན་ལས་འདས་པའི་རྟེས་སུ་ཐོག་མར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བའི་གཞུང
རྣམས་བྱུང། དེ་ནས་མདོ་ལྟེ་པའི་གྲྭ་མཐའ་བྱུང་ཞིང། དེ་ནས་དབུ་མའི
གྲྭ་མཐའ། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྲྭ
མཐའ་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི
གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་བྱེ་བྲག་སུ་སྣ་བ་དང་མདོ་ལྟེ་པའི་གྲྭ་མཐའ་ཐུགས་ལ
མར་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྲྭ་མཐའ་ཐུགས་ལར་བྱས་ཏེ
བཀག་པ་ཡང་མེད་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན
འཕགས་པས་མཇུག་པའི་ཁྱད་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ
རྣམས་ཀྱིས། ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཏེ། ། གནས་ཡོངས་ཐུར་ནས
དག་པའི་སེམས། ། ས་སོར་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་བརྟེད། ། ཅེས་ཐུགས་ལ་མ
བརྟེད་ནས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བསལ་པ་ནི། འདས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་མེད། །
མ་འོངས་པ་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར། ། གནས་ཕྱིར་གནས་ནི་ཡོངས་ཐུར་པ། ། ད
ལྟ་བ་ལའང་གা་ལ་ཡོད། ཅེས་གནས་ཐུར་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས་བཀག
པ་དང། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དངོས་ལ་ཡང། ། གང་ཡིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བརྟགས
པ། ། རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། ། ཏྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་མ
མཐོང། ། ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་མཁས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་མེད

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གིས་རྫོགས་འགག་ཅན་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདིར་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་མཐའ་དག་ལས་བཤད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞིའི། ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའམ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱགས་པ་དང་། དབུ་མ་སྟེ་བཞིའོ། ། དེ་ལས་ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྒྲ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་ཉིད་ཕྱི་ཐག་ཏུ་ཕྱི་སྟེ་སྟོན་པས། བསྟན་བཅོས་ཕྱི་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཕྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། འདི་ནི་འདུས་ཕྱས་དང་འདུས་མ་ཕྱས་ཞེའམ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟུས་ནས་ས་མ། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། ། དེ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་གོ། ། དེས་འཕགས་བུ་ཕྱང་ཚུབ་ཆགས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གཞུང་ལུགས་ནི་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱི། གང་ས་ཅན་འདི་ན་ཁ་ཆེ་ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བཅས་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་པར་ནུས་སོ། ། འདི་ནི་ས་ངར་ཆུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཤེས་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཉིད་ཚད་མར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱད་ཐོས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། འདིས་སྤྱ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་ལ་སྦྱང་བ་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གོ་རིམ་བཞིན་ དུ་སྐྱོའ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱི་བ་

ཡིན་ཏེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་གང་ས་ཅན་འདི་ན་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
པའམ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཡིན་ནོ། ། །

ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། ཡང་འདི་སྒོམ་དགོས་ཆེ་བ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སུ་བཤད་དེ། སྤྱོད་པ་བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཞེས་སོ། ། སྒོམ་དགོས་ཆ་ཅུས་ཀྱང། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣང་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་པ་དང། མདོ་སྟེ་སྣང་ཞེས་གྲ་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་བས་ན་ཕྱི་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ཚད་མར་མི་ཕྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་མདོ་སྟེ་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། མདོ་སྟེ་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆལ་འཇོར་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ སྲས་ དག་ ཁམས་ གསུམ་ པོ་ འདི་ དག་ ནི་ སེམས་ ཙམ་ མོ་ ཞེས་ པ་ སྟེ། དགོངས་པ་ ངེས་ པར་ འགྲེལ་ བ་ ལ་ སོགས་ པའི་ མདོ་ དང། ཐེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ བསྟུས་པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ བསྟན་ བཅོས་ ཆམས་ཡིན་ ཏེ། འདི་ ནི་ ཐེག་ པ་ ཆེན་ པའི་ གྲུབ་ པའི་ མཐའི་ གཞི་ ལྟ་ བུ་ ཡིན་ ནོ། ། དེ་ ཇི་ ས་ དབུ་ མའང་ བསྟན་ ཅེས་ བྱ་ བསྟེ། ཇི་ ལྟར་ སྟང་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ཀུན་ ཟོ་ བ་ ཙམ་ སྟེ། རྒྱན་ ཅིང་ འཕྲེལ་ བར་ འབྱུང་ བའི་ ཕྱིར་ མཐའ་ ཐམས་ ཅད་ ལས་ ཁོལ་ ཏུ་ ལས་ ཏེ། ། འདི་ ནི་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའམ། ལྷན་ གཅིག་ པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ མདོ་ དང། རིགས་ པའི་ ཚོགས་ ལ་ སོགས་ པའི་ བསྟན་ བཅོས་ སོ། ། གསུམ་ པ་ ཆལ་ འཇོར་ སྤྱོད་ པ་ ཞེམས་ ཙམ་ པ་ ནི་ ཐེག་ པ་ ཆེན་ པའི་ ལམ་ ཐམས་ ཅད་ གཞི་ བཟུ་ བ་ འདུས་ པར་ འདོད་ ཅིང། དང་ པོ་ ཤེས་ བྱའི་ གནས་ ཀུན་ གཞིའི་ ཆམ་ པར་ ཤེས་ པ་ དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི་ ཆམ་ པ་ གསུམ་ སྟེ། གཞན་ ཀྱི་ དབང་ དང། ཀུན་ བརྟགས་ པ་ དང། ཡོངས་ སུ་ གྲུབ་ པའོ། ། དེ་ དག་ ཇི་ ཇི་ ལ་ ཡང་ མཚན་ ཉིད་ དང། མིང་ དོན་ དང། རས་ ཏུ་ དབྱེ་ བའོ། ། དང་ པོ་ ནི། གཞན་ ཀྱི་ དབང་ དེ་ ནི་ ཀུན་ གཞིའི་ ཆམ་ པར་ ཤེས་ པ་ ལས་ བྱུང་ བ། ཡང་ དག་ པ་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཀུན་ ཏུ་ རྟོག་ པ་ ཞེས་ ཀྱང་ བྱ། ཡུལ་ ལ་ ཉེ་ བར་ སྤྱོད་ པའི་ ཆམ་ པར་ རིག་ པ་ ཞེས་ ཀྱང་ བྱ། གཟུང་

འཛིན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། ། ཀུན་
བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དོན་དུ་
སྣང་བའོ། ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་གཏན་མེད་པའོ། ། གལ་ཏེ་དོན་མེད་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་གཟུང་འཛིན་
དུ་སྣང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་
ལས་སེམས་ཙམ་པ་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཙམ་
རྣམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་རེ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་
བ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྫུན་པའོ། ། དེས་ན་ཁངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་པ་འཐབ་ཞིག་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཁ
ཅིག་བློ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ
ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློ་ཉིད་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁངས་རྒྱས་པ་ཙམ་ན
ཡང་རྣམ་པའི་འདི་དག་གནས་ཀྱང་ཏེ་དག་པའི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར
རོ། ། འདོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན་རྣམ་བདེན་པས་དོན་གྱི་སྣང་བ་མེད་སྣང་དུ་མི
འདོད་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པས་འདོད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱད་པར་དུ་ཡང
ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྣམ་བདེན་པ་ལ་ཡང། ཡུལ་ནི་གཟུང་བར་སྣང་བའི་རྣམ
རིག་སྟེ་ཕྱི་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་འཛིན་ཚར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་སྟེ་ཕྱི་ཡིན
པས་སྒོ་ང་ཀུས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཙཏྟ་ཏ་ཀ་རིས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ལྷེང
པ་ལས། རྣམ་པར་སྒོ་ང་པཥཱུས་ལྟ་བུར་ནི། ། སྒྲ་བའི་ཞེས་ཙམ་རྣམ
བདེན་ནི། ། ཅི་ཐུག་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། ། གཟུང་བ་ཡི་ནི་རྣམ་པ
དང་། ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ། ། གཅེར་མཐོང་འདོད་ཀྱི་འདོགས
ཡིན། ། ཞེས་འདོད་ཚུལ་སྨོས་ནས། དེ་འགེགས་པ་ན། དུས་མཉམ་པ་ལ
ཕན་ཐོགས་མེད། ། སྔ་ཕྱི་བ་ལའི་འཛིན་མེད། ། ཕན་ཐོགས་མེད་པར་འཛིན་

ནས་ནི། ། མིག་གིས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཤེས་ཐལ། ། ཅེས་བཤད་དོ། ། སྒོམ་དགོས་ཤུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ། ནམ་པ་དུམ་ཁྲིད་ཀྱང། ནམ་པར་རིག་པ་དུམ་ཁྲིད་ཡིན་ལ། དེ་འཛིན་པའང་ནམ་པར་རིག་པ་དུ་མ་ཁྲིད་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁྲིད་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་འཇུག་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའོ། ། དེས་སྒོ་ཐ་དད་པ་ནས་འཇུག་པས་སྒོ་ཐ་དད་ལྟ་བུར་ཀྱར་པའོ། ། དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ནམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་བསྟན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཕྱར་སྒྲ་བ་ཟེར་རོ། ། དེ་ལྟར་གྱུབ་མཐའ་ཐ་དད་པ་དུ་མར་ཀྱར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་འདོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལྷོན་ཤིང་ལས་ གསུངས་ཤིང། ། ངོ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡང་འདི་གསུམ་ཡིན་ཞིང། ། གསུམ་ཀ་ཡང་སེམས་ཙམ་ཆུམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བར་བཞེད་ལ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱང་བཟང་གིས་ནི་གཅིག་ཕྱར་སྒྲ་བ་ཤིད་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། ནམ་པ་དང་བཅས་པ་དང། ནམ་པ་མེད་ཅར་ སྒྲ་བའོ་ཞེས་ ནམ་ བདེན་ བརྫུན་ གཉིས་ ས་ གསུངས་ ཀྱང། མདོ་ལས་ཚོགས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་གཅིག་ཕྱར་ སྒྲ་ཞེས་ བསྟན་ པ་ དང་ མི་ མཐུན་ ནམ་ སྐྱ་ མོ། ། དེ་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་ནམས་དང། ། ལྷ་ནམས་ས་ས་རིགས་རིགས་སུ། ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། ། དོན་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱོད་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་བོད་སྐད་རབས་ཀྱི་མངོན་པ་སྒྲ་བ་དག་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་བཞེད་ལ། དེ་གཞུང་འདིར་འགོག་པ་ནི། འདི་ ལས་ སེམས་ ཙམ་ ཕྱི་ རོལ་ ངོན། ཁས་ བླང་ས་ ཡིན་ ཞེས་ བོད་ རྣམས་ སྒྲོགས། ། རྒྱ་དངོས་གཞན་དེ་འདི་མི་སྲིད། ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་བཏགས་པར་ཟད། ། བོད་རྣམས་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་གོང་མའི་བསྟན་ བཅོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ སེམས་ གཉིས་ཞལ་ གྱིས་ བཞེས་ པའི་ གཞུང་ ལུགས་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་ཡིན་ན་ ཕྱི་ རོལ་ གྱི་ དོན་ ཁས་ བླང་ པ་ ངང་ འགལ། ཕྱི་རོལ་ གྱི་ དོན་ ཁས་ ལེན་ ན་ སེམས་ ཙམ་ ཏུ་ འགལ་ བའི་ ཕྱིར་ ར། ། དཔེར་ ན་ རྒྱ་ དངོས་ ཁས་ ལེན་ པ་ བཞིན་ ཏེ། རྒྱ་ པ་ ཡིན་ ན་ ངོས་ པོར་ མི་ འཐད། ངོས་ པོ་ ཡིན་ ན་ རྒྱ་ པར་ མི་ འཐད་ པའི་ ཕྱིར་ ར། ། དེས་ ན་ མདོ་ སྡེ་ པའི་ གླུབ་ མཐའ་ ལེགས་ པར་ མ་ ཤེས་ པའི་ སྟོབས་ ཀྱིས་ བཅོ་ ལ་ ཏུ་ སེམས་ ཙམ་ ཕྱི་ རོལ་ གྱི་ དོན་ ཁས་ ཞེས་ བརྗོད་ པར་ ཟད་ ཅེ་ ཞེས་ གསུངས་ ལ། མངོན་ རྟོགས་ ལྷོན་ ཤིང་ ལས་ ཀྱང་། སེམས་ ཙམ་ ཡིན་ ན་ ཕྱི་ རོལ་ གྱི་ དོན་ ཁས་ ཞེས་ པ་ འགལ་ བའི་ ཕྱིར་ ར། ། ཡང་ གཞུང་ དེར་ རྣམ་ པར་ རིག་ པ་ ཙམ་ ཏུ་ བསྟན་ ཀྱང་ འགལ་ བ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ ར་ ཞེས་ གསུངས། དེ་ ལྟར་ ན་ བདག་ ཉིད་ ཆེན་ པོ་ འདིའི་ བཞེད་ པ་ ལ། འཕགས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ ཀྱིས་ མངོན་ པ་ ཀུན་ ལས་ བཏུས་ ལས་ དོན་ དང་ རྣམ་ རིག་ གཉིས་ ཀ་ བཤད་ པ་ དང་། དཔལ་ ལྡན་ ཚོས་ ཀྱི་ གྲགས་ པས་ རྣམ་ པར་ འགྲེལ་ པ་ ལས་ ཀྱང་ དེ་ ལྟར་ གསུངས་ པ་ རྣམས་ ནི་ མུ་ སྟེགས་ དང་། ཉན་ ཐོས་ ཀྱི་ ཐུན་ ཀུ་ ষ্ণ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་ ཟོད་ པའི་ ཚེ་ ཕྱི་ རོལ་ གྱི་ དོན་ ཁས་ མ་ བླང་ ན་ ཤྲ་ བས་ དོན་ ཀྱི་ ཟོད་ པ་ འགྱུར་ པར་ འགྱུར་ བ་ དང་། དོན་ ཁས་ ལེན་ པ་ ལ་ ནི་ མངོ་ སྟེ་ པའི་ ཐུན་ མཐའ་ ཉིད་ དངོས་ པོ་ སྟོབས་ ཞུགས་ ཡིན་ པས། གཞུང་ འདི་ ཉིད་ དུ་ ཡང་། མུ་ སྟེགས་ ཀྱི་ དང་ ཉན་ ཐོས་ རྣམས། ། ཕྱི་ རོལ་ དོན་ འདོད་ དེ་

དགེ་དང་། ། རྩོད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལས་བློང་། ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་
འཆད་དོ། གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ནི། སྐད་ཅིག་ལས་མི་སྟོང་
ཅིང་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དེ། དེས་ན་སྔ་མས་དབང་བསྐྱར་བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་
ཞེས་བྱའོ། ། དེའི་དབྱེ་བ་ནི་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། དག་པའི
གཞན་དབང་གཉིས་སམ། ཆོས་པར་བྱང་བའི་གཞན་དབང་ཞེས་ཀྱང་གསུང
ངོ་། ། གཞན་གྱི་དབང་གིས་པོ་ཉིད། ། ཆོས་རྣོག་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས། །
ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཆོས་རྣོག་ཡིན་ཞེས་པས་མ་དག་གཞན་དབང་དང་། ཀུན
ལས་སྐྱེས་ཞེས་པས་ གཞན་ དབང་ སྤྱིའི་ སྒྲ་དོན་ བཤད་ པས་ དག་ པའི་ གཞན
དབང་ཡང་བཟུང་ངོ་། ། གང་དག་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང
གི་ཆོས་རྣོག་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཐུགས་ཕོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས
ཅད་ཀྱང་གཉིས་སྣང་དུ་འདོད་དགོས་པ་དང་། མཁན་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང
འགོག་པའི་བདེན་པར་ལས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཀུན་བརྟགས་ནི
ཡིད་ཀྱི་ཆོས་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེས་བདག་དང་གཞན་ཀྱི་མིང་དང་རྒྱུ
མཚན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཏགས་པས་ན་ཀུན་ཏུ
བཏགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཀུན་བརྟགས་ལ་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་ཏེ། བསྡུ་ན་ངོ
པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ། ། དེ་ལ་ལྟ
སྟེ། མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིང་དུ
བཏགས་པ་དང་། མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན
ཏེ་དོན་ དུ་ བཏགས་ པ་ དང་། གཉིས་ ཀ་ ལ་ བརྟེན་ ཏེ་ གཉིས་ ཀར་ བཏགས
པའོ། ། སྔ་རབས་པ་ཆོས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ཡོངས
སུ་ཚད་པའི་ ཀུན་ བརྟགས་ དང་། ཆོས་ ཀྱངས་ པའི་ ཀུན་ བརྟགས་ གཉིས་ སུ
བཞེད་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་གཞུང་ནས་མ་གསུངས་སོ་ཞེས

འཚང་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལངྐར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡི་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ལས། བཏགས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ངོན་ཏེ། ནམ་མཁའི་པདྨ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་འཐད་ཅེས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྣམཔར་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བློའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། བློའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་མི་འཐད་དེ། སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་ལ། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། སྤར་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་དོན་ནི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གཏན་མེད་པའོ། ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཞིར་དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པའོ། ། དེས་ན་མདོ་ལས་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པའོ། ། སྒྱུ་མ་ཆི་ལམ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་གཞན་དབང་བསྟན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་བྱང་དང་། ཏིལ་མེད་པའི་རྣམ་བྱང་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣམ་བྱང་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་བྱང་སྟེ་བཞིའོ། ། དང་པོ་ནི། ཐོང་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། ། བཞི་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན། གཞན་

དབང་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའོ། ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་
འདིས་སྟོ་འདོགས་ དང་ སྐྱར་ འདེབས་ ཀྱི་ མཐའ་ ལས་ ཐོལ་ བར་ བྱེད་ དེ།
དགོངས་པ་ཇི་པར་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཆུམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཆོས་ཆུམས
མ་སྐྱེས་དང་། ། ཆོས་ཆུམས་མ་འགགས་ཆོས་ཆུམས་གདོད་ནས་ཞི། ། ཆོས
ཆུམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པར་ནི། ། དགོངས་པ་མེད་པར
མཁས་པ་ སུ་ ཞིག་ སྨྲ་ བར་ བྱེད། ། མཚན་ ཉིད་ ངོ་ བོ་ ཉིད་ མེད་ སྐྱེ་ བ་ ངོ་ བོ
མེད། ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དེ། ། མཁས་པ་ སུ་ ཞིག
དགོངས་པ་འདི་དག་ཤེས་པ་ནི། ། རབ་ ཏུ་ ཅམས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དུ་ དེ
མི་འགྲོ། ། ཞེས་ གསུངས་ པས་ དངོས་ པའི་ གནས་ ལུགས་ དེ་ ལྟར་ ཤེས་ པར
བྱའོ། ། འདིར་རང་བཞིན་ཀྱི་ཆུམ་བྱང་དང་། དེ་ ཐོབ་ པའི་ ལམ་ ཀྱི་ ཆུམ་ བྱང
དང་། ཏིམ་མེད་ པའི་ ཆུམ་ བྱང་ དང་ གསུམ་ ནི་ ངོན་ དམ་ པའི་ བདེན་ པ་ མཚན
ཉིད་ པར་ འདོད་ ཅིང་། ངོན་ དམ་ པར་ གྱུར་ པ་ ཡིན་ པར་ ཡང་ འདོད་ ལ
གསུམ་ པོ་ དེ་ ཉིད་ ཀྱི་ གནས་ སྐབས་ སུ་ གཏོགས་ པའི་ ཐུབ་ ཆུབ་ ཀྱི་ ཐོག་ ལ་ ས་ གས
པ་ ནི་ ངོན་ དམ་ པ་ ཡིན་ པར་ མཐའ་ གཅིག་ ཏུ་ མ་ ངེས་ ས། ། བཞི་ པ་ ནི་ ཀུན
བརྫུན་ ཀྱང་ མ་ ཡིན། གཞན་ དབང་ ཡང་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ མཐའ་ དང་ བྲལ་ བ་ ད་ བ
མའི་ ལམ་ སྟོན་ པ་ སྟེ། དབྱིངས་ ཀྱི་ ཆ་ ཡོངས་ གྱུར་ ཁོ་ ན་ དེ་ ལྟར་ ཏུ་ འདོད
པའོ། ། ཆུ་ལ་ འཕྱོར་ སྟོང་ པ་ ས་ མེམས་ ཅམ་ པ་ ཆུམས་ ཀྱིས་ མཚན་ ཉིད་ གསུམ
བདེན་ པ་ ཀ་ ཤིས་ སུ་ བསྟུས་ ནས་ འཆད་ པའི་ སྐབས་ འདིར་ ཀུན་ བརྫུན་ ནི་ ཀུན
ཇོ་ བ་ ཁོ་ ནར་ འདོད་ ཅིང་། གཞན་ དབང་ ལ་ ཀ་ ཤིས་ སུ་ ཡོད་ པའི་ མ་ དག་ གཞན
དབང་ ཀུན་ ཇོ་ བ་ དང་། དག་ པའི་ གཞན་ དབང་ ཆུ་ མ་ ཀླང་ ས་ ཀྱི་ དོན་ དམ་ པ
ཡིན་ ལ། ཡོངས་ གྱུར་ དོན་ དམ་ པ་ འབའ་ ཞིག་ ཏུ་ འདོད་ དོ། ། གཞན་ ཀྱིས
སྟོང་ ཞེས་ པའི་ སྟོང་ པ་ ཉིད་ དང་། ཆོས་ ཀྱི་ བདག་ མེད་ པ་ དང་། གང་ ཟག་ གི

བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དང་། དེ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྒོམ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིའི་མེད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་ཡི། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བྱའོ། ། འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ་ཆོག་འདི་ལྟར་ཆམ་པར་སྣྲར་ཏེ། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་མེད་དོ། ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ། ཆོས་ཆམས་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཆམས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ། དེ་བས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁེམས་དང་ཁེམས་ལས་བྱུང་བ་ཆམས་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལའང་གང་ཟག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་ཆམས་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་མེད་དོ། ། བཟློག་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཆམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཆམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིར་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྣྲར་ནས་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཉིད་ལ་གསུངས་སོ། ། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་འགྲེལ་པར་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་ཆམས་མེད་དགག་གི་ཚ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཉིད་ནི་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས། མི་རྟག་པ་སྡུག

བསྟལ་བའི་ཆོས་ཉིད་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་བརྒྱ་པའི་ཕྱིར་གང་ཆོས་བདག་
མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས
ཆུམས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་བརྗོད
པའི་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་བརྗོད
པའི་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན
ཕྱི་དང་བོར་བ་དང་བྲལ་བ། ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཐྱུར་པའི་སྟོང་པ
ཉིད་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངོན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ
ཆུམས་རང་བཞིན་ཁྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ
ཆོས་ཞེས་བྱ་ཡི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་མི་བྱའོ་ཞེས
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་ཡོད
དོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞི་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། ཀུན་ཇོག་དང་དོན
དམ་པའི་ཆུམ་གཞག་གཉིས་ལས། ཀུན་ཇོག་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི་ལྟ་སྟེ། འཇིག
རྟེན་གྱགས་ལྟེ་པ་དང་། ཕྱི་བྱག་ཏུ་སྒྲ་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། ཐུན་མ་པ
དང་། མདོ་ལྟ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆུལ་འཕྱོར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་པའོ་ཞེས་མངོན
རྟོགས་ལ་ཕྱོན་ཤིང་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཆུལ་ལྷས་ལམ་བཟང་ལས། ལྷོམ
ཐྱུང་གི་ཤེས་རབ་འཚང་པའི་ཕྱབས་ལ། དེས་ན་ཕོས་བསམ་ཀྱིས་ལྷོ་འདོགས
བཅད་ལ་ཕྱེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངོན་བལྟོམ་དགོས། གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོན་བལྟོམ་པ
ལ་ལུགས་མང་བར་སྟང་། ཁན་ཕོས་བདེན་པ་བཞི་བལྟོམ། ས་ཐམས་ཅམ་ཆུམ
མེད་ཀྱི་བལྟོམ་ལྟོས་དགོན་ཤ་ཀ། ཆེ་གཅིག ཇ་གཅིག ། ལྷོས་ཐབ
ལྟོམ་མེད་དེ་ཆུལ་འཕྱོར་བཞི་ལ་ཐུན་པའང་སྟང་། དབུ་མ་རང་ཐུང་པས་ཟུང
འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་ཐུན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱོང་ཉིད་རབ་ཏུ་མི
གནས་པ་ལ་ཐུན། གསང་སྔགས་ཀྱིང་མ་བས་ཕེག་པ་ཇི་མ་པ་དགའི་མཐར

ཐུག་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱེད། གསང་སྔགས་གསར་མ་བས་དབང་བཞི་དང་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད། དེ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པས་དོན་
གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སྨོན་དཔོན་མཆོ་སྒྲིས་མ
ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུང་། སྨོན་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག
བཏབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུང་། སྨོན་དཔོན་ཀླུ
སྒྲུབ་རིམ་པ་ལྟའི་མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་ཅེས་ཀྱང་གསུང་། རིམ་པ་གཉིས་ལ
ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་བྱེད་ན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ།
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་། དེ་ལ་ས་གསུམ་པའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་དང་གྱུབ་ཐོབ་དགོངས་པ་གཅིག ། འདི་ཐམས་ཅད་དབང་བཞི
དང་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན། འདིའི་གནད་ཟབ་མོ
གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་བས་འདིར་མི་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་ལྷོན་ཤིང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལྷོན་གྱི་ལོ་ཏོ་བ་དཔལ་བཟེགས་ལ་སོགས
པས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སྨོས་པ་ཙམ་ཡིན། མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ
བསྟན་ཟིན་ལ། ཆུལ་ས্ས་ལམ་བཟང་དུ་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་
ལྷོང་ཤིད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབུ་མའི་སྐོམ་གྱི་མཐར་ཐུག
ལམིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་སོ
སོར་འཆད་པ་ནི་མཡིན་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐོམ་པ
ལམཆོ་སྒྲིས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར
དབང་ཕྱུག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས
ཀྱང་མཐའི་རིམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྐོམ་པ་གསུམ
ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར། གསང་སྔགས་ཕྱིས་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། རྣལ་འབྱོར
རྡེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། ། འདི་དག

ཏིང་འཛིན་རིམ་ཡིན་ཀྱི། ། རྒྱུད་སྟེའི་རིམ་པར་མི་བཞེད་དོ། ། ཞེས་དང། ངེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ། སྒོས་པ་མེད་ཅིང་བརྟུན་བླལ་བས། ། ཐེག་པའི་རིམ་པར་མི་བཞེད་དོ། ། ལུགས་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱར་ན། ། ཚ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྷ་བ་ཡང། ། ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱི་ཐེག་པ་མིན། ། བརྟུན་བླལ་བརྟུན་བྱར་བྱས་པ་ནི། ། མཁས་པའི་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཥ་ནྟ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྒྲིང་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཐིག་པ་ལས། སྒྲ་མ་གཉིས་མེད་ཚོས་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི། ། ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཡང་རྒྱོངས་པ་མཚར་སྐྱེད་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་སྨོན་དཔོན་དཔའ་བོས་དོན་དམ་བྱང་སེམས་བསྐོམ་པའི་མན་ངག་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འོན་འདིར་གྱུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། སྟར་བས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དགེ་མ་དང། དེའི་རྟེས་སུ་འཐད་པའི་དགེ་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མཛད་ཅིང། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང། རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། ། འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། དབྱེ་གཞིའི་དགེ་མ་ལོགས་སུ་ཀྱར་པ་མི་བཞེད་ལ། གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ཚན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེར་དབྱེ་བ་མཛད་པ་མི་སྣང་ཡང། ཇོ་བོ་རྗེས་དགེ་མ་རིག་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རགས་པ་ཕྱིའི་དགེ་མ་དང། ཕྲ་བ་ནང་གི་དགེ་མ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ནས། བ་ནི་ཕྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཕྲ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་ཐམས་ཅིད་སྒྲ་མ་ཙམ་སྟང་བ་འཐུང་སྟེ། འདི་ལས་ས་ཐམས་སྒྲ་མ་ཙམ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པ། ལོངས་ཏང་ངང་བཏྱིབས་མེད་པ། རང་

བཞིན་གྱིས་བོད་གསལ་བ། སྣང་བ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལུང་ཡང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ། སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། ། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ཀྱར་ན། ། སྣང་བ་མེད་ལ་གནས་པར་འགྱུར། ། སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ། དེ་ཡིས་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འཕགས་པ་ཟླ་ཐྲྭ་ཐུང་། ལོག་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་དང་། ལོག་དཔོན་ཟླ་ཐུང་ལ་ནི་འདི་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཁམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྣོས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབུ་མ་རགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནང་གི་དབུ་མ་ཞེས་ཕ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལོག་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས། འདིར་ནི་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད། ། གང་ཡང་འགག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པར། ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཉིད། ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་བོ་ཉིད་དག་སྟེ། ། ཕྱི་དང་ནང་དུ་རྣམ་དབྱེ་བ། ། ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། ལྷོ་ངོ་ཕོ་ནས་འཕགས་པའི་ལྷའི་ཞལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ། རང་གི་སེམས་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། ། དེ་ཡང་སྣ་མར་བསྟོམ་བྱ་ཞིང། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྟེས་དྲན་བྱ། ། ཡང་གསུངས་པ། གཟུགས་སོགས་ལྟ་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེས་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང། ། བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་ལམས་ནི་དེ་རྣམས་དང། ། ཤེས་པ་ལྟ་དང་ཡུལ་དང་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པ། ། ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན། ། གང་ཡང་རི་བཀྲད་དང་ནི་ཆུ་མཚོ་བཀྲད་

ཆོས་དང། ། གླིང་ལ་སོགས་དང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་དབྱེ། ། གང་ཡང་
བརྟན་དང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེ། ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི
གཞན་མ་ཡིན། ། ཞེས་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། སྨོན་དཔོན་བླ་བ་གྲགས་པའི
ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པ་ལྟ་བུར
དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་པ་དང། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས་ཏེ།
མིག་ཡོར་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། རང་གི
སེམས་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང། ཡང་གསུངས་པ།
སེམས་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཆོས་མེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་ཆུས་པར
གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་ཅིང། ཇོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང། ཕ་རོལ་ཆོལ་བ
བཟློག་པ་དང། ། བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོའི་གཞུང་དང་ནི། ། ཐོད་པ་ཚེན་པོ
བྱང་དུས་སུ། ། རགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་སྣ་བྱ། ། དེ་ཉིད་དོན་ལ་ཐོད
བྱེད་ཅིང། ། ཆལ་འཇོར་ཁམས་སུ་ལེན་དུས་སུ། ཕ་བའི་ཆལ་འཇོར་བསྟོམ
པར་བྱ། ། འདི་ཞལ་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་ཆུམས་རགས་པ་ཕྱིའི་དབུ་མ་ཡིན་ལ
རིམ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ཏུ་འཇུང་བའི་སྟོམ་རིམ་ཀྱི་དབུ་མ་ཆུམས་ནི
ནང་གི་དབུ་མར་བཞེད་དོ། ། ཆལ་འཇོར་དབང་ཕྱུག་གི་ཀློ་བའི་གསུང་ངག་གི
ནང་དུ་འཇུང་བའི་སྟོམ་རིམ་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པས་ན་གང་དག་སྣང་བ
ཐམས་སུ་ཁས་བླངས་པས་ཐམས་ཙམ་ལས་མ་འདས་ཞེས་སྣ་བ་ཆུམས་ཀྱིས་ནི
རང་ཉིད་ཀྱི་སྣྲོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་བའི་ལུགས་ཇོ་བོ་ཙ
ཏེ་ཤས་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་འང་མ་གཟིགས་པར་གསལ་ལོ། ། ཡང་ཆུམ
བཤད་དག་ལྡན་ལས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་པ་མི་མཐུན

པ་ལྟ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་དང། དོན་དམ་པ་ལ།ཁ་ཅིག་སྣྲོན་ལྟ་བུ་དང། རྒྱུན་ཆད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང། ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའོ་ཞེས་རྗེ། འདི་ནི་གཞུང་གི་ཚ་མ་རྟོགས་པར་རང་དགར་སྒྲོ་བར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བཟློད་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་གཞུང་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ནི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཟློས་ཀྱི་འདོད་པ་ གང་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་ཅིང། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། དབུ་མ་པ་ལ་མི་མཐུན་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་མཐུན་ནོ། ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཟློས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཐལ་རང་གི་ལུགས་སྒོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་ཆེ་བ་མངོར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲིས་ལན་མཛད་པ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་ནི་མི་སྲིད་པར། ། འདོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་ལུགས། ། དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ། རང་རྒྱུད་དེ་དང་ཆམཐུན་ལ། ། ཐལ་འགྱུར་བདག་ཐ་སྙད་དུའང། ། བདེན་པར་མི་འདོན་མདོར་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིག་ཆེན་དཔལ་ཀྱིས་སྨྲྱད་འཇུག་གི་ཏྲི་ཀা་གསུང་སྒྲོས་མར་བཀོད་པ་ནི། བདག་གི་བློ་མ་སྒོས་ དཔོན་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་མཐུན་པར་བཞེད་དེ། འོན་ཀྱང་བློ་མ་འཕྲལ་པ་ དང་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ལ། བདེན་བརྫུན་དང་ དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ནི་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་ནི་ཅིར་མ་གྱུབ་པས་ སྒྲུབ་མའི་རྒྱལ་པོས་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཞམ་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ཀླུགས་པའི་རྟེས་ དཔག་ལ་ཐོགས་པ་རིགས་པ་བཞིས་དངོས་པོར་འཇོན་པ་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་ བ་དང། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྱུབ་ཀྱང། ཀུན་ཟློས་ཏུ་ཐ་སྙད་

པའི་ཚངས་མཉང་འཕངས་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་
པཡིང་དང་རིགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་དེ། སྒྲུབ་པའི་ངག
གིས་བརྗོད་ན་དངོས་པོར་འཇོན་པ་ཤས་ཆེས་སུ་དགོས་ཀྱི། དཔལ་ཁའི་འཚང་ས
པོ་འགའ་ཞིག་ལྟར་སྨོན་དཔོན་དག་མི་བཞེད་དོ། ། ཕྱོགས་གཅིས་ཀ་ལ་འགལ
བ་མ་མཐོང་སྟེ། དབྱིངས་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ཟྭད་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ་ཡུམ་ལས། ནམ
མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
དང། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ལྷར་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ། སྨོས
དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ
མིན། ཞེས་དང། གལ་ཏེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་འདས། ། འཕོར་བ་ཀུན་ཇོས
ཅེས་དང། དེ་ཚོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། ། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ
ཞི། ། ཞེས་དང། སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་བྱས་པས། ། ཞེས་དང། ཏིན
རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་ན། ། ཀུན་ཇོས་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞེས་དང། ཡིད
བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ཏུ
བཤད་ན། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བློ་ཏོག་བཅས་ཀྱི
ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི
ཏོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་པ
ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལས། གང་ཚེ
ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། ། དེ་ཚོ་དེ་རྣམ་བཏེན
ལས་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཏོག་ཐུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ། ཇི་ལྟར་ཞེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ
ཀྱུར་པ་དེ་ཡི་ཡུལ། ། དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་བཏེན་ནས་དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས
དང། ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། ། ཞེས

གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་སྐྱེང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང། རྒྱུན་བདག་མེད་གཉིས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཚོགས་དོན་ལ་བརྟེན་པས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་མཏུད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ། གོས་ལ་ཚོན་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ། ། དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ནི། ། ཁོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་མི་བཀྲ། ། ཞེས་དང། དེར་ཡེ་ཤེས་བཞི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང། དེའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་འཕྲུལ་པ་མ་སྒྲུངས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོད་པ་དང། གཞན་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་འབའ་ཞིག་པར་འདོད་པ། རེས་འཇོག་ཏུ་འདོད་པ། རྟེས་ཐོབ་རྟོག་བཅས་སུ་སྒྲུ། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་ཅེས་སྒྲ། དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་མི་འགོག་ལ། ངོ་བོ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གི་བློ་མ་བཞེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ།། ། ।

ང་ནི་དོན་ཚན་བཞི་པ་དེ་དག་རྟོང་པའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ངོས་གཟུང་བ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་རྟོང་པ་སྟོང་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆ་ཚོག་གིས་མདོར་བསྟན་པ་དང། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་ལས་ལེན་ནི། ། ཐོག་མར་རྟོང་གཞི་ངེས་པར་བྱ། ། ཞེས་སོགས་ཚོག་རྐང་བདུན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལས་ལེན་པའི་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་

པའི་ཚུལ། ཀུན་ཏུ་ཐམ་ཅད་པའི་གཞི་རྣམ་རིག་སྣྲོན་པ། ཐམ་ཅད་ལས་འདས་པ་ངོ་བོ་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། ཆོས་བ་གཉིས་རང་རང་གི་བསྟན་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་བདེན་བརྫུན་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་དང་མུ་སྟེགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཁ་ལས་ལེན་པ་དེ་དག་དང་རྩོད་ན། དབང་ཤེས་རྣོ་བ་ཐལ་ལ་ཞོགས་པར་སྣྲོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་བེམ་པོ་ཉིད་བཀག་ན་སྐབས་ངོ་ན་ཀྱི་རྩོད་པ་འགྱུར་ས་ཡར་འགྱུར་བས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཟུང་སྟེ་ངོ་ན་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེས་ལ་ཞོགས་པ་བཀོད་ན་རྩོད་པའི་སྐབས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་དགོངས་ས། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་ཤེལ་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་དེ་ཉིད་དེ་བཏང་སྙོམས་ཅན། ། གླང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཇད་ནས། ། འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་ནི་འབའ་ཞིག་གི། ། ཕྱི་རོལ་སྣོད་ལ་འཇུག་པར་མཇད། ། ཅེས་གསུངས་ས། ། དེའི་དགོངས་པ་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་གཏམས་པས། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ངོ་ལ་འཇུག་པ་ན། ། ཁོ་བོ་མདོ་སྡེའི་སྐས་ལ་རྣམ་པར་བརྟེན། ། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་གོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ངོ་ན་རིག་ཚད་འཐོས་དང་པོ་དང་སྣར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང། རང་སྡེ་ཕྲ་ཏ་ཏ་ཏ་ཡ་ཀ་ངོ་ན་རྣམ་མེད་རྟོགས་པ་དང། རང་རིག་མེད་པར་སྣ་ཚ་ད་ཀ་ཀ་པའི་ངོ་ན་དུ་ཤེས་པ་ཀཏིག་ལ་ཐུ་ཐེད་དང་ཚད་མའི་རྣམ་པར་ཀཱ་ཤ་ཀ་ཐུ་ས་ཡ་ཀ་ཕ་ཡ་ཀ ངོ་ན་ཀ ངོ་ན་ཀ ངོ་ན

ཡིན་ཏེ། དོན་འཛིན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་བ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དོན་ཚང་མས་རིག་པ་ཡང་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདྲ
བར་སྐྱེས་པའི་ཆནས་དོན་རྟོགས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མངོ་ལས། བྱ
དང་བཅས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ། འཕགས་བུ་ཁྱོད་ཡིན་འཛལ་བྱེད་ལ། ། ཚད
མ་ཁྱོད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། ། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །
འདིར་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་འཛལ་བར་བྱེད་པ་དང། ཤེས་པ་འཛལ
བར་བྱེད་པའོ། ། འཕགས་བུ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དོན་རིག་པ་དང། རང་རིག
པའོ། ། གཞལ་བྱ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པའོ། ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང
གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་དང། འཛིན་རྣམ་མོ། ། དེ་ལ་གཟུང་རྣམ་ནི་དོན
དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པའོ། ། འཛིན་རྣམ་ནི་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པའི
ཆ་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའོ། ། འདི་དག་ལས་དོན་རིག་གི་ཚད་འཕགས་ནི་མངོ
སྟེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག
གིས་གསུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། ། འཕགས་རྟོག་གསུམ་པར་ཡང་སློབ་དཔོན
རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣྲ་བ་དང། ཐུ་ལ
སྟང་བ་འདི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་རྫོད་པ་ན། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག
སྐྱོན་ཕྱིར། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད
དུ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་རང་རིག་ཏུ་སྣྲ་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་འགྲེལ་ལས། མངོ་སྡེ
པའི་ཚད་འཕགས་འཆད་པ་ན། དོན་སྐྱེ་ན་མོ་གཞལ་བྱ། དོན་དང་འདྲ་བར
སྐྱེས་པའི་ཤེས་ པ་ ཚད་མ། དོན་རྟོགས་བཏགས་ པ་ བའི་ ཐ་སྙད་ འཕགས་ བྱ
འདོད་པས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འཕགས་གཉིས་དུས་དང། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ
ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དང་པོའི་སྐབས་དང། འདི་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མངོ

སྟེ་པའི་གྲྭབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་འཕྲས་འཇོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལ་ཕྱད་པར་མེད་ཅིང། དང་པོ་དང་བློས་པའི་སྟོན་ཡང་མེད་དེ། དང་པོར་ནི་དབང་དོན་ཕྱད་པ་སོགས་ཚད་མར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཁོག་རྟོག་དགག་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་དོན་རྟོགས་པཏྲགས་པ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་གནས་ནས་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི། ཐ་སྙད་དེ་ཚམ་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པཉམ། དངོས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་དོན་མེད་དོ། ། གཞིས་པ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དེ་ཉིད་དགག་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོད་པའི་ཡལ་ག་རྣམས་ཆོད་ནས་དེའི་རྩ་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་པ། ། དེ་ཉིད་དུ་ནི་དངོས་མེད། ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ། ཅིས་གཅིག་དང་དུ་བྱ་ཡི་ཕྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དགག་པའི་ཚེ། དེའི་རྒྱས་མ་གྱུབ་པོ་སྣམ་ན། དྲུག་གི་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལེགས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་པའི་སྐྱེས་པ་འདུ་བ་ཡང་མི་འགྱུབ་སྟེ། དོན་དངོས་མེད་པའི་སྦང་ཅན་དེས། ། ཇི་ལྟར་དོན་འཇོག་ཅེ་ན་བདེན། ། ངས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་ཤེས་ས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སྐབས་འདིར་གཅིག་དང་དུ་བྱ་ནི་ཞེམས་ཚམ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཀྱི། དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ། གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་གཞི་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པ་ནི། འོ་ན་སྦང་བ་འདི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་བྱས། རྒྱལ་ལྷན་ལེགས་པས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་ཏེ། ས་བརྡུ་པ་ལས། ཀྱེ་ཆུལ་བའི་ས་ལས་དག་ལམས་གསུམ་པོ་དག་ནི་ས་ཞེམས

ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང། ལྷུར་གཤེགས་པ་ལས། བག་ཚགས་ཀྱིས་ནི་ དགྱེགས་པའི་ཞེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་ ཞེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ རིགས་པས་བསྒྲུབས་ནས། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པས་གཟུང་བྱ་ ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཁེགས་པས་ གཟུང་བར་སྣང་བ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། གཟུང་བྱ་ཁེགས་པས་དེ་འཛིན་ཉིད་ ཀྱང་ཁེགས་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་པས་དེར་འཛིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ རོ། །དེས་ན་ཐོང་བ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ། གཟུང་འཛིན་ནི་དངོས་པོ་ ཙམ་པས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པས་གཉིས་མེད་ཤེས་པ་ཉིད་འགྲུབ་སྟེ། ཐོ་ ཡི་ཊཱིཀ་ཐོང་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ཡི་ཐོང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །གཟུང་དང་ འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ ལྟར་རོ། ། དེས་ན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ ལས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཞི་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་དགོངས་ ས། ། བཞི་པ་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ ཐ་སྙད་པའི་གཞི་རྣམ་རིག་བསྒྲུབས་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷུར་གཤེགས་པ་ ལས། ཞེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ཀྱང། ། སྣང་བ་མེད་ལ་རབ་ཏུ་ ཟློག ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། ནམ་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བས་ལྷོ་ཕྱོགས་ པར་གསུངས་པ་ཡིན། ། ངེད་ཀྱི་དེ་ནི་ཏྲི་ལས་སྐྱེས། ། དེ་ཡང་བདག་མེད་ ལྟ་ཅི་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ལ། རིགས་པ་ཐུག་ཆུ་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ ངོས་ལ་ཡང། ། གང་གིས་སྐྱེ་བར་ནམ་བཏགས་པ། ། ནམ་པར་མི་མ་ལས་ དེ་ཡིས་ནི། ། ཏྲི་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་མཐོང། ། ཞེས་གསུངས་པས་གཉིས་མེད་ ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་གཞན་དབང་སྐད་ཅིག་མ་ཏྲི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཏྲི་ལས་སྐྱེ

པ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་གྱུབ་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོང་མ་ཡིན། ། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། ། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་ཆོས་རིག་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་འཕྲེལ་མཛོད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆོས་འཕྲེལ་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་ནི་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཅིང། ཆོས་འཕྲེལ་ཉིད་ལས། འགྲེབ་དང་ཕུལ་ཕྱུང་བཏེན་པ་ཀུན། ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། ། དེ་གོམས་པ་ལ་བདག་འགྱུར་བས། ། ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ཡོ་ཐ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང། ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། ། ཡང་དག་རིགས་མཚོག་གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ། ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆུམ་འཕྲེལམཛོད་པའི་གཞུང་བཟང་ལས། ། ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ལུགས་ངན་གཞན་ཀུན་ཐུབ་པར་ཞིན་དོར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྐབས་འདིའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེ་བའི་རང་སྦྱོག་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ནི་གོ་བར་བྱེད་དོ།། ། ।

དོན་ཚན་གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁས་ལེན་པ་ན་མདོ་ལྟ་བའི་གྲྭ་མཐའ་

དངོས་པོ་སྟོངས་ཤུགས་སུ་བསྟན་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་ནི་རྣམ་རིག་
དངོས་པོ་སྟོངས་ཤུགས་སུ་བསྟན་པ། ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་དབུ་
མའི་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོངས་ཤུགས་སུ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
ཕྱི་རོལ་དཔྱོད་ནས་མངོ་སྐྱེ་པའི། ། གྲུབ་མཐའ་དངོས་པོ་སྟོངས་ཤུགས་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཡོད། །
ཅེས་པ་ནས། སེམས་ཙམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླང་ཞེས་བཤད་དོ་
ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སྟོང་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང། ། ཕྱོགས་གླང་
ཆོས་གྲགས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཕྱི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་རྣམས་
མངོ་སྐྱེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་རིགས་ཀྱང་བཞེད་
པའི་ཚུལ་མ་དགོངས་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལས
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཡོད་ཅེས་འཕྲུལ
པར་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། གཞན་ནི་ཤེས་པར་སྣོའོ། ། གཉིས་པ་ཕྱི
དོན་འགོག་པ་ལ་རྣམ་རིག་དང། ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་དབུ་མའི
གཏན་ཚིགས་དངོས་པོ་སྟོངས་ཤུགས་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན
རྣམས་འགོག་པ་ནི། ། རྣམ་རིག་དངོས་པོ་སྟོངས་ཤུགས་ཡིན། ། ཆོས་ཉིད
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ། དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སྟོངས་ཡིན། །
ཞེས་སོགས་ནས། དངོས་པའི་སྟོངས་ཤུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། གཞུང
ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། ། དོན་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ལ་རྫོང་པ་སྟོང་བ་ལ། ཕྱོགས་སྔ
བཟློང་པ་དང། ། དེ་དགག་པ་དང། ། དེ་ལ་ཉེས་པ་སྟོང་བའི་ལན་གདབ
པའོ། ། དང་པོ་ནི། གང་ཟན་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲུབ་ཚེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཆ་པའི
ལུགས་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན། ། དངོས་པོ
སྟོངས་ཤུགས་མེད་ཅེས་ཟེར། ། མ་ཡིན་དངོས་པའི་སྟོངས་མེད་ན། ། རིགས

པའི་དགག་སྒྲུབ་ཏི་ལྟར་བྱེད། ། ཅེས་སོགས་དང། བོད་ལ་ཅིག ། གྲུབ་
མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འདོད་པའི་ཆགས་ལྡང་གི་སྒོ་ནས་ཆུན་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོབར་
ཟད་ཀྱི། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས་པའི་སྟོབས་ཞུགས་མེད་ངོ་
ཞེས་སོགས་སོ།། ། །

གཉིས་པ་ དེ་ དགག་ པ་ ལ། ས་ངས་ ཆུས་ བཅོམ་ ལྟག་ འདས་ དང། ། ཤ
ཤགས་པའི་གང་ཟག་དང། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆུམས་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་ཏར་
འགྱུར་བ་དང། ། ཐུབ་མཐའ་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་པའི་
སྟོབས་ཞུགས་མེད་ན་སྐབས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་དགག་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞིང། །
ལས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་དངོས་པའི་སྟོབས་ཞུགས་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གང་དངོས་པ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དཔྱད
ཏུ་མེད་པ་ སོགས་ཀྱི་ སྐྱོན་ ཡོད་ ངོ་ ཞེས་ སྟོན་ པ་ ནི། ས་ངས་ ཆུས་ བཅོམ་ ལྟན
འདས་སོགས་ནས། དཔྱད་ཅིག་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། ས་ངས་ཐ་དད་པ་དང། ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དུས་མཉམ་པས་འཛིན་པ་དང། མདོ་སྡེ་
པས་ཀྱེན་གཞི་ལས་ཡུལ་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རིས་སྐྱེ་བ་དང། ས་མས་ཅམ་པས་ཐྱོང
བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིས་པ་བག་ཚགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་དང། དགེ་མ་ཁ
ང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བཞིད་པ་ནི། ཁང་ཁང་གི་ལུགས
ཁས་ལེན་པ་ལ་ཁང་ཁང་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཏེ་ཉིད་སྐབས་ཏེ་ལ་སྟོས་ནས
སྐབས་ཏེའི་ཏངས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། ཕན་ཚུན
འཚོལ་པའི་རིགས་པ་རྣམ་པར་འཕྲུམ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཡུལ་ཏང་ཏུས་ཀྱི
ས་ནམ་ལ་ས་ཁགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཁང་ཁང་གི་ལུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཀྱི། ཕན་ཚུན
འཚོལ་ནི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པའི་བྱེ
བྲག་གིས་སྡེ་སྣོད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་ས། ། གལ་ཏེ་གྲུབ
མཐའ་ཐ་ དད་ ལ་ ཁང་ ཁང་ གི་ སྐབས་ ཀྱི་ རིགས་ པ་ ཏེ་ ལས་ མི་ འདའ་ ཚད
མཁས་པ་དག་གིས་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འཇིག་པས་འཕྲུལ་ལ། གང་མི་འཇིག
པ་ཏེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས
ཀྱི་རིགས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དེ། བློའི་ཡུལ་དུ་གང་གྲུབ་པ་ཏེ་ལ་བརྟགས
ན་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་སྣ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། ལེགས་ཏྲེའི་མདོ་ལས། ཆུ་ལ
བའི་ས་ལ་མི་ཁུངས་བཞུགས། ། མི་ཁུངས་པ་ཉིད་ཆུ་ཆེར་འགྲེལ། ། ཞེས་བྱ
བ་དང། ཆུ་མ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཆུ་མ་དཔྱད་པ། ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར
ཆུ་ཟླ་ཞེས། ། མཁས་པ་ཆུས་ཀྱིས་གང་ཁུངས་པ། ། དེ་ནི་དངོས
སྟོབས་འོངས་པ་ཡིན། ། ཞེས་ཁུངས་པས། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི
རིགས་པས་དཔྱད་ན་ གང་ ཡང་ མི་ འགྲུབ་ པས་ མཐར་ ལེགས་ ཏྲེ་ ཆུ་ ཐར་ ལ
འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁུངས་ས། ། །

དགེ་ཐྲི་དོན་གཉིས་པ་རིགས་པའི་ཐུན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་དང། ནང

པ་ས་ངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། རང་ལྷ་ནི་ཐུགས་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་དང། འདི་དག་འཕྲུལ་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པས་འདིར་མ་སྨོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། རང་ལྷ་ས་ངས་རྒྱས་ཚད་མར་འཛིན། ། དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ་གཉིས། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། རྟོག་གེ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟན་ཏེ་ཕར་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང། སྐབས་འདིར་ཚོད་པ་གསར་བུ་བ་དག་གིས་གོ་སྐབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཆུང་ཟད་བཤད་པ། ཚོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐན་ཡོན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྔ་མ་དབྱིག་གཉེན་ལེགས་ལྡན་སོགས། ། དོན་ལ་འཕྲུལ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ། དབྱེ་བསྟན་ཏེ་ཕར་འགའ་ཞིག་དང། ། བཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིད་པར་ཡོད། ། ཅེས་སྔ་རབས་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་འཕྲུལ་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཚད་མའི་གྲངས་དང། ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བསྟུ་དང། བཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིད་པར་ཡོད་དེ། མཇོན་ས་ཐམ་དང། རྟེས་དཔག་དང། ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་བཞེད་པ་དང། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆོད་པ་གྲུབ་པར་ལྷག་བཙོད་གསུམ་དུ་སྟོད་པ་དང། སྒྲུབ་པའི་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་མཛད་པའི་ལུགས་འཛིན་ཏེ། ། ཕྱི་མ་ཕྱོགས་སྒང་ཆོས་གྲགས་སོགས། ། གང་ས་དང་དབྱེ་བསྟན་ཏེ་ཐུག་དང། ། བཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁུང་རྒྱས་སོགས། ། སྔ་མའི་ཚུལ་ལས་ཕྱིད་པར་འཕགས། ། ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མའི་གྲངས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ལུང་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང། མི་འགལ་ན་རྟེས་དཔག་ཏུ་སྟོད་པ་དང། དབྱེ་བསྟུ་ཡང་ཕྱིད་པར་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་བདག་གཅིག་དེ་ཐུང་དུ

སྡུད་པ་དང། ལྷག་ཚོད་གསུམ་དུ་མི་འདུ་སྟེ། ། མདོ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དང་མི་བདེན་དང། ། འགལ་ཞིང་ལྷག་བརྗོད་རྣམས་ལ་ནི། ། རྫོད་པ་གྱུབ་
པར་སྐྱོན་གསུམ་བཤད། ། འདི་ལ་ཁྱད་པར་མཚོན་པ་མེད། ། ཅིས་གསུངས་
པས་ས། ། རྫོད་པའི་ངག་འགོད་ཚུལ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན། དཔེར་ན་ལ་ལ
མེཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚང་བང་བཞིན་ནོ། ། ལ་ལ་ཡང་དུ་བ
ཡོད་པས་མེཡོད་ཅིས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་ཁྱབ་བརྗོད་པ་མ་ཚད། དམ
བཅའ་དང། ཉེར་སྤྱོར་དང། མཐུ་སྡུད་གསུམ་པོ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རྫོད་པའི་ངག་ཁྱང་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ
ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་དུ་སྤྱོར་བས་ཕྱི་རབས་པའི་རྟོག་གེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས
ས། ། ཕྱི་རབས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ
ཡང། རྫོད་པའི་ངག་ལ་རྣམ་གཉིས་མཐོང། ། ཆོས་གྲགས་སྒྲུབ་པའི་ངག
བཀོད་ནས། ། གཏན་ཚིགས་ཚོར་མ་འབྱིན་པར་མཛད། ། གཞན་དུ་ཚར
བཅད་གནས་སུ་བཞེད། ། རྫོད་པའི་རིགས་པ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར
རྫོད་པའི་སྐབས་གང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ངག་སྐྱོན་མེད་བཀོད་ནས་ཚོར་མ་འདི
ལྟར་འབྱིན་ཏེ། རྒྱས་འདི་མ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི
ཕྱིར་རོ། ། འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མ
ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི
ཚུལ་གྱིས་ཚོར་མ་གསུམ་མི་འབྱིན་པའི་ཆོལ་བ་དེ་ཚར་བཅད་པའི་གནས་ཡིན
ཞིང། ཚོར་མ་ཕྱུང་བའི་རྟེས་ལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་སྒྲུན་འབྱིན་པའི་ངག་འདྲུག
པར་གསུངས་ས། ། ཕྱི་མའི་རིགས་པར་སྒྲ་བ་འགའ། ། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ལ
ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས། ། སྐྱོན་བརྗོད་ནས་ནི་ཚོར་མ་འབྱིན། ། བོད་རྣམས་དེ་དང
མཐུན་པར་བཙན། ། པི་ཀ་མ་ལ་ཥི་ལའི་མཁས་པ་ཞིག་དང། རྟོ་ལ་ལའི་ཐུམ

ཟེ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་ཚད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་དཔང་པོ་བྱས་ཏེ་བཙུད་པ་ནི། ཐམ་ཟེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣག་པར་འདོད་པ་ལ། ས་ངས་རྒྱས་པས་མི་རྣག་ཅེས་དམ་བཅས། ཐམ་ཟེས་མི་རྣག་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲིས། ས་ངས་རྒྱས་པས་གང་ཡོད་པ་དེ་མི་རྣག་སྟེ། བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་ཡོད་ངོ་ཞེས་པའི་ངག་བཀོད་ངོ། ། དེ་ལ་ཐམ་ཟེས་རྣག་དེའི་ཚེར་མ་མ་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤགས་པས། རྒྱལ་པོ་དཔང་པོ་ཡིན་པས་ས་ངས་རྒྱས་པ་ལ་རྣག་དེའི་ཚེར་མ་ཕྱུང་ས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས། པཎ্ཌི་ཏས་ཁོ་བོའི་རྣག་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཚེར་མ་དབྱུང་ཅི་དགོས་ཞེས་ལན་བཏབ། དེར་ཐམ་ཟེས་ཚེར་མ་འབྱིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཤེས་པས་སྨོས་པས་པ་མེད་པར་འདུག་གོ། ། དེ་ལས་ཆད་ཆོལ་བ་ཕལ་ཆེར་དེའི་རྣམ་ཐར་བཟུང་ནས་རྣག་ལ་ཚེར་མ་མི་འབྱིན་པ་ལ་ས་ཁགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མང་ངོ་ཞེས་གྲགས་གོ། ། རྩོད་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པའི་ཕོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣག་ལ་ཚེར་མ་མི་འབྱིན་པར་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྩོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ། ། ཚུལ་འདི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི། ། བཞེད་པ་མིན་ཕྱིར་འཐད་པ་དཀའ། ། རྩོད་པའི་རིགས་པར་རྣག་ཀྱི་སྟོར་བ་ལ་ཚེར་མ་མ་ཕྱུང་ན་ཆོལ་བ་ཕམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ཚེར་མ་ཕྱུང་སྟེ་བརྗོད་ངོ། ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འདིར་འདྲའི་རྩོད་པ་སྔོ་བདུན་དང། ། རིགས་པའི་གཏེར་དུ་ཤེས་པར་ཀྱིས། ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསོལ་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྔོ་བདུན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང། སྔ་བདུན་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རིགས་པའི་གཏེར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། ། གཏིས་པ་གསར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲི་བ་

དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། འདིར་ནི་གསར་བུས་རྟོགས་སླ་བའི། ། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐུང་ཟད་བཤད། ། ཅེས་སོགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ཆོས་བས་ཕྱོགས་སྡེ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་ཆགས་བརྒྱ་དང་ཁེས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ངག་རྒྱུན་གཅིག་ལས་སྟོན་ནས་དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་ཁོ་རིམ་མ་འཕྲུགས་པ་ཕྱོགས་སྡེར་རྟེས་སུ་བརྟོད་དེ། དེ་ནས་ཁོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཕྱི་མས་སུན་འབྱིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སྡེ་བརྟོད་མ་ནུས་ན་རྟེས་སུ་མི་བརྟོད་པ་ཞེས་བ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་དང་རྟེས་བརྟོད་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྡེ་བསྟོན་དགོས་ལྟ་དབང་བློས་ལུ་སྟེགས་དང་རྩོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་འདི་རྣམས་དགག་བྱར་ཀྱིས་ཤེག་ཅེས་ཕྱོགས་སྡེ་མ་ལྟ་བརྒྱ་བཞག་གོ། ། ལྟ་དབང་བློས་རྟེས་བརྟོད་ལྟ་བརྒྱ་མཇད་དེ། དེ་རེ་རེ་ནས་སུན་འབྱིན་ལྟ་བརྒྱས་སུན་དབྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་བྱིས་པ་ནི་གཞུང་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བས་ཀཏམ་རྒྱུ་ཆ་ཤས་ཤར་ཏེ། ། དེང་སང་གི་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་སྡེ་ཆོས་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། གཞུང་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཡང་དམ་བཅའ་མི་གཅིག་པའི་ནམ་གཅང་དུ་བརྟོད་པ་ཡང་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཡང་སེམས་སོ། ། དེ་ཡང་གཞུང་འདིར་རྩོད་པའི་རིགས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་རེ་རེ་ནས་སུན་ཕྱུང་བས་ཆོག་མོད། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་ཞེས་སུ་བརྟོད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་ཀྱི་ཡན་ལག་མཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚར་བཅད་དུ་དགོངས་སོ། ། དེས་ན་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་འདི་བན་ཡང། སྒྲ་ཏུ་ཀ་ཀམ་མི་ཏུ་ཀ་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྩོད་ཀྱི་དཔེ་བར་བྱ་ཡི། རང་ཐུང་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་དཔེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྡེ་མ་མ་ངེས་པར་ཕྱི་མ་རྩོད་པ་དག་སྐྱོན

ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་ནི། ཏྲི་བ་ལ་ཐྭོགས་སྡེ་
མཆང་པོ་སྒྲོལ་ནས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོལ་བས་འཇོན་མི་ནུས་པས་རིམ་པ་
བཞིན་ཛེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་སྲུན་འབྱིན་པ་འཕྲུག་ཅིང་འཕྲལ་བར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་ན་སྨོན་པས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བཏང་བའི་
ཐབས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་
འཇོན་མི་ནུས་པས་དམ་པའི་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོད་རིགས་ལས་འབྱུང
ང། ། འོན་ཀྱང་དེང་ས་ཁ་ཁི་དུས་ཀྱི་ཆོད་པ་ཆུམས་བསྟན་པ་འཇོན་པའི་ཆོད
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉམས་ས་ད་པའི་ཆོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བའི
ཕྱིར་ཚར་བཅད་པ་དང་ཚར་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆུམ་པར་གཞག་པ་ཆུམས་མི
འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོན་ཏེ་ཐ་སྙད་བཞག་པར་དཀའ་འོ། ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲུབ
བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ལ་རྒྱས་མང་པོ། །
འཇུག་ཀྱང་ཆོད་ན་མང་པོ་མེད། ། སྔ་མ་རྒྱས་མེད་ཚར་གཅོད་གནས། །
རྒྱས་ཡིན་ཕྱི་མ་ཚར་གཅོད་འགྱུར། ། སྒྲ་མི་རྒྱ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་དང
བྱས་པ་དང་ཆོལ་བྱང་ལ་ས་ཁགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གང
ཟང་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་མི་བརྗོད་དེ། སྔ་མ་རྒྱས་མ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མ
ཡིན་པ་བརྗོད་པས་ཚར་བཅད་ཡིན་ལ། སྔ་མ་རྒྱས་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་ལྟ་བར
བརྗོད་པས་ཚར་བཅད་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འདིས་མཚོན་ནས་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འཇོག་པའི་ཚེ
མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་མང་པོ་མི་འཇོག་སྟེ། སྔ་མས་མཚོན་མི་ནུས་ན
མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང། ནུས་ན་ཕྱི་མ་བཞག་པ་ལྟ་བས་ཚར་བཅད་དུ
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ
པ་ལ་ས་ཁགས། གཏན་ཚིགས་ཏྲིས་པས་འགྲུབ་པར་གསལ། རི་བོང་གི་རྭའམ

བདག་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་མི་སྲིད་པའམ། ཤ་ཟའི་བྱམ་
པའམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་ཀྱང་ཚད་
མས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཇོག་པའམ། ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མམ་སྟོས་
མེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ན་ཚོད་པའི་གཞི་
འཚུགས་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ན་འདི་ལྟར་
བརྗོད་དེ། མ་གྲུབ་པ་དེ་ཅི་ཚོག་ཙམ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད།
ཚོག་ཙམ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་འགྲུབ། རྒྱགས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱགས་དེ་ཁོད་ཅིག ། གལ་ཏེ་དེས་རྒྱགས་
བཀོད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་དང་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཞག་ན།
ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་ཡང་ཆོས་ཅན་མི་འགྲུབ་ལ། བཞག་ན་ཆོལ་པའིའང་ཆོས་ཅན་
གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོད་པ་གཞན་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྒྲུབ་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡང་གྲུབ་མཐའི་མཆོག་ཏོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཆུམས་ཀྱིས
ཐོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི། དབུ་མ་པ་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས། ། བཅུད་ནས་གཞན
ཀྱི་ཡན་ཆམ་ཀུན། ། བསྒྲུབ་བྱ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡི། ། མ་གྲུབ་པ་ཞེས
སྨྲས་དཔོན་བཞེད། ། དབུ་མ་པས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཆུམས་ལ་དབང་ཕྱུག་གམ།
བེམ་པོའམ། ཆུམ་རིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས
བཀག་པ་ན། དབང་ཕྱུག་པ་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པས་བྱེད་པ་པོ
ངོ་ཕྱུག་སྒྲུབ་པ་ངང། ཁན་ཐོས་ཀྱིས་རྟལ་ངང། ས་ཆེས་ཅམ་པས་ཆུམ
རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད
ཀྱང་མ་གྲུབ་ལ། དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་བཀོད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། སྨྲས
ངོས་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ན། ། གང་ཞིག་ལན་ལྔན་སྒྲུབ་བྱེད
པ། ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས

ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
མཚོ་སྟོམས་ལ་སོགས་པའང་སྣྲོར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ནམ་
བཤད་རིག་པར་ནི། ཆོས་མངོན་པ་དང། འདུལ་བ་ལས་དྲི་བ་དྲིས་པ་ཡང་
ཤེས་ཤིང། ཆོག་དང་ཡིག་འབྲུ་རིགས་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་
དང་འཕྲོར་པ་དང་ཐབས་དང་ལྟན་པ་དང་ཆོམ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་ཏཱིཀ་ཏु
འགྲེས་སྐྱོང་གི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་ལན་ལྔན་པར་ཡང་བྱེད་དོ་ཞེས
མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དྲི་བ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་ལན་དགོས་པ། ཡོན་ཏན
བརྒྱད་དང་ལྟན་པ། ཆོག་དང་ཡིག་འབྲུ་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས
ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རིགས་པས་ཐོང་པའི་སྐབས་སུ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ། གཞན་ཀྱི་ལུགས་དགག
པ་དང། རང་གི་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ནམས་ཐལ
འགྱུར་ལན་ལ་གསུམ། ། གཏན་ཚིགས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་དང། ། ཡང་ན་འདོད
པས་ལན་འདེབས་སོ། ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བརྗོད་ཚུལ
མཐའ་དག་སྒྲ་མི་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོག་གི་ནུས་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་ནམ
འགྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་བཤད་པ་དང་རིགས་པའི
གཏེར་ལས་གསུངས་པ་ངོན་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པས་ན་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དུ
ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འོ་ན་ཕྱིད་རང་ཐལ་འགྱུར
ཀྱིས་ལན་ཏེ་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདིར་ནི་མ་གྲུབ་འགའ་མ་ངེས། ། གསུམ
ཡིན་མིན་ན་འདོད་པ་གྲུབ། ། དེ་དག་མིན་ན་ཡང་དག་གི། ། ཐལ་འགྱུར
ཡིན་ཏེ་བརྗོད་མི་ནུས། ། ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པའི་བར
ཏེ། རིགས་པའི་གཏེར་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད
ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྟལ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལན་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མ་ནུས་ན།

ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་
དང་། ལྷུ་གར་དང་བཞད་གད་དག་གི་སྒོ་ནས་རིགས་པ་བསྲུབས་པ་ནི་ཐབས་
རྒྱས་ཡིན་པས། བདེན་པའི་རྟེས་སུ་འཐང་བ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་ས། ། གཞན་ཡང་རྩོད་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
ངོན་དང་མཐུན་པའི་རྩོད་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་
གྲོབ་མཐའི་བློང་ངོར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྩོད་པའི་སྐབས་
འཆོལ་བར་བྱ་བའི་ངོན་དུ་གར་དང་ཅ་ཅོ་དང་མེག་ཟུར་དང་ཟུར་སྟོན་པ་དང་
ཆ་བ་མི་གཏོང་པ་དང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་ཕུས་མོས་འགྲོ་བ་དང་། ཕྲེའུ
ལྟར་མགོ་དང་ཁ་བཞིན་བསྒྱུར་བ་དང་། སྒྱོན་པ་ལྟ་བུར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐུ
བ་དང་། ཞོ་ཡིས་ངོགས་པ་ལྟར་ཐུར་བ་ཐུར་བར་བཤུབ་པ་དང་། ས་འཕོར
བ་དང་། ཐུས་ནས་འབྲོས་པ་དང་། བརྟོད་པ་མ་ཇོགས་པར་རྒྱལ་བའི་ཐུ
ཐྲོགས་པ་དང་། དཔང་པོ་ལ་ཅོ་བསྟོད་དེ་ཕྱོགས་ས་ལྷུད་པ་དང་། བསུག
འཕྱིན་ཏེ་ཐྲོགས་ས་འཇུག་པ་དང་། ཡི་ཀེ་དང་འཕྲིན་དང་ཕོ་ཉའི་ཐོ་ནས་ཕ
རོལ་ངམའ་ཅི་ཞེས་ས་བཏོད་པ་དང་། རང་ལ་རྒྱལ་བའི་ཐུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི
ཕྱིར་ཏན་ཀཡོའི་ཐུར་བ་ཐུ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་མཁོ་ཐོད་པ་ནི་ཟླུན་པ
འགའ་ཞིག་ལ་མཁྱ་བར་ནུས་ཀྱང་། མཱལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲོལ་ཞིང་རང་ཉིད
ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་པ་ནི་མཱལས་པ་རྣམས་མི
བཞེད་ཅོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཏ་བཏུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ས།། ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཡི། ། རྩོད་པ
བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ། ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས་པའི་ཕྱིར། ། མཱལས
པའི་སྐྱོས་ལེགས་པར་སྦྱར། ། བསྟན་པ་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར
ངོན་དང་སྒྲ་ཀློན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་ སྲུན་འཕྲིན་པ་བསྟན་པ་འཕེལ

པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དམ་པ་ཆུམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲུར་བར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་ས། ། སྒྲིའི་ངོན་གསུམ་པ་མཇུག་ཆོགས་པས་བཟུང་བདེ་བའི་
ཕྱིར་ངག་བསྡུས་ཏེ་བཙན་སྒང་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་གཏན་ཕབ་ནས། །
དཔང་པོས་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ། རྩོད་པའི་ངག་ཆུམས་བསྡུས་ཏེ་
བསྒྲགས། ། འདི་ནི་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན། ། དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་
ངོས་གཞི་ལ་བརྒལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་གྱུབ་པས་གྱུབ་མཐའི་
བླང་དོར་རྣོགས་པར་བྱས་ནས། ངག་ཅུང་ཟད་འཛིར་བ་ཆུམས་ཆོགས་པས་ཞོ་
སྒ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་ཆོགས་པ་བླུན་པའམ།
ཆགས་སྡང་སྒོ་ནས་མི་འཛིན་ན། ། གནས་དེར་ཇེས་བརྗོད་བྱིས་ནས་ནི། །
མཁས་པའི་གཟུ་བོ་གཞན་ལ་བསྟན། ། གལ་ཏེ་དཔང་པོ་བཙད་པའི་ཚུལ་མི་
མཁས་པའི་བླུན་པོའམ། ཤེས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གི་སྒོ་ནས་ཆེས་ཆེར་མི་འཛིན་
པའམ། ངག་དྲང་པོར་སྒྲ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་བ་འདེས་པའམ། ངག་གི་ཟུར་
ཅུང་ཟད་བཅོས་ཏེ་སྒོ་སྒྲུར་འདེས་པའི་དཔང་པོ་དག་སྣང་ན། སྒྲུལ་གདུག
པའི་གནས་ལུ་སྒོན་མ་འོད་མི་གསལ་བ་ལྟར་མཁས་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པར་མི
འགྱུར་བས་དཔང་པོ་དང་བཅས་པའི་གནས་དེར་ངག་ཡི་ཞེར་བཀོད་དེ་གཟུ
བོར་གནས་པའི་མཁས་པའི་ཆོགས་པ་གཞན་ཀྱི་གླུར་སྒྲིངས་པས་མཁས་པའི
ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཚུལ་འདི་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ
ཆུམས་ཀྱི་ཆུམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་ས། ། དོན་ཚན
གསུམ་པ་བཙད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ
ས་ཅང་ཀའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། ། ལོག་ལྟའི་ཇི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ཕམ་བྱས་ཏེ། །
རྩོད་པ་མེད་པའི་ཀོ་འཕང་ལ་གནས་ནས། ། ས་ངས་ཆུས་བསྟན་པ་ཆུན་དུ
འཛིན་པར་ཤོག ། ཅེས་པ་སྟེ། སྒོམ་དཔོན་དཔའ་ཚེས། འཆི་བདག་བསྟན

པ་ས་ཆེན་གྱི། ། ཁམས་གསུམ་དག་ན་སྤྱོད་བྱེད་པ། ། མི་བཟློག་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པའང། ། ཕྱོད་ཀྱི་བསྟན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའོ།། །།

སྒྲོ་དོན་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

སྒྲོ་དོན་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་ལྔ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་བཙམས་པའི་དགོས་པ། རྒྱས་པར་མ་སྤྱོས་པའི་ཚུལ། དུས་དང་རྩོམ་པ་པོའི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ། བཙམས་པའི་དགེ་བ་ཁངས་རྒྱས་དགེས་པའི་ས་བསྡོ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཕྱག་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེལ་བ་དང། ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། ། མཁས་པའི་ལུགས་འཛིན་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ། ། རྣམ་གསུམ་ཕྱི་འདིར་མཁས་རྣམས་འཇུག་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྦྱོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདིས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་བ་དང། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཚོགས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། ཕྱིང་ཕྱི་མས་སྒོ་གསུམ་པོ་འདིར་འཇུག་པར་གཏན་མས་སོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་དགའ་བར་བསྟན་པ་དང། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིང་ཕ་ཚུང་བར་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྟེགས་མེའི་དུས་ཀྱི་ས་ཁམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཚུང། ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པར་སྨོན་པའི་སྐལ་བ་མེད། ། བདག་གིས་འབད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཤུང། ། དེས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་དགའ། ། ཞེས་པ་སྦྱོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བསོད་ནམས་ཚུང་བ་དང། སྐལ་བ་དམན་པ་དང། བཙོན་པ་ཞན་པས་འཛིན་པར་མི་ནུས་པ་རྣམས་སྤྱོད་མ

ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ང་དུང་བདག་ལ་ལེགས་བཤད་ཡོད་མོད་ཀྱི། ། མཁས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁུང་བས་ན། ། ཕྱིད་པ་ཚུང་ཕྱིར་རྒྱས་པར་འདིར་མ་སྨོས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཕྱུགས་རེ་ཙམ་ཀྱིས་ཡིད་ཚོམ་ནས་འཆད་བརྩམས་བརྩད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུཔྲོགས་པའི་ལྷུར་འཛིན་པ་ཆེས་ཆེར་ཁུང་བས་ན་རྒྱས་པར་མ་སྨོས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། བསྟན་པའི་མཏུག་འདིར་བསྟན་ལ་རབ་གྱས་ཤིང་། ། བསྟན་པ་མཐའ་དག་བསྡུང་ཞིང་འཛིན་འདོད་པ། ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ཞེས་པས་རྫོམ་པ་པོའི་མཚན་བཤད་ཅིང། བཟང་པོ་བསྟན་ལ་ཕན་ཕྱིར་འདི་སྙར་རོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་པའི་མཏུག་འདིར་ཞེས་པས་བརྩམས་པའི་དུས་བསྟན་ལ། བསྟན་ལ་རབ་གྱས་ཤིང། བསྟན་པ་མཐའ་དག་བསྡུང་ཞིང་འཛིན་འདོད་པ། ཞེས་པས་རྫོམ་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ལ། ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་རྫོམ་པ་པོའི་མཚན་བཤད་ཅིང། བསྟན་ལ་ཕན་ཕྱིར་འདི་སྙར་རོ། ། ཞེས་པས་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། ། གལ་ཏེ་དགོས་པ་སྤར་ཡང་བསྟན་པས་བློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྤར་ནི་དགོས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྫོམ་པ་པོའི་མཚན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། ། བཞི་པ་ནི། དེང་སང་ཤ་ཀྱ་ཞང་གིའི་བསྟན་པ་འདི། ། འབབ་ཚུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་བཞིན་ཞིན་རེ་བྱེ། ། ཐོ་གས་ལ་ཆམས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་ལེགས་རྟོགས་ལ། ། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་འབད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལའི། ། ཏཱ་ཏུ་འཚེ་བ་མང་ཞེས་གསུངས། ། འདི་ལ་བསམས་ནས་མཁས་ཆམས་ཀྱིས། ། ཏཱ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱི་དོར་ཅི། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང།

དེ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཚགས་ལོ་ཐུ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལས། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་མའི་ཁོད། ། མིག་ལྡན་སྐྱོ་བོ་དམ་པ་དགའ་
མོད་ཀྱི། ། ཡང་དག་སྦྱང་བའི་མིག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། ། སྐལ་ངན་ཉུག་པའི་
ཆོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྱངས། ། དེང་སང་ཕྱོགས་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ཡང་། །
འབབ་ཚུ་ཟད་པའི་མཚོ་བཞིན་རྣམ་པར་བྱི། ། ཆོས་སྤྱོད་ཕལ་ཆེར་དེ་ཡི་སྲོག
ཆགས་བཞིན། ། བཤེས་གཉེན་ངན་རྣམས་ཚུ་སྐྱར་བཞིན་དུ་རྒྱུ། ། འཕགས
པའི་ཡུལ་རྣམས་བློ་ཁོས་རྣམ་པར་བཅོམ། ། ཤེག་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ
ཕམ་པར་བྱས། ། ཆོས་སྒྲ་རྣམས་ལ་ཆོས་མིན་སྒྲ་རྣམས་གཤེ། ། སྙིགས་མའི
དུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འདི་འདྲ་ལྟོས། ། དམ་ཆོས་འཛིག་པའི་ཚེ་ན་དམ་པའི
ཆོས། ། འཛིན་པའི་སྐྱོ་བོ་ཆེས་རབ་བཟང་བར་གསུངས། ། དེས་ན་ཕྱིད་ཀྱང
ཤེ་ལྷོད་འཛིན་བཞིན་དུ། ། ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲིལ་བར
མཛོད། ། ཤོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གྲྭབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ། མཁས་པ་རྣམས་ལའང
སྨོན་མ་མང་པོ་མེད། ། ཁྱང་ཟད་དེ་དག་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ། དེ
དག་ས་ངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་བསྐྱངས། ། སྙིགས་མའི་དུས་འདི་ཆོས
བྱེད་མང་ན་ཡང། ། ཕྱག་པའི་གསུང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང། ། དེས་ན
ས་ངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡི། ། གང་ཟག་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིད་ཀྱིས
གཟིགས། ། ཕྱག་པའི་བསྟན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡི། ། ཆོགས་པ་མང་ཡང
ཆར་མེད་སྲིན་དང་འདྲ། ། ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་སྐྱོ་ཤུང་ཀྱང་ཀྱང། ། ཤེ
ཟླ་ཇི་བཞིན་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པར་གསལ། ། ཕག་རྣམས་མི་གཙང་ལྲང་དུ་མི
གཙང་ཟ། ། མི་གཙང་མ་རྟེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས། ། དེ་བཞིན་དགེ་སློང
ལོག་འཚོའི་ལྲང་འཛིན་རྣམས། ། དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཞེས་མདོ་ལས
གསུངས། ། འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལུགས་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ནི། ། ཤེ་ལྷོད

འཛིན་པའི་ཆོས་པར་ཐར་པ་སྒྲོངས། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ས་ངན་རྒྱས་བསྟན་པ་
ལ། ། ང་དུང་ཆུང་ཟད་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་མཆིས། ། ཞེས་ས་ངན་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཆེན་པོས་གཞན་ལ་རྟེས་སུ་འདོམས་པར་མཛད་
པ་ཡིན་པས་སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཁྲོ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་དང། ཐོ
གས་ལ་ཞིང་ཡིད་གཞུངས་པ་མཁས་པར་འདོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན
ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོན་དུ་གཉེར་བ་ཆོས་ཀྱིས། མཁས
པམ་ལུས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་དང། སྒོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཆོས་གྲངས
ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་པས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ལ་ལེགས་པར་འཇུག་པ
རིགས་ས། ། ལྟ་བ་ནི། བདག་གིས་བསྟན་པ་སྲོལ་ཕྱིར་འདི་བཀོད་པའི། །
མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་རབ་ཕྱེ་བས། ། འཕྲོ་ཀུན་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར
ཞུགས་ཏེ། ། ཆུལ་བ་སྲས་བཅས་དགེས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་ཏེ།
ཐར་པ་ཆེན་པོའི་ཁང་བཟང་ནི་ཆུལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པའི
གནས་ཡིན་ལ། དེར་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐར་པའི
ཁང་བཟང་དེའི་སྒོ་ཕྱེ་ཁྲེ་འཇུག་དགོས་པས། བདག་གིས་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ
བཀོད་དེ་ ཐར་པའི་ཕྱོང་ཁྲེར་ ཆེན་པོ་ དེར་ འཇུག་ པའི་ སྒོ་ ཕྱེ་ བས། ། ད་ ན
ཞུགས་པའི་ ཆུལ་ བ་ སྲས་ ངང་ ཐར་ ཕ་ ངེས་ ཕ་ ཆེན་ ཕོ་ ཐོབ་ ཕར་ ཤོག་ ཅེས
སྨོན་ལམ་ཀྱི་ཚུལ་མཛད་པའོ། ། སྒར་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་གོ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་བཙུམས
ཏང་སྨོས་པ་ནི། ཐོ་ཀོས་གསལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཆུམས་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོང་ཁྲེར་དུ
འཇུག་པའི་སྒོ། དམ་པ་ཆུམས་ཀྱིས་བཤོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོག། ཐོ
ཆ་ངང་འཆད་པ་དང་ཐོ་ངོ་བའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ། མཁས
པ་ཆུམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི། ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས
ཀྱི་རྒྱུད། ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལས་དཔག

ཚངས་བརྒྱ་བགྲོད་པའི་གནས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་ཐུང་ཟད་བསལ་བར་བྱས་པས་རྟེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བློའི་ལྷང་བ་ཐོབ་པས་འཚང་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་རྫོང་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོབས་པ་དགེ་བ་ཅན་ཕྲུགས་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་སྒྲུར་བ་འདི་ཇི་ལྟ་ཕྱི་ཕྱི་ས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ཤེས་པར་གསལ་མོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། མཁྱེན་རབ་མཐར་སོན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ནི། ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་པ། ། དུས་འདིར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་པཎ་ཆེན་ཞེས། ། གྲགས་པའི་བོད་དཀར་འཛིན་པ་གང་དེར་འདུད། ། མཁས་མང་འཇུག་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲ། ། མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱའི་ལམ་ཀུན་གསལ་བྱེད་པ། ། གནས་ལྔ་མཁྱེན་པ་ཀུན་ཀྱི་བགྲོད་པའི་ཕྱལ། ། གང་འདི་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས་ཡིན། ། ཐུབ་དབང་མཁྱེན་པ་ས་སོ་སར་རིག་པ་དང། མི་འཇིགས་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་ནི། ། གཞུང་ལུགས་འདི་ཡི་མཐར་ཕྱིན་འཐུས་བུ་སྟེ། ། ཇི་སྙེད་གཟིགས་པ་ཆོས་ཀུན་གསལ་བ་ཡིན། ། རྫོགས་འཚང་རྫོང་པ་ཉིམའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས། ། འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་དགེས་པ་པཎ་ཆེའི་གཉེན། ། ཁ་བ་ཅན་འདིར་གནས་གསུམ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི། ། འོད་དཀར་ཀུ་མུད་རྒྱས་པ་གཞན་ཡོད་མིན། ། རིག་གནས་འཇུག་སྒོ་གསུམ་དང་ཚོག་རེ་ཡང། ། མཁས་རྣམས་མཁྱེན་པའི་འཇུག་སྒོར་ཤེས་བྱས་ནས། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐོང་དུ་ལེགས་བགྲོད་པའི། ། ལེགས་བཤད་འདི་ནི་མཁས་མང་ཀུན་ཀྱི་ཚུལ། ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་གསུང། ། ཕྱིས་བློ་ཆོང་ས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་མོད་ཀྱི། ། གཞུང་མང་ཐོས་དང་མཐོང་བ་མི་དམན་ཕྱིར། ། ལོག་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ལྡན་པའི་སྐབས་ཡོད་མིན། ། ལེགས་པར་བཤད་པ་བརྟམས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། ། ལྷ་རིགས་མེ་ཡི

དབང་པོའི་ཚོད་པན་དུ། ། ཞབས་སེན་ཚུ་ཤེལ་བོད་དཀར་སྤོ་བ་ཅན། ། ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ལུས། ། སྒྲི་བོར་བླངས་ཀྱང་རིང་དུ་མ་འགྱུར་བ། ། སྟེགས་དུས་བླ་བློའི་ཞེར་འཚོས་རྒྱན་བྱས་ཏེ། ། ནམ་མང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བསོས་གང་བ་ཕྱིར། ། ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བཀོད། ། དེ་དག་ལས་བྱང་ནམ་པར་དཀར་བ་ནི། ། སྟོན་ཟླ་ཆེ་བ་དང་མཚུངས་རབ་གསལ་དེས། ། ས་གསུམ་མི་ཤེས་མྱུན་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། ། ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱ་གཟིགས་པའི་གནས་ཐོབ་ཏོག ། ཅེས་མི་འགྲོ་བ་པའི་མཁྱེན་རབ་མངའ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་མཁས་པ་ནམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ། བླམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནི་སྒྲས་མཚན་བུར་བཏབ་པ་ལྟར་ཚེགས་ཙམ་དང་། སྟོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་ཆེན་དཔལ་ཀྱིས་དག་ལྡན་གྱི་བཤད་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲྭ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཐུང་ཟད་ཙམ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་རྣམ་བཤད་དུ་བྱས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་པ་སྤར་མི་འདུག་པས། རྣམ་བཤད་དུ་བྱས་པའི་བརྩམ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ས་ཞིས་ཞེང་ཞུང་གི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དང་དུ་བླངས་ཤིང་། རང་གིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་རྣམས་དང་། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་དགོངས་པ་གང་ལངས་སུ་བཤད་ལ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ནམ་ཀྱི་དོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་། མཁས་པོ་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དང། དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་བློ་ཁྲོས་བཏུན་པ་དང། ལྷར་ཐང་ལོ་ཐུ་བ་ཥཱ་ཡ་ཏ། ས་བཟང་ལོ་ཐུ་བ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཀྱགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚ་ནུང་ཟད་བླངས་ཤིང། ཁྱད་པར་ཞུ་ལུ

པོ་ཐུང་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ལ་གཞུང་ལུགས་འདིའི་སྒྲའི་སྐབས་རྣམས་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་དཀའ་འགྲེལ་གནང་བར་ཞུ་ཞེས་སྨྲིང་ནས་བསྟན། པོ་ཆེན་ཀྱིས་ཀྱང་གནང་བྱུང་བ་རྣམས་སྐབས་དང་སྒྲར་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་ངོན་གཞན་རྣམས་ནི་རང་གི་བློའི་ནུས་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་རང་དགར་བ་ལྟར་བླངས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་དགོངས་སུ་གསོལ། ། ཞེས་ཞུས་པ་འདི་ནི་སྐྱེགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཇོ་ཇེ་འཚང་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གི་ཞབས་ཀྱི་པཎ་ཆེན་གྱིས་པར་གཏུགས་ཤིང་། སྔོན་པ་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་མཛོས་ཏེ་ཇེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཤེས་ནས་དང་པ་ཐོབ་ཅིང། དེ་དག་གི་གསུང་རབ་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་དར་རྒྱས་སུ་ཐེ་མ་ཅང་སྣོམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་གཤེན་ཚོན་པ་གནམ་ཀྱི་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཕྱུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་གྲོང་གི་ཆོས་ཕྲེར་བྲིས་ཤིང། གླུ་ཚོ་ལོ་ཐུང་བ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་དང། ཇེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་ཏོ་བསྐོམ་ཀྱིས་ཀྱང་བཞུགས་པར་གྱུགས་པའི་གནས་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་གྲོང་གི་དགོན་པར་ཕམས་ཅད་འདུལ་ཀྱི་ལོ་ལ་ལེགས་པར་བྲིས་པའོ། ། ཡི་གེ་པ་ནི་མང་ཕོས་ཤིང། ། སྔོན་པ་གསུམ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡུད་ལ། ། རིག་པ་འཛིན་པའི་བརྡུལ་ཞུགས་མཆོག ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། ། འདི་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ། དགེ་བའི་ཚ་བ་གང་ཐོབ་པ། ། དེས་ནི་སྐྱོས་ཕམས་ཅད་ཀྱིས། ། བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག ། འགྲོ་བའི་ལྷུག་བསྟལ་སྨན་གཅིག་ཡུ། ། བདེ་བ་ཕམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། ། བསྟན་པ་ཆེད་དང་བཀུར་སྟི་དང། ། བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱུར་ཅིག། ། དགེའོ། ། དགེའོ། ། དགེའོ།། ། །

༦༥། ། མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་རྣམ་བཤད་ཏྲི་ལན་ དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་ཀྱིས་བརྩམས།

༦༥། ། ཨོཾ་སྭསྟི། ཆོས་ཀུན་ཞི་བའི་དངོས་ཉིད་དུ། ། གཟིགས་དང་དངོས་ དེས་འགྲོ་བ་ཀུན། ། ཁྱབ་པར་གཟིགས་ལ་ཚགས་ཐོགས་ཀྱི། ། སྒྲིབ་ཅིང་ལས་ ཀྱལ་སངས་རྒྱས་ལ། ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕྱག་བཀྲིས་ནས་ནི་གང་བཤད་པ་འདིའི་ ཅིང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་གཉིས་ཡོད་མེད་ ཕྱིར་དེ་དེའི་དཔེ་ རྒྱར་མི་ བགྱང་ཐུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་འཇམ་པའི་དཔལ་ཉིད་ཕྱིར་ནི་དེ་འདི་མཚུང་འདྲར་ འོས་མེད་པ། ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དཔེ་རྒྱུན་རིག་གནས་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་བརྒྱ་ མཛད་ཆོལ་ དང་ ཕྱིར་ཆོལ་ ཏེགས་ པའི་ ཉི་ ཟླ་ ཟ་ ཅིང་ མཁྱེན་ འདིར་ རང་ རང་ གནས་ནུ་ཉི་ལྟར་ཁོང་ལྡན་ ཆོགས་འགའ་ གཡོ་ དང་ ཟླ་ལ་ ཀྱིས་ ཆོལ་ ཙོད་ འགྲན་ པར་ ནུས་མ་ཡིན། ། སྐྱེ་བོ་ ཀུན་ ཀྱིས་ མཐོང་ ཅན་ ཞིན་ ཞེས་ བཀྲོན་ ཞལ་ ཀྱུར་ ཙོད་ ཅུང་ ཟད་ ཤེས་ དང་ དཔྱོད་ ལྡན་ ཀུན་ ཀྱིས་ གང་ ཁྱོད་ ཀྱི་ ནི་ དཔལ་ དང་ བཟློད་ ལ་ ངན་ངན་ ཀྱི་ ཡན་ ལག་ རྒྱ་ མཚོའི་ སྐད་ ཀྱིས་ རིགས་ པར་ དུས་ ཀུན་ ཏུ་ ནི་ འདུད་ ཅིང་ ཡོ། ། རིག་ གནས་ རྒྱ་ མཚོའི་ ཕ་ རོལ་ ཕོན་ འགའ་ ཞིན་ ཅིང་ ཀྱིས་ བསྐྱེར་ ཕད་ ཕྲེད་ རྒྱན་ ཀྱིས་ ཏེགས་ མོད་ ངེས་ དོན་ ཇོན་ ཐུང་ ཆེའི་ བཅུད་ ཆེན་ ཡོ་ ནི་ གང་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ འཛིན་ འདི་ ལས་ གཞན་ ཡོད་ མེད་ ཡས་ དེར་ ནི་ གྲས་ པའི་ གཙུག་ གིས་ ཕྱག་ བཀྲིའོ། ། མཆོད་ པར་ བཟློད་ ནས་ རྩོམ་ པར་ དམ་ བཅའ་ བ། ། མཁས་ རྣམས་

འཇུག་སྒོ་ཞེས་བྱའི་བསྟན་བཅོས་འདིར། ། རྣམ་བཤད་ཁ་སྐོང་མང་པོས་མ-
རྒྱན་ནི། ། ལ་ལའི་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དེ་སྦྱང་བྱ། ། དེ་ལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྟེ་སར་སྣ-
བཏེ་ཏ་ཞེས། ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཟི་བརྗིད་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི-
མཐུ་དང་ཁ་བ་ཅན་འདིར་དེ་ལས་སྟོན་དུ་མ་བྱོན་པའི་རིག་གནས་ལྟ་མཁྱེན་པ-
ཞེས། ། སྐྱན་པའི་གཟུགས་པས་ཟའི་སྟེང་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པ་དེས། སྲེ་བདུན-
དུ་མ་འགྱུར་བའི་སྒྲ་དང་། སྐྱན་དང་གས་དང་། སྲེབ་སྟོར་དང་། ཟློས་གར-
དང་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་། རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ལ-
བསླབ་སྦྱངས་མཛད་ནས་བོད་ལ་མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱིར་ཡང་མང་པོ་དག-
དང་། ཅི་བྱག་ཏु་བོད་འདིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་སྒོ་ངོད་བྱུང་བའི་ཚེ་ན།
རྩོམ་འཚད་རྩོད་པ་གསུམ་ཚར། འཕགས་ཡུལ་དུ་གཟུགས་པ་དང་ཤས་ཆེར-
མཐུན་པ་ཉིད་བྱ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏु་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི-
བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་དོ། ། འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོག-
མའི་དོན། ། སྐབས་སུ་བབ་པ་གཞུང་གི་དོན། ། མཐར་ཕྱིན་པ་འཇུག་གི་དོན-
ནོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གཞུང་གི་མཚན་དོན་ལ་རྟོངས་པ་སེལ་བྱེད།
རང་གཞུང་མངོན་པོ་དམ་པར་རྟོགས་བྱེད། བཅོམ་ལྡན་པ་ལུས་པ་མཐར་ཕོན-
བྱེད་དོ། ། དང་པོའི། རྒྱ་གར་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ། པི་ཏྲ་ཞེས་པ། རིག-
པ། གསལ་བ། མཁས་པ། གཡེར་པོ་ཟོགས་དོན་དུ་མར་འཇུག་ཅིང་། ཀ-
ཏའི་མཁས་པ་དེར་ཟོང་བ་དང་། གཤེགས་པ་དང་། ཐེག་པའོ། ། ཇི་སྐད-
དུ། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་དེ། ། ཞེས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ-
ལྟན་དང་། རྒྱ་སྦྱངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཞེས་སྦྱངས་པ་ཁྱད-
པར་གསུམ་སྟོན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཐུ་ཀ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་པའོ།
ལྟོས་ཏ་ར་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཆུ་ཤེ་ནི་སྒོ་ལྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མཁས་པ-

ཆུམས་འཇུག་པ་དང། མཁས་པ་ཆུམས་ལ་འཇུག་པ་དང། མཁས་པས་
འཇུག་པ་དང། མཁས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང། མཁས་པ་ལ་སྐྱེས་ནས་
འཇུག་པ་དང། མཁས་པའི་མཏུན་ས་ར་འཇུག་པ་དང། མཁས་པ་ལ་གནས་
པའི་ཚུལ་ཀྱི་འཇུག་པ་དང། ཞེས་སྐྱེ་ནས། མཁས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་ནི
ས་གས་ཀྱི་ཏྲེན ཕྱིན ནས་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་སྒྲིལ་བས། བསྟན་བཅོས
འདིའི་མཚན་ལ་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྣང་བོ། མཁས་པ་ལ
འཇུག་པ་ཞེས་པའི་མིང། དགེ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང
བསྟན་ན་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཟབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དང
ཕྱི་ཚེ་བའི་ཚུལ
ཀྱིས་པོ། ། དང་པོ་ནི། གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་དང
གཉིས་པ་ནི། ཆུམ་ཤེས་ལ་སྦྱང་ཚུལ་ཇི་སྐད་པ་བཤད་པ་ལས་ཏེ། འོག་ནས
མཁས་གང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན། ། ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཅིག་གི་དོན་བཤད
པ་ནི་རྗེགས་པར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆ་བ་དང། རང
འགྲེལ་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་ར་བཞག་པ་དང། རྗེགས་པར་དཀའ་བ
འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཁ་བསྐང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཏཱ་མ་དང་ས་གས་དང
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་ས་གས་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་ཀློག་པ
དང་ཕྱི་བར་བྱ་ལ། གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པར
བརྗོད་པ་འདི་ཡང། དགོས་པའི་དོན་དང། བསྟས་པའི་དོན་དང། ཚིག
གི་དོན་དང། མཚམས་སྦྱར་དང། བཀའ་ལན་ཏེ། བཤད་ཕབས་ཆུམ་པ
ལྟའི་ས་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཐོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་སྟེ།
བོད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཐོམ་པ་ཆུམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དཔྱོད་ལྟོན་དུ་བཏང
བའི་མཚོད་བརྗོད་དང། ཐོམ་པར་དམ་བཅའ་ཕྱི་མར་བཀོད་ནས། ཐོམ
མི་ཤེས་པ་ཆུམས་ལ་བཀྲོན་ཞལ་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་ཆུས་པར་འབྱུང

བས་སོ། ། འདི་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ། ཡུམ་ཀྱི་མདོ་དོན་
འགྲེལ་བའི་ཚེ། བཤད་ཐབས་ལྷ་པ་དེའི་སྒོ་ནས་མཛད་ཅིང་། རྒྱུན་དེའི
མཚོན་བརྗོད་དང་། དགོས་འབྲེལ་དང་། བསྡུས་དོན་ལྟ་བུ་དོན་ཚན་རེ་རེ
ཡང་ལྷ་པ་དེའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་མཛད་དགེ་གིས་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཤུགས་སུ་མཛད
པའོ། ། དེ་ཡང་འདིར། མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། རྟོག་པ་པ་སྐྱེས་བུ
དམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། རང་དང་། གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་མཚོན་ཡུལ
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའོ། ། བསྡུས
པའི་དོན་ནི། རྟོག་པ་པ་འདིས་ནི། ཐུ་མ་དང་། ཕྱོན་པ་ས་ཁང་རྒྱས་དང་།
འཇམ་པའི་དབྱངས་གསུམ་ཀ་དབྱེར་མེད་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་ནས།
ཐོག་མ་ཁོན་རར་རྟེ་བཙུན་གྱིགས་པའི་ཞབས་ཉིད་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་སྟེ། རིགས
གཏེར་དང་། སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ཡང། ཆ
མ་འདུད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ལས་ནི་མོ་ཞེས་སྨྲས་པའོ། ། བསྟོད་པའི་ཡོན
ཏན་ནི་ས་ས་རིག་པ་བཞི་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་བྱར། ཇི་ལྟར
ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་སྒྲོན་གྱོག་ལ། ། རྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བར་བྱེད། ། དེ
བཞིན་དོན་ཚོག་ཚོས་སྒྲོས་འོད་མཛད་པའི། ། ཐུབ་ལ་རྟེན་ནས་འདི་ནི་རབ
ཏུ་བཤད། ། ཅེས་པ་ཉིད་ཤུངས་སོ། ཚོག་དོན་ནི། ཚོས་ཤེས་པ་ཐུང་ལམས
སྐྱེ་མཆེད་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་གོ ། དོན་ནི། དུ་མ་ཐུངས
པ་དང། ཉེར་སྤྱོད་འཇོན་པ་དང། སྐྱེ་སྒྲ་འབྱེད་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ས་ས
བ་ཆེམས་སོ། ། ངེས་པའི་ཚོག་ནི། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང། ། ཞེས
གསུངས་པས། ལེགས་སྨྲར་ཀྱི་མདོ་ལས། གསུངས་པའི་སྨྲ་བཤད་འཇུག
ཆེམས་ཏེ། སྒྲོགས་པ་ནི། འོག་ནས་འཆད་དོ། མཚམས་སྨྲར་ནི། ཏེ་དང
ནས་དང། དང་སོགས་དང་ཕྱགས་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ཆེམས་ཡིན་ལ

མི་འཇིགས་པ་ནི། རང་ལ་འདུན་པ་དང་མི་འདུན་པའི་འཕོར་ཚོགས་ཀྱི་ མཚོའི་དབུས་སུ། རང་དོན་སྒང་པ་དང་རྟོགས་པ། གཞན་དོན་སྒང་བྱ་ དང་ལམ་དམ་བཅའ་བ་ལ། འཇིགས་མེད་ སེང་གེའི་ སྒྲ་ དབྱངས་ སྒྲོགས་ པའོ། ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཀལ་ལན་སྤྱོར་ཚུལ་ནི་མཐའ་གཅིག་ ཏུ་མ་ངེས་ཀྱི། ནམ་དཔྱོད་བཟང་པོས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་རྒྱང་བས་ན་འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་ བསྟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་། མངོན་ཤེས་རྫུ་ལ་འཕྲུལ་སོགས་གང་ གི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པས་ཚོག་པ་ལ། འདིར་བཞི་མཚན་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་སྐབས་སུ་ བབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ དགོས་འགྲེལ་རང་གིས་ཚོམ་པ་ དང་། གཞན་ལ་མི་ ཟད་ པའི་ སྒྲོབས་ པས་ འཛིན་པ་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མཐའ་དག་གམ། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་ ཡིན་ཀྱང་རུང་། བཞི་ཚན་གཉིས་པོ་འདིའི་ཐན་ཏེས་འཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་དང་ ལྡན་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་འཛིན་ཚོམ་ལ་འཇུག་པར་ བཀྲོན་ཞལ་དུ་མཛད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོངས་པའི་གཙོ་པོ་གཅིག་ ཏུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། མི་ཟད་པའི་སྒྲོབས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རིག་པ་དང་གྲོལ་ བར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། མཇོད་ལས། བཞི་པ་རིག་པ་ཐག་ཕྱོགས་མེད། ཅེས་ འབྱུང་བོ། ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་ དང་། ཚོམ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིམཚན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། དང་པོ་ལ། གཞུང་ཇི་ལྟ་ བ་བཞིན་ཐད་ཕོར་བཞག་པ་དང་། ཏྲི་ཀ་ཏྲེད་པས་ཁ་བསྐང་བའོ། ། དང་པོ་ ནི། འགའ་ཞིག་ཕོགས་གཞུང་ཐད་ཕོར་འཇོག་ལ། འདིར་དགོས་པའི་དོན་ནི། ཚོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒོང་བུ་ལས། དམ་པ་ཆོས་ནི་ ཁས་འཆེམང་པོ་མི་བྱེད་ལ། ། གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་བླང་ས་ཀྱང་ན། རྟོ་ ལ་རི་མོ་ཕྲིས་པ་བཞིན་དུ་ནི། ། ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཕྱུར་ས། བསྟན་པའི་དོན་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ་ལེགས་
སྦྱར་ཀྱི་འཚང་རྒྱས་མཛད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། བོད་ཡུལ་དུ་བོད་སྐད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་ལའང་སྒྲའི་རྣམ་གཞག་སོགས་རྗེས་འཇུག་པར་ཤེས་དགོས་པའི་
དོན་ནོ། །མཚམས་སྦྱར་ནི་དང་ཞེས་དང། ནས་ཞེས་པ་གང་བྱུང་སྟེ། ཚོག
གོང་འོག་གཉིས་ཀ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། བཀའ་ལན་ནི། ཕལ་ཆེར་རྩོངས
ཤེས་གསུངས་ན། བོད་ཀྱི་ལོ་ཐུ་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་འཚང་རྒྱས་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ
བམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཀྱི་འགྱུར་ལ་སྒྲའི་རྣམ་གཞག་ཐད
སོར་མ་བཞག་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུང་བ་དང། ལོ་ཆེན་དང་རྗེ་ལོའི
འགྱུར་ལའང་འགྱུར་བཅོས་བྱས་པ་བྱུང་མོད་ཀྱང། ཕལ་ཆེར་རྩོངས་པ་ཞེས
པའི་ཚོགས། ། ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་སྦྱར་ན་རྩོམ་པ་པོ་རང་ལ་བསྟན་པ་རང་གི་ཆེ
བ་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཐོན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་ལས།
བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མི་རྩོམ་པར་བཅས་པ་ལ། ཏྲི་མའི་བསྟན་བཅོས་ཁ
ཅིག་རྒྱ་གར་ལས་ཕྱུང་ནས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་དང། གསར་མའི་རྒྱུད
གཞུང་ལའང་ར་ལི་ཏི་ཤ་ས་ཁ་ཡི་ཡུ་བ་ད་ག་ལྷང་བ་དང། བཤད་རྒྱུད་པ་ད་ག
ལའང་ཕྱ་བསྟན་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སློབ་ནས་བརྩམས་པ་ས་སོགས་འགྲེལ་པ་དང
འགྲེལ་བཤད་མང་དུ་བྱུང་བ་ཆགས་ལ་དགོངས་པའོ། ། གསུམ་པ་བློ་ཀས་ལ
བསྐང་སྟེ་བཤད་པ་ནི། འགའ་ཞིག་སོགས་འཕྲས་བུ་གཉིར་བ་ཉིད་ལས་ཤེས
པར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་སྒྲ་དང་ཞེས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི
རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང། རྒྱུན་དང
རྣམ་འགྱུར་རོ། ། བྱིངས་ནི་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། མིང་དང། རང་བཞིན
ནོ། ། རྒྱུན་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་སོགས་དང་ཏི་སོགས་སོ་རྣམ་འགྱུར་ནི། སྒྲུབ
གཞི་རང་བཞིན་དང། མིང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ས་སོགས་དང། ཏི་སོགས་བྱིན་ནས

བསྒྲུབས་པས་ཚོགས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་དུ་མ་དག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། དེ་ལ་བྱིངས་དང། ཁམས་དང། དཀྱིངས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་རྒྱུའི་དོན་ནོ། དབྱེ་ན་ལྷ་ཡོད་པ་ལའོ་ཞེས་སོགས་ནས་དགུ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་འབྱུང་རོ། ། སྒྲུབ་གཞིའི་མིང་ལ་ནི་རྟགས་ཤེས་ཀྱང་བཤད་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱིངས་དང། ནམ་དབྱེ་བོར་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་རྟགས་སོ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་བ་ལྟ་བུ་བྱིངས་ལས་བསྒྲུབས་པ་དང། ཉེར་སྒྲུར་གྱི་ནང་ཚན་པ་ཏི་སོགས་ཉི་ཤུའམ། ས་ཆུར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང། རྟགས་ནི། དབྱངས་དང། གསལ་བྱེད་སྒོག་མེད་ཀྱི་དབང་ལས། ཥ་མ་ནི་ངག་གི་རྟགས་གསུམ་དང། གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་ཟད་པའི་ཀྱྀན་ཅན་དག་ཀྱང་འཆད་དོ། གཉིས་པ་ནམ་དབྱེ་ནི། ས་སོགས་དང། ཏི་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ནམ་དབྱེར་འབྱེད་པ་ནི་དུས་ས་མ། དོན་གཉིས་ཀ་ནམ་པར་དབྱེ་བས་ནའོ། གཉིས་པོ་དེའི་གནས་སྐབས་ལས་ཕྱེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕན་པའམ་ཕྱིད་ལྡན་ནམ། ཞེས་དེ་ཕན་གྱི་ཀྱྀན་དང། ཕྱིད་ལྡན་ཀྱྀན་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། དེ་ཕན་ལ་ཉེ་ཤུ་ཆ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། གསུམ་པ་ནམ་འགྱུར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་གི་དོན་ཉེ་བར་དམིགས་པས་ན་ཚོགས་པོ། ། ཞེས་ཏེ། ལྷ་མ་ཕྱིངས་ཀྱི་ཚོགས་ནམས་དང། ཕྱི་མ་ཏིང་སོགས་བཏུ་དང་བཏུ་ནུ་པོ་གང་ནུང་སྒྲུར་བས་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་དང། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོག་འཐུང་བ་དང། ཡང་ལྷ་མ་རྟགས་གསུམ་མམ། བཞི་གང་ནུང་དང། ས་སོགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་ནུང་སྒྲུར་བས། ཤིང་ཞེས་དང། ཤིང་ལ་ཞེས་སོགས་དོན་ནམ་པར་དབྱེ་ནུས་ཀྱི་ཚོག་དང་མིང་གཞན་ཡང་འབྱུང་བའོ། ། དེ་ཡང་བྱིངས་ལས་མིང་ཚོག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། བྱེད་ལྡན་གྱི་ཀྱྀན་དང། མིང་ལས་ཚོག་དང། མིང་གཞན་ཡང་

སྒྲུབ་པའི་ཚེ། དེ་ཕན་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་ཀ་བ་རིང་པོ་ཚོགས་རང་དང་འཐུན་པའི་མིང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིན་ཀྱི། ཀ་བུམ་ཚོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ནི་དེ་ཕན་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང། གཞན་ཡང་བྱིར་ས་དང་མིང་ལས་གང་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཡང། ཉེར་སྒྲུར་ཐོག་མར་བཞག་པ་ལས་དོན་གཞན་ དང་ གཞན་ དག་ ཏུ་ འགྱུར་བཡོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྐད་ཀྱི་བྱིར་ས་ནི་སྟོན་ལྡན་ཡང། ཉེར་སྒྲུར་དབང་གིས་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་གིའི་ཚུ་ནི་དངར་མོད་ཀྱི། ། རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཡིས་ཇི་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ལུང་འདྲེན་པར་མཛད་དོ། ། བཅོ་སྒྲོད་པའི་གཞུང་གི་ལུས་ཆམ་པར་བཞག་པ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་འདུས་ལ། དེ་ནས་ཆམ་པར་ཕྱི་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། ཆམ་དབྱེའི་ཆམ་གྱངས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་སྲོ་ལ། ཕྱིད་ཆོག་ནི། གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་སེ་ཚོགས་ཉེར་གཅིག་བྱིན་པ་ལས། དང་པོ་དོན་ཙམ་སྟོན་པ་དང། གཉིས་པ་ལས་ས་ཐུ་བ་ཚོགས་གཙོ་ཆེ་བ་བདུན་ དང། བོད་པ་སྟེ་བཏུད་པོ་རེ་རེ་ལ་གཅིག་གཉིས་མང་པོའི་ཆོག་ཏུ་ སྒྲུར་ བས། ཉེར་གཅིག་ དང་ ཉེར་ བཞིར་ ཡང་ ཞུར་ ནའོ། ། དང་པོ་དོན་ཙམ་སྟོན་པའི་ མིང་ ཡང། ཞཏིག་ཏུ་ཉན་ནས་ཀྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། མིང་ཡང་ཕལ་ཆེར་ བྱིར་ལས་ སྒྲུབ་ དགོས་ པས། ལེགས་ སྒྲུར་ གཞིར་ བཞག་ པའི་ དང། བོད་ སྐད་ ཀྱང་ ཕྱི་ ཐག་ ཏུ་ ཏོགས་ ཕྱིད་ ཆེན་ པོ་ དང། ཐུ་ སྒྲུར་ ཐམ་ པོ་ ཐ་ ཉིས་ པ་ ལས་ ཞ་ ཐུང་ ན་ ད་ ཀ་ ད་ ཀོགས་ ཀྱི། དེ་ ལས་ ཀ་ ཞན་ པའི་ ཞ་ ད་ ཏ་ ཀ ལ་ ཐོག་ ཆའི་ མིང་ ཚོགས་ ཀྱི་ ཆོས་ པ་ མ་ ཡིན་ ནོ། ། སྐབས་ ཞ་ ད་ ར་ ལ་ ད་ ཀ ། ད་ ཡ་ ད་ ཡ་ ད་ ཀ ། ར་ ཏ ། ར ། ཏ ། ཀ ། ཏ ། ཀ ། ཏ ། ཀ

མདོ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞར་རྒྱ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་དེར་ལེགས་སྦྱར་ལ་རྒྱ་སྐྱ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཕྱིས་པ་བཞིན་ནོ། ། མུ་སྟེགས་གཞན་ནུ་མ་ལེན་ཀྱི་ལུང་འབྲེན་པ་དག་གིས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཕྲེལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ། ། དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཆོས་དབྱེ་ལས། ། དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་དང་ཕྱོགས་འཐུན་ལ། ཆོས་གྲངས་སུ་ནི། རྒྱ་པ་བྱེད་ཚོག་ཅན་དུ་འཛད་མི་འཛད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཏུར་ས་ཕེང་དང། སྨོབ་ཕན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ས་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྡུག་པར་བྱ་བ་དག་གོ ། དཔེ་དང་ཞེས་སོགས་ནི། རིག་གནས་ཐུན་མོང་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཕྱིར་གཞུང་ལུགས་འཛད་ཚོམ་ཀུན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་ལོའི་མདོར། གཏུལ་བྱ་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ལ་རིམ་ཀྱིས་འཇུག་པའི་དཔེར། དེང་དཔོན་མཁས་པས་ནོན་ཏུ་ཕྱོང་ཚུལ་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་རྒྱུད་ཟླར་ཏྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ སེམས་ཅན་ ལ་ བཞུགས་ ཚུལ་ ལ་ བཞུགས་ ཚུལ་ དང། ། ཏྲི་ མེད་ དེ་ བཞིན་ ཉིད་ སངས་རྒྱས་ལ་བཞུགས་ཚུལ་དཔེ་དགུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཕྱེ་ཐ་སྐྱ་སོགས་དཔེ་དགུའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང། གནས་ཚུལ་དང་སྟང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ན། ཐུན་མ་ལྟ་བུ་དང། ཆེ་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་དང། ཚད་མར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་ཚུལ་ཀྱི་དཔེ་འཆད་པའི་ཚེ། དཔེ་འགོད་ལུགས་དང། དཔེ་དོན་སྒྲིག་ཚུལ་མ་ནོར་བར་ཤེས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་མོད། བོད་འདིར་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེང་ས་ཁ་ཀི་དུས་སུ་ཐུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བརྒྱད་པོ་དོན་ཡོད་པའི་དཔེར་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པ་དང། ཆོས་འཁོར་ཐུང་ངས་ངེས་ཀྱི་དཔེ་ དང། བདེ་ གཤེགས་ སྙིང་ པོ་ དང། གཟུགས་ ཀྱི་ སྐུ་ དང། ཕྱིན་ ལས་ ཀྱི་

དཔེར་གསུངས་པ་རྣམས་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པ་དང། མི་མཐུན་པའི་དཔེས་རྒྱས་དང་ཚོས་ལོག་གི་འབྲེལ་པ་ཇི་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚོག་གི་རྒྱུན་ཞེས་པ་སྟན་དང་གས་ཁོནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལོ་ངོ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ས་སྐྱི་ཏ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་ཚོག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་ཙོམ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པ་མང་ཞེས་པའི་དོན་དང། དབྱེ་བསྡུ་ནི། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང། དབྱེ་བ་དེའི་དོན་འདུ་ཇི་སྙེ་བསྡུ་བ་སྟེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དང། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དང། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང། ཕྱི་ཕྱག་གི་དབྱེ་བ་ས་ཁོགས་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ཀུན་ཕྱོད་ཇི་ཏེ་སྟེད་པའི་ཆ་ལ་ཆོངས་པར་འགྱུར་བ་དང། ཕེག་པ་མཆོག་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང། ཐུང་གཞི་དང། ཐུང་བྱེད་ངོ་ཐུད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་ན། ཆོས་མངོན་པར། ཐྲི་ཀུན་བརྟགས་ས་ཁགས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་དབྱེ་བ་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཕུང་ས་ཁགས་ས་ཐུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། བསྡུ་ན། ཐ་བཏགས་སུ་དང། བདེན་གཉིས་སུ་དང། གཟུགས་ཆོས་ཡིད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ས་ཁགས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ལས་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང། གང་ས་ངེས་ནི། ཡོད་མེད་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པ་དང། གཞལ་བྱ་རང་སྟེ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡུལ་ལས་འདུག་ཚུལ་ལས་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་གང་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང། ཚད་མེད་གྱི་བློ་ལ་གསུམ་དུ་གང་ངེས་པ་དེ། རིགས་ཀྱི་གང་ངེས་ཡིན་པ་དེ་མི་ཤེས་པར། ཡིད་དཔྱོད་ས་ལྟར་འབྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་གང་ངེས་སུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ས། ། ཞི་རིམ་ངེས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་འཆད་ཙོམ་གྱི་ཚེ། དགོས་པའི་དབང་གིས་འཕྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྔར་བསྟན་ནས། རྒྱ་བོ་བཅས

དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང། རྒྱུ་སྨྱོར་བ་བཞི་སྟར་བསྟན་ནས། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱ་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང། ཡུལ་མཉྫིན་གསུམ་སྟར་བསྟན་ནས། ཡུལ་ཅན་སྨྱོར་བ་བཞི་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་སྟར་བསྟན་ནས། གཞལ་བྱ་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང། བསྡུས་དོན་སྟར་བཤད་ནས། ཆོག་དོན་རྟེས་སུ་འཆད་པ་དང། ཆོག་དོན་སྟར་བཤད་ནས། བསྡུས་དོན་རྟེས་སུ་འཆད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་བསྟན་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང། གནས་སྐབས་ས་སོའི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞོ་རིམ་ངེས་པར་འཆད་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པར་བོད་འདི་ན་འཆད་ཚོམ་ལ་འཇུག་པ་མང་ཞེས་དགོངས་པའོ། ། གཉིས་པ་ཚོམ་པ་པོའི་མཚན་བསྟན་པ་ལ། ཆུ་བས་མངོར་བསྟན་པ་དང། དེ་ཉིད་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཁ་བསྐང་བའོ། ། དང་པོ་གཉིས་ནི། སྒྱ་ཤིག་གིས་བསྟན་ན་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཞེས་པའི་པར་ནི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྲི་བར་བྱ་ལ། གསུམ་པ་ནི། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་དང། གོམས་པ་ནི། གང་ཞིག་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་ཚོད་པའོ། ། མན་ངག་དབང་གིས་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལ་བསྟོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་འབྲུངས་པའོ། ། ཀུན་དགའ་ནི། མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅན་ཀུན་ཏུ་ཀྱིས་པའི་ས་གཞིའི་ཁང་བཟང་ས། ། ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཐོན་ཅིང་ལྷང་རིགས་ཀྱི་ཚོས་བཟང་བ་གླུབས་པས་ནས་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། ཚོམ་པ་པོའི་མཚན་ནོ། ། ཡུལ་འདི་དང། དུས་འདི་ན་ཚོམ་འཆད་ཚོད་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་འཆད་པ་ལ། མཁས་པར་སྨྲས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བདང་སྨོ་བ་སྐྱེད་དེ་ཐོས་པས་ཉོན་ལ། བསམ་པས་དོན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་ཀྱིས་ཤིག་པའོ། ། བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་ཟིན་པའི་བོག་ཏུ་མཚན་སྟོན་རིགས་

ཀྱི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྨོས་པ་ནི་མཐོང་པ་པོ་ཚད་ལྡན་ཀྱི་སྤྱི་ལུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འཕོར་བཞི་པོ་དེ་དག་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྱེལ་དུ། བདག་ལ་འདི་ནི་ཞེས་དང་། འཇུག་པར། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཤེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། བདག་ལ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་མོད་འདིར་དགོངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇིགས་མེད་ས་ཁའི་ང་རོ་སྒྲུག་པའི་ངོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྲུད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། མདོ་ལྟེའི་རྒྱན་ཀྱི་ཐོག་མར། ངོན་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་པ། མཐོད་པ་པོ་རྡེ་བཙུན་ཉིད་ལ་ངོས་འཇོན་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱང་ངོན་རྣམས་ཕྱི་བས། མ་ཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་བསྐྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཕྱུངས་ས། ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པའི་ངོན་བསྟན་པ་ལས། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དག་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་སྒྲ་བ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། ། གསུམ་པོ་ལ་སྒྲ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི ། དབང་བྱས་རྣམ་གཡེངས་མེད་ཡིད་ཅན་ཀྱིས་བཤད། ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྟེས་མཐུན་པ། ། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང། ། ཞེས་དང། དེ་ལྟར་ཐོ་བཟང་སྐྱེ་བ་མེད་ལྡན་བཙེ་བ་ཅན། ། སྟན་པར་རབ་གྲགས་ཆོ་ག་བཟང་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། ། བྱང་ཆུབ་ས་ཡམས་དཔའ་ལ་ཡིག་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་དེ། ། བཤད་པས་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྡུམ། ། ཞེས་གསུངས་པས། ངེས་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཆད་ཚོམ་ལ་བསྟན་པ་དང། རིག་གནས་ཕྱུན་མོང་བ་དག་ལ་མ་ཁས་པར་བསྟན་དགོས་པ་ཡང། ཇི་སྐད་དུ། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་མ་ཁས་པར་མ་བྱས་ན། ། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ། དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྟེས་བཟུང་བྱ་ཕྱིར་
དང་། ། བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེར་བརྩོན་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ཕྱད་པར་དུ། ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩོད་པ་ནི།
ས་ངས་ཆུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཕྱད་པར་ཅན་བདག་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་
དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཆུ་ཡིན་པ་དེ་
ཤེས་པའི་མཁས་པ་ས་ངར་ཆུས་པས། རང་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མི་
མཐུན་པ་དང་སྲུན་འབྱིན་པ་ནི། སྔ་མ་འཆད་རྩོམ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཕྱད་
པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ས་ངས་ཆུས་གསུངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པས།
རང་གི་གྲྭབ་པ་དང་གཞན་ཀྱི་ཕྱོགས་སྲུན་འབྱིན་པའི་གྲྭབ་དོན་ནི། ཡུལ་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པས་མཐར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ལྡང་
ནུས་པ་དང་། གྲྭབ་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
ཆུ་ལྷུགས་བྱེད་པས་ས་ངར་ཆུས་པར་རྩོད་པ་དང་། དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་མས།
གོང་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱེད་སྔ་མ་ལས་
བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཆམ་འགྲེལ་མཛད་པས། དེ་
ཕྱིར་སྔ་ཡང་ནུས་མེད་ཆམས། ། དེ་བདག་ཐུར་ལ་ཕྱིས་ནུས་མེད། ། ཅེས་
དང་། དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཐུར་པས། ། ལ་ལའི་ཟག་པ་ཟད་པར་
འགྱུར། ། ཞེས་དང་། འཚེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། ། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་
པོག་ཀེས། ། འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བཟློག་ཕྱེ། ། བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་
ཏོ། ། ཞེ་བ་ལྟས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་ཞིང། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མེན་
པས་འདིར། ། ཆམ་འཕྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཚོད། ། ཆལ་འཕྱོར་པ་ཡང་བློ
ཕྱད་ཀྱི། ། གོང་མ་གོང་མ་ཆམས་ཀྱིས་གཅོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཕྱེད་
ས། ། ཚོད་པའི་ཚེ་རིགས་པ་འཇུག་ཚུལ་ཡང། ཐོགས་མེད་མཆེད་དང།

ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་དང། ཟླ་བའི་ཞབས་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་སོ་སོ་བདག་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུང་རོ། ། དེ་ལྟར་འཚད་ཚོམ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་དོན་བསྟན་ནས། གསུམ་པོ་དེ་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཕལ་ཆར་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྟེ་མ་བྱིན་པའི་ཕོང་དང། བྱོན་པའི་རང་དུས་འདིར་ཡང། ཝ་ཙ་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་མ་ཟིན་པའི་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལ་གཟིགས་ཤིང་བསླབ་སྦྱང་ས་ཡངས་ནས། མ་འོངས་པ་ཆེན་དཔྱོད་ཅན་དང་བཟོན་འགྲུས་ཅན་འབྱུང་འགྱུར་ཆེན་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྦྱང་ནས་སྒྲུབ་ཞིག་པར་ཕོ་བ་དང། རེ་ཞིག་བོད་ཀྱི་འཚད་ཚོམ་ལམཁོ་བ་ཆེན་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལས་ཁོལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲུབ་བ་ནི། དཏྲི་ཏི་ཆོག་རྒྱན་ཞེས་པ་མེ་ཡོང་ལས་བསྡུས་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོག་རྒྱུན་ཆེན་ལས་དང། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་བསྡུས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཆོ་ཆོག་ཆེ་ཏོ་ཀ་ཏ་ཆེན་ཆེན་ལས་ཆཏ་པ་དང། ཟླ་ལ་འཇུག་པ་དང། ཟླ་ཉིར་ཆཁོ་བ་ཏུས་པ་ཆེན་ཆཏ་ཅེས་ཀྱགས་ལ། བཟོ་དང། གསོ་བ་རིག་པ་དང། ཕྱི་ས་བས་ཆེ་ཆུང་དང། ཆོས་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་འགྱུར་ཟིན་ཀྱང། དུས་དེར་བསླབ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཁུང་བས་ན། རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་ཆཕྱེན་པ་ལ་ཡ་ཆཚན་དུ་ཆཏ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཆེན་ཏན་ཏན་ལ་ཕན་ཐབ་ཅིག་ཏུ་ཤར་ཡང། ར་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ཀྱ་དེ་དག་སྨོས་པ་ནི། དེ་དང་དེ་དག་ལམ་ཆོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཆོག་པ་དུ་མ་གཟིགས་ནས། དེ་དག་སྲུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་ར་ཁ་ཀི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་པ་དང། ཆཕྱེན་བ་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཆོག་ཏཱཡོད་ཁེག་པར་བསྒྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་

ལྟར། དུས་དེར་ཆོས་འགྲེལ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཡ་མཚན་ཅན་འགྱུར་ཟིན་
ཀྱང། ཆོས་ངེས་ཚིག་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་སྲུང་གྱིས་བྱེལ་ནས་ཟུར་
ཙམ་ཡང་མ་དར་བ་ལས། ལྷག་པའི་དགོངས་པས་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ལས་གསན་
པ་དང། འགྱུར་བཅོས་དང། ཐ་ནའང་ཚོས་ཀྱི་ཕྱན་མ་ཆགས་པར་གསུང་བའི་
དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་དང། གཞུང་འཛིན་པ་མང་པོ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། རེ་རེ
ཙམ་ལའང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྟག་པར་སྣར་ནས། དེང་སང་གི་བར་དུ་ཚད་མ
ཆགས་འགྲེལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་མཛད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི
གཞུང་ལུགས་བླན་མེད། རིགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཚད་མ་ཆགས་འགྲེལ་འདི། །
སྒོ་ནས་ཇི་བཞིན་ཐུབ་ཡིས་ལེགས་རྟོགས་ནས། ། ལྷོན་པ་གང་ཅན་ཅན་འདི་ན་ཁོ
བོ་ཙམ། ། ཞེས་གསུང་ས། ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་འོག་ཏུ་དུས
ཕྱིས་བོད་འདིར་ཆུ་དཔེ་མཛོ་ལས་ཙམ་ལ་བོད་དཔེ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་བསྟན
སྲུང་ཅམཚད་པ་དང། མཛད་ནས་པཎ্ཆི་ལ་མ་ལྷོས་པར་འགྱུར་མཛད་པ་ལ
ཐགས་ཐོགས་མེད་པ་ལ་ཅིག་ཕྱོན་ཞིང། དེ་ལྟར་ཕྱོན་པས་ན། ས་ལོ་རང་གིས
གཟིངས་བསྟོད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་ཕྱིད་དུ་སོད་པར་ཐུབ་པ་དག་མང་མོད།
རྒྱས་ཕྱོན་དེ་ཀུན། ས་ལའི་ཆུ་ཐར་ཀྱི་མིག་ལྟོས་ལས་ཐུང་བར་ཤེས་དགོས་པ
དང། བཀའ་དྲིན་དུ་མི་བཟོ་ནའང། ཁོང་གི་ཚད་མ་ཆགས་འགྲེལ་གཅིག་ཡུའི
ཕྱིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་འདི་ལ་ཏེགས་པ་ཅན་སྙ་ཤིག་གིས་བསྒྲུན་པར་ཀྱས་ཏེ།
ཐུགས་རེ་འདྲ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད། ། ཅེས་སོགས་ལྟར་རོ། ། ཚད་མའི་གཞུང
ལུགས་མཁས་ པར་ སྟྲུང། ། ཞེས་ གཟིངས་ བསྟོད་ པའི་ མཛད་ ལས་ ནི།
རིགས་པའི་གཏེར་ཆ་འགྲེལ་ལས་ཐུང་བ་དག་སྟེ། འདི་མ་བཙུམས་ཤོང་དུ
བོད་ཀྱི་ཚད་བསྟན་གཞུང་ལུགས་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ལོ་བཀྲའི་བར་དུ་དར
བར་ཐུར་པ་དེ་དག་རིགས་པར་ས་ལུན་ཐུང་བ་ཉིད་དུ་ཆུ་ནཱ་ཏ་ཅན་ལ་ལ་དག

གིས་ཤོ་བར་ནུས་མོད། ནོར་བ་སྟེ་མ་དག་འགྲེས་པར་མ་ཐུར་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་ པ་མ་གཏེད་ཀྱི་ཚོག་གི་ལྷོང་བ་ངན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ངན་པར་གནས་པ། དགེ་ བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིས་པ་དག་གི་དུས་དང་བློ་གྲོས། ཁོན་དུ་ ཕྱེད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དག་ལ་བསླབ་སྦྱང་ས་ངང་ཁ་ཚོན་དུ་ཕྱེད་པ་འདི་ལ། ཇི་ལྟར་དགོངས་ཤེས་བརྟགས་པར་པར་ཕྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ལྟར་བསྟན་ བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པའི་ངོན་ཐོག་མར་བསྟན་ཟིན་ ནས། བསྟས་པའི་ངོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོན་ཚན་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཁ་བསྐང་ བའོ། ། དང་པོ་ནི། མཁས་གང་ཤེས་ཟློའི་ངེ་ཁོ་ན། ། ཞེས་པ་ནས། ཕལ་ ཆེར་འདི་དག་ནང་དུ་འདུ། ། ཞེས་པའི་བར་དག་གོ ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པར་མཁས་དགོས་པའི་ངོན་ལ་ སྟྲར་བ་དང་། རྒྱང་པ་ཕྱིམ་དག་གིས་ནམ་དགྱོད་ཀྱི་ཚལ་གྱུབ་པས་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་ ལྟེད་པའི་ཚོགས་ལའང་བཙོན་འགྲུས་ཙོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཕྱན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱན་མོང་ མ་ཡིན་པ་ས་ངང་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ ཏེ། ཕྱན་མོང་དུ་ཀུན་པ་ལ་ལྟ་ལྟེགས་ཀྱི་དང་། ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡང་མི་འདུ་བ་ ཟློ་ཟློའི་ཚོས་ལྟ་ཀུན་པ་དག་གོ ། དང་པོ་ནི། མཚོད་པའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ ན་ཀུན་པའི་ལྟ་གསུམ་དང་། ཉམས་ལ་བློ་ཟློ་ཏེ། ཚོས་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་ བཅོས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་འཕྱན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ འདོད་པའང་། ཏང་ལོང་ཀྱས་པ་ཕོགས་བྱེད་པ་པོ་ས་ས་ལོའི་བྱས་པར་འདོད་ པ་དག་ལས། ཀྱང་པན་མ་ཀཏྲ་ཀས་ཕལ་ཆེར་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕྱི་དང་ཕར་པ་ལས་ ལེན་ཞིང་། འཕོར་བའི་ཚ་བ་ཆགས་སྟང་དང་། གཉན་པོ་བྱམས་ཕོགས་ཚད་

མེད་དང་། སེམས་གནས་པའི་ ཐབས་དགུ་སོགས་ཞི་ གནས་ དང་། ལྷག་
མཐོང་ཞི་རགས་ཀྱི་ རྣམ་པ་ཅན་ དུ་ཀྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད། བདུན་པོ་ དག་ཁས་
བླང་ནས་བསྒྲུབས་ཏེ་ གྱུབ་པ་ན་ སྒོམ་རྩེའི་བར་ དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ཅི་ཡང་མེད་མན་
ཆོད་ལ་རེ་ཞིག་སྲིད་ པ་ དང་བྲལ་བར་བྱེད་ པ་ནི་ ཕྱན་མོང་ བ་ དང་། ཏན་མོང་
མཡིན་ པ་ གསང་ སྔགས་ པར་ གྱུར་ པ་ དག་ སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ ཚགས་ པ་ ལམ་ དུ་
བྱེད་ པ་ དབང་ ཕྱུག་ གི་ དང་། ཞེ་ སྡང་ ལམ་ དུ་ བྱེད་ པ་ ཁྱབ་ འཇུག་ གི་ དང་།
གཏི་ མུག་ ལམ་ དུ་ བྱེད་ པ་ ཚངས་ པའི་ རྟེས་ འཐང་ དང་། གསུམ་ ཀ་ ཆ་ སྟོམས་
པར་ ལམ་ དུ་ བྱེད་ པ་ ལྷ་ གསུམ་ ཀ་ ལ་ ཆ་ སྟོམས་ པར་ སྐྱབས་ སུ་ འཛིན་ པ་ དག་ ཏུ་
བཤད་ ལ། ཇི་ སྐད་ བཤད་ པ་ དེ་ དག་ དང་ མིང་ དང་ དོན་ ཀྱི་ ཕྱོགས་ རེ་ ཙམ་
མཐུན་ པ་ ཁང་ རྒྱས་ པ་ ལ་ ཡང་ ཡོད་ མེད་ ཀྱི། ཕྱི་ ནང་ གི་ ཁྱད་ པར་ བདག་ མེད་
རྟོགས་ པའི་ ཤེས་ རབ་ ཡོད་ མེད་ ཀྱིས་ འཕྱེད་ པའི་ ཕྱིར་ ན་ ཕྱི་ རོལ་ པ་ ལ་ ཐར་ ལམ་
ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། ཁྱད་ པར་ འཕགས་ བསྟོད་ ལས། ཁྱོད་ ཀྱི་ བསྟན་ ལ་ མི་
ཕྱོགས་ པའི། ། སྐྱེ་ བོ་ མ་ རིག་ གིས་ ལྟོང་ པ། ། སྲིད་ རྩེའི་ བར་ དུ་ ས་ཚང་ ནས་
ཀྱང་། ། ལུག་ བསྟལ་ ཡང་ འཕྱང་ སྲིད་ པ་ སྒྲུབ། ། ཁྱོད་ ཀྱི་ བསྟན་ པའི་ རྟེས་
འཇུག་ པ། ། བསམ་ གཏན་ དངོས་ གཞི་ མ་ ཐོབ་ ཀྱང་། ། ཆོང་ པ་ ཞི་ ཐབ་
པོ་ དྲུང་ ཕྱུང་ ནས། ། སྲིད་ པ་ དག་ ནི་ བཟློག་ པར་ བགྱིད། ། ཅེས་ གསུངས་
སོ། ། གཉིས་ པ་ ནི། དུས་ ཀྱི་ འཁོར་ ལོར། ལོ་ འདི་ ནས་ ནི་ དྲུག་ བརྒྱའི་ ལོ་
ཡིས། ། ཞེས་ དང་། དེ་ ནས་ ཟླ་ ཡི་ ལོ་ བརྒྱ་ རྣམ་ ཀྱིས་ མ་ ཁའི་ ཡུལ་ དུ་ ཟླ་ ཟློའི་
ཆོས་ ནི་ འཇུག་ པར་ འགྱུར། ། ཞེས་ སོགས་ སུ་ ས་ དུམ་ བུ་ བཅུ་ གཉིས་ པོ་ ཐམས་
ཅད་ དུ་ ཟླ་ ཟློའི་ ཆོས་ གསར་ དུ་ འཇུག་ ཅིང་། ཞུགས་ པ་ དེ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ ཡང་
རིགས་ ལྡན་ དྲུག་ པོ་ བྱོན་ ནས། ཇོ་ གས་ ལྡན་ ལ་ སོགས་ པ་ དུས་ བཞིའི་ དབྱེ་ བས་
ཟླ་ ཟློའི་ ཆོས་ བཅོམ་ ནས་ འཇམ་ པའི་ དབྱངས་ ཀྱི་ བསྟན་ པ་ ལ་ བཀོད་ དེ་ སྒྲེལ་ བར་

གསུངས་ལ། ཆོས་དེ་ཡང་ཀླ་ཀློ་རང་གི་ལུགས་ལ་གསང་སྔགས་སུ་རློམ་ཞིང། རིགས་ལྡན་དགེ་བོས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་དུས་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་པ་དེའི་ནང་དུ་ཆུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀུན་དང། ས་ངས་རྒྱས་པའི་གྲྭབ་མཐའ་བཞི་དང། རྒྱུ་སྟེ་བཞིའི་སྒྲིང་པོར་ཀྱར་པ་ཀུན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བཞུগས་སོ། དེ་ལྟར་ན་དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཕྱིའི་མ་འདིའི་རིགས་ལྡན་དགེ་བོའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང། དུས་བའི་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཞག་ཆོ་ག་བརྒྱ་པ་ཡན་ཆད་དུ་བཞག་པ་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ནི་གསལ་མེད། བོད་ཕྱི་མ་ལ་ལའི་གསུང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རྩོད་ལྡན་གྱི་ཆོས་ས་ཞེས་སོགས་དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལ་ནི་ལུང་གི་ཤུགས་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡུལ་དུ་ཡང་བོན་ཞེས་བྱ་བ། ལུ་སྟེགས་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བའི་གོང་ཉིད་ནས་བྱུང་བ་དང། ཕྱིས་ཞང་ཞུང་ནས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ནས་ཆོས་ལ་འདྲ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཞེག་པ་རིམ་དགུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིར་པར་ཁས་བླངས་པ་དང། ཆོས་ལ་འདྲ་ལེན་བྱས་པ་དེ་དག་གིས་ཡང་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལུང་དུ་མི་རུང་ངོ། ། གསང་སྔགས་རྙིང་མར་གྲགས་པ་དག་ལ་ཞེག་པ་རིམ་དགུའི་རྣམ་གཞག་ལོ་ཐུ་བ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་མཛད་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ལས་བྱུང་ཡང། གསང་འདུས་ནས་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདེས་པའི་ཕྱིར་ཞེག་པ་ས་ས་ར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བའི་དབྱེ་བར་མི་རུང་ཡང། དཔྱན་མའི་ལྟ་བ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་དེར་ཐར་པའི་ལམ་ཡོད་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྟེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ལ། གསང་སྔགས་པ་ལ་སློམ་པས་ཉམས་ཐྱོང་གི་

ལྟ་བ་ཕར་ཕྱིན་པ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕེག་པ་ཐོ་ཐོར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཉིད་དགོངས་པའོ། །གསར་རྙིང་གི་ཁྱད་པར་ཡང།
མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་མ་དག་ལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། དེ་ཡང་སྨོན་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ལས་འགྱུར་བ་དང།
ཕྱིས་ཡོ་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལས་བསྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་
འཕྱེད་ལ། གསང་བ་སྙིང་པོ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་དང། ཕུར་པ་རྩ་བའི་
དུམ་བུ་ཁོགས་ཚ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལས་འགྱུར་བ་དང། གསར་མའི་བསྟན་
བཅོས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐུགས་འགྱུར་དང་རིགས་
འཐུན་པ་རྣམས་རྙིང་མའི་ཆོས་སུ་བཞག་པའོ། །ཡང་པོད་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ནག
མཁན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཐམ་ལམ་ཅིག་ཅར་བ་དང་ལྟ་བ་ཡས་འབབས་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་ཅན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉམས་ལེན་གཅིག་ཐུས
ཤངས་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་ཆོག་པར་འཛིན་པ་གཅིག་ཐུང་བ་དེ་ནི་མཁས་པའི་དབང
པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་ཐུན་ཐུང་ནས། ཕྱིན་ཆད་པོད་ཡུལ་དུ་ལྟ་བ་ཟུ་ཐུས་ཀྱི
ལུགས་དང་འཐུན་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་ཕྲིམས་བཅས་པ་དེལ་ལམ
རིམ་གྱིས་ཡ་ཞེས་གྲགས་པའོ། ། སྐབས་འདིར། ཆེས་ཇེའི་གསུང་གིས
ལམ་ཅིག་ཅར་བའི་ལུགས་འདི་དང། ཕྱིས་བྱུང་གི་ཆོས་ལུགས་དཀར་པོ་ཆེའི
ཐུབ་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་དག་དོག་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཅེས་ཆུམ་གྲངས་དུ་མར
གསུངས་པ། བོད་ཕྱི་མ་གཞན་དག་ནི། ས་སྐྱ་པས་བཤད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར
བསྒྲགས་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་དངོས་གཞི་དང་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གི་ངོས
འཛིན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པས། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ཆོས
ལུགས་ཉིད་སྣར་ཡོངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་སྣང་མོད། འདི་དག་ལ་རང
གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱིད་པར་འཚད་ཤེས་པ་དག་མི་སྣང་བས་མངོ་ཙམ་བཤད་ན།

ཆོས་ཀྱི་རྟེན། ནྲ་ཥའི་ཆོས་ཐུག་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ལྷུགས་
པ་ཅི་ཡང་མི་མཛད་ཀྱི། ཆིག་ཕྱག་འདི་མདོ་སྡེགས་གང་གི་ལུགས་སུ་ཕྱིད་
བརྒྱགས་ནས་དང་པོ་ལྟར་ན། ཐོས་བསམ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལྡན་
དུ་འགྱོ་དགོས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྡེགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་དང་ཕྱིན་ཏྲས་སྟོན་དུ་
འགྱོ་དགོས། དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕེག་ཆེན་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་ སངས
རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གཅིག་པས་ཆོག་པ་ནི་མ་རིག་པ་
ཉིད་ལམ་དུ་བྱས་པར་སོང་བས་དུད་འགྲོ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས།
ཡང་སྨྲོར་བའི་ལམ་སྡེ་ནི་ཐ་ཆད་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིས་ས་བོག
མ་ལ་ ཆགས་བྱས་ བྱས་ རྟེས་ སུ་ ཆིག་ ཕྱག་ རྒྱང་ པས་ ཆོག་ པར་ འདོད་ ན་ ཡང
གཟུགས་མེད་ཁམས་ སམ་ ཅན་ ཐོས་ ཀྱི་ འགོད་ པ་ གང་ ཟང་ དུ་ ལྟུང་ བ་ ལས་ མ
འདས། འགོག་པ་འདི་ཡང་ཆྱང་འདས་གཉིས་དང་འགོག་སྒོམས་ལ་ཟེར་བ་མ
ཡིན་ཀྱི། ཚད་པའི་ཆྱང་འདས་ས། ། གལ་ཏེ། སྒོམ་ཚེན་པ་དག་ལ་པཎ্ཊ་ཏའི
དཔྱད་སྒོམ་དང་། ཀུ་སས་ལེའི་འཛིག་སྒོམ་དུ་གཟུགས་པ་གཉིས་ལས། ཁོ་པོ་ཅག
གི་ཕྱི་མའི་ལུགས་ཁོ་ནའོ་ཟེར་མོད། ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་ནི་མཉམ་གཞག
དངོས་བཞིའི་དུས་སུ་ཆུ་རྐོ་ཆུན་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་དུ་ཕྱིད
དགོས་མོད། སྒྲོར་བའི་ དུས་ སུ་ ཀུན་ ཏུ་ ཟློང་ས་ ཡ་ རིག་ པའི་ གཉེན་ པོར
ཆགས་པ་གཙོད་པའི་ལམ་ཞེད་ཕྱ་བ་ཅིག་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན
ཆུ་ནག་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་ཐལ་བས་ས་ཕེས་བཞེད། གལ་ཏེ། ཆིག་ཕྱག་ཀྱི
ལྷུང་ས་ནི་ དཔལ་ ས་ ར་ ཏའི་ ངོ་ ཏའི་ གཞུང་ ཉིད་ ཡིན་ ལ། གཞུང་ དེ་ར་ མངོ
སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་བཤད་པས་ཕྱིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་ས་ཞེ
ན། དེ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་མོད། ཕྱིད་ཀྱི་ཐུག་ལེན་ལ་གཉིས་ཀ་མ་ཐུང་བས
ནོངས་ས་ཞེས་བཞེད་པ་དང་། ཕུ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། མཁས་གཞུག

དངོས་གཞིའི་ཚོན་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོན་ལམཉམ་པར་འཛིན་དགོས་ཤེས་གསུང་པ་གཅིག་བྱང་བ་དེ། རྒྱ་པ་གྲགས་པའི་བཞེད་པར་རློམ་ཡང། དེའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཟོས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མེད་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ནི་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཞེད་པས་སོ། ། དེའི་འགྲེས་ནི་ཧོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་འཇིན་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞིད་དུ་གནས་པ་ལ། ལས་དགེ་སྡིག་སོགས་བྱ་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་འཕོར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པར་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་ཐུང་འདས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང། ལུས་ངག་གི་བྱ་བྱེད་སྒྲངས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱང་པས་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ། ལྷ་བ་དེའི་ཚེ་ན་ཡུལ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་དང། ཡུལ་ཅན་ལ་ཆུམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང། འཕྲས་བུ་ལ་འཕོར་འདས་གཉིས་དང། ལམ་རིམ་ལ་ཐོས་བསམ་དང། སྒོམ་བྱང་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་དང། ལམ་དུས་སུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ་སོ་བདག་མེ་དགོས་པར། ཡིད་བྱེད་སྒྲངས་པ་གཅིག་བུས་ཆོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལྟེ་བརྒྱད་ཙུའི་ཁྲུངས་འདྲེན་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཇིན་མེད་གཅིག་ཡུ་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ནི། འཕོར་བའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང། ཆུམ་སྨིན་ཐྱོང་བ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། སྒོ་གསུམ་པོའི་བྱ་བྱེད་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་པ་པོ་དང། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཐྱོང་བ་པོ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། འཕོར་བའི་བྱེད་པོ་དང་ཆུམ་སྨིན་ཐྱོང་པོ་ནི་འཕྲལ་ངོར་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཐུང་འདས་ལས་གཞན་ཁས་མི་ལན་པས་སོ། ། འདོད་པ་

འདི་ནི་གྱང་ས་ཅན་ཀྱིས་ཏེ། བདག་ཉིས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་ངོན་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ། དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འཕོར་བ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེས་སྲུན་ཕྱུང་ནས་ཉིས་རིག་གཅིག་ཏུར་གནས་པའི་ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་འགྱུར་ཀུན་ཀྱང་ཇི་སྲིད་སྐྱེས་བུ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་ཐུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཀུན་ཙོས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དེས་ཡིད་སྲུན་ནས་དེ་ཀུན་གཅོ་བའི་ངང་དུ་ཕྱིམ་པ་ནི་ངོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ལས་གཞན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དང་། མཁན་པོའི་ལུགས་འདི་ཆ་འདྲ་བར་བྱུང་མོད། ཉིས་རིག་དེ་གང་ཟད་གི་བདག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཏེ། མཁན་པོ་ནི་ཆོས་འདི་པ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཉིས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱི་མང་པོས་ཞི་ཕྱག་རྗེགས་གསུམ་ལ་ཅིག་ཅར་བ་འདི་མ་ལུས་པའམ་ཆ་ཤས་འདྲེས་པ་ཉིས་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ན། ཆོས་བདག་སོ་སོ་བ་དག་གིས་འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་འཚད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱོས་ཤིག ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཕྱི་མེད་ནང་མེད་པ་དག་གི་ལྟ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནས། གཉིས་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་དུ་བསྟན་རྒྱས་ནས། གཉིས་པ། ནང་པའི་ལྟ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྟ་བའི་ནང་ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་དབུ་མར་འཚད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་ཟེ་ཚོར་ཀྱང་པའི་དབུ་མ་པ་ཉིད་དུ་འཚད་དགོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཤེད་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཚེ། ཕྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་པོའི་ལྟ་བ་ནི་ནང་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་ཕྱིད་དུ་འདུག་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་རྩོང་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཐར་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཀྱར་པའི་ཤེས་པ་སྐད་

ཅིག་ཆར་མེད་ལ་ལྷ་བ་དེས་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། མཇོད་ཀྱི་གནས་དགུ་པར་བཤད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ལས་ལྷག་པ་འམ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་དབུམ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་བཤད་པ་མེད་ལ། བོད་ཕྱི་མས་ཁྱད་འདོན་བཤད་པ་ནི། ཐོགས་མེད་མཆེད་དང་ཆུམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྒོལ་ལས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ཟླ་གྲགས་རང་ལུགས་ལ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འཆད་པའི་གསང་ཚོག་གོ ། སྔ་པ་གཉིས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ངོས་འཛིན་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་ལྡན་དུ་འདོད་ལ། སྔ་པ་གཉིས་གས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཆུམ་བཅས་དང་ཆུམ་མེད་རྟེན་ཆར་གྱིས་འབྱེད་དོ། ། རྟེ་བཞུན་གྱིས་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཕེགས་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལྷོན་ཤིང་དུ་ཕྱི་མའི་ཆ་ནས་ངོས་བཟུང་བ་ནི་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་མཐུན་ནོ། ། ཕྱི་སྒྲའི་གཞུང་ནས་ཁྱན་རང་གི་ལམ་འགྲོད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་ཕྱིད་ཆུས་སུ་ཟོད་པ་མེད་ལ། ས་ངས་ཆུས་ཀྱི་ས་རབ་འགྲོད་ལུགས་སུ་ཐུས་པར་རང་བཟོ་ཁ་ནའི་ཞེས་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། ཆུང་ཟད་བཏུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་གང་ས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ནི་སྟོན་དུ་སོང། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ལ་བསྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་ཕུས་སུ་བཤད་པ་ལ་ནི་ཐུས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཞིང། ལམ་ལྟ་པོ་ཆེན་པོཐ་ཐེག་ཏུ་བསྟོད་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཁོང་ལ་ས་བཅུའི་ཆུམ་གཞན་མི་དགོས་པ་ལ་ཐུག་ཅིང། ཐོག་མར་འོག་མིན་དུ་ས་ངས་ཆུ་ཚུལ་མ་བཤད་པས་ཟེར་མོ་ཀྱང། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཕྱི་སྒྲའི་ལུགས་འདི་གཞིར་བཞག་ནས་དཀའ་བ་ལོ་ཏྲ་གཅིག་ཏོ་འགེ་ཏུ་ས་ངས་ཆུས་པར་འཆད་པ་དང། འོད་གསལ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་ཐོ་རངས་ཕྱང་ཆུས་ཀྱི་ཤིང་ཏུང་ཏུ་ས་ངས་ཆུ་བ་དེ་འོད་

གསལ་བའི་རིམ་པ་ཞིང་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ་ཕོགས་མང་དུ་བྱུང་བས་
ན། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་འཚོད་རྒྱ་ཚུལ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འདོར་དགོས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཕྱོག་བ་ཆེན་པོ་པར་གྱུགས་པ་ལ་ས་ཐམས་ཅམ་དབུ་མ་གཞིས་
སུ་ཕྱེ་ནས། དང་པོའི་ལྟ་བ་ནི་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ན་འཛིན་པ་ཆོས་
ཀྱིས་བདག་མེད་རྣོགས་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བྱུང་ཞིང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་
བའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་རིག
ཙམ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེའི་ལྟ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཕྱོག་པ
ཆེན་པོ་པར་འཛིག་ཟུས་པ་ནི་མཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དགོས་པར་མངོན་རྫོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛིག་མི
ཟུས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཆེན་པོར་ངེས་པའི་དབང
དུ་མཛད་ནས་སྨྲོད་པ་དེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཕྱོག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་རིགས
ངེས་མངེས་གཉིས་ཚན་དུ་དབྱེ་བ་ནི་བྱེ་སྨྲ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ
ན་ཡོད་པ་དང་། གོང་སྟེ་མ་མང་པོ་དག་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་ནས་འཛིན་པ
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། མདོ་སྡེ
རྒྱན་སོགས་སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཕྲལ་མེད་བཤད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བར
འཕྲལ་བས་ནོངས་པ་དང་། གོང་ཕྱི་མ་དག་ཕྱོགས་མེད་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ནས
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོ་ཆོད་པོ་མ་བཤད་པར་འདོད་བཞིན་དུ། སེམས་ཙམ་པ
ལ་ཕྱིག་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་ལྷང་གི་ཁྱངས་མ་བྱུང་ངོ། རྣམ
པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྣ་བའི་གྱུབ་མཐའ་གང་ཡིན་སེམས་ཙམ་པར་མ་ངེས་པ་ནི
བློ་མེད་ཙོ་ཟླའི་ཕྱོག་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འཕྲལ་པ་ལ་གང་སྣང་འཕྲལ་ཤེས་དེ་ཞིང
དུ་འདུ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་འཕྲལ་མེད་ལ་གང་སྣང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞིང་ཀྱིས་བསྡུས

པར་ཆེས་ཤིན་དུ་འཚང་དགོས་པ་ལས་དང། སེམས་ཙམ་པས་ནི་བག་ཚགས་
བརྟན་བྱུང་གི་ཤེད་པ་ཇི་སྙེད་པ་འཕྲལ་མེད་དང་བདེན་གྱུར་ཏུ་ཁས་ལེན་པས
སོ། ། བཞི་པ་དགེ་མའི་ལྷ་བ་ངོས་འཛིན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ལྔགས་དང་
སྔགས་ལྔགས་སོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བོ་བར་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ
རང་སྟོང་གི་དགེ་མ་དང། འཁོར་བོ་གསུམ་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་གཞན་སྟོང་གི
དགེ་མ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་རིགས་ཚོགས་དང། འགྲེལ་པ་ཐལ
རང་དུ་གྲགས་པ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་བྱམས
ཚོས་དང། འགྲེལ་པ་ཐོགས་མེད་མཆེད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གང་བཤད་དེ་དག
ཐམས་ཅད་དང། སྔགས་ཀྱི་དགེ་མ་ནི་རྣ་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཚེ་ཀུན
ཇོས་མཐའ་དག་རང་སྟོང་དུ་མི་འཚང་བ་ནི་གང་ན་ཡང་མེད་ལ། ཐོས་བསམ
གྲྭ་རིགས་ངོར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་རང་སྟོང་དུ་གཏན་ལ
ཕབ་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཆམ་ཏོག་གི་འཇོན་པ་འགོག་པ་ལ་ཚུན
ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་མོད། སྨོན་བྱུང་མཁན་གཞན་གྱི་ཚེན། མཁས་མི་མཁས་སུ
ཞིག་གིས་འཕྲོག་པོ་དང་དྲང་པོ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་གཞུང་འགྲེལ་ཉིད་ལས
གསུང་ས་པའི་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བའི་ངོས་འཇོན་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་འདས་པ
མེད་དོ། དགེ་མ་ཐལ་རང་གི་ལུགས་ཟོད་མེད་ལེགས་ལྟན་དང་ཟླ་གྲགས་ནི་ལྟ
བ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་སོང
ནས་མེད་པར་དགག་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན། གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་སོ
སོར་མི་འབྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ཚེ་ནས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི
མཁས་གཞན་ཏེ་ལས་ལྟང་བར་མི་སྲིད་དོ། ། འཇུག་པར་ནི་ཁྱད་རང་དགྲ
བཅོམ་ཀྱི་མཁས་བཞག་ནས་ལྟག་བཅས་ཀྱང་ལྟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འབྱེད་པར
མཁས་གཞན་ཏེ་ཁྱད་ཀྱི་ངང་ལ་བསླལ་པ་གང་ས་མེད་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་གནས

པ་ནི་དམན་པའི་མྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ས་ངས་རྒྱ་དགོས་པར་ནི་ས་ངས་རྒྱས་གཞན་དོན་ལ་དུས་རྒྱ་ཏུ་བཞུགས་པ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཞེད་པའོ། ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་ལུགས་ཀྱི་བོད་ཕྱོགས་གང་དག་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་དགུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་འཚོར་ཚོ་བར་མཐའི་དབྱེ་བ་ས་ས་ཚར་ཡོད་པ་དེ་མ་ཕྱེད་པར་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གི་ལྟ་བ་སྟར་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལ་ཕྱིས་དགུ་མར་གནས་ཀྱར་ཞེས་ཚགས་ཀྱི་སྒྲོས་པས་ནི་གཞན་ཟེར་དབྱངས་སུ་བླང་པས་ནས་ནི་རྟེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ལྟ་ལྟས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ནང་ན་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་པ་དེ་འདྲ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་ཚ། ། བོད་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མར་ཐུར་པ་དག་མཐུན་པར་འཕགས་པའི་མཁས་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ས་ཤེས་མཐུན་པར་འཆད་པ་ནི། གཞན་སྟོང་གིས་འཆད་ཚུལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཡུལ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་ཕྱུལ་དུ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལྟག་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ར། ། དེ་ལྟམཉང་དུ་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་ནི་དོན་ཤེས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། དོན་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། ། ཤེས་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་སྒྲས་བྱ་བུ། ། ཀྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དཔྱད་བྱའི། ། འདི་ཡིས་སྲིན་བུའི་ཀྱངས་མཁྱེན་པ། ། ཅེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལམ་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པར་སྒྲུངས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན་

རིག་པའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཚང་ཀྱང་སྒྲིབ་ཐོགས་མི་འཐུང་ཞིང། སྟོན་མ་
ཀླུགས་པ་མང་པོ་དག་རྩོམ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་བཀག་སྒྲུབས
པའི་དོན་ཤེས་པ། ། དེ་ཡང་དེ་ལས་མཁས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱང
ཟད་སྨོས་ན། པོད་ཕྱི་མ་གང་དག་གི་བསམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྟེས་ང་བརྒྱད་ཙ
འགྲེལ་ས་གས་མཛད་པ་ནི། སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་བསླབ
སྒྲུབས་མཐར་ཕྱིན་ནས། གསུང་རབ་མང་པོའི་འགྲུར་མཛད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་ནམས
ལ་ཕྱག་དོག་པའི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཞིང་ཆོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ནི། བློ་ཚུང་གང
དག་རང་རང་གི་བློ་ཁོས་ངན་པའི་ཅམ་ཀྱིས་ཉེ་བར་གཞལ་བ་ཡིན་མོད།
དུས་དེ་ཅམ་ན་སྲུས་ཀྱང་བསྒྲུན་པར་མི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལས་ཀྱི
འཕྲིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཕྱུག་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཞེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ
བུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་སྲས་བཞིན་དུ་ལྷུན
ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང། རྣམ་པར་ཐུང་བའི་ཕྱོགས་གང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆར
དང་ཚུ་པོ་དག་མངོན་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་བརྟེན་པ་ཅན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ
འདྲ་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་པ་ཡང། རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བསྟོགས་པ
ལན་བརྒྱར་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་ཆེ་ཕབས་ཚོལ་བའི་དགོངས་པ་གা་ལ་མངའ
རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསླབ་སྒྲུབས་དང་ཕྲིན་ལས་སྐྱོང་བའི་དུས་དེ་ཙམ་ན། ཕྱིར་མདོ
སྡེགས་ཀྱི་བསླབ་སྒྲུབས་པ་ས་སྐྱ་པ་ལས་གཞན་ན་དགོན་པ་ཡང། རིག་པའི
གནས་ཕྱི་མ་དག་ལ་ནི་བོད་ཉིད་དུ་བསླབ་སྒྲུབས་ལྟ་ཅི་སྨོས། བོད་སྐད་དུ
དཔྱིས་ཕྱིན་པ་འགྲུར་བ་ཡང་མེད་པས་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་དགོན་འགའ
ཞིག་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་ཅི་རིགས་པར་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལ་བསླབ་སྒྲུབས་ཡང
ཕར་འགྲུར་བ་དག་ལ་ཞུས་ཚེན་ཡང། གཏན་མ་འགྲུར་བ་དག་ལ་ཁོལ་འདོན
ཀྱི་འགྲུར་ཡང། ཕྱི་ཚད་ཡང། ཚོག་རྒྱན་ཡང། ཕེལ་ཐོར་ཡང། མངོན

བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གསར་རྫོམ་མང་པོ་མཛད་ནས། མཛད་པ་དེ་དག་ལ་ཁེངས་མ་སྐྱུངས་པར་སྒྲ་པ་ང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡོན་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་བཀྲི་བ་དང་། བུ་སློབ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མིག་ལྟོས་བཟང་པོར་སྣོར་བའི་ངོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི། རྗོག་ལོ་རྒྱུད་པར་བཅས་པ་དག་གིས་ཐུན་ཙམ་ནས་ཤིན་དུ་དར་བར་མཛད་མོད། དར་ཚུལ་ནི་གཞུང་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་མདོ་སེམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་མཛད་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་སོར་འཇོག་པ་དང་། འགྲེལ་མཛད་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ཀྱི་མཁན་པོ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ལེགས་བཏུས་ཙམ་མིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་རྟེ་བ་དང་། རང་གི་འཆད་ཚུལ་ཀུན་ཇོ་བཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་ཐད་སོར་འཇོག་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རང་སྟོང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཉིད་ཏུ་སྣོར་བ་དང་། ཉམས་སུ་ཚུང་བྱའི་ངོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་སྣར་ནས་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ནང་ཚན་ཞི་འཆོ་སོགས་ དང་ མཐུན་ པར་ འཆད་ པ་ དང་། གཞན་སེལ་དང་། འགལ་འགྲེལ་དང་། མཚན་མཆོན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་འགྲེལ་མཛད་གཞན་ལ་མ་རག་པར། རང་ཁོ་ནའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཟློལ་ཐོན་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞུང་ཚོམ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཡང་། ། ཇི་བཞིན་ལེགས་པར་མི་གསལ་བ། ། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་བ་རྣམས། ། ཇི་བཞིན་དུ་ནི་རྣམ་ངེས་བྱ། ། ཞེས་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། འཆད་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས། ཇི་སྐད་དུ། གང་ས་རིའི་ཁྲོད་

གནས་སྒྲ་ཆུམས་ཀྱི། ། རྟོག་གེ་ངན་འཛིམས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་བྱས་
སོ། ། ཞེས་དང། ། ལྷ་བཏུན་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས། ། ཐུན་པོའི
ལུགས་ངན་དོར་ནས་ངས་འདི་བཤད། ། ཅེས། རིགས་པའི་གཏེར་ཀྱི་དོན
བསྟར་ཕྱགས་དགེས་སྒྲོ་དང་བཅས་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་མོད། དེང་དུས་ནི་ཚད
མའི་བརྡ་སྐད་གཞན་ཟེན་ཁོ་ནའི་རྟེས་སུ་འཐང་བ་ལས་མ་གཏོགས། ཕྱོགས
སྔ་ཕྱིའི་གཙང་ཤན་གསལ་པོ་དང་ཞིབ་མོར་ཕྱིད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ། ། རྟེ
ཉིད་ཀྱི་མཚན་པ་དེས་རང་གི་སྒོབ་རྒྱུད་དག་མིག་ལྟེས་བཟང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར
བཀོད་པའི་ཚུལ་ནི། དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་གིས་རྟེའི་དགོངས་པ་བཞིན
ཤོངས་སྟོན་སྐུ་མཆེད་ལ་བདག་པོའི་ཀྱེན་སྦྱར་ནས། སྒྲའི་གཙུག་ལག་དཔྱིས
ཕྱིན་པའི་ཁྱབ་འཐས་སུ་པང་ལོ་ཆེན་པོ་བྱོན་ཏེ། ཀ་ཅན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས
པ་ས་ཡིག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གསར
དུ་འགྱུར་ནས། ཉན་བཤད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང། བཙན་སྒྲོད་པའི་སྐྱོང་པོ
གསལ་བ་ཙ་འགྲེལ་དང། ཆོགས་གསུམ་གསལ་བ་ཐུབ་བསྟུས་དང། མེ་ལོང
གི་ནམ་བཤད་ཐུབ་པ་ས་ཡིག་མཛད་པའི་ཕྱག་རྟེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐུན་ནི། ལ་ཆེན་ཅེ
མོ་དང། ཀླགས་པ་དང། ཏླ་ཀྱོས་ནམ་གཉིས་དང། ནམ་མཁའ་བཟང་པོ
དང། བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང། ཏླ་བཏུན་བཞི་པ་དཔོན་སྒྲོ་དང། ཏོ
ཏཱ་ཏ་དཔལ་དང། ས་ཀྱ་པ་ཁོ་ནའི་བཤེས་གཉེན་ཐུན་ཀླར་ཀྱི
ལྷེང་བ་ལྟར་བྱོན་ཏེ། ས་ས་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཐུབ་བསྟུས་ཅི་རིགས་པར
མཛད་པ་དང། ཐར་ལོ་ས་ཀྱ་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང། སྒྲོ
ལ་གྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། ཏེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པའི་སྦྱན་ལྟོས་ལ་ཏེས་སུ་བསྟན་ཏེ
མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་རང་འགྱུར་མང་པོ་དང། ཨ་བོངས་པའི་བཤད་ཉན
ཐུན་མི་ཚད་པ་ལ་དཔོངས་ནས། ཀ་ལ་པའི་ནམ་བཤད་པོད་ཆེན་དུ་ལོས་པ

མཛད། སྒོག་མ་སྒྲ་ཚད་པས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་ཅིང། བློ་བརྟན་བཞི་པས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་ཀ་ལྷ་པའི་རྣམ་བཤད་པོད་ཚེན་གཉིས་སུ་ཕངས་པ་
དགམཛད་དོ། ། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རྟེ་ས་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་ལས་ཡིན་ལ། ཀ་
ཅན་གཉིས་པོ་མ་འགྱུར་གོང་དུ་སྒྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་ཕྱོན་པ་ལ་ནི་ཁ་ཅན་དང་མ
འཐུན་ཞེས་རྒོལ་བ་དང། ཚད་མར་ཕྱིད་པ་གཉིས་ཀ་མང་དུ་ཕྱོན་ལ་ཐོན་མིའི
གཞུང་དག་ལའི་སུས་ཀྱང་རྒོལ་བར་མི་མཛད་དོ། ། མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ
བཟོ་དང་གསོ་བ་ནི། བོད་སྐད་དག་རིག་པའི་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་ཚུང་བ་ལྟ
ཞེས་ཐམ་ཕྱད་མཛད་པ་དེའི་ཚོ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བགྲང་ཞིང། ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང
བའི་གསོ་བནི་རིག་བྱེད་ལས་འཕྲུང་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚངས་པས་ཚེ་ཡི་རིག
བྱེད་དྲན། ། ཞེས་གྲགས་པ་དང། བོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱ་དཔྱངས་དང་ཕ
ཁོལ་ལ་ སོགས་ པའི་ མིང་ ཅན་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་ ཡན་ ལག་ བཀྲད་ ཚེན་ དང།
དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཆེ་བླ་དགས་མཛད་པ་དག་དང། རྒ་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས
ཤ་རི་ཀོ་ཏ་ཞེས་གྲགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་འཛིན
ལ། ས་ངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ལུང་སྟན་གྱི་གཞི་དང། གསེར
འོད་དམ་པ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་ནི་སུས་ཀྱང་མི་རྒོལ་མོད། བོད་དུ་རྒྱུད་བཞིར
གྲགས་པ་ནི། ས་ངས་རྒྱས་སྟན་ཀྱི་བླས་སྒྲལ་པའི་གྲོང་ཕྱེར་ལྟ་ན་ལྷུག་ཏུ་ཏང
ས་ཆེ་ལ་ཀ་ཉིས་ཟོགས་འགོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་སྒྲལ་ནས་གསུང་ས་བར་འཆད
པ་དང། དེ་དག་ནས་ཐུང་བའི་ནང་ཁ་ཞུ་ཁ་ཅིག་ཆེན
ཆ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེད་ཀྱི་ལྷེང་དུ། ཆ་འགྲེལ་དེ་དག་ཏུ་མ་གྲགས་པའི
ཆ་ཆུའི་བརྟག་པ་ སོགས་ ཤིན་ ཏུ་ མཁོ་ཞིང་ འགྲུལ་ ཞེད་ ཆང་ དུ་ ཐུང་ བ་ ནནམ་ ལ
ནི། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་ གསུང་ ས་ ཡིན་ ཞིན་ ཀྱི་ ཕན་ ཕ་ ཆང་ ཏུ་ ཆཔ་ ཀྱང།
གསོ་བའི་རིག་གནས་འགྲུལ་ཞེད་ དུ་ ཆོན་ ས་ ཀྱིས་ གྲུབ་ ཕས་ ན། ཐོ་ བཟང

རྣམས་ཀྱི་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཤིང། འདི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྒྱལ་པོའི་སྐོར་མཛོད་ལྟ་བུ་ནི་རྟེ་བཅན་གྱགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་དོ། ། བཟོ་རིག་པའི་གཙོ་བོ་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆགས་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ནི་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེང་དུས་སུ་ཡང་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། གསོར་འགྱུར་ཀྱི་རྩེ་སོགས་འཕྲུད་དཔྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་དང། ས་འོག་གཏེར་དང་མིག་སྨན་རིལ་ལུ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རྣམས་དང། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཆུར་པའི་སྒྲ་ཆལ་རྒྱ་ཆུ་བཞི་དང་བཅོ་བཏྲད་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་ཆེན་མོ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཟོ་རིག་པའི་གནས་སུ་བསྟུ་བར་བྱའོ། ། རྟེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོ་རིག་པའི་ཆགས་ཚད་དུ། དགུ་རྩེ་རྣིང་མའི་རྟེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེའི་བཀོད་པ་འཕྲུལ་སྣང་གི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་རི་མོར་ཁ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཟོ་རིག་པའི་གནས་སུ་བསྟུ་བར་བྱའོ། ། རྟེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོ་རིག་པའི་ཆགས་ཚད་དུ། དགུ་རྩེ་རྣིང་མའི་རྟེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེའི་བཀོད་པ་འཕྲུལ་སྣང་གི་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་ཅིང། བསམ་ཡས་སུ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་མཚན་ཀྱི་རི་མོར་ཁ་ལས་བཀོད་པ་མཚན་མོའི་དུས་དང་པོར་མ་འཛོམ་པར་མཛད་ཀྱང། དེ་དུས་ཀྱི་རི་མོ་མཁན་གཞན་ཀྱིས་བསྒྲུན་མི་ནུས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་མོ། ནང་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱག་རྟེས་སུ་ཐོན་པ་ནི། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ལས་སྡེགས་ཀྱི་ཚུལ་གཅོ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་ལས་བསྒོམ་པ་གཅོ་བོར་མཛད་ལ། དེའི་གྲུབ་དོན་དུ་འཇའ་ལུས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པ་དང། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དགུའི་གཙུག་གཏོར་དང། སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་ཕྱུ་ཐོགས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་མངོན་དུ་ཀྱུར་པ་དང། རོ་རྟེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་དེའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་རྣམས་ས། གཞན་ཕྱོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་རྒྱས་ཅན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དག་ན་རེ། ཆོས་རྟེ་

འདི་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ལོ་ཙ་བ་བུ་དཔང་གཉིས་ལས་མི་ལྟག་ཅིང། སྒྲའི་ཐོག་ལ་གཞན་ལྟག་ཅིང་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང། མཁས་པ་གཞན་དང་མཉམ་པ་ཙམ་ཡང་མ་མཛད་པ་དང། ཚད་མའི་ཐོག་ནི་ཚད་བསྟེན་ཆུམས་ལས་འབྱུང་བ་དག་ཆེས་ཞིབ་ཅིང་དཔྱད་པས་ཆུམ་པར་དག་ལ། རིགས་པའི་གཏེར་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱིང་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་སློང་མི་ནུས་པ་སློབ་ཀྱུང་ཚད་ལྟན་དག་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་མོད། སྒྲའི་ཐོག་ལ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་མ་འགྱུར་བ་ཤིད་ལའང་གཟིགས་ནས་མཁྱེན་ཅིང་འཚད་པ་ལ་དང། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཇི་སྙེད་པ་དང་སྤྱོར་བའི་ས་ཅང་ཟླ་ཏའི་སྐད་མ་ལུས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ཙམ་གཞན་དེ་དག་ལ་ཡང་མངའ་བས་སྐྱར་འདེབས་ས་ཆེ་མོ་རྒྱང་མོད། ཐུགས་གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན་ཇི་ཤིད་ཀྱིས་ཐུག་ཕྱིས་ས་མཇོད་པའི་ཁྱུད་གསུམ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ལཱཀ་ཏང་ཏ་རི་ས་ཁགས་སྒེལ་མ་གན་ཨོག་ལ་གསེར་ཀྱི་སྐྱ་ཚས་བསྐྲུན་པའི་ཐུག་ཇེས་ལའང་ས་ཁྲིག་གིས་འགྲམ་པར་ནུས། ཇི་ཤིད་དང་ལོ་ངོ་བ་བུ་དཔང་སྟེ་གསུམ་ཀ་ཁ་ཏ་དཔེས་ཐུག་མ་འཛིགས་ན་པཎ্ཊ་ཏ་གཞན་ལ་ལྷོས་ཚོད་ཏུ་རང་འགྱུར་མཇད་ནུས་པར་མཉམ་དུ་ཆུག ། ཇི་འདིའི་ཞོང་རོལ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་འགྱུར་མཇད་ས་ཡང་བྱོན་པའི་བཤད་པ་མི་ཐུང་བས་དང་པོའི་སྒོལ་འཕྲེད་འདི་ལ་ས་ཤིག་གིས་འགྲན་པར་ནུས། རིགས་པའི་ཁྱེར་ལའི་རང་ཐུགས་པར་ཁས་ཟླང་ས་ཐུན་འཕྲིན་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེ་མི་ཤུང་བ་དག་ཀྱང་ཐུང་མོད། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ལུགས་དེ་ཧྭལ་པོར་ཆེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཆེད། ཉཡུག་པ། ཏེཉར་པ། མདོ་ངས་སྟོན། ནོར་བཟང། ཀ་བཙོན། དཀོན་གྲགས། གཡག་རོང་ཆུམས་ཀྱིས་ཀྱུས་བཤད་དུ་མཛད་པ་ལ་ས་ཤིག་གིས་ཆོལ་བར་ནུས། ། ནང་རིག་པ་ལ་ཡང་ཡི་གེའི་ཐོག་མང་ཉུང་ཙམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱི། ས་ཐུབ་ཀྱུད་འཛིན་པའི་དངོས་ཀྱི་

སྒོམ་མ་དང། དེ་ལས་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཚད་དུ་ཕྱོན་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན། དངོས་སྒོམ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང། ཚོགས་བསྒོམ་ཀུན་དགའ་དང། སྨར་ཚོས་རྒྱལ་དང། ལྷ་པ་ཀུན་མཁྱེན་སོགས་ནས་ཐ་དད་དུ་རྒྱུད་པ། སྟན་རྒྱུད་བཞི་དང། ཚད་མ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཉམས་ལེན་དེང་སང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཚད་པར་ཚུགས་པ་འདི་ལ་སྙུ་ཤིག་གིས་འགྲན་པར་ཆུས། གཞན་ཡང་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམིག་པའི་གནས་ཚུང་བ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི། སྒྲ་ཤེས་ན་ངོན་ལམི་ཆོང་ཞེས་ཀྱི་ཏེ་སང་ཕྱི་ཏའི་སྐད་ཕལ་ཆེར་ལ་མ་ཆོང་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་མི་ཤེས་ན་ངོན་ལ་ཆོང་ཕས་སྟོན་ཀྱི་འགྱུར་མཛད་ཕལ་ཆེ་བས་འགྱུར་ཀྱི་ཚོ་པཎ་ཏི་ཏ་རེ་ལ་ཏེས་པར་ལྟོས་དགོས་བྱུང་བའོ། ། ཚོགས་རྒྱན་ཤེས་ན་སྟན་དང་གས་ལ་མི་ཆོང་ཤེས་ཏེ། དེ་མི་ཤེས་ན་དེ་ལ་ཆོང་བའོ། ། ཁྲེབ་སྦྱོར་ཤེས་ན་ཚོགས་རྒྱན་ལ་མི་ཆོང་ཏེ། དེ་མི་ཤེས་ན་དེ་ལ་ཆོང་བའོ། ། ཆོས་གར་ཤེས་ན་གཏམ་རྒྱུད་ལ་མི་ཆོང་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཆོས་གར་ལས་འབྱུང་བ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ལེའུ་ཕྱི་མར་དྲངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། སྟན་དངགས་ཤེས་ན་སྒོམས་པ་མཚོག་ལ་མི་ཆོང་ཞེས་ཏེ། དེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་སྒོམས་པ་ཞེན་པའོ། ཡང་རྟེས་ཤེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་མི་ཆོང་ཞེས་ལ་ལ་དག་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་ནང་ཕྱན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ཆུམས་དང། ཕྱི་པའི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཆུམས་ལ་སྐར་རྟེས་སུ་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྟེ་བཙུན་གྲགས་པའི་ཞབས་དང་རྟེ་ཤིད་ཀྱི་དགོན་རྒྱུད་དུ་ཕྱོན་པ་དག་གིས་ཕྱག་རྟེས་སུ་བཞག་པ་མང་ངོ། ནག་རྟེས་དང་ཏུ་ཞག་ཏུ་གྲགས་པ་སྟོད་བཙུད་གཤིས་ཀའི་ཆམ་གཞག་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱག་ལྷ་ལ་ལུ་ནེས་མཚད་པ་བཙུ་གཤིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཡོ་གས་ཀྱི་ས་ལ་ཤིང་ཡོ་ཕྱི་བ་ལ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རི་ཡོ་རྩེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་ཐུར་ནས།

ཥ་བཞི་པ་མེ་ཡོས་ལ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ས་གཡོ་བ་ལ་ཥོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་མི་ཤེས་པའི་ལྟས་སྒྲ་ཆོགས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། རྩེས་དེའི་མཁན་པོ་ན་ར། ལྟས་འདི་དག་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་མ་ནུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཐུ་གསེར་གྱི་མི་ཁ་ཅིག་སྐྱེ། དེའི་ཕྱེལ་ཁ་རང་རེའི་འདིར་ཧོང་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་གནས་དག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དུས་སྟོན་པ་ཤེས་ཕྱི་ནང་ཀུན་རིག་རྣམ་དཔྱད་བློ་ཁོས་མཚུངས་མེད་པ། ། ཞེས་གསུངས་ས། ། མདོར་ན་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་ཆོག་དང་དོན་མཐའ་དག་ལ་ས་མ་ཤི་དང་བྲལ་བར་ཀྱར་པ་དེ་ལ་ནི་མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། པཎ্ཌི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་པས་ན་མཁས་པའི་རབ་དང། ཡང་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་ཐོག་ཤིད་ནས་མ་སྦྱངས་པའམ། སྦྱངས་ནས་བརྟེད་ཀྱང་རྩང་གཙོ་བོར་ནི་ནང་རིག་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ངེས་པའི་དོན་ལ་མ་ཆོངས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་ཤིང། སྐྱེས་པ་དེའི་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་མཁས་པའི་བར་མ་དང། ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པའི་གནས་ཆུང་ཤོས་ལ་ཡང་གཞན་ངོར་ཤེས་བློ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཤེས་རབ་དཔང་པོར་བཟུང་ནས་བསླབ་སྦྱངས་དེ་ལ་གང་ཡོད་ཀྱི་མཐའ་ཚོད་པར་ཤེས་པ་ནི་མཁས་པའི་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱ་ལ། གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་འཆད་ཚོད་རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་དགོངས་པའོ། ། མཁས་པ་འཕྲིང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡང་ས་སྐྱ་དང་དམན་པའི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཀྱི། ཕེག་ཆེན་ཀྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་པས་ས་ལས་བར་མི་ནུས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཉིད་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། ཆོག་ཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྟེས་སུ
འཇོན་པར་མི་ནུས་པའི་ངོན་ཡིན་ཀྱི། རང་ངོན་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི
མེད་མི་རུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ངོན་ཤེས
པས་ནི་ཆོས་ཟློས་ཀྱན། ། གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག ། ཅེས
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་ཟློས་པར
བཞག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཤེས་ཚུལ་དང། མཁས
པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐོམ་འཆད་ཐོད་གསུམ་ལ་མཁས་དགོས་པར་བསྟན་པ
དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་ལ
མིང་གི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང། ངོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད
པའོ། ། དང་པོ་ནི། མཁས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང། འཆད་པ་ལ
དང། ཐོད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པའོ།། མཎྜ་ལཾ།

[General Information]
书名=戏剧　藏文
作者=萨班·公噶坚赞
页数=606
SS号=40301649
出版日期=2004.02
出版社=民族出版社
ISBN号=7-105-06019-0
中图法分类号=J804　604
原书定价=31.5
主题词=戏剧-创作理论-藏语　音乐-藏语
参考文献格式=萨班·公噶坚赞.戏剧　藏文.北京市：民族出版社,